

Atlas motýlů

střední Evropy.

50 tabulí barvotiskových s 1300 obrazy motýlů, jejich
housenek a pup.

Slovní výklad dle knihy Berge-Heinemann-Steudelovy, atlasu
Hofmannova, literatury domácí a dle vlastní zkušenosti
upravil

professor Jan John.

V PRAZE.
NAKLADATEL I. L. KOBER KNIHKUPECTVÍ.
1900.

ÚVOD.

V soustavě živočišné mají motýlové místo mezi členovci (arthropoda) ve třídě hmyzu. Členovci mají souměrné tělo, složené z oddílů za sebou jdoucích, článků, a mají i okončiny z článků složené. Nemají vnitřní kostry jako obratlovci, ale jejich povrch jest kryt koží tuhou, často tvrdou, rohovitou, a na její vnitřní straně jsou upevněny svaly: mají vnější kostru. Základem soustavy nervové jsou uzliny nebo ganglie v dvojité řadě, spojené dvěma provazci nervovými, jdoucími v těle na břišní straně od předu do zadu. Krev mají skoro vždy bezbarvou (bílou), která se pohání hřbetní cévou od zadu do předu těla. Dýchají průduškami nebo žábry, dle toho, žijí-li na suchu nebo ve vodě.

Třída hmyzu (insecta) zahrnuje ty členovce, kteří v dokonalém stavu mají na těle tři hlavní oddíly, hlavu, hrud a zadek, šest noh a obyčejně 2 páry křídel. Dýchají průduškami (tracheami), trubičkami v těle po obou stranách uloženými, z nichž četné větvičky vycházejí do těla a ústí na venek jemnými otvory na bocích těla (stigmata). Nežli dospějí, prodělávají proměnu.

Motýlové (lepidoptera, glossata) mají v dokonalém stavu ústroje ústní zařízené k ssání šťav a mají čtyři blánitá, na obou stranách jemnými barevnými šupinkami pokrytá křídla; odtud latinské jméno *lepidoptera*, šupinkokřídla. Jejich proměna jest dokonalá, z vajíčka totiž líhnou se červovité larvy s měkkou koží, housenky, které se pohybují a žerou, z těch vznikají pupy nebo kukly s koží tvrdou, bez ústrojů pohybovacích a ústních, a z těch vylézá konečně dokonalý motýl. Jen ve stavu housenky vyrůstají; pupy a dokonalí motýlové nerostou.

Pro krásný tvar, nádherné barvy, rozmanité kresby a vzory, pro hravé, bezstarostné poletování a zahrávání ve vzduchu a na květinách stali se motýlové od pradávna miláčky lidí pro krásy přírodní zaujatých. Není zajisté chlapce, který by se nebyl sháněl po motýlech, který by nebyl za nimi pádil po polích, lukách i hájích, a jaká radost, dočkati se, až se motýl vylíhne z pupy, chované doma ve škatulce! — Již v starém věku budili motýlové a zvláště jejich vývoj pozornost velkou; pokládali je za obraz duševního snažení, učinili je symbolem nesmrtelnosti, vidouce v motýlku lehoučce okřídleném, z pupy se vyprostivším, ducha, který opouští mrtvé tělo a vznáší se do vyšších sfér.

Vajíčka.

Na vajíčku se rozeznává vně pevná blanka a vnitř tekutina, která má v sobě zárodek housenky a zásobu látek potravných k jejímu vytvoření. Dle tvaru jsou vajíčka kulatá, vejčitá, polokulovitá, kuželovitá, válcovitá, soudečkovitá, kotoučovitá, turbanovitá, často hranatá nebo na polech vtačená. Povrch bývá hladký, má tečky

prohloubené nebo vypuklé, často brázdy nebo prohlubeniny od konce ku konci jako poledníky na globu; mezery mezi nimi bývají zaobleně vypuklé a jemně napříč vroubkované. Barvy vajíček bývají: hnědá, modrá, zelená, červená, žlutá, nejhojněji nazelenalá nebo zelenavě bílá, často se skvrnami, pruhy a síťovitými kresbami. Zpravidla bývají vajíčka u příbuzných druhů sobě podobná.

Samičky snášejí vajíčka na místa, kde housenky snadno potravu nalézají, nejčastěji na rostlinu, kterou potom housenky ožírají; snášejí je po jednom, nebo vedle sebe, někdy celou zásobu najednou. Ukládají je po několika v nepravidelné hromádky, které bývají kryty chloupky nebo vlnou ze zadku motýlího, někdy dělají z nich souvislé řady kolem větviček, jindy na listech je upevňují do plochy. Na zúrodněných vajíčkách objevuje se za několik dní po snesení mělce vtisknutá prohlubinka a mění se jejich barva; nezúrodněná sesychají, aniž by se z nich co vylíhlo.

Doba líhnutí jest rozdílná podle toho, kdy bylo vajíčko sneseno a zdali v ten čas by housenka nalezla potravu. V létě děje se celý vývoj rychleji, na podzim a v zimě pomalu; vůbec teplota jeví tu účinky velké. Obecně trvá vývoj u druhů, jejichž housenky ještě v téže roce potravu naleznou, 8 dní až 4 neděle, u druhů však, které snášejí vajíčka pozdě na podzim, líhnou se housenky až na jaře, když jejich potravní rostlina jest ve vzrůstu.

Při líhnutí provrtá mladá housenka, která byla dosud ve vajíčku svinutá, slupku, zvětšuje otvor ohlodáváním slupky a konečně vyleze.

Housenky.

Vnější je k. Celkem je tělo housenky podobno válcí buď po celé délce stejně tlustém, nebo bývá napřed a vzadu trochu tenčí, vezpod sploštěné; zřídka má tvar vejčitý nebo štítovitý (tab. 6. obr. 41. a), u housenek, které si dělají chodby v listech a u molů obyčejně ploché. Na těle housenky viděti je 13 oddílů za sebou, oddělených zářezy tu mělkými, onde hlubšími. První oddíl slove hlavou, ostatních 12 slovou kroužky (články, segmenty).

Hlava je u všech zřetelná, rohovitá, rozličné podoby a velikosti. Zřídka kdy bývá malá a zatažená z pravidla jest zřetelně oddělena, nejčastěji zaokrouhlená, někdy napřed zploštěná, utatá nebo trojhranná; u pídalek vybíhá často ve dvě boční hrany, u rodu *Apatura* má dva trojhranné růžky (tab. 8. obr. 41. a). Od zadu ku předu rozdělena je hlava na polovici pravou a levou švem podélným, který se napřed dělí a omezuje trojúhelník, čelní štít (*clypeus*). Na každé polovici jsou očka jednoduchá, malá, lesklá, vypuklá, po šesti v polokruhu; jsou však jen pod zvětšovacím sklem patrna. K přednímu kraji čelního štítu se přikládá hořejší pysk (*labrum*), pod nímž jsou rohovité čelisti hořejší (*mandibulae*), ku kousání uzpůsobené. Nedaleko jejich kořene jsou nepatrná tykadla (*antennae*), obyčejně jako čtyřčlenné, přirostlé pohyblivé čípky; pod čelistmi hořejšími jsou čelisti dolejší (*maxillae*) s malými čtyřčlennými makadly čelistními (*palpi maxillares*), a vezpod pysk dolejší (*labium*) s dvojčlennými makadly (*palpi labiales*). Na konci dolejšího pysku jest provrtaný rohovitý výrůstek, bradavka snovací, z níž vycházejí vlákna k zapřádání.

Na ostatním těle je kůže měkká, často řasnatá, dovolující pohyby ve všech směrech. První tři kroužky rovnají se hrudi dokonalého motýla a slovou kroužky hrudními, ostatní rovnají se zadku a nazývají se kroužky břišními, poslední se jmenuje k. řitní. Na prvním kroužku bývá rohovitá destička, štít

III

krční nebo týlní, poslední mívá nad řití trojhrannou nebo poloměsícovou, často rohovitou desku, příklop řitní. Na každém kroužku mimo 2. a 3. a poslední je po každé straně doleji malý otvor dýchací (*stigma*), rohovitým krajem vroubený, k nabírání vzduchu do průdušek; na 1. a 11. kroužku jsou otvory ty větší. Housenky některých denních motýlů mají na prvním kroužku masitou, zatažitelnou vidlici.

Každá housenka má na každém kroužku hrudním jeden pár nožiček hrudních, složených ze 3 válcovitých, poněkud rohovitých, měkkí koží spojených článků s rohovitým drápkem na konci; nožky ty jsou kuželovité, ku konci tenčí. To jsou pravé nohy, rovnající se nohám dokonalých motýlů; mimo ně však mají housenky z pravidla 4 páry nožiček břišních, na 6. až 9. kroužku, a jeden pár na posledním článku jako jeho zakončení, nožky řitní nebo pošinky. U nich lze rozeznati jen dva články masité; jejich chodidlo bývá laločnaté, velmi pohyblivé, k objímání zařízení, a nese na vnějším kraji dovnitř ohnuté drápky. Jindy však mají chodidlo nezpůsobilé k objímání, opatřené věnečkem na venek ohnutých drápků, hlavně u drobných motýlů; z velkých jen kde housenky žijí vnitř v rostlinách nebo v uzavřených vacích. Pošinky housenkám hřbetozubců (*Notodontidae*) a některých srpokřídlých (*Platypterygidae*) scházejí, za to je řiť u prvních (tab. 30. obr. 11. a) prodloužena ve dva hroty vidličnaté, u druhých v jeden.

Housenky píďalek mají z pravidla jen na 9. kroužku pár břišních nožiček, u některých rodů také ještě na 8.; u některých můr scházejí nohy na 6. nebo i na 7. kroužku, nebo jsou zakrnělé (polopíďalky). Housenky se všemi nožkami lezou, housenky motýlů velkých pomalu, drobných rychle; tyto běhají též dobře nazpátek. Housenky píďalek při lezení dělají pídě, přidržují se totiž pažkami hrudními, zakříví silně tělo a přitáhnou tak nožky břišní a pošinky, zachycují se těmito. natahují tělo do předu a opět nožkami hrudními se přidržují. Housenky polopíďalkové lezou sice, ale trochu tělo uprostřed též zakřivují.

Často mají housenky různé výrostky a nádory dílem ve střední čáře, dílem souměrně do páru nebo v pravidelných řadách. Tak bývají to zřetelné hrbole na hřbetě (tab. 31. obr. 1. a) nebo čípky (tab. 32. obr. 17. a) nebo jen jeden kuželovitý výčnělek na předposledním kroužku (tab. 28. obr. 9. a). Jindy bývají krátké, do páru postavené masité hroty na hřbetě nebo jen na posledním článku (tab. 14. obr. 2. a.). Někdy mají na hřbetě i na bocích podélné řady tvrdých, rozvětvených trnů, nebo trnům podobných, kuželovitých masitých hrotů s krátkými chloupky (tab. 10. obr. 5. a), nebo pupenům podobných knoflíků (tab. 29. obr. 1. a). U housenek lyšajů (*Sphingidae*) strmí na předposledním kroužku do zadu sehnutý roh, za nímž bývá často ještě zrnkovaný štítek (tab. 17. obr. 3. a). Dole na bocích bývají někdy v řadě krátké, masité trásně.

Kůže housenek bývá holá nebo chlupatá; je-li holá, bývá hladká (tab. 33. obr. 11. a) nebo zrnkovaná (tab. 19. obr. 5. a) nebo bradavičnatá (tab. 32. obr. 9. a). Housenky chlupaté mají chloupky řídké a měkké (tab. 27. obr. 2. a) nebo husté, často v malé svazky spojené (tab. 28. obr. 1. a.); chloupky stojí někdy na knoflíkovitých nádořech hvězdovitě nebo paprskovitě (tab. 23. obr. 2. a), jindy jsou dlouhé a husté, tak že na hřbetě jejich hvězdovitě postavení nelze poznati (tab. 23. obr. 4. a). Vedle obyčejné srsti mají některé housenky na hřbetě utaté chvosty jako kartáčky (tab. 25. obr. 13. a) nebo jako dlouhé štětce (tab. 25. obr. 10. a). Chlupy jsou buď štětinovité, nebo vláknité, zřídka kopinaté, někdy (u bourovce toulavého) posety

přejemnými háčky s jemnými otvory. z nichž vyniká jemný prášek, který na lidské kůži působí záněty.

Na základní barvě housenek vynikají obvykle jinobarevné kresby, v podobě čar nebo teček. Velmi často vyskytuje se čára hřbetní, světlejší, někdy temněji lemovaná, provázená často ještě po každé straně hřbetu čarou jinou; níže na každém boku na pravo i na levo bývá čára boční, nebo širší pruh boční (tab. 15. obr. 4. a); šikmé čárky jdou obvykle od hřbetu ku předu, zřídka do zadu.

Roste-li housenka, neroste s ní zároveň kůže její, která se musí proto svlékat, aby netísnila. Děje se to ve lhůtách 6 a 14denních, někdy i delších, zvláště při přezimování; některé housenky se svlékají jen dvakrát, jiné až sedmkrát, ale pravidlem čtyřikrát nebo pětkrát. V době svlékání zdá se housenka churavou, nežere a drží se pevně nohami břišními a pošinkami; stará kůže vadne a usychá, vnitřek naduřuje, až stará kůže za hlavou podélně pukne, načež se housenka trhlinou tou vyvlékne. U chlupatých housenek svlékají se se starou kůží též chlupy a trny, nové leží pod starou kůží těsně na těle a vztyčují se, když vyschly. Po svléknutí mívá často housenka nejen jinou barvu a kresbu, nýbrž i tvar.

Potravou housenek jsou skoro výhradně látky rostlinné. jen několik druhů motýlů drobných činí výjimku ožíráním perí, chlupů, vlny, nebo voštin a hnízd čmeláků. Jsou housenky některých mūr, které v nedostatku rostlinné píce napadají housenky jiné a jiný hmyz, náležejí sem všechny druhy z rodu *Cosmia* a *Scopelosoma satellitia*. — Ve stavu housenek trvají motýlové rozličně dlouho, dva, tři a při přezimování až deset měsíců; u některých molů potřebují až do zakuklení jen několik dnů, též u velkých některých motýlů jest vzrůstání nad míru rychlé. Housenky drvopleně dospívají, jako u různých nesytek, až ve dvou letech: teplé počasí urychluje, chladno zadržuje vývoj. Mnoho housenek přezimuje, a přestávají žráti již mnohem dříve, nežli usnou; probouzejí se, když na jaře jejich potravní rostlina pučí. Mnoho druhů žije do zimy společensky, po přezimování však se rozbíhají a žijí pro sebe.

Když housenka dospěla, mění se v kuklu nebo pupu, což se děje na rozmanitý způsob. Housenky mnohých motýlů denních a některých drobných připrádají zadní nožky ku větvičce nebo podobnému předmětu, že visí svisle dolů ve vzduchu, u jiných denních opásají se ještě vláknem kolem těla nebo přes ústa, že mají polohu obvykle vodorovnou nebo nakloněnou. Jiné dělávají si zámotek, kokon, z vláken, do něhož zapřádají též svoje chloupky, často i kousky listů, mechu, z tříštěk. Zámotky bývají tu řidší, onde hustší, často podobny plsti často velmi pevné a tvrdé, zvláště jsou-li v nich tříštičky; někdy bývají hladké, podobny pergamenu. Bývají ukryty na místech chráněných, dos i skrytých, v koutech, ve skulinách stromů, pod svinutými listy, mezi mechem a pod., že jich někdy není možno od vnějších těch předmětů rozeznati, jako ve skulinách kůry stromové, kde i lišejníky a kousky kůry bývají pokryty. Podoba zámotku bývá podlouhlá a oblá, někdy vřetenovitá, hruškovitá, člunkovitá, lahovitá. Housenky, které žijí vnitř ve dřevě, dělají též před zakuklením zvláštní východ, kterým má vylézt mladý motýl; bývá to chodbička od pupy až k povrchu jen tenkou stěnou vně uzavřená. Housenky vakonošů nedělají zvláštních zámotků, nýbrž přidělávají vak ústím a uvnitř se obrací před zakuklením, že pak motýl vylézá řítí napřed. Housenky, žijící mezi spředenými listy zakuklují, se obvykle tamtéž bez zámotku, nebo zalézají dříve do země. Většina holých housenek velkých motýlů, vyjma denní, zakuklují se na zemi nebo v zemi buď bez zvláštních příprav, nebo si dělají v zemi

z drobtů země slepenou a často vnitř hedbávím vystřenou schránku. Při vlastním zakuklování naduřují přední kroužky těla kůže housenky v týle praská a stálým svíjením se nazad svléká.

Pupy

Podoba a barva. Celkem podobají se válci, nazad kuželovitě zúženému; mají obal rohovitý, tvrdší, a bývá na nich znamenati hlavu, přední části těla z prvních tří a zadek z 9 ostatních kroužků pohyblivých. Na přední části těla lze rozeznati údy příštího motýle dle švů na vnějším obalu. Hlava bývá trochu dolů stlačena, na ní jsou dvě oči, za hlavou jsou tři kroužky hrudní, přední úzký, střední široký a zadní krátký. Na břišní straně jsou napřed u kraje hlavy holeně předních a středních nožek, jejich stehna a zadní nožky jsou skryty; od těchto jsou patrný jen konečky chodidel. Tykadla jdou kolem očí vně podle středních nožek dozadu. Pochvy předních křídel vznikají na bocích středohrudí a jdou na zad dolů, zadní jdou ze zadohrudí, ale jen jejich začátek jest viditelný, ostatek jest skryt pod předními; pochvy křídel sahají až asi do prostřed pupy. Sosák bývá též skryt v pochvě, jež bývá někdy na konci kyjovitá a druhdy i odstává. Průdušky jsou mezi předohrudí a středohrudí a na člancích zadku mimo první a poslední. Pupy bývají obyčejně temných barev bez kreseb, zřídka jsou světlé. Zvláštní u některých denních motýlů jsou skvrny s kovovým leskem. — Doba klidu pup jest rozdílná, 14 dní až 6 neděl, u přezimujících 6 až 9 měsíců, U některých lyšajů odpočívá pupa dvě i tři zimy.

Vývoj motýlů. Několik dní před vylezením motýle bývá pupa málo pohyblivá a trochu mění barvu, že poněkud prosvítá již barva motýlí pochvami křídel. Konečně puká obal na hřbetě, motýl vyhrne předeek a znenáhla vytahuje tykadla, nohy a křídla z pošev, posléze i zadek, při čemž se nožkami opírá a zavěšuje na obalu pupovém nebo jiném předmětu; křídla zprvu visí se hřbetu, jsou malá a měkká jako vlhké hadříky, a vůči hřbetu rostou, rozvíjejí se a utuhnou, když dosáhly plné velikosti. Jsou-li pupy v zámotku nebo v zemi, musí si ovšem odtud dříve východ udělati.

Motýl. (Tab. 1.)

Jeho stavba. Tělo motýlí složeno je ze tří zřetelně oddělených částí, hlavy, hrudi a zadku. Hlava (obr. 1.) pohyblivá jest kožnatým úzkým krčkem posazena na hrudi, jest zakulacena, ale obyčejně širší než delší; její hořejší část slove téměř (*vertex*, obr. 2. *sch.*), přední obličej (*facies*, obr. 2. *gs.*), mezi temenem a obličejem je čelo (*frons*, obr. 2. *st.*). Na obou stranách jsou oči, obr. 1., 2. a 3. *a*, mezi čelem a temenem blíž očí ve dvou jamkách tykadla (*antennae*, obr. 1. 2. *f.*), ústroje hmatavé a čichové a za nimi často ještě malé, okrouhlé, ploché výčnělky, očka vedlejší (*ocelli*, obr. 1. 2. *na.*). Dole se k obličejí pojí ústa, opatřená nahoře málo patrným pyskem hořejším (*labrum*, obr. 3. *ol.*), u něhož jsou po obou stranách malá, čípovitá kusadla hořejší (*mandibulae*, obr. 3. *ok.*). Pod nimi jsou kusadla dolejší, podoby dvou dlouhých žlábků, dutinou k sobě obrácených a sevřených, že z nich vzniká trubička, kterou motýl ssaje šťávy a které proto dohromady dělají sosák (též jazyček u motýlů, *lingua*, obr. 3. *z.*). Neníli sosák v práci, bývá svinut do spirály a přitážen k ústům; u jeho kořene jsou makadla čelistní (*palpi*, obr. 3. *np.*). Dole jsou ohražena ústa srdcovitým pyskem dolejší (*labium*, obr. 3. *ul*

s trojčlennými makadly dolního pysku (*palpi*, obr. 2. 3. *pl.*): tato svírají sosák z obou stran a zakrývají spolu se šupinkami obličejovými ostatní části úst, takže jich bez rozložení není viděti.

Hrud jest poněkud vejčitá, často nahoře trochu sploštěná; horní část jest hřbet (*thorax*), dolejší prsa (*pectus*). Podél rozpadá se ve 3 kroužky, předohrud' (*prothorax*), středohrud' (*mesothorax*, obr. 1. *mr.*) a zadohrud' (*metathorax*, obr. 1. *hl.*); předohrud' podobá se nahoře úzkému lemu před středohrudí, dole se rozširuje a nese přední nožky. Středohrud' je největší a nahoře bývá podél rozdělena; na bocích nese přední křídla pod tenkými destičkami, pokryvkami ramenními, (*plece*, *scapulae*, obr. 1. *sd.*), vespod jsou připojeny nožky střední. Zadohrud' je krátká, složena nahoře z 5 malých destiček, má na bocích křídla zadní, dole nožky zadní. Mezi středohrudí a zadohrudí jest nahoře ještě malá destička, štítek (*scutellum*, obr. 1. *sc.*)

Zadek (*abdomen*, obr. 2. *hl.*) jest válcovitý a je složen z 9 pohyblivých kroužků; oba první a často též oba předposlední bývají srostlé. Kroužky pojí se k sobě tak, že zadní kraj předního kryje počátek následujícího. Na posledním jsou vedle otvoru řitního též vnější ústroje pohlavní (obr. 5.), u samečků mezi dvěma klapkami řitními, u samic jako kladélko někdy zřetelně vystupující. Celé tělo bývá pokryto hustými šupinkami nebo chloupky.

Hlava mívá na čele někdy rohovitý výčnělek kuželovitý, někdy plochý a utatý, jindy tam bývá hrot jeden i tři (obr. 10.), skryté v šupinkách. Chloupky nebo šupinky bývají přilehlé nebo vzprámené, často jednou nebo několika cestičkami rozčísnuté a dělají někdy vystupující přístřešený chochol čelní, přilehlý k makadlům (obr. 9. 13.).

Oči jsou velké, kulaté (obr. 15., 16.), někdy podlouhlé (obr. 8.). Na povrchu viděti zvětšovacím sklem malé šestiboké tabulky, facetty; každá jest přední stěnou malého jednoduchého oka, z nichž vznikly dvě oči složené se sítkovitým povrchem. Povrch očí bývá někdy celý chlupatý (obr. 14.) nebo holý (obr. 11.); holé oči mívají na krajích převísle brvy, jsou obrvené (obr. 15.).

Tykadla jsou složena z malých článků do sebe vkloubených, počtem od 40 do 60, někdy jen 30, jindy nad 100. Délka sahá od $\frac{1}{3}$ do $\frac{3}{4}$ délky celého těla, ač i kratší se naskytují. Bývají všude stejně tlustá nitkovitá (obr. 1, f.), nebo ku konci tenčí, štětínovitá (obr. 2 f.), nebo ku konci znenáhla tloustnou, jsou kyjovitá (obr. 16.); tloustnou-li náhle, jsou paličkovitá (obr. 17.). Někdy jsou uprostřed nebo za středem nejtlustší, k oběma koncům se znenáhla zúžují, jsou vřetenovitá (obr. 19.); jejich konec bývá druhdy háčkovitě ohnut (obr. 18.). Tykadla bývají oblá, sploštěná, hranatá; jejich články bývají opatřeny často výrůstky nebo násadci, jež jsou buď lupinkovité, když se mohou dle libosti vztyčiti nebo složiti (*lamellae*), nebo zoubkovité. Zoubky na tykadlech bývají tupé, široké, kuželovité, nebo dlouhé, úzké, ostré, pilovité, nebo rovnoměrně tlusté, hřebenovité; dle toho jsou tykadla ostře (obr. 21.) nebo tupě pilovitá (obr. 20.), hřebenitá (obr. 22.), někdy peříčkovitá, jsou-li výrůstky dlouhé, tenké a měkké (obr. 23.). — Na tykadlech bývají často jemné brvy (obr. 24.) nebo silné štětiny (obr. 26.); z brv vznikají štětičky (obr. 25.). — Různými výrůstky a ozdobami na tykadlech se často rozlišují snadno samečkové od samic; samečkové mívají ozdoby na tykadlech z pravidla větší.

Makadla (*palpi*) scházejí zřídka, ale jsou často jen malá, jindy však delší hlavy i s hřbetním štítem (obr. 13.). Jsou trojčlenná, avšak oba první články nelze obyčejně pro chloupky rozeznati. Někdy vystupují podle hlavy do výšky strmě (obr. 8.), jindy srpovitě (obr. 11.), nebo vodorovně (obr. 13.); bývají i sklo-

něná nebo svislá (obr. 12. a 23.). První dva články bývají chlupaté nebo šupinaté, poslední však často holý, podoby knoflíku, kulíčky, nitky i jehly. Makadla čelistní (*palpuli*) u velkých motýlů scházejí nebo jsou skryta, a vynikají jen u mnohých motýlů drobných.

S o s á k bývá zvláště silný a dlouhý u lyšajů, kde mívá někdy délku větší než celé tělo. U většiny přástevníků, četných molů a výjimkou též u jiných čeledí bývá velmi slabě vyvinut, někdy jen jako dvě krátké a měkké nitky. Obvykle bývá však rohovitý a zřejmě svinutý.

H r u d' jest podélně zaokrouhlená nebo čtyřhranná, někdy i širší než dlouhá, tu plochá, onde vyklenutá. Přední hrany (ramena, lopatky, plece) jsou buď zaokrouhlené (obr. 4.), nebo tupouhlé (obr. 5.), pravoúhlé (obr. 7.); často bývá (zvláště u mur) za obojkem krčním chochol z chloupků nebo šupin plochý, vzpřímený, podélnou rýhou dělený (obr. 5.), někdy i přístřený, že z něho podélný hřeben vyniká (obr. 7.). Také na konci hrudi na štítku bývá uťatý nebo dělený chochol (obr. 5.).

Z a d e k. Zadek bývá (obr. 1. a 2.) válcovitý nebo kuželovitý (obr. 6.), vyklenutý (obr. 5.) nebo sploštěný (obr. 4. a 7.). Někdy nedosahuje zadního kraje zadních křídel, jindy sahá zaň daleko. Také na něm bývají na hořejší straně chocholy, zvláště na prvních krouzcích, někdy až k řiti (obr. 8.), jindy bývají na bocích i na řiti.

N o h y. Na noze rozeznávají se 3 hlavní oddíly, stehno (*femur*, obr. 2. *sk.*), holeň (*tibia*, obr. 2. *sn.*) a chodidlo (*tarsus*, obr. 2. *ts.*) Stehno připojeno je příkyčlím (*trochanter*, obr. 2. *sr.*) k kyčli (*coxa*), která je vkloubena přímo do kroužku hrudního. Chodidlo složeno je z 5 pohyblivých článků, první z nich je delší, poslední nese dva drápky (obr. 2. *kr.*). — Na holeních předních noh bývá zřídka na vnitřní straně uprostřed nebo nad středem úzký čárkovitý přívěsek různé délky, který k holeni přiléhá, nebo i odstává, přiholení (obr. 27.); někdy vně na konci bývá svorkovitý přívěsek rohový (obr. 28.). Na konci prostředních a zadních holení bývají z pravidla dva trnovité přívěsky, ostruhy (obr. 29. *sp.*), na zadních někdy ještě jedny. — Mnozí denní motýlové a můry mají buď na všech, nebo na 4 posledních, nebo jen na zadních jednu nebo více řad jemných, osticovitých trnů, trnových štětín (obr. 29.). — U některých denních motýlů bývají přední nohy zakrnělé, buď u obou pohlaví, nebo jen u samečků.

K ř í d l a. Rozeznávají se dvě větší křídla přední a dvě menší zadní; zadní kraj předních spočívá na předním zadních. U samečků některých pídalek bývají ještě dva laločnaté přívěsky křídlové nad kořenem křídel zadních; jindy opět bývají samičky některých nočních motýlů bezkřídle nebo mají křídla zakrnělá. Základem křídel jest průsvitná nebo průhledná blána, napjatá dutými, rohovitými trubičkami, žilkami (*venae*) nebo-li nervy nebo žebry (*costae*); obě strany, líc i rub pokryty jsou útlými barevnými šupinkami, nebo chloupky, zřídka jsou lysé. Tvaru jsou trojúhelníkového, mají přední kraj (obr. 31. *Vk*) na přední straně, vnitřní kraj (obr. 31. *JR*), ležící proti přednímu, na zadních se zadkem rovnoběžný a vnější kraj, lem, též zadní kraj (obr. 31. *Sm.*) proti místu, kde je křídlo vkloubeno. Místo na křídle, kde jest toto vkloubeno do těla, slove kořenem (obr. 31. *W*), úhel, sevřený krajem předním a vnějším, slove přední cíp nebo roh (obr. 31. *Sp.*); úhel mezi vnitřním a vnějším krajem jest roh nebo cíp vnitřní na křídlech předních (obr. 31. *J. W.*), na zadních řitní (obr. 31. *A. W.*).

Na předním a vnitřním kraji nebývá zvláštních známek, ale na vnějším třeba rozeznávat, je-li přímý (obr. 31. *Sm.* na předním křídle), ohnutý, obloukovitý, činí-li proti kořenu otevřený oblouk (obr. 1. na pravém př. kř.); pro-

VIII

hnutý, je-li tento oblouk někde vtlačen (obr. 2. na př. kř.); hranatý, když vystupuje jednotlivými silnými vrcholy: vykrojovaný, má-li jednotlivé větší a hlubší zářezy. — Bývá celokrajný, dělá-li přímku nebo jednoduchý, nedělený oblouk (obr. 31. a 32.), vlnovitý nebo zčeřený, má-li na koncích žilek menší zaoblené laloky a mezi nimi podobná sedla, ze kterých vznikne vlnovka (obr. 1. na pravém předním křídle); zubatý, zoubkovaný, sestavený z malých zářezů, vystupujících ostře do konců žilek (obr. 1. na levém předním kř.); laločnatý, když mezi žilkami jsou hlubší choboty ku kořenu (obr. 1. na levém křídle zadním).

Žilky na křídlech. Žilky mají velký význam dílem pro přesné určení míst na křídlech, dílem pro soustavné rozdělení motýlů. Jednotlivé žilky vznikají dílem z kořene, dílem z jiných žilek tak, že se jedna rozdělí v několik nových. Žilky, které nevznikají z kořene, slovou větve (rami); nejprřednější žilka předních křídel dělá přední kraj a neoznačuje se zvláště. Ze středu kořene vznikají vedle sebe dvě žilky, které se dále od sebe vzdalují a ve větší počet větví rozkládají; jsou obvykle ve středu nebo za středem lomenou nebo obloukem příčně jdoucí žilkou, větví příčnou (obr. 1 *ga.*) spojeny. Žilky ony slovou až ku svému spojení žilkami středovými, a to žilka středová přední vnější (obr. 1. *vmr.*) a vnitřní (obr. 1. *hmr.*) Jiná žilka vzniká z kořene mezi předním krajem a vnější žilkou středovou a ústí do předního kraje, žilka předního kraje nebo zkrátka přední (obr. 1. *R. 12* a *R. 8*); na zadních křídlech dotýká se často brzy po svém vzniku vnější žilky středové nebo jest s ní na delší cestě spojena, nebo někdy úplně schází (obr. 32.). U mnohých druhů, hlavně u kterých zadní křídla v klidu nejsou v řasy složena, bývá u kořene jejich jedna i několik krátkých, ohnutých žilek u předního kraje. Mezi vnější žilkou středovou a vnitřním krajem bývají jedna i tři oddělené žilky, jdoucí od kořene do vnitřního cípu nebo do vnitřního kraje nebo do zadního dílu lemu, žilky vnitřního kraje, zadní, dorsální, na předních kř. obvykle jen jedna (obr. 1. *R. 1.*) někdy vidličnatá směrem ku kořenu, nebo k lemu (obr. 33. *R. 1.*); někdy bývá i druhá mezi touto a středovou (obr. 31. *1 a* a *1 b*), zřetelná však často jen směrem k lemu, směrem ku kořenu však přechází v pouhý šev. Na zadních křídlech bývají z pravidla dvě (obr. 1. *1 a.* a *1 b.*), u některých druhů, jmenovitě drobných motýlů i tři (obr. 31. *1 a.*, *1 b.* a *1 c.*), z nich prostřední bývá proti kořenu v krátkou vidlici rozdělena. Často vyskytují se také jedna nebo dvě jemné žilky mezi oběma středovými a končí u větve příčné, žilky dělicí (obr. 31. *tr.*, 33. *tr.*) — Jednotlivé větve mají počátek buď z obou žilek středových nebo z příčné; mnohdy vznikají z větví těch zase jiné. Na předních křídlech vybíhá tak z vnější žilky středové obvykle šest, na zadních dvě větví, končících na předním a vnějším kraji; zadní žilka středová rozkládá se obvykle ve tři větve jdoucí k lemu, jedna vychází z větve příčné, která však někdy schází. Výjimek jest arcí velmi mnoho; u přástevníků úzkokřídlých na př. jsou žilky předních i zadních křídel zcela stejné (obr. 34, zadní kř.), jindy schází ta či ona (obr. 32. na zadním křídle).

Žilky i větve se k vůli krátkosti a určitosti označují čísly, a to na jejich konci, od kořene kraje vnitřního ku kraji přednímu. Všecky žilky kraje vnitřního mají číslo 1., a odlišují se opět jako žilka *1 a*, *1 b*, *1 c* a t. d. Větve mají na předních křídlech čísla 2. až 11., na zadních 2. až 7.; větev 5. jest vždy ona, která vychází z větve příčné a slove též větví středovou nebo pomocnou. Žilka předního kraje má číslo 12. na předních, číslo 8. na zadních křídlech a to vždy, i když některá z ostatních schází. Na obr. 1. na levé straně jest označení to patrné na levé straně.

Prostory mezi žilkami a větvemi slovou buňky, které jsou buď ze všech stran uzavřeny, nebo jsou mezi žilkami a krajem křídla. Mezi prvními vyniká buňka středová (obr. 1. *mz.*) od kořene, mezi oběma žilkami středovými ku větvi příčné; někdy bývá rozdělena jednou nebo dvěma jemnými žilkami dělicími, že vznikají středové buňky přední, střední a zadní. Buňky vedlejší, též jen žilkami omezené, vznikají, když od buňky středové dělicími žilkami části se odkrojují, nebo když se dvě žilky stýkají, nebo jsou příčkami spojeny. Vedlejší buňky slovou buňkami vsunutými (obr. 31. *ez.*), leží-li před větvi příčnou a vznikly touto a žilkami dělicími, které se směrem ku kořenu spojují; přídatnými (obr. 1. *az.*) slovou, když byly utvořeny v předním cípu středové buňky spojením nebo křížením žilek. Schází-li příčná větev, je buňka středová otevřena a přechází přímo v buňky lemové; schází-li jen z části, je polo zavřená. Buňky pokrajní označují se čísly podobně jako žilky, každá má číslo žilky, s kterou se stýká směrem k vnitřnímu kraji. Tak slove druhou buňka mezi 2. a 3., třetí mezi žilkou 3. a 4. a t. d. Mezi předním krajem a žilkou předního kraje je buňka 12. na předních, 8. na zadních křídlech. Buňky mezi vnitřním krajem vnitřní žilkou středovou označují se od vnitřního kraje jako buňka 1 *a*, 1 *b*, 1 *c* atd. Na obr. 1. jsou na levé straně označeny čísla.

Štětina připínací. Motýlové, kteří zadních křídel v klidu neskládají, mají obyčejně na zadních mezi přední žilkou středovou a předním krajem ještě několik krátkých žilek; ti, kteří křídla zadní skládají, mají štětinu připínací, jednu i několik; štětiny ty vznikly z oněch žilek, které nad blánu křídla vystoupily přes přední kraj, jsou zakřiveny a přikládají se na rubu k předním křídlům. Jimi pomáhají si zadní křídla rozvinouti a udržují je v letu v náležité poloze. Štětina připínací (obr. 2. *hb.*) jest u samečků vždy jednoduchá, u samiček bývají dvou i více, někdy jako jemné kartáčky. Někdy ji mají jen samečkové, samičkám schází, a tyto nejsou pak k lítání způsobilé.

Délkou křídel se rozumí rozměr od kořene ku kraji vnějšímu, šířkou od předního kraje k vnitřnímu.

Pole. Do délky rozdělují se křídla na tři pole: kořenové, třetina od kořene, (obr. 1. *nf.*), středové, od tohoto až do vzdálenosti větve středové (obr. 1. *mf.*) a třetí, vnější nebo lemové, od středového k vnějšímu kraji (obr. 1. *sf.*) Často bývají pole oddělena příčnými čarami; kořenové bývá nejmenší, lemové bývá širší u kraje předního než u vnitřního.

Šupinky. Šupinky dodávají křídlům barvitosti; u nesetek scházejí na zadních křídlech skoro úplně, na předních bývají jen na krajích; u jiných motýlů vznikají průsvitné skvrny nebo okénka tam, kde scházejí. Pouhému oku jeví se šupinky jako jemný prášek, pod drobnohledem pozná se však jejich pravá podoba; jsou to malé destičky, připojené krátkou stopečkou k bláně křídel, že z nich vznikají řady; konce zadních přikrývají přední kraje následujících. Bývají buď přilehlé, koncem k lemu obrácené, nebo místy načechrané, vztyčené, dělají malé hrbolky a nádory. Tvary jejich jsou rozmanité, jsou-li příliš úzké, vznikají z nich šupinkové chloupky. Nejen že pokrývají křídla na obou plochách, jsou též na jejich lemu v jedné i několika vrstvách a dělají třásně (obr. 1. *fn.*)

Kresby křídel. Činíme rozdíl mezi tenkými čarami, širšími pruhy, ještě širšími páskami a nejširšími pásy; mají-li směr od kořene k lemu, jsou podélné, od kraje předního k vnitřnímu, příčné, jindy jsou též šikmé. Není-li pruh určitě omezen, slove pruhem stínovým nebo zkrátka stínem;

čáry a pruhy mají často okliky a laloky, jsou vlnovité nebo zubaté dle toho, jsou-li laloky obloukovité nebo zaostřené. Jiná jména rozumí se snadno bez výkladu.

Ze skvrn mají zvláštní jména skvrny měsícové, měsíčky, podobné srpku měsícovému; leží-li na žilce příčné, slovou měsíčkem středovým (obr. 1. *mm.*); jiné skvrny jsou očka nebo oka, okrouhlé skvrny z kroužků různých larev, často s bílou tečkou uprostřed a světlou obrubou. Oko bez bílé tečky je slepé. — Lem bývá vyznačen tmavou čarou jednoduchou nebo dvojitou, nebo tmavými tečkami lemovými, též měsíčky a pod.; i na třásních bývá často podle lemu jednoduchá nebo dvojitá čára, nebo tečky i měsíčky. — Zvláštním způsobem vyznačují se kresby na předních křídlech mur, které jsou na obr. 1. na pravém předním kř. označeny a na str. 85. vypočítány a slovou muřím vzorem. U denních motýlů bývají zadní kř. právě tak pestrá jako přední, rovněž i rub a líc; u ostatních bývají křídla zadní jakož i celý rub bleďší, s kresbami mdlejšími.

Obojetníci. U většiny nebývá patrného rozdílu mezi samečkem a samičkou; ale často bývají tyto větší a mají tlustší zadek, oni však bývají pestřejší. Vyskytují se někdy i jednotníci, jevící znaky obého pohlaví, obojetníci; ti bývají upraveni tak, že polovice jedna, od hlavy k řiti je samčí, druhá samičí, nebo že některé údy jeví přechody mezi typem samčím a samičím. Obojetníci bývají od sběratelů jako zvláštnost s oblibou hledáni.

Let motýlů. Denní motýlové se v letu obvykle vznašejí, drobnější z nich, jakož i píďalky, četní přástevníci a drobní motýlové v letu křídlyma třepotají; lysajové v letu křídly tak rychle pohybují, že vznikají vrčivé zvuky. Někdy vidíme létat motýly rychle, jindy pomalu; někteří mají let velmi vytrvalý, vždyť je známo, že velcí lysajové (*Deilephila nerii*, *celerio*, *livornica*) někdy od břehů moře Středozemského až daleko do středu Evropy zalétají a tam vajíčka snášejí. Za to samičky mnohých přástevníků a píďalek, ačkoli mají křídla dokonalá, létají málo a nemotorně, těžce, ale samečkové velmi čile.

Poloha křídel v klidu bývá rozličná. Denní motýlové je vztyčují a nahoře k sobě kladou, a jen na plném slunci je pootevírají. Z ostatních motýlů jen malá část píďalek je rozkládá do plochy tak, že jsou zadní jen málo od předních pokryta. U největšího počtu motýlů však přiléhají přední křídla k tělu a kryjí zadní buď úplně, nebo buď od těchto alespoň přední kraj vyniká. Zadní křídla bývají pak nejčastěji v podélné řase složena, přední se sklánějí střechovitě, tu strmě, onde méně; též však bývají v rovině, nebo obalují tělo. Tykadla v klidu bývají k tělu na zad přiložena.

Potrava. Bývají motýlům rostlinné šťávy, hlavně květní nektar, nebo míza ronící se z kůry a větviček. Ssají sosákem sedíce, nebo jako praví lysajové vznášejíce se v letu nad květy, při čemž dlouhý sosák do nitra jejich noří. Mnohé píďalky a drobní motýlové nepotřebují vůbec potravy a nemají proto ani sosáku; jejich život trvá jen několik hodin.

Život. Část motýlů koná své zaměstnání za dne, dokud slunce svítí nebo dokud výše nad obzorem se vznáší. Jsou to všickni denní motýlové, nesytky, větenušky, vakonoši, někteří přástevníci, lysajové, můry a moli. Poletují čile na slunci, ssají z květů, páří se atd. Sklání-li slunce, ustává jejich činnost, usazují se na květech, listech, kmenech a j. ku spánku; ani při počasí zamračeném nebo deštivém nepoletují dobrovolně. Před večerem ožívají drobní motýlové, prohánějí se čile ve třpytu večerního slunce až do západu. Tu teprve probouzejí se velcí lysajové, ale skrývají se, když nastane plná noc. Potom přichází řada na ostatní přá-

stevníky, můry a píďalky. Také při rozednávání opakuje se v obrácené řadě toto střídání; milovníci šera objevují se znovu, dokud je bílý den nezapudí. — Vidíme-li ve dne poletovati druh večerní nebo noční, tedy je to vždy výjimkou, byl z klidu vyrušen; tu vždy poletuje spěšně a nejistě dotud, dokud nenalezne nového útulku. Spánek v době klidu bývá často tak slabý, že se při nepatrném šustotu již probouzejí, ale někdy, zvláště u mnohých přástevníků a mur tak pevný, že je můžeme na špendlík nabodnouti, aniž by uletěli.

Život motýlů má trvání rozličné. Mnohé samičky umírají hned, jakmile snesly vajíčka, samečkové hned po spáření; samečkové vakonošů hynou za několik hodin po vylíhnutí i když se nespáрили. Většina však žije několik dní i neděl, dle toho, kdy se spáрили, načež arcíř smrt brzy přichází. Též jsou mnozí, i drobní a útlejší, kteří dlouho poměrně jsou živi, že se na podzim líhnou, přezimují a s jara se znovu probouzejí. Bývá to u četných druhů baboček, mur i molů.

Většinou objevují se jednou za léto jako jedno pokolení, z pup přezimovavších od března do května, nebo když housenky přezimovaly, od června do srpna; vylíhla-li se housenka z vajíčka teprve na jaře, až na podzim. Ale četné druhy vykonávají za rok svůj oběh životní dvakrát, objevují se tedy ve dvojm pokolení, a to buď z pravidla, z přezimovavší pupy na jaře a z druhého pokolení v létě nebo na podzim; někdy i výjimkou druh, který jen v jednom pokolení se jeví, při změněném, příznivém počasí mívá dvoji dobu líhnutí za rok, nebo druh o dvojm pokolení i po třetí se vylíhne. Čím jižněji, tím četnější jsou pokolení dvoje, na sever a v horách zase jen pokolení jednoduchá.

Zeměpisné rozšíření. Motýlové žijí na pevném povrchu zemském v rozličném rozložení; závisí to od rostlinstva, a čím je toto rozmanitější a bujnější, tím i motýlové jsou četnější a pestřejší. Rozšíření jich řídí se dle zeměpisné šířky a dle výšky nad mořem; v horkém pásmu zemském žijí největší a nejpestřejší motýlové v největším počtu druhů, k točnám ubývá jich stále, v studených pásech je jich nepatrný počet. Podobně ubývá druhů od nížin do hor. — Jakože rostliny severních pásů se též na vyšších horách jižnějších krajín objevují, tak i motýlové dálného severu žijí na vysokých pohoří jižnějších. I povaha půdy není bez účinků; jiné druhy žijí v krajinách suchých, jiné na močálech, půda písčná hostí jiné druhy než vápenitá; rozdíly jsou patrné v kraji nitrozemském a přímořském. Ale jsou též druhy kosmopolitické, vyskytující se všude, jako zase jiné, jen na malém okrsku jako místní vzácnosti. Na polích racionelně vzdělávaných bývá nyní málo motýlů, hojnější jsou na lukách, nejvíce kolem lesů nebo mezi lesy; též jsou druhy, milující pusté svahy i holé skály.

Užitek a škoda z motýlů. Za užitečné lze považovati jen druhy přástevníků, z jejichž zámotků se dělá hedbáví. Je to především bourec morušový z Číny, který byl v 6. století po Kristu přenesen do Evropy a se v jižních krajinách evropských se zdarem pěstuje. Vedle něho dělaly se pokusy s některými druhy pavích ok (*Saturnia*), jako jest paví oko či bourec dubový (*S. Pernyi*), pajasanový (*S. Cynthia*) a j. Jiný užitek z motýlů záleží v přenášení pelu z květu do květu, čímž pomáhá se dokonaleji zúrodnovati květy, aby se dělalo dosti zdravých semen. — Daleko větší jest počet motýlů škodlivých, jejichž housenky ničí užitečné rostliny. Pokud se jen v malém počtu vyskytují, nelze ani o škodu mluvit; avšak v počtu velikém zničí housenky úžasně mnoho, na př. v lesích, kde housenky bourovce borového, bekyně borové a j. často rozsáhlé lesní parcely na holo ožraly a lesníkům starostí mnoho dosud činívají; jiné škodí na ovocných stromech, zelenině a j. Též zdraví lidské do jisté míry ohrožují některé housenky chlupaté, jako z rodu *Cnetho-*

campa, které se snadno ulamují a mají velmi jemné, zpět ohnuté zoubky; zachycují se do kůže a způsobují narudlé záněty. Není vhodné, brát housenky chlupaté vůbec do holé ruky, nebo rozbírat jejich hnízda bez náležité opatrnosti.

Nepřátelé housenek a motýlů jsou velmi četní. Hmyzožraví ptáci pochyťují jich velice mnoho a brání tak přílišnému jich rozmnožení. Mezi hmyzem vynikají z brouků střevlíci, z blanokřídlých však zvláště lumci, též mnozí dvoj-křídlí. Lumci snášejí vajíčka do housenek nebo motýlů, i do vajíček jejich, nebo je lepí na jejich povrch. Vylíhlé larvy lumců vyžírají tělo housenek uvnitř, hlavně zásoby tukové, a působí znenáhla smrt jejich před zakuklením, nebo usmrčují později pupy. Jiné druhy blanokřídlých napadají housenky z přímě, usmrčují je kusadly nebo žahadlem, zahrabují je do země a snášejí teprve potom do nich vajíčka. Larvy z vajíček vylíhlé žerou mrtvou housenku. — Kdykoli se housenky nad míru rozmnoží, i počet jejich nepřátel v přiměřené míře se zvětšuje, že brzy zase množství housenek se sníží na míru normální.

Choroby bývají někdy též u housenek patrné, hlavně jisté způsoby průjmu, na který potom hromadně umírají. Často i různé plísně je mořivají. Churavé housenky prozrazují se jakousi umdleností, dostávají na těle skvrny neobvyklé, nežerou a pod. — I nepohodlné počasí škodí jim, jmenovitě při svlékání kůže, nebo když nastanou dlouhé plísňovky a chladno, hlavně na jaře; za to však snášejí housenky i pupy bez úhony nejtěžší mrazy, jen když je zima stálá.

Soustava motýlů.

Druhem (*species*) rozumí se souhrn velkého počtu jednotníků, kteří se srovnávají největším počtem znaků, a kteří množením pohlavním dávají potomstvo týchž znaků. V mezích druhu však naskytují se rozdíly znaků méně podstatných se týkající, jako v barvě, kresbách, velikosti a j., aniž by však podobnost celkem byla rušena; rozdíly takové mizí obyčejně v následujícím pokolení. Někdy však rozdíly podobné i při množení ostávají, dědívaly se, a to buď jen jako ojedinělé odchylky (*aberrationes*), nebo jako odrůdy (*varietates*), vyskytují-li se u většího počtu. Odrůdy vyvíjejí se často různými přírodními poměry, bydlíštěm, výškou nad hladinou mořskou, zeměpisnou šířkou a pod. Někdy i pokolení letní odlišuje se nápadně od pokolení jarního. — Z pravidla daří se páření jen v mezích téhož druhu, ale výjimkou i mezi jednotníky druhů jiných, arcitř přibuzných. Vznikají tak míšenci, spojující znaky obou rodičů; míšenci však bývají neschopni dalšího množení, leda jen výjimkou.

Více druhů, srovnávajících se u většině podstatných znaků, shrnujeme v rod (*genus*), podobně z rodu vzniká čeleď (*familia*), a skupiny vyšší. Při sestavování rodů a čeledí hledí se nejvíce na tykadla, makadla, nohy a křídla, u těch zvláště na sestavení žilek.

Linné vytkl dle tykadel tři rody, *Papilio*, *Sphinx* a *Phalaena*, poslední rod zase dělil na podrody *Attacus*, *Bombyx*, *Noctua*, *Geometra*, *Pyrallis*, *Tortrix*, *Tinea* a *Alucita*. První tři rody srovnávají se s rozdělením na motýly denní, večerní a noční, podrody se skupinami pavích ok, přástevníků, mur, pídalek, obalečů, zavíječů, molů a pernatušek. — Soustava tato se udržela dlouho, zejména u sestavovatelů Vídeňského seznamu (*Wiener Verzeichnis*), *Espera*, *Borkhausena* a j., jen rod *Attacus* jest spojen s *Bombyx*. Jest základem i nynější soustavy, ale Linnéovy rody *Papilio* a *Sphinx* postaveny jsou na roveň s podrody rodu *Phalaena* a povýšeny vesměs z rodů na čeledě.

XIII

Motýlové denní, večerní, přástevníci, můry a píďalky shrnují se ve skupinu motýlů velkých, *Macrolepidoptera*, obaleči, zavíječi, moli a pernatušky ve skupinu motýlů drobných, *Microlepidoptera*.

V tomto spise srovnány jsou rody a druhy dle katalogu lepidopter evropské fauny od Dra. O. Staudingera a Dra. M. Wocke-a. Soustava ta je nyní nejvíce rozšířena, největší sbírky evropských motýlů, rovně i seznamy pro výměnu bývají dle ní urovnány.

Dle téhož katalogu z roku 1871 obnáší počet evropských motýlů :

Denních	456 druhů	Zavíječů	647 druhů
Večerních	193 „	Obalečů	653 „
Přástevníků	374 „	Molů	1809 „
Mur	1027 „	Pernatušek	104 „
Píďalek	799 „	Dohromady	6062 druhů.

Úhrnný počet všech motýlů mimo Evropu žijících odhadnouti jest velice nesnadno; v různých spisech roztroušené popisy a charakteristiky druhové nutno dříve srovnávati a rozdílnost druhovou bezpečně stanoviti. Soudí se, že jest jich nad 100.000 druhů.

Sbírky motýlů.

Lovení motýlů.

Nástroje k tomu jsou síť a kleště. — Kleště jsou železné, mají rukojetě a jsou rozšířeny ve dva ploché kruhy, povlečené řídkou tkaninou bavlněnou nebo lněnou dosti z tuha. Tkanina má býti tak řídká, aby otvory jejími snadno hlavičky špendlíků procházely. Jiné kleště mají místo řídké tkaniny síť z tenkého drátu. — Síť má podobu vaku z řídké tkaniny, gazu nebo mullu; vak je přišit ku kruhu průměru 20—30 *cm*, hloubka vaku jest asi 40 *cm*. — Kruh bývá ze silného železného drátu nebo obruče a bývá buď pevně přidělán k holi 58—75 *cm* dlouhé, nebo se může nasaditi a odšroubovati dle libosti. Prodávají se sítě s kruhem skládacím, což je zvláště pohodlné.

Nachytanou kořist odnášíme ve škatulkách nebo lahvičkách. Škatulky mají býti tak vysoké, aby vztyčená křídla motýlů se nedotýkala vnitř víčka; na dně musí býti měkká lepenka, korek, rašelina nebo bezová duše pro snadné zapichování špendlíků. — Špendlíky do zásoby nosívají se napíchané do polštářku, který zavěšujeme na pás nebo na brašnu, nebo kolem levého paže nad zápěstím. K nabodávání sedících motýlů dobrý je bodec, zhotovený ze tří jehel (k šití), zaražených oušky vedle sebe do dřevěného kolíčku, aby asi 18—20 *mm* ze dřeva vyčnívaly. Bodec zastrkuje se jehlami do přiříznutého husího brku a uchová se pak snadno v kapse u vesty. — Dobrá jest též pinceta, zavěšená na provázku kolem krku. — Třeba míti 4—6 lahviček se širokými hrdly a korkovými zátkami, 5—6 *cm* výšky a 3—5 *cm* šířky, aby se volně mohly v kapsách nositi; lze jimi snadno motýly prostřední velikosti bez porušení ze sítě vybírat. Pro motýlky drobné jsou nejlepší malé, válcovité skleničky, „vzorkové lahvičky“, s dobrými zátkami korkovými, délky kolem 25 *mm* a šířky asi 10 *mm* — třeba jich míti větší zásobu; každá se opatří číslem. Místo nich mají mnozí sběratelé též malé škatulky okrouhlé asi 25 *mm* v průměru a 12 *mm* ve výšce, s víčkem skleněným.

Chytání kleštěmi daří se, když motýl sedí na květu nebo listu; nesnadno je, když letí, nebo sedí na zemi, zdi nebo kmeni. Chycený motýl, který křídla rozložil, se v kleštích snadno nabodne a aby se neotřel, na hrudi pincetou stiskne; má-li křídla složená, usmrtí se dříve stisknutím hrudi, načež se z kleští vyjme a nabodne. Pro většinu lyšajů, přástevníků a mur jsou výhodnější kleště drátěné, kterými se zvíře pevně drží a nepoškodí. — Pohodlnější je lov sítí. Letícího motýla chytíme snáze, mávneme-li za ním, než-li proti němu; motýla sedícího na listu, květu, stéble a pod. nabere, ale i tu nutno sítí mávnouti, aby se dolejšek její přes kruh přehodil, sice motýl uletí. Sedí-li motýl na zemi, přiklopíme síť, ale

nadzdvihneme dno její, aby tam vletěl. Chycený motýl v síti snadno se na hrudi smáčkne a usmrtí a nabodne, což se doporučuje u větších druhů vůbec; menší lépe vpravíme do uvedených dříve lahviček tak, že síť pod motýlem levou rukou sevřeme a láhev do sítě vsuneme. Otvorem v levé ruce ponechaným motýla vpravíme do lahve a zátkou zavřeme; ani není třeba dlouho se cvičiti, abychom tak každého i drobného motýlka bez úrazu uzavřeli. Takto doneseme v lahvičkách kořist snadno neporušenou domů, jen větší druhy třeba hned zabítí a nabodnouti, aby si neotřepali šupinky. Motýla v lahvičce zavřeného několika kapkami obyčejného étheru (sírového), nakapaného na zpoděk zátky, kterou rychle vsuneme do hrdla, omráčíme, potom vyjmeme, nabodneme a usmrtíme stlačením hrudi ze zpodu buď palcem a ukazováčkem, nebo i pincetou. Místo étheru možno užiti též chloroformu, ale opatrně, protože motýl ihned ztrne, když v jeho výparech déle byl, že nelze ho potom ani napnouti. Místo abychom na zátku éther kapali, prohloubíme dole zátku a do důlku dáme kousek kyanidu draselnatého (cyankalium); zátku obalíme tenkou, řídkou tkaninou, aby kyanid nevypadl. Výpary z něho vyplní láhev brzy a motýl v nich umírá velmi brzy. Ale kyanid draselnatý je jed velmi nebezpečný, proto pozor!

Motýlové v noci poletující sedávají ve dne na zdích, plotech, kmenech a pod. a můžeme je snadno nabodnouti, aniž uletí, počínáme-li si zručně. Nabodáme je buď hned na špendlík, nebo dříve vrazíme do nich svrchu jmenovaný bodec o 3 jehlách, které tak snadno se nesvezou po jeho hřbetě jako jeden špendlík. Z bodce snadno je sejmem, usmrtíme a špendlíkem propícháme; ale lze toho způsobu lovení užiti jen když motýl je ve dne úplně klidný, jindy vždy třeba sítí nebo i lahvičkou jej dříve přiklopiti.

Místa, kde lze nejvíce motýlů nachytati, jsou zhusta tam, kde jejich housenky potravu mají, ač ne vždycky. Pro motýly ve dne poletující jsou to především louky, květnaté stráně, hustým bejlím porostlé lesní mýtiny, vřesoviště; mnoho jich sedává na kmenech a větvích, z nichž se roní sladké šťávy, na blátě na cestách, i na trusu zvířecím (Batolec duhový, bělopásek topolový). Poletují jen když slunce jasně svítí, je-li pod mraky, sedají na květech nebo v úkrytu; často větší denní motýl, byv vyplašen, odletí, ale brzy se zase vrací: proto dobře jest nepronásledovati ho, ale vyčkati klidně. Některé lze přilákati vñadidlem, tak jde bělopásek topolový na silně páchnoucí sýr. Větší druhy motýlů večerních vidáme za soumraku, jak oblétaí silně páchnoucí květy, jako zimolezy, mydlici a pod. Většina přástevníků pro krátký sosák ani na květy neseďá a bývá to spíše náhodou, zastihneme-li kterého v letu; nejspíše to bývají samečkové na krajích lesů a sadů. Můry lze v největším počtu lovit, když je uměle navnadíme. Děje se to roztokem cukru v pivě, nebo medem vodou rozředěným. Vñadidlem natíráme před západem slunce kmeny v zahradě, stromořadí, na kraji lesa i v lese, nejlépe blíže mýtin; jak nastane šero, dostavují se můry, které v temnu lze lovit sítí, když si posvítíme svítilnou. — Jiným dobrým vñadidlem jsou křížalý z jablek. Nejlepší jsou jablka zralá nebo napolo zralá, ale druhu, který silně voní; oloupáme a rozřežeme je na dva i tři díly, vybereme jaderník, navlečeme na motouz jako do růžence, ale aby se nedotýkaly. Sušíme je potom na výslunní na průvanu, což trvá dle povětrnosti 3 až 5 dní, načež se k lovu již hodí, což se pozná dle jejich silné vůně. Ale nesmí býti přeschlé; pro potřebu uchováváme a přenášíme je dobře uzavřené, nejlépe v torbě botanické. Rozvěsíme je na motouzech asi po 8—12 křížalách do 2 m vysoko na kmenech nebo tyčích a můžeme v noci na nich hojnou kořist nalézt, když je náhle svítilnou ozáříme; často sedávají na křížalách těch můry tak pokojně.

že je do překlopené lahvičky lze nabíratí nebo do sítě podložené setřástí; čerstvé krízály mohou po 2 i tři týdny dobře vnaiditi. Do zásoby možno je upravití, když je úplně usušíme a uzavřeme, ale aby neplesnivěly; před tím však je posypeme tlučným cukrem, který dílem pomáhá je udržeti ve zdravém stavu, dílem i sladkosti větší jim dodává. Před užitím dlužno je však navlhčiti v cukrové vodě a napustiti troškou trestí nebo étheru jablkového (prodává se v obchodech materialních).

Počasi nejvhodnější k lovu takovému je za teplých nocí, když je obloha zastřena mraky, zvláště blíží-li se bouřka; za svitu měsíčního a za silné rosy bývá lov chudší

Noční lov při světle náleží k velezajímavým výkonům sběratelským. Jest obecně známo, že rozličný hmyz vůbec a motýlové zvláště v noci přiletují hojně k jasnému světlu, kdekoli náhle zasvitne. Oslňující svit velkých lamp elektrických i méně silné světlo plamenů plynových v sadech, zahradách hostinských a j. láká jich plno a plno, jenže nebývá možno tu lovití; snažší jest to však, když jen jedna jasně svítící lampa září někde v zahradě vedle stěny obílené, na kterou přilákaný hmyz se usazuje. Sběratelé nosívali s sebou malé svítilny, opatřené dobrým reflektorem, v nichž hoří lampa petrolejová, anebo, jak se v posledních letech osvědčilo, lampa acetylenová. Hodí se k tomu svítilny acetylenové, kterých užívá se v noci na dvojkolových velocipedech. Stavívá se též svítilna na římsu před otevřeným oknem, aby osvětila hodně velký prostor; ve světnici se zároveň rozžehne lampa na stole, na který se prostřel bílý ubrus. Motýlové vletují do světnice a usazují se na bílém ubrusu; chytají se pak snadno. I tu je lov nejvydatnější, když je obloha zamračena, anebo když se blíží bouřka; nejvíce se tu vždy naloví samečků, hlavně u přástevníků, jejichž samičky pro nemotorné tělo málo lítají.

Odchov motýlů.

Motýlové za živa ulovení nebývají vždy bezvadní; i při největší opatrnosti se šupinky zde onde otrou; mnohých druhů bývá skoro nemožno v dokonalém stavu chytiti; tu nezbyvá, než odchovati je z vajíček, housenek nebo pup, kterých snáze lze nabýti. Při odchovu poznáme zevrubně jejich vývoj a vůbec celý život, mimo to dostaneme exemplary naprosto bezvadné, nejdokonalejší a často ve větším počtu. Mnozí velcí sběratelé ani jiných exemplarů do sbírek nezařadí, než jen odchované.

Hledati vajíčka jest sice dosti nesnadno, ale nesmí se přece podceňovati: hledáme je na rubu listů, na pupenech, větvičkách i na kůře a ve skulinách kůry těch rostlin, jejichž listy se vylíhlá housenka živí. Bývají buď ojedinelá, nebo v hrcmádkách a skupinách pohromadě; sbíráme je i s listy, větvičkami nebo kusy kůry. Často se podaří, že dostaneme oplozenou živou samičku, která snese vajíčka někdy doma ve škatulce na papír nebo na rostlinu přiměřenou, kterou jí do škatulky dáme. — Housenky hledáme očima, nebo je setřásáme a shrnujeme síti s rostlin. Na sbírání potřebujeme škatulek lepenkových, skříněk dřevěných nebo nejlépe pouzder plechových různých tvarů, jak právě je lze lacino dostati; dobře je opatřiti je dírkami drobnými pro větrání, víko lépe když se dá sešoupnouti nežli jen otvírati. Při sbírání housenek bez nutné potřeby se nedotýkejme, nýbrž i s listem, na němž sedí, nebo větvičkou do skřínky vložíme, a přidejme k ní několik listů potravné její rostliny: nedávejme nikdy mnoho housenek najednou do jedné

skřínky, dle možnosti vždy jen jeden druh. Jsouť druhy housenek dravých, že jedny druhé ukousají. — Kde housenky jsou, poznáme často podle ožraného listí, podle chodbiček na čepelích listových, podle listů svinutých, podle pavučin, zkroucených letorostů, trusu a pod. — Často podobají se housenky rostlině, na níž žijí, nápadně a unikají proto pozornosti sběratelově. Některé vypadají jako listy, řapíky a suché větvičky, hlavně píďalky; jiné podobny jsou kůře, ku které bývají přitlačeny, jako četní bourovci a stužkonožky. Některé jsou venku jen když žerou, potom však se skrývají ve skulinách v kůře, pod listím, kameny, v zemi; velký počet housenek muřích bývá za dne v zemi a vylézají na pastvu teprve v noci, kdy se svítlnou v ruce je hledati třeba.

Housenky žijící na stromech a keřích dostaneme oklepáváním a setřásáním. Na oklepávání se hodí kyj z tvrdého dřeva 45—60 cm dlouhý, s držadlem užším a kyjem dosti hmotným, který se povléká koží nebo gutaperchou, aby se jím kůra nepoškozovala. Kyjem tlučeme na kmeny mladší nebo na silnější větve; housenky otrásáním spadají na podložené na zemi bílé ubrusy nebo třeba do otevřeného deštníku. S vyšších větví setřásají se dlouhou tyčí, opatřenou na konci železným hákem.

Housenky, žijící na trávě a vůbec na nízkých bylinách, sbírají se hromadně sítí; třeba aby tato byla však ze silného plátna, na oku pevném a holi kratší, ale pevnější. Síť hrneme po trávě před sebou sem tam; brzy bývá v ní kořisti plno; zvláště po západu slunce na lesních mýtinách, vřesovištích a na lukách vůbec naloví se muřích housenek bez počtu.

Píce. U housenek, které jsme našli pasoucí se, které jsme se stromů nebo keřů setřásali, nejsme v rozpacích, která že je jejich píce; ale hůře je u těch, které jsme sítí nahrnuli, nebo ve skřích našli. Arciť, většina takto nabytých housenek muřích nebývá právě vybíravá, a můžeme je vykrmiti travou, locikou, petrklíči, ptačincem, jitrocelem, vřesem, borůvkám a jinými drobnými rostlinami; některé ovšem jsou odkázány na jediný druh rostlinný a ty zahynou, nedostane-li se jim ho. Pamatujme si tedy, které rostliny rostou tam, kde jsme sbírali a dávejme odtud housenkám rozličné listy na výběr. Vůbec však vždy s chycenou housenkou vezmeme do zásoby hned něco píce, kterou v torbě botanické uchováme, aby byla dlouho čerstvá.

Pupy hledáme, kde se housenky zakuklovaly, u denních motýlů na větvích, kmenech, plotech, zdích a pod. zavěšené nebo připoutané, jiné v zámotcích nebo na zemi, často pod rostlinami, na nichž housenky žily, někdy pod ochranou větších předmětů, jako kamenů, stromů a j. — Pupy ukládáme při sbírání do zvláštních škatulek, mezi bavlnku nebo kyprý mech pozorně, aby se neotřásaly; pupy zavěšené vezmeme i s větvíčkou nebo seříznutou částí kůry, aniž bychom vlákna kol nich porušili.

Ošetřování housenek.

Velice potřebno jest, přizpůsobiti ošetřování toto životu housenek ve volné přírodě: pozorujme život jejich, dopřejme jim vzduchu, světla, výslunní nebo stínu, úkrytů, vlhka nebo sucha dle toho, v jakých poměrech jsme je venku shledali; především starejme se o dostatek vhodné, čerstvé píce. Aby tato déle vydržela, stavíme rostliny do malých lahviček s úzkými hrdly s vodou; hrdlo, pokud není vyplněno rostlinou, ucpeme bavlnkou nebo koudelí, aby tam housenky nevlezly; rostliny vydrží tak čerstvé až do pátého dne. Ale nesnesou podobné úpravy

XVIII

housenky, které žijí na suché a hubené půdě; ty chováme nejraději na živých rostlinách, nebo jim pící denně vyměřujeme: mokrou pící však nedávejme housenkám nikdy! Pro takové druhy, které ve dne jsou skryty v zemi, nebo které se v zemi zakuklují, dáváme do schránek vždy na dno trochu kypré prsti, smísené s pískem, který občas měkkou vodou kropíme.

Schránky (klícky) na housenky mají rozličný tvar i rozměry. Dobré jsou na př. pevné dřevěné krabice, 45 cm dlouhé, 30 cm široké a 40 cm vysoké, v nichž známé druhy housenek, kterých odlučovati není třeba, ve větším počtu se mohou chovati. Sestaveny jsou ze dvou částí, hořejší a dolejší, které asi ve $\frac{2}{3}$ celé výšky jsou pevně sepyaty, že dle libosti se hořejšek dá sejmuti. Víko má nahoře otvor opatřený řídkou ale pevnou tkaninou gazovou, nebo lépe sítkou drátěnou. Dolejší část je rozdělena u dna prkénkem asi 7 cm vysokým na přič ve dva oddíly, na příčném prkénku dělají se zářezy, o které lze opřít hrdlo lahvíček s pící v poloze nakloněné; do jednoho oddílu dá se kyprá prst s pískem, na níž se položí trochu mechu a několik plochých kamínků, do druhého se dá mech, suché listí, několik kousků strouchnivělého dříví, rašeliny a korku. Skleničky s pící pokládají se šikmo, aby listy rostlin se skláněly až k mechu nebo k zemi. Jsou-li tam housenky, které trávu žerou, položíme na zem kousek živého drnu, který kropíme. Tam odchováváme housenky úplně, až do vylíhnutí; jen třeba pící měniti a půdu i mech občas pokropiti.

Pro housenky neznámé nebo dravé dělají se krabice nebo klícky menší, jednodušší, a často stačí sklenice se širokým hrdlem (jako na zavařené ovoce), do které se na dno dá trochu prsti atd. a otvor se zakryje gazem nebo sítí drátěnou. Postačí i laciné škatulky lepenkové s víkem gazovým nebo drátěným, jenže nelze jich pevně uzavřítí a nevydrží dlouho. — V květináčích (kořenáčích), do kterých se pící rostlina pořádně zasadila, možno též housenky chovati, když na ně přiklopíme poklop drátěný nebo i gazový, napjatý na kostře drátěné nebo z listů dřevěných, — Housenky drvopleňů nebo hranostajníků, které žijí ve dřevě, nebo které před zakuklením si dělají obaly z tříštic, nesmíme chovati ve schránkách dřevěných, nýbrž ve sklenicích nebo hrncích, uzavřených sítí drátěnou. — Schránky na housenky mohou míti podoby i rozměry rozličné, jak právě pěstitel si nejrychleji a nejlevněji pořídit může.

Opatrnost velí, aby nebylo nikdy příliš mnoho housenek pohromadě, protože se znepokojují, nejvíce když se svlékají. Čistota jest ne méně nutná, zejména trus budiž často, ale opatrně odklizen; stará, suchá píce budiž pozorně odstraněna a novou nahrazována, aniž by housenky byly z klidu vyrušovány. Není možno, vypočítávati návody pro všechny různé druhy; kdo se pro chov housenek odhodlá, pozná časem sám nejlépe, čeho ten či onen druh si přeje.

Schránky s housenkami dávají se na místa klidná, na zdravý vzduch; ranní a večerní slunce není jim právě na škodu, ale chraňme je před úpalem slunečním za poledne. I dešť jim škodí. Při přezimování dopřejeme housenkám úplný klid; chováme je v chladnu a chráníme je před změnami teploty vůbec, zejména náhlými; přílišná vlhko a zkažený vzduch usmrcuje je snadno, zvláště ku konci zimy.

Pupy. Pupy volné, nad zemí zavěšené, rovněž i pupy v zámotcích necháme nejlépe na pokoji ve schránce, kde se zakuklily, a musíme-li je přece jinam odnésti, oddělme je opatrně a upevníme je jinde v téže poloze. Jsou-li v mechu, listí a pod., dáme je i s obalem takovým do schráně, kde mají odpočívati; i v zemi mívají z pravidla tužší obal, který se jim zničení nesmí. Dopřejeme jim klidu, čerstvého vzduchu a dodáváme jim kropením okolí náležitého vlhka, ale pozor na plísň, ty jim škodí velice!

XIX

Kdo pěstuje housenky, může snadno poučiti se o celém vývoji i průběhu životním, a činí dobře, když každé pozorování zapisuje, dílem na podporu vlastní paměti, dílem i k prospěchu vědy. Proto má pěstitel založiti denník, kde do rubrik zapisuje u každého druhu naleziště, dobu různých stupňů vývoje, jako lihnutí z vajíček, svlékání housenek, píci, zakuklení, lihnutí motýlů a vůbec vše, co se mu zdá nápadným nebo novým.

Usmrcování a napínání motýlů.

Venku nachytané i doma odchované motýly dlužno před napínáním na špendlíky nabodati a usmrtiti; buď jsou klidni, že možno špendlík bez okolků do hrudi vraziti, nebo svrchu popsaným bodcem je zachytiti; ale jsou-li nepokojni, vždy bude lépe vpraviti je do lahvičky a tam je omámiti výpary étherovými. Lahvičky tyto byly popsány již při lovu motýlů; nedávejme nikdy étheru mnoho a nenechávejme ve výparech jeho motýla déle, protože by ztuhnul tak, že by se nesnadno napínal. K nabodání je dobrá škatulka na hořejší straně uzavřená papírem ne příliš hladkým nebo látkou hedbávnou. Na papír nebo hedbáví se motýl vyklopí a snadno do náležité polohy na břiše vpraví; špendlík vtiskne se svisle středem hrudi až do podložky tak hluboko, aby nad motýlem vyčnívala nejvýše třetina jeho. Etherovými výpary se však motýlové neusmrcují, nýbrž jen omamují, a proto nutno je po nabodnutí usmrtiti. Děje se to obecně stisknutím hrudi ze zpodu dvěma prsty, nebo pincettou, ale snadno se tím tělo příliš poškodí. Drobnější druhy lze ostatně usmrtiti již při nabodnutí, jest-li ponoříme hrot špendlíku dříve do roztoku nikotinu (1 g nikotinu na 7 g destil. vody, nebo pouhá „močka z dýmky“). U větších třeba silnější dávky, psací ocelové péro, smočené v témž roztoku, dobře vyhoví; pro zvláště velké druhy motýlů večerních upraví se ženklíčka (k navlékání tkanic nebo k látání prádla) tak, že konec při uchu se přibrousí, aby byl břitký a hrot se vrazí do dřevěné rukojeti; ponoří-li se konec s uchem do roztoku, nabere se ho uchem více a dostane se ho do zvířete tolik, kolik k usmrcení rychlému je třeba. Při nabodávání hledme, aby všickni motýlové byli na špendlíku v rovné výšce, aby třetina špendlíku byla nad motýlem.

Špendlíky mají býti v rozličné tloušťce v zásobě, ale délka budiž jednotná, 32 mm, jen pro druhy veliké až 36 mm; mají býti ostré na hrotu a ne z příliš měkkého kovu, aby se při zapichování neohýbaly. Ode dávna vyrábějí se v Karlových Varech, kde je dělají v 12 různých tloušťkách; pro druhy prostřední velikosti dobře se hodí čísla 6. a 10. Zvláště drobné druhy nabodávají mnozí sběratelé na kousky tenkého drátku stříbrného, který se prodává buď svinutý v kotoučích, nebo již nastříhaný v kousky 12 mm dlouhé, na jednom konci přistřené.

Napínání. Ve sbírce mají míti motýlové křídla vodorovně rozestřená jako v letu, protože nejlépe je na nich vše viděti. Proto hned po usmrcení, dokud nezaschli, se napínají na napínadlech a suší, až v poloze té úplně utuhnou. Jest-li však již zaschli, učiníme je podajnými, když je napícháme na destičku korkovou nebo rašelinovou, položíme je na misku s mokřým pískem a překllopíme skleněným zvonem. Z vody v písku vzniklé páry nemohou unikati, jimi zvlhne motýl a stane se úplně podajným; jenom nenechávejme motýla nikdy dlouho vlnouti, protože trpí tím lesk.

Napínadla bývají tu jednoduchá, onde dosti složitá; dobrá jsou takováto: dvě podlouhlá prkénka z měkkého, lipového nebo topolového dřeva, spojí se vezpod příčkami dvěma na koncích, někdy i jednou uprostřed, aby mezi nimi ostala mezera žlábkovitá, pod kterou se vezpod přiklízí pruh korkový nebo rašelinový. Pro druhy různé velikosti nutno míti napídla též v různých rozměrech, aby se do žlábků těla motýla snadno vešlo a křídla aby nesáhala přes prkénko po stranách. Prkénka nedělejtež jednu rovinu, ale buďtež ku žlábků trochu skloněna; prodávají se napínadla, u kterých možno šířku žlábků měniti. — K napínání potřebujeme špendlíků kratších, ostrých a pevných; dobré jsou špendlíky železné nebo ocelové, černé, s velkými hlavičkami. — Před napínáním nejprve napínadlo otřeme, aby na něm nebylo ani špíny, ani hmyzu škodlivého nebo čmelků; špendlík, na němž je motýl nabodnut, se vrazí opatrně do korku nebo rašeliny ve žlábků, aby tam tělo vodorovně a všeska křídla aby rovně přiléhala na prkénka napínadla. Potom vezmeme dva pruhy papíru, nejlépe průsvitného papíru na pausování a položíme je na pravé i na levé straně přes křídla; konce papírů připícheme k prkénkům špendlíky, a hledíme mezi tím křídla jehlou delší urovnati do polohy náležité. Utahováním proužků ustálíme křídla snadno. Jest však i tuto třeba jistého cviku, aby se práce dařila rychle a čistě, jmenovitě aby se šupinky neotřely; kdo více motýlů napínal, nabude zručnosti, i jistých zkušeností.

O zevrubné poloze křídel při napínání lze říci tolik, že se má rovnati poloze jejich v letu; obyčejně přední kraje obou předních křídel aby svíraly úhel 120° a přední kraj zadních aby do $\frac{5}{6}$ své délky byl zakryt vnitřním krajem předních. Rozumí se, že mají míti křídla na obou stranách rovnou výši, proto uděláme tužkou na napínadlech několik příčných čar, dle nichž při napínání se řídíme.

Též tykadla urovnáme, aby byla rovnoběžna s předním krajem př. křídel a upevníme je špendlíky. — Motýly necháme napjaté na napínadle, až úplně uschnou, což se pozná, že zadkem nelze pohybovati. Čím menší motýl, tím dříve uschne, 8—14 dní stačí pro větší druhy, pro největší třeba déle ještě sečkati. Sejmeme-li je dříve, snadno potom skloní křídla.

Někdy je třeba, usušenému a napjatému motýlu vyměnit špendlík; tu dříve navlhčíme štětec vodou nebo lépe čistým líhem a potíráme jím hruď kolem špendlíku, až navlhne. Potom pincetou možno motýla shrnouti se špendlíku na podložený čistý papír; nový špendlík vezmeme trochu tlustší, natřeme jej arabskou gumou ve výši, ve které má přijíti do těla a zabodneme jej do díry po starém špendlíku. — Má-li motýl špendlík obyčejný hmyzový, může po napjetí hned býti do sbírky vřaděn, ale je-li jen na drátku krátkém nebo na kratším špendlíku, nebo jen na ústřížku špendlíkovém, tu se dříve připevní na špalíček z bezové nebo slunečnicové dřevě; touto se potom provleče za motýlem obyčejný špendlík, aby motýl seděl tak vysoko, jako ostatní exempláře.

Skříně a škatule na sbírky mohou míti rozličné tvary i rozměry; pro větší sbírku vždy jsou lepší škatule dřevěné, které se v podobě zásuvek dají vkládati do nějaké skříně. Každá škatule nechť má víko skleněné, které se snadno otevírá. Víko nechť přiléhá kolkolem pevně, aby ani hmyz škodivý, ani prach skulinami kolem pronikati nemohl. Na dně škatule jest hmota, do které lze snadno špendlíky zapichovati, jako korek, kyprá rašelina, dřev z listů agavových, vše v podobě desek 5—10 mm tlustých; i lepenka měkká, ze které se vysekávají zátky do patron ručníčních, se k tomu potřebuje, avšak má chybu, že v ní špendlíky neudrží dosti pevně; rašelina často dělá prach, kterým se sbírka znečišťuje, korek i dřev agavová zase pro vysokou cenu se každému nedoporučuje. Místo aby celé dno měkkou hmotou bylo vyloženo, může se tato jen v podobě pruhů nalepití nebo našpendlit.

Vnitřek škatulí vylepuje se nejvhodněji bílým, ne příliš tlustým papírem, ale lepší se kličem, nikoli škrobovým mazem. Na hotovení škatulí se bere buď silná lepenka, nebo raději dříví suché, měkké, smrkové nebo jedlové, též topolové; stěny nebudtež příliš tlusté, ale přece dosti pevné. Nestačí jen sklízovati je, třeba je zcela pevně zaklinovati. Rozměry řídí se dle osobních náhledů, dobře se hodí 50 cm délky a 36 cm šířky vnitřní; výška budiž taková, aby i nejdelší špendlíky hlavičkami byly 2—4 mm od skla ve víku vzdáleny, k čemuž stačí od dna uvnitř výška 5 cm. — Kdo má mnoho škatulí, ten si opatří na ně vhodnou skříň, do které vkládá je jako zásuvky. O zřizování skříní zbytečno se zmiňovati.

Pojmenování a označování motýlů ve sbírce děje se malými lístky. 2-5 cm délky a 1-5 cm šířky, na které se napíše vedle jména též datum a místo, kdy a kde byl motýl chycen, nebo, byl-li doma odchován, kde vajíčka nebo housenky byly nalezeny, po případě se poznamená číslo a stránka denníku, kde o vývoji máme zápisky. Lístky upevní se špendlíkem, na kterém motýl je nabodnut nebo i na špendlíku menším zvláště. — Motýly srovnáváme vždy dle určité soustavy, nejlépe dle soustavy v naší knize; zapichujeme je v řadách rovnoběžných svislých nebo vodorovných. Počet exemplárů z každého druhu řídí se jen vůlí sběratelovou; 4—6 jich postačí. Kde jsou pohlaví oddílná, mějme vždy obé, a třeba i některý exemplár nabodnutý obráceně, aby i rub bylo viděti; dobré jsou též odrůdy, míšenci, obojetníci atd. — Radno je, ponechávati ve škatulích místo na doplňky.

Ochrana sbírek.

Chraňme sbírky před světlem, vlhkem, prachem a škodlivým hmyzem. Do cílíme toho vhodnými škatulemi, které jsou pevně uzavřeny a nemají skulin ani direk; do těch nevnikne ani prach, ani hmyz. Srovnáme-li je do skříní uzavřených, zamezíme přístup světlu, které by kazilo barvy na křídlech; skříň stavíme do místností suchých, dále od dveří a oken, nikdy těsně k venkovské stěně. Ale i při nejlepšího zařízení se přece vkrádá hmyz, prach i plíseň, a proto nutno často, pozorně dohlížeti.

Z hmyzu ve sbírkách škodícího dlužno jmenovati larvy některých brouků hlavně z rodů Dermestes, Ptinus a Anthrenus, housenky různých molů z rodu Tinea, dále některé čmelíky. Poznáme, že jsou ve sbírce, podle prášku napadaného pod motýly jimi zachycenými; motýl takový budiž ihned vyňat a očištěn, což se děje tak, že jej dáme ve škatulce na kamna nebo do trouby, kde vyšší teplota živý hmyz brzy usmrtí. Třeba i celou škatuli, ve které se nákaza jevila, podobně vyhřátí, aby každé vajíčko nebo malá larva i pupa v čas se zničila. Jsou-li škatule pevně uzavřeny, můžeme místo horkem i chloroformem toho docíliti; smočenou jím bavlnku vložíme dovnitř. Aby se hmyz vůbec uvnitř neuhnizdoval, dáme do každé škatule kuličku rtuť, jejíž výpary jsou jedovaté, ale rtuť se dělá ze špendlíků amalgama a jejich pevnost znenáhla se tím ruší. Silně páchnoucí hmoty, jako naltalín, kajepuťová silice, kafr a j. nejsou bezpečny, zdá se, že si hmyz na ně uvyká. Pravý perský prášek, rovně i prášek tabákový byl by vydatným prostředkem, ale každý prach škodí sbírkám.

Motýly odjinud získané, i z napínadel sebrané dáváme dříve na čas do zvláštních škatulí a pozorujeme častěji, není-li v nich nakažlivého hmyzu; až když jsme se o jejich čistotě přesvědčili, vřadíme je mezi ostatní. — Prach sítáme opatrně měkkým štětečkem s těla i křídel; plíseň smýváme štětcem, smočeným

v étheru chybějícím nebo v líhu anisovém, ale nesmáčeje nikdy trásní, protože by se slepily. U některých motýlů, hlavně u kterých housenky žijí ve dřevě nebo vnitř v lodyhách, dostavuje se časem olejnatění, které se jeví zprvu na zadku a šíří se na celé tělo i na křídla. Čistíme motýly takové, že je navlhčíme čistou silicí terpentínovou a posypeme potom hustě práškem některé hlínky, která dychtivě ssaje mastnoty, nejlépe „bolem“. Když hlínka olej do sebe vsála, odstraníme ji opatrným klepáním a stíráním měkkým štětcem.

Udělá-li se na špendlíku zelená plísta, odstraníme ji ostrým nožkem; prostředek, aby se chemicky odstranila bez poškození motýla, dosud znám není. — Ulámaná tykadla, zadky i křídla nalepujeme arabskou gummou, nejlépe na napínadle; ulámané části přikládáme pincetou nebo štětečkem, nikoli prsty.

Úprava vajíček, housenek a pup.

Vajíčka dáme dříve do horka, nebo též do líhu, abychom usmrtili v nich všecken život, potom je nalepíme gummou na kousek kartového papíru, nabodnutý špendlíkem. Kde jsou na větvičce, kůře a pod. zvláště srovnány, dáme je do sbírky i s větvičkou. — Housenku usmrtíme lihem, nastříhneme ostrými nůžkami její řiť podélně, položíme ji mezi dvě vrstvy pijavých papírů a vytlačíme od hlavy do zadu její vnitřnosti ven. Do prázdné kůže vsuneme otvorem v zadu trubičku plechovou, kol ní přitáhneme nitkou kraje kůže a nafoukneme tuto, až má tvar živé housenky; potom ji rychle usušíme nad žhavým uhlím a sejmeeme z trubičky. Místo trubiček plechových lze užiti i stebel slámy, které nevytahujeme, nýbrž pouze nastříhneme a konec špendlíkem na podložku přiděláme.

Při sušení nutno míti pozor, aby se housenka nepřipálila a aby se sušila vůbec zvolna; vždy však se přirozená barva housenky promění. Proto se vyprázdňená kůže vyplní pozorně práškem zasypacím z výtrusů plavuňových (semen lycopodií), kterému se přidá barviva, aby se dostala základní barva housenky za živa. Vycpaná kůže upraví se v náležitou polohu a usuší pomalu. Pupy usmrcujeme lihem a sušíme potom v horku; nabodáme je na špendlíky nebo nalepujeme na podložky. Volně zavěšené pupy necháme na kousku předmětu, k němuž jsou upevněny; zapředené bereme i se zámotkem. Vajíčka, housenky a pupy i se zámotky ukládáme do zvláštních škatulí s řádným označením.

Výměna a zasílání motýlů.

Vlastním sbíráním nabudeme pouze druhů ze svého bydliště, nebo vlastním cestováním získané. Druhy ze vzdálených zemí obdržeti lze výměnou nebo koupí. Ale kupovati nebudeme, co si sami můžeme nasbírat nebo co lze výměnou obdržeti. Při výměně nabízejme jen exempláře zcela bezvadné a přijímejme rovněž jen takové; jen u druhů zvláště vzácných dovolme výjimku. Vyměňujeme buď kus za kus, nebo dle cenníku některého velkého obchodu; i mnozí obchodníci vyměňují, počítajíce arcíť za koupené motýly ceny nižší, než zač sami prodávají; ale často můžeme při dobré příležitosti zpeněžit nebo výměnou zužitkovati, čeho v našem bydlišti je mnoho, ale jinde toho není.

Pro zasílání dáme motýly do škatulek ne velkých ze dřeva nebo z lepenky, tak nízkých, aby víko se špendlíku dotýkalo a drželo jej, aby nevylezl. Na dno

nalepíme korek nebo rašelinu, vnitřek vylepíme papírem a motýly pevně zabodneme. Pod nimi rozestřeme kypře bavlnku, aby ulomené částky se nepohazovaly; má-li některý motýl tlustý zadek, podložíme a obložíme jej též bavlnkou, kterou připevníme špendlíky. Vně zalepíme papírem kraje, aby nevnikl dovnitř prach. Menší škatulky složíme do velké škatule nebo bedničky mezi seno, suchý mech, odřezky papírové, dřevěnou vlnu a pod., aby pevně ležely a neposouvaly se. — Na bedně i na nákladním listu označíme obsah jako křehké zboží, na bednu namalujeme lahev.

Následuje nyní soustavný výpočet velkých motýlů (*Macrolepidoptera*) celé Evropy; druhy, které jsou domovem ve střední Evropě, jsou popsány zevrubněji dle toho, jsou-li hojnější a důležitější a pro země české zajímavější. V popisech udáno, kolik je třeba k rozeznání od podobných druhů nebo rodů; udána doba létání, naleziště, housenky a jiné detaily, pokud pro dotyčný druh mají význam. — Velikost podává se délkou předního křídla od kořene k přednímu cípu. — Odrůdy i synonyma jsou v textu na příslušných místech tiskem vyznačeny.

V popisné části jsou k latinským jménům dána jména česká potud, pokud v jiných českých spisech se nacházejí, jako v knize Klikové, Steinichové, Exlerové a j. Ve výpočtu motýlů, vyobrazených na barevných tabulkách, jsou však dodána česká jména u všech druhů vyobrazených, i kteří se v českých zemích nevyskytují.

A. Motýlové denní. Rhopalocera.

Motýlové denní mají široká křídla, živě na obou stranách zbarvená; v klidu je vztyčují do výše. Tělo jest malé, štíhlé, jen u soumráčníků bývá poněkud silnější. Tenká tykadla dosahují obvykle poloviční délky křídel předních a mají na konci paličky nebo kyje. — Motýlové denní poletují ve dne, když slunce jasně svítí. — Housenky mají po 16 nožičkách, jsou válcovité, vřetenovité, nebo i sploštěné; kůži mívají lysou, nebo jsou na ni krátké, jemné chloupky, ostny, i masité výrostky s chloupky. Housenky žijí volně na rostlinách, často hromadně, jindy bývají ukryty mezi listy, svázanými pavučinovými vlákny. Pupy jsou zpravidla bez zámotku, nad zemí, zavěšeny hlavou dolů, nebo opásány (zaklesnuty) klíčkou kolem těla v poloze vodorovné, nebo nakloněné; vzácnější jsou pupy v řídkém zámotku, nebo pupy pod zemí.

I. Otakárkovití. Papilionidae.

Největší z denních motýlův, u nás ovšem jen v málo druzích, za to tím četnější mezi obratníky. Mají krátká, na konci podlouhle ztlustlá tykadla a kulaté, holé oči; chloupky na makadlech odstávají. Na zadních křídlech splývá první žilka nitrokrajní s vnitřním kraem, a ten jest mělce vykrojen. Barva našinských druhů bývá žlutá nebo bílá s černými kresbami. — Housenky mají na šiji masitou vidlici, kterou při dotknutí na obranu vztyčují.

1. Papilio, L. Otakárek.

Velcí, statní motýlové se širokými, trojhrannými křídly předními; zadní křídla mají mělké vroubky a před zadním rohem dlouhou ostruhu. Barva křídel jest žlutá s černými skvrnami nebo páskami; u zadního rohu jest velké oko. — Holé housenky s malou hlavou se vyskytují ve dvou pokoleních, hranaté pupy s dvěma růžky napřed jsou zaklesnuty vláknem kolem těla a při řiti.

1. *Podalirius*, L. Otakárek ovocný. Křídla na lici jasně žlutá mají černé příčné pásy, na předních křídlech střídavě delší a kratší; zadní křídla mají dlouhé ostruhy a v širokém černém pokraji modré poloměsícovité skvrny. Oka jsou napřed rezavá, vzadu černá, modře poprášená. — V jižní Evropě se vyskytuje bledší, žluto-bílá odrůda *Feisthamelii*, *Dup.* a *Zanclaeus*, *Zell.* — Délka předního křídla 3·4 až 4·3 cm. — Tab. 2 obr. 1. a. b. c. — Vyskytuje se hojněji v hornatých polohách, v květnu a potom v červenci.

Housenka jest tlustá, sploštěná. v zadu užší, žlutozelená, se žlutými čarami na hřbetě a po stranách, kde má žluté šikmé pruhy a malé rudohnědé skvrny; žije v červnu a srpnu na trnce, slivě, hrušni a j.

2. *Alexanor, Esp.* Křídla žlutá mají příčné černé pásy; na předních jest páska druhá a třetí zkrácena, čtvrtá před pokrajem modře poprášena rovně jako páska na zadních křídlech, která jest též zoubkována. Žlutočervená oka mají napřed černou obrubu. — 3·4 až 3·6 cm. — Tab. 2. obr. 2. — Na pobřeží Středo-mořském, od května do července.

Housenka žije na seselu (*Seseli dioicum*).

3. *Machaon, L. O. fenyklový.* Křídla na lici žlutá jako síra, přední u kořene černá s černými žilkami a skvrnami na předním kraji a širokou černou, žlutě poprášenu páskou podle kraje vnějšího, páska zadních křidel jest široká a modře poprášena, oko rezavě červené, napřed černě a modře vroubené; podle pokraje všech křidel řada žlutých půlměsíců. — 3·4 až 4·5 cm. — Tab. 2. obr. 3. a. b. c. — Všude v květnu a zase v červenci a srpnu.

Válcovitá, zelená housenka má černé příčky s hnědočervenými skvrnami; žije v červnu a na podzim na kopru, mrkvi, bedrníku a jiných okoličnatých rostlinách.

Vzácný jest druh *P. hospiton*, *Guenée* žijící na horách korsických a sardinských.

2. Thais, Fabr. Pestrokřídlec.

Motýlové prostřední velikosti; přední křídla jsou v předním rohu zaokrouhlená a zadní mají zoubkovaný kraj vnější. Tykadla jsou velmi krátká. — Housenky mají v několika řadách masité, čípkovité výrostky s chloupky; pupy jsou zaklesnuty. — Vyskytují se hlavně v jižní Evropě.

1. *Cerisyi, Boisd.* Sameček má křídla bledší, samička sytější žlutá, přední jsou u kořene černě poprášena, na zadních vyniká červená, černě vroubená skvrna při předním kraji, která bývá u samičky větší; při kraji vnějším, který jest u 4. žilky v ostruhu vytažen, jest 5—6 červených skvrnek. — 2·5 až 2·8 cm. — Tab. 2. obr. 4. — Jihovýchodní Evropa, Syrie.

Housenka na podražcích (*Aristolochia*).

2. *Polyxena, Schiff.* Pestrokřídlec podražcový. Křídla bledě žlutá s černými žilkami, se žlutou, černě vroubenou klikatou čarou podle kraje vnějšího; na zadních křídlech jest nápadná řada krvavých a fialových skvrn. — 2·2 až 2·9 cm. — Tab. 2. obr. 5. — *Hypermnestra, Scop.* — V jižní Moravě, v Rakousích, v dubnu a květnu.

Žlutavá nebo šedá housenka má černohnědé, na konci černé masité výrostky; žije v létě na podražci obecném.

3. *Rumina, L.* Má křídla žlutá až okrová s černými žilkami a skvrnami a černou páskou před vnějším krajem, v níž jsou žluté půlměsíce; před nimi na předních křídlech jest několik modravých, skelnatých a bílých skvrn a na zadních skvrny rudé. Černé skvrny zdobený jsou z části rudými očky. — 2·2—2·7 cm. — Tab. 2. obr. 6. — *Medesicaste, Ill.* — V jižní Evropě.

3. Doritis, Fabr. Jasoň.

Příbuzný s rodem následujícím, ale má na předních křídlech 12 žilek.

1. *Apollinus, Herbst.* Přední křídla žlutavě bílá, na přič slabě, černě čárkovaná mají u předního kraje dvě velké černé skvrny; zadní jsou žlutá, u samičky bledší, s černavě poprášeným krajem a malými, okrouhlými, černými skvrnami, před nimiž jsou červené půlměsíce. — 2·7 až 2·9 cm. — Tab. 2. obr. 7. a. ♂, b. ♀. — Na řeckých ostrovech v březnu.

4. Parnassius, Latr. B. Jasoň.

Přední křídla mají 11 žilek. Dostí velcí motýlové s křídly zaokrouhlenými, celokrajními, bílými nebo běložlutými, na vnějším kraji velmi řídko poprášenými. Na předních křídlech jsou velké černé skvrny příčné za předním krajem, zadní jsou

zdobena u většiny druhů velkými červenými oky s bílou tečkou uprostřed a černou obrubou vně. — Válcovité housenky mají krátké válcovité výčnělky s krátkými chloupky, pupy jsou tlusté a tupé. — Motýlové poletují na horách v červnu a červenci.

1. **Apollo, L.** Jasoň červenoooký. Má křídla bílá, přední s velkými skvrnami černými při předním a vnitřním kraji, na zadních jsou dvě oka červená s bílým středem. Při zadním rohu zadních křídel jsou černé skvrny. Tykadla bělavá nejsou kroužkována. — 3·4 až 4·3 cm. — Tab. 3. obr. 1. a. b. ♂, c. ♀. — V Alpách, v Krkonoších, v severní Moravě; poletuje v červenci.

Černá housenka má střídavě větší a menší rezavé skvrny ve dvou řadách po krajích hřbetu; vyskytuje se v květnu a červnu na rozehodniku velkém (*Sedum telephium*), r. bílém (*S. album*) a jiných rozehodnicích.

2. **Delius, Esp.** Jasoň alpský. Rozeznává se od předešlého snadno dle tykadel černě a bíle kroužkovaných; bývá též menší. Samečkovi schází obyčejně černá skvrna nad vnitřním krajem křídel předních, u samičky jest uvnitř červená. — 3·1 až 3·4 cm. — Tab. 3. obr. 2. — Na výšinách alpských v červenci.

3. **Mnemosyne, L.** J. dýmnickový. Křídla bílá s černými žilkami, přední na vnějším kraji široce šedá, s 2 černými příčnými skvrnami za okrajem předním. — 2·7 až 3·2 cm. — Tab. 3. obr. 3. a. b. — Na Alpách, v Čechách v Krkonoších, na Moravě u Přerova a Lipniku, v červenci.

Housenka podobá se velice housence j. červenoookého, žije na dýmnickách (*Corydalis*) v dubnu a květnu; bývá ve dne ukryta.

II. Běláskovití. Pieridae.

Prostředně velcí motýlové bílé nebo žluté barvy s křídly bez zoubků, na vnějším kraji nejčastěji tmavými; tykadla bývají někdy dlouhá, jindy kratší, makadla trojčlenná dole s odstávajícími chloupky; oči polokulaté, holé. Střední buňka zadních křídel jest na zad silně úkosná. Motýlové poletují nejvíce v zahradách a na polích zelenářských, mnozí u velikém počtu. — Housenky štíhlé mají jen krátké a řídké chloupky a dosti malou, kulatou hlavu; většinou dělají škodu. Pupa jest zaklesnuta.

1. Aporia, Hübn. Bělásek.

Tykadla znenáhla ztlustlá, křídla bez kresby, přední se zakulaceným rohem předním a s 11 žilkami. Pupa tupá.

1. **Crataegi, L.** Bělásek ovocný. Křídla bílá s černými žilkami. — 3·2 až 3·4 cm. — Tab. 3. obr. 4 a. b. c. — Všude v červnu a červenci.

Housenka popelavá, na hřbetě černá s dvěma širokými, pomerančovými nebo nažnědlými pruhy podélnými. Škodí ožíráním listů se stromů ovocných od podzimku do května.

2. Pieris, Schr. Bělásek.

Tykadla dlouhá, se zřetelně odděleným kyjem; na předních křídlech 10 neb 11 žilek, jejich roh jest dosti ostrý, černavý. Housenky žijí na křižokvětných rostlinách, pupy jsou tupé.

1. **Brassicae, L.** B. zelený. Křídla bílá, přední v rohu až přes polovici vnějšího kraje černá, u ♀ s dvěma okrouhlými černými skvrnami za středem; na rubu jsou zadní křídla celá a přední v rohu žlutavá, černě poprášená. — 2·9 až 3·4 cm. — Tab. 4. obr. 1. a. b. ♂, d. ♀. — Hojný všude, na jaře a později v létě.

Housenka modrozelená se žlutými pruhy na hřbetě a po stranách ožírá v červnu a na podzim zeli a různé příbuzné zeleniny.

Krueperi, *Stgr.* Řecko.

2. *Rapae*, *L. B. řepový*. Menší předešlého, ale černé zbarvení rohu sahá jen do třetiny vnějšího kraje a jest bělavě poprášeno; ♂ má za středem mdlejší černou skvrnu. — 2 až 2·7 *cm.* — Tab. 4. obr. 2. a. b. c. ♂, d. ♀. — Všeude obecný.

Housenka mdle zelená, po bocích žlutavá, s úzkou žlutou čarou hřbetní a postranní. V živobyti se srovnává s druhem předešlým.

3. *Ergane*, *Hüb.* Od předešlého druhu málo rozdílný, menší, přední křídla u ♂ bez skvrny, u ♀ jen s jednou černou skvrnou za středem; rub zadních křídel blodě žlutý. — 1·9 až 2 *cm.* — V Krajíně.

4. *Napi*, *L. B. řepkový*. Křídla na lici bílá, přední na rohu černavá, u ♀ s dvěma černavými skvrnami za středem; zadní křídla na rubu žlutavá, na žilkách široce šedě poprášená. — 2 až 2·5 *cm.* Tab. 4. obr. 3. a. b. c. d. ♂, e. ♀. — V Alpách a na severu, v severním Finsku vyskytuje se v odchýlném tvaru jako *P. Bryoniae*, *Hüb.* tab. 4. obr. 4., má žilky též na lici, zvláště na předních křídlech šedě poprášené, že bývají tato celá šedá.

Housenka mdle zelená, na bocích jasnější. V živobyti se shoduje s b. zelným.

5. *Callidice*, *Esp.* Rozeznává se od předešlého ostřejším rohem předních křídel a užší středovou skvrnou na nich; na rubu zadních křídel jsou protáhlé, bílé skvrny. U ♀ jest na lici vnější kraj všech křídel černavý s podlouhlými bílými skvrnami. — 2·2 až 2·5 *cm.* — Tab. 3. obr. 5 a. b. ♂, c. ♀. — Na vysokých Alpách v červenci.

Housenka vyskytuje se v podzinku na křížokvětných rostlinách.

Chloridice, *Hüb.* žije v Turecku.

6. *Daplidice*, *L. B. resedkový*. Křídla na lici bílá, přední s velkou černou středovou skvrnou a černavým rohem s bílou skvrnou; zadní mají u ♀ podle vnějšího kraje souvislé černavé skvrny a jsou na rubu zelené s dvěma řadami bílých skvrn. — 2·2 až 2·5 *cm.* — Tab. 3., obr. 6. a. ♂, b. ♀. — Všude po různu, v květnu (*Bellidice*, *Hüb.*) a zase v srpnu a září.

Housenka šedozeleňá se žlutavými pruhy po krajích hřbetu a na bocích, v červnu a na podzim na tařici šedé (*Alyssum incanum*). resedách a j.

3. *Anthocharis*, *Boisd.* Bělásek.

Tykadla velmi krátká mají nápadně oddělenou paličku, na předních křídlech je 12 žilek. Housenky ožírají rostliny křížokvětné, pupy jsou napřed ve špičku protáhlé.

1. *Belemia*, *Esp.* Rozdílný od následujících tím, že mají zadní křídla na rubu místo bílých skvrn bílé příčné pásy. — 1·9 až 2 *cm.* — Tab. 4. obr. 5. a. b. — Ve Španělsku a Portugalsku, v dubnu a květnu.

2. *Belia*, *Esp.* Křídla na lici bílá, přední s černou skvrnou středovou a černou, uprostřed bílou skvrnou; zadní na rubu zelená se žlutě poprášenými žilkami a velkými bílými skvrnami. Pokolení jarní. *Belia*, jest menší, 1·8 až 2 *cm.*, a má zadní křídla na rubu temněji zelená; pokolení letní, *Ausonia*, je větší, 2 až 2·2 *cm.* a vespod na zadních křídlech jablečně zelené. — Tab. 4. obr. 6. — V jižní Evropě v dubnu a červnu; odrůda *Simplonia*, *Hüb.* také v jižních Švýcarech.

3. *Tagis*, *Hüb.* Předešlému druhu podobný, ale na rubu zadních křídel více šedozeleň s menšími skvrnami bez žlutého náletu, který i na žilkách schází. — 1·9 až 2·1 *cm.* — V jižní Francii a ve Španělsku, též v jižním Švýcarsku od února do května.

4. *Cardamines*, *L. B. řeřichový*. Křídla jsou na lici bílá, přední s malou černou skvrnou středovou a černým rohem, u ♂ v poli vnějším pomerančová; rub

zadních křídel s roztrhanými zelenými skvrnami. — 1·7 až 1·9 *cm.* — Tab. 4. obr. 7. a. ♂, b. ♀. — Všude, hlavně na lesních lukách, v dubnu a květnu.

Housenka modrozelená, na bocích bělavá, na předních kroužcích s bělavou čarou hřbetní, žije na řeřišnici luční (*Cardamine pratensis*) v červnu a červenci.

5. *Damone, Feisth.* Křídla u ♂ sirově žlutá, u ♀ bílá, s velkou černou skvrnou středovou a prosvítající kresbou rubu. U ♂ jest oranžové pole předních křídel dovnitř vroubeno šikmou černou páskou. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 4. obr. 8. — Na Sicilii, Balkánském poloostrově, v Malé Asii.

Housenka žije v září na borytu barviřském (*Isatis tinctoria*).

Gruneri, *HS.* V Řecku, v Turecku.

6. *Euphenoides, Staud.* Křídla na lici u ♂ žlutá, u ♀ žlutobílá, přední s černou skvrnou středovou a černavým krajem vnějším; u ♂ vnější polovice pomerančová, rub zadních křídel s dvěma splývajícími zelenými příčkami. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 4. obr. 9. a. ♂, b. ♀. — *Eupheno, Esp.* — Jižní Evropa, na jaře.

4. Zeugris, Rbr. Bělásek.

Tykadla se silnými kyji, poslední články makadel velmi malé. Přední kraj zadních křídel značně vykrojen. U obou pohlaví na rohu předních křídel pomorančová skvrna. — Housenky tlusté, válcovité, hustě chlupaté; pupy krátké a tlusté, s naběhlým břichem a hřbetem.

1. *Euphano, Esp.* Křídla bílá, koky šedozelené s pomorančovým půlměsícem; na zadních prosvítá kresba rubu. — 1·8 až 2·2 *cm.* — Tab. 5. obr. 10. — V jižním Rusku, v Sýrii, v květnu.

5. Leucophasia, Steph. Bělásek.

Malí, útlí motýlkové s krátkými tykadly a bílými křídly. Na předních křídlech vychází 8. až 11. žilka ze sedmé, na zadních 6. a 7. na společném stvolu. Pupa napřed dlouze špičatá.

1. *Sinapis, L.* B. hrachorový. Křídla bílá, přední u ♂ v rohu šedě poprášená, zadní na rubu zelenavě žlutá s dvěma nejasnými šedými páskami. — 1·8 *cm.* Tab. 4. obr. 10. a. b. c. — V květnu a na to zase v červenci a srpnu ve světlých lesích.

Housenka zelená, se širokým, jasně žlutým pruhem na boku, v červnu a na podzim na ledenci (*Lotus corniculatus*) a hrachoru lučním (*Lathyrus pratensis*).

Duponcheli, Dupr. V jižní Francii, v Piemontě.

6. Colias, Ochs. Žlutásek.

Žlutí motýlové prostřední velikosti s černavou lemovou páskou podle vnějšího kraje, přetrhávanou žlutými žilkami nebo skvrnami; přední křídla mají na obou stranách uprostřed černou skvrnu. Na rubu křídel zadních jest uprostřed bělavá, temně lemovaná skvrna, která činí často ještě s druhou menší jasně vyplněnou osmičku (8). Tykadla rozšiřují se znenáhla v paličky. Pupy mají ostře vyniklý hřbet.

1. *Palaeno L.* Žl. borůvkový. Křídla na lici u ♂ citronová, u ♀ zelenavě bílá, se širokým, jednoduchým lemem; rub jest zelenavý, na zadních křídlech, černavě poprášených, jest malá, bílá, jednoduše hnědě vroubená skvrna; třepení růžové. — 2·2 až 2·7 *cm.* — Tab. 5. obr. 1. a. b. — *Philomene, Hübn., Europome, Esp., var. Lapponica, Stgr., Werdandi, H. S.* se zelenavým rubem, ♂ na lici

bledší. — Vyskytuje se po různu, v červenci a srpnu, nejvíce na rašeliništích. Od-
růda *Lapponica* v severní Evropě.

Housenka modrozelená má jasně žlutou, dole černě vroubenou čaru boční; v květnu
na vlohyni (*Vaccinium uliginosum*).

Nastes, *Bt.*, var. *Werdandi*, *Zett.*, v Laponsku.

2. **Phicomona**, *Scrib.* Křídla na lici u ♂ širožlutá, u ♀ zelenavě žlutá, přední
na žilkách černavě poprášená se žlutými skvrnami v černavé pásce lemové. Zadní
rovnoměrně černě poprášená mají žlutou pásku podle vnějšího kraje a jasnou
skvrnu středovou. Na rubu zadních křídel jest bělavá, růžově vroubená, někdy dvo-
jitá skvrna uprostřed, třepení růžové. — 2·2 až 2·5 cm. — Tab. 5. obr. 2. — Na
Alpách v červenci a srpnu.

Housenka tmavozelená s bílým. dole žlutě skvrnitým pruhem bočním, žije do června
na různých vikvích (*Vicia*).

3. **Hyale**, *L.* Žl. či čorečkový. Křídla u ♂ širožlutá, u ♀ zelenavě bílá,
s černohnědým lemem, v němž jsou žluté skvrny. Na zadních křídlech jest na lici
žlutavá, na rubu stříbrobílá, dvojitá, dvěma hnědými čarami vroubená středová
skvrna. — 2·2 až 2·5 cm. — Tab. 5. obr. 3. a. b. — Palaeno, *Esp.* — Všude hojný,
v květnu a zase v srpnu a září, na polích.

Housenka tmavozelená, s dvěma žlutými čarami, v červnu a na podzim na vikvích,
Erate, *Esp.* Jižní Rusko. — *Hecla*, *Lef.* Laponsko.

4. **Chrysothema**, *Esp.* Křídla na lici citronová s pomerančovým náletem;
na lemové pásce jsou u ♂ žluté žilky, u ♀ žluté skvrny. Na zadních křídlech je na
lici červenožlutá, na rubu dvojitá stříbrná, dvěma hnědými čarami vroubená
skvrna středová. — 2 až 2·1 cm. — Tab. 5. obr. 4. — Ve Štýrsku, v Uhrách,
v srpnu.

5. **Myrmidone**, *Esp.* Žl. barvoměnný. Předešlému podoben, ale má užší,
černý lem, ve kterém u ♂ jsou žilky nikoli žluté, nýbrž černé. Na rubu podle
lemu scházejí tmavé skvrny nebo jsou jen naznačeny; často má lici strana u ♂
měnu do červena. — 2·2 až 2·5 cm. — Poletuje u nás po různu od července do září. 5. 151.

Housenka vyskytuje se v červnu a červenci na čilimniku (*Cytissus*).

6. **Edusa**, *Fabr.* Žl. čilimníkový. Křídla na lici pěkně pomerančová,
s černým širokým lemem, v němž jsou u ♂ žluté žilky, u ♀ žluté skvrny; na
zadních křídlech jest na lici rudožlutá, na rubu dvojitá stříbrná, dvěma hnědými
čarami vroubená skvrna středová a řada hnědých skvrn podle vnějšího kraje. —
Helice, *Hüb.*, tab. 5. obr. 7. jest bílý tvar samiček. — 2·2 až 2·6 cm. — Tab. 5.
obr. 6. a. b. ♂, c. ♀. — *Hyale*, *Esp. Hüb.* — Všude, ale vzácněji v srpnu a září
na polích.

Housenka tmavozelená má bělavou, žlutě skvrnitou čaru na každé straně; vyskytuje
se v červnu na čilimniku rakouském (*Cytissus austriacus*) a vičenci (*Onobrychis sativa*).

7. Rhodocera, B. Žlutásek.

Křídla široká, na vnějším kraji silně vykrojená; zaostřený roh předních
křídel jest na zad zahnut; na vnějším kraji zadních křídel uprostřed růžek ostrý.
Tykadla jako u předešlého rodu.

1. **Rhamnii**, *L.* Žl. řešetlákový. Křídla u ♂ citronová, u ♀ bělavě žlutá,
s malou pomerančovou tečkou středovou. — 2·7 až 2·9 cm. — Tab. 5. obr. 8. a. b.
♂, c. ♀. — Všude, od srpna; přezimuje a poletuje časně s jara.

Housenka mdle zelená, na stranách bledší, s bělavým pruhem na bocích, od května
do července na řešetláku a krušíně (*Rhamnus cathartica* a *frangula*).

2. *Cleopatra*, *L.*, podobá se předešlému, ale ♂ má na předních křídlech velice rozšířenou oranžovou skvrnu středovou; u ♀ jest roh zadních křídel spíše běložlutý, nežli zelenavý. — 2·2 až 2·9 *cm.* — Tab. 5. obr. 9. — Jižní Francie, Italie, Španěly.

III. Modráskovití. *Lycaenidae.*

Drobní motýlové s tmavohnědou, nebo u ♂ většinou modrou, žlutou, nebo pomerančovou barvou na lici, u prvního rodu *z* ostruhou na zadních křídlech, u ostatních tří s okrouhlými černými, světle vroubenými skvrnami, očky, na rubu. Tykadla mají paličky podlouhlé, kroužkované; makadla se štětinkovitými chloupky jsou na posledním článku lysá; přední nožky jsou u ♂ trochu kratší než u ♀ a mají na posledním článku chodidla jednoduchý háček. Na předních křídlech bývá 10 nebo 11 žilek, žilka příčná jest kolmá a přímá, žilka pátá vychází z jejího středu. — Housenky sploštěné s jemnými, krátkými chloupky mají malou, zatažitelnou hlavu. — Motýlové poletují na lukách a na místech, kde mnoho květín kvete.

1. *Thecla*, *Fabr.* Ostruháček.

Líc černohnědá, někdy do modra měnivá, u ♂ často rezavou páskovou skvrnou. Rub šedý, nahnědlý nebo zelený, z pravidla malou bílou příčkou za středem a rezavými, napřed černě lemovanými skvrnami při kraji rohu zadního. Většina druhů má na zadních křídlech krátké, široké ostruhy. Oči jsou porostlé chloupky. — Housenky jsou na hřbetě silně vyklenuty, vřadu ploché a užší.

1. *Betulae*, *L.* O. březový. Křídla na lici černohnědá, u ♀ přední s velkou červenožlutou páskovou skvrnou; rub nahnědle okrový s nahnědlou, vřadu bíle vroubenou příčnou páskou. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 6. obr. 1. a. b. c. ♀, d. ♂. — Nikde vzácný, od července do září.

Housenka zelená se žlutým pruhem na hřbetě, žlutými pruhy šikmými a žlutavou čarou boční; hlavu má hnědou. V květnu a červenci na trnce a švestce

2. *Spini*, *W. V.* O. trnkový. Na lici tmavohnědý, jako následující druh, ale na rubu jest příčný bílý pruh souvislý a skoro rovný; za poslední velkou skvrnou krajovou jest rovně velká skvrna modrá. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 6. obr. 2. — *Lynceus*, *Esp.*, *Hüb.* — Dostí rozšířen, od června do srpna.

Housenka zelená s 3 žlutavými čarami na hřbetě, bílými šikmými čárkami a bílou čarou boční; má hlavu černou. žije až do května na trnkách.

3. *W. album*, *Kn.* O. jilmový. Na lici tmavohnědý, ♂ má uprostřed předních křídel jamku se šedými šupinkami; na rubu jest bílá příčná čára souvislá a na zadních křídlech dvakrát klikatě lomená v podobě písmene *W.* — 1·4 až 1·6 *cm.* — Po různu, v červnu.

Zelená housenka má 2 řady bělavých hrbolků na hřbetě a tmavočervené skvrny na břiše; hlava jest žlutohnědá. V květnu na jilmech.

4. *Ilıcis*, *Borkh.* O. cesminový. Křídla na lici tmavohnědá, u ♀ s velkou rezavou příčnou skvrnou u vnějšího kraje: rub jest poněkud jasnější a jest na něm řada krátkých bílých čárek, z nichž na zadních křídlech předposlední jest lomena v ostrý úhel; též jsou na zadních křídlech na rubu červené skvrny pokrajní. — U odrůdy *Aesculi*, *Hüb.* scházejí bílé příčky na rubu předních křídel, nebo jsou jen nezřetelné. — 1·7 až 1·8 *cm.* — Tab. 6. str. 3. a. b. ♀. — Poletuje v červnu a červenci.

Housenka bledězelená se žlutou přetrhávanou skvrnou na hřbetě a žlutými pruhy na stranách, žije v květnu na dubech a jilmech.

5. *Acaciae*, *Fabr.* O. kapiniový. Jest předešlému velmi podoben, ale ♀ schází na předních křídlech žlutá skvrna, rub jest jasnější, šedohnědý, na zadních křídlech předposlední bílá čára není zlomena; ♀ má temně černou ostruhu. — 1·4 až 1·5 *cm.* — Vzácny motýl, v červnu a červenci.

Housenka v květnu na trnkách.

6. *Pruni*, *L.* O. švestkový. Křídla na lici černohnědá s rudožlutými skvrnami krajovými na zadních křídlech a rudohnědou příční skvrnou na křídlech předních. Rub jest hnědožlutý s bílou příčkou a rezavou páskou krajovou, před níž jsou černé, modrobíle lemované tečky; na zadních křídlech tuto pásku provázejí podobné skvrny. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 6. obr. 4. a. b. c. ♀. — Všude v červnu.

Zelená housenka má bělavou čaru hřbetní, a bělavé čárky šikmé a žlutou hlavu; žije v květnu na trnkách.

7. *Roboris*, *Esp.* O. drnákový. Křídla na lici černohnědá, u kořene s modrým nádechem, na rubu nahnědlé šedá s rezavou páskou podle vnějšího kraje, která jest v zadu stříbromodrou čarou vroubená. U kraje vnějšího jsou též černé, bíle lemované skvrny; zadní křídla nemají ostruh. — 1·6 až 1·8 *cm.* — *Evippus*, *Hüb.* — V jižní Evropě, v Tyrolích, v květnu.

8. *Quercus*, *L.* O. dubový. Na lici černohnědý, u ♂ měnivý do tmavomodra, u ♀ na předních křídlech s velkou dvojitou modrou skvrnou podélnou, směřující od kořene k vnějšímu kraji. Rub jest světle šedý s bílou příční páskou středovou a bílými půlměsici při vnějším kraji. — Odr. *Bellus*, *Gerh.* z Uher má na lici předních křídel žlutou skvrnu. — 1·4 až 1·7 *cm.* — Tab. 6., obr. 5. a. b. c. ♀, d. ♂. — Všude dosti hojný od června do srpna.

Housenka šedočervenavá s nažloutlými trojhrannými skvrnami na hřbetě a žlutavou čarou boční; hlava jest hnědá. V květnu na dubech.

9. *Rubi*, *L.* O. ostružinový. Křídla na lici černohnědá, na rubu zelená s bílými tečkami v řadě na křídlech zadních, která nemají ostruh. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 6., obr. 6. — Hojný v řídkých lesích, v květnu.

Housenka zelená se žlutou čarou hřbetní, jasnými trojhrannými skvrnami podle ní a žlutavým pruhem bočním. V létě na kručinkách (*Genista tinctoria* a *germanica*).

2. Thestor, Hb.

Křídla s 11 žilkami, žilka 7. předních křídel má s 5. žilkou společný začátek; oči chlupaté, zadní křídla bez ostruh.

1. *Ballus*, *F.* Lic křídel u ♂ prostě hnědošedý s 1 neb 2 rezavými skvrnami blíže zadního rohu zadních křídel. U ♀ jest velké střední pole předních křídel a vejčité krajové pole zadních křídel pomerančové. Rub zadních křídel krásně zelený, bíle tečkovaný. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 6., obr. 15. ♀. Jižní Francie, Španěly. —

Nogellii, *Herr.* v Turecku. — *Callimachus* *Ev.* v jižním Rusku a Malé Asii.

3. Polyommatus, Latr. Ohniváček.

Lic jest u ♂ rudě zlatá, často do modra měňavá, nebo tmavohnědá, u ♀ červenožlutá, až tmavohnědá s červenou, černými skvrnami vroubenou páskou lemovou. U ♂ zřídka, u ♀ z pravidla černé skvrny na předních křídlech, někdy též na zadních; na rubu předních křídel jsou ve střední buňce tři černé skvrny v řadě a podle vnějšího kraje očkové skvrny. Třásně na konci bílé, nejsou kostkované; oči holé; zadní křídla na žilce 2. a 3. jsou nejdelší a mají někdy ostruhu.

1. *Virgaureae*, *L. O.* celikový. Křídla na lici krásně zlatové barvy neměnné, u ♀ s černými skvrnami; rub předních křídel rudožlutý s řadou oček, přerušenou u prostřed. — U jihoevropské odr. *Miegii*, *Vogel*, jest ♀ jasnější, ♂ má černé tečky na lici. — Ve Švýcarech vyskytuje se odr. *Zermattensis*, *Fallou*, u které jest ♀ na rubu hnědá. — 1·6 až 1·7 *cm.* — Tab. 6., obr. 7. a b ♂, c ♀. — V lesích v červenci a srpnu.

Housenka tmavozelená se žlutavou čarou hřbetní a boční a černou hlavou, žije do června na celíku (*Solidago vigaurea*) a šťovíku.

Ottomanus, *Lef.* v Turecku a Řecku. — *Thetis*, *Klug.* v Řecku.

2. *Thersamon*, *Esp.* *O.* janovcový. Přední křídla na lici zlatově rezavá, u ♂ slabě do modra měnivá, u ♀ s černými skvrnami; zadní hnědá, na rubu popelavá s rezavou páskou lemovou. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 6., obr. 8. a ♂, b ♀. — V červenci a srpnu.

Housenka na výtečniku metlatém (*Spartium scoparium*).

3. *Dispar*, *Haw.* (vymřelý původní tvar anglický), odr. *utilus*, *Wernb.* — *Hippothoë*, *Lewin*. Křídla na lici červenozlatá, bez měny, u ♀ přední s tmavohnědými skvrnami a podobným vnějším krajem, zadní hnědě poprášená. Na rubu jsou přední rudožlutá s popelavým krajem vnějším, zadní modravě popelavá s rudožlutou páskou lemovou. — 1·8 až 1·9 *cm.* — Tab. 6., obr. 9. a ♂, b ♀. — Na vlhkých místech v červenci, vzácný.

Housenka do června na hadinci a šťovíku.

4. *Hippothoë*, *L. O.* černočárný. Křídla na lici u ♂ rudozlatá s měnou do modra na krajích a s černým pruhem středovým, u ♀ tmavohnědá, rudožlutě pomíchaná; na rubu popelavá, na předních křídlech žlutavě pomíchaná se šikmou, nepřerušenou řadou oček, na zadních s rudožlutou páskou krajovou. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 6., obr. 10. a ♂, b ♀. *Chryseis*, *Ochs.*, *H. S.*, *Hüb.* — *Eurydice*, *Rott.* — Hojnější na vlhkých lukách v červnu a červenci. — Alpská odr. *Eurybia*, *Ochs.* jest menší, ♂ bledší, ♀ kalnější.

Housenka zelená, v zářezech bělavá s tmavou čarou hřbetní a 2 bílými čarami bočními, má hnědou hlavu. Do května na šťovíku.

5. *Alciphron*, *Rott.* *O.* modrolesklý. Křídla na lici s tmavými skvrnami, a ♂ zlatožlutá, modře nadchnutá, u ♀ tmavohnědá s rezavou, napřed často modře lemovanou páskou krajovou. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 6., obr. 11. a ♂, b ♀. — *Hippothoë*, *Ochs.*, *HS.*, *Lampetie*, *Hüb.* Na vlhkých lukách lesních, v červnu a červenci. — V jižní Evropě žije odr. *Gordius*, *Sulz.* na lici u obou pohlaví barvy zlatožluté se zřetelnými černými skvrnami.

Housenka mdle zelená s dvěma hnědými čarami na hřbetě a jednou po boku, má hlavu hnědou. Do června na šťovíku.

6. *Dorilis*, *Hufn.* *O.* černoskvřinný. Křídla na lici u ♂ černohnědá s černými skvrnami, u ♀ přední žltorudá, s černým nádechem a s černými skvrnami, zadní s červenou páskou lemovou; rub jest žlutošedý, u ♀ na předních křídlech pomerančový, u obou pohlaví na všech křídlech s červenou páskou lemovou, kolem níž jdou na obou stranách černé skvrny. — 1·3 až 1·5 *cm.* Tab. 6., obr. 12. a ♂, b ♀. — *Circe*, *Ochs.*, *Hüb.*, *HS.* — *Phocas*, *Esp.* — U odr. *Subalpina*, *Speyer.* schází červená barva na rubu. — Všude na suchých místech, v květnu a zase v červenci a srpnu.

Housenka travozelená má fialovou čáru na hřbetě a na boku. V dubnu, červnu a červenci na šťovíku.

7. *Phlaeas*, *L. O.* černokřídlý. Přední křídla na lici červenavě zlatá se širokým, černohnědým lemem a hranatými černými skvrnami, zadní černohnědá s červeně zlatou páskou lemovou; na rubu přední zlatožlutá, zadní šedá s malými, nejasnými očky; u druhého pokolení mají zadní zkřídla krátké ostruhy a líc jest

tmavší (Eleus, *Fabr.*). — 1·2 až 1·6 *cm.* — Tab. 6., obr. 13. — Všude hojný v květnu a zase od července do října.

Housenka zelená s červeným pruhem na hřbetě žije v dubnu a červenci na šťovíku.

8. *Amphidamas*, *Esp.* O. barvoměnný. Křídla přední rudožlutá s černými skvrnami, zadní černá s červenou páskou podle vnějšího kraje, u ♂ lic s měnou do modra, u ♀ skvrny často modře lemovány; rub předních křídel rudožlutý, s očkem u kořene nad vnitřním krajem, zadní křídla nahnědlá. — 1·1 až 1·4 *cm.* — Tab. 6., obr. 14. — Helle, *Hüb.* — Na močálovitých lukách, v květnu a červnu.

Housenka zelená, nahoře žlutavá s tmavohnědou čarou hřbetní a jasnou boční. hlava červenožlutá. V červenci a srpnu na šťovíku a rdesnu hadím kořenu.

4. *Lycaena*, Boisd. Modrásek.

Křídla na lici. U ♂ obvyčejně modrá, někdy hnědá, u ♀ hnědá, někdy modře poprášená, na rubu obvyčejně s malými očky na šedé nebo nahnědlé půdě. Zadní křídla jsou mezi 2. a 5. žilkou všude rovně dlouhá. U některých druhů jsou místo oček světlé příčky, někdy na zadních křídlech kratičké ostruhy. Housenky krátké, silně vypuklé žijí na motýlokvětých rostlinách.

1. *Telicanus*, *Herbst.* Křídla na lici u ♂ černavě modrá, černě lemovaná, u ♀ načernalá, u kořene modře poprášená s černými čtyřhrannými skvrnami v poli vnějším; zadní křídla mají tenkou ostruhu. — 1·3 až 1·5 *cm.* — Tab. 7., obr. 1. — V jižní a místy ve střední Evropě v červenci.

Housenka nachová s černou čarou hřbetní a hnědými čarkami šikmými, žije v červenci a srpnu na květech kypřeje (*Lythrum salicaria*).

Balkanica, *Fr.* v Turecku a Řecku.

2. *Baetica*, *L.* Má větší ostruhu, ♂ na lici užší černý lem a bělavé chloupky na celém povrchu, ♀ jest stříbromodře poprášena a nemá černých skvrn. — 1·7 až 1·8 *cm.* V jižní Evropě.

Zelená housenka ožirá lusky žanovce měchyřníku (*Colutea arborescens*).

3. *Argiades*, *Pall.* M. štírovníkový. Křídla na lici u ♂ jasně červenavě modrá, u ♀ tmavohnědá, zadní s kratičkou a úzkou ostruhou, rub jest modravě bílý s malými očky, přední bez oka u kořene, zadní s rudožlutými, černě vroubenými skvrnami krajovými u zadního rohu, nebo i bez nich (odr. *Coretas O.*) — 1 až 1·6 *cm.* — Tab. 7., obr. 2. a ♂, b ♀. — *Tiresias*, *Rott.* — *Amyntas*, *Ochs.* *Hüb.* *HS.* — Jarní pokolení (*Polysperchon*, *Ochs.*) jest mnohem menší než letní. — Všude v květnu a zase v červenci a srpnu.

Housenka jasně zelená s tmavým pruhem hřbetním a mdlými, tmavými, vlnovitými čarami podle něho a hnědými a bílými tečkami. Na štírovníku v červnu a zase od srpna do dubna.

4. *Argus*, *L.* M. obecný. Křídla u ♂ na lici červenavě modrá s černým lemem, u ♀ hnědá s očky a rudožlutou páskou podle vnějšího kraje; mezi páskou a krajem jest řada okrouhlých, zelenavě stříbrných skvrnek. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 7., obr. 3. a ♂, b ♀. — Odr. *Aegidion*, *Meissn.* jest menší, ♀ fialová. Poletuje v červnu a červenci.

Housenka zelená s tmavým, světle vroubeným pruhem hřbetním, bílými proužky šikmými a rudohnědým pruhem bočním má hlavu černavou a žije v květnu a červnu na komnici, jeteli a pod.

5. *Argyrotoxus*, *Bgstr.* jest předešlému velice podoben, ale bývá menší, ♂ má širší černé lemování: na konci holeně předních nožiček jest krátký, rohovitý osten. — 1·1 až 1·5 *cm.* — *Alsus*, *Esp.* — *Aegon*, *W. V.* — Objevuje se od července do podzimu.

Housenka štihlá, zelená nebo hnědá s hnědočervenou, světle vroubenou čarou hřbetní a bílou boční, má hlavu černou. Na jeteli v květnu a červnu.

Trochilus, *Fr.* v Řecku.

6. *Optilete*, *Kn.* M. stříbroskvorný. Na lici ♂ tmavě fialový, ♀ černohnědá, u kořene modře poprášena; rub popelavý s dvojími černými skvrnami lemovými, mezi nimi při zadním rohu zadních křídel rudožluté skvrny. — Odr. *Cyparissus*, *Hb.* ze severní Evropy jest menší a má rub čistě šedý. — 1·5 až 1·6 cm. — Na rašeli-
ništích v červnu a červenci.

Housenka bledězelená s krátkými červenavými chloupky, bílým, černě vroubeným pruhem bočním a černohnědou hlavou žije od podzimku do května na klikvě (*Oxycoccus palustris*).

Pyraon, *F. d. W.* v jihovýchodním Rusku. — *Zephyrus*, *Frie.* v Turecku a Řecku.

7. *Battus*, *W. V.* Křídla na lici černohnědá, modře poprášena, s modře lemovanými skvrnami podle vnějšího kraje a černě a bíle skvrnitými trásněmi. — 1·2 až 1·6 cm. — Tab. 7., obr. 4. a, b. — *Telephii*, *Esp.* — *Orion*, *Pall.* — Vzácný.

Kalně zelená housenka s tmavě fialovou čarou hřbetní a černou hlavou žije na rozchodniku velkém v červenci a srpnu.

8. *Baton*, *Bgstr.* M. černočárný. Křídla u ♂ na lici červenavě modrá s černými skvrnami středovými a lemovými, u ♀ tmavohnědá, u kořene modře poprášena; trásně černě skvrnitě. Rub světle šedý s řadou oček; za zadních vyniká dvojí řada oček podle kraje a mezi nimi rezavé skvrny. — *Hylas*, *W. V.* — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 7., obr. 5. — Hojný v květnu a červnu a zase v srpnu.

Rhymnus, *Ev.* v jižním Rusku. — *Lysimon*, *Hüb.* v jižní Evropě.

9. *Pheretes*, *Ochs.* Křídla na lici u ♂ živě blankytná, u ♀ tmavohnědá, s trásněmi bez skvrn, na rubu jasně modravě šedá, na zadních křídlech s velkými bílými, zaokrouhlenými skvrnami. — 1·4 cm. — Tab. 7., obr. 6. a, b. — *Atys*, *Ochs.* *HS.* *Hüb.* — Na vysokých Alpách v červenci.

10. *Orbitulus*, *Esp.* Křídla na lici tmavohnědá s černou skvrnou středovou, u ♂ stříbřitě modře poprášena, s trásněmi bez skvrn; rub u ♂ světle šedý, u ♀ nahnědlý, na zadních křídlech s bílou srdčitou skvrnou středovou, při vnějším kraji se širokou bílou páskou a několika žlutavými skvrnami před zadním rohem. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 7., obr. 7. — *Meleager*, *Hbn.* — Na vysokých Alpách.

11. *Astrarche*, *Bgstr.* M. tmavohnědý. Křídla na lici tmavohnědá s rezavými skvrnami podle vnějšího kraje, někdy i bez nich (odr. *Allous*, *Hb.*), trásně bez skvrn; rub šedý, nebo hnědý, též s rudožlutými skvrnami při kraji a s řadou oček. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 7., obr. 8. — *Medon*, *Esp.* — *Agestis*, *Ochs.* *Hüb.* *HS.* — Odr. *Artaxerxes*, *Fabr.* ze Škotsku má na lici předních křídel bílou skvrnu. — Poletuje v lesích v květnu a srpnu; housenka na čapím nůsku (*Erodium cicutarium*).

Anteros, *Fr.* v Turecku a Řecku. — *Idas*, *Rbr.* ve Španělsku.

12. *Icarus*, *Rott.* M. jehlicový. Na lici ♂ červenavě modrý, ♀ tmavohnědá s červenými skvrnami při vnějším kraji, často modře poprášena s trásněmi bez skvrn. Rub jest nahnědle šedý, přední křídla s očky u kořene, zadní se srdčitou skvrnou uprostřed a rozmazanou bílou plamou před skvrnami krajovými. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 7., obr. 9. a, b, c ♂, d, e ♀. — *Alexis*, *Ochs.* *Hüb.* *HS.* — U odr. *Icarinus* scházejí očka u kořene na rubu předních křídel. — Všude hojný od května do září.

Housenka zelená s tmavou, jasněji vroubenou čarou hřbetní, kalně bílými čarami šikmými, žlutavou čarou boční, má černou hlavu. V květnu a srpnu na jehlici (*Ononis*) a kručince (*Genista*).

13. *Eros*, *Ochs.* podobá se předešlému, ale ♂ na lici jest leskle modrý, s černým širokým lemem při vnějším kraji; na rubu zadních křídel jsou bledě žluté skvrny při kraji. — 1·2 až 2 cm. — Na Alpách v červenci. — Odr. *Eroides*, *Frie.* jest větší, ♂ na lici tmavěji modrý; žije v Polsku.

14. *Eumedon*, *Esp.* M. bělopásný. Křídla na lici černohnědá, zadní u ♀ s rudožlutými skvrnami podle vnějšího kraje, trásně bez skvrn. Rub hnědošedý

s řadou oček, na předních křídlech větších, a s rudožlutými skvrnami podle vnějšího kraje. Na zadních křídlech na 5. žilce od středové skvrny až k okrajovým očekům bílý podélný pruh. — 1·5 až 1·7 *cm.* — Tab. 7. obr. 10. a. b. — Chiron, *Rott. Ochs. HS. Hübn.* — Na vlhkých lukách v červnu a červenci.

Fylgia, *Spångberg* v Norvežsku.

15. *Amanda, Schn.* Na lici ♂ blankytný, na vnějším kraji šedě naběhlý, ♀ tmavohnědá. Rub jest nahnědle šedý, s řadou oček stejných. 1·7 až 1·8 *cm.* — Icarus, *Esp. Ochs. HS.*; v Pomoránsku a Prusku v červenci.

16. *Escheri, Hbn.* Podobá se m. jehlicovému (*L. Icarus*), ale jest mnohem větší, na rubu bez oček u kořene křídel předních. — 1·6 až 1·7 *cm.* — Agestor, *God.* — V jižních Alpách vápencových, v červenci.

17. *Bellargus, Rott. M.* jetelový. Křídla u ♂ na lici skvěle blankytná, u ♀ hnědá, modře poprášená, někdy jen u kořene, jindy všude (odr. *Ceronus, Hübn.*), třásně bílé a černě skvrnité. Rub jako u následujícího, ale celkem u ♂ tmavší; někdy scházejí oka u kořene předních křídel. — 1·7 až 1·9 *cm.* — Tab. 7. obr. 11. a. b. ♂, c. ♀. — Adonis, *Ochs. Hübn. HS.* — Poletuje v květnu a červnu a zase od konce července do září.

Housenka zelená nebo světle hnědá s tmavou hřbetní čarou, provázenou trojhrannými rezavými skvrnami a se žlutou čarou boční má hlavu černohnědou. Žije v květnu a červnu a zase na podzim na kručince, štírovníku, a různých jetelích.

18. *Corydon, Scop. M.* vikvicový. Křídla na lici u ♂ stříbřitě modrá se širokým černým pásem podle vnějšího kraje a bílými, hnědě kostkovanými třásněmi, ♀ jest tmavohnědá. Rub křídel předních u ♂ bělavý, u ♀ hnědošedý s očky u kořene; na zadních křídlech je uprostřed bílá srdcovitá skvrna a jiná větší rozmazaná před řadou oček krajových červených. U odrůdy *Syngrapha, Kef.* má ♀ barvu jako ♂. — 1·6 až 2·1 *cm.* — Tab. 7. obr. 12. a. b. c. — Dostí hojný, hlavně na půdě vápenaté, v červenci a srpnu.

Housenka modrozelená, na hřbetě naduřená, má dvojitý žlutý pruh hřbetní a žlutý boční. Na čičorce (*Coronilla varia*) v květnu a červnu.

19. *Hylas, Esp. M.* komonicový. Křídla u ♂ na lici leskle blankytná, do červena se týpící, u ♀ černohnědá s rudožlutými skvrnami krajovými; rub jest nahnědle šedý, při kraji vnějším bělavý, s řadou oček na předních křídlech větších. — *Dorylas, Hbn.* — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 7. obr. 13. a. b. ♂. — V květnu a červnu a zase ku konci července a v srpnu.

Tmavozelená housenka má tmavou čaru hřbetní a podle ní žluté skvrny, žlutý pruh boční a černou hlavu. V červenci a zase na podzim na komonici (*Melilotus*).

20. *Meleager, Esp. M.* hnědoskvrnný. Na lici křídla u ♂ leskle bledě modrá, u ♀ kalnější s černými žebry, černou, světle vroubenou skvrnou středovou a širokým černým lemem, který na zadních křídlech nese oka. Rub jest světle šedý s řadou oček a rozmazanými skvrnami nahnědlými podle vnějšího kraje. Na zadních křídlech jsou před zadním rohem dva zoubky, u ♂ malé, u ♀ velké. — 1·8 až 1·9 *cm.* — Tab. 7. obr. 14. ♀. — *Daphnis, W. V.* — U odr. *Steeveni, Fr.* z již. Tyrol jest ♀ černavá, ♂ má černý vnější kraj. V červnu a červenci na lesních lukách.

21. *Admetus, Esp.* Křídla na lici tmavohnědá s nahnědlými třásněmi, přední u ♂ s chloupky, zadní u ♀ s holými rezavými skvrnami krajovými. — 1·7 až 1·9 *cm.* — V Uhrách, u Vídně. — Odr. *Rippertii, Boisd.* z jižních Alp jest menší a má na rubu zadních křídel bílý pruh podélný.

Dolus, *Hübn.* V jižní Francii.

22. *Damon, W. V. M.* ligrusový. Křídla na lici u ♂ leskle bledě modrá, na vnějším kraji široce šedá, u ♀ tmavohnědá, s třásněmi bílými. Rub jest nahnědle šedý s řadou oček na předních křídlech větších než na zadních, která mají bílý

pruh podélný až k lemu sáhající. — 1·6 až 1·9 *cm.* Tab. 7. obr. 15. a. b. ♂, c. ♀. — Alpská odrůda *Actis*, *H. S.*, jest menší, nafialovělá, ♂ někdy načernalý. — V červnu a červenci.

Housenka žlutozelená s tmavozeleným pruhem hřbetním a světlejším, bile vroubeným bočním. má černou hlavu. V květnu a červnu na vičenci (*ligrus*, *Onobrychis sativa*).

23. *Douzelii*, *Boisd.* Křídla na lici tmavohnědá, u ♂ trochu zelenavě stříbřitě poprášená, na rubu jako u předešlého. — 1·4 až 1·6 *cm.* V jižních Tyrolích vysoko v horách, též v Rusku a Skandinavii.

24. *Argiolus*, *L. M.* krušinový. Má křídla na lici narudle jasně modrá, u ♀ na lemu předních křídel a na předním kraji zadních široce černá; lem předních křídel jest černě skvrnitý. Rub modravě bílý s černými đubkami. — 1·5 až 1·6 *cm.* — Tab. 7. obr. 16. a. b. ♂, c. ♀. — Nezřídka v lesích v dubnu a květnu a zase v srpnu.

Housenka mdle trávově zelená, jako sametová, s tmavozelenou čarou hřbetní a černou hlavou, se vyskytuje v květnu a červnu a opět v září na krušině (*Rhamnus frangula*).

25. *Sebrus*, *Boisd.* Křídla na lici u ♂ fialová, u ♀ černohnědá, na rubu světle modrošedá s řadou všude stejných oček, na předních rovnou, blíže vnějšího kraje. — 1·7 až 1·9 *cm.* — Na Alpách v červenci.

26. *Minima*, *Füssl. M.* nejmenší. Křídla na lici černohnědá, u ♂ se slabým stříbřitě modrým náletem, na rubu světle šedá s řadou oček, na předních křídlech větších. — 1 až 1·2 *cm.* — Tab. 7. obr. 17. — *Alsus*, *Fabr. Ochs. HS. Hübn.* — Na horských lukách v květnu a červenci.

Housenka špinavě zelená, s načervenalým, žlutavě vroubeným pruhem hřbetním, podobnými čarami šikmými a žlutou čarou boční. V červnu a srpnu na čičorce (*Coronilla varia*) a komonici (*melilotus*).

27. *Semiargus*, *Rott. M.* lesní. Křídla na lici u ♂ fialově modrá s úzkým černým lemem, u ♀ hnědá. Rub jest plavošedý, s prohnutou řadou oček všude stejných. — 1·4 až 1·5 *cm.* — Tab. 7. obr. 18. a. ♂, b. c. ♀. — *Acis*, *Ochs. HS.* — *Argiolus*, *Hübn.* Odrůdy *Parnassia*, *Stgr.* a *Helena*, *Stgr.* z Řecká jsou menší, s narudlými skvrnami a páskou na rubu. — V květnu a zase v červenci a srpnu na lesních lukách.

Coelestina, *Ev. Rusko.*

28. *Cyllarus*, *Rott. M.* kozincový. Křídla na lici u ♂ blankytná, do červena měnivá, s úzkým, černým lemem, u ♀ černohnědá, na kořenu s modrým náletem. Na světle šedém rubu jest řada oček na předních křídlech mnohem větších než na zadních a tato jsou u kořene zelená jako měděná rez. — 1·7 až 1·9 *cm.* — Tab. 7. obr. 19. a. b. ♂, c. ♀. — *Damoetas*, *Hübn.* — Hojný v lesích v květnu.

Housenka žlutozelená má načervenalou čáru hřbetní, tmavozelené pruhy šikmé a černou hlavu. V létě na komonici (*Melilotus* off.).

Melanops, *Boisd.* Jižní Evropa.

29. *Jolas*, *O. M.* měchýřníkový. Křídla na lici u ♂ jasně narudle modrá s uzoučkým černým lemem, u ♀ poněkud temněji modrá, na předním i vnějším kraji široce černě lemovaná. Rub jest světle popelavý s řadou krajem setřených skvrn a rovnoběžnou řadou oček. — 1·8 až 2·2 *cm.* — *Iolaus*, *Hübn.* — V červnu a červenci.

30. *Arion*, *L. M.* černoskvřinný. Křídla na lici modrá, s černým lemem, přední s černou skvrnou u prostřed a za ní s podlouhlými skvrnami v řadě; rub jest popelavý se silně prohnutou řadou ok a dvěma řadami očkových skvrn podle kraje. U kořene předních křídel jsou též očka. — 1·6 až 2 *cm.* — Tab. 7. obr. 22. — Hojný v červnu a červenci na lesních lukách.

31. *Euphemus*, *Hübn. M.* očkovaný. Rozeznává se od předešlého, že nemá oček na rubu u kořene předních křídel; líc jest bledší, rub u kořene jen málo na-

zelenalý. — 1·7 až 2 *cm.* — Tab. 7. obr. 21. a. ♂, b. ♀. — *Diomedes, Rott.* — Na močálovitých lukách, v červenci, ne všude.

32. *Alcon, Hübn.* Na rubu jako předešlý, poněkud více nahnědlý, bez oček u kořene; líc bez černých skvrn. ♂ narudle modrý, s úzkým černým lemem, ♀ černohnědá, u kořene modře poprášená. — 1·6 až 1·9 *cm.* — Tab. 7. obr. 20. a. b. — *Diomedes, Bkh.* — *Arcas, Esp.* Po různu v červenci na močálech.

33. *Arcas, Rott. M. bahenní.* Křídla na líci tmavohnědá, u ♂ modře poprášena s řadou podlouhlých skvrn, rub jest šedohnědý se silně zakřivenou řadou malých oček. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 7. obr. 23. — *Erebus, Kn. Ochs. HS.* — Na slatinných lukách v červenci, hojně na květech totenu lučního (*Sanguisorba officinalis*), kde i housenka žije.

IV. Pestrobarevci. Erycinidae.

Drobní motýlové, barvou i kresbou podobní hnědáskům; mají kraje bez zoubků, tykadla s krátkým kyjem, makadla se štětinovitými chloupky, oči chlupaté, podlouhlé, bíle vroubené; přední nohy u samečků chlupaté, nedokonalé.

1. Nemeobius, Steph.

1. *Lucina, L. Pestrobarevec petrklíčový.* Křídla na líci černohnědá, přední s 3, zadní s 2 řadami rezavých skvrn, z nichž vnější má černé tečky. Rub jest hnědožlutý s dvěma páskami z bílých skvrn. — 1·5 až 1·6 *cm.* — Tab. 8. obr. 1. — Hojný ve světlých lesích, v květnu a červnu.

Housenka světle olivověhnědá s řadou tmavých skvrn na hřbetě a jasnější čarou boční podobá se housenkám modrásků, má útle chlupaté bradavky a malou, kulatou hlavu. Žije v červnu a červenci na petrklíčích a různých druzích šovíků (*Rumex*). Pupa zaklesnutá.

V. Libytheidae.

Menší motýlové s křídly na předním rohu utatými; zadní křídla mají na kraji vnějším četné zoubky. Tykadla znenáhla ztlustlá, makadla s hustými, měkkými chloupky, přední nožičky u ♂ krátké, hustě chlupaté.

1. Libythea, Fabr.

1. *Celtis, Esp.* Křídla na líci tmavě hnědá s velkými, okrově žlutými skvrnami; na předních jest ještě malá bělavá skvrnka blíže předního kraje. — 2 *cm.* — Tab. 8. obr. 2. — V jižní Evropě, v červnu a červenci.

Housenka žije na břestovci (*Celtis australis*).

VI. Barvoměnky, Apaturidae.

Velcí, silní motýlové, zbarvení jinak na líci, jinak na rubu. Přední nohy u ♂ i u ♀ zakrnělé, tykadla tenká znenáhla tloustnou v kyj, makadla šupinatá, dole s krátkými chloupky. Oči holé. Housenky mají 2 nebo 4 růžky na hlavě a na zadku vidlici.

1. Charaxes, Ochs. Barvoměnka.

Vnější kraj předních křídel silně vykrojen, žilky 3. a 4. zadních křídel vynikají z jednoho bodu.

1. *Jasius*, L. Křídla na lici černohnědá, se slabou měnou do modra a širokým okrovým lemem, před nímž na zadních křídel v řadě několik skvrn modrých; rub jest višňově červený s černými skvrnami. — 4·3 cm. — Tab. 8. obr. 3. — V Itálii a Španělsku v září.

Housenka ožírá listy jihoevropského keře *Arbutus Unedo*.

2. Apatura, Fabr., Batolec.

Křídla na lici černohnědá, u ♂ silně do modra nebo fialova se měnící, přední s vykrojeným vnějším krajem a velkými bílými skvrnami, zadní s bílou páskou; rub bývá šedě a hnědě mícháný s kresbami jako na lici a s okem větším v 2. buňce předních, a malým očkem před zadním rohem zadních křídel. — Housenky tlusté, v zadu nižší, na konci s vidlicí a dvěma velkými trojhrannými růžky na hlavě, přezimují a dospívají v květnu. — Motýlové poletují ve světlých smíšených a listnatých lesích v červenci, sedají rádi na bláto na cestách a na trus zvířecí.

1. *Iris*, L. B. duhový. Křídla na lici černohnědá, u ♂ silně do modra měnivá; přední s bílými skvrnami, zadní s bílou páskou. vybihající uprostřed jako žoubek na zad; kraj předních křídel za rohem předním není lomený. — 3·2 až 3·8 cm. — Tab. 8. obr. 4. a. b. c. ♂, d. ♀. — Někdy scházejí bílé skvrny a páska, odr. *Jole*. — Všude, místy hojný.

Housenka zelená, bělavě zrnkovaná, napřed se žlutým pruhem bočním, za středem se žlutými proužky šikmými, má růžky napřed namodralé; žije na jívě (*Salix caprea*), nejvíce na nízkých, zakrsalých keřích, a sedává na lici listův.

2. *Ilia*, W. V. B. červený. Rozeznává se od předešlého, že má kraj předních křídel za předním rohem v tupý úhel lomený a že páska zadních křídel nečiní do zadu zoubku. Oko předních křídel jest též na lici a rub není tak pestrý. — 2·9 až 3·4 cm. — Tab. 8. obr. 5. a. b. ♂. — U odrůdy *Clytie*, tab. 8. obr. 5. c, má ♂ měnu do fialova a skvrny i pásku okrovou, nikoli bílou. — Vyskytuje se jako předešlý.

U housenky jsou růžky napřed černě hranaté a žluté pruhy mají červenou obrubu; žije na osykách a topolech

VII. Babočky. Nymphalidae.

Prostřední i velcí motýlové s živými, často pestrými barvami a kresbami. Makadla jsou zřetelně článkovaná, se špičatým posledním článkem. Přední nožičky jsou vůbec zakrnělé, a dělají u ♂ tlapky zdánlivě dvojčlenné, s hrubšími chloupky, u ♀ jsou sice všechny články vyvinuty, ale jsou velmi malé. Housenky mají trny, nebo masité, chlupaté výrůstky, nebo též růžky na hlavě. Pupa jest řítí zavěšena, visí hlavou dolů.

1. Limenittis, Fabr. Bělopásek.

Křídla na lici černá nebo tmavohnědá, přední s bílými skvrnami v řadě, zadní se širokou bílou páskou, která bývá u ♂ některých druhů i nejasná. Rub bývá rezavý a černý, s kresbou jako na lici. Housenky válcovité s výrostky nebo

rozvětvenými trny na hřbetě, přezimují a dospívají v květnu. Pupy mají napřed dva špičaté růžky. — Motýlové poletují v lesích listnatých v létě, sedají jako batolci rádi na bláto i na výkaly zvířecí.

1. **Populi**, *L. B. topolový*. Křídla na lici tmavohnědá, přední s velkými bílými skvrnami, zadní s bílou páskou a rezavými měsíci podle okraje; u samce bývají skvrny i pásy tmavě poprášeny. Rub jest rezavý se zeleně poprášenou páskou a dvěma řadami tmavých skvrn podle vnějšího kraje. — 3·4 až 4 *cm.* — Tab. 8. obr. 6. a. b. c. ♂, d. ♀. — Vyskytuje se v některých létech velmi hojně, jindy bývá velmi vzácný; dopoledne asi kolem 10 hodin sedává na blátě a na výkalech, kde jej lze chytiti, později poletuje ve výši vrcholů stromů. Jest možno dopoledne přilákat jej starým silně páchnoucím sýrem.

Housenka zelená má 2 řady masitých hrbolků s krátkými chloupky, žije na osykách přezimuje v suchém, sbaleném listi osykovém, kde ji lze ještě v dubnu nalézt.

2. **Sibylla**, *L. B. menší*. Křídla na lici černá, přední s velkými bílými skvrnami, zadní se širokou bílou páskou; rub jest rezavý s dvěma řadami černých teček podle vnějšího kraje. — 2·5 až 2·7 *cm.* — Tab. 9. obr. 2. a. b. c. d. — Dosti hojný.

Housenka s bílým bočním pruhem a 2 řadami hnědorudých trnů na hřbetě, má červenou hlavu s dvěma bílými pruhy. Žije v květnu na zimolezech (*Lonicera*), nejvíce ve stínu na nízkých keřích.

3. **Camilla**, *Fabr. B. zimolezový*. Předešlému podobný, ale na lici modročerný s modravými tečkami podle vnějšího kraje. Rub hnědorudý s jedinou řadou černých teček. — 2·5 až 2·7 *cm.* — Tab. 9. obr. 1. a. b. — V hornatých krajinách.

Housenka rozeznává se od předešlé hlavou, která nemá bílých pruhů; žije též na zimolezech.

2. Neptis, Fabr. Bělopásek.

Podobný rodu předešlému, ale přední křídla jsou delší a mají kratší, zakrouhlený vnější kraj. Housenky mají hrbolkovité vyvýšeniny.

1. **Aceris**, *L. B. hrachorový*. Má křídla na lici černohnědá, přední s bílým, vzadu přerušeným podélným pruhem a řadou bílých skvrn, zadní s bílou páskou; mimo to mají všechna křídla podle vnějšího kraje bílé skvrny v řadě. — 2·2 až 2·7 *cm.* — Tab. 9. obr. 4. — Poletuje v mírnějších polohách v květnu a červnu a zase v srpnu.

Housenka je na stranách tmavě hnědozelená, nahoře s bílým a nahnědle šedým sedlem a má po dvou trnitých výrostcích na 2. 3. a 11. článku. Objevuje se po přezimování na jaře a pak zase v červenci na hrachoru jarním (*Orobus vernus*).

2. **Lucilla**, *W. V., B. tavalníkový*. Na rozdíl od předešlého nemá při vnějším kraji bílých skvrn, a na předních křídlech jest místo podélného pruhu jen několik malých, nezřetelných skvrnek. — 2·3 až 2·7 *cm.* — Tab. 9. obr. 3. — V jiho-východních Čechách, na Moravě, i ve Slezsku, v červnu a červenci.

Rudohnědá housenka má po dvou tlustých, čípkovitých vyvýšeninách na 2., 3., 5. a 11. kroužku; žije v květnu na tavalníku vrboolistém (*Spiraea salicifolia*).

3. Vanessa, Fabr. Babočka.

Krásní, pestře kreslení a živě zbarvení motýlové prostřední velikosti se širokými křídly, u předních bývá vnější kraj silně vykrojen, ale obyčejně se široce otupělým rohem a silněji vystupujícími růžky za ním a nad rohem vnitřním; zadní křídla bývají uprostřed vnějšího kraje protažena. — Housenky válcovité mají dlouhé rozvětvené trny, první kroužek bez trnů, ale u některých jsou trny i na hlavě.

Žijí dilem společensky, dilem samotářsky, někdy mezi listím spředeným, často ve dvou pokoleních. Pupy mají na hlavě dva špičaté růžky, nosu podobnou vypuklinu na hřbetě a nejčastěji kovové skvrny. — Motýlové poletují na polích, sadech, v lesích, sájejí šťávy z květů i ovoce a často přezimují.

1. *Levana*, *L. B.* sítkovaná. Objevuje se ve dvojím velice odchylně zbarveném pokolení. U pokolení letního (*Prorsa*, *L.*) v červenci a srpnu jsou křídla na lici černá s bílou páskou, která je na předních kř. přerušena, zadní jsou rudožluté pruhy. Rub je hnědorudý, s páskou jako na lici a s běložlutými žebry a příčkami. — Tab. 9. obr. 5. a. b. c. — Motýl pokolení jarního (*Levana*, *L.*). — Tab. 9. obr. 5. d. — má na lici vnitřní polovici křídel černou se žlutými příčkami, vnější polovici rudožlutou a černými, z části páskovitými skvrnami. Rub jest hnědočervený, fialově a jasně žlutě mihaný, se světle žlutými žebry a příčkami. — Také se vyskytují střední tvary mezi oběma pokoleními (*Porima Ochs.*), tab. 9. obr. 5. e. — 1.6 až 2 cm. — Poletuje na krajích lesův.

Housenka černá, někdy nahnědle pruhovaná, s černými nebo nahnědlými trny, které jsou i na hlavě. V červnu a zase ku konci srpna a v září společně na kopřivách.

2. *C album*, *L. B.* meruzalková, bílé *C.* Křídla mají na vnějším kraji silné, zaokrouhlené výběžky, jsou na lici rezavá s tmavohnědými skvrnami a se žlutými měsíci podle vnějšího kraje. Vnitřní kraj předních křídel jest hluboce vykrojen. Zadní křídla na rubu hnědá, zelenavě a bíle vlnkovaná, mají bílou skvrnu v podobě písmene C uprostřed. — 2.2 až 2.5 cm. — Tab. 9. obr. 7. a. b. c. d. — Všude hojná, v květnu a zase v srpnu a září.

Hnědá housenka jest napřed na hřbetě rudožlutá, vzadu bílá, s trny, i na hlavě. V červnu a na podzim po jednotlivu na chmeli, rybízu, srstce a j.

3. *Egea*, *Cr.* Podobá se předešlé, ale výběžky na pokraji jsou ostré, barva jasnější, tmavé skvrny menší. Na rubu jsou zadní křídla žlutě a fialově vlnkovaná, a mají uprostřed tenký, bílý háček. — *Triangulum*, *F.* — 2.2 až 2.7 cm. — Tab. 9. obr. 6. — V Krajinsku a v jižních Tyrolích.

Housenka na drnavci obecném (*Parictaria officinalis*).

4. *Polychloros*, *L. B.* jilmová. Křídla hranatá, na lici rudožlutá, na lemu tmavohnědá, přední s černými skvrnami, z nichž jest jedna blízko za krajem předním a dvě za ní na předu v jasně žluté půdě. Zadní křídla mají velkou černou skvrnu na předním kraji a fialové měsíčky podle lemu. Holeně nahnědlé. — 2.8 až 3.1 cm. — Tab. 10. obr. 1. a. b. c. — Všude hojná, od července do dubna.

Housenka šedohnědá s mdlým rezavým pruhem hřbetním a bočním a rezavými trny. V červnu společensky na jilmech, třešních a j. stromech.

5. *Xanthomelas*, *Esp. B.* vrbová. Předešlé velmi podobná, ale má kratší, silněji zoubkovaná a hranatá křídla, živěji zbarvenou lic, jakož i první černou skvrnu za předním krajem ve dvě okrouhlé rozdělenou; za poslední skvrnou za předním krajem je bílá skvrna. Holeně jasně žluté. — 2.5 až 2.9 cm. — Tab. 10. obr. 2. — Vzácná, v červenci.

Housenka namodrale černá, bíle tečkovaná, s bělavým pruhem na hřbetě a na bocích s černými trny, v květnu a červnu hromadně na vrbách.

6. *L. album* *Esp. B.* bílé *L.* Křídla protáhlá, na lici rudožlutá s černými skvrnami, jako b. jilmová, tmavohnědým pruhem podle světlejšího lemu a bílou skvrnou v předním rohu. Rub jest nahnědle vlnkovaný, uprostřed je skvrna v podobě háčku. — 2.9 až 3.1 cm. — Tab. 10. obr. 3. — V. album, *F.* V červenci, u nás vzácný.

Housenky v červenci a srpnu hromadně na osykách.

7. *Urticae*, *L. B.* kopřivová. Křídla protáhlá, na lici žlutočervená s úzkým černým pruhem, v němž jsou bledě modré měsíčky, přední s černými skvrnami, z nichž tři větší u předního kraje: půda mezi těmito je jasně žlutá a za poslední skvrnou bílá. — 2.2 až 2.7 cm. — Tab. 9. obr. 8. a. b. c. — Odr. *Ichnusa* z Kor-

siky a Sardinie — tab. 9. obr. 8. d. — nemá ve středním poli předních křídel černých skvrn; u nordické odr. *Polaris* jde černý pruh od jedné ze skvrn při předním kraji ku kraji vnitřnímu. — Obeená všude po celé léto, hojně přezimuje.

Housenka načernalá s rozplývajícími hnědožlutými pruhy se vyskytuje v červnu a srpnu hromadně na kopřivách.

8. *Io*, *L. B.* paví oko. Líc hnědá, na lemu černošedá, každé křídlo s vystupujícím růžkem a velkým okem v předním rohu. Rub černavý. — 2·5 až 2·7 *cm.* — Tab. 10. obr. 4. a. b. c. — Všude, od července do dubna.

Housenka černá, bíle tečkovaná, žije hromadně na kopřivách v květnu a červnu.

9. *Antiope*, *L. B.* osyková. Líc tmavě kávově hnědá, se širokou sivožlutou páskou lemovou a malými modrými skvrnami podle ní. Rub černý, bíle lemovaný; všecka křídla s vynikajícím růžkem. — 3·1 až 3·4 *cm.* — Tab. 10. obr. 5. a. b. c. — Všude od července do dubna.

Housenka černá s velkými rezavými skvrnami na hřbetě a černými trny, v červenci na vrbách, topolech a břizách, hromadně.

10. *Atalanta*, *L. B.* Admirál. Na lici černý jako samet; přední křídla mají otupený přední roh, bílé skvrny za ním a cihlově červenou příčnou pásku; zadní jsou zaokrouhlená a mají červený lem. Rub je hnědě obláčkovaný, s nejasnou kresbou číslic 8 a 9 v středové buňce. — 2·7 až 2·9 *cm.* — Tab. 10. obr. 6. a. b. — Všude od července do října.

Housenka bledě žlutá, hnědá až černá se žlutou čarou boční a žlutými trny má tmavošedou hlavu. Na kopřivách ve smotaných listech, od května do června.

11. *Cardui*, *L. B.* bodláková. Křídla na lici cihlová s černými skvrnami, přední na vnějším kraji vykrojena, před vnějším rohem černá s bílými skvrnami, zadní zaokrouhlená, na rubu žlutě a bíle mramorovaná. — 2·7 až 3·1 *cm.* — Tab. 10. obr. 7. a. b. — Všude hojná, na jaře a opět od července. V některých letech koná hromadné cesty.

Housenka tmavošedá se žlutými pruhy hřbetními a bočními a žlutými skvrnami, má trny žluté nebo šedé. Žije po různu na bodlácích, kopřivách a pod. v listech sepredených po celé léto.

4. Melitaea, Fabr. Hnědásek.

Prostřední i malí motýlové s křídly na lici rezavými nebo hnědožlutými s černými skvrnami v řadách; též bývají na lici načernalé se žlutými pásky ze skvrn. Na rubu jsou přední křídla bledší, zadní hnědá nebo červená se třemi jasnými, černě vroubenými páskami z nichž ta, která je nejbližší u kořene, a u vnějšího kraje, často se ve skvrny rozbíhá. — Housenky tlusté, válcovité mají měkké, masité výrostky trnům podobné, žijí na podzim ve společném zápletku a když prezily v něm i zimu, se rozlézají. Pupy bývají tlusté, napřed tupé. — Motýlové poletují v létě na krajích lesů, na lukách, na stráních keřnatých.

1. *Cynthia*, *W. V.* Křídla u ♂ na lici černohnědá s bílou páskou středovou a rezavými skvrnami za ní, u ♀ náhnědle žlutá s černohnědými příčnými pruhy. Zadní křídla jako u následujícího druhu, ale na středové pásce schází blíže vnitřního kraje černá čára, a za to v lemu je za ní řada černých teček. — 1·8 až 2·1 *cm.* — Tab. 11. obr. 1. a. b. — *Trivia*, *Esp.* — V Alpách v červenci.

Černá housenka se žlutými kroužky a řadou žlutých čar na bocích žije do června na violkách.

Iduna, *Dalm.* Laponsko.

2. *Maturna*, *L. H.* osykový. Křídla na lici černohnědá s rezavými tečkami v řadách; zadní na rubu pomerančovou se žlutými pěti skvrnami u kořene, žlutou

středovou páskou, dělenou podél černou čarou a s řadou malých žlutých měsíčků podle vnějšího kraje. — 2·1 až 2·3 *cm.* — Tab. 11. obr. 2. a. b. — *Cynthia*, *Hüb.* *Esp.* — Dostí rozšířený druh, v červnu.

Černá housenka má široký, přetrhávaný, sírově žlutý pruh hřbetní, žluté pruhy boční a černé trny; žije na jasanu, kalině, jivě a osyce v květnu.

3. *Aurinia*, *Rott.* H. chrastavcový. Křídla na lici hnědožlutá s černými pruhy příčnými; zadní jsou na rubu cihlově červená s pěti skvrnami u kořene, jasně žlutými jako středová páska a skvrny na lemu, před nimiž jest řada teček černých ve světlých mlhových kruzích. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 11. obr. 3. a. b. c. — *Artemis*, *Hüb.* *Ochs.* *Maturus*, *Esp.* — Alpská odr. *Merope* jest menší, na lici bledší, černavě poprášená. Odrůda *Provincialis*, *Dup.*, jest větší, bledší, s bílými skvrnami při pokraji. Odr. *Desfontainesii*, *God.* ze Španěl je silně rudohnědá. — Hojný v červnu.

Housenka černá s bílými tečkami má na bocích pruh z bílých teček a žlutavé, na konci černé trny, hlavu černou, nohy rudohnědé. Žije na jitrocelích, rozrazilích a chrastavcích do května.

Baetica, *Rbr.* Španěly

4. *Cinxia*, *L.* H. kostkovaný. Křídla na lici černá s řadami hnědožlutých skvrn, předposlední řada zadních křídel má v sobě černé tečky. Zadní křídla na rubu bělavě žlutá s dvěma rezavými, černě lemovanými páskami a černými tečkami. — 1·8 až 2·2 *cm.* — Tab. 11. obr. 4. a. b. — *Delia*, *Hüb.* *Pilosellae*, *Esp.* — V květnu a červnu.

Housenka černá s bílými tečkami a krátkými černými trny má hlavu načervenalou, rovně i nožky. Na jitrocelích, jestřabínicích, rozrazilích a j. do května.

Arduinna, *Esp.* Turecko, Chorvatsko.

5. *Phoebe*, *W. V. H.* diviznový. Na lici černohnědý s hnědožlutými páskami ze skvrn, zadní křídla na rubu zelenavě bílá s rezavými, černě lemovanými páskami; v zadní z nich jsou vysoké černé oblouky a rezavé skvrny; též při kraji vnějším jsou černé, ale nízké oblouky. — 2·1 až 2·5 *cm.* — Tab. 11. obr. 5. — *Corythalia*, *Esp.* V červnu.

Černošedá housenka s bílými tečkami je na bocích bělavá, má tři černé pásy hřbetní a rezavé, po stranách bělavé trny. Žije do června na jitrocelích, chrpách a diviznách.

6. *Didyma*, *O. H.* květeloový. Na lici živě rudožlutý s řadami černých skvrn, které jsou při kraji vnějším oddáleny; zadní křídla na rubu žlutá jako síra s velkými černými tečkami a dvěma rezavými páskami. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 11. obr. 7. a. b. c. e. ♂, d. ♀. — *Cinxia*, *Hüb.* — V červnu a červenci.

Housenka modravá s bílými tečkami, černými příčnými páskami a žlutou čarou boční, žije na rozrazilích, jitrocelích, květelích a j. do května.

7. *Trivia*, *W. V.* podobá se předešlému velice, ale je menší, na lici ne tak živě zbarven, spíše nahnědle žlutě; černé skvrny podle kraje vnějšího, zřetelně měsícovité, souvisí mezi sebou i s lemem. Pásky na rubu zadních křídel jsou bledší, rudožluté, a černé skvrny při kraji souvislé. — 1·7 až 1·8 *cm.* — Tab. 11. obr. 6. — *Didyma*, *Esp.* Rakouské Alpy.

Housenka popelavá s modravými tečkami žije na diviznách.

8. *Dictynna*, *Esp.* H. černýšový. Na lici černohnědý s rezavými skvrnami v řadách, zadní křídla na rubu skořicová, skvrny u kořene, tmavě dělená páska středová a měsíkové skvrny lemové běložluté; od následujících druhů liší se též tím, že podle skvrn měsíkových jde řada černých teček. — 1·7 až 1·9 *cm.* — Tab. 11. obr. 8. a. b. — *Corythalia*, *Hüb.* — Vlhké lesní louky, v červnu a červenci.

Housenka tmavošedá s jasně modrými tečkami, černou čarou hřbetní a krátkými rezavými nebo žlutými trny má černou hlavu s modrými skvrnami. Na černýších, jitrocelech a j. do června.

Dejone, *Hüb.* Jižní Francie, Andalusie.

9. *Athalia*, *Rott*. H. jitrocelový. Na lici černohnědý, od středu ku kraji s řadami rudožlutých skvrn; rub zadních křídel žlutohnědý, skvrny u kořene, černou čarou dělená páska středová a řada měsíců při lemu jakož i místo za nimi barvy jasně žluté; před měsíci černé, hnědorudě vyplněné oblouky. Makadla jasně žlutá, jen někdy na koncích načervenalá. — 1·7 až 2 cm. — Tab. 11. obr. 9. a. b. c. d. — *Materna*, *Hüb.* — Všude hojný.

Housenka černá s bílými tečkami a světle hnědými trny žije na jitrocelích a černých do konce května.

10. *Aurelia*, *Nick*. H. rozrazilový. Rozeznává se od předešlého že je menší a na rubu zadních křídel hnědší; středová páska na straně do vnitř jest tmavší než na straně vnější; makadla jsou na vnější straně rudožlutá a jen u kořene jasně žlutá. — 1·3 až 1·8 cm. — *Athalia*, *Hüb.* *Parthenie*, *Hbst* *Athalia minor*, *Esp.* — V srpnu.

Černá housenka s bílými tečkami, drobnými, bledožlutými skvrnami bočními a černými trny s bělavými chloupky žije na černějších a rozrazilích až do června.

11. *Britomartis*, *Assm.* Podobá se předešlým oběma, ale rub zadních křídel je tmavě rezavě hnědý a středová páska jest vnitř tmavěji žlutá než vně. Lem jest až ku skvrnám hnědožlutý a vůbec tmavší těchto skvrn; skvrny u kořene a na pásce v buňce 1. c lesknou se bělavě. — 1·7 až 1·8 cm. — *Veronicae*, *Dorfm.* Ve střední Evropě po různu, vzácný.

Housenka bělavá s rezavými skvrnami a bílými trny, žije na květelích, rozrazilích a černějších do května.

12. *Parthenie*, *Borkh. Ochs.* Jest menší než *M. Athalia*, na lici nemá tolik černé barvy, že se zdá rudožlutou s úzkými černohnědými příčnými čarami; jmenovitě jest třetí řada rudožlutých skvrn, od vnějšího kraje počítána, mnohem širší, zvláště při předním kraji vnějších křídel. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 11. obr. 10. — *Parthenoides*, *Kef.* — Odrůda z vysokých Alp *Varia*, *Bisch.* jest menší, asi 1·4 cm. — Ve Švábsku a Švýcarech.

13. *Asteria*, *Freyer*. Nejmenší druh, na lici jako *M. Athalia*, ale černě poprášena; u ♀ řady skvrn bleší. Na rubu zadních křídel schází černá čára, která dělí lem od řady skvrn. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 11. obr. 11. — Na nejvyšších Alpách v červenci a srpnu.

5. *Argynnis*, *Fabr. Perleťovec.*

Motýlové různé velikosti, na lici barvy rudožluté s černými kresbami, totiž s příčnými pruhy ve střední buňce, prohnutou řadou hranatých, stýkajících se skvrn ve středním poli, za ní řadou skvrn okrouhlých a řadou skvrn podle lemu. Rub křídel předních podobá se lici, ale je bleší a má mdlejší kresby; na rubu zadních jest několik jasně žlutých skvrn u kořene, dále žlutá široká páska blíže středu, která jest prořiznuta černými žilkami, za ní obyčejně jasnější příčná páska nebo místo ní řada velkých jasných skvrn; dále následuje řada skvrn černých nebo malých skvrnek se světlými očky a při lemu řada jasných měsíců. Jasně skvrny mají z pravidla stříbrnou barvu a lesk perleťový; velké druhy mají místo skvrn těch stříbrné příčné pásy. — Housenky jsou válcovité a mají chlupaté trny v 6 řadách; obyčejně přezimují a žijí do května, větším dílem na maceškách a na violce psí. Naléztí je lze s jara na nich nebo pod opadaným listím. Pupy hranaté jsou na hřbetě prohloubeny. — Motýlové poletují po celé léto nejvíce v řídkých lesích a sedají na květy.

1. *Aphirape*, *Hüb.* Rub zadních křídel rudožlutý, na vnější půlce pomíchán s barvou bleděžlutou; páska středová, velké, černě do kruhu vroubené jasně skvrny

a řada trojhranných skvrn lemových bleďožlutá, u ♀ bělavá se slabým leskem stříbrným. — Odr. *Ossianus*, *Hbst.*, jest menší, na lici tmavší, na rubu s bílými nebo stříbrnými skvrnami; žije v severní Evropě. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 12. a. ♂, b. ♀. — Na pobřeží Severního moře, koncem června.

Housenka stříbrošedá nebo plavá žije na rdesnu hadim kořenu (*Polygum bistorta*) a na violce bahenni (*Viola palustris*).

2. *Selene*, *W. V. P.* dvanáctitečný. Rub zadních křídel rezavě hnědý, na vnější polovici bleďožlutě pomíchaný, s velkou černou skvrnou před jasně žlutou páskou středovou a několika stříbrnými skvrnami za ní; jasný pás a skvrny lemové mdle stříbrné, mezi obojím řada černých teček. Japonská odr. *Hela*, *Stgr.* jest menší a na lici tmavší. — 2·1 až 2·2 *cm.* — Tab. 11. obr. 13. a. b. — Všude hojný, od května do srpna.

Černá housenka s bělavým, černě děleným pruhem hřbetním a krátkými, hnědými trny, má na hlavě dva tenké, černé, nerozvětvené růžky. Žije na violkách.

3. *Euphrosyne*, *L. P.* nejmenší. Předešlému podoben, ale základní barva rubu zadních křídel cihlově červená, páska má jen jednu skvrnu stříbrnou uprostřed a černá tečka před ní jest menší a leží v jasně žluté skvrnce. Nordická odr. *Fingal*, *Hbst.*, má na lici tmavší, často páskovitě spojené skvrny. — 1·9 až 2 *cm.* — Tab. 11. obr. 14. a. b. — Všude v květnu.

Černá housenka má namodrale bílý pruh boční a krátké černé nebo žluté trny; žije v dubnu na violkách.

4. *Pales*, *L.* Zadní křídla na rubu jasně žlutá, rezavá a často zeleně promíchaná; stříbrné jsou některé skvrny u kořene, páska středová na předním kraji, na straně dovnitř obrácené uprostřed a při vnitřním kraji, rovněž páska světlá a lemové skvrny. Tento druh se vyskytuje ve dvojím tvaru, jako *Pales*, světlejší, s jemnějšími kresbami a jako *Arsilache*, *Esp.* s tlustšími, často splývajícími černými kresbami. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 12. obr. 1. a. b. — Odr. *Napaea Hübn.* (obr. 1. c) má lesk do fialova. *Pales* se vyskytuje v Alpách, *Arsilache* v středohorách a nížinách v severních Němcích.

Chariclea, *Schn.* Laponsko. — *Freya*, *Thub.* Laponsko, Norvéžsko.

5. *Dia*, *L. P.* fialkový. Rub zadních křídel skořicový, na krajním poli žlutě pomíchaný; skvrny u kořene a ve středové pásce stříbrné, tato jasně žlutá, blíže vnitřního kraje přerušená; mdle stříbrný též pás světlý, řada skvrn lemových a očka velkých hnědých skvrn. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 12. obr. 2. — Všude v lesích, ne zřídka, v květnu a opět v srpnu.

Housenka travošedá s bělavým, černě děleným pruhem hřbetním a černými skvrnami podél, dvojitou rezavou čarou boční a žlutými, na konci bělavými trny žije v dubnu a červenci na violkách.

6. *Amathusia*, *Esp.* Rub zadních křídel skořicový, ve vnější půlce žlutě míchaný, středová páska nepravidelně klikatá, hnědě poprášená s bělavými skvrnami; světlý pás fialový, se slabým leskem stříbrným, okénka tmavohnědá. Při lemu stojí velké černé, stříbřitě vyplněné skvrny šípové. — 2·1 až 2·3 *cm.* — Tab. 12. obr. 3. — Alpy.

Friggera, *Thunb.* Laponsko.

7. *Thore*, *Hübn.* Rub zadních křídel hnědožlutý, na vnější půlce rezavě pomíchaný s plavožlutou páskou středovou a tmavými okénky; pás světlý jakož i úzká páska při lemu slabě fialově šedá. Lic tmavě poprášený. — 2 až 2·1 *cm.* — Alpy.

8. *Daphne*, *W. V. P.* ostružinový. Zadní křídla na rubu žlutavě plavá, ve vnější půlce fialově černavě ohláčkovaná s malými hnědými okénky, jež mají světlá očka; středová páska žlutá s rezavě žlutou obrubou, bez stříbra. Na lici jsou podle lemu na žilkách oddělené kosníkové černé skvrny. — 2·2 až 2·5 *cm.* — Tab. 12. obr. 4. — V červnu.

Černohnědá housenka se žlutým, rozděleným pruhem hřbetním, jasně žlutým pruhem bočním a tmavožlutými trny, žije na violkách, malinách a ostružinách.

9. *Ino, Esp.* P. kopřivový. Menší předešlého, má na rubu zadních křídel při pásce středové hnědé lemování; vnější kraj jest hnědě poprášen. Na lici splývají tmavé skvrnky při lemu. — 1·9 až 2·1 *cm.* — Tab. 12. obr. 5. a. b. — Na močálovitých lukách v červnu.

Bělavě žlutá nebo žlutohnědá housenka žije na totenu lučním a na tavalnicích.

10. *Hecate, W. V.* Má zadní křídla na rubu hnědožlutá, u kořene jasně žlutá, rovněž i ve středové pásce. Podle lemu jdou dvě řady černých teček na světlé půdě; jasný pruh je rozetřen. — 2·1 až 2·2 *cm.* — Na Alpách, v červnu.

11. *Latonia, L. P.* malý. Na rubu zadní křídla nahnědle žlutá, na vnitřní půlce a na lemu s velmi velkými, lesklými skvrnami perletovými, před nimiž jsou hnědé skvrny se stříbrnými očky; také přední roh předních křídel má malé skvrnky stříbrné. — 2 až 2·5 *cm.* — Tab. 12. obr. 6. — Všude hojný v květnu a zase v srpnu a září.

Housenka načernale šedá s bělavým pruhem hřbetním, hnědožlutými čarami bočními a krátkými cihlovými trny, žije v dubnu a květnu na violkách a družicích jetele.

Elisa, God. Korsika, Sardinie.

12. *Aglaia, L. P.* velký. Zadní křídla na rubu tmavě zelená, při lemu plavě žlutá, s velkými stříbrnými skvrnami u kořene a ve dvou řadách při středu a lemu. — 2·7 až 3·1 *cm.* — Tab. 12. obr. 7. a. b. c. d. — Všude hojný v červenci a srpnu.

Housenka černá s dvojitou bílou čarou hřbetní a zelenými skvrnami bočními má černé trny a žije na violkách.

13. *Niobe, L. P.* maceškový. Zadní křídla vespod jasně žlutá, zeleně a rezavě poprášená s velkými, bledě žlutými a stříbrnými skvrnami u kořene a ve dvou řadách u středu a lemu, jakož i řadou malých hnědých okének se světlými očky; u ♂ nejsou žilky předních křídel ztlustlé; ♀ má na lici u předního rohu předních křídel bělavé skvrnky. — 2·5 až 2·7 *cm.* — Tab. 12. obr. 8. a. b. ♀, c. — Odr. *Eris, Meig.* má skvrny zadních křídel bledě žluté bez stříbrného lesku. — V červnu a červenci.

Housenka hnědá s bílým, černavě vroubeným pruhem hřbetním a trojhrannými bílými skvrnami podle něho a červenavě bílými trny žije na violkách.

14. *Adippe, L. P.* prostřední. Má křídla na lici živěji zbarvená než předešlý, na předních u ♂ jsou 2 před středem ztlustlé žilky; u ♀ v rohu žádné světlé skvrnky. Zadní křídla na rubu plavě žlutá bez poprášení rezavého nebo zelenavého, se stříbrnými a bleděžlutými skvrnami. — 2·6 až 2·8 *cm.* — Tab. 12. obr. 9. a. b. — Odr. *Cleodoxa* nemá stříbrných skvrn vespod, jen očka v okénkách jsou stříbrná. — Od června do srpna v pahorkatinách.

Housenka tmavošedá má vedle hřbetu přetrhávané bílé čáry, pod nimi šikmé čáry černé a rezavé trny; žije na violkách.

15. *Laodice, Pall.* Rub zadních křídel se středovou páskou ze stříbrných skvrn, půlka vnitřní zelenavá, vnější nafialověle červená s mdlým leskem stříbrným a dvěma řadami tmavých skvrn. — 2·7 až 3·1 *cm.* — Tab. 12. obr. 10. — V Polsku.

16. *Paphia, L. P.* stříbročárný. Zadní křídla na rubu zelenavá se širokým pruhem stříbrným uprostřed a dvěma zkrácenými pruhy blíže kořene. Při vnějším kraji okrouhlé zelené skvrny. Na lici předních křídel má ♂ čtyři žilky černým poprášením rozšířené. — 2·9 až 3·4 *cm.* — Tab. 12. obr. 11. a. b. c. ♂. — Odr. *Vallesina, Esp.* jest na lici načernale zelená, ale znají se jen samičky. — Skoro všude, v červenci a srpnu, často na kvetoucích ostružinách.

Housenka černohnědá se širokým, jasně žlutým pruhem hřbetním, který jest tmavě rozdělen a lemován, má trny velmi dlouhé, zvláště na prvním kroužku. Žije na violkách, malinách, ostružinách, trnkách.

17. *Pandora, W. V.* Zadní křídla na rubu živě plstově zelená s úzkým pruhem stříbrným uprostřed, zkráceným pruhem u kořene a stříbrnými tečkami u lemu. — 3·4 až 3·6 *cm.* — Tab. 12. obr. 12. — Jižní Evropa, Alpy.

VIII. Danaidae.

Dostí velcí motýlové s křídly žlutohnědými nebo tmavohnědými, žijící hlavně v teplém pásu zemském. V Evropě žije jediný rod a druh

1. Danaïs, Fabr.

1. *Chrysippus*, L. Všecka křídla živě rezavěžlutá, na lemu a na rohu předních křídel černá s bílými skvrnami. — 3·2 až 3·6 cm. — Tab. 8. obr. 7. — Na řeckých ostrovech.

Housenka bledě fialová s černými a žlutými příčnými pruhy a skvrnami, žije na různých tolitách (*Asclepias*).

IX. Satyridae. Okáči.

Velcí i malí motýlové, mající skoro vždy černá očka s bílým jádérkem podle vnějšího kraje, často v jasné pásce nebo v jasných skvrnách. Žilky 7. až 9. na předních křídlech jsou rozvětveny, žilka 4. na zadních křídlech vyniká z vyčnívajícího zadního rohu středové buňky. Makadla krátká, dole štětinkatá, přední nožky velice zakrnělé. — Housenky mají krátké, jemné chloupky, poslední článek vybihá ve dva konečky; žijí na travách. Pupy tlusté, tupé, zavěšují se řiti blíže země.

1. Melanargia, Meig. (*Arge*, Hübn.). Okáči kostkovaní.

Motýlové střední velikosti; křídla zaokrouhlená jsou bílé a černě kostkovaná. Na rubu jde podle vnějšího kraje černá klikatá čára a při ní na předních křídlech jedno, na zadních celá řada oček, přerušených v buňce čtvrté; očka ta často na lici prosvítají. — Housenky tlustě vřetenovitě mají kulatou hlavu a přezimují; pupy visí volně nad zemí.

1. *Galathea*, L. O. bojínkový. Na lici černý s bílou okrouhlou skvrnou blíže středu a za ní s bílou širokou páskou; zadní křídla na rubu mají černě poprášenou pásku středovou a očka černá a bílá. — 2·2 až 2·6 cm. — Tab. 13. obr. 1. a. b. c. — Odrůda *Leucomelas* má rub zadních křídel skoro bez kreseb a bez oček; na odr. *Procida* jest bílé barvy velmi málo. Obě tyto odrůdy se vyskytují více na jihu, základní druh je hojný u nás všude na lukách, mýtinách v červenci a srpnu.

Nažloutle zelená housenka má červenou čáru hřbetní a boční.

Lachesis, Hübn. Jižní Francie, Španěly.

2. *Larissa*, Hübn. Bělejší předešlého, očka na rubu zadních křídel mají dva černé kroužky a fialové jádro. — Odr. *Herta*, Hübn. jest jasnější. — 2·6 až 2·8 cm. — Tab. 13. obr. 2. — Dalmacie, řecko.

3. *Japygia*, Cyr. (*Clotho*, Hübn.). Přední buňka předních křídel bílá nebo slabě černě poprášena, příčné čáry černé v ní trojzubé. — 2·6 až 2·8 cm. — Tab. 13. obr. 3. — Odr. *Cleanthe*, *Boisd.* jest větší, má širší a černější lem. Odr. *Suwarowius*, *Hbst.* jest bledší, protože černé kresby jsou útlejší. — Jižní Evropa, Rusko.

Syllius, *Hbst.*, jižní Evropa. — *Pherusa*, *Boisd.* Sicílie. — *Ines*, *Ochs.* Španěly. — *Arge*, *Sulz.* Kalabrie.

2. *Erebia*, Bd. Okáči černí.

Motýlové drobní nebo prostřední, s křídly na kraji zaokrouhlenými barvy tmavě hnědé; mají podle vnějšího kraje černá očka s bílým jádérkem; očka bývají v rezavé pásce nebo v řadě rezavých skvrn, zřídka scházejí. Makadla celá poseta štětinkovitými chloupky. — Housenky vzadu silné, zúžené se sporými, jemnými chloupky, žijí v úkrytu na travách, pupy jsou nad zemí. Většina druhů žije v Alpách.

1. *Epiphron*, *Kn.* Křídla na obou stranách tmavohnědá, přední s rezavou páskou, zadní s okrouhlými rezavými skvrnami, v nichž jsou očka dilem s jádérky, dilem bez nich (slepá). Kraj zadních křídel vystupuje uprostřed trochu. — Tab. 13. obr. 4. a. — Odr. *Cassiope*, *Fabr.* Tab. 13. ob. 4. b. má místo oček černé tečky. — 1·7 až 1·9 cm. — Na Harcu, též na Pradědu, na pažitech v červenci, *Cassiope* na Alpách.

2. *Melampus*, *Füssl.* Na lici tmavší s rezavou páskou, jež se na zadních křídlech rozbíhá ve skvrny okrouhlé; v pásce jsou černé tečky, kraj zadních křídel jest rovnoměrně zaokrouhlen. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 13. obr. 5. a. b. — V Alpách a na Pradědu v červenci.

3. *Arete*, *Hüb.* Na černohnědé lici rezavá, na zadních křídlech v okrouhlé skvrny rozdělená páska. Na rubu a často i na lici zadních křídel řada bílých teček podle lemu. — 1·6 až 1·8 cm. — Štýrsko.

4. *Mnestra*, *Hüb.* V rezavé pásce předních křídel blíže rohu dvě černé tečky nebo malá očka se zrníčky; rub předních křídel rezavý s tmavým lemem. — 1·6 až 1·8 cm. — Alpy, ne všude.

5. *Pharte*, *Hüb.* Nemá v rezavé pásce ani oček, ani teček. V Alpách.

6. *Manto*, *Esp.* Místo pásky rezavé skvrny podlouhlé; očka bez jader, slepá. — Na pažitech Alpských.

7. *Ceto*, *Hüb.* V oddělených, podlouhlých rezavých skvrnách jsou očka s malými zrnky. Jižní Alpy, na bujných lučinách.

8. *Medusa*, *W. V.* Okáč rosičkový. Křídla na lici i na rubu tmavohnědá, mají v rezavých skvrnách černá očka s bílými jádérky; očka na předních křídlech při rohu větší, na zadních stejně velká. — Odr. *Psodea*, *Hüb.*, má oček více větších; odr. *Polaris*, *Stgr.*, v severní Evropě jest menší a tmavší a má na rubu nezřetelnou pásku. — 2·1 až 2·3 cm. — Tab. 13. obr. 6. a. b. c. ♂, d. ♀. — Hojný motýl na světlých místech v lesích, v květnu a červnu.

Housenka jasně zelená s tmavou, bíle lemovanou čarou hřbetní a dvěma bělavými pruhy bočními nad průduškami a pod nimi. Od podzimku do dubna.

9. *Oeme*, *Hüb.* Na předních křídlech jen 2 očka v rezavých skvrnách. V Alpách, v červenci.

10. *Stygne*, *Ochs.* Na černohnědých křídlech páska z rezavých skvrn, v nichž jsou očka se zrnky; na rubu přední křídla mimo pásku tmavohnědá, zadní u ♂ načernalá, jednobarvá, u ♀ nahnědle žlutá s nezřetelnou jasnější páskou. — 2·1 až 2·5 cm. — Tab. 13. obr. 7. a. b. — V Alpách, v Černošech.

11. *Nerine*, *Fr.* V rezavé pásce u rohu předních křídel dvě šikmo postavená očka s jádérky. — V Solnohradě a Tyrolích v červenci.

12. *Evias*, *God.* V rohu předních křídel v rezavé pásce 3 očka v přímé čáře. — Švýcarsko.

Melas, *Hbst.*, Uhry, Rusko, Řecko.

13. *Glacialis*, *Esp.* Na lici černý nebo černohnědý, někdy jednobarevný, jindy s rozetřenou rezavou páskou, zřídka jen s 2 očky slepými v rohu. — Na nejvyšších Alpách na kamení, v červenci.

14. *Epistygne*, *Hüb.* Na lici tmavohnědý, ve střední buňce předních křídel žlutá skvrna; páska na křídlech je žlutá a zúžuje se do zadu, v ní jsou očka s bílými jádérky. — 1·9 až 2·2 *cm.* — Tab. 13. obr. 8. — Jižní Francie, Španěly, v březnu a dubnu.

Scipio, *Bd.* Jihofrancouzské Alpy. — *Afra*, *Esp.* Jižní Rusko.

15. *Lappona*, *Esp.* (*Manto W. V.*). Na lici černohnědý, na předních křídlech s rezavou páskou s 2—5 černými tečkami; zadní křídla mají černé tečky s červenými kroužky, nebo jsou bez nich. — 1·9 až 2·2 *cm.* — Tab. 13. obr. 9. — Na vyšších Alpách a v severní Evropě.

16. *Tyndarus*, *Esp.* Na lici tmavohnědý, do zelenava měnivý; přední křídla mají rezavou pásku s dvěma očky a dvěma černými tečkami. — 1·6 až 1·9 *cm.* — Tab. 13. obr. 10. a. b. — V Alpách, v červenci.

17. *Gorge*, *Esp.* Na lici černohnědý s rezavou páskou, v níž jsou na předních křídlech dvě malá očka se zrněčky a někdy i několik teček, na zadních jsou očka jen zřídka; rub zadních křídel tmavohnědý a bělavě mramorový s tmavou, klikatou čarou. — V Alpách.

18. *Goante*, *Esp.* Podobný předešlému, ale větší, zadní křídla poměrně kratší, zaokrouhlená. Na lici jsou očka větší, na rubu menší; vnitřní polovice zadních křídel je tmavší a kraj její vybíhá do zadu tupě. — Alpy.

19. *Pronoë*, *Esp.* Na lici černohnědý s rezavou páskou, v níž jsou očka s jádérky, na rubu jsou přední křídla rudohnědá s jasným pásem zřetelně omezeným; rub je fialově šedě poprášen. — V Alpách, již v malých výškách v červenci.

Neoridas, *Bd.* Jižní Francie.

20. *Aethiops*, *Esp.* O. kluběnkový. Na lici tmavěhnědý s velikými očky s jádérky v pásce z rezavých skvrn; rub u ♂ tmavohnědý, na předních křídlech s páskou rezavou, na zadních bělavě poprášenou, v níž jsou bílé tečky; u ♀ jsou přední křídla žlutohnědá s rezavou páskou, zadní nazelenale hnědošedá se zelenavě žlutou páskou; pásy jsou ostře omezeny. — 2·1 až 2·6 *cm.* — Tab. 13. obr. 11. a ♂, b ♀. — *Medea*, *W. V. Blandina*, *Fabr. Ochs.* — Hojně rozšířen v pahorkatinách a středohorách, v červenci a srpnu.

Žlutošedá housenka s hnědou, světle vroubenou čarou hřbetní a tmavší čarou vedle ní, za níž jsou hnědé skvrny, má bělavý pruh boční, v květnu a červnu na travách.

21. *Ligea*, *L.* O. černohnědý. Na lici černohnědý s očky se zrnky i bez nich v rezavé pásce; třasně bílé a hnědé. Rub jest rudohnědý, na předních křídlech páska rezavá ostře omezená, na zadních kalná, do vnitř zubatá a bíle vroubená páska s očky se zrněčky. — 2·2 až 2·7 *cm.* — Tab. 13. obr. 12. a. b. — *Odr. Adyde*, *Hüb.*, má na rubu zadních křídel jen nezřetelné stopy světlé pásy. — V hornatých polohách, v červenci.

Housenka jasně žlutošedá s hnědou, světle vroubenou čarou hřbetní, má bělavé čáry boční.

22. *Euryale*, *Esp.* O. rudopásný. Jest menší, jen 1·8 až 2·2 *cm.*, má pásku na rubu zadních křídel mnohem žlutší. — Tab. 13. obr. 13. — *Philomela*, *Hüb.* — V Krkonoších, na horách.

Embla, *Thubg.* Na severu. — *Disa*, *Thubg.* Tamtéž.

3. *Oeneis*. *Hbn.* (*Chinobas*, *B.*).

Dostí velcí motýlové s protáhlými křídly, na lici okrové barvy se širokým, hnědožlutým pásem a očky. Zadní křídla na rubu bíle a hnědě kropenatá s bělavými žebry. Tykadla velmi krátká.

Atlas motýlů.

1. *Aello*, *Esp.* Na předních křídlech jsou dvě černá očka, u ♂ slepá, u ♀ se slabými zrny; třásně bělavé, tmavě skvrnité. — 2·5 až 2·7 *cm.* — Tab. 13. obr. 14. a. b. — Na Alpách, v červenci.

Jutta, *Hb.*, Skandinavie, Laponsko — *Norna*, *Thubg* Laponsko. — *Bore*, *Esp.*, Laponsko; odr. *Taygete*, *Hb.* tamtéž.

4. *Satyrus*, *Latr.* Okáči širopásní.

Motýlové prostřední i velcí se širokými křídly, na lici hnědými nebo černými, obvykle se širokým, bílým nebo žlutým pásem, zřídka bez něho. Malé oko jest blíže rohu předních křídel v buňce 5., jiné, obvykle menší v buňce 2., někdy mezi oběma dvě bílé tečky; ve vnitřním rohu zadních křídel bývá někdy malé očko. Rub zadních křídel bývá na vnějším kraji zoubkován. — Housenky tlusté, napřed i vzadu užší, zcela holé, s jasnými a tmavými pruhy podélnými; přezimují, žijí v lesích na travách až do června v úkrytu; pupy jsou v dutinách v zemi a pod kameny. — Motýlové poletují více na jihu, v červenci a srpnu; sedávají na zemi nebo na kmenech stromů.

1. *Alcyone*, *W. V. O.* bělopásný. Na lici tmavohnědý s nažloutle bílou, u ♂ nahnědle poprášenou páskou s jedním nebo dvěma očky se slabými zrny. Zadní křídla jsou na rubu hnědá a hnědošedě zakalená s bělavou, vně rozetřenou páskou, bez očka, podle níž jde na vnitřním kraji černá příčná čára, která uprostřed jako ostrý zobek vyniká. — 2·9 až 3·1 *cm.* — V borových lesích, v červenci a srpnu.

2. *Hermione*, *L. O.* medynkový. Podobá se předešlému, ale vnější kraj předních křídel je poněkud prohnut a černá příčka na rubu zadních křídel nedělá tak silný zobek, nýbrž je rovnoměrně klikatá; v rohu zadním je na obou stranách zadních křídel malé očko s jadérkem. — 2·9 až 3·1 *cm.* — Tab. 14. obr. 1. a ♂, b ♀. — V lesích.

3. *Circe*, *Fabr.* O. voňavkový. Na lici černý jako aksamit se širokou, bílou páskou, která je na 4. žilce předních křídel přerušena a má napřed očko s nepatrným zmečkem. — 3 až 4·5 *cm.* — Tab. 14. obr. 2. a. b. c. — *Proserpina*, *Hüb.*, *Ochs.*, *H.S.* — V červenci a srpnu na krajích lesů.

Housenka hnědá s 2 bílými čarami hřbetními, má bělavý hořejší a žlutavý dolejší boční pruh.

4. *Briseis*, *L. O.* skalní. Na lici hnědý, přední kraj předních křídel bledý a na nich řada podlouhlých, žlutavě bílých skvrn; na zadních je rozetřená světlá páska. Rub předních křídel je světle hnědý s jasnou páskou, zadní žlutošedá tmavě zakalená, u ♂ s jasnou páskou. — 2·2 až 3·1 *cm.* — Tab. 14. obr. 3. — U odr. *Pirata*, *Hüb.* jest u ♀ páska na lici žlutavá.

Housenka žlutošedá má dvojitou tmavou čaru hřbetní a tmavošedý pruh boční.

Anthe, *Ochs.*, Jihovýchodní Rusko. — *Autonoë*, *Esp.*, tamtéž.

5. *Semele*, *L. O.* metlicový. Na lici hnědý s okrově žlutou, u ♂ tmavě poprášenou, u ♀ nestejnou páskou, v níž jsou dvě očka s jadérky; rub předních křídel okrově hnědý, v zadu okrově žlutý. Zadní křídla jsou na rubu hnědá a bíle vlnkovaná a mají malé očko ve vnitřním rohu. — 2·8 až 2·9 *cm.* — Tab. 14. obr. 4. a. ♂, b. ♀. — V červenci a srpnu.

Nahnědlá housenka s tmavou čarou hřbetní a jasněšedými pruhy vedle ní, má tmavší pruh boční.

Hippolyte, *Esp.* Andalusie — *Neomiris*, *God.*, Korsika, Sardinie.

6. *Arethusa*, W. V. Na líci hnědý s řadou podlouhlých, okrově žlutých skvrn; přední křídla mají na líci slepé očko, na rubu se zrnčkem. Rub předních křídel je hlinožlutý, zadních nahnědlý. — 2·1 až 2·5 cm. — V Rakousích, v červenci.

7. *Statilinus*, Hufn. O. písečný. Křídla na líci tmavohnědá, přední na předním kraji světle fialově šedá s dvěma očky s jádérky a mezi nimi s dvěma bílými tečkami v jasnější poněkud pásce. — 2·2 až 2·5 cm. — Fauna, Hüb. — Tab. 15. obr. 1. a. ♂, b. ♀. — Větší odr. *Allionia* žije na jihu. — V srpnu, na krajích borových lešů.

Fatua, Err. Řecko. — Fidia, L. Jižní Evropa.

8. *Dryas*, Scop. (*Phaedra*, L.), O. ovsový. Na líci tmavohnědý, na předních křídlech dvě velká černá oka s modrými jádry; rub u ♂ tmavohnědý, očka se žlutými kroužky, u ♀ žlutohnědý s dvěma slabými bílými tečkami mezi očky. — 2·6 až 3·1 cm. — Tab. 14. obr. 5. — V lesích, na bařinách, na vlhkých lukách.

Housenka žlutošedá s 3 jemnými, tmavými, dvojíty hřbetními čarami, má hnědý, dole černě lemovaný pruh boční.

9. *Actaea*, Esp. Na líci ♂ černohnědý, ♀ žlutohnědá s hlinožlutou páskou; na předních křídlech jsou dvě velká oka s modrobílými jádry a mezi nimi jsou dvě modrobílé tečky. — 2·7 až 2·9 cm. — Tab. 14. obr. 6. — Jižní Alpy.

5. *Pararge*, H. Okáči pestrí.

Motýlové prostřední velikosti, mají zadní křídla slabě vlnovitá. Holeně prostředních nožiček jsou málo delší nežli poloviční chodidlo. — Housenky vřetenovité s malou, kulatou hlavou jsou zelené s řídkými, krátkými chloupky. Pupy visí. Rozeznávají se dva podrody:

A. Tykadla se zřetelně oddělenými paličkami. *Pararge*. Obvykle ve dvou pokoleních.

1. *Roxelana*, Cr. Na líci hnědý nebo šedohnědý; na předních křídlech je střední pole rezavě žluté, v buňce 5. je tmavá tečka, žilky tmavé. Zadní křídla šedohnědá s 2 nebo 3 z dola prosvítajícími skvrnami očními; na jejich rubu je 7 zřetelných oček, která jsou sobě rovna v buňce 1. 2. 3. 6. a 7. — 2·7 až 3·2 cm. — Tab. 14. obr. 7. — Uhry, Rumunsko, Turecko. — Na stinných místech v červnu a červenci.

2. *Maera*, L. O. ječmínkový. Na líci hnědý, přední křídla s velkým černým okem o jednoduchém nebo dvojitém zrnku a menším okem vedle v pásce rezavě žluté někdy více, jindy málo zřetelné. Zadní křídla na rubu u kořene hnědá, na lemu fialově šedá. — 2·2 až 2·7 cm. — Tab. 14. obr. 8. a., b. ♂, c. ♀. — Odr. *Adrasta*, Hb. má pásku na předních křídlech zřetelnější. — Hojný v hornatých polohách, v červnu a opět od srpna; sedá rád na skály a zdě.

Jasně zelená housenka s tmavou, světle vroubenou čarou hřbetní, provázenou čarami vedlejšími bělavými, má bělošedý pruh boční. V červenci a opět od září do května.

Climene, Esp. Jižní Rusko.

3. *Hiera*, F. Menší předešlého, očko předních křídel menší, s jednoduchým zrnkem; za zadních křídel je uprostřed zřetelná tmavá příčka. — 1·8 až 2 cm. — V pohorích jihozápadních, v srpnu.

4. *Megaera*, L. O. zední. Na líci hnědožlutý s hnědými příčkami; na předních křídlech větší oko a vedle něho velmi malé očko blíže rohu; zadní křídla na rubu žlutošedá. Odr. *Lyssa*, Boisd., z Dalmacie a Řecka má zadní křídla na rubu šedá; odr. *Tigellus*, Bon., z Korsiky a Sardinie jest menší a jasnější. — 2·1 až 2·3 cm. — Tab. 14. obr. 9. — Všude hojný u cest, na zdích a j. V červnu a opět od srpna.

Housenka inodrozelená má tmavou, bíle vroubenou čaru hřbetní a bílý, nahoře žlutě vroubený pruh boční. V červenci, potom od září do května.

5. *Aegeria*, *L.* O. pýrový. Na lici černohnědý s žlutobílými skvrnami v řadách; na předních křídlech v rohu očko s jednoduchým jádérkem, na zadních tři očka. Rub nazelenale šedý s bílými tečkami místo oček. — 2 až 2·2 cm. — Meone, *Esp.* Jižnější odr. *Egerides*, *Stgr.* jest jasněji žlutá. — Tab. 14. obr. 10. a. b. c. — Ve stinných lesích všude v květnu a červnu a opět v srpnu.

Housenka mdle zelená s tmavou, bíle vroubenou čarou hřbetní má na každé straně běložluté čáry boční. V červenci a na podzim.

B. Tykadla znenáhla slabě ztlustlá. *Maniola*, *Schr.*

6. *Achine*, *Scop.* O. jilkový. Na lici hnědý, s řadou velkých černých, slepých ok v bledě hlinožlutých kruzích; rub bledší s bílou páskou podle ok, jež mají bílá zrnka. *Dejanira* *L.* — 2·2 až 2·6 cm. — Tab. 15. obr. 2. a. b. — Ve stinných lesích v červnu a červenci.

Housenka kalně zelená s tmavou čarou hřbetní, provázenou vedlejšími čarami bílými, má bílý pruh boční.

6. Epinephele, Hübn. Okáči temní.

Prostřední velikosti, nebo drobní, křídla hnědá, někdy, zvláště u ♀ podle lemu se širokou, do zadu se úžící, jasně hlinožlutou páskou. Tykadla mají slabou paličku, holeně prostředních nožiček jsou dlouhé jako chodidla. — Motýlové poletují na lučinách a v lesích v červenci a srpnu. — Vřetenkovité housenky mají jemné chloupky; přezimují. Pupy visí, jen od okáče prosíčkového leží na zemi.

1. *Lycaon*, *Rott.* O. šedohnědý. Na lici šedohnědý s černým slepým okem v rohu, které stojí u ♀ s jiným ještě v buňce 2. v okrové pásce. Zadní křídla bez oček. — 1·9 až 2·2 cm. — Eudora, *Esp. Hübn.* — Tab. 15. obr. 3. a ♂, b ♀.

Housenka zelená má dvě vedlejší hřbetní čáry bílé a žlutý, nahoře načernalý boční pruh.

2. *Janira*, *L.* O. luční. Na lici tmavohnědý, v rohu předních křídel má očko s bílým zrnkem, které leží u ♀ ve velké hlinožluté skvrně; zadní křídla na rubu hnědošedá, podle lemu v podobě pásky bledší, ♂ s dvěma černými tečkami. — 2 až 2·2 cm. — Tab. 15. obr. 4. a. b. c. ♂, d. e. ♀. — Jurtina. *Hübn.*

Housenka nažloutle zelená má tmavou čaru hřbetní a žlutavě bílý pruh boční.

Nurag, *Stgr.* Sardinie.

3. *Tithonus*, *L.* O. lipnicový. Na lici černožlutý se širokým hnědým lemem; v rohu předních křídel na obou stranách jest velké oko s dvojitým bílým zrnkem. Rub zadních křídel žlutošedý s rozetřenou světlou páskou a bílými tečkami v černých kroužcích; lic předních křídel jest u ♂ široce hnědě na příč stínováná. — 1·7 až 1·9 cm. — Tab. 15. obr. 6. a. b. — Phaedra, *Esp.*, Herse, *Hübn.* — V lesích, v srpnu.

Housenka zelená nebo nahnědlá má tmavou, načervenalou čaru hřbetní, dvě bělavé vedlejší a žlutý poboční pruh. Do července.

4. *Ida*, *Esp.* Jako předešlý, ale příčné stínování u ♂ určitější, rozděleno žlutými žilkami. Zadní křídla na rubu bez oček. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 15. obr. 5. — Jižní Alpy, pobřeží Středozemního moře.

Pasiphaë, *Esp.* Španěly, jižní Francie.

5. *Hyperanthus*, *L.* O. prosíčkový. Hnědočerný; přední křídla mají na lici i na rubu po dvou, zadní na rubu po 5 velkých, černých očkách s bílými zrnky

a bleděžlutými kroužky. — 2 až 2·2 *cm.* — Tab. 15. obr. 7. a. b. — *Polymeda, Hübn.* — Odr. *Arete, Müll.* má na rubu místo oček bílé tečky.

Housenka šedá má jednu černou a dvě žlutobílé čáry hřbetní a dvě bílé boční; mění se v pupu volně na zemi.

7. *Coenonympha*, Hübn. Okáči drobní.

Mali motýlové barvy žluté nebo hnědé, s očky na rubu zadních křídel, někdy i na předních, nebo na lici zadních, která jsou celokrajná. Paličky tykadél dlouhé a tenké, holeně středních noh dlouhé jako chodidlo. — Housenky tenké, s jemnými chloupky, zelené, mají malou hlavu; z pravidla přezimují. Pupy visí. — Motýlové poletují na krajích lesův a na lukách v létě.

1. *Hero, L. O. hnědý.* Tmavohnědý, na rubu olivově hnědý se širokou čarou jako olovo lesklou podle vnějšího kraje. Na rubu zadních křídel jsou v řadě velká oka s bílými zrnky a rezavými kroužky, někdy bývá i na lici několik slepých oček, zřídka však na předních křídlech jedno nebo dvě. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 15. obr. 8. a. b. — Ne zřídka v lesích, v červnu a červenci.

Leander, Esp. Východní Evropa.

2. *Oedipus, F.* Tmavohnědý, na rubu olivově hnědý, přední křídla obyčejně bez oček a bez čar oloveně lesklých; na zadních křídlech čára olovená jest silná, rovněž oka černá s bílými zrnky a žlutými a hnědými kroužky. — 1·6 až 2 *cm.* V Alpách, v červnu.

3. *Iphis, W. V. O. třeslicový.* Přední křídla okrově hnědá nebo žlutá, bez oček, na zadní lici černá, na rubu nazelenalé světlešedá s bělavými skvrnami, řadou oček a tenkou čarou olovenou. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 15. obr. 9. a. b. — V lesích, v červnu a červenci.

Housenka kalně zelená s tmavou čarou hřbetní a jemnou bílou boční, má tmavozelenou hlavu a načervenalé konečky. V květnu.

4. *Arcania, L. O. strdivkový.* Přední křídla okrově žlutá se širokým, černohnědým lemem, na rubu s malým okem v rohu; zadní křídla na lici černohnědá, na rubu okrově hnědá se širokou, laločnatou páskou a mají řadu oček černých s bílými zrnky a okrově žlutými nebo hnědými kroužky a tlustou čáru olovenou podle lemu. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 15. obr. 10. a. b. c. — V lesích, v červnu a červenci. — Odr. *Satyrion, Esp.* má přední křídla okrově hnědá. — 1·4 až 1·6 *cm.* — *Philea, Hübn.*

Housenka zelená s tmavozelenou čarou hřbetní, se žlutými čarami vedle a žlutými čarami na boku. má červená ústa a červené konečky těla. V květnu.

Coriuna, Hübn. Jižní Evropa. — *Thyrsis, Freyer.* Kreta. — *Dorus, Esp.* Jižní Evropa.

5. *Pamphilus, L. O. poháňkový.* Na lici okrově žlutý, na rubu mají přední křídla malé oko v rohu. Zadní křídla mají na zelenošedém základě bělavé, rozmazané skvrnky bez oček, nebo místo nich jen bílé tečky. — 1·4 až 1·5 *cm.* — Tab. 15. obr. 11. a. b. c. — *Nephele, Hübn.* — Všude po celé léto ve dvou i třech pokoleních.

Housenka má dvojitou bílou čáru hřbetní a žlutavý pruh boční.

6. *Tiphon, Rott. O. stříbrooký.* Na lici okrově žlutý, s prosvitajícími očky, na rubu předních křídel s jedním nebo dvěma očky; zadní křídla na rubu žlutošedá mají bělavé skvrny a oka v řadě. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 15. obr.

12. a. b. — *Davus, F.* — *Tullia, Hübn.* — Odr. *Laidion, Bkh.* z Irska a Škotska nemá na rubu oček; odr. *Philoxenus, Esp.*, z Anglie a Holštýnska má tatáž větší a četnější. — Na močálovitých lukách v červnu a červenci.

8. Triphysa, Zell.

Tykadla krátká, tlustá, přední nožky velmi malé, s tlustými, skoro vejčitými holeněmi. Chodidla ♂ velmi krátká, u ♀ dvakrát delší než holeně.

1. *Phryne, Pall.* Na rubu šedohnědý až tmavohnědý, s bílými, prosvitavými žilkami, má na každém křídle 5 načernalých oček s bílými, lesklými jádérky. Na lici je ♂ tmavohnědý, ♀ bílá; kresba rubu poněkud prosvítá. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 15. obr. 13. a. b. — V jihovýchodním Rusku.

X. Hesperidae. Soumračníci.

Drobní motýlové nemotorného těla s krátkými křídly; přední jsou trojhranná, zadní zaokrouhlená, jinač zbarvená a ozdobená. Hlava široká, s tuhými chloupky, oči polokulaté, lysé; tykadla krátká s podlouhlým kyjem mají u kořene štětičku z chloupků. Na makadlech sedí štětinky, na holeních zadních nožek jsou 4 ostruhy. Na předních křídlech jest 12 oddělených žilek, na zadních jest 6. žilka jakož i žilka příčná velmi slabá a středová buňka je v zadu přímo utatá. — Housenky jsou na obou koncích zúženy, mají krátké, jemné a řídké chloupky a kulatou hlavu; žijí obyčejně mezi listy pavučinou svázanými, kde se též zakuklují v řídkém zámotku.

1. Spilothyrus, Dup. Soumračník.

Palíčky tykadel tlusté a otupělé, holeně zadních nožek bez štětiček, křídla přední u ♂ mají přední kraj přeložený a mají skvrny sklovité, bez šupinek; třásně mají barvu jasnou a tmavější, na zadních křídlech jsou zoubkované.

1. *Alceae, Esp.* S. slezový. Křídla na lici načervenalé šedá s černým stínováním v podobě pásek; na předních jsou skvrny sklovité uprostřed, v rohu a v buňce 2. a 3.; na zadních je středovou skvrnu sotva viděti. — 1·1 až 1·2 cm. — Tab. 16. obr. 1. a. b. c. — *Malvae, Hübn.*, *Malvarum, Hffsg. Ill.* — Hojný na travnatých místech, v květnu a zase v červenci a srpnu.

Housenka načervenalé šedá má na prvním kroužku žluté skvrny, tmavou čáru hřbetní a světlý pruh boční. Objevuje se v červnu a opět na podzim ve květech slezů, lesního a topolovky růžové (*Althaea rosea*); pokolení podzimní přezimuje.

2. *Altheae, Hübn.* S. měsíčkový. Jest větší, barva na lici přechází do zelena nebo fialověšedá; sklovité skvrny v buňce 2. a 3. větší, měsícovité, na zadních křídlech jest bílá skvrna středová. U ♂ jsou přední křídla u kořene na rubu chlupatá. — 1·2 až 1·3 cm. — Tab. 16. obr. 2. — *Gemina, Led.* — V červenci a srpnu na suchých návrších.

3. *Lavaterae, Esp.* Křídla na lici bleděšedozelená s temným stínováním, skelnaté skvrny větší než u předešlých, skoro čtyřhranné v 2. a 3. buňce. V zadních křídlech je bělavá skvrna u kořene a dvě bělavé pásy ze skvrn za středem. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 16. obr. 3. — Jižní Rusko.

2. Syrichthus, Boisd. Soumračník.

A. Palička na tykadlech tlustá a tupá, u ♂ holeně zadních noh se štětičkou, a přední křídla ohrnutá; líc černohnědá, s bílými skvrnami u prostřed a v šikmé řadě; skvrny sklovité scházejí, třásně nejsou zubaté.

1. *Sidae, Esp.* Skvrny na předních křídlech velké, hranaté, v oddělené řadě, jdoucí pod předním krajem ku kořenu až přes skvrnu středovou; skvrnové pásy na zadních křídlech zřetelně bělavé, rub bílý s 2 oranžovými příčkami. — 1·4 až 1·7 cm. — Uhry, Krajina, Jižní Tyroly.

Proto, *Esp.* Jižní Evropa. — Tessellum, *Hüb.*, a Cynarae, *Ramb.* Rusko. — Cribrellum, *Ev.* Jižní Rusko.

2. *Carthami, Hüb.* S. proskurníkový. Na líci jako předešlý, ale lem všech křídel je zřetelně bíle omezen, mezi lemem a řadou skvrn jsou podélné paprsky na tmavé půdě. Na zadních křídlech jsou tmavé tečky u zadního rohu; třásně jsou bílé a černé, na konci zadních křídel čistě bílé. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 17. obr. 4. — V červenci a srpnu.

3. *Alveus, Hüb.* S. bělopásný. Bílé skvrny na líci mění se dle velikosti i určitosti, a bývají setřeny na zadních křídlech, jejichž zadní roh dosti vystupuje. Rub předních křídel nahnědlé šedý, na lemu málo jasnější, zadní křídla zelenavě šedá mají skvrnu na středové pásce směrem do vnitř rovně ukrojenou. Třásně u kořene kalné. — Tab. 16. obr. 5. — Odr. Fritillum, *Hb.*, jest menší, na líci jasnější. — Housenka na vítodu žlutokvětém (*Polygala chamaebuxus*). — Motýl létá v červenci a srpnu.

4. *Serratulae, Ramb.* Skvrny na líci malé, na rubu zadních křídel v buňce 2. a 3., místo skvrn jen tečky. — 1·2 až 1·5 cm. — V červenci a srpnu v Alpách.

5. *Cacaliae, Ramb.* Podobný s. bělopásnému, ale větší, hrubší; skvrny na líci menší, tečkovité, méně zřetelné. Zadní křídla jednobarevná, tmavá, rovnoměrně zaokrouhlená, nevystupují na rohu. — 1·3 až 1·6 cm. — Na Alpách v červenci a srpnu.

6. *Andromedae, Wall.* Podobný předešlému, ale má skvrny na líci ostřejší, a je na rubu živěji zbarven; třásně až ke kořenu jsou ostře černé a bílé, bez oddělovací čáry. — Na Alpách v červenci.

Centaureae, *Ramb.* Skandinávie.

7. *Malvae, L.* S. jahodníkový. Skvrny na líci ostré, bílé, též na zadních křídlech, kde jest u prostřed též úzká skvrna příčná, nebo zřídka páska; rub předních křídel černošedý s bílými podélnými paprsky na lemu. — U odr. Taras, *Meig.* — tab. 16. obr. 6. d. — splývají skvrny předních křídel v širokou bílou pásku. — 1·2 až 1·3 cm. — Tab. 16. obr. 6. a. b. c. — Alveolus, *Hb.* — Všude v dubnu a květnu a opět od července.

Housenka hnědožlutá má hnědočervený, žlutě vroubený pruh hřbetní a boční. Žije v červnu a na podzim na různých ostružinících a na jahodníku.

Phlomidis, *Herr.* Balkán.

B. U následujících druhů nemá ♂ křídla přední přehnutá a nemá štětiček na holeních zadních nožek. Řada skvrn na předních křídlech jest zahnutá trochu více ku kořenu.

8. *Orbifer, Hüb.* Rub zadních křídel olivově zelený, někdy nahnědlý, skvrny středové pásy tamtéž jsou zaokrouhleny a stejně velky. 8—9 mm. — Eucrate, Tr. Jihovýchodní Evropa, v květnu a červnu.

9. *Sao, Hüb.* Na předních křídlech po obou stranách řada malých bělavých skvrnek podle lemu; na líci jsou ostatní skvrny malé, ale ostré, ve střední řadě

často přerušeny. Středová páska na lici zadních křídel schází, místo ní jsou u prostřed 1—3 skvrny; rub zadních křídel skořicový s jasnými žebry. — Odr. *Eucrate*, *Ochs.*, ze Španěl je menší, vespod bledší; odr. *Therapne*, *Ramb.*, z Korsiky a Sardinie jest menší a má zatemnělé skvrny. — 1 až 1·2 *cm.* — Tab. 16. obr. 7 a. b. — Sertorius, *Ochs.* — V květnu a červnu na suchých návrších.

3. Nisoniades, Hb. (Erynnis, Schr.) Soumračník.

Paličky tykadél štíhlé, ohnuté; holeně zadních noh bez štětiček. Přední křídla u ♂ mají na předním kraji kožovitý přehyb; třásně jsou jednobarevné, tmavé.

1. *Tages*, *L. S.* máčkový. Křídla tmavohnědá s bělavými chloupky, načernalými páskami a bílými tečkami v lemu; bledší rub má setřenou řadu skvrn. — 1·1 až 1·3 *cm.* — Tab. 16. obr. 8. a. b. c. — Všude v řídkých lesích na jaře a zase v červenci a srpnu.

Housenka jasně zelená má žlutý pruh na hřbetě a po bocích. Na máčce rolní (*Eryngium campestre*) a ledenci (*Lotus corniculatus*), v červnu a na podzim.

Marloyi, *Boisd.* Řecko, Turecko.

4. Hesperia, Boisd. Soumračník.

Barva na lici žlutá, poněkud hnědě poprášená, nebo tmavohnědá se žlutými kostkovými skvrnami; ♂ mívají na předních křídlech černou šikmou čáru. — Housenky jsou za hlavou zúženy, přezimují a žijí na travách; motýlové poletují v létě na trávnících.

A. Na paličce tykadél je konec tupě zaoblen.

1. *Thaumas*, *Hufn. S.* metlicový. Křídla živě okrově žlutá, na předních má ♂ tenkou, trochu ohnutou čárku příčnou; rub zadních křídel je nazelenalý, na vnitřním kraji hlinožlutý; paličky tykadél zdola ku konci žluté, konec načernalý. — 1·3 až 1·5 *cm.* — Tab. 16. obr. 9. a ♂. b ♀. — *Linea*, *Ochs.*, *Hübner*. HS. — Hojný v červnu a červenci.

2. *Lineola*, *Ochs. S.* čárečkovaný. Rozeznává se od předešlého paličky že má tykadél žluté s černým koncem; černá čára na předních křídlech u ♂ je kratší a úplně rovná, zadní křídla jsou jednobarevně okrově žlutá. — 1·2 až 1·3 *cm.* — Tab. 16. obr. 10. — V červenci a srpnu.

Housenka žlutozelená má 4 nažloutlé čáry hřbetní a žlutý pruh boční; do června.

3. *Actaeon*, *Esp. S.* žlutoskvorný. Křídla na lici hnědě poprášena, přední mají okrově žluté kostky podle vnějšího kraje; příčná čára u ♂ tenká, ohnutá, rub okrově žlutý, bledý, bez skvrn. — 1·2 až 1·3 *cm.* — Tab. 16. obr. 11. — V červenci a srpnu na suchých návrších.

B. Paličky tykadél s konečkem ostrým, háčkovitým.

4. *Sylvanus*, *Esp. S.* rezavý. Poněkud větší a jasnější než následující, má přední křídla při lemu méně zatemněná a skvrny kostkové jsou po obou stranách mdlejší; středová čára předních křídel bez lesku, na rubu rohy křídel nažloutlé. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 16. obr. 12. a. b. — Nikoli vzácný v červnu a červenci.

Housenka špinavě zelená má tmavou čáru hřbetní a nažloutlý pruh boční; do května.

5. *Comma*, *L. S.* čárkový. Přední křídla u ♂ okrově žlutá, na lemu široce tmavohnědá s tlustou uprostřed stříbrolesklou čarou středovou, u ♀ všecka křídla černohnědá s rudožlutými kostkami; na rubu roh předních křídel zelený

s bílými skvrnami. — 1·2 až 1·4 *cm.* — Tab. 16. obr. 13. a ♂, b ♀. — Všude v červenci a srpnu.

Housenka černohnědá, rezavě pomíchaná, s dvojitou černou čarou boční. V květnu.

6. *Nostradamus*, *F.* Tmavohnědý, na lici ♂ bez kreseb, ♀ s příčnou řadou 8 teček. — 1·2 až 1·4 *cm.* — Tab. 16. obr. 14. — Jižní Evropa.

5. *Cyclopides*, Hübn.

Křídla velká, široká, zadní málo zaokrouhlená, tělo štíhlé, paličky tykadel podlouhlé, makadla se skloněným posledním článkem.

1. *Morpheus*, *Pall.* Na lici olivově hnědý s bílými skvrnami u rohu; zadní křídla na rubu žlutá s velkými, okrouhlými, bílými, černě vroubenými skvrnami ve dvou řadách podle lemu. — 1·5 až 1·7 *cm.* — Tab. 16. obr. 15. — *Speculum*, *Schrk.* *Steropes*, *Ochs.*, *Hübn.* *HS.* *Aracanthus*, *Fabr.* — Vzácnější, na močálovitých lukách v červenci.

Housenka špinavě bílá s tmavou čarou hřbetní a bílými čarami vedlejšími a bočními má hnědou hlavu. Na trávě v květnu a červnu.

6. *Carterocephalus*, Led. Soumračník.

Barva na lici tmavohnědá a žlutá, na rubu na předních křídlech s tmavohnědými skvrnami. Zadní křídla jsou na rubu tmavě poprášena, mají velké, okrouhlé, jasně žluté skvrny u kořene jakož i ve dvou řadách mezi středem a vnějším krajem. — Motýlové poletují ku konci května a v červnu, housenky přezimují; žijí na travách.

1. *Palaemon*, *Pall.* S. jitrocelový. Křídla na lici černohnědá, přední s hranatými, zadní s okrouhlými, velkými, zlatými skvrnami. — 1·2 až 1·4 *cm.* — Tab. 16. obr. 16. — *Paniscus*, *F.* — Nikde vzácný.

Housenka černošedá má široký žlutý boční pruh.

2. *Silvius*, *Hn.* S. zlatožlutý. Přední křídla zlatožlutá, u ♂ se 4 malými, u ♀ se 4 velkými, skoro splývajícími černohnědými skvrnami a řadou menších skvrnek podle lemu; zadní jako u předešlého druhu. — 1·2 až 1·4 *cm.* — Tab. 16. obr. 17. — V lesích.

Housenka špinavě nažloutlá má 5 červených čar podélných a hnědožlutou hlavu.

B. Motýlové večerní. Sphingēs, L.

Mají tělo tlusté, ku konci zúžené, přesahující zadkem přes křídla. Tato jsou dlouhá a úzká, přední delší; v klidu skládají je na zad a střechovitě dolů k tělu. Tykadla bez paliček, bývají často uprostřed tlustší, na průřezu skoro trojhranná. Motýlové poletují nejčastěji pod večer, za šera, zřídka ve dne; Housenky mají 16 nožiček.

I. Lyšajovití. Sphingidae.

Mimo uvedené znaky všech motýlů večerních sluší ještě dodati, že na tykadlech má ♂ na každém článku vezpod šikmou řádku krátkých štětinek; makadla krátká jsou přilehlá a šupinkami hustě kryta. Sosák bývá obyčejně silný, velmi dlouhý, zřídka krátký, chabý. Na holeních předních noh jest uprostřed na vnitřní straně úzký, poněkud odstávající přívěsek, na holeních noh zadních bývají dva páry ostruhovitých ostnů. Na předních křídlech bývá 11 nebo 12 žilek a jen jedna žilka vnitřního kraje, která nedělí se ve vidlici směrem ku kořenu. Rub křídel bývá mdlejší barvy nežli líc. — Housenky válecovité jsou holé, často jemně zrnkované; mají na 11. kroužku růžek nebo malý výčnělek. — Motýlové poletují rychle, při čemž bzučí; ssají potravu z květů, nad nimiž se vznášejí.

1. *Acherontia*, Ochs. Smrtihlav.

Tělo jest tlusté a hlava velká s velkýma očima; tykadla dosahují pětiny délky předních křídel. Na hrudi jest nahoře světlá kresba podoby umrlčí hlavy. V klidu jsou zadní křídla v podélné řasy složena, přední přilehají těsně k tělu. Housenka má vejčitě sploštěnou hlavu a zrnkovaný, v podobě písmene S zakřivený růžek; zakukluje se v zemi. — Motýl poletuje v noci, ale nessaje šťávy z květů, nýbrž spíše ronící se šťávy z poraněných stromů; zvláště má rád med a proto vniká i do úlů včelích; za světlem přiletuje do světnic. Vydává zvláštní zvuk, který vzniká třením svinutého sosáku; jestli tento narovnáme, zvuk ihned přestává.

1. *Atropos*, L. S. obecný. Přední křídla černohnědá mají bílou tečku středovou a dvě klikaté dvojité příčky barvy hlinožluté; zadní křídla jsou okrová s dvěma černými páskami. — 4-5 až 5-6 cm. — Tab. 17. obr. 1. a. b. c. — Daleko sice rozšířen, ale obyčejně vzácný v září a říjnu; z pup, které přezimovaly, lihnou se motýlové v červnu a z nich jsou housenky na vnati bramborové.

Housenky bývají žluté, nebo nazelenalé; které žijí na kustovnici, bývají načernalé. Mají na 4. až 11. kroužku široké šikmé pruhy, které se na hřbetě stýkají a tam jsou modré, dole na bocích černé. Zvláštním zjevem bývají někdy housenky tmavohnědé. Vyskytují se

v létě a na podzim na bramborech, též na durmanu, kustovnici, pustorylu a j. Kdo chce pupy přes zimu dobře uchovati, nechť je má v teplé světnici a v mírném vlhku.

2. Sphinx, L. Lyšaj.

Sosák bývá velmi dlouhý, někdy delší těla; zadek má na hoře na bocích světlé a temné kroužky. Křídla v klidu jsou ploše střechovitá, zadní poněkud v řasy složená. — Housenky mají silný, málo zahnutý růžek a proměňují se v zemi; na pupách je zvláštní obal na sosáku.

1. *Convolvuli*, L. L. svlačcový. Přední křídla jsou hnědošedá a bělošedě promíchána s černými klikatými čarami; zadní křídla jasně šedá a mají čtyři tmavohnědé pásky. Zadek černý jest červenavě páskován. — 4·9 až 5·4 cm. — Tab. 17. obr. 2. a. b. c. — Dostí rozšířený motýl, který bývá v některých letech zvláště hojný v srpnu a září, z přezimovaných pup v květnu.

Housenka žlutohnědá nebo zelená má od 4. kroužku hlinožluté, nahoře tmavohnědé šikmé pruhy; vyskytuje se v létě na svlačci rolním, ve dne však bývá skryta na zemi nebo pod zemi. Na pupě odstává silně obal sosákový.

2. *Ligustri*, L. L. šeříkový. Přední křídla tmavohnědá, na předním a vnějším kraji rudohnědá, v zadu s černými žebry, jednou černou a dvěma bělavými příčnými čarami u kraje vnějšího. Zadní křídla jsou růžová, černě páskovaná. 4 až 4·4 cm. — Tab. 17. obr. 3. a. b. — V květnu a červnu.

Housenka zelená má od 4. kroužku široké bílé, nahoře nafialovělé šikmé pruhy; žije na ptačím zobu, šeříku, jasaněch, kalíně a tavolnicích od července. Pupa má přilehlý obal sosákový.

3. *Pinastri*, L. L. borový. Přední křídla popelavá s dvěma načernalými příčkami stínovými a krátkými černými čarami podélnými od středu ku kraji; zadní křídla jsou černošedě, zadek bíle a černě páskován. — 3·5 až 4·2 cm. — Tab. 18. obr. 1. a. b. — V květnu a červnu.

Zelená housenka má bílé podélné čáry a rudohnědou čáru hřbetní; žije v srpnu a září na různých stromech jehličnatých, nejhojněji na borovicích. Pupy mají přilehlý obal sosákový.

3. Deilephila, Ochs. Lyšaj.

Jazyk mnohem kratší než u předešlého rodu. V klidu jsou přední křídla poněkud pozdvižena, zadní plochá, bez řas. — Housenky jsou buď válcovité, na bocích živě skvrnitě, nebo napřed tenčí a mohou pak hlavu i přední články zatáhnouti. Zakuklní se na zemi mezi listy řídce smotanými; pupy nemají zvláštního obalu sosákového a často odpočívají dvě i tři zimy, nežli se z nich motýlové vylihnou.

1. *Vespertilio*, Esp. Přední křídla namodrale šedá, zadní růžová, u kořene a na lemu černá. Zadek má napřed černé a bílé skvrny bočné. — 2·6 až 3·1 cm. Tab. 18. obr. 2. — V jižním Rakousku a ve Švýcarech; v květnu a později v září.

2. *Hippophaes*, Esp. Přední křídla modravě popelavá, zadní růžová s černým kořenem a černou páskou u lemu; na zadku jsou přední kroužky bílé a černé na krajích, zadní bez bílého kraje. — 2·5 až 2·7 cm. — Tab. 18. obr. 3. — V jižních zemích Alpských, v květnu.

Zygophylli, O. Jihovýchodní Rusko.

3. *Galii*, Rott. L. svízeloový. Má přední křídla olivově zelená s podélným širokým pruhem žlutavým; rub jest šedožlutý a tykadla tmavá, jen na konci bílá.

3·4 až 3·6 cm. — Tab. 18. obr. 4. — Dostí rozšířen, ačkoli místy vzácný; v květnu a červnu.

Housenka zelená má žlutý pruh hřbetní a velké, okrouhlé, žluté, černě vroubené skvrny boční. Vyskytuje se v červenci a srpnu na svizelích, též na vrbovce úzkolisté v lesních pasekách.

4. *Euphorbiae*, L. L. pryšcový. Přední křídla na lici bledě šedožlutá s růžovým nádechem a s velkými, tmavě olivovými skvrnami u kořene a pod středem vnějšího kraje; podobně zbarvený kuželovitý pruh jde od vnitřního kraje. Na rubu a na zadních křídlech převládá růžová barva. Hrud je bíle lemovaná, tykadla bílá. — 2·9 až 3·1 cm. — Tab. 18. obr. 5. a. b. c. — Hojný v červnu a červenci.

Housenka černozeleňá má žluté skvrny, červený pruh hřbetní a žlutý, černě skvrnitý pruh boční; žije v červenci a srpnu na prysech.

Nicaea, *Prun.* Italie, Španěly. — Dahlia, *Hb. G.* Korsika, Sardinie.

5. *Livornica*, *Esp.* L. vinný. Přední křídla olivová s bělavými žilkami, s bledě žlutým pruhem od rohu před střed zadního kraje. Na kroužcích zadku jsou černé a bílé tečky. — 3·6 až 3·8 cm. — Tab. 19. obr. 1. — *Lineata*, *Fr.* Jižní Evropa, někdy zaletuje do Evropy střední, i do Čech.

Heusenka má růžový pruh hřbetní, žlutý boční a černé a růžové skvrny; žije na svizelích a na vinné révě.

6. *Celerio*, L. L. révový. Přední křídla jsou olivově hnědá se zkrácenými černými a světlými čarami podélnými a prohnutou, leskle bělavou čarou šikmou. Zadní křídla růžová mají černé žilky a dvě černé pásy. — 3·1 až 3·3 cm. — Tab. 18. obr. 6. — Domovem v jižní Evropě, při březích Středozemního moře; v červnu a červenci, a zase na podzim. Někdy zaletuje až k nám.

Housenka žije od srpna a září na vinné révě.

Alecto, L. Řecko.

7. *Elpenor*, L. L. vrbkový. Olivová přední křídla mají dva příčné, bledě fialověčervené pruhy a široký, fialově rudý lem; zadní křídla jsou růžová, u kořene černá. Zadek má růžový pruh hřbetní a růžové boky. — 2·2 až 2·8 cm. — Tab. 18. obr. 7. a. b. c. — Dostí hojný v květnu a červnu.

Housenka zelená nebo hnědá, jemně tmavě čárkovaná, má světlý boční pruh a černá okrouhlá oka na 3.—5. kroužku; růžek jest krátký a široký, ohnutý. Žije od července do srpna na vrbovkách, svizelích a révě vinné.

8. *Porcellus*, L. L. kyprejový. Křídla jsou na lici olivová, přední se širokou načernalou šikmou páskou za středem, velkými růžovými skvrnami u předního kraje a širokým růžovým lemem; zadní křídla jsou u kořene černá, při kraji růžová. Tělo jest růžové. — 2 až 2·2 cm. — Tab. 18. obr. 8. a. b. — Všude v květnu a červnu.

Housenka podobná druhu předešlému, ale má nad řiti místo růžku jen malý výčnělek; žije v červenci a srpnu na svizelích.

9. *Nerii*, L. L. bobkovnicový. Na těle i na křídlech má převahu barva zelená jako tráva, na křídlech jsou pruhy tmavozelené, bělavé, narůžovělé a fialové. 4 až 4·6 cm. — Tab. 19. obr. 2. a. b. — Na pobřeží moře Středozemního, někdy v červnu a červenci, též v září zaletuje až k nám.

Zelená housenka žije od července do září na bobkovnici neboli oleandru, nejraději na květech, obyčejně hromadně.

4. *Smerinthus*, Latr. Zubokřídlec.

Hlava malá, oči též, tykadla dosti rovnoměrně tlustá, křídla poměrně širší, na vnějším kraji zoubkovaná, zejškovaná nebo chobotnatá. V klidu skládají křídla

jako u rodu předešlého, poletují v noci. — Housenky zrnkované, zelené s bílými nebo červenými pruhy šikmými, mají silný růžek na konci těla; hlava jest zašpičatělá. Objevují se od srpna, mění se pod zemí v pupu, která nemá zvláštního obalu pro sosák; motýlové se lihnou od května do července.

1. *Tiliae*, *L.* Z. lipový. Přední křídla na vnějším kraji nepravidelně laločnatá, u kořene a před lemem zelená, uprostřed s tmavou zelenou páskou příčnou; zadní jsou nahnědlé žlutá. Někdy bývají zelená místa předních křídel rudohnědá. — 2·7 až 3·5 cm. — Tab. 19. obr. 3. a. b. — Hojný.

Zelená housenka má od 4. kroužku narudlé, dole žluté pruhy šikmé a pod rohem zrnkovaný, obyčejně červený štítek. Bývá hojná na lipách, vzácněji se vyskytuje na jilmeh, břízách, olších a jasaněch.

2. *Quercus*, *W. V. Z.* dubový. Přední křídla bledě okrová, s dvěma tmavohnědými příčnými čarami, zadní jsou nahnědlé červenavá; ve vnitřním rohu všech křídel je po dvou hnědých skvrnách. — 3·5 až 4·2 cm. — Tab. 19. obr. 4. Domov jeho je v Uhrách a v Alpských zemích, ale někdy zalétá též k nám.

Housenka ožirá listí dubové.

3. *Ocellata*, *L.* Z. paví oko. Přední křídla jsou narudle šedá, temněji obláčkovaná, zadní růžová, každé s velkou černou skvrnou, na níž je modrý kruh. 3·5 až 3·8 cm. — Tab. 19. obr. 5. a. b. c. — Všude rozšířen.

Housenka modravě zelená má na bocích bílé šikmé čáry a modrý roh, někdy též hnědoruďé skvrny na bocích. Žije na vrbách a na jabloních, někdy hromadně, a pak škodí.

4. *Populi*, *L.* Z. topolový. Křídla nažloutle nebo narudle šedá, přední s tmavšími vlnovkami a páskami, zadní u kořene rudohnědá. — 2·8 až 3·5 cm. — Tab. 19. obr. 6. a. b. — Všude hojný. Sedí-li, přechází přední část zadních křídel před přední kraj předních.

Housenka podobná předešlé jest napřed štihlejší, více nažloutle zelená, růžek má krátký, rovnější, zelený. Na topolech a vrbách.

Tremulae, *Tr.* Rusko.

5. Pterogon, Boisd. Chobotnatka.

Menší; tělo silně chlupaté, na krajích zadku a na konci s chvostky delšími. Přední křídla krátká, na vnějším kraji vykrajovaná, zadní zoubkovaná. — Housenka má kulatou hlavu a místo rohu vejčitou vypuklinu. Motýl poletuje za soumraku.

1. *Proserpina*, *Pall.* Ch. pupalková. Má přední křídla zelená s tmavozelenou páskou, zadní okrová se širokým černým lemem. — 1·7 až 2 cm. — Tab. 19. obr. 7. — *Oenotherae*, *Schiff.* — Po různu v květnu a červnu.

Housenka tmavozelená nebo hnědošedá s tmavšími pruhy a čarami, na bocích pod černou vlnovkou nažloutlá, jest na vypuklině nad šití hnědožluté, černě zrnkovaná. Dokud je mladší, nemá vypukliny nad řiti, jest jasně zelená a podobá se housence nějakého denního motýla. Vyskytuje se v červenci a srpnu na vrbovce úzkolisté a chlupaté.

Gorgoniades, *Hüb.*, Rusko.

6. Macroglossa, Ochs. Dlouhozobka.

Drobnější druhy, mající na těle přilehlé šupinky a na zadku po stranách a při řiti delší chvostky z chloupků. Kraj předních křídel není zoubkovaný. U mno-

hých druhů jsou na křídlech mimo na krajích šupinky jen slabě upevněny a při letu upadávají, takže křídla jsou pak jako skleněná, průhledná. — Motýlové poletují za dne a vznášejí se nad květy, do nichž noří dlouhé sosáky jako lysajové z rodu *Sphinx*; v klidu mají křídla střechovitě na zad složená. — Housenky zrnkované mají kulatou hlavu a růžek a zakuklují se mezi kypře spletenými listy; pupa nemá obalu pro sosák.

1. *Stellatarum*. *L. D.* svízelová. Má na křídlech husté šupinky, přední jsou hnědošedá s dvěma černými příčkami, zadní rudožlutá, u kořene a na lemu tmavohnědá. Na zadku jsou po stranách bílé a černé skvrny. — 2 až 2·2 *cm.* Tab. 20. obr. 1. a. b. c. — V květnu a později od srpna do října; často přezimuje.

Zelená nebo rudohnědá housenka má bílý pruh podélný a pod průduškami čáru žlutavou; žije v červnu a na podzim na svizelích.

2. *Croatica*, *Esp.* má přední křídla olivově zelená se širokým hnědorudým lemem; zadní jsou rezavě hnědá. Zadek má uprostřed široký pás hnědočervený, a za ním jasně nazelenale žlutý. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 20. obr. 2. — Na jih od Alp.

3. *Bombyliformis*, *Ochs. D.* zimolezová. Šupinky na křídlech hnědé, řídké, že tato jsou prosvitavá; na předních je široký lem rudohnědý, na zadních užší. Střední buňka předních křídel rozdělena, zadek má široký hnědočervený pás a za ním kroužky žluté. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 20. obr. 3, a. b. c. — *Fuciformis*, *Hüb. Esp.* — Ne zřídka v květnu a červnu, zvláště na květech ščírku a luční šalvěje.

Housenka jasně zelená se žlutými čarami vedle hřbetu, má zakřivený růžek; vyskytuje se v červenci a srpnu na kozím listu a na svizelích.

4. *Fuciformis*, *L. D.* chrastavcová. Podobná předešlé, ale lemová páska předních křídel jest užší, hnědočervená, jejich střední buňka nedělená, pás na zadku černý a za ním kroužky pomorančové. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 20. obr. 4. — *Bombyliformis*, *Hüb. Esp.* — Na lukách, na květech šalvěje a jiných rostlin, v květnu a červnu.

Housenka namodrale zelená má bílé čáry vedle hřbetu a růžek skoro rovný. Žije v červenci na chrastavcích.

II. Nesytkovití. Sesiidae.

Drobnější motýlové, na pohled podobní různým druhům hmyzu blanokřídlého s tělem na zad daleko za křídla přechýlajícím a s táhlými, v zadu zaokrouhlenými zadními křídly. Křídla bývají obyčejně sklovitá, průhledná. Oči jsou velké, holé, tykadla větvenovitá, u ♂ se štětičkami na jednotlivých člancích, zřídka hřebinkovitá. Nožky jsou obrvené. Motýlové poletují rychle, hlavně ve dne, když slunce jasně svítí, kolem kvetoucích rostlin. — Housenky lysé mají jen jednotlivé jemné chloupky, jsou žlutobílé, mají hlavu a štít týlní rohovitý a 16 nožiček, žijí vnitř ve kmenech, větvích a kořenech stromů, keřů i bylin, přezimují jednou i dvakrát a posléze na jaře se vnitř v rostlině mění v pupu, obalenou zámotkem, do něhož vpleteny tříštičky; motýlové líhnou se v létě.

1. *Trochilium Scop.* Nesytka.

Podobají se sršním, mají přední křídla zcela sklovitá, jen na žilkách a na předním kraji šupinkami hustě pokrytá, s 12 žilkami. Tykadla jsou krátká a tlustá, u ♂ krátce hřebinkovitá; na holeních zadních jsou chloupky husté; na zadečku tlustém má jen ♂ chvostek řitní. — Housenky dvouleté, motýlové poletují v červnu a červenci.

1. **Apiforme**, *L. N.* včelová. Má tělo černohnědé, ale hlava s makadly, dvě skvrny napřed na hrudi, kroužek 1. a 2. a poslední tři na zadku barvy citronové. Křídla sklovitá, přední kraj předních a žilky rezavé. — N odr. *Sireciforme*, *Esp.*, jsou poslední kroužky zadečku hnědé. — 1·5 až 1·7 *cm.* — Tab. 20. obr. 5. — *Crabroniformis*, *Hb.* a *Tenebrioniforme*, *Esp.* — Všude.

Housenka bělavě žlutá má tmavou čáru hřbetní a černavou hlavu; žije ve starých kmenech a kořenech topolů.

2. **Crabroniforme**, *Lev. N.* sršňová. Rozeznává se od předešlé, že má hruď hnědou, až na úzký limeček za hlavou, který je žlutý; mimo to je příčka předních křídel jemnější. — 1·4 až 1·7 *cm.* — Tab. 20. obr. 6. — V Anglii a západním Německu. *Cechy*.

Housenka žije ve kmenech stromů.

3. **Melanocephalum**, *Dalm. N.* černohlavá. Tělo je modročerné, na limečku a plecích žlutě vroubené. Zadek s úzkými žlutými kroužky. Křídla sklovitá, přední na předním kraji rezavě žlutá a černošedě poprášená, tykadla ♂ s hřebinkovými zoubky. — 1·2 až 1·6 *cm.* — Tab. 20. obr. 7. — *Laphriaeformis*, *Hüb.* *Tr. Hd.* — Vzácná.

Housenka ve kmenech a větvích osyk.

2. Sciapterion, Staud. Nesytka.

Na rozdíl od předešlého rodu má ♂ na tykadlech jemné dlouhé, hřebinkovité lupinky; přední křídla jsou na celém povrchu tmavými šupinkami hustě poseta a mají jen u kořene slabá okénka.

1. **Tabaniforme**, *Rott. N.* ovádová. Tělo je modročerné, na zadečku má ♂ 4, ♀ 4 úzké citronové kroužky; přední křídla hnědá se žlutou tečkou u kořene. Odr. *Rhingaeforme*, *Hüb.* má tykadla a přední křídla okrově poprášená a více žlutí na zadečku. — 1·1 až 1·3 *cm.* — Tab. 20. obr. 8. — *Asiliformis*, *Schiff*, *Hüb.* *HS.* — Dosti hojná, od června.

Housenka ve kmenech topolu černého a osyky.

3. Sesia, Fabr. Nesytka.

Tělo jest štíhlé, na zadku bývají kroužky bílé, žluté nebo červené a u obou pohlaví na konci široký chvostek. Přední křídla s 12 žilkami mají na krajích husté šupinky, rovněž i na příčné pásce za středem; rozeznávají se na nich tři sklovitá pole, totiž ve střední buňce pole klinové, nad vnitřním krajem pole podélná, a okrouhlé, tmavými žilkami prostoupené pole vnější mezi příčkou a vnějším krajem. Housenky jednoleté nebo dvouleté jsou žlutavě bílé, mají rudohnědou hlavu a šedohnědý štít týlní.

A. Podélné pole předních křídel sahá alespoň až k tmavé pásce a jest čistě sklovité. — Housenky žijí ve kmenech a větvích stromů a keřů.

1. **Scoliiformis**, *Borkh.* Tělo jest modročerné, rovněž i přední a vnější kraj a široká, srdčitá příčka předních křídel; plece a 2. a 4. kroužek zadečku citronový, chvostek rezavý. — 1·2 až 1·4 *cm.* — Tab. 20. obr. 9. — Vzácná.

Housenka dvouletá mezi korou a dřevem v břízách.

2. **Spheciformis**, *W. V. N.* kutilková. Tělo i s chvostkem černomodré, rovněž i kraje a páska předních křídel; plece, 2. kroužek zadku nahoře a 4. dole

úzce žlutě vroubený; tykadla před koncem široce bělavá. — 1.1 až 1.3 cm. — Tab. 20. obr. 10. — Dosti rozšířená, v červnu.

Housenky ve kmenech olšových, dvouleté.
Mesiiformis, *HS.* Jižní Rusko.

3. *Andreniformis*, *Lasp.* Podobá se předešlé, ale má kroužky na zadečku bílé a chvostek žlutě pomíšený. — 9 mm. — *Anthraciformis*, *Esp.* — Uhry, Jižní Alpy.

4. *Tipuliformis*, *Cl. N.* tiplicová. Tělo s chvostkem modročerné, též přední kraj a všude stejná příčka předních křídel; páska lemová mezi žilkami zlatožlutá, zadeček u ♂ se 4, u ♀ s 3 úzkými, žlutými kroužky. — 7 až 9 mm. — Tab. 20. obr. 11. — Všude v červnu.

Housenka ve větvích rybízu.

5. *Cephiformis*, *Ochs.* má lemovou pásku předních křídel jednobarevnou, modročernou a chvostek žlutý. Vzácný.

6. *Conopiformis*, *Esp. N.* dubová. Má na hrudi v zadu žlutou skvrnu dvojitou, čímž se rozeznává od podobné nesytky tiplicové. Vnější políčko sklovité vyniká nahore poněkud do zadu a lemová páska jest mezi žilkami žlutočervená. — 9 až 10 mm. — Tab. 20. obr. 12. — *Nomadaeiformis*, *Ochs.* Vzácný v červenci a srpnu.

Housenka v kůře dubové.

7. *Asiliformis*, *Rott. N.* roupcová. Tělo jest modročerné s jasně žlutou dvojitou skvrnou v zadu na hrudi a 3—4 žlutými kroužky na zadku; chvostek černý, nahore u ♂ trochu žlutě promíchaný, u ♀ celý skoro žlutý. Příčná páska úzká, měsíčitá, jest šafránové barvy, přední kraj a lem často žlutě nebo červeně poprášen. — Odr. *Melliniformis*, *Ochs.* nemá žluté skvrny na hrudi. — 8 až 10 mm. — Tab. 20. obr. 13. — *Cynipiformis*, *Ochs. Hübn. HS.* — Hojná v červnu a červenci.

Housenka na dubech v staré kůře a v nakaženém dřevě.

7. *Myopiformis*, *Borkh., N.* jabloňová. Tělo s chvostkem modročerné, též přední a vnější kraj i příčka předních křídel; kraje hrudi pomerančové, 4 kroužek zadku nahore a u ♀ též dole cihlový, u ♂ jsou makadla dole a kroužky 4 až 6 vezpod bílé, chvostek dole uprostřed běložlutý. — 7 až 10 mm. — Tab. 20. obr. 14. — *Mutillaeiformis*, *Lasp.*, *Culiciformis*, *Esp.*, *Hübn.* — *Typhiiiformis*, *Borkh.* jest nejspíše jen odrůda, červená na líci a bílá na rubu zadku jen na krajích článků. — Odr. *Graeca*, *Staud.* má 2 červené kroužky na zadku; vyskytuje se v Řecku. — Všude v červnu a červenci.

Housenka u jabloní pod starou korou a na churavých místech.

9. *Culiciformis*, *L. N.* komáří. Podobá se ♀ předešlého druhu velice, ale nemá makadla dole pomerančová; na zadečku jest 4. kroužek u obou pohlaví celý žlutočervený. Lemová páska předních křídel jest napřed pomerančově poprášena. — 9 až 10 mm. — Tab. 20. obr. 15. — Odr. *Thynniformis*, *Lasp. Zell.* má žltý límec při krku a všechny kroužky na zadečku žlutě vroubené. — Velmi hojná v květnu a červnu.

Housenka ve kmenech břiz a olši.

10. *Stromoxiformis*, *Hübn.* Má tělo černě zelené, 4. kroužek zadku cihlový. Velmi vzácný druh.

11. *Formiciformis*, *Esp. N.* mravenčí. Tělo modročerné, zpoděk makadel, celý 4. kroužek zadečku a často i oba následující na spodu, jakož i široký lem předních křídel cihlové barvy. — 9 až 11 mm. — Tab. 20. obr. 16. — *Nomadaeiformis*, *Fabr.* — Hojná v červnu a červenci.

Housenka jednoletá ve kmenech nízkých vrb.

B. Podélné pole předních křídel končí již před příčkou a bývá, zvláště u ♀ poprášeno, někdy tak hustě, že i mizí. — Housenky jednoleté, v kořenech bylin.

12. *Ichneumoniformis*, *Fabr.* N. lumčí. Tělo černé, kroužky zadečku rovnoměrně zlatožlutě vroubené, tykadla dole s rezavým náletem, u ♀ na konci nažloutlá. Přední kraj předních křídel tmavohnědý, vnitřní kraj a výplň buněk před vnějším krajem barvy šafránové, na pásce v zadu šafránová skvrna. — *Megillaeformis*. *Hüb.*, jest odrůda s 2., 4. a 6. kroužkem barvy žluté. — 7 až 10 mm. — Hojná, v červenci a srpnu.

Housenka na kořenech jehlice (*Ononis spinosa*).

Hymenopteriformis, *Bell.* Sicilie.

13. *Uroceriformis*, *Tr.* N. zlatopásná. Rozeznává se od předešlého druhu, že má kroužky 2., 4. a 6. na zadečku citronově vroubené, žlutá místa na předních křídlech zlatožlutá, nikoli šafránová a podélné pole menší, u ♀ zcela kryté šupinkami. — 8 až 10 mm. — V červenci a srpnu.

Himmighofeni, *Staud.* Španěly, — *Masariformis*, *Ochs.* Uhry. — *Anellata*, *Zell.* Uhry.

14. *Empiformis*, *Esp.* N. pryšcová. Modročerná, na hrudi se 3 žlutými podélnými pruhy; přední kraj oční je tmavý, tykadla na stranách se žlutým náletem, rovněž zadek. Střední páska předních křídel je černá, lemová napřed načernalá, v zadu mezi žilkami zlatožlutá. Příčka zadních křídel je až k žilce 5. široce černá, za ní jemně žlutě šupinkatá; prostor mezi vnitřním krajem a žilkou 1 b. jest podélný čtyřúhelník. — 5 až 9 mm. — Tab. 20. obr. 18. — *Tenthrediniformis*. *Lasp. Hüb. HS.* — Hojná od června do srpna.

Housenka jednoletá, v kořenech pryžců do května.

Monspelliensis, *Stgr.* Jižní Francie.

15. *Astatiformis*, *HS.* Rozeznává se od předešlé, že nemá středního žlutého pruhu na hrudi, přední kraj oční má žlutý, lemová páska předních křídel je vně plavožlutá, příčka zadních křídel napřed až přes žilku 5. hustě šupinatá a prostor mezi vnitřním krajem a žilkou 1 b. podobá se úseku kruhovému. — 7 až 9 mm. ♀ *Thyreiformis*, *HS.* — V Uhrách a Rakousích, v červnu a červenci.

15. *Triannuliformis*, *Freyer.* N. šťovíková. Podobá se oběma předešlým, ale nemá na tykadlech žlutého náletu; přední kraj oční je bílý, zadek má na hřbetě malé žluté skvrny v řadě a zřetelné bílé kraje na kroužcích 2., 4. a 6. — *Braconiformis*, *HS.* — 7 až 8 mm. — V červnu a červenci.

Housenka jednoletá, v kořenech šťovíků.

Mannii, *Led.* Turecko, — *Doleriformis*, *Herr.* Balkán. — *Stelidiformis*, *Freyer*, Podunají, Piemont, — *Ramburi*, *Staud.* Španěly. — *Lanipes*, *Led.* Turecko. — *Agdistiformis*, *Staud.* Jižní Rusko. — *Bibioniformis*, *Esp.* v Uhrách a Turecku. — *Muscaeformis*, *View.* V nížinách, na složnokvětých rostlinách. Housenky v oddencích trávníčky (*Armeria vulgaris*). — *Affinis*, *Staud.* Tyroly a jižní Bavorsy, na devaterníku (*Helianthemum*). — *Aerifrons*, *Zell.* jižní Alpy. — *Leucopsiformis*, *Esp.* Severní Německo, housenky v pryších. — *Osmiiformis*, *Herr.* v Itálii. — *Anthracidiformis*, *Ramb.* Itálie. — *Chrysidiformis*, *Esp.* Francie. — *Minianiformis*, *Freyer*, Turecko, *Chalcidiformis*, *Hbn.* Uhry, Švýcarsy.

4. *Bembecia*, *Hbn.* *Nesytk.*

Tykadla ♂ s hřebínkovými zoubky, makadla malá, oči též, na zadečku chvostek uťatý. Přední křídla velmi úzká mají 10 žilek, mají pole sklovité jen ve střední buňce a za příčkou, obě velmi malé. Motýlové poletují v noci, ale též za jasného slunce; v klidu křídla těsně přikládají k tělu.

1. *Hylaeiformis*, *Lasp.* *N. malinniková*. Tělo je modročerné, zadek se širokými žlutými kruhy, přední křídla hnědá, s úzkým, skelnatým polem klinovým a malým, jen na 3 buňkách se prostírajícím polem vnějším. — 1·1 až 1·3 *cm.* — Tab. 20. obr. 19. — *Apiformis*, *Hüb.* — Hojná od června do srpna.

Housenka žije v kořenech a dolejších částech prutů malinníků, snadno lze je nalézt na jaře, když se loňské pruty ulamují.

Rod *Paranthrene*, *Hüb.* zastoupen je druhy *Tineiformis*, *Esp.* v jižní Evropě a *Myrmosiformis* *HS.* v Turecku a Řecku.

III. Okenáči. Thyridae.

Drobní motýlové nemotorného těla o krátkých, trojhranných křídlech s prohnutými kraji a skvrnami. Všecky žilky jsou odděleny, přední křídla jich mají 12, první u kofene vidličnaté. — Housenky mají 16 nožiček, jsou tlusté, mají bradavky s jednotlivými chloupky; žijí v listech do kornoutu svinutých a zakuklují se v řídkém zámotku. — Motýlové poletují ve dne na květinách a jsou velmi hbití; v klidu vztyčují přední křídla na polovici.

1. *Thyris*, Ill. Okenáč.

1. *Fenestrella*, *Scop.* *O. lopuchový*. Má křídla černohnědá s hojnými drobnými žlutými skvrnkami příčnými; na předních jsou 2 bílé prosvitavé skvrny za středem, na zadních prosvitavá páska před středem. Zadeček je nahoře úzký, dole se širokými bílými kroužky. — 7 až 8 *mm.* — *Fenestrina*, *Ochs. HS.* *Pyralidiformis*, *Hüb.* — Místy od května do července.

Housenka páchne po stěnicích, je hnědá a má tmavší bradavky; hlava je tmavošedá, rovněž i štít týlní a řitní. Vyskytuje se v červenci a srpnu. Na plaménku (*Clematis vitalba*) v nálevkovitě svinutém listu.

Diaphana, *Staud.* Sicilie.

Sem pojí se skupina drobných motýlů *Heterogynidae* z jižní a západní Evropy, podobných vakonošům (*Psychidae*), ale majících jen po dvou žilkách nitrokrajných na předních křídlech. Křídla jsou jednobarvá, s chloupkovými šupinkami; samička podobá se larvě, nemá křidel. Rod *Heterogynis*, *Ramb.* zastoupen je druhy *Penella*, *Hüb.*, tab. 20. obr. 21. v jižní Francii a Krajinsku a *Paradoxa*, *Ramb.* ve Španělsku.

IV. Vřetenušky. Zygaenidae.

Dosti malí motýlové s tlustým tělem a táhlými, v zadu zaokrouhlenými předními křídly, buď jednobarevně černými nebo černomodrými, nebo s červenými, žlutými i bílými skvrnami a pruhy. Zadní křídla bývají podlouhle trojhranná buď zbarvena jako přední, nebo šedá i červená s černým krajem; zadek vyniká za ně. Tykadla bývají ku konci kyjovitě ztlustlá, někdy přišpičatělá, oči holé, makadla krátká a špičatá. — Motýlové poletují ve dne letem líným, vrčivým, v klidu skládají křídla střechovitě; bývají v létě hojní v řídkých lesích, na lukách, květinových stráních, zvláště na květech bodláků a chrastavců; mnohé druhy se vyskytují jen na půdách vápenatých. — Housenky mají 16 nožiček, jsou tlusté, sploštělé, s chloupky krátkými a jemnými jako samci. Přezimují a zakuklují se až na jaře v pergamenovitém, leskle žlutém nebo bílém zámotku.

1. *Aglaope*, Latr.

Sameček má tykadla dvojřadě hřebinkovitá. Housenky s malými, štětinkatými hrbolky, zámotek vejčitý.

1. *Infausta*, *L.* Černý, křídla s řídkými šupinkami, límec u krku a vnitřní třetina zadních křídel barvy tmavě krvavé. — 9 až 10 *mm.* — Tab. 20. obr. 22. — Francie, západní Německo.

Housenka fialová žije na trnkách.

2. Ino, Leach, Zelenáček.

Křídla bez kreseb, přední zelená, modrá nebo hnědá, zadní spíše šedá; tykadla u ♂ s dvěma řadami na konci kyjovitých, šikmě ku předu směřujících zoubků hřebinkovitých. — Housenky jako u předešlého rodu, zámotek podlouhlý.

A. Tykadla na konci zúžená.

1. *Ampelophaga*, *Hüb.* Přední křídla hnědá, zadní načernalá, velmi krátká, jen za $\frac{2}{3}$ předních; na těle jsou šupinky leskle modrozelené. Tykadla velmi dlouhá, u ♂ s dlouhými, u ♀ s krátkými zoubky. — 1.1 až 1.2 *cm.* — V Uhrách, Krajině; v červnu a srpnu.

Housenka žije na vinné révě v červnu a srpnu.

2. *Pruni*, *W. V. Z.* trnkový. Tmavě černošedý, hrud' a přední křídla s řídkými nazelenalými, nebo modrými šupinkami, zadní křídla dosahují $\frac{3}{4}$ délky předních. Tykadla kratší, u ♂ hřebenovitá, u ♀ pilovitá. — 9 až 12 *mm.* — Tab. 20. obr. 23. Dostí hojný od června do srpna.

Housenka černošedá má pomorančový pruh hřbetní, v němž je na každém kroužku černý kříž; v květnu bývá na trnkách a na vřesu.

Chloros, *Hüb.* Uhry, jižní Alpy. — *Tenuirostris*, *Zell.* Uhry, Turecko, Sicilie.

4. *Globulariae*, *Hüb.* Z. koulénkový. Hrud' a přední křídla barvy leskle zelené nebo modré; přední křídla s řídkými šupinkami, široká, na předním rohu zaokrouhlená, zadní šedá, dlouhá, až na konec široká; tykadla u ♀ pilovitá. — 1.1 až 1.3 *cm.* — Tab. 20. obr. 24. — Dostí hojný v červenci.

Housenka šedá má červenavé bradavky a dvě jako sláma žluté čáry hřbetní, vynikající jako hrany. Vyskytuje se v květnu a červnu na chrpě čekánku (*Centaurea scabiosa*), v jejichž listech dělá chodby.

Cognata, *Ramb.* Španěly, a odr. *subsolana*, *Staud.* Uhry, Dalmacie. — *Budensis*, *Speyer.* Uhry, odr. *Volgensis*, *Möschl.*, Jižní Rusko.

B. Tykadla na konci kyjovitě ztlustlá, zoubky hřebinkové u ♂ se ku konci zkracují a na kyji přestávají.

5. *Statice*, *L. Z.* šťovíkový. Přední křídla široce trojhranná s hustými šupinkami, leskle zelená, zadní šedá; tělo jest leskle zelené, zadek někdy s leskem červenavě zlatovým. Modravá odr. *Mannii*, *Led.* v jižní Evropě, odr. *Crassicolis*, *Staud.* s tlustším tělem a tlustšími tykadly žije v tecku. Odr. *Heydenreichii*, *Led.* jest větší, má přední křídla užší s leskem modrozeleným, zadní načernalá a žije v Tyrolích. — 1.1 až 1.3 *cm.* — Tab. 20. obr. 25. — Všude na lukách a květnatých místech od června do srpna.

Housenka popelavá má v řadě černé trojhranné skvrny na hřbetě a na boku pruh červený, nahoře bíle lemovaný. Vyskytuje se v květnu a červnu na šťovíku, skryta pod listy.

6. *Geryon*, *Hüb.* Jest menší, má přední křídla užší, tykadla kratší a tlustší. — 9 až 10 mm. — U Vidně, u Jeny. — Odr. *Chrysocephala*, *Nick.* jest její Alpská odrůda.

Housenka žije na devaterníku.

3. *Zygaena*, Fabr. Vřetenuška.

Tělo a přední křídla barvy černomodré nebo černozelené; na předních křídlech vynikají skvrny do řady rozestavené, živě červené, bílé, zřídka žluté. Skvrny tyto mají určitá místa a číslují se takto: u kořene při předním kraji je skvrna 1., pod ní 2., před středem křídla pod předním krajem 3., pod ní a trochu za ní, skoro úplně prostřed křídla, ale blíže k vnitřnímu kraji je 4., pod předním krajem ve $\frac{3}{4}$ na příčné žilce 5. a často ještě před středem vnějšího kraje 6. — Často splývají 2. a 4. a též 3. a 5. ve dva podélné prameny, z nichž druhý nabývá podoby sekerovité, když se s ním spojí 6. skvrna; jindy splývají skvrny v pásu nad sebou stojící, nebo i všechny dohromady, že ze základní barvy jen tu tam zbývají některé skvrnky. Zadní křídla bývají červená, černě lemovaná, zřídka mají barvu předních. Zadek mívá někdy za středem široký červený nebo žlutý kruh. Tykadla jsou bez zoubků, jejich kyj jest podlouhle zašpičatělý nebo tupý. Housenky jsou podlouhlé, žijí do května nebo června nejčastěji na rostlinách motýlokvětných; zámotky jsou člunovité. Motýlové objevují se od konce června do srpna.

1. *Pilosellae*, *Esp.* V. mateřidoušková. Přední křídla modravě nebo zelenavě černošedá s 3 podélnými pruhy červenými, z nichž zadní jest sekerovitě rozšířen a vzadu rozetřen; zadní křídla červená, jen na třásních černá. Tykadla mají tlustý, tupý kyj. — U odr. *Polygalae*, *Esp.* splývají červené pruhy; u odr. *Pluto*, *Ochs.* jest zadní pruh kyjovitý, nikoli sekerovitý; vlaská odr. *Rubicundus*, *Hb.* má úplně červená křídla, jen přední úzký kraj je modrý; alpská odr. *Nubigena*, *Lea.* má prosvitavá křídla a chlupatý zadek. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 21. obr. 1. a. b. — *Minos*, *W. V.* — Všude hojný.

Housenka modravě bílá nebo bledě žlutá s 2 řadami velkých černých teček na hřbetě, žije na jeteli, mateřidoušce, bedníku a j. v.

Erythrus, *Hb.* Italie, jižní Francie.

2. *Brizae*, *Esp.* V. třeslicová. Zadní červený pruh není sekerovitý, nýbrž kyjovitý, zadní křídla jsou na lemu dosti široce černě poprášena. — 1·1 až 1·3 cm. V Čechách, v Krajině, Tyrolsku a Uhrách.

3. *Scabiosae*, *Esp.* V. chrastavcová. Má na předních křídlech šupinky řídké, černomodré s 3 karmasinovými podélnými pruhy, z nichž zadní je úzký, na konci v okrouhlou skvrnu rozšířen, přední zúžen, někdy i přerušen bývá. Zadní křídla jsou karmasinově červená, s úzkým, černým lemem; kyje tykadel dlouhé a tenké, přišpičatělé. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 21. obr. 2. — Po různu, ne vzácný, již v červnu.

Housenka zlatožlutá, bělavě chlupatá, s 3 řadami černých skvrn na hřbetě a černou hlavou. Žije na jeteli; zámotky bývají na kmenech stromů, ale kdo je sbírá, musí užít nouti s nimi i část kůry, aby nepoškodil pup.

Romeo, *Dup.* Ve Švýcarech. — *Sarpedon*, *Hb.* Španěly, jižní Francie. — *Contaminei*, *Boisd.* Pyreneje.

4. *Punctum*, *Ochs.* V. čtveroskvorná. Šupinky na předních křídlech řídké, načernale šedé; karminový, široký, vzadu kyjovitý podélný pruh pod středem, kratší na předním kraji, malá skvrna mezi oběma a větší okrouhlá na přičce;

skvrny jsou poněkud rozetřeny, někdy úzkým pruhem spojeny. Zadní křídla karminová mají úzký černavý lem; na hrudi jsou chloupky jasně šedé, kyj tykadél tlustý a tupý. — 1·1 až 2·2 *cm.* — V Čechách, Uhrách, v jižních Svýcarech. — V Rusku a Řecku žije odr. *Kefersteinii*, *HS.* s křídly skoro úplně červenými.

5. *Achilleae*, *Esp.* V. kozincová. Má přední křídla černomodrá nebo zelenavěšedá s 5 velkými, karminovými skvrnami, z nichž poslední velká, ledvinovitá, vznikla ze skvrny 5. a 6.; zadní křídla jsou karminová a mají velmi úzký černý lem. Kyj tykadél krátký a tupý, zadeček jen někdy má nezřetelný černý pás. *Triptolemus*, *Hüb.* — Odr. *bellis*, *Hüb.* z Alp jest větší a temnější. — U odr. *viciae*, *Hüb.* jsou skvrny menší, vnější je zaokrouhlená, — 1·1 až 1·4 *cm.* Tab. 12. obr. 3. — Hojná od června na vápenných pozemcích.

Housenka žlutozelená má světlou čáru hřbetní a vedle ní dvě malé černé skvrny na začátku a na konci každého článku; hlava je černá. Na kozinci a čičorce.

6. *Cynarae*, *Esp.* má na zadku široký rudý pás a dlouhý tlustý, dosti tupý kyj na tykadlech. — V jižních Němcích. — *Anthyllidis*, *Boisd.* Pyreneje.

7. *Exulans*, *Hoch.* V. horská. Přední křídla nazelenale modrošedá s 5 červcově červenými skvrnami, zadní vřadu přiookrouhlená, červcová, s uzoučkým načernalým lemem; zadek je chundelatě chlupatý, límec kolem krku a nohy jsou bělavě hlinožluté. — 1·1 až 1·3 *cm.* — Tab. 21. obr. 4. — Na Alpách, též v Křivoklátsku v Čechách; odr. *Vonadis*, *Dalm.* se severní Evropy má jen řídké šupinky.

Housenka na pěnišníku položeném.

Corsica, *Boisd.* V Sardinii a na Korsice.

8. *Lonicerae*, *Esp.* V. zimolezová. Má přední křídla protáhlá s hustými šupinkami, leskle černě modrá nebo černě zelená s 5 oddělenými červcově červenými skvrnami, na rubu bez červeného náletu; zadní křídla jsou červcově zbarvena, s dosti úzkým černomodrým lemem. Tykadla jsou nad obyčej dlouhá, s dlouhým, velmi nenáhle stlustlým a znenáhla zašpičatělým kyjem. — 1·4 až 1·8 *cm.* — Tab. 21. obr. 7. a. b. c. — Dostí hojný v lesích.

Housenka ♂ žlutavá s řadou podlouhle čtyřhranných černých skvrn na hřbetě a na hoře na bocích na každém začátku i konci článku; housenka ♀ je bledě plstově zelená s bílým pruhem hřbetním a bočním a nahoře v bocích s černými skvrnami. Na jeteli.

Stoechadis, *Bkh.* Piemont, Španěly; odr. *Boisduvalii*, *Costa*, v jižní Italii.

9. *Meliloti*, *Esp.* V. komonicová. Podobá se zimolezové, ale je menší, má tykadla i kyj kratší a tenčí, na předních křídlech skvrnu 3. malou, podlouhlou, 4. velkou, čtyřhrannou, a někdy má i 6 skvrn. — U odr. *Stentzii*, *Fr.* má zadek kalně červený pásek. — 1·1 až 1·3 *cm.* — Tab. 21. obr. 5. — Dostí hojná v lesích.

Housenka na jeteli.

Charon, *Hüb.* Jižní Alpy.

10. *Trifolii*, *Esp.* V. jetelová. Od zimolezové se rozeznává kratšími a tlustšími tykadly s velmi tlustým kyjem; též jsou přední křídla kratší a na rohu více zaokrouhlená. Skvrny jsou větší a skoro vždy do pásu srostlé, lem zadních křídel je široký. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 21. obr. 6. — Všude hojná.

Housenka bleděžlutá se 4 řadami černých teček a černou hlavou žije na jeteli.

11. *Filipendulae*, *L.* V. tužebníková. Přední křídla jsou šupinkami dosti hustě poseta, mají 6 červcových skvrn, z nichž obě uprostřed jsou velmi sblíženy a poněkud šikmo postaveny; na rubu jsou šupinky řídké a jeví se slabý červe-

nožlutý nálet. Zadní křídla jsou červcová s úzkým černým lemem; kyj tykadel je tlustý a dlouhý. — Odr. *Chrysanthemi*, *Esp.* má skvrny a zadní křídla kávově hnědá; alpská odr. *Mannii* má šupinky řídké a všechny barvy mdlejší; u odr. *Cytisi*, *Hb.* a řecké odr. *Ramburii*, *Led.* splynulo 6 skvrn ve 3 velké a zadní křídla jsou cihlové barvy. — Odr. *Ochsenheimeri*, *Zell.* z jižního úbočí Alp je větší, na předních křídlech čistěji modrá; 6. skvrna je rozdělena černou žilkou. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 21. obr. 8. a. b. — Všude hojná.

Housenka zlatožlutá má 2 řady černých skvrn na hřbetě a řadu malých skvrn na bocích; žije na jeteli.

12. *Angelicae*, *Ochs.* V. štirovníková. Přední křídla hustě šupinkatá jsou zelenavě černomodrá, s 5, zřídka s 6 karminovými skvrnami, které jsou spojeny na rubu červeně poprášeným podélným pruhem; obě skvrny u prostřed jsou velmi šikmé, oddělené, okrouhlé a stejně velké. Zadní křídla jsou tmavě karminová se širokým černomodrým lemem; kyj jest dlouhý a špičatý. — 1·2 až 1·4 cm. — Od konce července, v srpnu.

Žlutá housenka má na hřbetě 2 řady černých skvrn. Žije na jeteli chlunním.

13. *Transalpina*, *Esp.*, Podobná předešlé, ale má vždy 6 skvrn červených, jmeně černě vroubených. — 1·3 až 1·7 cm. — Tab. 21. obr. 9. — *Mediaginis*, *Hüb.*, *Ferulae*, *Led.* — V jižních Alpách. — Odr. *Hippocrepidis*, *Hüb.* nemá černé obruby kolem skvrn, tyto a zadní křídla jsou cinobrové barvy.

Housenka žije na kozinci (*Astragalus glycyphyllos*).

Dorycnii, *Ochs.* Ural.

14. *Ephialtes*, *Anct.* V. čičorečková. Přední křídla černomodrá, s 5 nebo 6 skvrnami, zadek se širokým pásem, kyj štíhlý, přišpičatělý, na konci bělavý. Dle počtu a barvy skvrn, kresby a barvy zadních křídel i pásu na zadku se druh tento velice mění, i lze stanovit tyto hlavní odrůdy:

a. *Ephialtes*, *L.* Má na předních křídlech 6 bílých skvrn, skvrny 1. a 2. jsou červeně poprášeny a pás na zadku je červený. — Tab. 21. obr. 10.

b. *Medusa*, *Pall.* (*Falcatae* *Hüb.*) jako předešlý, ale má na předních křídlech jen 5 skvrn. — Tab. 21. obr. 11.

c. *Coronillae*, *W. V.* Na předních křídlech 6 bílých skvrn, z nich obě u kořene jsou okrově poprášeny; zadní křídla černá s okrouhlou bílou skvrnou před rohem; pás na zadku okrový. — Tab. 21. obr. 12.

d. *Trigonellae*, *Esp.* Jako předešlá, ale bez šesté skvrny.

e. *Aeacus*, *W. V.* Přední křídla s 6 žlutými skvrnami, zadní a pás na zadku barvy žluté.

f. *Peucedani*, *Esp.* V. smldníková. Přední křídla mají 6 žlutých skvrn, pás na zadku barvy karminové, rovněž i zadní křídla, která mají široký černomodrý lem. — Tab. 21. obr. 13.

g) *Athamanthae*, *Esp.* Jako předešlá, ale na předních křídlech jen 5 skvrn. 1·3 až 1·8 cm. — Hojný, zvláště na jihu.

Housenka žlutá nebo nazelenalá, s tmavou čarou hřbetní, po každé straně je řada černých teček a dvě řady podlouhlých černých skvrn. Na jeteli, čičorce, tolici dětelové a j.

15. *Lavandulae*, *Esp.* Přední křídla protáhlá, temně kovově zelená s 5 červcovými skvrnami, u kořene splynulými; zadní načernalá mají u kořene a na předním kraji poněkud splývající červenou kresbu. Límeček u krku je jasně hně-

došedý. — 1·3 až 1·6 *cm* — Tab. 21. obr. 14. — Jižní Francie, Španěly, koncem dubna a května.

Housenka žlutošedá s černou hlavou, červenou čarou středovou, dvěma tlustými černými pruhy bočními a modrohnědým pruhem při kraji dolním. Žije v listopadu a prosinci na komonici polokeřové (*Doryenium suffruticosum*.)

16. **Laeta**, *Esp.* V. černohrdlá. Křídla, límec u krku a zadek barvy cihlové, přední křídla v zadu na vnitřním kraji a na lemu modročerná, s 2 podobnými skvrnami před středem a za ním. Zadek je u kořene a na řiti černý, kyj tykadla podouhlý, tupě přispičatělý. Odr. *Mannerheimi*, *Silberm.* z Uralu má skoro zcela červená křídla. — 1·1 až 1·3 *cm*. — Tab. 21. obr. 15. — Ku konci července a v srpnu.

Housenka modravě bílá s bělavým pruhem na hřbetě a na bocích a řadou bílých skvrn; hlava je černá. Na máčce rolní.

Hilaris, *O.* Jižní Evropa. — *Baetica*, *Ramb.* Katalonie.

17. **Fausta**, *L.* V. cihlová. Přední křídla černá s cihlovým kořenem a skvrnami, které jsou bíle lemovány; poslední je podlouhle měsícová; všechny se stýkají. Zadní křídla, límec u krku a široký pás na zadku cihlově červený; kyj tykadlový tlustý a tupý. Španělská odr. *Faustina* má skvrny u kořene a uprostřed oddělené, ♂ má černý zadek; odr. *Niceae* nemá kol skvrn lemu; jihoevropská odr. *Jucunda*, *Meissn.* nemá červeného pásu na zadku. — 1·1 až 1·2 *cm*. — Tab. 21. obr. 16. — V srpnu.

Housenka bledězelená s hnědou čarou hřbetní má na hoře na bocích bílý pruh, v němž je na každém článku větší a menší černá skvrna; hlava je červená. Na čičorce menší (*Coronilla minima*) a na ptačí noze (*Ornithopus perpusillus*).

18. **Carniolica**, *Scop.* V. ligrusová. Přední křídla leskle tmavozelená s 6 červenými, bíle vroubenými skvrnami, poslední je protažena v ohnutý pruh; zadní jsou červená, na lemu úzce černavá, kyj tlustý a tupý, zadek často s červeným pásem. Bílé vroubení kol skvrn někdy schází (odr. *Berolinensis*, *Staud.*); někdy jsou skvrny a kresby žluté (odr. *Flaveola*, *Esp.*) — 1·2 až 1·6 *cm*. — Tab. 21. obr. 17. — *Onobrychis*, *W. V. Ochs. Hübn. HS.* — Dosti hojná.

Housenka bledězelená s bělavou čarou hřbetní a vedle ní s černými trojhrannými skvrnami. Na vičenci a kozinci.

Occitanica, *Vill.* Jižní Evropa, Španěly. — Odr. *Albicans*, *Stand.* Andalusie.

V. Běloskvrnáci. Syntomidae.

Drobnější motýlové se štíhlým, šupinkatým tělem, širokými, trojhrannými, temnými křídly předními s bílými skvrnami a s malými křídly zadními, za která zadek daleko přečnívá. Tykadla dlouhá, nitkovitá, makadla malá, oči lysé, sosák svinutý. Nohy štíhlé nemají chloupků. Housenky 16nohé mají bradavky s chomáčky chloupků, přezimují a zaprádají se do kyprého zámotku.

1. Syntomis, Latr. Běloskvrnáč.

Vnější kraj předních křídel delší než vnitřní, zadní křídla jen s jednou žilkou, všecka křídla s bílými skvrnami.

1. **Phegea**, *L. B.* pampeliškový. Černomodrý, všecka křídla s prosvítavými bílými skvrnami, přední s bílou skvrnou u kořene, 2 skvrnami ve středu,

a 3 před rohem; zadní s 2 nebo 3 skvrnami, zadek s okrovým pásem. Někdy mají křídla i méně skvrn, i žádné. — 1·7 až 1·9 cm. — Tab. 21. obr. 18. — Hojný v řídkých lesích v červnu a červenci.

Housenka černá s hustými chlupy. V dubnu a květnu na pampelišce a příbuzných rostlinách.

2. Naclia, Boisd. Běloskvrnáč.

Vnější kraj předních křídel tak dlouhý jako vnitřní, zadní křídla s 2 žilkami nitrokrajnými, bez skvrn, se širokým tmavým lemem; zadek je okrový s tmavými tečkami na hřbetě. Housenky na lišejnících.

1. *Ancilla*, L. B. lišejníkový. Přední křídla okrově hnědá s 3 bílými, prosvitavými skvrnami za středem a často ještě se skvrnou před středem nad vnitřním krajem. Zadní křídla u ♂ prosvitavá, hnědě poprášená, u ♀ okrová. — 1·1 až 1·3 cm. — Tab. 21. obr. 19. — V lesích na květinách v červenci a srpnu.

2. *Punctata*, Fabr. Podobá se ♀ předešlého, ale na předních křídlech před středem jsou 2 zřetelné bílé skvrny. Žije v jižní Evropě.

C. Prástevníci. Bombyces.

Mají z pravidla tělo tlusté, křídla široká a tykadla štětinovitá, u samečků silně hřebínkovitá nebo períčkovitá. Housenky holé nebo chlupaté zapřádají se před zakuklením v zámotky.

I. Můrky. Nycteolidae.

Mali nebo prostřední motýlové; mají hrud napřed zakulacenou a na těle přilehlé chloupky, nožky štíhlé, přední křídla zelená, hnědošedá nebo bělavá s příčnými pruhy někdy zřetelnými, jindy ne. Zadní křídla nemají kreseb a obvykle nedosahují až k řiti. — Housenky mají 14—16 nožiček a zakukluji se v tuhém, člunovitém zámotku. Motýlové poletují v noci; dříve se počítali mezi motýle drobné, do oddělení obalečů.

1. Sarrothripa, Gn. Můrka.

Přední křídla jsou u kořene silně prohnutá, jejich roh přední je pravouhlý a vnější kraj obloukovitý. Jejich kresby jsou souhlasny s kresbou křídel můr, mají totiž oba příčné pruhy, vlnovku a malou skvrnu ledvinitou; makadla velmi dlouhá, tykadla jednoduchá. — Housenky 16nohé jsou štíhlé a mají jen sporé dlouhé chlupy.

1. *Undulana*, *Hb.* M. listová. Celková barva předních křídel se mění, bývá světle šedá, často nazelenalá, někdy pole vnitřní, jindy střední, někdy celá křídla tmavohnědá; zadní křídla jsou hnědošedá. — 10 až 11 *mm.* — Tab. 21. obr. 20. *Degenerana*, *Punctana*, *Revayana*, *Dilutana*, *Ramosona*, *Hüb.* — Ne zřídka v červenci a srpnu.

Housenka zelená, v zářezích nažloutlá, s oddálenou žlutavou čarou boční, žije na vrbách a dubech mezi spředenými listy v červnu.

2. *Earias*, *Hüb.* Můrka.

Přední křídla široce trojhranná se silně ohnutým krajem předním a rovným, málo úkosným vnějším; zadní křídla zaokrouhlená, sahající skoro až k řiti. Makadla pokryta hladkými šupinkami. — Housenky jsou uprostřed ztlustlé a mají krátké chloupky.

1. *Chlorana*, *L.* M. vrbová. Přední křídla bez kreseb, zelená, na předním kraji bělavá; zadní křídla a zadek barvy bílé. — 10 až 11 *mm.* — Tab. 21. obr. 21. — Hojná v dubnu, květnu a červnu.

Housenka zelená má jasný, tmavě rozdělený pruh středový; žije na vrbách v červnu a na podzim, mezi svinutými listy.

2. *Vernona*, *Hüb.* Má přední křídla bělavě zelená s 2 tmavozelenými příčnými pruhy. — V květnu u Vidně.

Housenka na topolu bílém v září, zapřádá se v konečných pupenech letorostů. *Insulana*, *Boisd.* Sicilie, Španěly.

3. *Hylophila*, *Hb.* Můrka.

Přední křídla mírně široká, vzadu trochu rozšířená, s úkosným, prohnutým vnějším krajem. Makadla s posledním článkem dlouhým, oblým. Housenky žijí volně na listnatých stromech a zapřádají se v tuhých zámočcích člunkovitých.

1. *Prasinana*, *L. M.* olšová. Přední křídla zelená s rozplývajícími bělavými pruhy příčnými, ♂ má nachové, ♀ žluté třásně a vnitřní kraje. Zadní křídla a zadek u ♂ barvy žluté, u ♀ bílé; tykadla nachová. — 1·6 až 1·7 cm. — Tab. 21. obr. 22. Hojný v květnu.

Housenka zelenožlutá se žlutými čárkami, 3 nažloutlými čarami hřbetními a červenými čárkami na pošinkách. Žije na stromech dubových a bukových od července do října.

2. *Bicolorana*, *Fssl.* M. dubová. Přední křídla jsou zelená a mají 2 rovnoběžné, jasnožluté, přímé čáry šikmé; zadní křídla a zadek barvy bílé. — 1·7 až 2·1 cm. — Tab. 21. obr. 23. a. b. c. — *Quercana Tr. Hüb.* *HS.* — Ne zřídka v červnu a červenci.

Malá housenka je žlutozelená, má od 4. kroužku dvě žluté čárky hřbetní; žije na dubech na podzim, přezimuje a dospívá v červnu.

Nycteola falsalis, *HS.* u Rjegy, na Sicílii, ve Španělech.

II. Lišejníkovci. *Lithosidae*.

Prostřední nebo malí motýlové s jemnými křídly barvy žluté, šedé, zřídka černé; přední křídla bývají bez kreseb, nebo mají černé tečky, zřídka klikaté černé čáry příčné. Tykadla dosti krátká, nitkovitá, u ♂ brvitá; zadek přes křídla nepřesahuje, nebo jen nepatrně. — Housenky mají chlupaté bradavky a malou, kulatou hlavu; žijí na lišejnících a zapřádají a mění se v pupu tlustou, tupou. Motýlové poletují nejvíce jen v noci. Housenky lze krmiti též uvařenými listy salátovými.

1. *Nola*. *Leach*.

Mají přední křídla krátká, vzadu silně rozšířená; při předním kraji blízko kořene, před středem a za ním vynikají ze šupinek malé hrbolky; barva předních křídel bývá šedá nebo bělavá s 2 příčnými pruhy a vlnovkou; zadní křídla bývají krátká, okrouhlá, bez kreseb; žilky 3. a 4., jakož i 6. a 7. dlouze stopkaté, nebo někdy 4. schází; tykadla ♂ mají dlouhé a silné brvy, jež někdy v zoubky hřebenové přecházejí. — Housenky mají 14 nožiček, jsou široké a ploché; motýlové sedávají na kmenech a skládají křídla ploše střechovitě. Mnozí z tohoto rodu se uvádějí v starsích seznamech mezi drobnými motýlky, v oddělení zavijechů.

1. *Cucullatella*, *L.* Přední křídla narudle šedá s tmavošedým polem vnitřním, omezeným černou, ohnutou čarou; zadní pruh příčný je jemně zubatý. — 9 až

10 mm. — Tab. 21. obr. 24. — *Palliolalis*, *Tr. Hübn. HS.* — Hojný v červnu a červenci.

Housenka s hlubokými zářezy je žlutošedá a má bílý pruh hřbetní; žije na trnkách a jabloních v květnu.

2. *Togatulalis*, *Hübn.* Má přední křídla jasně šedá, ve středovém poli tmavší, s černými pruhy příčnými, z nichž přední je klikatý, zadní nahoře jemně zoubkovaný; mezi oběma jde tlustá černá, ohnutá příčka. — 11 až 1.4 cm. — Vzácný v červnu a červenci.

3. *Strigula*, *W. V.* Přední křídla jasně šedá, v krajovém poli s nahnědlým náletem, s 2 černými pruhy příčnými, z nichž přední je slabě vlnitý, zadní jemně klikatý; vlnovka je bílá, žilky na ní černé. Zadní křídla jsou tmavošedá, žilka 3. a 4. je dlouze stopkatá. — 10 až 11 mm. — Tab. 21. obr. 25. — *Strigulalis Hübn. HS.* — Po různu, vzácný v červnu a červenci.

Housenka žlutavá nebo pleťová s černou příčnou skvrnou na 7. kroužku žije v květnu na dubech.

4. *Confusalis*, *HS.* Má přední křídla bělošedá, vzadu tmavší, s 2 tmavohnědými pruhy příčnými, z nichž první je pod předním krajem zlomen, zadní ohnutý okrouhle. Na zadních křidlech schází žilka 4. — 9 až 10 mm. — V květnu.

Housenka jasně rudohnědá s nestejnou tmavou čarou hřbetní. Žije na dubech v červenci.

5. *Cicatricalis*, *Tr.* Má přední křídla více přirostřená, s vnějším krajem úkosnějším, delším, ale rovnějším; zadní pruh příčný je na ohybu uťatý. — 9 až 10 mm. — Vzácný.

Thymula, *Mill.* Španěly, jižní Francie. — *Chlamydulalis*, *Hübn.* Středomoří. — *Subchlamyduła*, *Staud.* Španěly, Recko. — *Ancipitalis*, *Herr.* Chorvatsko.

6. *Albula*, *W. V.* Přední křídla bílá, zlatožlutě mihaná, s bílým, skoro rovným zadním pruhem příčným, bílou, trojoblourkovou vlnovkou a černohnědým stínováním ve středu; zadní křídla bělošedá. — 9 až 10 mm. — *Albulalis*, *Tr. Hübn. HS.* — Vzácný na vlhkých místech.

Housenka na mátě vodní.

7. *Centonalis*, *Hübn.* Přední křídla bílá, zlatohnědě poprášená, mají zlatohnědé příčné pruhy a vlnovku; zadní křídla bělošedá. Více na severu po různu v červenci.

Cristatula, *Hbn.* Přední křídla bělavá, na lemu rudošedá s jemnou, tmavou příčkou nezoubkovanou, před níž jde červenošedé stínování; vlnovka má 3 oblouky a je bílá. — 7 až 8 mm. — *Cristatulalis*, *Hbn.* — V Rakousích a Bavořích.

Squalida, *Staud.* Andalusie.

2. *Paída*, *Herr.*

Mesogona, *God.* Jižní Francie. — *Rufeola*, *Rbr.* Korsika, Itálie. — *Obtusa*, *Herr.* Jižní Itálie.

3. *Nudaria*, Steph. Lišejníkovec.

Útlí motýlkové s řídkými šupinkami na křidlech, přední jsou na vnějším kraji a v rohu silně zaokrouhlená, bledá, s tmavými tečkami v řadách nebo s příčnými pruhy, zadní rovnoměrně zaokrouhlená. — Housenky poněkud ploché mají krátké chloupky, přezimují a zakukluji se počátkem června; motýlové lhnou se v červenci; v klidu mají křídla ploše rozestřena.

1. *Senex*, *Hüb.* Přední křídla barvy bledě kožené s hnědou skvrnou středovou a 2 řadami hnědých teček; zadní bledší rovněž s hnědou skvrnou středovou a řadou teček za ní. — 8 až 9 mm. Vzácný v močálovitých lesích.

Housenka tmavě popelavá má černohnědou hlavu. Žije na mechu *Jungermannii*.

Mundana, *L.* L. skelnokřídly. Přední křídla prosvitavá barvy jako kost, s hnědou skvrnou středovou a dvěma klikatými pruhy příčnými, zadní bez kreseb. — 9 až 10 mm. — Tab. 21. obr. 26. — Nuda, *Hüb.* — Všude hojný na plotech a kmenech.

Housenka jasně šedá s 2 řadami žlutých skvrn na hřbetě a černavou skvrnou příčnou na 7. kroužku. Žije na lišejnicích na stromech a na kamenech.

Massiliensis, *Mill.* Jižní Francie.

3. *Murina*, *Hüb.* L. myši. Přední křídla bledě žlutošedá s 2 řadami hnědých teček, zadní bělavá, bez teček a skvrn. — 1·2 až 1·3 cm. — V jižním Německu.

4. *Calligenia*, Dup. Lišejníkovec.

Má na předních křídlech husté šupinky; přední i zadní jsou slabě zaokrouhlená a mají ostře klikatou čáru příční. Ů má tykadla silně brvitá. V klidu jsou křídla ploše střechovitá.

1. *Miniata*, *Forst.* L. růžový. Přední křídla jsou růžově okrová, na předním a vnějším kraji cihlová, s dlouhou a ostře klikatou příční čarou za středem a za ní s řadou černých teček; zadní křídla mají růžový nálet. — 1·1 až 1·2 cm. — Tab. 21. obr. 27. a b. — *Rosea*, *Esp. Ochs.*, *Hüb.* *HS.* — Hojný v lesích v červnu a červenci.

Housenka mdle hnědá má dlouhé, černé, na konci šedé chlupy a červenohnědou hlavu; žije do května na lišejnicích na stromech. Kolem pupy dělají chlupy v řídkém zámotku jakousi čepičku.

5. *Setina*, Schr. Lišejníkovec.

Přední křídla v rohu zaokrouhlená, zřídka pravouhlá, barvy žluté, obvykle s 3 příčnými řadami černých teček, které často splývají a pak na žilkách dělají černé, rozvětvené čáry podélné; zřídka bývají tu jen tečky u předního a vnitřního kraje. Na tykadlech Ů jsou chvostky z brv. — Žijí většinou na výšinách horských a mění se dle výšky svého bydliště. Poletují v létě, nejvíce ve dne, v klidu mají křídla jen ploše střechovitá, někdy skoro rozložená. — Housenky krátké a tlusté přezimují, žijí na lišejnicích na kmenech a na kamenech.

1. *Irorella*, *L.* L. černotečný. Tělo má černé, na límci króním, na plecích, a na řiti žlutkové; přední křídla jsou žlutková, s 3 příčnými řadami černých teček, bez tečky u kořene; zadní křídla bledší mají často načernalé skvrny před rohem. — 1·2 až 1·6 cm. — Tab. 21. obr. 28. — V červenci a srpnu. — U odr. *Freyeri*, *Nick.* jest tělo černé, límec, plece a řiť šafránová; přední křídla mají černou tečku u kořene a 3 příčné řady čárkovitých černých teček; na zadních křídlech jsou u lemu načernalé skvrny. — Odr. *Anderegi*, *HS.* nemá obou prvních řad teček, ale žilky jsou načernalé a křídla bledší; žije na Alpách.

Housenka černá má sirově žlutý pruh z teček na hřbetě provázený po každé straně užším; též na bocích jsou takové pruhy.

2. *Roscida*, *Hüb.* L. rezavý. Tělo černé, plece, řiť a křídla bledě žlutkové barvy; přední křídla na rohu zakouřená, u kořene při předním kraji černá,

na lici s 3 příčnými řadami černých teček, bez tečky u kořene. Zadní křídla jsou před lemem černě skvrnitá, tykadla silně vroubkovaná. — 1 až 1.1 *cm.* — Tab. 21. obr. 29. — Na lesních lukách v červenci. — Odr. *Melonomos*, *Nick.* má řit na žloutlou, přední křídla žloutková, se žlutým náletem. Na Alpách.

3. *Kuhlweini*, *Hüb.* Má tělo s tykadly i křídly barvy žloutkové; na předních křídlech jsou 3 řady černých teček bez tečky kořenové. Tykadla jsou slabě vroubkovaná, zadní křídla před lemem černě skvrnitá. — 1.1 až 1.4 *cm.* — Tab. 21. obr. 30. — Více v nížinách na východě, od května do července. — Alpská odr. *Alpestris*, *Zell.* je větší a má tykadla silněji vroubkovaná.

4. *Aurita*, *Esp.* Tělo černé, límec krční z pravidla, plece, zadek směrem k řiti a křídla na obou stranách barvy žloutkové. Přední křídla mají černou tečku u kořene a 3 příčně řady před lemem. — Tab. 22. obr. 1. — Odr. *Ramosa*, *Fabr.* má místo obou prvních řad teček široce černé žilky. — Tab. 22. obr. 2. — 1.1 až 1.4 *cm.* — Na Alpách.

5. *Mesomella*, *L.* L. bělavý. Přední křídla s pravoúhlým rohem, jasně žlutá, na předním kraji žloutková; po černé tečce je uprostřed kraje předního a vnitřního. Zadní křídla jsou černošedá se žlutými třásněmi. — 1.3 až 1.6 *cm.* — Tab. 22. obr. 3. — *Eborina*, *VW. Hüb.* — Všude v červnu a v červenci.

Housenka černohnědá s černými chloupky má leskle žlutohnědou hlavu, vyskytuje se na lišejnících v dubnu a květnu.

6. *Lithosia*, *Fabr.* Lišejníkovec.

Přední křídla dlouhá a úzká s krátkým krajem vnějším, žlutá nebo šedá, zřídka s několika černými tečkami, zadní více než dvakrát širší, tělo má barvu křídel předních. — Housenky mají řídké chloupky, jsou tmavé s pruhy z pestrých skvrn; přezimují a zakuklují se v květnu nebo červnu. Motýlové poletují od června do srpna a skládají křídla v klidu kolem těla.

1. *Muscorda*, *Hufn.* Přední křídla popelavá, na předním kraji bělavá, se šikmou řadou černých teček za středem a dvěma tečkami nad středem vnitřního kraje; zadní jsou světle šedá. — 1.2 až 1.4 *cm.* — Tab. 22. obr. 4. — V listnatých lesích, v červenci a srpnu.

2. *Griseola*, *Hüb.* L. šedý. Přední křídla jako olovo šedá s úzkým krajem předním, zadní jasně šedá; hlava je bleděžlutá, též řit. — Odr. *Flava*, *Haw.* z Anglie má křídla žlutá, jednobarvá. — 1.3 až 1.7 *cm.* — Tab. 22. obr. 5. — V červnu a červenci.

Housenka černá, napřed s červenými skvrnami, od 3. kroužku s 2 přerušenými červenými pruhy hřbetními. Do května na lišejnících na stromech.

3. *Deplana*, *Esp.* L. žlutokrajný. U ♂ přední křídla jasně šedě hlinožlutá, u kořene předního kraje okrová, zadní jasnější se širokým popelavým lemem; u ♀ všechna křídla narudle šedá, přední se žloutkovým, k rohu se zužujícím proužkem při předním kraji; hlava, řit a třásně barvy žloutkové. — 1.2 až 1.6 *cm.* — Tab. 22. obr. 6. a. ♂, b. ♀. — ♂ *Helneola*, *Hüb.* *HS.* ♂ *Depressa*, *Esp.* *Ochs.* *HS.* *Ochreola*, *Hüb.* — V červenci.

Housenka nazelenale hnědá se žlutým, černě tečkovaným a vroubeným pruhem hřbetním, v němž je na 8. kroužku bílá skvrna. Žije na lišejnících na stromech jehličnatých, řidčeji listnatých.

Lurideola, *Zek.* L. siný. Podobá se následujícímu, ale je větší, přední křídla jsou vzadu širší, tmavěji šedá; proužek při předním kraji je do zadu přišpičatěn,

zadní křídla jsou živěji žlutá. — 1·3 až 1·6 cm. — *Plumbeola*, *HS.* — V červenci a srpnu.

Housenka černošedá s černou čarou na hřbetě a rudožlutým, přetrhaným pruhem bočním. Žije v květnu v lišejnících na listnatých stromech.

5. *Complana*, *L. L.* žlutohrdlý. Přední křídla dosti stejně široká, jasně šedá s proužkem žloutkovým při předním kraji, který je všude stejně široký; zadní křídla jsou bledě okrová, hlava a řiť žluté. — 1·1 až 1·6 cm. — Tab. 22. obr. 7. — *Plumbeola*, *Hüb.* — Hojný od června do srpna.

Housenka podobná předešlé, ale má dvě řady pomerančových skvrn na každé straně. V květnu na lišejnících. *Sericea*, *Gregs. Anglie.* — *Caniola*, *Hüb.* Jižní Alpy.

6. *Unita*, *Hüb.* Podobá se l. žlutohrdlému, ale má přední křídla skoro úplně šedá, stejně široká, s dosti rovným předním krajem; proužek na nich je živě žloutkový, stejně široký; zadní křídla jsou bleděžlutá, na předním kraji široce šedá. — Odr. *Aricleola*, *Hering* má přední křídla temnější, zadní bledší. — Odr. *Flaveola*, *Ebr.* má zadní křídla jednobarevná. — Odr. *Palleola*, *Hüb.* má přední křídla šedožlutá. — 1·1 až 1·6 cm. — V jižním Německu, Uhrách, Francii.

Marcida, *Mn.* Sicilie, Andalusie.

7. *Lutarella*, *L. L.* hlinožlutý. Má křídla žloutková, přední úzká, stejně široká, někdy i celá šedá, hlava napřed načernalá. 1 až 1·2 cm. — *Luteola*, *Ochs. Hüb.* *HS.* — Hojný od července do srpna v lesích. — Odr. *Pallifrons*, *Zell.* má křídla bledší a hlavu celou žlutou.

Housenka černomodrá s bočním pruhem nahoře žlutým, dole bílým.

8. *Sororcula*, *Hufn.* L. šedohřbetý. Má přední křídla a předešlé tělo žloutkový, zadní křídla bleděžlutá, zadek šedý. — 1·1 až 1·3 cm. — Tab. 22. obr. 8. a. b. — *Aureola*, *Hüb.* *Ochs. HS.* — Všude v lesích hojný, v květnu a červnu.

Housenka černá s dvěma žlutými, černě tečkovanými a bíle skvrnitými pruhy hřbetními, v květnu.

Cereola, *Hüb.* V Alpách.

7. Gnophria, Steph. Lišejníkovec.

Křídla mají tvar jako u rodu předešlého, přední mají přidatnou buňku, jsou bez kreseb nebo s 2 okrouhlými skvrnami. Sosák jest silný. — Poletují v noci, v klidu mají křídla jako u předešlého.

1. *Quadra*, *L. L.* čtveroskvrnný. Přední křídla u ♂ bledě žlutošedá, u kořene předního kraje ocelově modrá, u ♀ okrová s dvěma ocelově modrými skvrnami. Zadní křídla bleděžlutá nemají žilky 5., ale 3. a 4. s dlouhou stopkou. — 1·8 až 2·5 cm. — Tab. 22. obr. 9. a, b ♂, c ♀. — Hojný na plotech, v červenci.

Housenka načernala šedá, na hřbetě žlutavá s 3 černými skvrnami napřed, vzadu a uprostřed, má na každé straně tři jemné, tmavé čáry, mezi nimiž jsou červené bradavičky. Na lišejnících na stromech i na střeších do června.

Bipuncta, *Hüb.* Španěly, Italie.

2. *Rubricollis*, *L. L.* rudokrký. Černý, limec u krku cinobrově červený, řiť pomerančová. Zadní křídla mají žilku 5.; žilka 3. a 4. odděleny. — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 22. obr. 10. — V květnu v lesích.

Housenka nazelenalá šedá s červenými a bílými tečkami a bílými čarami podélnými. Žije v srpnu a září na lišejnících na kamenech a kmenech.

III. Prástevníci medvědí. Arctiidae.

Prostřední nebo velcí motýlové silného těla a obvyčejně pestrých barev a kreseb; přední křídla, dosti široká, bývají podlouhle trojhranná, sahají k řiti a mohou se řasnatě skládati. Tykadla kratší než polovice předního křídla, u ♂ obvyčejně mají krátké zoubky hřebinkové; makadla krátká, oči holé, nohy krátké často s vlnovitými chloupky, ostruhy na holeních velmi krátké. — Housenky 16nohé mají obvyčejně silné bradavky s dlouhými chloupky v hustých chvostech; hlava bílá malá a kulatá. Jsou velmi čilé, přezimují z pravidla; některé bývají za dne skryty, jiné zdržují se na bylinách nízkých na výsluní. Proměňují se v měkkém zámotku v tlustou, tupou pupu. Motýlové poletují v noci, zřídka ve dne, a skládají v klidu křídla střechovitě; sedávají na kamenech, kmenech a j.

.1. Emydia, Boisd. Prástevník.

Přední křídla velmi dlouhá, světlá s černými tečkami nebo podélnými čarami, zadní velmi široká, pod rohem zatažená. Makadla velmi malá, sosák měkký a krátký, nohy z přitisklými šupinami. Tělo dosti štíhlé. Motýlové poletují v červenci, housenky žijí do května.

1. *Striata*, L. P. jestřábníkový. Přední křídla bledě okrová, u ♂ s černými čarami podélnými na žilkách, u ♀ s krátkými čárkami před vnějším krajem; zadní křídla žlutková se širokými černými kraji a černým měsícem uprostřed. — 1·3 až 1·8 cm. — Tab. 22. obr. 11. — *Grammica* L. — Hojný, ale ne všude.

Housenka černohnědá s pomerančovým pruhem hřbetním, bílou čarou boční, černohnědými bradavkami, s rezavými chloupky má nožičky břišní rudohnědé. Na travách, vřesu a na různých bylinách v úkrytu.

Bifasciata. *Ramb.* Korsika.

2. *Cribrum*, L. P. fialkový. Přední křídla má bílá se čtyřmi řadami černých teček na příč, zadní jsou tmavošedá. — U jihoalpské odr. *Candida*, *Cyr.* mizí černé tečky; odr. *Rippertii*, *Boisd.* má načernalá křídla; odr. *Inquinata*, *Ramb.* má přední křídla běložlutá; odr. *Chrysocephala*, *Hb.* má okrovou hlavu. — 1·3 až 1·7 cm. — Tab. 22. obr. 12. — Hojný.

Housenka šedohnědá, na bocích žlutohnědá s 3 bělavými čarami hřbetními a velkými černými skvrnami mezi nimi. Žije na vřesu.

2. Deiopeia, Steph. Prástevník.

Přední křídla jsou podlouhle trojhranná, s pestrými skvrnami, zadní velmi široká; na těle, makadlech a na nožičkách přilehlé šupinky, sosák rohovitý; buňka přídavná vznikla spojením žilky 7. a 10.

1. *Pulchella*, L. Přední křídla nažloutle bílá s četnými drobnými černými a většími šarlatovými hranatými skvrnami, zadní bílá jako mléko mají při lemu širokou, černou, chobotnatou pásku. — 1·6 až 1·9 cm. — Tab. 22. obr. 13. — *Pulchra*, *V. W. Hübn. HS.* — V červenci, hojněji se vyskytuje na jihu, ale zdá se, že občas putuje na sever.

Housenka tmavošedá se širokým bílým pruhem hřbetním a načervenalými čarami na bocích. V květnu na jitroceli a j.

3. Euchelia, Boisd. Prástevník.

Přední křídla široce trojhranná, černá s červenou kresbou, zadní dosti široká, zaokrouhlená; tělo, makadla, nohy a sosák jako u předešlého rodu. Přídavná buňka

vzniká příčnou žilkou mezi žilkami 11. a 7. — Housenky bez bradavek mají řídké, krátké chlupy.

1. *Jacobeae*, *L. P. stařečkový*. Přední křídla jsou černá a mají krvavý pruh podélný pod předním krajem a dvě krvavé skvrny při kraji vnějším; zadní křídla jsou krvavá. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 22. obr. 14. a. b. — Hojný v květnu a červnu.

Housenka černá se širokými pomerančovými kroužky žije v červenci na stařečku přímětníku (*Senecio jacobaeae*).

4. *Nemeophila*, *Steph. Prástevník*.

Sameček má tělo dosti štíhlé; sosák je rohovitý. Tykadla u ♂ hřebenitá, u ♀ pilovitá. Lítají ve dne, housenky za dne bývají skryty.

1. *Russula*, *L. P. chrastavcový*. Přední křídla u ♂ jasně žlutá s růžovými trásněmi, vnitřním krajem a středovou skvrnou; zadní jsou bleděžlutá s hnědou skvrnou středovou a páskou. Samička je menší, má křídla rezavá, přední s načervenalými žilkami, na zadních křídlech je kořen, středová skvrna a lemová páska načernalé. — 1·8 až 2·2 *cm.* — Tab. 22. obr. 15. a ♂, b ♀. — Všude hojný v červnu a zase v srpnu.

Housenka černohnědá se žlutým, červeně tečkovaným pruhem hřbetním a ryšavými chlupy žije od podzimu do května a zase v červenci na chrastavci, pampelišce, ptačinci a různých drobných rostlinách.

2. *Metelkana*, *Led.* Má přední křídla žlutá s bledě rezavými žilkami a trásněmi, zadní červcová s černými skvrnami. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 22. obr. 16. — Uhry.

3. *Plantaginis*, *L. P. jitrocelový*. Má přední křídla černá, na nich podélný pruh od kořene, dva se křížující příčné pruhy před vnějším krajem a skvrnu pod předním barvy jasně žluté; zadní křídla jsou u ♂ skoro pomerančová, u ♀ cinobrová, s černými pruhy od kořene a černými skvrnami u vnějšího kraje. Zadek u ♂ žlutý, u ♀ červený se širokým černým pruhem na hřbetě. — U ♂ vyskytují se časté měny, že má na př. bílou základní barvu na křídlech zadních (odr. *Hospita*, *V. W.*), nebo tatáž celá černá (odr. *Matronalis*, *Fr.*) — 1·6 až 2 *cm.* — Tab. 22. obr. 17. a. b. c ♂, d ♀. — Hojný v lesích v červnu a červenci, odr. *Matronalis* v Alpách.

Housenka černá. nahoře na 6 středních člancích cihlová, žije do května na listech jitrocele, knotovky bílé, silenky noční a j.

5. *Callimorpha*, *Latr. Prástevník*.

Velcí motýlové, jejichž přední křídla jsou široce trojhranná, tmavá, s krvavými skvrnami nebo pruhy; zadní křídla jsou široká, červená, tělo s přilehlými šupinkami. Přidatná buňka vzniká žilkou šikmou mezi žilkami 10. a 7. — Housenky mají jasné pruhy podélné a chlupaté bradavky; žijí do května na jívách, kopřivách, malinách a j.; motýlové poletují v červenci.

1. *Dominula*, *L. P. hluchavkový*. Má přední křídla zelenavě modročerná, na vnitřní polovici s pomerančovými, na vnější se žlutobílými skvrnami; zadní křídla jsou karminová, zřídka žlutá (odr. *italica*, *Standf.*) nebo skoro celá černá (odr. *Persona*, *Hüb.*), se širokou, skvrnitě přerušovanou černou páskou lemovou a velkou černou skvrnou středovou. Na hrudi jsou dva pomerančové pruhy podélné, zadek je červený s černým pramenem středovým. — 2 až 2·7 *cm.* — Tab. 23. obr. 1. a. b.; c. odr. *Persona*. — Hojný.

Housenka modročerná s jasně modrými bradavkami má tři žluté, bíle tečkované pruhy podélné.

2. *Hera*, *L. P. kostivalový*. Přední křídla tmavozelená se žlutobílými pásy přičnými, zadní křídla a zadek barvy rumělkové; na zadních křídlech jsou velké černé skvrny, na zadku na hřbetě řada černých teček; hrud' a plece po stranách žlutavé. U odr. *Lutescens*, *Staud.* jsou zadní křídla žlutá. — 2·5 až 2·9 cm. — Tab. 23. obr. 2. a. b. — V hornatých krajinách, ne zřídka.

Housenka načernalá nebo hnědá se žlutým pruhem hřbetním a pomerančovými bradavkami, má žlutobílou čáru boční.

6. *Pleretes*, *Led. Prástevník*.

Velci motýlové s tlustým zadkem, který je na konci zakulacen; mají velké, jasné, zadní tmavé skvrny. Makadla jsou poměrně velká a na nohách jsou šupinky přitisklé. Housenky mají na bradavkách dlouhé chlupy a nemají kreseb, z pravidla přezimují dvakrát a zakuklují se na jaře, anižby po druhém přezimování čeho požily.

1. *Matronula*, *L. P. největší*. Přední křídla jsou olivově hnědá, mají 4 velké citronové skvrny při kraji předním a malou nad vnitřním rohem; zadní jsou pomerančová s velkými černými skvrnami. Hrud' je hnědá, má dva červené pruhy hřbetní a dva žluté boční; na nachovém zadku je řada černých skvrn. — 3·4 až 4·1 cm. — Tab. 23. obr. 3. a. b. — Nejvíce v hornatých krajinách, méně v rovinách, ne všude v červnu a červenci.

Housenka z prvu bělavá, později tmavohnědá, má dlouhé, rudohnědé chlupy. Bývá za dne mezi kameny nebo pod mechem, chov její je dosti nesnadný. Dlužno chovati pohromadě jich jen několik ve klicce, dáti je do stínu a často, zvláště po přezimování, kropiti. Žere listy střemchy, lisky, zimolezu obecného a j.

7. *Arctia*, *Schr. Prástevník*.

Prostřední i velci motýlové, jejichž tělo je u obou pohlaví tlusté, sosák měkký, přední křídla tmavá se žlutými nebo bílými, nebo žlutá s tmavými kresbami, zadní bývají červená nebo žlutá. — Housenky velmi čilé mají na bradavkách dlouhé chlupy; žijí na různých bylinách a z pravidla přezimují; motýlové poleťují od května do srpna.

1. *Caja*, *L. P. medvědí*. Přední křídla hnědá jako káva s bílými propletenými a před vnějším krajem se křížujícími páskami; zadní křídla a zadek barvy rumělkové s velkými červenými, modře poprášenými skvrnami. U různých odrůd mizí bílé pásy předních křídel a splývají skvrny na zadních. — 2 až 3·2 cm. — Tab. 23. obr. 4. a. b. — Všude hojný v červenci a srpnu.

Housenka je černá, má bílé bradavky a na nich dlouhé chlupy, na předních 3 kroužcích na stranách rezavé, ostatně všude černé s bílými konečky, vyskytuje se do počátku června. Na housenkách pěstovaných pozorováno, jak lze odchovati na př. postavením pichnic rostlin do slané vody různých odstínů barevných; krmení listy ořešáku vlaskeho působí na zbarvení tmavé, po listech pámelniku (*Symphoricarpus racemosus*) též vznikají odrůdy tmavé, jmenovitě když se děje chov po několik pokolení.

2. *Flavia*, *Fssl.* Má přední křídla černá s bílými páskami, zadní bledě okrová s černými skvrnami před vnějším krajem; zadek růžový s černým pramenem na hřbetě. — 2·5 až 3·2 cm. — Tab. 23. obr. 5. — Na vysokých Alpách v červenci.

3. *Villica*, *L. P.* špenátový. Přední křídla černá s velkými, zaokrouhlenými skvrnami bílými, nebo žlutými (odr. *Angelica Boisd.*), zadní pomerančová s černým rohem a černými tečkami. — 2·5 až 3·2 *cm.* — Tab. 23. obr. 6. — V červnu a červenci ne všude.

Housenka černá jako samet má hlavu hnědočervenou a chlupy jasně knědé; žije na řebříčku, hluchavkách a j. rostlinách.

4. *Purpurata*, *L. P.* angreštový. Tělo a přední křídla barvy živě žluté, tato s četnými, drobnými, hnědožlutými skvrnami, zadní křídla jsou nachová a černě skvrnitá, žíldka žlutá (odr. *Flava, Staud.*) — 1·8 až 2·3 *cm.* — Tab. 24. obr. 1. a. b. — *Purpurea*, *L.* — V červnu a červenci.

Housenka černá, nahoře sryšavými, na bocích se žlutavými chlupy, má žlutavý pruh hřbetní a boční, do května.

5. *Fasciata*, *Esp.* Přední křídla žlutobílá s hnědočernými páskami a skvrnami; zadní žlutá, na předních a často i na vnějším kraji červená se sporými černými skvrnami. Zadek je červený, poslední kroužek černý. — 1·8 až 3 *cm.* — Tab. 23. obr. 7. — Jižní Francie a Itálie.

6. *Hebe*, *L. P.* pryšcový. Přední křídla černá jako samet s 5 bílými, pomerančově vroubenými příčnými páskami, z nichž obě prostřední jsou uprostřed spojeny; zadní křídla a zadek barvy krvavé, na křídlech černé skvrny, na zadku černý pruh hřbetní a černá řiť. — 2 až 2·5 *cm.* — Tab. 23. obr. 8. — Dosti hojný v červenci, nejvíce na písčité půdě.

Housenka černá se šedočernými, na bocích rezavými chlupy; žije do května na pryžcích a jiných bylinách, bývá skryta.

Festiva, *Bkh.* Laponsko,

7. *Aulica*, *L. P.* užankový. Přední křídla skořicová s malými, jasně žlutými skvrnami, zadní pomerančová se širokými, páskovitými, černými skvrnami, zadek nahoře černý má žlutě vroubené články. — 1·4 až 1·8 *cm.* — Tab. 23. obr. 9. — Zde onde v květnu a červnu.

Housenka černá jako samet má rezavé, na posledních kroužcích černé, velmi dlouhé chlupy; na suchých lukách.

8. *Maculata*, *Lug.* je větší, má na vnější půlce zadních křídel šarlatový nálet. — 1·6 až 2 *cm.* — *Civica*, *Hüb.* — *Curialis*, *Esp.* — V jižních Tyrolích v květnu a červnu.

Dejeanii, *God.* Španěly.

9. *Maculosa*, *W. V. P.* svízelový. Přední křídla jako kůže hnědá s 3 příčnými řadami malých, hranatých, černých skvrn, zadní červcová, s černými skvrnami středovými a lemovými. — Odr. *Simplonica* z Alp má tmavší přední křídla. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 23. obr. 10. — Po různu v červenci a srpnu.

Housenka černá jako samet se žlutavou čarou hřbetní a černými, na bocích rezavými chlupy žije do června na svízlech a jiných bylinách.

10. *Casta*, *Esp.* *P.* mařinkový. Tělo a přední křídla tmavohnědá, tato s 2 širokými bílými, růžově nadehnutými páskami, zadní křídla u ♂ bělavá s růžovým náletem, u ♀ růžová s hnědou páskou lemovou. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 24. obr. 2. — Ná jihu, ale též u nás, v květnu.

Housenka načernalá s jasnější čarou hřbetní a podlouhle čtyřhrannými, černými skvrnami hřbetními, žije na svízlech a mařinkách od července do září.

Latreilei, *God.* Španěly.

11. *Cervina*, *Fall.* Podobá se následujícímu, snad je jen jeho odrůdou; má kresby méně čisté, jako rozmazané, bez podélného pruhu na předních křídlech. — 1·2 až 1·5 *cm.* — Tab. 24. obr. 3. — Na Alpách, vzácný.

12. *Quenseli*, *Payk.* Přední křídla černá se žlutými žilkami, podélným pruhem žlutým v zahybu a třikrát lomeným pruhem příčným před lemem; zadní jsou černá, s klikatým pruhem před lemem. u ♂ bělavým, u ♀ bledě okrovým. — 1·2 až 1·7 cm. — Tab. 24. obr. 4. — Na vysokých Alpách.

8. *Euprepia*, *HS.* Prástevník.

Na rozdíl od předešlého rodu jsou přední křídla ostřeji zakončena, tmavá s jasnějšími pásy příčnými a mají přidatnou buňku, na tykadlech ♂ chvostky brv; sosák zcela zakrnělý.

1. *Pudica*, *Esp.* Hnědočerný s červenavě bílými, propletenými pruhy, mezi nimiž zbývá základní barva jen jako četné malé hranaté skvrny; zadní křídla jsou bledě růžová s černavými tečkami. — 1·6 až 2 cm. — Tab. 23. obr. 11. — Jižní Evropa, Švýcarsy.

9. *Spilosoma*, *Steph.* Prástevník.

Tělo velmi tlusté, na hrudi chlupy vlnité, sosák jen u prvního druhu zřetelný, u ostatních všech zakrnělý. Přední křídla mají černé tečky nebo setřené příčné pruhy, nebo jsou bez kresby. — V květnu a červnu, housenky v létě a na podzim.

1. *Fuliginosa*, *L.* P. šťovíkový. Tykadla u obou pohlaví bez zoubků, přední křídla skořicová s 2 tmavými tečkami a černou, přerušenou páskou lemovou. Zadek je růžový a jsou na něm ve 3 řadách černé skvrny. — 1·1 až 1·6 cm. — Tab. 24. obr. 6. a. b. — Vyskytuje se dvakrát do roka, v květnu a srpnu.

Housenka jednobarvá, světlá, hnědšedá nebo černá, od října do dubna a zase v červnu a červenci na šťovíku, jitrocelích a j.

2. *Luctifera*, *W. V. P.* smuteční. Černý, zadní křídla na vnitřním rohu okrová, zadek též, na něm je řada černých teček. — 1·1 až 1·6 cm. — Tab. 24. obr. 7. — V červnu a červenci.

Housenka černá má černožlutý pruh hřbetní.

3. *Luctuosa*, *Hüb.* Černý jako saze. — 1·1 až 1·3 cm. — Jižní Evropa, jižní Alpy.

4. *Sordida*, *Hüb.* Sameček černošedý, ♀ žlutošedá, na předních křídlech 3 neurčité černé pruhy příčné. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 24. obr. 8. a ♂, b ♀. — Alpy.

5. *Mendica*, *Cl. P.* vratičkový. Sameček popelavý, ♀ bílá, přední křídla se sporými černými tečkami; zadek šedý nebo bílý. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 24. obr. 9. a ♂, b ♀. — Hojný. — U odr. *Rustica*, *Hüb.*, z Uher je ♂ bílý.

Housenka nahnědle zelená se slabou jasnější čarou hřbetní a rudohnědými chlupy má rezavou hlavu.

6. *Lubricipeda*, *Esp.* P. bezový. Bledě okrový, přední křídla s drobnými, černými skvrnami, jež z části stojí v příčných řadách, zadek živě okrový, Odr. *Zatima*, *Cr.*, která se poprvé vyskytla na Helgolandě, a nyní se i jinde pěstuje, má místo teček černé čáry podél celých křídel. — 1·6 až 2 cm. — Tab. 24. obr. 10. a. b., c. odr. *Zatima*. — Hojný.

Housenka hnědožlutá s bledou čarou hřbetní má bílé pruhy boční; žije na bezu černém, dřívěti, náprstniku. oměji a j.

7. *Menthastris*, *Esp.* P. mátový. Tykadla celá černá, křídla bílá, přední s četnými černými tečkami zadní s malými načernalými skvrnami uprostřed a před vnějším krajem; zadek nahoře je okrouhlý. — 1·3 až 1·8 cm. — Tab. 24. obr. 11. a. b. — Všude hojný. — U odr. *Walkerii*, *Curt.* Z Anglie a Francie splývají tečky v podélné paprsky.

Tmavohnědá housenka má ostrou, žlutou čáru hřbetní a černé chlupy; žije na mátech, rdesnech, vratičce a j.

8. *Urticae*, *Esp.* P. kopřivový. Má přední křídla více protáhlá než předešlý, s menším počtem černých teček; též tykadla nejsou celá černá, nýbrž nahoře bílá. — 1·6 až 2 cm. — Tab. 24. obr. 12. — Dosti rozšířen.

Housenka tmavohnědá má rudožlutou hlavu a žije na týchž rostlinách jako předešlá, též na ostřicích a kopřivách

10. *Ocnogyna*, *Led.*

Nemá na holeních zadních noh žádných ostruh; křídla jsou u ♀ menší, zadní jsou úzce trojhranná.

1. *Parasita*, *Hüb.* Hnědošedý, přední křídla u ♂ s 2 řadami černých, jasněji vroubených, dlouze trojhranných skvrn, zadní beze skvrn; ♀ má na předních křídlech 3 řady skvrn kratších a širších. — ♂ 1·4 cm., ♀ 0·9 cm. — Tab. 24. obr. 5. a ♂, b ♀. — V Alpách, též v Uhrách.

Corsica, *Rb.* na Korsice. — *Baetica*, *Rb.* Andalusie. — *Hemigena*, *Grasl.* Pyreneje. *Zoraida*, *Grasl.* Andalusie.

IV. Prástevníci úzkokřídlí. *Hepialidae*.

Motýlové drobní nebo prostřední; na hlavě jsou chloupky vlnovité, rovně i na krudi, na zadku přilehlé; tento je velmi dlouhý a sahá daleko za zadní křídla. Tykadla nejsou delší nežli hrud, jsou nitkovitá, zřídka že mají krátké lupinkovité rozšířeniny; makadla malá, oči lysé, sosák schází. — Nohy jsou krátké, s huňatými chloupky, holeně bez ostruh. — Všecka křídla jsou podlouhlá, s velmi tupým vnitřním úhlem, přední nazad trochu širší, zadní dlouze vejčité. Nápadné jest sestavení žilek, mají totiž i zadní křídla 2 až 3 z přední středové žilky vznikající větve, které jdou ku přednímu kraji; mimo to mají všecka křídla až ku kořenu sahající vsunutou buňku; přední však nemají buňky přídavné a buněk vedlejších u kořene. Na předních křídlech bývá jen několik k vnitřnímu kraji sblížených jasných pruhů ze skvrn. — Housenky mají 16 noh, jsou tenké, mají bradavky s jednotlivými jen chloupky a lesklou hlavu i štít týlní; žijí od leta do příštího května v zemi na kořenech a proměňují se v zámotku v táhlou pupu, která má trny na zadečku. Motýlové poletují za soumraku v lesích na lukách a skládají křídla střechovitě.

1. *Hepialus*, *Fabr.* Hrotnokřídlec.

1. *Humuli*, *L.* H. chmelový. U ♂ křídla na lici stříbrobílá, bez kreseb, na rubu hnědošedá; u ♀ přední hlinožlutá s 2 bledě cihlovými šikmými pruhy, načernalé šedá. — 1·8 až 2·7 cm — Tab. 24. obr. 13. a ♂, b ♀. Hojný od května do srpna.

Housenka jasně žlutá má hnědou hlavu i štít týlní; v kypré půdě, na kořenech trav, chmele, kopřiv a j.

2. *Sylvinus*, *L.* H. úhlopásný. Přední křídla u ♂ rudožlutá až skořicově rudá, u ♀ hnědošedá, s 2 velkými, v zadu tmavě počínajícími šikmými čarami,

které se u vnitřního kraje v pravém úhlu stýkají; zadní jsou tmavohnědá, u ♂ při lemu načervenalá. — 1·2 až 2 cm. — Tab. 24. obr. 14. — Hojný v srpnu a září.

Housenka šedobílá, s mdlou, tmavou čarou hřbetní a červenožlutou hlavou žije na kořenech šfovíku.

Amasius, HS. Řecko.

3. *Velleda*, *Hüb.* H. kapraďový. Přední křídla šedohnědá se stříbrošedým pruhem ze skvrn, jdoucím z předního rohu a vroubeným tmavými, hnědožlutě vyplněnými dvojicemi čar; ve středním poli, při předním kraji i vnějším jsou stříbrošedé skvrny; zadní křídla jsou šedá. — 1·8 až 2·5 cm. — Tab. 24. obr. 15. — V červenci, v hornatých polohách.

Housenka bílá má na předních kroužcích žlutavé skvrnky a hnědočervenou hlavu; žije na oddenku hasivky orličí.

Carna, *Esp.* Alpy. — *Pyrenaicus*, *Dons.* Pyreneje.

4. *Lupulinus*, *L. H.* běloskvorný. Přední křídla žlutohnědá až rudohnědá, s bělavým, slabě lesklým pruhem z předního rohu ku vnitřnímu kraji, a pruhem podobným z kořene; zadní křídla jsou načernale šedá. — 1 až 1·5 cm. — Tab. 24. obr. 16. a ♂, b ♀. — Hojný v květnu a červnu.

Housenka žlutavě bílá s černými bradavkami a hnědou hlavou žije na kořenech rozličných rostlin.

Gama, *Hüb.* Alpy, Švédsko, Finsko.

5. *Hecta*, *L. H.* prvosenkový. Přední křídla žlutohnědá, u ♂ okrově poprášená, s jasným pruhem šikmým před středem a šikmou řadou skvrn před lemem; tato je u ♂ stříbrobílá a černě vroubená, u ♀ jasně šedá a širší; zadní křídla jsou černošedá. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 24. obr. 17. a. b. — Všude hojný od konce května do července.

Housenka špinavě šedá, s 2 černými skvrnami na každém kroužku. má hlavu hnědožlutou; žije na kořenech vřesu, prvosenek, šfovíků a j.

V. Drvopleňovití. Cossidae.

Motýlové prostřední i velcí, těla dilem silného, zavalitého, dilem štíhlého, s přilehlými chloupky; zadek sahá nejméně s polovici za zadní křídla. Křídla vůbec jsou silná, přední v zadu málo širší, obyčejně se zaokrouhleným předním rohem, s 12 žilkami, vsunutou buňkou a buňkou přídatnou, zadní krátká, zaokrouhlená, s 8 žilkami. Hlava bývá zatažena, oči holé, makadla malá, tykadla dosahují nejvýše $\frac{1}{3}$ délky křídel předních, u ♂ s 2 řadami lupínek nebo zoubků hřebenovitých; sosák schází. — Housenky 16nohé, lysé, mají jen jednotlivé krátké chloupky; jejich kusadla jsou velmi silná, břišní nožičky mají věnečky z drápků. Žijí vnitř v rostlinách, dvakrát přezimují a zakukluji se v rostlinách v zámotku s pilinami pomíchaném; pupa má na zadku trny, před vylihnutím se do polovičky vysune. Motýlové poletují v noci a skládají křídla v letu střechovitě. Sedávají ne zřídka po vylihnutí na kmenech nebo lodyhách rostlin, v nichž se vyvíjely. Že je housenka v rostlině, pozná se dle vyházených tříštiček a dle vytékající mizy; při chovu dlužno dáti je do nádob skleněných nebo hliněných, krytých drátěnou sítí, protože by klíčky dřevěné prohlodaly a utekly. Motýlové ve sbírkách snadno se kazí proto, že mají v těle mnoho tuku, který časem proniká.

1. *Cossus*, Fabr. Drvopleň.

Velcí a nemotorní motýlové, s hrubými šupinkami na křídlech; přední jsou šedá s černou vlnovkou nebo bílá s tmavší páskovitou skvrnou. — Housenky splo-

štěné mají plochou hlavu a na bocích záhyby; žijí v mládí pod korunou, později ve dřevě stromů. Motýlové objevují se v červnu a červenci, vylézají pod večer.

1. *Cossus*, *L.* D. vrbový. Přední křídla šedohnědá s četnými černými, vlnovitými příčkami, které se rozvětvují a spojují; 3 nebo 4 černé příčky jsou silnější a určitější. Zadní křídla jsou hnědošedá, téměř a obojek krční šedožlutý. — 3·4 až 4 cm. — Tab. 24. obr. 1. — *Ligniperda*, *F.*

Housenka špinavě masová. na hřbetě temně rudá. má černou hlavu a žlutý. černě skvrnitý štít týlní. Ve vrbách. topolech, též v ovocných stromech a dubech, ne zřídka.

2. *Terebra*, *W. V.* D. topolový. Předešlému velice podobný, ale má přední křídla ostřejší, čistěji šedá, s 2 silnějšími příčkami; hlava a obojek barvy černošedé. — 3·1 až 3·8 cm. — Tab. 25. obr. 2. — Málo rozšířen, vzácný.

Housenka špinavě bílá, na hřbetě nažloutlá, má tmavohnědou hlavu a hnědožlutý týlní štít s černými skvrnami; žije v topolech.

2. *Zeuzera*, Latr. Drvopleň.

Křídla dosti zостřená s dlouhým vnějším krajem, bílá s četnými okrouhlými tmavými skvrnami; makadla velmi krátká, zadek ♀ protáhlý. Housenky válcovité s bradavkami.

1. *Pyrina*, *L.* D. maďalový. Bílý, hrud a křídla s četnými okrouhlými nebo vejčitými skvrnami barvy modré jako kalená ocel, jež na zadních křídlech jsou bledší. *Aesculi*, *L.* — 2·5 až 3·2 cm. — Tab. 25. obr. 3. a. b. — V červenci a srpnu.

Housenka žlutá s černými bradavkami má hlavu černou, rovněž i štít týlní. Žije ve větvích i kmenech stromů listnatých. nejvíce v jasanech a mladých jabloních. též v šeriku.

3. *Phragmatoecia*, Newm. Drvopleň.

Přední křídla dosti stejně široká, s krátkým vnějším krajem, bez kreseb; zadek ♀ velmi protáhlý, makadla velmi malá. — Housenky válcovité, vespod ploché.

1. *Castaneae*, *Hüb.* D. rákosový. Přední křídla žlutohnědá, mezi žilkami načernale poprášená, zadní nahnědle bílá. *Arundinis*, *Hüb.* — 1·6 až 2 cm. — Tab. 25. obr. 4. — V červenci, ne zřídka.

Housenka nažloutlá, nahoře nahnědlá s bělavou čarou hřbetní, hnědou hlavou a týlním štítem. Ve stéblech rákosí (*Phragmites communis*).

4. *Hypopta*, Hb. Drvopleň.

1. *Caestrum*, *Hüb.* D. révový. Přední křídla zakončena skoro pravým úhlem, bělavá s velkou nahnědlou, načernale vlnitou, skoro poloměsícovitou příčnou skvrnou za středem; na zadním jejím kraji jsou malé, hranaté, černé skvrny; zadní křídla hnědošedá. — 1·8 až 2·2 cm. — Jižní Morava, Dolní Rakousy, Uhry; velmi vzácný.

5. *Stygia*, Latr.

1. *Australis*, *Latr.* Přední křídla hnědožlutá, s temnějšími, klikatými kresbami; u zadních je bílé stříbrné pole, vroubené široce černoohnědě. — Tab. 29. obr. 6. — Jižní Francie, Španěly.

Colchica, *Herr* Sarepta.

6. Endagria, Boisd.

Mali motýlové těla dosti štíhlého, u ♀ protáhlého; křídla jsou krátká a široká, přední s jasnými skvrnami jsou skoro pravým úhlem zakončena; makadla přesahují přes hlavu.

1. *Ulula, Bkh.* Přední křídla olivově šedá s velkými hranatými skvrnami a bílým lemem; třásně jsou šedě bíle skvrnité. *Pantherina, Hübn.* — 9 až 11 mm. — Tab. 25. obr. 5. — U Vidně, Darmstadtu, v červnu.

Psychidion, Staud. Recko. — *Salicicola, Ev.* Jižní Rusko.

VI. Cocliopodae. Slimákovci.

Mali motýlové těla ne příliš silného, chlupatého; zadek sahá jen k zadnímu rohu zadních křídel. Oči holé, tykadla o málo delší než polovice předních křídel; sosák jen ze dvou krátkých, měkkých vláken, nohy černé s chloupky na holeních. — Housenky tlusté, sploštěné, mají místo břišních nožek malé lepkavé nádory, žijí v podzimu na listnatých stromech a proměňují se v pevném obalu soudečkovém v pupu, na které se vyvíjejí údy příštího motýla ve zvláštních obalech. Motýlové poletují v létě v noci, v klidu drží křídla střechovitě.

1. Heterogenea, Knoch. Slimákovec.

1. *Limacodes, Hufn.* Sl. dubový. Křídla okrová, u ♀ bledší, s 2 tmavohnědými, přímými příčnými pruhy, jež se před vnitřním krajem od sebe oddělují; u ♂ jest půda mezi nimi tmavě poprášena. — 9 až 11 mm. — Tab. 25. obr. 6. — *Testudinana, Hübn. Tr., Testudo, W. V.* — Ne zřídka v květnu a červnu.

Housenka zelená má na hřbetě 3 řady lesklých bradavek a 2 bělavé čáry, na bocích žlutý pruh; na dubech.

2. *Asella, W. V.* má přední křídla přistřená, bez kreseb, okrové barvy, zadní načernalá. — 7 až 9 mm. — Vzácný, v červnu a červenci.

VII. Psychidae. Vakonoši.

Samci jsou malá, útlá zvířátka s chlupatým tělem a nejčastěji širokými, často úplně zaokrouhlenými křídly, obyčejně spoře šupinkatými a průsvitavými, vždy kalně jednobarevnými. Tykadla mají útlé, brvité, hřebinkovité zoubky, oči jsou holé, nohy krátké, s chloupky na holeni. Samičky bezkřídle podobají se spíše červovitým larvám, nemají tykadel, ani makadel, ani nožiček, vyjma u posledního rodu. — Housenky žijí v přenosných vacích, jsou holé, mají malé bradavky vždy s jedním chlupem, mají též rohovitě hřbetní štíty na 3 prvních krouzcích; břišní nožičky jsou jen velmi krátké pahýly s věnečkem háček. Zakukluji se v opředěném vaku, samčí pupa je štíhlá a vylézá při líhnutí z části z vaku, samičí ostává ve vaku, rovněž často i dospělá samička. Při pojímání vsune ♂ zadeček do vaku, jen u rodu *Fumea* vylézá ♀ z vaku. Sameček poletuje třepetavě za dne, žije jen krátkou dobu a umírá hned po pojímání.

1. Psyche, Schr. Vakonoš.

Přední křídla trojhranná nebo zaokrouhlená, zadní rovněž tak široká, kratší nebo i trochu užší; jejich středová buňka až ku kořenu ve 2 buňky rozložena,

žilka předního okraje jest s přední středovou spojena krátkou příčkou, čímž vzniká třetí, často krátká buňka středová. Tykadla krátká, u některých druhů bývají hřebínkovité dlouhé zoubky mezi sebou proházeny. — Housenky obvykle dvakrát přezimují, motýlové se lihnou od května do července.

1. *Unicolor*, *Hufn.* V. trávový. Sameček načernalý, má křídla dosti hustě šupinkatá, s hělavými trásněmi, přední široce trojhranná s 11, zadní se 7 žilkami; ♀ je žlutavě bílá s tmavším hřbetem. — ♂ 1·2 až 1·4 cm, ♀ 1·3 až 1·8 cm. — Tab. 25. obr. 7. a. b. — *Graminella*, *W. V. Hübn.* *HS.* — *Vestita*, *Esp.* — Dostí rozšířen v lesích v červnu a červenci. — Vak 3·4 cm. dlouhý bývá u ♂ poset dlouhými, silně v zadu odstálými kousky listů a stebel, u ♀ tyto zbytky rostlin jsou menší a přilehají.

Housenka šedohnědá má hrudní štíty leskle hnědé s 3 žlutými podélnými čarami; žije do května na travách; pupa ♀ hnědá, na hřbetě temnější.

Villosella, *Ochs.* vzácná. — *Febretta*, *Boyer*, Španěly. *Ecksteinii*, *Led.* Uhry.

2. *Viciella*, *W. V. V.* vikvicový. Sameček nažloutle hnědošedý má křídla řídko šupinatá, přední na zad dokonale zaokrouhlená s 11, zadní s 8 žilkami a tělo nemotorné; ♀ je velmi tlustá, červenavě žlutá, na hřbetě temnější. — Odr. *Stettinensis*, *Herr.*, jest menší a tmavší a má na všech křídlech o žilku méně. — ♂ 8 až 11 mm., ♀ 1 cm. — Tab. 25. obr. 8. — Málo rozšířen, v červnu.

Vak tlustý. 1·3 až 1·8 cm. dlouhý je pokryt stébly a žebry listovými na přič. Housenka olivová má černé pruhy a skvrny a žije na travách; ♀ pupa černá je na obou koncích rudohnědá.

3. *Viadrina*, *Staud.* Předešlému velmi podobný, ale tmavší, načernalý, ne hnědý. Ve Slezsku.

Constancella, *Brä.* Jižní Francie. — *Crassicornis*, *Staud.*, Řecko. — *Apiformis*, *Ros.-i.*, Itálie, Korsika. — *Praecellens*, *Staud.*, Španěly. — *Graslinella*, *Boisd.* V květnu, vzácný. — *Opacella*, *HS.* Po různu. — *Uralensis*, *Zel.*, Rusko. — *Zelleri*, *Mn.* Uhry. — *Pyrenacella*, *HS.*, Španěly. *Albida*, *Esp.*, Francie.

4. *Atra*, *Esp.*, Křídla průhledná, lesklá, s načernalými trásněmi, zadní mnohem užší předních. — ♂ 7 až 8 mm. — *Angustella*, *HS.* — U Vidně.

Schiffermilleri, *Staud.*, v Alpách.

5. *Muscella*, *W. V. V.* šedý. Křídla u ♂ průsvitavá, lesklá, s nahnědlými trásněmi, zadní málo užší předních, všecko s oddělenými žilkami; zadeček sahá nepatrně za křídla zadní. Narudle žlutá ♀ má hnědé štítky na zadečku. — ♂ 8 až 9 mm., ♀ 1·1 cm. — Tab. 25. obr. 9. — V květnu.

Vak 1·3 až 1·8 cm. dlouhý jest pokryt kousky trávy a mechu. Housenka tmavě černohnědá, na bocích a na břiše světlejší, s leskle černými štíty na hřbetě, žije do dubna na travách; samiči pupa je světle hnědá, na hřbetě tmavší.

Fulminella, *Mill.*, Španěly. — *Mediterranea*, *Led.*, Jižní Francie, Itálie. — *Gundeboutella*, *Mill.*, Francie. — *Plumifera*, *Ochs.*, Alpy — *Plumistrella*, *Hübn.* Alpy. — *Tennella*, *Sp.*, Alpy. — *Hirsutella*, *Hübn.* Alpy.

2. Echinopteryx, Hübn. Vakonoš.

Tělo ♂ štíhlé, s řídkými chloupky; na tykadlech jsou zoubky ne příliš dlouhé. Křídla průsvitná, se šupinkami úzkými, chloupkovitými, mají 10—11 žilek a krátké trásně; na zadních je středová buňka dělená a je tam 7 žilek. ♀ podobná larvě, má však již poněkud zřetelnější kratičká tykadla a pahýly nožiček, někdy i článkované; ostává však po vylihnutí ve vaku. Housenky v trávě.

1. *Pulla*, *Esp.* V. černý. Má černá křídla, rovněž i třásně; přední mají roh vnější méně zaokrouhlený než zadní; ♀ je jasně rudohnědá s nažloutlými štíty hřbetními na 2 prvních kroužcích, má kratičké kladélko, na němž je trochu bělavé vlny. — ♂ 5 až 6 mm., ♀ 5 mm. — V květnu a červnu.

Vak 14 cm. dlouhý bývá pokryt dlouhými stébly. Housenka na jaře.

Tarnierella, *Brd.* Holland, Francie. — *Ardua*, *Mamm.* na nejvyšších Alpách. — *Sieboldii*, *Reutti*, Německo. — *Heringii*, *Hein.*, Severní Německo. — *Helix*, *Sieb.*, Jižní Tyrol, Francie.

3. *Fumea*, Hübn. Vakonoš.

Křídla, alespoň přední, pokryta hustými, nikoli chloupkovitými šupinkami; ♂ má delší třásně, ♀ článkovaná, tenká tykadla a nožičky, rovněž složené oči. Kladélko může se jako dalekohled složit nebo roztáhnouti, při řiti je jasnější vlna. — Housenky mají na hrudních štítech rohovitě štíty a žijí po přezimování ještě do května, motýlové objevují se v červnu; ♀ opouští vak před pářením.

1. *Pectinella*, *W. V.* Má křídla široká, žlutošedá a žlutavě lesklé třásně; tělo je načernalé, zadek má na konci bledě žluté chloupky. — 8 mm dlouhý, 4 mm široký. — U Vidně.

Nudella, *Ochs.* Alpy. *Sappho*, *Müll.* Uhry.

2. *Intermediella*, *Brd.* V. lesklý. Přední křídla široká, vzadu zaokrouhlená, třpytivě kovově hnědá, s hnědými, na konci často jasnějšími třásněmi, zadní s hustými šupinkami; tykadla mívají 16 zoubků. ♀ načervenalé hnědá s tmavými čtyřhrannými skvrnami; na hřbetě má u řiti vlnu stříbrošedou. — *Nitidella*, *Hofm.* — ♂ 5 až 6, ♀ 7 mm. — V lesích.

Vak 7 až 9 mm. dlouhý bývá hustě pokryt dlouhými a tenkými stébly. Housenka žije na travách, též na střemchách a j.

Affinis, *Reutti*, velmi vzácný.

3. *Betulina*, *Zell.* V. březový. Rozeznává se od v. lesklého delšími, ostřejšími a tmavšími křídly předními; na tykadlech bývá 18 zoubků. ♀ je rudohnědá s bílou vlnou u řiti. — ♂ 6 až 7, ♀ 7 mm. — Dostí rozšířen.

Vak 9 mm dlouhý je pokryt krátkými stébly. Housenka v lišejnících na stromech.

4. *Sepium*, *Sp.* V. plotní. Má přední křídla velmi úzká a zaostřená, vzadu trochu rozšířená, leskle žlutohnědá nebo hnědošedá s rozetřenou tmavou skvrnou za středem, zadní jasnější jsou žlutavě bělošedá s chloupkovitými šupinkami. ♀ bělavě žlutá má šedou vlnu u řiti. — ♂ 5 až 6, ♀ 6 mm. — Dostí rozšířen.

Vak 7 mm, dlouhý, tlustý, bývá poset kousky lišejníků. Housenka žije v lišejnících na zdích i na stromech.

Comitella, *Brd.* Francie, západní Německo.

VIII. Bekyňovití. Liparidae.

Motýlové prostřední velikosti, tlustého, chlupatého těla, jehož zadeček bývá u ♂ tenčí; makadla jsou malá, rovněž jako jazyk, tykadla krátká, u ♂ s dlouhými hřebinkovitými zoubky, u ♀ s krátkými nebo bez nich; nožičky krátké jsou na holeních chlupaté. Zadní křídla bývají široká, zaokrouhlená, sahají často k řiti, mohou se v řasy složit; žilka 4. vzniká blíže žilky 5., někdy schází. Přední křídla bělavě šedá nebo hnědá mívají tmavé klikaté pruhy, zadní, obvyčejně bledší, bývají

bez kreseb. — Housenky o 16 nožkách mají chlupaté bradavky nebo kartáčky z chloupků; proměňují se v zámotku v tlustou, chlupatou pupu. V klidu skládají křídla střechovitě a poletují obyčejně v noci.

1. *Penthophora*, Steph. Smutník.

Tělo ♂ štíhlé, křídla mírně široká, zaokrouhlená, ♀ s dosti tlustým tělem a úzkými křídly; přední dosahují sotva nad $\frac{1}{2}$, zadní nad $\frac{1}{3}$ délky těla u ♀ schází 6. a 7. žilka předních křídel. Bez kreseb.

1. *Morio*, L. S. jilkový. ♂ načernalý s prosvitavými křídly, ♀ žlutošedá, s nažloutlými třásněmi. — ♂ 1 až 1·3 cm, ♂ 0·8 až 1 cm. — V červnu.

2. *Orgyia*, Ochs. Štětconoš.

U ♂ tělo slabší, křídla široká, zadní delší než zadek, tmavá, přední hnědá, obyčejně s nezřetelnými příčnými páskami a bílou skvrnou nad vnitřním úhlem; ♀ tlustá, chlupatá, má velmi krátká tykadla. — Housenky mají kartáčky z chlupů na 4. a 7. kroužku, 2 dlouhé štětce na 1. a jeden na 11. kroužku, žijí od podzímku do června, motýlové od června do srpna. Poletují ve dne.

1. *Gonostigma*, F., Š. borůvkový. Přední křídla jsou u ♂ olivověhnědá, s čarou, složenou ze skvrn bílých, ku vnitřku pomerančových na vnějším a vnitřním kraji před lemem a s tmavě skvrnitými třásněmi; zadní křídla jsou černohnědá. ♀ bezkřídlá je tmavošedá a má tykadla jen na jedné straně zoubkovaná. — ♂ 1·4 až 1·6 cm, ♀ 1·6 cm. — Tab. 25. obr. 10. a. b. — Všude.

Housenka černá, s červenožlutými pruhy má žlutohnědé kartáčky a černé štětce. Na listnatých stromech a četných bylinách.

2. *Antiqua*, L. Š. trnkový. Přední křídla u ♂ nahnědle rezavá, s tmavými příčnými čárkami, okrouhlou bílou skvrnou před vnitřním rohem a tmavě skvrnitými třásněmi, zadní rezavě žlutá; ♀ je žlutošedá, má místo křídel kratičké lalůčky a tykadla dvojřadě hřebenová. — ♂ 1·1 až 1·6 cm, ♀ 1·4 cm. — Tab. 25. obr. 11. a, b, ♂, c ♀. — Hojný.

Housenka popelavá, rudožlutá s bílými pruhy, má kartáčky žluté nebo hnědé a štětce na 1. a 11. kroužku; na každé straně 4. kroužku je vodorovný štěteček černý s konci chloupků ztlustlými. Žije na listnatých stromech.

Aurolimbata, Gn., Pyreneje. — *Rupestis*, Rb., Korsika. — *Trigotephras* Boisd. Jižní Francie, Španěly. — *Ramburii*, Mab., Korsika. — *Ericae*, Germ., v severo-západních Němcích. — *Dubia*, Tausch., Jižní Rusko — *Ledereri*, Mill., Sicilie.

3. *Dasychira*, Steph. Štětconoš.

Tělo nemotorné, zvláště u ♀, křídla mírně široká, přední se šikmým krajem vnějším, šedá s tmavými příčkami, zadek u ♂ dlouhý jako zadní křídla, u ♀ mnohem delší. — Housenky mají 4 nebo 5 kartáčků na 4. a následujících kroužcích, štětec jeden na 11. a dva na 1. článku. V klidu mají motýlové silně chlupaté přední nohy ku předu položené.

1. *Selenitica*, Esp. Š. měsíčekový. Přední křídla u ♂ olivově hnědá, temně poprášená, u ♀ černošedá, s bílou měsícovou skvrnou o tmavém zrnku a bílou,

hadovitě vinutou čarou podle lemu; zadní křídla jsou černá. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 25. obr. 12. ♂. — V květnu.

Housenka černá s 5 žlutošedými, nahoře černými kartáčky a 3 černými štětičkami; vyskytuje se od června do dubna na vičenci, hrachorech a j. motýlokvetných bylinách.

2. *Fascelina*, L. Š. jetelový. Má přední křídla popelavá, jemně černě poprášená s 2 páskami pomerančově slabě vroubenými, setřeným bělavým poloměsícem uprostřed a třásněmi bez skvrn; zadní křídla jsou jasně hnědošedá. V severních krajirách bývá jako odr. *Obscura*, Zett. jednobarevně tmavý. — 1·1 až 2·5 cm. — Tab. 25. obr. 13. a. b. — Všude hojný v červnu a červenci.

Housenka šedá má kartáčky dole bílé, nahoře černé a 3 černé štětičky; žije od podzímku do června na listnatých stromech.

3. *Abietis*, W. V. Š. smrkový. Přední křídla bílá, s jasně hnědými obláčky, dosti černě vroubeným poloměsícem uprostřed a 3 černými pruhy příčnými, z nichž prostřední je široký, ostatní oba tenké; zadní křídla ♂ hnědošedá, ♀ bělavá. — 1·8 až 2 cm. — Tab. 25. obr. 14. a. b. — Vzácný, v červnu a červenci.

Housenka zelená, bíle a černě skvrnitá, má černé zářezy a 4 nahnědlé, na stranách žluté kartáčky, 2 černé štětečky na 1. a žlutý na 11. kroužku. Žije od podzímku do máje na smrku a jedli.

4. *Pudibunda*, L. Š. ořechový. Má přední křídla bělošedá, tmavě poprášená, s 3 tmavošedými pruhy na příč, z nichž 1. a 3. je slabě klikatý, 2. rovný. Zadní křídla jsou jasně šedá a mají podle lemu tmavý stínový pruh. — 1·6 až 2·5 cm. — Tab. 25. obr. 15. a. b. ♂, c ♀. — Hojný v květnu a červnu.

Housenka zelenavě žlutá má černé zářezy, žluté kartáčky a růžový štětec nad řití. V září a říjnu

4. *Laelia*, Steph. Bekyně.

1. *Coenosa*, Hübn. Vzácný v severních Němcích.

5. *Laria*, Hübn. Bekyně.

Dosti zavalití motýlové s předními křídly velmi širokými a dlouhým, skoro rovným, málo úkosným krajem vnějším.

1. *L. nigrum*, Müll. B. dubová. Bílý motýl, se skvrnou podoby písmene L nebo V na příčné žilce předních křídel. (*V. nigrum* F.). — 1·8 až 2·9 cm. — Tab. 26. okr. 1. — Nikoli hojná.

Housenka napřed a v zadu s dlouhými chloupky je černá, na bocích rezavá, má 8 kartáček na hřbetě, z nichž 3 prostřední jsou rezavé, ostatní bílé. Na lipách a dubech od podzímku do dubna.

6. *Leucoma*, Steph. Bekyně.

Dosti nemctorní motýlové s křídly poněkud protáhlými, bílými, bez kreseb, přední se šikmým krajem vnějším, zadní dlouhá jako tělo.

1. *Salicis*, L. B. vrbová. Křídla leskle bílá, tykadla, holené a nohy černé, tyto s bílými kroužky. — 1·8 až 2·5 cm. — Tab. 26. obr. 2. a. b. c. — Všude hojný v červnu a červenci.

Housenky s rezavými, chlupatými bradavkami jsou černé, na bocích žlutošedé a mají na hřbetě bělavé štitovité skvrny v řadě. Žijí v květnu a červnu na topolech a vrbách, které často do hola užírají.

7. Porthesia, Steph. Bekyně.

Zadek ♂ dosti tenký a krátký, u ♀ tlustý, při řiti silně vlnitý, chlupatý. Křídla jsou široká, bílá, u ♀ s dosti dlouhými zoubky hřebínkovitými. — Housenky mají kratší chlupy na bradavkách a nižší vyvýšeniny na 4. a 11. kroužku; přežívají dokud jsou malé, od května pak ožírají stromy ovocné a listnaté vůbec. Motýlové objevují se od června do srpna.

1. *Chrysorrhoea*, L. B. zlatořitná. Bílá, zadní křídla mají žilku 5., zadek u ♂ je od $\frac{2}{3}$ rezavě knědý, u ♀ je řiť zlatožlutá. — 1·6 až 2 cm. — Tab. 26. obr. 3. a. b. — Všude hojná, někdy škodivá na ovocných stromech.

Housenka černošedá s 2 rudohnědými čarami hřbetními a oddělenými bílými pruhy na krajích hřbetu.

2. *Similis*, Füssly. B. pižmová. Bílá, zadní křídla bez žilky páté, přední před vnitřním rohem nahnědle skvrnitá; řiť je zlutožlutá. Auriflua, W. V. — 1·4 až 2 cm. — Tab. 2. b. obr. 4. a. b. — Méně hojná na ovocných stromech, dubech a j.

Housenka má dvojitý rumělkový pruh na hřbetě a přerušenou bílou čáru vedle, rudou čáru boční a nádory s bílými chloupky na 4., 5. a 11. článku.

7. Psilura, Steph. Bekyně.

Podobá se rodu následujícímu, ale ♀ má zadek zakončený přirostlým kladélkem.

1. *Monacha*, L. B. sosnová, mniška. Přední křídla jsou bílá s černými, silně zubatými čarami příčnými; třásně a hřbet mají černé skvrny, zadek je ku konci růžový. — Odr. Eremita, Ochs., má křídla černohnědá s černými kresbami. — ♂ 1·8 až 2 cm.; ♀ 2·2 až 2·7 cm. — Tab. 26. obr. 5. a, b. ♂, c ♀.

Housenka nahnědle zelená, šedá až černá má modré a červené bradavky a černou, vzadu modře a na stranách bíle vroubenou skvrnu na 2. kroužku. V květnu a červnu na ovocných stromech, v lesích listnatých a nejvíce jehličnatých, kde zejména na borovicích dělá někdy ohromné spousty.

9. Ocneria HS. Bekyně.

Štíhlý ♂ má přední křídla široce trojhranná, nemotorná ♀ poněkud užší; zadní jsou zaokrouhlená. Přední křídla jsou bílá nebo šedá, obvykle s ostře zubatými, černými příčkami. — Housenky velkohlavé mají velké bradavky knoflíkovité s dlouhými, hvězdovitě sestavenými chlupy; žijí na listnatých stromech.

1. *Dispar*, L. B. velkohlavá. Křídla u ♂ hnědá, u ♀ bílá, přední s tmavohnědými, silně zubatými příčkami a s tmavě skvrnitými třásněmi; hřbet je bez kreseb. — ♂ 1·8 až 2·5 cm, ♀ 2·7 až 3·6 cm. — Tab. 26. obr. 6. a. b. ♂, c ♀. — Všude hojná, v červenci a srpnu.

Housenka šedá s 3 jemnými žlutými čarami na hřbetě a na bocích, napřed s modrými, vzadu červenými bradavkami knoflíkovitými. Od dubna do července na stromech ovocných i jiných listnatých; často škodí. — Atlantica, Ramb., Andalusie. — Terebinthii, Freyer, Turecko.

2. *Detrita*, Esp. Přední křídla řídce poprášená, hnědošedá, s nezřetelnou zubatou příčkou za středem a s temně skvrnitými třásněmi, zadní jsou málo bledší. — 1·1 až 1·3 cm. — Tab. 26. obr. 7. — Méně hojná v červnu a červenci.

3. *Rubea*, W. V. Přední křídla rezavá s tmavými, nezřetelnými pruhy příčnými a jasnou, temně vroubenou skvrnou středovou. — 1·5 až 1·7 cm. — Tab. 26. obr. 8. — V červenci.

IX. Bourovci. Bombycidae.

Dosti velcí i dosti malí motýlové s tlustým, chlupatým tělem a silnými, poměrně ne velkými křídly. Tykadla krátká, též u ♀ s malými zoubky hřbenovitými, nohy krátké a silné, zadní holeně s krátkými ostruhami; zadek sahá málo přes zadní křídla. Přední křídla jsou trojhranná, zadní malá, zaokrouhlená, neskládají se v řasy; na všech je krátká buňka středová, obyčejně s vedlejší buňkou u kořene. — Housenky 16nohé mají chloupky měkké, často jako kožich, někdy štětičky; mění se v tlustou, tupou pupu. Motýlové poletují v noci rychle a bzučí; v klidu skládají křídla strmě střechovitě, při čemž přechíná přední kraj zadních pod předními.

1. *Bombyx*, B. (*Gastropacha*, O.) Bourovec.

Skupina A. Křídla celokrajná, přední bez jasné skvrny středové, zadek ♀ bez vlny u řitě, makadla malá, často v chlupcích zcela skrytá. Zámotek soudečkovitý.

1. *Crataegi*, L. B. hlohový. Přední křídla světle hnědá se středním polem temněji šedým, vroubeným 2 černými příčkami, zadní příčka je dvakrát skoro v pravém úhlu lomena. Dlouhé trásně jsou pravidelně temně přerušovány, zadní křídla nahnědlá. Mění často barvu, bývá světlejší nebo tmavší, střední pole někdy sotva je tmavší. — 1·1 až 1·8 cm. — Fab. 26. obr. 9 a, b ♂, c ♀. — Ne zřídka, v září a říjnu.

Housenka má řídké chloupky, je modročerná s cihlovými chlupatými bradavkami, bílými nebo žlutými příčnými pásy a bočním pruhem z bílých skvrn; žije v květnu a červnu na hlohu, trnkách a vrbách.

Ilicis, Ramb. Španěly.

2. *Populi*, L. B. topolový. Křídla s řídkými šupinkami a skvrnitými trásněmi, přední černošedá s 2 bleděžlutými příčnými pruhy u kořene a za středem, zadní světle šedá. — 1·2 až 1·8 cm. — Tab. 26. obr. 10. a, b ♂, c ♀. — Hojný v září a říjnu.

Housenka má řídké chlupy a je šedá; má na hřbetě řadu často souvisících skvrn tmavých a bradavky rudožluté, v týlu je rudožlutá příčka. V květnu a červnu na listnatých i ovocných stromech, sedá ve dne na kmenech.

3. *Franconica*, W. V. Šupinky řídké, křídla u ♂ načernalé olivově hnědá s bělavými, nepravidelně skvrnitými trásněmi, přední s 2 setřenými bleděžlutými příčkami; ♀ je jednobarvá, hnědočervená. — 1 až 1·6 cm. — Tab. 26. obr. 11. ♂, b. ♀. — Po různu ve střední Evropě v červenci a srpnu.

Housenka modravě černá má žluté chlupy a na hřbetě modrý pruh, podle něhož jdou 4 žlutočervené čáry; žije v květnu a červnu na drobných rostlinách.

Alpicola, Staud., na vysokých Alpách.

4. *Castrensis*, L. B. prýscový. Přední křídla u ♂ jasně žlutá s 2 hnědými uprostřed spojenými pruhy příčnými a za nimi hnědým příčným stínováním, u ♀ rudohnědá s 2 setřenými bleděžlutými příčkami; zadní křídla jsou načernalé šedohnědá, trásně nepravidelně skvrnitě. Odr. *Taraxacoides*, Bell. z Francouz má křídla jednobarvá, jako sláma žlutá. — 1·1 až 1·8 cm. — Tab. 26. obr. 12. a ♂, b ♀. — Vzácnější v červenci a srpnu.

Housenka je na hřbetě pomorančová, na bocích modrá, s černými pruhy a tečkami a bílou, modře lemovanou čarou hřbetní; v květnu a červnu na vřesu, prýšcích a j.

5. *Neustria*, *L. B.* prstýnkový. Přední křídla okrově žlutá s 2 hnědými, nebo hnědočervená s 2 jasněžlutými, skoro rovnými pruhy příčnými, mezi nimiž je půda obyčejně tmavší; zadní křídla jsou bleďší, trásně nepravidelně skvrnitá. — 1·3 až 1·8 cm. — Tab. 27. obr. 1. a. b. ♂. — Všude hojný v červenci a srpnu.

Housenka má měkké a řídké chloupky, bílou čáru hřbetní a modré, červené a žluté pruhy podélné. Vajíčka jsou nalepena kolem letorostů hustě při sobě do kroužku širokého; přezimují, housenky se lihnou ku konci dubna a žijí do června pohromadě v pavučinovém hnízdě na ovocných i vůbec listnatých stromech a dělají velkou škodu.

Neogena, *Fischer d. W.*, Rusko. — *Loti*, *Ochs*, Španěly.

Skupina B. Křídla celokrajná, přední s bílou skvrnou středovou; řít u ♀ s hustou vlnou. V srpnu a září, housenky v květnu a červnu ve společném hnízdě pavučinovém, později se rozlézají.

6. *Lanestris*, *L. B.* třešňový. Přední křídla rezavě hnědá, u ♂ často se šedým náetem, s bílou skvrnou u kořene a ve středu a bílým pruhem příčným před vnějším krajem; zadní jsou jasnější a mají bělavý pruh uprostřed. — 1·4 až 1·9 cm. — Tab. 27. obr. 2. a. b. ♂, c. ♀. — Ne zřídka, v říjnu.

Housenka černomodrá má 2 řady bradavek hustě chlupatých, velkých, rudožlutých na hřbetě na trnkách, hlohu a příbuzných rostlinách. V červnu a červenci.

7. *Catag*, *L. B.* vlnoritný. Přední křídla u ♂ zlatožlutá, na vnějším kraji šedorudá, u ♀ rezavá, s bílou skvrnou středovou, za níž je světlý, setřený pruh příčný. Zadní křídla jsou světlejší, bez kreseb. — 1·6 až 2·2 cm. — Tab. 27. obr. 3. a. b. ♂, c. ♀. — *Everia*, *Knoch*. — V říjnu, hojný.

Housenka žlutohnědá s černými zářezy má modročerné skvrny na hřbetě a modré, žlutě čárkované a tečkované skvrny na bocích; na trnkách a břizách v červnu a červenci.

8. *Rimicola*, *W. V. B.* korový. Křídla šedorudá, na vnějším kraji řidčeji poprášená, přední s bílou středovou skvrnou. — 1·6 až 2 cm. — Tab. 27. obr. 4. a. b. ♀. — *Catag*, *Esp. Hüb.* *HS.* — V září a říjnu.

Housenka je řidce chlupatá, popelavá, s modrým, černě a bíle lemovaným pruhem hřbetním, v němž jsou 2 rudožluté bradavky; v květnu a červnu na dubech.

Skupina C. Křídla celokrajná. Makadla zřetelná, zadek u ♀ bez vlny.

9. *Trifolii*, *W. V. B.* jetelový. Křídla hnědorudá nebo rudošedá, přední s bílou skvrnou středovou a za ní s bělavým, prohnutým pásem příčným. — Odr. *Medicaginis*, *Borkh.*, má rezavě hnědá křídla. Odr. *Cocles*, *Hüb.* má křídla žlutě mřížkovaná, odr. *Retamae*, *Herr.* má křídla přední žlutá s hnědými páskami. — 1·8 až 2·7 cm. — Tab. 27. obr. 5. ♂. — Hojný v červenci a srpnu.

Housenka hustě plstnatá, hnědožlutá, má černomodré, bíle tečkované zářezy mezi kroužky, oddělený nažloutlý pruh boční a pomorančovou hlavu; od podzimku do června na lukách; zapřádá se do soudečkovitého zámotku.

Eversmanni, *Ev.* Rusko.

10. *Quercus*, *L. B.* dubový. Křídla u ♂ kaštanově hnědá, u ♀ okrově žlutá, se širokým, jasně žlutým, vzadu setřeným příčným pruhem za středem; přední křídla mají bílou skvrnu středovou. — Odr. *Callunae* má příčný pruh u vnitřního kraje zadních křídel trochu prohnutý a základní barva ♂ je rudošedá. — 2·5 až 3·4 cm. — Tab. 28. obr. 1. a. b. c. d. ♂, e. ♀. Ne zřídka v červenci a srpnu; ♂ poletuje ve dne.

Housenka je hustě plstnatě chlupatá barvy šedožluté, s černými, bíle tečkovanými zářezy a s bílým pruhem bočním. Na listnatých stromech, na vřesu i různých bylinách, od podzímku do června. V hornatých krajinách žije housenka až do července, pupa přezimuje a motýl se líhne v červnu následujícího roku. Zámotek je soudečkovitý.

11. Rubi, L. B. ostružiníkový. Křídla u ♂ skořicově hnědá, u ♀ šedo-hnědá, s třásněmi bez skvrn; na předních jsou 2 rovné bělavé pruhy na příč. — 2·2 až 2·9 cm. — Tab. 28. obr. 2. a, b ♂, c ♀. — Všude, ♂ poletuje večer.

Housenka má dosti dlouhé chlupy, jest z mládí černá s rudožlutými pásy. Dorostlá hnědá, na bocích černá, s černomodrými zářezy. Žije nejvíce na vřesu, přezimuje a zakukluje se na jaře ve svém zimním lůžku; páchne pižmem. Zámotek je řídký.

2. Crateronyx, Dup. Bourovec.

Křídla celokrajná, poněkud protáhlejší; zoubky na tykadlech u ♂ velmi dlouhé, u ♀ trochu málo kratší. — Housenky s řídkými a krátkými chloupky a malými bradavkami, žijí v květnu a červnu na drobných rostlinách; ve dne skryty pod zemí, proměňují se v zemi bez zámotku, motýl se líhne v říjnu.

1. Taraxaci, V. W. B. pampeliškový. Křídla okrová, u ♀ bledší, přední s malou černou tečkou před středem, zadeček černý. — 1·8 až 2·2 cm. — Tab. 27. obr. 6. ♂. — Vzácný.

Housenka na hřbetě pomorančová, na bocích černomodrá, s černými tečkami na krajích hřbetu; žije na pampelišce smetance.

2. Dumi, L. H. jestřabníkový. Křídla tmavě olivově hnědá s příčkou slabě prohnutou, okrovou; na předních je též okrová tečka uprostřed. Dumetti, L. — 2 až 2·7 cm. — Tab. 27. obr. 7. ♂. — Vzácný.

Housenka černošedá, s řadou podlouhlých černých příčných skvrn po stranách hřbetu; na jestřabnicích a pampeliškách.

3. Lasiocampa, Latr. (Gastropacha) Bourovec.

Makadla vynikají jako zobák, křídla bývají na kraji vnějším často zoubkována; na předních je kraj vnější velmi dlouhý, ohnutý. — Housenky sedávají na kmenech a větvích těsně přitlačené. Zámotek je řídký, pupa bělavě poprášená.

1. Potatoria, L. B. trávový. Křídla na vnějším kraji slabě vlnitá, okrově žlutá, u ♂ hnědšě pomíchaná, přední s 2 stříbrnými skvrnkami před středem a hnědou čarou z předního rohu do vnitřního kraje. — 2·5 až 3·2 cm. — Tab. 27. obr. 8. a. b. ♂, c ♀. — Hojný, v červenci.

Housenka tmavohnědá, na bocích žlutavě skvrnitá, má na 2. a předposledním kroužku štětičky; žije od podzímku do června v lesích na travách.

2. Pruni, L. B. švestkový. Narudle pomorančový, všecka křídla zoubkována, přední s bělavou skvrnou středovou a 2 tmavými příčkami, z nichž zadní daleko před rohem se dotýká předního kraje. — 2 až 3·2 cm. — Tab. 27. obr. 9. — Po různu v červnu a červenci.

Housenka je modrošedá, bělavě skvrnitá, se žlutavými čarami podélnými, rudožlutou skvrnou příčnou na 3. a chocholem chloupků na předposledním článku. Žije od podzímku do května na ovocných a vůbec listnatých stromech.

3. Quercifolia, L. B. ovocný. Jasněji nebo temněji měděné barvy, přední křídla na vnitřním kraji bez výkrojku, s 3 řadami tmavých měsíčků. Odr. alni-

folia, *Ochs.*, jest tmavší, skoro černohnědá. *Odr. alnifolia*, *Dahl.*, jest nápadně jasná, nažloutle bělošedá, s ostrými kresbami. — 2·5 až 3·8 *cm.* — Tab. 27. obr. 10. a. b. c. — V červnu a červenci.

Housenka je hnědá nebo šedá, s černými skvrnami příčnými na 2. a 3. kroužku, krátkými, chlupatými čípky na bocích a čípkem na předposledním kroužku. Od podzímku do května na ovocných stromech, často ve školkách. Přezimuje na kmenech vně přitlačena.

4. *Populifolia*, *W. V. B. osykov.* Podobá se předešlému, ale má křídla protáhlejší, jasnější, přední s 5 řadami tmavých měsíců. — 2·7 až 3·2 *cm.* — Tab. 28. obr. 3. — Vzácnější v červenci.

Housenka podobá se předešlé, ale příčka na 3. kroužku jsou rudožlutá s černošedým krajem; od podzímku do května na topolech a vrbách.

5. *Tremulifolia*, *Hüb. B. březov.* Křídla hnědočervená, na vnějším kraji se šedým náletem, s bílými, hnědě skvrnitými trásněmi: přední křídla jsou na vnitřním kraji hluboce vykrojena s 3 řadami nažernalých měsíců. — 1·6 až 2·2 *cm.* — Tab. 28. obr. 4. — *Ilicifolia*, *Esp.*, *Hüb.*, *Betulifolia*, *O.* — Rozšířen, ale ne hojný, v květnu.

Housenka šedá s rudožlutými příčkami na 2. a 3. kroužku a krátkým čípkem na předposledním kroužku, břicho je rezavé s hnědými skvrnami; na dubech, břízách a j.

6. *Ilicifolia*, *L. B. cesmínov.* Předešlému podobný, ale na křídlech je silnější šedý nálet; zadní jsou skoro celé šedá, uprostřed s jasnější páskou, přední se čtyřhrannou, bělošedou skvrnou středovou. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 28. obr. 5. — *Betulifolia*, *Esp. Hüb.* — Na málo místech, v květnu.

Housenka rezavá má černý pruh hřbetní s bílými tečkami a rudožluté příčné skvrny na 2. a 3. kroužku — jindy bývá šedá, na hřbetě bílá, se širokým černým pruhem hřbetním, přerušovaným rudožlutými skvrnami s černými tečkami. Žije v červenci a srpnu na cesmíně, hojněji na jívě, na borůvkách.

Suberifolia, *Dup.* Jižní Francie, Španěly.

7. *Lunigera*, *Esp.* Křídla při vnějším kraji zubatá, s černě a bíle skvrnitými trásněmi, přední černošedá jasně šedě poprášená, s bílým středovým měsícem a 2 černými příčkami; zadní jsou hnědošedá. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 28. obr. 6. — *Lobulina*, *Esp.* — Vzácný.

Housenka ožírá jehličnaté stromy.

8. *Pini*, *L. B. borov.* Přední křídla bělavě šedá, u kořene a za středem obyčejně v podobě pásek rudohnědá s bílou skvrnou před středem a 2 nebo 3 černými, zoubkovanými příčnými proužky, z nichž vnější dělá obloučky. Zadní křídla jsou tmavě rudohnědá. — 2·5 až 3·6 *cm.* — Tab. 28. obr. 7. a, b, c ♂, d ♀. — V borových lesích od konce června do srpna.

Housenka popelavá s červenými chloupky a hnědými, routovitými skvrnami na hřbetě má hnědé pruhy boční, za 2. a 3. kroužkem modré zářezy a na předposledním kroužku čípek. Ožírá jehličí borovic od podzímku do počátku června a často mnoho škodí. Přezimuje pod mechem nebo v zemi, na kraji lesů.

9. *Otus*, *Boisd.* Má přední křídla šedohnědá, tmavěji poprášená, celokrajná, s dvěma černými pruhy na příč; zadní načervenalé šedá. — 4 až 5·5 *cm.* — Tab. 28. obr. 8. ♂. — *Dryophaga*, *Hüb.* — Balkánský poloostrov, v červenci.

Lineosa, *Vill.* Jižní Francie, Španěly.

X. Strakáči. Endromidae.

Zoubky na tykadlech má ♂ mírně dlouhé, husté, ♀ krátké; křídla jsou strakatá, přední se zřetelnou špičkou. Zadek sahá za zadní křídla. — Housenka má nepatrný nádor nad řití.

1. Endromis, O. Strakáč.

1. *Versicolora*, L. S. habrový. Přední křídla skořicově hnědá, bělavě kostkovaná, s 2 hnědými, příčnými pruhy na bělavém základě a s hnědou čarou lomenou, zadní u ♂ rezavě žlutá, u ♀ bělavá. — 2·2 až 3·6 cm. — Tab. 28. obr. 9. a. b. ♂, c. ♀. — V dubnu na březích.

Housenka zelená, na prvních kroužcích nahoře s 2 bílými pruhy podél, na dalších s bílými, nahoře do předu obrácenými pruhy šikmými. V květnu a červnu na březích, habrech a lipách.

XI. Paví oka. Saturnidae.

Největší přástevníci tlustého, vlnitými chloupky posetého těla; mají malou, zataženou hlavu a velká křídla, přední trojhranná, zadní zaokrouhlená, poněkud slabší. Makadla bývají zakryta, rovněž i sosák, tykadla u ♂ mají obrvené zoubky hřebenité, nožky jsou chlupaté. Na všech křídlech je barevné oko nebo alespoň uhlovitá skvrna uprostřed. Žilka vnitřního kraje zadních křídel ubíhá do zadního rohu. — Housenky 16nohé, tlusté, válcovité, lysé, zakuklují se v zámotku v krátkou, tupou pupu, která obyčejně přezimuje. ♂ poletují ve dne nebo za soumraku neklidně a spěšně, ♀ sedávají klidně.

1. Saturnia, Schr. Paví oko.

Tykadla u ♂ dlouhá, hřebínkovitá, u ♀ s krátkými zoubky, křídla mají tmavý klikatý pruh a pestré oko. Zadek nesahá za křídla. — Na housenkách jsou velké bradavky, poseté chloupky, do hvězdy sestavenými; zámotek je tvrdý, hruškovitý, na užším konci pružnými štětinami uzavřený.

1. *Pyri* W. V. P. hruškové, velké. Martináč. Křídla hnědošedá s bílým, vzadu nahnědlým pásem lemovým a černým, fialově poprášeným okem. — 4·9 až 6·8 cm. — Tab. 29. obr. 1. — U Vidně, v Uhrách, v květnu.

Housenka zelená s modrými bradavkami, na nichž jsou mimo chloupky kratší též 2 delší, kyjovité chlupy; žije v červenci a srpnu na ovocných stromech, trnkách a j.

2. *Spini* V. W. P. trnkové, prostřední. Dvojitý tmavý pruh klikatý končí ve středu vnitřního kraje předních křídel; u ♀ jsou zoubky tykadlové delší. — 2·7 až 3·6 cm. — Tab. 29. obr. 2. ♀. — V květnu.

Housenka je černá a má zlatožluté bradavky s krátkými chloupky; žije na trnkách, růžích a j. v červnu a červenci.

3. *Pavonia*, L. P. habrové, malé. U ♂ přední křídla rudohnědá, zadní narudle žlutá, u ♀ všecka šedá; mají světlý pruh před vnějším krajem, dvojitý tmavý pruh klikatý, který na předních křídlech daleko za středem do vnitřního kraje vniká a černé oko s bílým měsíčkem a kroužkem nahnědlým. — Carpini, W. V. — 2·2 až 3·4 cm. — Tab. 29. obr. 3. a. b. c. d ♂, e ♀. — V květnu.

Zelená housenka má černé příčné pásy a červenožluté bradavky s krátkými chloupky; v červenci a srpnu na trnkách, vřesu a j.

4. *Caecigena*, Kup. Křídla okrově žlutá, u ♀ s růžovým nádechem, mají 2 tmavohnědé klikaté pruhy a tmavohnědý kroužek u prostřed. — Tab. 30. obr. 1. — Jižní Krajinsko, Dalmacie, v září a říjnu.

5. *Isabellae*, *Graells*. Křídla zelená s červenými okraji a žilkami. Na každém křídle je oko, jehož malé jádérko je na venek žlutavé, dovnitř červenavě vroubeno. Zadní křídla prodloužena ve vidlici, která je u ♂ delší a štíhlejší než u ♀. — 4 až 4·5 cm. — Tab. 29. obr. 4 ♂. — Španěly, na jaře.

2. *Agla*, *Ochs*. Paví oko.

Tykadla u ♂ s dlouhými hřebinkovými zoubky, u ♀ pilovitá; na křídlech je očko vnitř s bílou kresbou, přední mají roh ostrý, skoro srpovitý. — Housenka má na hřbetě příčné nádory.

1. *Tau*, *L. P.* bukové. Křídla okrově žlutá s hnědým pruhem podle vnějšího kraje a modrým okem uprostřed, v němž je kresba podoby řeckého písmene „τ“ (tau). — 2·7 až 4 cm. — Tab. 29. obr. 5. a, b ♂, c ♀. — U odr. *Lugens*, *Staud.* jest barva volně zatemněna; nejtmavší exempláře prodávají se jako odr. *Nigerrima*. — V bukových lesích v dubnu a květnu, ne zřídka.

Housenka zelená, v mládí s 5 červenými trny, má šikmé žluté pruhy a žlutavou čáru boční. V červnu a červenci na buku, lípě a dubu.

XII. Srpokřídlí. *Drepanulidae*.

Motýlové prostřední velikosti, podobní širokými a útlými křídly píďalkám; mají dosti štíhlé tělo s přilehlými chloupky, zadek nedosahuje zadního kraje křídel. Tykadla u ♂ jsou dvakrát hřebinkovitá, oči holé, makadla malá, sosák rohovitý, nožky tenké. Na předních křídlech je 12, na zadních 8 žilek, větev 5. je bližší větvi 4. než 6.; barva křídel žlutá nebo hnědá, zřídka bílá, obvykle s tmavými čarami příčnými. — Housenky mají 14 nožiček a jen roztroušené chloupky; přední kroužky jsou hrbolovité, řiť vybihá ve špičku, hlava je srdcovitá. Žijí na listnatých stromech ve dvojím pokolení v červnu a září a zakuklují se v řídkém zámotku ve štíhlo, jakoby obroučky popjatou pupu. Motýlové objevují se v květnu a srpnu, poletují večer a skládají v klidu křídla střechovitě.

1. *Drepana*, *Schr.* Srpokřídlec.

Křídla hnědá nebo žlutá, s jasnými nebo tmavými čarami příčnými; ♂ má štětinu přepinací, ♀ nikoliv. Housenky mají jemné chloupky a bradavičnaté vyvýšení na zadním kroužku hrudním.

1. *Falcataria*, *L. L.* vrbový. Křídla bleděžlutá s hnědými vlnovkami, přední tmavě poprášená, s vejčitou šedou, černě žilkovanou skvrnou uprostřed. — 1·6 až 1·9 cm. — Tab. 30. obr. 2. — *Falcula*, *Hübner*. *Tr. HS.* — Hojný.

Housenka zelená má masité špičky na 2. a 5. kroužku, za nimi je na hřbetě hnědočervená. Na břizách a olších.

1. *Curvatula*, *Borkh.* S. olšový. Křídla fialkově hnědá s tmavohnědými vlnovkami, přední s 2 černými šikmými tečkami nad středem. — 1·5 až 1·8 cm. — *Harpagula*, *Hübner*. — Vzácnější.

Housenka zelená, na hřbetě hnědá, má masité špičky na 2. a 3. kroužku; žije na olších.

2. *Harpagula*, *Esp.* S. lipový. Křídla šedě žlutohnědá s hnědými čarami klikatými a trojlaločnou, hnědou, světležlutě tečkovanou skvrnou uprostřed. — *Sicula*, *W. V.* — 1·3 až 1·9 cm. — Tab. 30. obr. 3. a. b. — Vzácný.

Housenka narudle hnědá je na hřbetě citronová; na 3. kroužku je rozdělený hrb. Na olších, břízách a lipách.

4. *Lacertinaria*, *L.* S. březový. Přední křídla bledě žlutá, s hnědými pramenky a 2 hnědými čarami příčnými; zadní jsou bělavá. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 30. obr. 4. — *Lacertula*, *W. V. Hüb. Tr. HS.* — Všude hojný.

Hnědá housenka má větší bradavičnaté vyvýšeniny na 2. a 3. kroužku a malé bradavky na ostatních. Na olších a břízách.

5. *Binaria*, *Hufn.* S. dubový. Křídla rezavá, s nádechem fialově šedým, přední s 2 velkými, černými tečkami nad středem. — 1·2 až 1·6 *cm.* — Tab. 30. odr. 5. — *Hamula*, *Esp. Hüb. Tr. HS.* — Vzácnější.

Housenka nahnědle žlutá, na předních kroužcích zelenavě hnědá, má světlou čáru na krajích hřbetu. Na dubech.

6. *Cultraria*, *Fabr.* S. bukový. Křídla okrově žlutá, se širokou hnědou, světle vroubenou páskou středovou. — 1·1 až 1·6 *cm.* — Tab. 30. obr. 6. — Hojný. — *Unguicula*, *Hüb. Tr. HS.*

Housenka jasně hnědá má na hřbetě růžovou skvrnu sedlovou. Na bukových stromech.

2. *Cilix*, *Leach.* Srpokřídlec.

Bez připínací štětiny; na tykadlech u ♂ jsou až na konec kyjovité zoubky, u ♀ jsou tykadla vroubkovaná; přední křídla bílá, v klidu strmě střechovitě složená.

1. *Glaucata*, *Scop.* S. trnkový. Křídla černá, přední s hnědou, šedě promísenou skvrnou na vnitřním kraji a jasněji šedou skvrnou nad ní. *Spinula*, *W. V.* — 11 až 12 *mm.* — Tab. 30. obr. 7. — Hojný v květnu, červenci a srpnu.

Housenka má bradavkovité vyvýšeniny na 2. a 3. kroužku, je hnědá a má na hřbetě bělavé sedlo. Na trnkách a hlohu, v červnu, srpnu, až do října.

XIII. Hřbetozubci. *Notodontidae.*

Prostřední i drobnější motýlové těla obyčejně nemotorného, hustě chlupatého a silných křídel; přední podlouhle trojhranná, často se šupinkovým zoubkem při vnitřním kraji, zadní slabší, řasnatá. Hruď jest krátká, zadek sahá přes zadní roh křídel. Tykadla u ♂ hřebinkovitá, mají na zoubcích někdy štětinkovité chloupky; makadla bývají nedokonalá, rovněž i sosák, nožky krátké mají na holeních dlouhou vlnu. Tykydla u ♀ jsou spíše pilovitá nebo jednoduše brvitá. — Housenky mají 16 noh, nebo jim pošinky někdy scházejí, jsou holé nebo jen se sporými chloupky; pupy bývají tlusté a tupé. — Motýlové poletují v noci, ve dne sedávají na kmenech, mají křídla strmě střechovitá a napjaté přední nožky.

1. *Harpyia*, *Ochs.* Hranostajník.

Celé tělo kryto vlnou; křídla celokrajná s velmi krátkými třásněmi, přední s dlouhým, šikmým vnějším krajem, bělavá nebo šedá, s černými tečkami v příčné řadě u kořene a při vnějším kraji a s načernalými, dlouze klikatými příčkami za středem; zadní křídla bělavá. Housenky 14nohé, holé, zelené, mohou plochou, velkou hlavu zatáhnouti a mají jehlanovitý výčnělek na 3. kroužku, od něhož jde trojhranná fialověhnědá skvrna s bílým krajem ku hlavě a do zadu podobný

pruh nestejně šířky až k řiti; na zadku jsou 2 tenké trubičky, podobné vidlici, z nichž vystupuje měkká vlákna. Žijí od července do září na listnatých stromech a zakuklují se v pevném zámotku z ohlodaných tříštiček, motýlové poletují od května do července.

1. Bicuspis, Borkh. H. březový. Má přední křídla čistě bílá, šedá příčka jest nad středem na obou stranách velice ztenčena. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 30. obr. 8. — Vzácný.

Housenka má rudohnědý hřbetní pruh, který se až k 8. kroužku silně rozšiřuje, že dosahuje k průduškám. Žije na bříze a olši.

Verbasci, Fabr. Jižní Španěly.

2. Furcula, L. H. jivový. Má šedá křídla přední; šedá příčná páska jejich dělá malý výběžek na zadní straně ve prostřed vydutiny. — 1·5 až 1·7 cm. — Ne vzácný.

U housenky stýká se skvrna týlní s pruhem hřbetním; obě je fialové se žlutými a červenými skvrnami; vidlice na konci žluté a hnědě kroužkovaná. Na buku, jívě a osyce.

3. Bifida, Hübn. H. osykový. Přední křídla bílá se šedým náletem, tmavými, zubatými příčkami za středem a tmavošedou páskou před středem; hruď je tmavošedá, rezavě promíšená. — 1·6 až 2 cm. — Tab. 30. obr. 9. a. b. — Nikoli vzácný.

Housenka zelená má hlavu bez červeného lemování, skvrna v týle je rudohnědá, hřbetní fialověhnědá, s týlní se nestýkající. Vidlice na zadku zelená s červenými žilkami. Na topolech.

4. Erminea, Esp. H. bílý. Přední křídla čistě bílá se zřetelnými černými čarami klikatými; zadek je až před konec černý s bělavým pruhem hřbetním. — 2·2 až 3·2 cm. — Tab. 30. obr. 10. — Vzácný.

Housenka má hřbetní pruh úzký, málo rozšířený, modrošedý; na 7. kroužku jde od něho bílý pruh příčný až k nožkám. Na vrbách a topolech.

5. Vinula, L. H. vrbový. Přední křídla bílá s šedým náletem mají černošedé, mdlé, dlouze klikaté příčné čáry; hruď má černé tečky a zadek dvě řady černých skvrn. — Odr. Phantoma, Dalm. ze severní Evropy jest skoro celá černá. — 2 až 3·6 cm. — Tab. 30. obr. 11. a. b. — Všude, ne zřídka.

Housenka je zprvu načernale, později jasně zelená, má hlavu červeně lemovanou, skvrnu týlní a pruh hřbetní šedohnědý nebo červeně míchaný, za středem silně rozšířený. Na vrbách a topolech. Je-li podrážděna, vystřikuje ze skuliny na hrdle ostrou šťávu.

2. Staupopus, Boisd. Hřbetozubec.

Hruď s měkkou vlnou, přední křídla širší, se slabě vlnitým krajem, zadní zaokrouhlená, s delšími třásněmi; sosák je měkký, zadek má nahoře slabý chochol. — Housenky 14nohé, holé, mají kůželovité hrbolky na prostředních člancích a krátkou vidlici na konci. Když odpočívají, vztyčují přede i zadek; zakuklují se v měkkém zámotku mezi listy.

1. Fagi, L. H. bukový. Přední křídla hnědošedá, se silně prohnutým a zubatým příčným pruhem barvy bílé, s tmavšími kraji a s černými, bíle vroubenými skvrnami před lemem. — 2·2 až 2·9 cm. — Tab. 30. obr. 12. a. b. — Dostí vzácný od máje do července.

Housenka rudohnědá má jasnější pruh hřbetní; v létě a na podzim na dubu, buku, bříze, jabloni.

3. Uropus, Boisd.

Má přední křídla táhlejší, zadní krátká a úzká; sosák je dlouhý, rohovitý, tykadla delší než polovice předních křídel.

1. Ulmi, W. V. Má přední křídla tmavošedá s dvěma černými pruhy, zadní bílá. — 1·5 až 1·8 cm. — Tab. 30. obr. 13. — Jižní Německo, v dubnu a květnu.

Housenka hnědozelená žije v červnu na jilmech.

4. Hybocampa, Led. Hřbetozubec.

Hruď s hustými, přilehlými chloupky, přední křídla dosti úzká a špičatá, celokrajná, s velmi krátkými trásněmi, bez určité kresby. — Housenky 14nohé, na konci uťaté, mají hrbolky na 6 prostředních článcích; proměňují se v tulých, korou a mechem krytých zámotcích na kmenech stromů.

1. Milhauseri, Fabr. H. dubový. Přední křídla bělošedě a černošedě míchaná mají široký, přerušený, načernalý pruh při vnitřním kraji a bleděžlutou příčku za středem. — 1·7 až 2 cm. — Tab. 30. obr. 14. a. b. — Vzácný v květnu a červnu.

Zelená, bíle zoubkovaná housenka má na hrbolech 5. až 9. kroužku malé červené špičky, na hrbolku 4. kroužku rozvětvený výrostek. Žije v červnu a srpnu na dubech.

5. Notodonta, O. Hřbetozubec.

Hruď nese husté, vlnovité, vzadu trochu vzpřímené chloupky; přední křídla mají kraje slabě vlnité, na vnitřním kraji je šupinový zoubek. — Housenky 16nohé, holé, žijí na listnatých stromech a zakuklují se v zemi; motýlové poletují na jaře.

A (*Leiocampa*, Steph.) Přední křídla jsou protáhlá a mají šikmý vnější kraj, uťatý roh a slabý zoubek šupinový u vnitřního kraje. — Hladké housenky mají na 11. kroužku slabý jehlanovitý výčnělek. Objevují se ve dvou pokoleních.

1. Tremula, Cl. H. osýkový. Přední křídla světle nahnědlá, pod předním krajem široce bělavá, s 2 hnědočervenými podélnými skvrnami u konce a podobným pruhem nad vnitřním krajem; tento jest rozdělen bělavými proužky a při vnějším kraji bělavými žebry; zadní křídla bělavá mají černohnědou skvrnu vzadu. — Ne zřídka, v květnu a potom v srpnu.

Housenka leskle jasně hnědá, trochu temněji pomíchaná, má na každém kroužku malý tmavý příčný nádor; v červnu a zase v září a říjnu na topolech, vrbách a bříze.

2. Dictaeoides, Esp. H. běloskvrný. Má v tmavohnědém podélném pruhu při vnitřním kraji místo světlé čáry bílou, podlouhle trojhrannou skvrnu. Severní odr. *Frigida*, Zett. jest mnohem tmavší. — 1·8 až 2·2 cm. — Tab. 30. obr. 16. — Ne zřídka v květnu a červnu.

Housenka podobná předešlé se leskne silněji, jest tmavší, jednobarevně fialové hnědá nebo nachová i zelená, a má široké, žlutý pruh boční; žije v červenci, září a říjnu jen na břízách.

B. (*Notodonta*, Steph.) Oči chlupaté, přední křídla dosti široká se slabě vlnitým krajem a zřetelným zubem šupinovým. — Housenky 16nohé, holé s 2 až 4

Atlas motýlů.

masitými, na zad ohnutými hrbolky na 11. kloubě; zdvihají předeek i zadek do výše. Zakukluji se obvykle v zámotku mezi listím, zřídka v zemi. Někteří objevují se dvakrát za rok.

3. *Ziczac, L. H. vrbový*. Přední křídla bledě žlutohnědá, pod předním krajem uprostřed bělavě poprášená, s velkým, tmavě rezavým poloměsícem vzadu šedě zastíněným; příčné pruhy jsou jen u předního kraje zřetelné. Zadní křídla bělavá jsou jasně hnědě poprášena. — 1·6 až 2 *cm.* — Tab. 31. obr. 1. a. b. — Nikde vzácný, v dubnu a květnu a po druhé v červenci a srpnu.

Housenka růžová, fialová nebo rudohnědá, bíle pomíšená, na zadních kloubech nažloutlá, má 2 hrbolky, na 5. a 6. kroužku hnědočervený pruh hřbetní až ku prvnímu hrbolku; žije v červnu, červenci a zase v září a říjnu na dubech, topolech a vrbách.

4. *Tritophus, W. V. H. topolový*. Přední křídla černošedá, rudohnědě míchaná, na předním kraji uprostřed bělavě poprášená, s tmavými, nezřetelnými pruhy příčnými a velkým žlutohnědým, bíle vroubeným poloměsícem uprostřed; zadní jsou jasně šedá s rozetřeným bělavým pruhem. — 1·8 až 2·5 *cm.* — Tab. 31. obr. 2. — Dost vzácný v květnu a červnu.

Housenka podobá se předešlé; má 3 velké červené hrbolky na 5. a 7. kroužku a menší na 4. a 8., černý pruh hřbetní až k 1. hrbolku a červený pruh boční. Žije od čeroence do září na topolech, zakukluje se v zemi; před zakuklením dostává barvu kávové hnědou.

5. *Trepida, Fabr. H. zlatoústý*. Přední křídla šedá a rezavá s 3 klikatými, rezavě hnědými, dvojítymi pruhy příčnými a řadou rezavěhnědých skvrn podle vnějšího kraje; zadní křídla bílá jsou na předním kraji šedá. — 2·2 až 2·9 *cm.* — Tab. 31. obr. 3. a. b. — Ne vzácný, v květnu a červnu.

Housenka žlutozelená má tmavozelený, žlutě vroubený pruh hřbetní a žluté šikmé pruhy boční; žije na dubech, obvykle na dolejších větvích vysokých stromů.

6. *Torva, Ochs. H. osýkový*. Přední křídla nažloutle šedá, s nezřetelnými tmavými pruhy příčnými a tmavým, jasně lemovaným měsícem uprostřed; zadní jsou jasně žlutošedá. — 1·8 až 2·2 *cm.* — Tab. 31. obr. 4. — Vzácný v květnu.

7. *Dromedarius, L. H. březový*. Přední křídla tmavošedá, popelavě a rezavě míchaná, s tmavými, jasně začínající pruhy příčnými, malým bělavým měsícem s rezavým středem a rezavou vlnkou, zadní křídla jsou hnědošedá se světlým pruhem. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 31. obr. 5. a. b. — Hojný v květnu a červnu a zase v červenci a srpnu.

Housenka žlutozelená má hrbolky na koncích červené na 4. až 7. kroužku a červený pruh hřbetní až k 1. hrbolku, žije na břících a olších.

C. (*Drymonia HS.*) Přední křídla široká s tupým koncem, šedá s černými, jasně vyplněnými dvojítymi čarami, z nichž zadní je zubatá; podle vnějšího kraje jde neurčitá vlnovka; zoubek šupinový velmi slabý. — Housenka málo znamenáná.

8. *Chaonia, W. V. H. dubový*. Podobný předešlému, ale přední křídla více načernala šedá mají místo bílého černý měsíc; zadní jsou jasně šedá a mají bělavý středový pruh. — 1·6 až 2 *cm.* — Tab. 31. obr. 6. a. b. — *Ruficornis, Hufn.* — Ne zřídka v dubnu a květnu.

Housenka leskle zelená s 2 bělavými čarami podle hřbetu a žlutou čarou boční; žije na dubech.

9. *Querna*, W. V. H. drnákový. Přední křídla nafialověle šedá mají 2 dvojité černé, bíle vyplněné příčné pruhy, zadní díl středového pole bělavý s velkým bílým měsícem středovým; zadní jsou bílá. — 1·7 až 2 cm. — Vzácný v březnu a dubnu.

Housenka tmavozelená s 2 žlutými čarami podle hřbetu má žlutý pruh boční; na dubech.

10. *Trimacula*, *Esp.* H. hnědý. Podobá se předešlým, ale mění se velice; bývá více bílým promíchán; přední křídla nemají ani černého, ani bílého měsíce a zadek je nahnědle žlutý. *Dodonea*, *Fr.* — 1·3 až 1·8 cm. — Tab. 31. obr. 7. — Nikoli vzácný, v dubnu a květnu.

Housenka leskle zelená má 2 žlutobílé čáry podle hřbetu a zlatožlutý pruh boční často s červenými skvrnami, žije od června do srpna na dubech a břizách.

D. (*Microdonta*, *Dup.*) Hruď s řídkými vlnovitými chlupy, přední křídla celokrajná s pravouhlým rohem, zadní široká, zaokrouhlená. — Housenka 16nohá, hladká, proměňuje se v řídkém zámotku v zemi.

1. *Bicoloria*, W. V. H. dvoubarvý. Křídla bílá, přední s rezavými, černě vroubenými skvrnami. Ruská odr. *Unicolora*, *Men.* má křídla zcela bílá. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 31. obr. 8. — Dostí vzácný, v květnu a červnu.

Housenka travozelená, nahoře bělavá, má 4 tmavé čáry hřbetní a žlutou boční; žije na břizách.

E. (*Spatalia*, *HS.*) Přední část těla s dosti přilehlými chloupky; přední křídla jsou dosti široká, s dlouhým, silně zubatým vnějším krajem, s velkým šupinovým zubem ve středu s malým ve vnitřním koutě; zadní křídla krátká a okrouhlá; na hrudi vyniká do předu chochol. — Housenky 16nohé, hladké, s 2 malými kuželovitými vyvýšeninami na 4. kroužku, příčným nádozem na 10. a malými špičkami na 11. kroužku, zakukluje se v kryprém zámotku pod mechem.

1. *Argentina*, W. V. H. stříbroskvřnný. Přední křídla olivověšedá, temněji pomíšená; nad vnitřním krajem před středem je velká trojhranná skvrna stříbrná a za ní malý stříbrný měsíc; mezi oběma je půda pomorančově míchaná. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 31. obr. 9. — V dubnu a květnu.

Housenka mdle zelená, rudohnědá a šedě míchaná, na bocích nažloutle skvrnitá; od června do srpna na dubech, více na nízkých, keřovitých větvích.

6. *Lophopteryx*, Steph. Hřbetozubec.

A. (*Odontosia*, *Hüb.*) Na hrudi hladké, vzadu vzpřímené chloupky, lem křídel zubatý. Housenka holá, vráskovaná se 16 nožkami, bez kreseb, zakukluje se v řídkém zámotku při zemi.

1. *Carmelita*, *Esp.* H. mniší. Přední křídla fialově šedá, na předním kraji tmavě kaštanová s nezřetelnými tmavými čarami klikatými a 2 dvěma bílými skvrnami při předním kraji; zadní křídla jsou červenošedá a mají černavou skvrnu při zadním kraji. — 1·6 až 2 cm. — Tab. 31. obr. 10. — V dubnu a květnu na mladých břizách.

Housenka žlutozelená s dvěma žlutými čarami bočními a červeně skvrnitým pruhem, v červnu a červenci na břizách.

Sieversi, *Men.*, Halič, Rusko.

B. (*Lophopteryx*, *Leđ.*) Na hrudi husté chloupky se silným chocholem, který do předu vystupuje a uprostřed je vtlačen. Přední křídla mají ostrý přední

roh. — Housenky mají jednotlivé krátké a jemné chloupky a vyvýšeniny na předposledním kroužku, zakukluji se v zemi.

1. *Camelina*, *L. H.* olšov. Přední křídla rezavě hnědá, rezavě pomíšená s černými, ostře klikatými příčkami, zadní šedožlutá, při lemu nahnědlá, s modrošedou skvrnou ve vnitřním rohu. — 1·6 až 2 *cm.* — Tab. 31. obr. 11. a. b. — *Capucina*, *W. V. Borkh.* — Odr. *Geraffina*, *Hüb.* jest mnohem tmavší, skoro načernalá. — Všude hojný od dubna do července.

Housenka zelená nebo načervenal, na hřbetě bělavá má žlutý boční pruh s červenými tečkami a dvě červené špičky na 11. kroužku; žije od června do října na listnatých stromech. Když odpočívá, ohýbá hlavu a předek těla zpět na hřbet a vztyčuje zadek. Na dubech, břizách a j. zprvu společensky, potom ojedinelé.

2. *Cuculla*, *Esp. H.* břekový. Přední křídla rezavě hnědá, u předního kraje bledě okrová, při lemu bíle a šedě míchaná s nezřetelnými, zubatými, černými příčkami za středem. — *Cucullina*, *W. V.* — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 31. obr. 12. — Dosti vzácný, v červnu.

Housenka zelená nebo bledě červená má v týlu srdčitou tmavou skvrnu a tmavou čáru hřbetní; žije v červenci a srpnu na javorech.

7. *Pterostoma*, *Germ.* Hřbetozubec.

Makadla dlouhá, vystávající, jsou stisknutá a mají dlouhé šupinky; roh předních křídel ostrý a lem zubatý. Na hřbetě vyčnívají napřed 3 úzké nádory podélné, zadek je štíhlý. — Housenka štíhlá, lysá, zakukluje se v zemi.

1. *Palpina*, *L. H.* dvouzubý. Na předních křídlech bledě okrový, nahnědle pomíchaný s dvěma tmavohnědými, klikatými příčkami, dvojtečkami v řadě za zuby poslední příčky; zadní křídla jsou nahnědle šedá. — 2 až 2·2 *cm.* — Tab. 31. obr. 13. a. b. — Hojný v květnu a červnu.

Modravě zelená, na bocích tmavší housenka má čtyři jemné čáry na hřbetě a žlutý pruh na bocích; od července do října na topolech a vrbách, také na dubech.

8. *Drynobia*, *Dup.* Hřbetozubec.

Přední křídla široká mají roh přední pravoúhlý a při vnitřním kraji silný zoubek ze šupin. Housenky bez lesku, v srpnu a září, motýlové v květnu a červnu.

1. *Velitaris*, *Hufn.* Přední křídla fialově šedá, s dvěma dvojitými, černými, světleji vyplněnými pruhy příčnými, z nichž přední je ohnut, zadní mírně zoubkovaný; roh u předního kraje je bělavý, u vnějšího černohnědý; zadní křídla jsou hnědošedá, s rozetřeným světlým pruhem středovým. — 1·6 až 2 *cm.* — Tab. 31. obr. 14. — Dosti vzácný.

Housenka žlutozelená na dubech.

2. *Melagona*, *Borkh. H.* tmavouhlý. Podobný předešlému, ale přední příčný pruh jest dvakrát v pravém úhlu lomen, roh předních křídel je napřed tmavohnědý a při lemu popelavý. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 31. obr. 15. — Vzácný.

Housenka na bukových stromech.

9. *Gluphisia*, *B.* Hřbetozubec.

Na hrudi husté chloupky; přední křídla široká s dlouhým vnějším a vnitřním krajem, vlnitá, zadní krátká. Housenky holé, bez výčnělků, žijí a zakukluji se mezi spředenými listy.

1. *Crenata*, *Esp.* H. nepravý. Přední křídla černošedá s dvěma černými příčnými čarami před středem a za ním, uprostřed s klikatou čarou před lemem mají jasněšedou skvrnu středovou; zadní jsou šedá, na kraji široce načernalá. — 1.1 až 1.6 cm. — Vzácný, v dubnu a zase v červenci.

Housenka žlutozelená má bělavý, žlutě vroubený a červeně skvrnitý pruh hřbetní a žlutý boční; v červnu a na podzim na topolech.

10. *Ptilophora*, Steph. Hřbetozubec.

Na předku dlouhé, chundelaté chloupky; přední křídla táhlá, s vlnovitým krajem, zadní dosti úzká. — Housenky stíhlé, holé, bez výčnolků, zakuklují se v zemi.

1. *Plumigera*, W. V. H. javorový. Přední křídla rezavá, nahnědle míchaná, s příčkou silně ohnutou, zubatou, světlou, za středem; zadní jasně žlutošedá. — 1.3 až 1.8 cm. — Tab. 31. obr. 16. — Ne zřídka, v říjnu a listopadu.

Housenka žlutozelená, na bocích tmavší, má modravou čaru hřbetní a po třech jemných, bělavých čarách bočních; žije v červnu na javorech, buku a j. nejvíce v hornatých polohách.

11. *Cnethocampa*, Steph. Bourovčík.

Podobají se drobným bourovčům, mají předek silně vlnitě chlupatý, přední křídla široce trojhranná, celokrajná, šedá, s tmavým měsícem uprostřed, 2—3 tmavými příčnými pruhy a jasně přerušovanými třásněmi; zadní křídla jsou malá, zaokrouhlená, bělavá. — Housenky línohé mají jemné chloupky s obrácenými zoubky; žijí v pavučinových hnízdech, z nichž na pastvu vycházejí v pravidelných průvodech. Zakuklují se v tuhých vejčitých zámočcích, do nichž jsou vpleteny chloupky; více zámočků bývá vespolek spředeno. Konečky chloupků i prach ze ze zámočků působí na kůži záněty.

1. *Processionea*, L. B. toulavý. Má přední křídla leskle žlutošedá s černošedými pruhy příčnými. — 1.2 až 1.6 cm. — Tab. 32. obr. 1. a. b. ♂, c. ♀ — Ne všude, v srpnu a září.

Housenka na hřbetě namodrale černá, na bocích bělavá, má na každém kroužku dvě rezavé nebo šedé bradavičky; žije v květnu a červnu na dubech. Páse se v noci, na pastvu i z pastvy putují v průvodu klínovitém, jedna napřed, za ní několik ještě po jedné. potom několik po dvou, za nimi po třech, čtyřech atd. v dlouhé řadě.

2. *Pityocampa*, W. V., tab. 32. obr. 2. žije v Bavořích a v Alpských zemích; housenka žije na jehličnatých stromech.

3. *Pinivora*, Tr. žije v severovýchodních Němcích a v Rusku, housenky ožírají jehličí borovice a putují v řadách po jedné z hnízd, která jsou v písčité půdě. Chloupky vzbuzují v kůži lidské záněty palčivé, které i po letech se opakují.

Herculeana, Ramb. Španěly.

12. *Phalera*, Hübn. Vztyčnořitka.

Na hrudi jsou chloupky krátké, vzadu vztyčené, žlutohnědé, na bocích a vzadu šedé; podlouhlá přední křídla mají třásně vlnovité, stříbřitě bílé a šedé a dvě tmavohnědé, dvojité příčné čáry; zadní z nich objímá velkou, až k rohu

sahající okrovou skvrnu. Zadní křídla jsou bělavěžlutá, zadek dlouhý, okrový. — Housenky mají řídké chloupky, zakukluji se v zemi.

1. *Bucephala*, *L. V. lipová*. Přední křídla stříbrošedá mají bleděžlutou skvrnu rohovou, sahající až do prostřed vnějšího kraje a menší nažloutlou uprostřed. Zadek má na bocích hnědé skvrny. — 1·8 až 2·7 *cm.* — Tab. 31. obr. 17. a. b. — Všude obecná.

Housenka načernalá s oddělenými žlutými pruhy a žlutými pásy příčnými žije na dubech, lipách a j.

Bucephaloides, *Ochs.*, *Uhry.*

13. *Pygaera*, *Ochs.* *Vztyčnořitka.*

Na těle chloupky hustě přilehlé, vzađu vztyčené; tykadla velmi krátká, křídla celokrajná, přední šedá s 3 světlými pruhy příčnými, vzađu zatemnělá nebo s velkou tmavou skvrnou v rohu, zadní hnědošedá, třásně jednobarevné. Sameček má na řiti dvojřídlný chvost. Když sedí, zdvihá zadek do výše. — Housenky mají řídké, měkké chloupky, delší na bradavkách bočních a na nádořech na 4. a 11. kroužku; žijí v červnu a opět na podzim na topolech a vrbách mezi spředenými listy a zakukluji v měkkém, chlupatém zámotku. — Motýlové poletují v květnu a opět v červenci a srpnu.

1. *Timon*, *Hüb.* *V. dvoj pásná*. Přední křídla fialově šedá, před lemem rudohnědě skvrnitá, zadní příčný pruh nad středem ostře klikatý, dělá na předním konci bílý měsíček; zadní křídla mají dva jasné příčné pruhy. — Na Moravě, v Rusku, vzácná.

Housenka popelavá má růžové bradavky a na 5. kroužku nádor; žije na osykách.

2. *Anastomosis*, *L. V. vrbová*. Přední křídla narudle fialověšedá, za středem hnědá a pomerančově míchaná, s jednoduchými, málo jasnějšími pruhy příčnými; zadní jsou prostě šedohnědá. — 1·3 až 1·8 *cm.* — Tab. 31. obr. 18. a. b. — Nikoli hojná.

Housenka hnědá, nahoře černá se žlutými pruhy vedle hřbetu a bradavkami s rudými chloupky má čípkovitý nádor na 4. kroužku. Na osykách a vrbách.

3. *Curtula*, *L. V. rudoskvrnná*. Od následujícího druhu, jemuž se podobá, rozdílná jasnějšími, spíše narudle šedými předními křídly, jež mají roh hnědočervený, sahající jen za zadní příčku. — 10 až 11 *mm.* — Tab. 31. obr. 19. — *Anachoreta*, *Esp.* — Hojná.

Housenka hučdošedá má načervenalou hřbetní čáru a rudožluté skvrny boční, nebo je zelenavěšedá, na bocích načernalá, nebo pleťová s oddělenými načernalými čarami hřbetními; výčnělky jsou černé, na 4. kroužku větší. Na topolech a vrbách.

4. *Anachoreta*, *W. V. V. topolová*. Přední křídla nahnědle popelavá, v rohu až do prostřed předního a za střed vnějšího kraje šedočerná, rezavě míchaná, s bělavými příčkami a černými skvrnami nad vnitřním rohem. — 1·5 až 1·8 *cm.* — *Curtula*, *Esp.* — Tab. 31. obr. 20. a. b. — Ne zřídka.

Housenka hnědá, na hřbetě našedivělá s přerušovanými načernalými čarami, vedle nichž jsou černé a žluté skvrny; nádory jsou červenožluté, na 4. kroužku čípkovitý. Na topolech a vrbách.

5. *Pigra*, *Hufn.* *V. osyková*. Menší, jasné šedá, přední kraj tmavého lemu předních křídel napřed bělavě omezený, příčky bledší, zvláště zadní na předním kraji, kde je též širší a lomená. — 7 až 10 *mm.* — Tab. 31. obr. 21. a. b. — *Reclusa*, *Hüb.* *Ochs.* *HS.*

Housenka šedá, nahoře žlutá s černavými skvrnami, na bocích se žlutými tečkami, má výčnělky na 4. a 11. kroužku černé. Na vrbách.

XIV. Vlnočárnice. Cymatophoridae.

Celkem podobají se posledním druhům předešlé čeledě, od nichž, jakož i od mur se rozeznávají sestavením žilek na zadních křídlech. Jsou prostřední velikosti, těla obyčejně zavalitého; na hrudi mívají krátké, vlnité chloupky. zadek kuželovitý sahá jen málo za zadní křídla, Přední křídla jsou podlouhle trojhranná, mají pravouhlý roh a málo vlnitý kraj vnější a mají přídatnou buňku; zadní jsou slabší, řasnatá, jejich žilka předního kraje jde těsně vedle přední žilky středové a oddaluje se od ní teprve tam, kde začíná 7. větev. — Tykadla jsou štětinovitá, makadla malá, vyčnívající, sosák silný, rohovitý. — Housenky 16nohé, holé, sedávají v klidu na listu zkroucené, zakuklují se v řídkém zámotku; pupy jsou napřed válcovité, vzadu kuželovité. Motýlové poletují pozdě večer, v klidu mají křídla střechovitá.

1. Gonophora, Bruand. Malinovník.

Hlava zatažená, zadek má na prvních kroužcích malé chvostky; tykadla jsou u ♂ nepatrně brvitá, nožky velmi krátké, holeně středních s vlnitými chloupky. Na předních, širokých křídlech vnitřní roh poněkud vyniká. — Housenky jsou na 2. a 11. kroužku ztlustlé; v klidu pozdvihují předeek i zadek.

1. *Derasa*, L. M. bělopásný. Přední křídla olivově šedá, ve středním poli pomorančová, mají 4 tmavé, klikaté čáry za středem, 2 bílé příčné pruhy před lemem a jeden od $\frac{1}{5}$ předního kraje ku $\frac{2}{3}$ vnitřního jakož i dvě světle lemované skvrny uprostřed; zadní křídla jsou žlutošedá. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 32. obr. 3. — Dostí vzácný, v červnu.

Housenka hnědočervená má tmavou čáru hřbetní a malé, okrouhlé, bělavé skvrny nahoře v bocích 4. a 5. kroužku; žije v srpnu a září na malinniku a ostružinících, za dne sedá ve svinutých suchých listech.

2. Thyatira, Ochs. Malinovník.

Jako předešlý, ale ♂ nemá chvostů na bocích zadku a nemá vlnitých chloupků na holeních středních noh. — Housenka je na hřbetě hrbatá.

1. *Batis*, L. M. očkovaný. Přední křídla jsou nazelenale tmavohnědá, s pěti velkými, zaokrouhlenými, růžovými nebo bílými skvrnami o hnědém jádérku, a to u kořene, uprostřed vnitřního kraje, ve vnitřním rohu, v konci předního kraje a před ním. — Zadní křídla hnědošedá. — 1·5 až 1·6 cm, — Tab. 32. obr. 4. a. b. — Ne zřídka.

Housenka hnědá a rezavě kostkovaná. má hrb do předu skloněný, s dvěma vrcholy na 2. článku a pět hrbolů na 5. až 9. kroužku. Na maliniku a ostružiníku.

3. Cymatophora, Tr. Vlnočárník.

Zavalití motýlové s úzkými, nebo štíhli se širšími křídly, přední nahnědlá nebo šedá, s dvěma neurčitými tmavými páskami před středem a za ním, každou ze dvou tmavých, vlnitých dvojpruhů; světlá vlnovka jde podle lemu. Tykadla jsou neobrvená, obojek velmi malý, zadek u ♂ vzadu s odstálými chvosty bočními, nahoře bez nich. — Housenky nazad ztenčené mají velkou, kulatou hlavu, skrývají se mezi dvěma svinutými listy, v létě; motýlové lhnou se z jara.

A. Tělo zavalité, hlava zatažená, zadek sahá za křídla, makadla a nohy se silnými chloupky. V dubnu a květnu, housenky v srpnu a září na topolech.

1. *Octogesima, Hübn.* V. trojtečný. Rozeznává se od následujícího jasnějšími, načervenalé popelavými křídly předními jakož i tím, že zadní příčná páska sestává jen z dvou nebo tří zřetelných čar a se blíží u předního kraje přední pásce; na obou skvrnách jsou černá zrnka zřetelnější. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 32. obr. 5. — *Ocularis, Guen.* — Ne zřídka.

Housenka bílá jako mléko, se slabou, jasnou čarou hřbetní, má hlavu hnědožlutou. černou hubu a vedle ní malé černé skvrny.

2. *Or, W. V. V.* černopásný. Přední křídla nahnědle šedá s dvěma tmavými, u předního kraje se rozbíhajícími příčnými pruhy, z nichž každý je složen ze čtyř černých čar; mezi nimi je jedna malá okrouhlá a jedna osmičce podobná, tmavě vyplněná skvrna. Roh křídel je rozdělen černou čarou, zadní křídla jsou hnědošedá. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 32. obr. 6. a. b. — Ne zřídka.

Housenka bledozelená má mdlou, tmavou čáru hřbetní a mdle bělavou boční, hlava je nahnědle žlutá, huba černá. Mezi sepředenými listy topolovými.

B. Tělo štíhlé, hlava nezatažená, na makadlech a nohách řídké chloupky, zadek nesahá za křídla. V květnu a červnu, housenky od července do září.

3. *Dupularis, L. V.* dvojtečný. Přední křídla hnědošedá, u kořene a za středem bělošedá, s tmavými vlnovkami a místo skvrn s dvěma černými tečkami nad sebou; zadní jsou hnědošedá se světlou příčkou. — 1·1 až 1·4 cm. — *Bipuncta, Borkh. Hübn. HS.* — Ne zřídka.

Housenka v mládí zelená, s bílými tečkami, dospělá špinavě bílá, čistá, s černým stítem týlním; hlava je rudohnědá, huba černá. Na březích a olších

Fluctuosa, Hübn. Vzácná.

4. *Asphalia, Hübn.* Vlnočárník.

Tělo tlusté, přední křídla šedá nebo nahnědlá, s tmavými čarami příčnými; tykadla ♂ rezavá, ztlustlá a zcela bez brv; nohy silně vlnité. — Ostatní vše jako u předešlého rodu.

1. *Flavicornis, L. V.* žltorohý. Přední křídla dosti špičatá, popelavá, na předním kraji až za střed bělavá, s černými dvojitými nebo trojnásobnými, nikoli zubatými čarami příčnými a jednou nebo dvěma skvrnami; zadní jsou bělavá, se šedým příčným pruhem a lemem. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 32. obr. 7. a. b. — Hojný na březových kmenech v březnu a dubnu.

Housenka nazelenale šedá, posetá četnými nezřetelnými tečkami, má na každém kroužku dvě velké, černé, nahoře bíle vroubené tečky na krajích hřbetu a podobnou tečku na bocích; hlava je jasně hnědá, napřed s dvěma černými tečkami. V červnu a červenci na březích.

2. *Ridens, Fabr. V.* dubový. Přední křídla úzká, mechově zelená a hnědě míchaná, s dvěma dvojitými, černými, bělavě vyplněnými pruhy příčnými a silně klikatou bílou vlnovkou; zadní bílá mají lem nahnědlý. — 1·3 až 1·7 cm. — Tab. 32. obr. 8. a. b. — *Xanthoceros. Tr. Hübn.* — Ne zřídka v dubnu a květnu.

Housenka žlutá má čtyři tmavozelené, přerušované čáry podélné a příčnou řadu bílých, na krajích hřbetu zřetelných teček, hlava je rudožlutá. Žije v červnu na dubech, je dravá.

Diluta, W. V. Velmi vzácný. — *Ruficollis, W. V.* Velmi vzácný.

D. Můry. Noctuae.

Motýlové prostřední velikosti, sobě dosti podobní; tělo bývá zavalité, ale nikoli nemotorné, zadek zašpicatělý sahá za zadní křídla. Tělo porostlé je hustými chloupky, z nichž často na hrudi i na zadku vznikají chvosty. Vedle očí složených, lysých nebo brvitých jsou zřetelně též jednoduchá očka: tykadla bývají štětinovitá, mají jen jemné brvy, zřídka u ♂ zoubkovaná. Přední křídla jsou podlouhle trojhranná, jejich vnitřní kraj je kratší kraje vnitřního; kresby na nich jsou dosti pravidelně sestaveny jako můří kresba takto: Jsou tři světlé, obvykle tmavě vroubené, dvojité nebo jednoduché příčky, z nichž první blízko kořene jde od předního kraje jen ku střední žilce nebo málo za ní a slove příčka poloviční, (tab. I. obr. I. pravé přední křídlo, *hs* (strigula); příčky druhá a třetí objímají středové pole; druhá nazývá se příčka přední (striga anterior, *vst.*) a bývá obvykle lomená, třetí, příčka zadní (striga posterior, *hst.*), bývá silně prohnutá a klikatá. Mezi ní a vnějším krajem, často rovnoběžně jde ještě světlá vlnitá nebo klikatá, zřídka rovná čára, vlnovka (linea undulata, *wl*), často tak klikatá, že její zuby místy i kraje se dotýkají. Pole mezi ní a zadní příčkou slove pásem smývaným (*gb*); v něm jsou při vlnovce za žilkami často podlouhlé, stranou ku kořenu přistřené černé známky šípovité (maculae sagittatae, *pf.*) Ve středním poli jsou tři známky (maculae intermediae), okrouhlá (*m orbicularis*, annulus, *rm*), za ní větší ledvinovitá (*m. renalis*, peniculus, *om.*), a třetí obvykle dutá kuželovitá (*m. dentiformis*, conulus, *zm.*) při přední příčce v I. b. buňce. Známky okrouhlá a ledvinovitá bývají často spojeny temnějším zbarvením nebo též ostrou, černou, čtyřhrannou skvrnou, jež někdy bývá přistřena a táhne se přes známku kruhovou ku kořenu; ta slove známkou jehlanovitou (*m. pyramidalis*). Konečně jde ještě mezi známkou kruhovou a ledvinovou tmavý pruh stínový napříč přes křídlo, středový stín (umbra media, taenia, *ms.*) Často scházejí některé z těchto kreseb, ale slovou můřím vzorem i tenkrát, když je viděti alespoň vlnovku, obě příčky, známku okrouhlou a ledvinovitou. Křídla zadní jsou menší a slabší, obvykle šedá, u kořene světlejší, s tmavým měsícem nebo obloukovitou páskou uprostřed; štětina háčkovitá je vždy dokonalá. Motýlové poletují nejvíce v noci a pod večer, zřídka ve dne; v klidu obvykle skládají křídla střechovitě. — Housenky 16nohé, zřídka 14 nebo 12nohé bývají lysé, zřídka chlupaté. Zakuklují se obvykle bez zámotku v zemi, zřídka v zámotku

I. Můry bourcovité. Bombycoideae.

Hlava zatažená, jednoduchá očka malá, makadla malá, svislá, obojek zaokrouhlený; hrud s hustými chloupky má vzadu uťatý chvostek. Nohy jsou chlupaté, holeně bezbranné. Trásně celokrajné, žilka 7. zadních křídel vyniká z předního rohu středové buňky. Motýlové podobají se přátevníkům, poletují v noci; housenky 16nohé zakuklují se v zámotcích.

1. Diloba, Steph. Modrohlávek.

Nedosahují velikosti prostředních motýlů; podobají se bourcům, mají hrud napřed zaokrouhlenou, bez chvostu a přední křídla v rohu též zaokrouhlená. Konec makadel vyběhá v článek dosti dlouhý, vláknitý; na nožkách jsou vlnovité chloupky. Housenky zakuklují se v zámotku.

1. *Caeruleocephala*, L. M. ovocný. Přední křídla fialově modrá a šedě pomíchaná s dvěma ostrými, klikatě lomenými příčnými čarami a třemi velkými, stýkajícími se známkami barvy nazelenale žluté, jež jsou vnitř šedě poprášeny; zadní křídla jsou jasně šedá a mají načernalou skvrnu u zadního rohu. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 32. obr. 9. a. b. — Všude v srpnu a září.

Thlustá, modravě bílá housenka má černé tečkovité bradavičky s ojedinelými chloupky, pruh hřbetní a boční je бледěžlutý, hlava namodralá, černě skvrnitá. Žije na jabloních, též na trnkách v květnu a červnu.

Z rodu *Simyra*. *Ochs.*, žije v Německu a Rusku druh *Nervosa*. W. V. a v severních Němcích druh *Büttneri* Herr. — *Arsilonche albovenosa*, Goetze, žije též v severních Němcích. — *Eogena contamini*. Fw., žije v Jižním Rusku. — *Clidia geographica* Fabr. se vyskytuje v Alpách a Uhrách. — Jihoevropské rody jsou *Chamaesyces* Gn a *Raphia* Hübn.

2. Demas, Steph. Lískovnice.

Hrud krátká a široká, zadek s dosti silnými chvostky, makadla s řídkými chloupky, krátkým a tupým článkem na konci.

1. *Coryli*, L. L. šedá. Přední křídla napřed rezavě hnědá, vzadu popelavá s okrouhlou, černě lemovanou známkou kruhovou a dvěma černými čarami příčnými; přední má uprostřed silný zub nazad, druhá je ve středu křídla skoro rovná. Vlnovka je bělavá, zadní křídla nahnědlešedá. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 32. obr. 11. V květnu ne zřídka sedává na kmenech stromů.

Chlupatá housenka je barvy masové, má malou skvrnu šedou za hlavou a tmavý pruh hřbetní; na 1. a 11. kroužku je po dvou černých štetíčkách, na 4. a 5. jsou krátké červené chocholy. Žije od července do října na listnatých stromech.

II. Šípověnky. Acronyctidae.

Hlava nezatažená, nebo jen málo, oči holé, tykadla bez zoubků, u ů s krátkými brvami, hrud napřed zakulacená, vzadu se zkrácenými chocholy, nožky chlupaté, holeně bez štětín. Žilka 5. zadních křídel slabší, 7. vychází z předního rohu středové buňky. Štíhlejší motýlové, poletují v noci. Housenky mají chlupaté bradavky, někdy masité čípky nebo štětíčky. Zakuklují se v pevných obalech; velmi mnohé se zavrtávají do měkkého nebo spuchřelého dříví.

1. Acronycta, Ochs. Šíposkvrnka.

Hruď napřed bez chocholů, na zadku je jen na předním kroužku chvostek; nožky mají vlnovité chloupky. Přední křídla dosti táhlá mají vnější kraj šikmý, rovnoměrně zaokrouhlený s trásněmi nepatrně vlnitými; jsou šedá nebo bílá, obyčejně se vzorem muřím, ale bez kuželovité známky; mnoho druhů má silný, větevnatý podélný pruh od kořene a černé pruhy podélné u zadní příčky nahlédem a vnitřním rohem; zadní příčka je daleko v zadu a dělá velký oblouk kolem známky ledvinovité. Zadní křídla jsou pod koncem málo zatažena. Mnohé druhy se sobě jako motýlové podobají velice a lze je snáze rozeznati jen jako housenky.

1. *Leporina*, L. Š. vrbová. Barvy bílé; na předních křídlech malá černá čárka od kořene a jednotlivé černé skvrny a tečky, zvláště u předního kraje místo příček a stinu středového. — Odr. *Bradyporina*, Tr. je hnědě poprášena. — 1·6 až 2 cm. — Tab. 32. obr. 12. — Ne zřídka, v květnu a červnu.

Housenka zelená má na sobě husté, zakřivené, bílé chlupy a tenké černé štětičky na 4. 6., 8. a 11. kroužku; žije na brízách, olších, vrbách a j. v srpnu a září.

2. *Aceris*, L. Š. maďalová. Přední křídla bělošedá, temněji poprášená, s vlnitými trásněmi; příčky jsou dvojité, skvrny velké, oddělené. Černé pruhy podélné scházejí, nebo jest jen u kořene jedna slabě naznačena; zadní křídla bílá mají temně poprášené žilky. — 1·6 až 2 cm. — Tab. 32. obr. 13. a. b. — Hojná v květnu a červnu.

Housenka žlutá má husté běložluté chloupky a velké bílé, černě lemované skvrny na hřbetě, vedle nichž jsou žluté a červené, kuželovité štětičky; žije na maďalu (*Aesculus Hippocastanum*) topolu a jiných stromech v srpnu a září.

3. *Megacephala*, W. V. Š. velkohlavá. Podobá se předešlé, ale má přední křídla tmavěji šedá s hrubším a hustším hnědým poprášením, mezi známkou ledvinovitou a zadní příčkou je nápadně jasnější, nažloutle bělošedé místo. Zadní křídla jsou šedě poprášena, u ♂ jen na kraji. — 1·5 až 1·9 cm. — Tab. 32. obr. 14. a. b. — Hojná v květnu a červnu.

Housenka jasně hnědá, na hřbetě načernalá, má chlupaté bradavky a velkou, podlouhle čtyřhrannou skvrnu bledozloutou s černým lemem na 10. kroužku; žije na topolech a j. od července do října.

4. *Alni*, L. Š. olšová. Přední křídla jasně popelavá s růžovým nádechem jsou v polovici vnitřního kraje a mezi známkami černohnědá, se silným, černým pruhem podélným od kořene a nad vnitřním rohem; zadní jsou bílá, při vnějším kraji šedá. — 1·6 až 2 cm. — Tab. 32. obr. 15. a. b. — Vzácná, v květnu.

Housenka mdle černá má velké, žluté skvrny po hřbetě a jednotlivé dlouhé, na konci kyjovité chlupy; žije na dubech, olších, růžích, lipách, třešních a j. od července do září.

Strigosa, W. V. Vzácná, v Německu.

5. *Tridens*, W. V. Š. meruňková. Přední křídla narudle popelavá s černým rozvětveným pruhem podélným od kořene a dvěma černými pruhy podélnými při zadní příčce; příčky jsou jednoduché, zubaté, skvrny se stýkají nebo jsou spojeny krátkou čarou. Zadní křídla bělavá s tmavě poprášenými žilkami jsou u ♀ šedě poprášena. — 1·3 až 1·8 cm. — Tab. 32. obr. 16. — Hojná v květnu a červnu.

Housenka má řídké chlupy a je černošedá: na bocích jsou červené a bílé skvrny, na hřbetě žlutý, černě dělený pruh. Na 4. kroužku je krátký černý čípek na 11. výčnělek s dlouhými chloupky; žije na trnkách, javoroch, hlohu, vrbách v srpnu a září.

6. *Psi*, L. S. trnková. Rozeznává se od předešlého jen nahnědle popelavými předními křídly. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 32. obr. 17. a. b. — Hojná v květnu a červnu.

Housenka s řídkými chlupy je černá a má široký, žlutý pruh hřbetní, bělavý boční a mezi oběma červené čárky; na 4. kroužku ční velmi dlouhý černý čípek a na 11. malý výčnělek. Žije na ovocných stromech, trnkách, růžích a j. v srpnu a září.

7. *Cuspis*, *Hüb.* Š. růžová. Podobá se oběma předešlým velice, ale má přední křídla namodrale popelavá, temněji obláčkováná, zadní hustěji šedě poprášena, též u ♂. — 1·8 až 2 cm. — Vzácný v červnu.

Také housenka podobá se předešlé, ale má na čtvrtém kroužku místo čípku dlouhý a hustý štěteček; žije jen na olších v srpnu a září.

Menyanthidis. *View.* Na rašeliništích v Německu a j.

8. *Auricoma*, *W. V. Š.* jívová. Přední křídla světlešedá a hnědošedě míchaná s černým pruhem od kořene a nad vnitřním rohem; příčky dvojité, zadní s dlouhými zuby, světle vyplněné. Zadní křídla jsou nahnědlé poprášena. — 1·5 až 1·6 cm. — Tab. 32. obr. 18 a b. — V květnu a zase v červenci.

Housenka černá má rezavé bradavky se žlutými chloupky; žije na trnkách a různých bylinách v červnu a zase od srpna do října.

Abscondita, *Tr.* V severním Německu.

9. *Euphorbiae*, *W. V. Š.* pryšcová. Přední křídla jasně šedá, temně poprášena, mají podle lemu v řadě neurčité světlé skvrny; příčky jsou dvojité, zadní s dlouhými zuby. Zadní křídla u ♂ bílá, u ♀ hnědošedá. — 1·3 až 1·8 cm. — Ne všude, v květnu a červenci.

Housenka načernalá má chlupaté bradavky a žlutočervený pruh boční, na 2. kroužku velkou červenou skvrnu, na následujících skvrny černé a bílé; žije na pryších v červnu a opět v srpnu a září.

10. *Rumicis*, *L. Š.* šťovíková. Přední křídla hnědošedá, jasně šedě míchaná s řadou bělavých skvrn před lemem; příčky jsou dvojité, zadní silně zubatá s bílou skvrnou nad vnitřním krajem. Znamky jsou zřetelné, zadní křídla šedá, při vnějším kraji široce tmavší. — 1·3 až 1·8 cm. — Tab. 32. obr. 19. a. b. — Všude hojná v květnu a srpnu.

Housenka červenohnědá s krátkými rezavými chloupky má bílý, červenoskvrnný pruh boční a dvě bílé šikmé skvrny po krajích hřbetu. Žije na topolech a vrbách i na různých bylinách v červnu a září.

11. *Ligustri*, *W. V. Š.* ptačizobová. Přední křídla fialověhnědá a temně mechově zeleně míchaná, za nezřetelnou známku ledvinovitou bělošedá, s černými, dvojitými příčkami. Kruhová známka je bělavá s tmavým jádrem a lemem, zadní křídla jsou hnědošedá. Mezi chloupky na hrudi jsou přimíšeny šupiny, na všech kroužcích zadku silné chvostky. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 32. obr. 20. — Dosti vzácná od května do července.

Housenka má řídké chloupky, je žlutozelená s žlutobílým pruhem hřbetním, vedle něho žlutým vedlejším; žije na ptačím zobu, jasaněch a šefíku později v létě.

2. *Bryophila*, *Tr.* Mechovnice.

Malé mûry slabšího těla, s malými makadly, na hrudi chochol napřed schází, nohy jsou řídké chlupaté. Přední křídla jsou široká a mají skoro pravoúhlý roh a celokrajně trásně; nad vnitřním rohem jsou úkosná, hnědá, šedá, bílá nebo nazelenalá s muším vzorem tu zřetelným, jinde ne. — Housenky mají malou hlavu a bradavky s krátkými chloupky, žijí na lišejnících, za dne při jasném počasí se skrývají; přezimují do května, motýlové poletují v červenci a srpnu.

1. *Raptricula*, *Hüb.* M. zední. Přední křídla načernala modrošedá s kresbami nezřetelnými; příčky bez zoubků, jemné, nezřetelně dvojité, přední ze dvou

oblouků složená, zadní slabě prohnutá, nad vnitřním krajem bělavě vyplněná; zadní křídla bělavá, při lemu nahnědlá. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 33. obr. 1. a. b. Odr. *Deceptricula*, *Hüb.* má na předních křídlech široký hnědý pruh podélný.

Housenka bleděšedá má dva žluté a bíle skvrnité pruhy na hřbetě: žije na důlkatci plicním (*Sticta pulmonacea*).

Contristans, *Led.*, Řecko. — *Pineti*, *Staud.*, Španěly. — *Fraudatricula*, *Hüb.*, jižnější Evropa. — *Strigula*, *Borkh.*, teplejší Evropa. — *Ravula*, *Hüb.*, v jižnější Evropě.

2. *Algae*, *Fabr.* M. lipová. Přední křídla mechově zelená, nahnědle míchaná, na známce kuželovitě načernalá, příčky bez zubů, přední jednoduchá, přímá, zadní nejasně dvojitá, silně prohnutá; známky nezřetelné, vlnovka též, zadní křídla nahnědle šedá. — 9 až 11 mm. — Tab. 33. obr. 2. — *Spoliatricula*, *W. V.*, *Mendacula*, *Hüb.* — *Degener*, *Esp.* jest skoro jednobarevná, zelená; odr. *Caligrapha*, *Borkh.* má přední křídla s tmavozlutými skvrnami. — Není vzácná.

Housenka šedá, na bocích namodralá, má šedý pruh na hřbetě a žije na lišejnících na stromech. Umovii, *Ev.* Rusko.

3. *Muralis*, *Forst.* Přední křídla bledězelená s hnědým přibarvením, příčky jednoduché, černé, zadní slabě zubatá; známky nahnědlé, kruhová a kuželovitá splývají. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 33. obr. 3. — *Glandifera*, *Tr. Hüb.* *HS.*, *Lichlius*, *Dup.* — Vzácná.

Zelená housenka má tmavý, bíle rozdělený pruh hřbetní a bílé čáry boční.

4. *Perla*, *W. V.* M. perlová. Přední křídla nažloutle bílá, šedě míchaná s dvěma jednoduchými, černými, klikatými příčkami; známky jsou velké, šedé, kruhová a kuželovitá splývají. Zadní křídla bílá mají dva šedé pruhy obloukové a šedou skvrnu středovou. — 9 až 11 mm. — Tab. 33. obr. 4. — Není vzácná.

Housenka tmavomodrá má rudožlutý, černě rozdělený pruh skvrnitý na hřbetě a bílé čáry boční; žije na terčovkách.

3. Moma, Hüb. Pestrobarevec.

Hruď krátká a široká, napřed se slabým chocholem, s chloupky na konci jako šupinky rozšířenými, zadek má chvostky. Nožky mají řídké chloupky, přední křídla mají šikmý, rovnoměrně zahnutý vnější kraj a celokrajné trásně, zadní křídla jsou zaokrouhlená.

1. *Orion*, *Esp.* P. dubový. Přední křídla jasně zelená s třemi bílými pruhy podélnými a s třemi černými, nepravidelnými, ze skvrn a čárek sestavenými příčkami trojhrannými, napřed bíle začínajícími tečkami při vnějším kraji; zadní křídla jsou šedohnědá a mají při zadním rohu černou, bíle rozdělenou skvrnu. — 1·4 až 1·8 cm. — Tab. 33. obr. 5. a. b. — *Aprilina*, *Hüb.* — Hojný v květnu na kmenech.

Housenka černá má široké, rudožluté skvrny hřbetní na 2., 4. a 7. kroužku. žije na dubech od července do podzimu.

4. Diphthera, Ochs. Pestrobarevec.

Hruď krátká a široká, s hustými, hladkými chloupky; zadek má chvostky, makadla mají dole husté krátké chloupky a holý, utatý poslední článek.

1. *Ludifica*, *L.* P. jeřábový. Přední křídla bleděžlutá s četnými černými, zubatými příčkami, bílou černě lemovanou známkou kruhovou a kuželovitou a černě

a bíle kostkovanými třásněmi. Zadní křídla jsou šedá, u ♂ bledší s černými skvrnami na hřbetě. — 1·6 až 2 cm. — Tab. 33. obr. 6. — V květnu, jen místy.

Housenka má chlupaté bradavky a chlupatý čípek masitý na 11. kroužku; je šedomodrá. má tři žluté čáry hřbetní a vedle nich bílé skvrny a bílou čáru boční. Na řezábu v září a říjnu. Zakukluje se v zámotku mezi kamením.

5. *Panthea*, Hübn. *Pestrobarvec*.

Má na hrudi hustou vlnu bez chocholů, na zadku nejsou chvosty. Makadla velmi malá mají nezřetelný poslední článek.

1. *Coenobita*, *Esp.* Přední křídla bílá s černými skvrnami a zubatými příčkami, třásně jsou bíle a černě kostkované. Zadní křídla jsou černošedá s jasnějšími skvrnami, hrud' bílá, černě skvrnitá. — 1·8 až 2·2 cm. — Tab. 33. obr. 7. V květnu.

Housenka s dlouhými chlupy a štětíčkami na 4. a 11. kroužku je hnědošedá, s bílou čarou hřbetní a rudožlutou boční; žije na borovicích v srpnu a září.

III. Osenice. *Agrotidae*.

Velká čeleď motýlů prostřední velikosti, silného těla; hrud' je široce čtyřhranná, plochá, s tupouhlými rameny, hladkými chloupky nebo šupinkami, zřídka kdy s malými chocholy nebo vyvýšeninami uprostřed. Tykadla má ♂ obvykle jednoduchá, někdy i s kuželovitými, nebo krátkými, hřebíkovitými zoubky; sosák bývá silný, nohy též, zadní jsou dlouhé. Přední křídla mají přední roh dosti pravouhlý, obvykle otupělý, jsou nad vnitřním rohem zaokrouhlená, a mají hladké šupinky; zadní bývají široká, šedá, bílá, nebo žlutá, kuželovitý nebo plochý zadek sahá jen málo za jejich zadní roh. — Housenky 16nohé, tlusté, holé, mají malou hlavu často s tmavými skvrnami do úhlu lomenými nebo podkovovitými; přezimují a zakuklují se na jaře v zemi. Ožirají listy a kořeny trav i různých bylin a bývají ve dne skryty; u některých druhů odpočívají v zemi dva i tři měsíce, nežli se zakuklí a hynou, byly-li vyrušovány. Motýlové objevují se v létě, v klidu skládají křídla do zadu, ale do plochy; poletují pozdě večer. Shrnují se v jediný rod.

1. *Agrotis*, Osenice.

1. *Signum*, *Fabr.* Přední křídla tmavě jatrově hnědá, na předním kraji jako useň rudožlutá s dvojími, světle vyplněnými, zubatými příčkami, jasnějšími, na stranách černě lemovanými známkami a mezi nimi malým černým čtyřúhelníkem; známka kuželovitá je malá. Zadní křídla hnědošedá, obojek jasnější. — *Sigma*. *W. V.* — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 33. obr. 8. — Dostí vzácná v červnu a červenci.

Housenka na lebedě zahradní. tušalaji, kozím listu do dubna.

Strigula, *Thunb.* V Německu na vřesovištích. — *Molothina*, *Esp.* V severním Německu. — *Polygona*, *W. V.* Vzácná v Německu

2. *Janthina*, *W. V.* Přední křídla nazelenale tmavohnědá, fialově šedě mihaná, bez příček; zadní jsou jasně okrově žlutá, u kořene a na široké pásce podle lemu černá. Hlava je zelenavěbílá, rovněž obojek napřed. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 33. obr. 9. — Dostí vzácná.

Housenka žije na aronu plamatém a na petrklíčích do května.

3. *Linogrisea*, *W. V.* Přední křídla fialově šedá, pod předním krajem široce bělavá, za vlnovkou nachově načervenalá; tři známky jsou zřetelné, bělavě a jemně

černě lemované. Zadní křídla okrově žlutá mají černou pásku podle lemu. — 1·2 až 1·8 cm. — Tab. 33. obr. 10. — Vzácný v červnu a červenci.

Husenka sežírá violky, petrkliče a pampelišky od května.

4. *Fimbria*, *L. O. zemáková*. Přední křídla olivově zelená, bělavě a masově pomíchaná, příčky bez zoubků, přední šikmá, tmavě setřená, zadní bělavá, lomená; zadek je pomerančový, rovněž i zadní křídla, na nichž je široká černá páska lemová. — 2 až 2·5 cm. — Tab. 33. obr. 11. a. b. — Ne zřídka.

Žlutohnědá housenka má světlou čáru hřbetní, hnědý, vzadu bíle vroubený oblouk příčný a bělavý pruh boční: žije na různých bylinách, jmenovitě na petrkličích až do května.

Interjecta, *Hüb.* V Porýnsku. Chardinyi, *Boisd.* Rusko. — Sobrina, *Boisd.* V Sasku. — Punicea, *Hüb.* Švábsko, Švýcarský.

5. *Augur*, *Fabr.* Přední křídla šedohnědá, se třpytem fialově rudým, s dvěma jednoduchými, tmavými, silně klikatými příčkami; tři známky jsou černě lemovány, vlnovka setřená; zadní křídla jsou tmavošedá. — 1·8 až 2·1 cm. — Tab. 33. obr. 12. a. b. — Nikoli vzácný v červnu a červenci.

Senna, *Hüb.* Ve Švýcarech. — Erythrina, *Ramb.* Francie.

6. *Obscura*, *Brahm.* *O. ptačincová*. Přední křídla úzce šedohnědá, na předním kraji fialově narudlá, s černým paprskem od kořene a načernalými, jasněji vyplněnými, dvojíty, zubatými příčkami: zadní příčka dělá dva oblouky v buňce 1 b. Obě známky jsou černě vroubeny, vlnovka nažloutlá, klikatá; zadní křídla jsou špinavě bílá, při lemu šedě poprášená, pod předním krajem s počátkem obloukového pruhu. Ravida, *W. V.* — 1·7 až 1·9 cm. — Tab. 33. obz. 13. — Ne zřídka v květnu.

Housenka hnědá, má napřed tmavé šikmé čárky, vzadu tmavé úhlové skvrny a na 11. kroužku na hřbetě tmavou skvrnu podkovovou. Žije na různých bylinách do dubna.

7. *Pronuba*, *L. O. šťovíková*. Větší motýl s černými skvrnkami na počátku vlnovky, bez černého měsíčku uprostřed zadních křídel. Barva předních křídel se mění mezi tmavohnědou a hnědočervenou, často s bělavým přimísením. Hlava a předeek obojku bělavý, nebo barvy předních křídel (odr. *Innuba*, *Tr.*). — 2·2 až 2·7 cm. — Tab. 33. obr. 14. a. b. — Hojná v červnu a červenci.

Špinavě bílá housenka má hnědé přibarvení od načernalých pramének: má dva bílé pruhy vedle hřbetu, u nichž jsou nahoře tlusté černé čáry; hřbetní pruh je bleďozlutý. Žije na travách a různých bylinách do dubna.

8. *Comes*, *Hüb.* *O. prvosenková*. Přední křídla jatrově hnědá se skvrnami jasně vroubenými; vlnovka pod předním krajem začíná málo temně. Zadní křídla jsou okrová, mají úzkou černou pásku lemovou a černý měsíček uprostřed. — 1·9 až 2·1 cm. — Tab. 33. obr. 16. a. b. — Orbona, *F. Subsequa*, *Esp. Borkh.* Nikoli hojná v červenci a srpnu.

Housenka jasně narudle popelavá má dvě jemné černé čáry podélné při krajích hřbetu, velké, černé, žlutě lemované podkovy na 10. a 11. kroužku a tmavé šikmé pruhy na bocích: žije na petrkličích a j. do května.

9. *Orbona*, *Hufn.* Od předešlé rozdílá užšíma předníma křídlyma a dvěma malými, černými skvrnami pod předním krajem napřed u vlnovky. — 1·7 až 9·9 cm. — Tab. 33. obr. 15. — Subsequa, *Tr. Hüb.* *HS.* — Vzácnější v červnu.

Castanea, *Esp.* Vzácná na vřesovinách. — Quadrángula, *Ev* Rusko. — Hyperborea, *Zett.* V Alpách. — Collina, *Boisd.* Švýcarský. — Agathina, *Dup.* záp. Německo. Francie.

10. *Triangulum*, *Hufn.* *O. pampelišková*. Přední křídla nahnědle žlutá, fialověčerveně a bělošedě pomíchaná; známka kruhová obklopena dvěma černými, pod ní se stýkajícími skvrnami černými. Středové pole je užší, uprostřed sotva 1½krát tak široké jako pole lemové; vlnovka je napřed u předního kraje silně

černá. Zadní křídla jsou nahnědle šedá, obojek napřed jasnější. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 33. obr. 17. — Hojná v červenci a srpnu.

Housenka jasně hnědá, nahoře tmavěji kostkovaná, s třemi bělavými čarami hřbetními, nahnědlými čarami šikmými mezi nimi a narudle šedým pruhem bočním. Žije na různých bylinách do května.

11. Baja, W. V. O. rulíková. Přední křídla nahnědle fialově rudá nebo fialově šedá s nezřetelnými kresbami, obě známky velké, světle lemované; známka ledvinovitá je dole načernalá. vlnovka pod předním krajem napřed má dvě malé, temně černé skvrny; zadní křídla jsou hnědošedá. — 1·4 až 1·8 cm. — Tab. 33. obr. 18. — Ne zřídka v červenci a srpnu.

Housenka barvy masové nebo okrové s nahnědlými praménky, má tři bělavé čáry hřbetní; hnědé, v řetízce sestavené, v zadu černější a širší skvrny úhlové a šedový pruh boční; žije na různých bylinách do května.

Sincera, HS. Ve Švýcarech, na Harcu, v Horní Falci,

12. Speciosa, Hübn. Přední křídla bělošedá, se žlutavým náletem, krátkým černým paprskem od kořene; příčky jsou černé, bělavě vyplněné, zadní na koncích s černými a bílými tečkami. Známky kruhová i ledvinovitá rovně velké, s hnědlými zrny, kuželová malá, vlnovka skoro rovná, bez zubů, napřed s černými skvrnami šipovými. Trásně jsou celokrajné, bílé, na koncích žilek černě skvrnitě; zadní křídla bělavá, černě a šedě poprášená mají tmavý měsíček uprostřed a dva tmavé pruhy obloukové. — Odr. Arctica, Zett. jest jednobarevně šedá, bez šipových skvrn. — 2 až 2·2 cm. — Na Alpách, Harcu, Krušných Horách a Krkonoších, ale na straně Německé. Vzácná.

Housenka špinavě jasně šedá, před zářezy nažloutlá, má tři bělavězelené, tmavěji lemované čáry hřbetní, zeleně žlutý, nahoře nahnědlý pruh boční a lilavu hnědožlutou. Na celíku. jestřabnicích a j. na podzim, na jaře na lukách.

Candelabrum, Staud. Po různu. — Ashworthii, Doubl, Anglie — Insignata, Led. Rusko. — Chaldaica, B., Rusko.

13. C. nigrum, L. O. vrb ovková. Přední křídla načernalé fialověhnědá s narudle bílou, trojhrannou, ku přednímu kraji rozlitou známkou kruhovou v tmavě černém poli; vlnovka pod předním krajem je napřed černě skvrnitá. Zadní křídla jsou bělavá, u lemu hnědě poprášená, obojek napřed světlešedý. — 1·3 až 1·8 cm. — Tab. 33. obr. 19. — Ne zřídka v květnu a zase v srpnu.

Housenka popelavá s temnými praménky, na hřbetě tmavší, má černé šikmé čárky na hřbetě, jež jsou na čtyřech posledních kroužcích tlustší a černější; boční pruh je špinavě žlutý. Žije na chrastavcích, pampeliškách, petrklíčích a j. do dubna a v červnu.

14. Ditrapezium, Borkh. Má přední křídla tmavší, fialově hnědá, středové pole dvakrát širší lemového, známky od sebe oddálenější a obojek rovnoměrně tmavý. — 1·7 až 1·8 cm. — Tab. 33. obr. 20. — Tristigma, Tr. — Méně hojná.

Stigmatica, Hübn vzácná. — Xanthographa, W. V., na vřesovinách. — Umbrosa, Hübn v západní Evropě, v Německu. — Rubi, Vieo., po různu po Evropě. — Florida, Schm., severozápadní Německo, Jutsko, Francie, — Dahlii, Hübn. severní Německo.

15. Brunnea, W. V. O. petrklíčová. Přední křídla užší, rezavá až hnědočervená, silně fialověšedě míchaná, mezi oběma velkými, černě a jasně vroubenými známkami zatemněná, mají dvě nezřetelné, slabě zoubkované, dvojité příčky a nestejně klikatou vlnovku. Kruhová známka je fialově šedá, ledvinovitá hnědošedá, trásně růžové. — 1·6 až 1·9 cm. — Tab. 33. obr. 21. — Nikoli vzácná, v červnu a červenci.

Housenka kávově hnědá má tři jasné čáry hřbetní a mezi nimi bleděžluté čáry šikmé; za 11. článkem je bleděžlutá příčka, boční pruh je bělošedý. Na kapradinách, borůvkách a j. do května.

16. **Festiva**, *W. V.* Přední křídla usňově žlutá až rudošedá, hnědě míšená, s dvěma hnědými, dvojitými, zubatými příčkami a tmavou, často černou skvrnou mezi oběma bledšími známkami, někdy i se zvláštní známkou před známkou kruhovou. — 1·3 až 1·7 *cm.* — Tab. 33. obr. 22. — V horách.

Conflua, *Tr.* Švýcars. — *Depuncta*, *L.*, jižní Německo.

17. **Glareosa**, *Esp.* Má přední křídla červenavě popelavá se světlými, bezzubými příčkami a vlnovkou; skvrnka mezi oběma velkými známkami, tři skvrny před kruhovou a dvě blíže kořene tmavě černé; zadní křídla bílá. — 1·4 až 1·5 *cm.* Tab. 33. obr. 23. — *Hebraica*, *Hüb.* — V severních Němcích, vzácný.

Margaritacea, *Vill.*, u Vídně, ve Švýcarech. — *Elegans*, *Ec.*, Pyreneje, Řecko, Ural. — *Laricia*, *Gn.* Francie.

18. **Multungula**, *Hüb.* Přední křídla fialověhnědá, často bělošedě míchaná, příčky uvnitř málo světlejší, zadní nedokonale dvojitá, málo zoubkovaná; tři známky světlé a jemně tmavě vroubené, kruhová a ledvinovitá v černém kuželi, jehož pokračováním je úzký pruh až k zadní příčce. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 33. obr. 24. — Jižní Německo, Švýcars.

Deplanata, *Ec.*, Rusko. — *Rectangula*, *W. V.*, jižní Německo, Švýcars.

19. **Cuprea**, *W. V.* Přední křídla měděně hnědá, ve středovém poli tmavší, v něm žilky a okolí tří velkých známek bělavé. Příčky jsou pouze naznačeny světlým lemem středového pole. — 1·5 až 1·6 *cm.* — Tab. 33. obr. 25. — Alpy, Taumus.

20. **Ocellina**, *W. V.* Tmavě fialově hnědá přední křídla mají tři světle vroubené známky s tmavými jádry v černém kuželi; před vlnovkou jsou černé skvrny šípové. Příčky jsou nezřetelně dvojitě, světle vyplněné; zadní je slabě zoubkovaná. — 1·1 až 1·5 *cm.* — Tab. 33. obr. 26. — Alpy.

Alpestris, *Boisd.* Alpy.

21. **Plecta**, *L. O.* čekanková. Přední křídla narudle fialově hnědá, u předního kraje široce bělavě žlutá, se světlou známkou kruhovou a ledvinovitou a černým podélným pruhem od kořene až ku známce ledvinovité. Zadní křídla jsou bílá, hruď napřed úzce černá. — 1·1 až 1·4 *cm.* — Tab. 33. obr. 27. — Ne zřídka v květnu a červnu a zase v září.

Housenka žlutošedá, na hřbetě narudlá, na bocích zelenavě naběhlá, má tři skořicové čáry hřbetní a žlutý pruh boční; žije na svízelích a různých bylinách v červenci a od podzimu do dubna.

Leucogaster, *Freyer.*, pobřeží jižní Evropy. — *Musiva*, *Hüb.*, na Alpách. — *Flammata*, *W. V.*, jižní Německo. Švýcars, Uhry, Rusko. — *Candelisequa*, *Hüb.*, v Alpách.

22. **Simulans**, *Hufn.* O. jetelová. Má přední křídla nažloutle hnědá s dvojitými, zubatými, tmavými příčkami; zadní příčka má dva oblouky v buňce 16. a černé a světlé tečky na koncích. Kruhová známka je malá, nažloutlá, ledvinovitá s tmavým zrnem; zadní křídla jsou hnědošedá, vespod bělavá s tmavým pruhem obloukovým a lemem. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 34. obr. 1. — *Pyrophila*, *W. V.*, *Hüb.* — Není vzácná v červnu a červenci.

Housenka mdle šedohnědá na travách a různých bylinách do dubna.

Lucerneae, *L.*, v Alpách. — *Nycthemera*, *HS.*, jižní Švýcars. — *Constanti*, *Mill.*, jižní Francie. — *Culminicola*, *Staud.*, na nejvyšších Alpách. — *Helvetina*, *Boisd.*, na Alpách. — *Lucipeta*, *W. V.*, jižní a střední Německo. — *Fugax*, *Tr.*, u Vídně.

23. **Putris**, *L. O.* žlutavá. Přední křídla bledě růžověžlutá, na předním kraji široce dřevově hnědá s tmavou známkou kruhovou a ledvinovitou a s nepravidelně pestrými třásněmi; zadní křídla jsou žlutavě bílá. — 1·1 až 1·5 *cm.* — Tab. 34. obr. 2. — *Lignosa*, *Hüb.* — Méně hojná v květnu a červnu.

Atlas motýlů.

Housenka je barvy měděné, má černé klínové skvrny na hřbetě a velkou bílou skvrnu na stranách 11. člunku. Žije na svizelích, svažčích, jitrocelích a na kořenech trav.

Signifera, *W. V.*, v Alpách. — *Celsicola*, *Bell.* francouzské Alpy. — *Sabuletorum*, *B.*, Rusko. — *Forcipula*, *W. V.*, jižní Německo, Švýcarsko. — *Fimbriola*, *Esp.*, Uhry, Švýcarsko. — *Latens*, *Hüb.*, jižní a střední Německo. — *Grisescens*, *Tr.*, Švýcarsko. — *Birivia*, *W. V.*, Alpy. — *Decora*, *W. V.*, Rakousko, Švýcarsko. — *Simplonia*, *Boid.*, Alpy. — *Renigera*, *Hüb.*, Pyreneje, Alpy, Karpaty. — *Cos*, *Hüb.*, Švýcarsko. — *Cycladum*, *Staud.*, Řecko. — *Foeda*, *Led.*, Rusko.

24. Cinerea, *W. V.* O. popelavá. Přední křídla červenavě světle šedá až rudohnědá s tmavými, zubatými, jednoduchými příčkami, zadní příčka má dva oblouky v buňce 16., bez známky ledvinovité a kuželovité, kruhová je úzká, zatemnělá, vlnovka setřená. Zadní křídla mají tmavou skvrnu středovou a obloukový pruh, jsou u ♂ bělavá, u ♀ nahnědlá; na obojku je černý oblouk, tykadla má ♂ krátce hřebinkovitá. — 1·5 až 1·8 cm. — Vzácná, v červnu.

Housenka zelenavěhnědá, lesklá, má tři tmavé čáry hřbetní a mezi nimi tmavé úhlovky, na kořenech trav, šťovíku a j., do dubna.

Put., *Hüb.*, jižní Německo.

25. Exclamationis, *L.* O. vykřičníková. Přední křídla žlutošedá až tmavohnědá s dvojitými, zubatými, často nezřetelnými příčkami; kruhová a ledvinovitá známka černě lemovaná, kuželovitá černě vyplněná, vlnovka světlá, uprostřed silněji zubatá. Zadní křídla jsou bílá, ♀ při lemu hnědošedá; obojek má načernalý, uprostřed širší oblouk. — 1·6 až 1·9 cm. — Tab. 34. obr. 3. a, b, — Hojná v červnu a červenci.

Housenka hnědošedá má bledou čáru hřbetní, tmavý pruh stínový po bocích; na travách do dubna

Sabulosa, *Ramb.* Andalusie — *Spinifera*, *Hüb.* jihovýchodní Evropa. — *Arenicola*, *Staud.*, Korsika. — *Arenosa*, *Staud.* Andalusie. — *Ripae*, *Hüb.* pobřeží severních Němec. — *Desertorum*, *B.* východní Rus. — *Cursoria*, *Hufn.* severní Německo, pobřeží. — *Deserta*, *Staud.* východní Rus. — *Recussa*, *Hüb.*, Alpy. — *Transsylvanica*, *Herr.* Uhry.

26. Nigricans, *L.* O. černavá. Přední křídla rovnoměrně fialově černá s černým paprskem od kořene, nezřetelnými dvojitými příčkami a třemi jemně černě vroubenými, vnitř nikoli světlejšími známkami; vlnovka nezřetelná, nebo sestává jen z jasných úhlovek. Zadní křídla špinavě bílá, při lemu nahnědlá, tykadla ♂ krátce hřebinkovitá. — 1·6 až 1·7 cm. — *Fumosa*, *W. V.*, *Tr.*, *HS.* — Není hojná; v červenci a srpnu.

Housenka leskle hnědá má klikatý jasnější pruh boční; na různých bylinách, do dubna.

Lidia, *Cram.* u Hamburku a Brem. — *Islandica*, *Staud.*, Island. — *Norvegica*, *Staud.*, Norsko.

27. Tritici, *L.* O. pšeničná. Přední křídla jsou mírně široká, hnědá, u předního kraje málo světlejší, s dvojitými zubatými příčkami; známka kruhová i ledvinovitá je bělavě poprášena, kuželová černě vroubená. Vlnovka je světlá, má dva větší zuby uprostřed, napřed jsou načernalé skvrny šípovité; zadní křídla špinavě bílá mají lem široce šedý a nemají na rubu pruhu obloukového; tykadla u ♂ mají zoubky kuželovité. Mění se velice, často bývají kresby nejasné; odrůda *Vitta*, *Esp.*, má široký bělavý přední kraj a zřetelné kresby; odr. *Aquilina*, *W. V.*, má hnědožlutou základní barvu bez příček a černou známku kuželovou i skvrny šípové. — 1·3 až 1·8 cm. — Tab. 34. obr. 4. — Není vzácná; v červenci a srpnu.

Housenka ve dne bývá skryta, je leskle hnědošedá, má jasnější čáry podélné a tmavší čáry šikmé na hřbetě; žije na travách a různých bylinách do května. Někdy škodivá na osení, když je ve velkém počtu.

Vitta, *Hüb.* O. bělopasná. Přední křídla temnohnědá mají bílou, červenavě poprášenou pásku při předním kraji a bílý podélný pruh uprostřed; mezi

oběma jsou dvě bíle vroubené známky. Zadní křídla jsou bělavá a mají šedý lem. — 1·5 až 1·7 cm. — Po různu v červnu a červenci.

Housenky na drobných bylinách do dubna.

Distinguenda, Led., Švýcars. — *Christophi*, Staud., východní Rus. — *Obelisca*, W. V., Německo, Evropa západní. — *Ruris*, Hübn., Alpy. — *Hastifera*, Donz., francouzské Alpy, Ural. — *Basigramma*, Staud., východní Rus. — *Conspicua*, Hübn., Pyreneje, Rusko. — *Lycarum*, Herr., Ural — *Sancia*, Hübn., jižní a střední Německo. — *Trux*, Hübn., Alpy. — *Lunigera*, Steph., Anglie.

29. **Ipsilon**, *Hufn.* O. tříčárná. Přední křídla hnědožlutá až tmavohnědá, ve vnějším poli jasnější, s dvojitými příčkami a třemi černošedými známkami; ledvinovitá má vzadu černý paprsek, vlnovka má silnou kresbu, podoby písmene W, nad níž jsou černé šipky. Zadní křídla jsou bílá s nahnědlými žilkami, tykadla ♂ hřebinkovitá. — 1·8 až 2·1 cm. — Tab. 34. obr. 5. — *Suffusa*, W. V., Hübn., HS. — Není vzácná v červenci a srpnu, až do vysokých Alp.

Housenka jednobarvá, kalně hnědá, má nezřetelné čáry hřbetní; na břiše je nazelenalá. Žije na kořenech trav do června.

30. **Segetum**, W. V. O. ozimní. Přední křídla žlutošedá až hnědošedá, tmavě poprášená, s načernalými dvojenými a zubatými, často nezřetelnými příčkami; známky jsou načernalé vroubené, tmavě vyplněné. Znamka kuželová je krátká, vlnovka nezřetelná; zadní křídla bílá s nahnědlými žilkami, obojek má úzký černý oblouk; tykadla ♂ jsou hřebinkovitá. — 1·3 až 1·8 cm. — *Clavis*, Rott. — Tab. 34. obr. 6. — Všude hojná, od června do srpna.

Housenka kalně hnědá má tři tmavé čáry hřbetní, střední je dvojitá, obě ostatní slabě vlnité; břicho je špinavě bílé. Na kořenech trav. do května.

31. **Corticea**, Hübn. O. korobarvá. Podobná předešlé, ale má kratší a tupější, jemněji poprášená přední křídla barvy spíše fialověšedé nebo fialověhnědé, na předním kraji tmavší. Zadní křídla kalnější jsou na lemu široce hnědá. — 1·4 až 1·8 cm. — *Clavis*, Rott. — Ne zřídka, v červnu a červenci.

Housenka je špinavě hnědošedá se světlou čarou hřbetní a černošedým pruhem bočním; na různých bylinách do června.

Crassa, Hübn., vzácná ve střední Evropě. — *Dirempta*, Staud., Andalusie — *Obesa*, Boisd., jižní Francie, — *Graslinii*, Ramb., Francie. — *Rogneda*, Staud., Rusko.

Vestigialis, *Hufn.* O. černoskvvrnná. Přední křídla popelavá, tmavošedě a nahnědlé michaná, s jemně černými žilkami a dvojitými příčkami; přední pruh je velmi úkosný, kruhová známka malá, ledvinovitá tmavošedá, známka kuželovitá velmi velká, černě vyplněná. Vlnovka je světlá s dvěma silnějšími zuby ve prostřed, napřed s černými šípkami; zadní křídla bělavá se šedým lemem, tykadla ♂ hřebinkovitá. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 34. obr. 7. — *Valligera*, W. V., Hübn., HS. — Ne zřídka v srpnu.

Housenka popelavá, s jemnou černou dvojitou čarou hřbetní a dvěma oddálenými bělavými čarami bočními; na travách, do května.

Fatidica, Hübn. Na vysokých Alpách.

33. **Praecox**, L., má přední křídla úzká, jasně mechově zelená s dvojitými načernalými, zubatými příčkami a jasnou, jemně klikatou, napřed rezavou vlnovkou; známky tři jsou velké, zelenavě bílé, jemně černě vroubené, zadní křídla hnědošedá. — 1·7 až 2 cm. — Tab. 34. obr. 8. — *Praecepts*, Schiff. — V písčitých krajinách.

34. **Prasina**, W. V. Přední křídla zeleně a hnědě michaná, bez paprsku od kořene, s velkou bílou známkou za skvrnou ledvinovitou. — *Herbida*, W. V. — 2·2 až 2·5 cm. — Tab. 34. obr. 9. — V červnu a červenci.

35. **Occulta**, L. Přední křídla modrošedá, hnědě a žlutavě michaná, s černým paprskem od kořene; skvrna kruhová menší než ledvinatá, bělavá, vlnovka má tupé W uprostřed. — 2·5 až 2·9 cm. — Tab. 34. obr. 10. a. b. — Od června do srpna.

IV. Šedokřídenci. Hadenidae.

Sameček má tykadla buď bez zoubků nebo se zoubky pilovitými, často kuželovitými se štětičkami z útlých brv, zřídka hřebínkovitá. Sosák bývá silný, nohy též, zvláště zadní. Hrud je vypuklá, široce čtyřhranná. rohy ramenní jsou tupohlá: na hrudi bývají obyčejně silné chocholy napřed i vzadu a bývají po délce rozděleny, ale někdy bývá chochol přední též nedělen. Na zadku bývají též chocholy nebo odstávající chlupy nahore, po bocích i na řiti. Na křídlech bývá muří vzor obyčejně zřetelný, trásně silně zčeřeny. Housenky se za dne skrývají, pasou se v noci, některé zakuklují se na podzim, většinou však přezimují.

1. Charaeas, Steph. Přímočárnice.

Přední křídla vzadu široká s rohem pravoúhlým, s lemem dole obloukovitým a s trásněmi celokrajnými; tři známky jsou zřetelné, zadní křídla malá, zadek vypuklý, daleko za křídla sahající.

1. *Graminis*, L. P. travová. Přední křídla hnědorudá nebo olivově šedá s třemi jasnějšími známkami; ledvinovitá je dole bílá, ve dva zuby roztažená, kuželovitá dlouhá. Místo vlnovky bývají obyčejně načernalé trojúhelníky; zadní křídla jsou nahnědle černá. — (odr. *Tricuspis*, *Esp.*, má jednobarvá, rudohnědá křídla přední s jedinou velkou, bílou, trojlaločnou známkou. — 1.1 až 1.5 cm. — Tab. 34. obr. 11. — V červenci a srpnu.

Housenka tlustá. holá. kalně hnědá s třemi světlými čarami hřbetními a černým šitem v týlu a nad řití. Žije na kořenech trav od podzimu do června a často škodí velmi.

Brithys Pancrati. *Cyr.*, jižní Evropa — *Encaustus*, *Hüb.*, Sicilie.

2. Neuronia, Hüb., Šedobarvec.

Prostřední velikosti; přední křídla vzadu utatá, na vnitřním rohu zaokrouhlená, hnědá, s dvojitými tmavými, příčkami; zadní příčka je slabě zoubkovaná, vlnovka světlá, slabě klikatá. Znamky kruhová a ledvinovitá mají tmavé jádro ve světlé obrubě; trásně jsou celokrajné, žilka 3. a 4. bez stopky. — Housenky na travách, po posledním svlékání v úkrytu, přezimují a zakuklují se v červnu v zemi; motýlové poletují v září.

1. *Popularis*, *Fabr.* Š. jilkový. Přední křídla hnědá s bělavými žilkami a černohnědými šipovými známkami napřed u vlnovky; známka ledvinovitá je dole ku kořenu protáhlá, kuželovitá velká. Zadní křídla jsou hnědošedá, tykadla ♂ hřebínkovitá. — 1.7 až 1.9 cm. — Tab. 34. obr. 12. — Ne zřídka.

Housenka tmavohnědá. načernalé mřížovaná. má světle šedý pruh boční.

2. *Caespitis*, *W. V.* Š. metlicový. Přední křídla černohnědá s rezavě vyplněnými příčkami, známky a lemovka s krajem nažloutlým. Znamka kuželovitá malá, zadní křídla jsou bílá, u ♀ nečistá, na lemu nahnědlá; tykadla ♂ s krátkými zoubky hřebínkovitými. — 1.3 až 1.7 cm. — Dosti vzácný.

3. Mamestra, Tr., Klikočárnice.

Prostřední velikosti; přední křídla mají lem šikmý, dosti rovnoměrně ohnutý a zřetelný roh vnitřní; bývají šedá, hnědá i žlutá, zřídka bílá, skoro vždy

s úplným muřím vzorem. Vlnovka dělá ve středu a pod středem dva zuby, z nichž vniká kresba písmene **W**; zadní křídla jsou pod pod rohem předním zatažena, žilka 1. a 4. beze stopky. Zadek přesahuje za křídla, u ♀ nevyniká kladélko. — Housenka váleovitá, napřed tenčí, žije na různých bylinách; žere ve dne.

1. **Leucophaea**, **W. V.**, **K. řebříčková**. Přední křídla bělošedá, nahnědle michaná, mají dvojité, slabě zoubkované příčky; známky jsou velké, kruhová a ledvinovitá mají nahnědlé, bělavě vroubené jádro, kuželovitá je tmavá. Vlnovka má zřetelné **W** a tmavé šipky, třásně na konci žilek široce hnědě dělené; zadní křídla jasně šedá, tykalla u ♂ dlouze hřebenitá. — 1·6 až 2·2 *cm.* — Tab. 34. obr. 1. 3. a. b. Hojná v květnu a červnu.

Housenka jasně hnědá má dvě světlou čarou oddělené tmavé pásy na hřbetě a jednu po boku; žije na travách, řebříčku a j. do dubna.

Serratilinea, *Tr.* v Rakouských a Svýcarských Alpách.

2. **Advena**, **W. V.** Rozeznává se od následující užšími předními křídly barvy fialověšedé a rezavé; vlnovka má nepatrné zoubky a je nad vnitřním rohem nejtmavší a nejširší; zadní křídla spíše žlutošedá. — 2 až 2·2 *cm.* — Tab. 34. obr. 14. — V červnu a červenci.

Housenka hnědošedá má mdlé kosočtverečné skvrny a až do posledního svlékání bělošedě poprásněný pruh boční; žije na borůvci, výtečnicku, jehlici, na podzim též na břízách.

3. **Tincta**, **Brahm**. Přední křídla nazelenale bělošedá, hnědě michaná, zvláště ve středovém poli; mají dvojitou, vnitř světlou příčku, zadní je zubatá s černými a bílými tečkami na konci. Vlnovka má slabé zuby na přední jsou černé skvrny nad středem a vnitřním rohem; zadní křídla šedá. — 2 až 2·2 *cm.* — Tab. 34. obr. 15. — *Hepatica*, *Hüb.* — V hornatých krajinách, vzácný.

Housenka okrová nebo rudohnědá s tmavými praménky, má tmavé, souvislé skvrny kosočtverečné a šikmé černoohnědé čáry boční; žije na borůvci a jehlici, na podzim též na břízách; do dubna.

4. **Nebulosa**, **Hufn.** Přední křídla bělošedá, temněji michaná, mají dvojité, trochu světleji vyplněné, zubaté příčky a velké, jemně černě vroubené známky; jasná je vlnovka klikatá, s černými šipkami. Zadní křídla špinavě bílá, na lemu šedá. — 2·2 až 2·5 *cm.* — Tab. 34. obr. 16. a. b. — *Plebeja*, *Hüb.*, *Bimaculosa*, *Esp.* — Ne zřídka v květnu a červnu.

Housenka špinavě bílá nebo šedohnědá má černoohnědé skvrny routovité na hřbetě a šikmé čáry po bocích; od podzimu do května.

5. **Contigua**, **W. V.** Přední křídla bělošedá, narudle a bělavě michaná s černým, napřed bíle počínajícím paprskem od kořene a málo zřetelnými příčkami; kruhová známka bělavá, vlnovka bílá s černým **W**. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 34. obr. 17. — V červnu a červenci.

6. **Thalassina**, **Hufn.** **K. březová** Podobná k. kručinkové, má však přední kř. více barvy mředěné na vnitřním kraji nikoli světlejší; konečky **W** sahají jen k poslední zřetelné příčce, nikoli až do lemu. — 1·7 až 2 *cm.* — Tab. 35. obr. 1. — Hojná v květnu a červnu.

Housenka nažloutle fialově šedá má načernalé šikmé čáry na hřbetě, nebo červené, je-li zelená; žije na dřístalu, janovci, ostružinách a j. na podzim.

7. **Dissimilis**, **Knoch.**, **K. jetelová**. Přední křídla jatrově hnědá nebo fialově šedá, černošedě michaná, s černým paprskem od kořene a nezřetelnými příčkami; známka kuželová vzadu bez černého paprsku. Vlnovka jemně bílá s ostrým, až k lemu sahajícím **W**; třásně slabě zčeřené, zadní křídla hnědošedá. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 35. obr. 2. — *Susa*, **W. V.**, **W. latinum**, *Esp.* — Není vzácná, v květnu, červnu a potom v srpnu.

Housenka žlutočervená nebo masová, s třemi ocelově modrými čarami hřbetními a s bílým, černě lemovaným pruhem bočním, žije na šťovíku, merlících a pod. rostlinách v červenci a potom v srpnu.

8. *Pisi, L. K. hrachová*. Přední křídla hnědorudá, fialově šedě pomíchaná s dvojími, slabě zubatými příčkami a běložlutou, klikatou, nad vnitřním rohem ve skvrnu rozšířenou vlnovkou; zadní křídla nahnědle šedá, u kořene bledší. — 1·7 až 1·8 cm. — Tab. 34. obr. 18. a. b. — Hojná v květnu a červnu.

Housenka rudohnědá nebo tmavozelená má dva široké, žluté pruhy hřbetní a žlutý pruh boční; žije na hrachu, šťovíku, pampelišce od července do září.

9. *Brassicæ, L. K. zelná*. Přední křídla hnědošedá, narudle míchaná, s dvojími, tmavými, klikatými příčkami a černě vroubenými známkami; kruhová má zadní kraj bílý a dvě bílé tečky dole; vlnovka je žlutavá, má zřetelné **W**; zadní křídla jsou hnědošedá a na předních holeních a na konci je silný drápek. — 1·7 až 1·9 cm. — Tab. 34. obr. 19 a. b. — Obecná v květnu a červnu.

Housenka zelená nebo nahnědlá s třemi jasnějšími čarami na hřbetě a černými čarami šikmými mezi nimi. má na 11. kroužku černou podkovu; na zelí a kapustě v létě a na podzim.

Leineri. Tr. — U Štětína.

10. *Persicariæ, L. K. blešníkova*. Přední křídla fialově černá s dvojími, zubatými příčkami a vlnovkou složenou ze skvrn napřed černých, dále nažloutlých; velké známky jsou černě vroubeny, ledvinovitá bílá s rezavým zrnkem. Zadní křídla jsou špinavě bílá, na lemu hnědošedá. — Odr. *Accipitrina, Esp.* má skvrnu ledvinovou hnědošedou. — 1·7 až 2 cm. — Tab. 34. obr. 20. a. b. — Hojná v květnu a červnu.

Housenka špinavě zelená nebo sedohnědá s jasnou čarou hřbetní má velké tmavé skvrny na 4. 5. a 11. kroužku a jasně, napřed otevřené úhlové kresby na ostatních; žije na šťovíku, rdesnu a j. na podzim.

Albicolon. Hübn. Vzácná. Aliena. Hübn. Po různu. — Splendens. Hübn. Málo kde.

11. *Oleraceæ, L. K. kapustová*. Přední křídla červeně rezavěhnědá bez paprsku kořenového: známka ledvinová je pomerančově zdobená a vlnovka bílá s malým, ale ostře klikatým **W**. Zadní křídla žlutavě bílá, na lemu šedá. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 35. obr. 3. a. b. — Hojná v květnu a červnu a zase v srpnu.

Housenka zelená, šedá nebo masová má tři mdle šedé čáry hřbetní se žlutým nebo bílým pruhem bočním; žije na zeleninách v červenci a na podzim.

12. *Genistæ, Borkh. H. kručinková*. Přední křídla narudle bělošedá, ve středovém poli až k 1. žilce a na lemu hnědočervená, s černými paprsky od kořene a od vrcholku známky kuželovité. Příčky jsou zubaté, tmavé, u vnitřního kraje nezřetelné, vlnovka má silné **W**, které sahá až k lemu; známka kruhová je okrouhlá, narudle bílá, zadní křídla hnědošedá, u **O** u kořene špinavě bílá. — 1·7 až 2 cm. — Tab. 35. obr. 4. — Hojná v květnu a červnu.

Housenka hnědošedá, zelenavá nebo žlutá má tmavou čáru hřbetní a tmavé, splývající čáry šikmé na hřbetě, mezi nimiž jsou tmavé, do zadu otevřené úhlové kresby. Na podzim na dubech, výtečnicku, kručince, borůvci a j.

Glaucia, Hübn., — Alpy, Hare.

13. *Dentina, W. V. K. pampelišková*. Přední křídla jasněji nebo temněji hnědošedá, jemně šedě míchaná, se světle vyplněnými, slabě zubatými příčkami a jasnou, dvojí klikatou skvrnou mezi třemi známkami; u kořene vnitřního kraje je nažloutlá, rozetřená skvrna. Vlnovka je bělavá a má tupé **W**; zadní křídla nahnědle šedá jsou u **O** směrem ku kořenu jasnější. — Odr. *Latenai* je mnohem temnější. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 35. obr. 5. a. b. — Hojná v květnu a srpnu.

Housenka tmavohnědá má jasnější, vlnovité čáry po krajích hřbetu a černou čáru boční; na pampelišce v červenci a na podzim.

Peregrina, *Tr.* Jižní Evropa. — *Dianthi*, *Tausch.* Rusko. — *Praedita*, *Hüb.* Východní Rus. — *Marmorosa*, *Borkh.* v pohorích, v jižních Němcích. — *Treitschkei*, *Boisd.* jižní Francie.

14. *Trifolli*, *Hufn.* K. merlíková. Přední křídla nahnědle šedá se slabou kresbou; příčky dvojité zubaté, známka ledvinovitá je dole černošedě vyplněna. Vlnovka bílá má ostré **W** a malé černé šipky; zadní křídla špinavě bílá jsou na hrani hnědošedá. — *Chenopodii*, *W. V.* — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 35. obr. 6. a. b. — Hojná v květnu a červnu, srpnu a září.

Zelená housenka má tmavou čáru hřbetní a červený pruh boční; žije na jetelínách, merlicích, lebedách a j. v červenci a na podzim.

Sociabilis, *Grast.*, jižní Francie. — *Sodae*, *Rumb.* Středomoří. — *Cavernosa*, *Ec.* Rusko.

15. *Reticulata*, *Vill.* K. mydlicová. Přední křídla fialově hnědá s bělavými, ve vnějším poli černými žilkami a dvojitými hnědými, nikoli zubatými příčkami; vlnovka je bělavá, má ostré **W** a černé šipky. Zadní křídla jsou nahnědle šedá. — *Saponariae*, *Borkh.* — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 35. obr. 7. a. b. — Hojná v červnu a červenci na květech hadince.

Housenka jasně zelená nebo hnědozelená má jemnou, dvojitou, tmavou čáru hřbetní a bílý pruh boční, žije na silenkách, mydlici, řebříčku a j. v srpnu.

16. *Chrysozona*, *Bkh.* Přední křídla bělošedá, ve středovém poli tmavošedá, pomerančově míchaná, s dvěma dvojitými, tmavými příčkami; zadní příčka má dva oblouky v buňce 1. b. Známky jsou černě lemovány; místo vlnovky jsou oranžové skvrny, napřed vroubené malými černými kresbami úhlovými. — *Dysodea*, *W. V.* — Odr. *Innocens*, *Staud.* z Řecka je celá bílá. — 1·2 až 1·5 *cm.* — Tab. 35. obr. 8. a. b. — V květnu a červnu.

17. *Serena*, *W. V.* Přední křídla namodralé bílá, v poli středovém hnědošedá; příčky dvojité jsou proti sobě černé, klikaté, zadní v buňce 1. b s obloukem. Známky bělavé mají tmavé jádro, vlnovka je nezřetelná, křídla zadní jasně šedá, na lemu tmavší. Odr. *Obscura*, *Stand.* z Alp je tmavá. — 1·3 až 1·5 *cm.* — Tab. 35. obr. 9.

Cappa, *Hüb.*, jižní Evropa, Krajina. — *Siccanorum*, *Staud.* východní Rus.

4. *Dianthoecia*, B. Šedobarvec.

Rozeznává se od předešlého rodu, že má ♀ zadek přístřešený s vynikajícím kladélkem; tykadla ♂ s jemnými štětečky z brv, nebo jednoduchá. Zadní křídla krátká, hnědošedá, mají skoro vždy dvě jasné skvrny na 2. žilce hned před vnějším krajem. — Housenky skoro vesměs v tobolech hvozdíkovitých rostlin, kde žerou semena.

Luteago, *W. V.*, jižní Německo. — *Literata*, *F. d. W.* východní Rus. — *Andalusica*, *Staud.*, Andalusie. — *Proxima*, *Hüb.*, na Alpách, v Harcu. — *Dovrensis*, *Wek.*, Norvéžsko,

1. *Caesia*, *W. V.* Přední křídla hladká, modrošedá, slabě okrově míchaná, v poli středovém jasnější, mají kresby spláchnuté; trásně jsou velmi slabě čířité. — 1·7 až 1·9 *cm.* — Tab. 35. obr. 10. — Alpy.

Filigrana, *Esp.*, Švýcarsko. — *Tephroleuca*, *Boisd.* Švýcarsko. — *Magnolii*, *Boisd.*, Alpy. — *Conspurcata*, *Frr.*, Rusko.

2. *Nana*, *Hufn.* Přední křídla černošedá s tmavými dvojitými klikatými příčkami, mají bílou, klikatou vlnovku, rozšířenou až do konce křídel. Velká známka kruhová a hranatá jiná pod ní barvy bílé. — *Conspersa*, *W. V.* — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 35. obr. 11. — V květnu a později v srpnu.

Barrettii, *Dbd.* Irsko. — *Albimacula*, *Borkh.* po různu.

3. *Compta*, W. V. S. hvozdíkový. Má čistě bílou známku kruhovou, pod níž jině bílá jest rozšířena v pásku, která vyvplňuje středové pole až k vnitřnímu kraji. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 35. obr. 12. a, b. — Ne zřídka v květnu a červnu.

Housenka rudošedá má rudohnědý, bělavě dělený, ve skvrny rozšířený pruh na hřbetě a žlutošedý pruh boční; na hvozdíkovitých rostlinách od července do září.

4. *Capsincola*, H. Š. knotovkový. Přední křídla šedohnědá, mají dvojité, tmavé, slabě zubaté příčky; obě známky mají bílý lem, hrubová je dlouhá a šikmá, kuželovitá široká, černě vyplněná. Vlnovka bílá má silné W a napřed tmavé šipky; zadní křídla jsou hnědošedá. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 35. obr. 13. a. b. c. — *Bic-ruris*, *Hufn.* — Hojný v květnu a červnu a často opět v srpnu.

Housenka nahnědlé šedá má tmavé skvrny na hřbetě a nahnědlý pruh boční; žije na knotovkách v srpnu a září.

5. *Cucubali*, W. V. Š. nadmuticový. Přední křídla hnědě a fialově míchaná mají dvojité načernalé příčky, z nichž zadní sestává z řady měsíčků a jednoduché čáry. Vlnovka má silné W. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 35. obr. 14. a. b. — Ne zřídka v květnu a červnu a zase na podzim.

Housenka zelená má na hřbetě rezavé skvrny úhlové a šikmé čáry v bocích.

6. *Carpophaga*, Borkh. Přední křídla žlutohnědá, příčky reziťetelně dvojité, známky obě jasně vroubené s hnědým jádrem, kuželová malá, černě vroubená. Vlnovka bleděžlutá má zřetelné W a napřed malé černé šipky. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 35. obr. 15. — *Perplexa*, W. V. — Vzácný.

Capsophila, Dup., Švýcars. — *Nisus*, Germ., Sicilie. — *Silenes*, Halm., jižní Francie, Katalonie. — *Sancta*, Staud., Španěly. — *Christophi*, Möschl., východní Rus.

7. *Irregularis*, Hufn. S. ostrožkový. Přední křídla bledožlutá a žlutohnědlé míchaná s dvojitými zubatými příčkami a jasnou, slabě klikatou, napřed hnědou vlnovkou. Třásně jsou široce bíle přerušovány, zadní křídla nahnědlé šedá s jasnou čarou obloukovou. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 35. obr. 16. — *Echii*, Hübn. Bork. HS. — Roztroušen v květnu a červnu.

Housenka žlutošedá má šikmé tmavé pruhy na hřbetě; na lici a na šateru v červnu.

Metopoceras Cateneri, Dup., jižní Francie, Španěly. — *Felicina*, Donz., tamtéž. — *Oncocnemis confusa*, Frr. a *Nigricula*, Ev., obě ve východní Rusi. — *Cladocera optabilis*, Boisd., jižní Francie, Andalusie. — *Bastrica*, Boisd., Andalusie.

5. Episema, Ochs.

Menší motýlové, přední křídla napřed šikmo ufata, na vnitřním rohu silně zaokrouhlená nebo rovnoměrně ohnuta, šedá nebo nahnědlá s dvojitými, nezubatými příčkami, u vnitřního kraje sblíženými; zadní příčka a vlnovka jsou slabě prohnuté. — Housenky mají malou hlavu a rohovitý štít týlní a řitní; prezimují, žijí v květnu na cibulovitých rostlinách v zemi a zakuklují se na zemi nebo v zemi. Motýlové objevují se v září.

1. *Glaucina*, Esp. Mění velmi barvu; přední křídla popelavá, nahnědlé míchaná, mají známku kruhovou a ledvinovou velmi velkou; obě v zadu splývají jsou u nich velké, černohnědé, hranaté skvrny; zadní křídla nahnědlé šedá. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 35. obr. 17. — *Trimacula*, Fr. — Jižní Německo.

Housenky na modřenci a bělozářce.

Hispana, Ramb. Andalusie. — *Scoriacea*, Esp. Alpy Rakouské. — *Heliophobus hispidus*, Hübn., západní Evropa. — *Fallax*, Staud. Východní Rus. — *Uloclaena hirta*, Hübn. Jižní Francie, Turecko, Rusko.

6. Aporophyla, Led.

Prostřední velikosti; přední křídla mají lem rovnoměrně zahnutý, roh uťatý a kresby málo zřetelné. Černé příčky jsou nezřetelně dvojité, slabě zubaté; tři skvrny mají jemné černé lemování. Vlnovka nezřetelná, klikatá; zadní křídla bílá, u ♀ zakalená; zadek zřetelně přesahuje křídla. — Housenky zelené s podélnými pruhy žijí na různých rostlinách v květnu a červnu a zakukluji se v zemi; motýlové se líhnou v září a říjnu.

1. **Nigra**. *How.* Přední křídla úzká, tmavě černá, s fialovým třpytem a sivě zčeřenými trásnými mají známku ledvinovitou v zadu vroubenou běložlutými tečkami. — 1·6 až 1·9 cm. — Tab. 35. obr. 18. — *Aethiops*, *Ochs. H. H.S.* — Jižní Německo, zřídka.

Australis, *Boisd.* Jižní a západní Evropa. — *Lutulenta*, *W. V.* Západní Německo — *Mioleuca*, *Tr.* Sicilie, Andalusie.

7. Ammoconia, Led.

Přední křídla hnědošedá se slabě naznačenou kresbou; známka kruhová a ledvinovitá velká, světlejší. Na místě kuželové černý pruh; vlnovka klikatá, napřed tmavší. Zadek sahá o $\frac{1}{3}$ za zadní křídla. — Housenky holé, přezimují.

1. **Caecimacula**, *W. V.* Přední křídla široká, narudle světle šedá s temně černým pruhem uprostřed přední příčky, zadní křídla špinavě bílá. — 1·8 až 2 cm. — Tab. 35. obr. 19. — Po různu v srpnu a září.

Vetula, *Boisd.*, Jihozápadní Německo — *Epunda Lichenea*, *Hüb.* Jihozápadní Evropa

8. Polia, Tr. Šedokřídlec.

Motýlové prostředni; vnější kraj předních křídel dlouhý, úkosný, rovnoměrně ohnutý, přecházející znenáhla v kraj vnitřní; kresba podobá se roztrhané skále, ale bývá často velice setřená. Zadní příčka je zubatá, vlnovka slabá, často jen z malých skvrn, se slabým W; zadní křídla jsou široká, zaokrouhlená, u ♂ bělavá, u ♀ šedá. — Štíhlé, oblé housenky žijí na různých bylinách, obvykle přezimují a zakukluji se v zemi; motýlové líhnou se později v létě.

1. **Polymita**, *L.* Přední křídla tmavě okrově hnědá se zřetelnými jednoduchými černými příčkami a černými trojúhelníky na lemu. Hruď má bílé skvrny. — 1·7 až 1·8 cm. — Tab. 35. obr. 20. — Vzácný, v červenci.

2. **Flavicincta**, *W. V. Š. čekankový.* Přední křídla šedá, hnědošedě hrubě poprášena, v poli středovém tmavší, mají zřetelné černé, skoro dvojité příčky s pomerančovým příměskem zvláště kolem známek. Vlnovka je z pomerančových skvrn, lem černý, trásně s jemnými měsíčky. Odr. *Meridionalis*, *Boisd.*, v jižní Evropě je tmavší, — 1·8 až 2 cm. — Tab. 35. obr. 21. — Dostí vzácný v srpnu a září.

Housenka zelená má tmavou čáru hřbetní a běložlutý pruh boční: žije na černobýlu, šťovících, locikách, stavečku a j. do července.

Serpentina. Tr. v Krajinsku. — *Ruficineta*. *Hüb.* Tyrol. Švýcars. — *Dubia*. *Dup.*, jižní Francie. — *Xanthomista*. *Hüb.* V jižním Německu. — *Venusta*. *Boisd.*, jižní Francie. — *Canescens*. *Dup.*, jižní Evropa. — *Suda*. *Hüb.*, Švýcars. — *Pygmaea*. *Staud.*, Řecko.

3. Chi, L. Š. orlíčkový. Přední křídla bělošedá, někdy olivově šedá (odr. *Olivacea*, *Steph.*, ze Škotska) s tmavošedými příčkami a bělavou vlnovkou, která má napřed černé šipky. Znamka kuželovitá je spojena se zadní příčkou tlustou černou čarou. — 1·5 až 1·7 cm. — Tab. 35. obr. 22. — V květnu a zase v červenci.

Housenka zelená se žlutými pramenky a žlutým bočním pruhem žije na peháci, locikách, svízelích a j. v červnu a zase v srpnu a září.

Thecophora Fovea. Tr. Žije v Uhrách a Krajinsku.

9. Dryoboda, Led. Šedokřídlec.

Tvar křídel jako u následujícího rodu, přední šedá nebo zelená, příčky jemně dvojité, zadní se slabými zoubky, vlnovka světlá se zřetelným **W**. Znamky obyčejné velikosti, od kruhové jde světlý pruh podle kuželové až k zadní příčce. Housenky na dubech v květnu a červnu, žerou ve dne; zakuklují se v zemi.

1. Protea, W. V. Š. dubový. Přední křídla hnědošedá, zeleně a rezavě míchaná; známka kruhová a pruh od ní jasně šedý, zadní křídla náhle šedá. — 1·5 až 1·6 cm. — Tab. 36. obr. 1. — Hojný.

Zelená housenka má jasněžlutou čáru hřbetní a boční.

Roboris, *Boisd.*, v Uhrách, v Tyrolích. — *Furva*. *Esp.*, jižní Evropa. — *Saportae*. *Dup.*, Francie, Italie. — *Monochroma*, *Esp.*, Alpy.

10. Dichonia, Hüb. Běloskvrnka.

Přední křídla táhlá se šikmým, rovnoměrně ohnutým vnějším krajem, s černým paprskem nebo skvrnou od kořene; zadní příčka zubatá, vlnovka klikatá; 3 známky velké, černě vroubené. Znamka kuželovitá je spojena se zadní příčkou krátkou čarou nebo skvrnou. — Housenky na dubech.

1. Aprilina, L. B. dubnová. Přední křídla jasně zelená s černými, bíle začínajícími, jednoduchými příčkami a s černými šipkami a vlnovky; trásně bílé, černě přerušené. Zadní křídla jsou černošedá. — 2 až 2·2 cm. — Tab. 36. obr. 2. a, b. — *Runica*, *Hüb.* — Ne zřídka.

Housenka špinavě bílá se šedými pramenky má bělavou čáru hřbetní, černohnědé, splývající skvrny kosočtverečné a černohnědý pruh boční skrývá se ve dne ve skulinách v kůře.

Convergens. *W. V.*, jižní Německo, Harc. — *Aeruginea*. *Hüb.*, jižní Německo.

11. Chariptera, Guen. Běloskvrnka.

Lempředních křídel dlouhý, šikmý, rovnoměrně zahnutý se zřetelným vnitřním rohem; známky velké, kuželové je okrouhlá; vlnovka naznačena bílými tečkami.

1. Viridana, Walch. B. trnková. Přední křídla olivově hnědá se žilkami žlutozeleně poprášenými; známky uvnitř bílé s tmavým jádrem. — *Culta*, *W. V.* — 1·8 až 2 cm. — Tab. 36. obr. 3. — Vzácná, v červenci.

Housenka zelená nebo hnědá je napřed ztlustlá, má vzadu 4 špičky; na předních kroužcích je kresba v podobě kotvy. Žije na hlohu a trnkách v srpnu a září.

12. Miselia, Steph. Běloskvrnka.

Křídla jako u předešlého rodu, ale mají černý paprsek od kořene, málo zřetelné příčky a vlnovku. Znamky kruhové a ledvinovité jsou velké, lasturovité, třásně dlouhé; zadní křídla jsou okrouhlá, zadek zřejmě přesahuje za ně.

1. *Bimaculosa*, L. Přední křídla bělošedá, příčky zubaté; zadní bílá, hnědě poprášená, mají velké tmavé skvrny uprostřed a blíže zadního rohu. — 2 až 2,5 cm. — Tab. 36. obr. 4. — Po různu, vzácná, v srpnu.

2. *Oxyacanthae*, L. B. hlohová. Přední křídla hnědě míchaná, na žilkách a lemu zeleně poprášena; zadní příčka má nad vnitřním krajem bílý měsíček. — 1,7 až 2 cm. — Tab. 36. obr. 5. a. b. — Ne zřídka v září.

Housenka je jasně šedá s černými pruhy a skvrnami hřbetními, na nichž jsou malé bradavky; na 11. kroužku jsou 4 špičky. Žije na trnkách a hlohu.

13. Valeria, Germ.

Přední křídla vzadu velmi široká, lem jest šikmý, zahnutý, se zřetelným vnitřním rohem. Žilky jsou široce zeleně poprášeny.

1. *Oleagina*, W. V. Přední křídla tmavě fialově šedá s leskle zelenými žilkami a lemem; známka kruhová je světle vroubená, ledvinovitá bílá. — 1,7 až 1,8 cm. — Tab. 36. obr. 6. a. b. — Jižní Německo, Duryňsko.

Jaspidea, Donz. Duryňsko. — *Oxytrypia orbiculosa*, Esp. Uhry.

15. Apamea, Tr. Travařka.

Menší než prostřední; hlava je trochu přitlačena, makadla malá, sosák krátký a měkký, tykadla u ♂ vroubkovaná s brvitými štětičkami. Přední křídla hnědá nebo žlutá mají nezřetelné kresby; příčky proti sobě načernalé, skvrny malé. Vlnovka prohnutá nemá zubů, složena je z nezřetelných světlých skvrn. Zadní křídla kratší zadku.

1. *Testacea*, W. V. Přední křídla bledě hnědožlutá, ve středovém poli a za vlnovkou zatemnělá. Odr. *Guenéei*, *Dbld.* z Anglie a Francouz má jednobarevná přední křídla s černými a bílými đubkami. — 1,4 až 1,6 cm. — Tab. 36. obr. 7. — Jižní a západní Evropa v srpnu a září.

2. *Nickerlii*, Tr. T. Nickerlova. Podobá se předešlé, ale má přední křídla žlutohnědá, příčky jasněji vyplněné a známky kruhovou a ledvinovitou s vnitřkem bílým. — U Prahy; v červenci a srpnu.

Dumerilii, Dup. Francie, Anglie, Dalmacie.

16. Luperina, Led. Travařka.

Podobá se předešlému rodu, ale má silný, dlouhý sosák. Motýlové skrývají se ve dne v křoví, housenky žijí v úkrytu.

1. *Matura*, Hufn. T. trávo~~vy~~. Přední křídla tmavě rudohnědá mají bělavě vyplněné příčky a známky; vlnovka je složena ze tří světlých oblouků. — 1,6 až

1·7 cm. — Tab. 36. obr. 8. — Texta, *Esp. Tr. HS.* Cytherea, *Fabr. Connexa, Hübn.* — Dosti hojná od června do srpna.

Housenka šedohnědá, nahoře nažloutlá s jemnými světlými a tmavšími čárkami žije na travách od září do května.

2. *Virens, L. T.* zelená. Přední křídla jemně zelená s bílou skvrnou uprostřed, zadní bílá s nazelenalým náletem. Odr. *Immaculata, Staud.* z Uher a Ruska nemá bílé skvrny. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 36. obr. 9. — Není vzácná, v červenci a srpnu, na květech bodlákových.

Housenka špinavě zelená má černou hlavu žije na travách v květnu a červnu

Haworthii, Curt. v severním Německu. — *Vitalba, Fr.*, Sicilie, jižní Francie — *Rubella, Dup.* Francie. — *Zollikoferi, Frr.* Uhry, Berlín. — *Dumetorum, Hb.* jižní Francie. — *Chenopodiphaga, Rbr.*, Korsika, jižní Francie.

16. Hadená, Tr. Led. Šedobarvec.

Velcí i malí motýlové; vnější kraj předních křídel je rovnoměrně zahnutý nebo uťatý a nad vnitřním rohem úsečný. Barva jejich je hnědá nebo šedá, zřídka zelená, se vzorem muřím obvykle význačným; vlnovka má **W**, nebo je obloukovitě prohnutá, trásně mají kraj vlnovitý. Zadní křídla jsou pod rohem slabě zatažena, šedá nebo kalně bílá; tykadla u *Ů* mají kuželovité zoubky se štětičkami brvovými, nebo i bez zoubků. Zadek přesahuje zadní roh. — Housenky podobné rodu *Mamestra* žijí na travách, na kořenech nebo i ve stéblech, jsou ve dne skryty a mnohé přezimují.

1. *Porphyrea, Esp. Š.* zimolezový. Přední křídla mají ostrý roh přední, jsou černohnědá, fialově míchaná a mají černý paprsek od kořene. Vlnovka s ostrým **W**, vzadu černě skvrnitá. *Satura, Hb.* — 1·8 až 2·1 cm. — Tab. 36. obr. 10. — Po různu v červenci a srpnu.

Housenka narudle hnědošedá, s tmavými praménky, dole žlutošedá, má tři jasné čáry hřbetní a jasnou čáru boční; žije na kozím listu, ostružiněích, malinách, ve stínu lesním do července.

Funerea, Hein. Hanover. — *Adusta, Esp.* Severní Německo. — *Sommeri, Lef.* Island. — *Solieri, Boisd.*, jižní Evropa.

2. *Ochrolenca, W. V. Š.* hlinožlutý. Přední křídla žlutohnědá, mají roh tupý; jsou ve středovém poli obláčkovitě zatemnělá. Příčky pod středem se stýkají, vlnovka je světlá, proti lemu setřená. — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 36. obr. 11. — Hojný v červenci a srpnu.

Housenka zelená má dvě mdle šedé čáry hřbetní a bílý, nahoře černě lemovaný pruh boční; žije na žitě a pšenici, hlavně na klasech v květnu a červnu.

Albescens, Guen. Švýcarský. — *Platina, Tr.*, jižní Německo, Švýcarský. — *Zeta, Tr.* Alpy. — *Maillardi, Boisd.* Alpy. — *Exulis, Lef.* Škotsko. Island. — *Sylvatica, Bell.* Korsika. — *Gemma, Tr.* Po různu v horách. — *Rubirena, Tr.* Alpy. Harc. — *Furva, W. V.* Západní Evropa. — *Abjecta, Hübn.* Po různu v Evropě západní a severní.

3. *Lateritia, Hufn. Š.* rudokřídlý. Přední křídla nahnědle cihlová nebo jatrově hnědá s černými a bílými tečkami za jednoduchou zadní příčkou. — 1·9 až 2·2 cm. — Tab. 36. obr. 12. — *Molochina, Hübn.* — V červenci a srpnu.

Housenka tmavošedá má černý štít týlní a řitní a hnědou hlavu; žije na travách, ve dne skryta pod kameny.

4. *Monoglypha, Hufn. Š.* trávový. Přední křídla žlutohnědá, tmavohnědá, bělavě míchaná s černým paprskem od kořene a ve středovém poli v buňce 1. b.

Vlnovka má zřetelné **W** a tmavé šipky. — 2·1 až 2·3 *cm.* — Tab. 36. obr. 13. a. b. c. — *Radicea, Hübn., Polyodon, L.* — Hojný v červnu a červenci.

Housenka nahnědle šedá. lesklá. má tmavohnědé bradavky. hlavu a štít týlní i řitní žije na trávových kořenech do května.

5. *Lithoxylea, W. V.* Přední křídla bělavě okrová, hnědě míchaná: ze vzoru zbývají jen jemné černé a světlé tečky před vnějším krajem, počátky příček u předního kraje a tmavý měsíček zadní příčky. — 1·8 až 2·1 *cm.* — Tab. 36. obr. 14. — V červnu a červenci ne zřídka.

Housenka modravězelená má černou hlavu a týlní štít; žije na kořenech trav do května.

6. *Sordida, Borkh. Š.* polní. Přední křídla bledě žlutošedá, jasně hnědě míchaná, s černým paprskem od kořene; ledvinovitá skvrna uvnitř je šedá, vzadu bělavě lemovaná, dole s 2 bílými tečkami. — 1·6 až 1·9 *cm.* — *Infesta, Tr. HS., Anceps, Hübn.* — Ne zřídka v květnu a červnu.

Housenka jasněhnědá má světlé podélné čáry a tmavé bradavky; žije na travách, přezimuje dorostlá.

Leucodon, No., Rusko.

7. *Basilinea, W. V. Š.* černočárný. Přední křídla hlinožlutá nebo špinavě popelavá, ve středovém poli a vodové pásce podle předního kraje hnědorudě míchaná, na lemu šedá, s ostrým černým paprskem od kořene. Vlnovka setřená má tupé **W**. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 36. obr. 15. — Není vzácný, v květnu a červnu.

Housenka nahnědle bělošedá má tři bílé čáry hřbetní, jasně hnědou hlavu a zelenavé břicho; žije na měkkých travách, v úkrytu. Přezimuje dospělá.

8. *Rurea, Fabr. Š.* lemovaný. Přední křídla jasně žlutošedá, na vnitřním kraji bělavá, na předním až za střed a na vnějším rudohnědá. Obě známky bílé, světle vroubené, kruhová dlouhá a šikmá; žilky v lemovém poli černé a bíle tečkované. Odr. *Combusta, Dup. (Alopecurus, Esp.)* má tmavě rudohnědá nebo černohnědá přední křídla. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 36. obr. 16. — *Putris, Hübn. Luculenta, Esp.* — Hojný v červnu a červenci.

Housenka leskle špinavě hnědá s černými bradavkami. bělavou čarou uprostřed a načervenalými vedle hřbetu. žije na travách.

Scelopacina, Esp., vzácný. — Icterias, Ev. Rusko. — Hepatica, Hübn., po různu.

9. *Gemina, Hübn.* Přední křídla hnědošedá s nezřetelně dvojími příčkami, zadní jest slabě zubatá; vlnovka světlá má zřetelné **W** a černé šipky. Znamky málo nápadné, zadní lem ledvinovitě není bílý. — 1·7 až 1·9 *cm.* — Tab. 36. obr. 17. — Po různu v květnu a červnu.

Unanimitis, Tr. Vzácný. — Illyrica, Freyer. Uhry.

10. *Didyma, Esp. Š.* běloskvrnný. Přední křídla jednobarvá, tmavě reza-věhnědá, nebo trochu hnědožlutě míchaná; příčky jsou málo znalé, zadní nepatrně zubaté. Vlnovka jasně hnědá, silně prohnutá, bez zubů, známka kruhová má bílé tečky v obrubě. — 1·2 až 1·5 *cm.* — Tab. 36. obr. 18. — *Secalina, Hübn., var. Nictitans, Esp.,* má jednobarvá, hnědá přední křídla, odr. *Leucostigma* je načernalá s bílými skvrnami.

Housenka zelená má dvě načernalé čáry hřbetní a žlutavou boční; žije ve steblech a kořenech trav do května.

Pabulatricula, Brahm., po různu — Ophiogramma, Esp., vzácný. — Literosa, Haw., při moři Německém a Baltském.

11. *Strigilis, L. Š.* kroužkováný. Přední křídla hnědá, v poli lemovém a předním rohu bělavá s málo jasnějšími skvrnami. Přední příčka je dvojí, zadní jednoduchá, v buňce 16. dělá vysoký, bílý měsíček. — 1 až 1·2 *cm.* — Tab. 36. obr. 19. — *Praeduncula, Hübn.* — Hojný v červnu a červenci.

Housenka jasně hnědožlutá, na hřbetě červenavá, má jasnou čáru hřbetní a boční; žije ve stblech trav, hlavně v kluběnce, do května.

Fasciuncula, *Haw.* Západní Evropa.

12. *Bicoloria*, *Vill* Přední křídla jsou do prostřed hnědá, odtud bělavá: obě barvy odděleny jemnou černou, svislou, dosti přímou čarou. — 1 až 1.1 cm. — Tab. 36. obr. 20. — *Furuncula*, *W. V.* — Vzácnější, v červnu a červenci.

Housenka bledě žlutá, na hřbetě narudlá, v trávních stblech.

Bipartita, *Herr.*, Sicilie. — *Microglossa*, *Ramb.*, Andalusie.

17. Dipterygia, Steph. Dřevobarvec.

Prostředně velcí; přední křídla vzadu širší, s úkosným, ohnutým lemem a zřetelným vnitřním rohem; mají dlouhé, silně vlnité třásně. Hřeben na hrudi jest napřed vyšší a strmější a vzadu vyniká ostře přes první článek zadku; na zadku na 3. a 4. kroužku jsou silnější chocholy. Vlnovka schází.

1. *Scabriuscula*, *L.* Dřevobarvec šťovíkový. Přední křídla černohnědá s kresbou podobnou rozpjatému ptačímu křídlu v dolější polovici vodové pásky. — *Pinastri*, *L.* — 1.6 až 1.7 cm. — Tab. 36. obr. 21. — Nikoli hojný v červnu.

Housenka kaštanová, tmavě mramorovaná, má bílou čáru hřbetní a tmavohnědý pruh boční; žije na různých bylinách od července do září.

19. Hyppa, Dup.

Muži vzor bez kuželovité známky; na tykadlech kratičké, tlusté, štětičkovitě brvitě zoubky hřebinkové. Na hrudi vzadu chochol, též na 3. článku zadku.

1. *Rectilinea*, *Esp.* Přední křídla hnědá, v dolní půlce středového pole černě zatemnělá, mají tlustý, dlouhý, černý paprsek od kořene. Vlnovka bílá, ostré W sahá až k lemu. — 1.8 až 1.9 cm. — Tab. 36. obr. 22. — V hornatých krajinách.

20. Rhizogramma, Led.

Velcí motýlové, mají muži vzor sotva znalý, přední křídla s lemem šikmým, stejně zahnutým, zadní křídla malá, nesahají ani ku středu zadku.

1. *Detorsa*, *Esp.* Přední křídla jasně šedá, se slabým paprskem od kořene a černými podélnými čarami před vnějším krajem, zvláště nad středem a vnitřním rohem. — 1.9 až 2.1 cm. — Tab. 36. obr. 23. — *Petrorhiza*, *Tr.* — Jižní Německo, v červenci a srpnu.

21. Chloantha, Boisd. Dřevobarvec.

Dostí malí motýlové, mají přední křídla krátká se zřetelným vnitřním rohem, bez příček, s podélnými paprsky; kresba podobá se hlazenému dřevu nebo achátu. Housenky tlusté, na třezalce v červenci a srpnu; motýlové v květnu a červnu, ve dne na květinách.

1. **Polyodon**, Cl. D. liskový, Přední křídla olivově hnědá, míchaná plavě a fialově, s jemným paprskem od kořene a velkou poloměsícovou, světle vroubenou známkou ledvinovitou. — *Perspicillaris*, L. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 36. obr. 24. — Hojný.

Housenka višňové barvy má tři světlé čáry hřbetní, mezi nimi malé načernalé čárky šikmé a široký žlutý pruh boční; žije na tobolečkách třezalky.

Hyperici. W. F.; jižní Německo. — *Radiosa*. Esp., jižní Německo; vzácný.

22. Eriopus, Tr.

Malí motýlové; na předních křídlech muří vzor bez známky kuželovitě, vlnovka nezřetelná, trásně slabě vlnité, vřadu jasně a temně skvrnitě. Zadní křídla široká, sahají skoro až na konec zadku. — Housenky štíhlé; vřadu tlustší, na 11. kroužku trochu vyvýšeny.

1. **Purpureofasciata**. Pill. Přední křídla uprostřed lemu trochu vystupují, olivově hnědá, před předním rohem bělavá, s bleďožlutými žilkami. *Pteridis*, Fabr. — 1·1 až 1·5 cm. — Tab. 36. obr. 25. — Jižní a východní Německo, vzácný.

Latreillii, Dup., jižní Tyrol.

23. Polyphaenis, Boisd.

Prostřední velikosti; přední křídla široká, mají kraj vnější málo úkosný, rovnoměrně slabě ohnutý; jsou zelená, s muřím vzorem. Zadní křídla krátká a široká, zaokrouhlená, žlutá.

1. **Sericata**, Esp. Na předních křídlech zelených, olivově a hnědě míchaných zřetelné dvojité příčky a načernalé podélné črty; skvrny i vlnovka méně zřetelné. Zadní křídla pomerančová s hnědým měsíčkem a širokou černou lemou. — 1·7 až 1·8 cm. — Tab. 36. obr. 26. — *Prospicua*, Borkh. Tr. Hübn. HS. Jižní Evropa.

Xanthochloris. Boisd. Španěly.

24. Trachaea, Hübn. Dřevobarvec.

Příbuzný rodu *Hadaena*, přední křídla však v rohu otupena; samčí tykadla štětinovitá s velmi krátkými brvami. Čelo a makadla s vlnovitými chlupy.

1. **Atriplicis**. L. D. lebedový. Přední křídla jasně a tmavě mechově zeleně míchaná, na žilkách a na lemu fialová; příčky černé, zubaté, skvrny velké, mezi nimi bílá, zubu podobná. Vlnovka bělavá, silně obloukovitá, bez zubů. — 1·8 až 2 cm. — Tab. 37. obr. 1. a. b. — Ne zřídka v červnu a červenci.

Housenka narudle hnědá s tmavými pramenky, má tmavou čáru hřbetní, bleďšedý, dvojitý pruh boční a dvě žluté skvrny stranou nad řití; žije na blešníku, merlících a j. od července do října.

Provenia littoraeis, B. Kreta. — *Trigonophora Flammaea*, Esp., Francie. — T. jodea, Gn., Francie.

25. Euplexia, Steph. Plamenoskvrnka.

Dosti malí motýlové; na předních křídlech zřetelný vnitřní roh a vzor muří, trásně skoro zubaté, zadní křídla krátká, hrud s přimíšenými šupinami,

uprostřed trochu naduřelý. Na 3. článku zadku je velmi silný chochol; sosák jest silný.

1. **Lucipara**, *L. P. ostružiniková*. Přední křídla fialově rudá, na středovém poli a na horním lemu tmavohnědá; známka kruhová velká, namodrale černošedá, ledvinovitá žlutá, rovněž i vlnovka. — 1·3 až 1·5 *cm.* — Tab. 37. obr. 2. — Hojná v červnu a červenci.

Housenka zelená má na hřbetě tmavé kresby úhlové a bílý pruh boční, je na 11. kroužku trochu vyvýšena. Žije na malinníku, ostružinách, vlašovičniku, orličku, komonici a j. v srpnu a září.

26. *Habryntis*, *Led. Plamenoskvrnka*.

Prostřední velikosti; přední křídla vzadu silně rozšířena, se zřetelným vnitřním rohem, zelená, bez známky kuželovitě. V klidu jsou po délce složena vřasy a k tělu přitlačena.

1. **Scita**, *Hüb.* *P. jahodníková*. Přední křídla jasně jablečně zelená, v poli kořenovém a lemovém bělavě míchaná; středové pole je tmavozelené. Příčky jednoduché, bílé, přímočaré, bez zubů, skvrny dvě velké, dole se stýkající, bílé. — 1·7 až 1·9 *cm.* — Tab. 37. obr. 3. a, b. — V hornatých lesích v červnu a červenci.

Housenka zelená nebo hnědá má na hřbetě tmavé kresby úhlové a mdlý světlý boční pruh; žije na hasivce orliči, na orseji, pampelišce, jitroceli a j. v květnu.

27. *Brotolomia*, *Led. Plamenoskvrnka*.

Prostřední velikosti; přední křídla u kořene úzká, mají šikmý, prohnutý vnější kraj a zřetelný vnitřní roh, bez známky kuželovitě; vzor muří trochu odchýlný. Na 3. kroužku zadkovém je silný, vějířovitě dělený chochol. V klidu křídla jako předešlý.

1. **Meticulosa**, *L. P. eviklová*. Přední křídla olivově hnědá, v první půlce pole kořenového a na pásce voďové barvy jako slonová kost s růžovým nádechem. Znamka kruhová zcela, ledvinovitá napřed červeně vyplněna, vlnovka nejasná. — 2·1 až 2·4 *cm.* — Tab. 37. obr. 4. a. b. — Hojná v květnu a červnu a zase v srpnu a září.

Housenka je na 11. kroužku trochu vyvýšena, zelená nebo hnědá, s tmavými šikmými čárkami na hřbetě a bílým pruhem bočním; žije na kopřivách, hluchavkách, šťovíku a j. od podzimu do května a v červnu.

28. *Mania*, *Tr. Tmavokřídlec*.

Přední křídla velmi široká s dlouhým, málo šikmým, slabě ohnutým, klikatým vnějším krajem a silně otupeným předním rohem; jsou temně zbarvena. Zadní široká, okrouhlá, sahají až k řiti. Na čtyřech předních kroužcích zadku jsou stejně silné chocholy.

1. **Maura**, *L. T. černopásný*. Přední křídla černošedá, s narudlým leskem, v lemové polovici středového pole načernalá; příčky jsou dvojité, bez zubů, vnitř světlejší, ohnuté a skoro rovnoběžné. — 2·9 až 3·4 *cm.* — Tab. 37. obr. 5. a. b. — Ne zřídka v červenci a srpnu; ve dne sedává na starých zdích ve stínu, na mostech.

Housenka žlutošedá má tři jasné čáry a tmavé souvislé skvrny kosočtverečné na hřbetě, černé šikmé pruhy po bocích a světlou čáru boční. Žije na olších, vrbách, dříchách, též na pamelišce, v květnu a červnu.

29. Naenia, Steph. Sítěnka.

Prostřední velikosti, přední křídla vzadu trochu vypuklá, s dlouhým, velmi příkrým vnějším krajem; vzor máhří je zřetelný, zadní křídla široká, sahající až k řiti, jsou zaokrouhlená.

1. *Typica*, L. S. kopřivová. Přední křídla narudle hnědošedá mají jasné žilky, dvojité, černě zabaté, vnitř jasně šedé příčky a jasně šedou, sotva klikatou, napřed černě skvrnitou vlnovku. — 1·7 až 1·8 cm. — Tab. 37. obr. 6, — Hojná v červnu a červenci.

Housenka hnědošedá má rudohnědý pruh boční a nad ním tmavé čárky šikmé, jež jsou na zadních kroužcích silnější. Žije na kopřivách, hluchavkách, šťovicích a j. do května.

30. Jaspidea, Boisd. Zelenice.

Prostřední velikosti, s kresbou předních křídel zcela odchýlnou: zadní křídla široká, žilka 5. sotva znatelná.

1. *Celsia*, L. Přední křídla jablečně zelená s hnědou, uprostřed na obou stranách klikatou páskou středovou a hnědým, nad středem a vnitřním rohem ve skvrny rozšířeným lemem s hnědými třásněmi; zadní křídla hnědošedá. — 1·7 až 1·8 cm. — Tab. 37. obr. 7. — Po různu, vzácná, na písčité půdě.

Housenky na jaře na kořenech trav v jehličnatých lesích.

Heliothropa Leucostigma. *Hüb.* v severní Evropě.

31. Hydroecia, Guen.

Prostřední velikosti, zavalití. Přední křídla široce trojhranná, se šikmým, nad vnitřním rohem ohnutým lemem, nahnědlá s jednoduchými, tmavě lemovanými příčkami; první je nahoře lomená, dole dlouze zahnutá, zadní rovnoběžná s lemem a hned za předním krajem silně do předu zahnutá.

1. *Nictitans*, L. Přední křídla rezavě hnědá nebo olivově šedá s jemnými tmavými příčkami; známka kruhová malá, okrouhlá, oranžová, ledvinovitá oranžová nebo bílá. — 1·5 až 1·6 cm. — Tab. 37. obr. 8. — V červenci.

Housenka hnědošedá má černé bradavky a žlutou hlavu; žije na kořenech trav v květnu.

Micacea, *Esp.* po různu vzácný. — *Petasitis*. *Doubl.* v Bavořích. v Rakousích. velmi vzácný. — *Xanthenes*. *Ger.*, Sicílie. — *Moesiaca*. *Herr.* Turecko. — *Cervago*. *Ed.* Ural — *Leucographa*, *Borhk.* Sasko, Uhry, Francie.

32. Gortyna, Led. Dřenovka.

Prostřední velikosti, silného těla; přední křídla široce trojhranná se slabě prohnutým lemem a dokonalým muřím vzorem. Tykadla ♂ s jednoduchými brvami, zadek sahá daleko za křídla.

1. *Ochracea*, *Hb.* D. diviznová. Přední křídla zlatožlutá, rezavě poprášená, v zadní části pole kořenového na vodové pásce fialově hnědá; zadní křídla nažloutle bílá. — 1·6 až 1·9 cm. — *Flavago*, *W. V.* — Tab. 37. obr. 9. — V srpnu a září.

Housenka špinavě bílá má černé tečkovité bradavky, hnědou hlavu i týlní štít a černou klapku na posledním kroužku: žije na lodyhách lopuch, divízen, kozlíků a ve větvích bezu černého v květnu a červnu.

V. Plavokřídenci. Leucanidae.

Prostřední nebo malí motýlové barvy obyčejně plavé s mdlými kresbami: příčky i skvrny scházejí, nebo jsou málo jasné. Chloupky na těle jsou jemně vlnité, přilehlé, jen někdy dělají na hřbetě za obojkem ostrý chochol, na zadku jsou vždy hladké. Housenky žijí bez výjimky vnitř v lodyhách a v kořenech.

1. Nonagria, Hübn. Rákosnice.

Přední křídla krátká, nad vnitřním rohem zaokrouhlená, jasně rákosové barvy, až do hněda, bez vzoru muřího, pouze známka ledvinovitá bývá někdy zřetelná a zadní příčka bývá naznačena řadou teček. Zadek sahá daleko za křídla, sosák silný. — Housenky holé mají rohovitý štít týlní a řitní; žijí od podzimu do léta ve steblech trav a v rákosí, kde se i zakuklují. Motýlové poletují pozdě v létě.

1. *Cannae*, O. R. tečkovaná. Přední křídla u ♂ hnědožlutá nebo rudohnědá, u ♀ šedivě okrová s tmavým praménkem středním, řadou teček za středem a černou lemovkou, zadní hnědošedá. — 1·3 až 1·9 cm. — Tab. 37. obr. 10. — *Arundinis*, Hb. — Hojná v srpnu a září.

Nexa. Hübn., jižní Německo, v srpnu. — *Sparganii*, Esp. v srpnu a září.

2. *Arundinis*, Fabr. R. černoskvřinná. Přední křídla bledě žlutá, šedě mihaná, s bílými žilkami a černými mšičky lemovými. *Typhae*, Esp. — Odr. *Fraterna*, Tr., má hnědošedí přední křídla bez kreseb. — 1·6 až 2·2 cm. — Tab. 37. obr. 11. — Není vzácná, v srpnu a září.

Housenka špinavě pleťová má 3 světlé čáry hřbetní a černou hlavu i štít týlní a řitní: na orobinci.

Geminipuncta, Htisch., v srpnu. — *Neurica*, Hübn., v severním Německu — *Disso-luta*, Tr., jihozápadní Německo, Švýcarsy, Holanď — *Coenobia rufa*, Haw., v severním Německu. — *Senta maritima*, Tausch., vzácná, po různu. — *Mycteroplus puniceago*, Boisdu. Rusko, Turecko. — *Tapinostola musculosa*, Hübn., jižní Německo. — *T. fulva*, Hb., vzácný va vlhkých lukách. — *T. Hellmanni*, Ec., vzácný. — *T. extrema*, Hübn., velmi vzácný. — *T. Bondii*, Knaggs., Anglie, Řecko. — *T. elymi*, Tr., břehy severoněmecké; v červnu a červenci. — *Sesamia nonagrioides*, Lel., Španěly. — *S. cretica*, Led., Dalmacie, Korsika. — *Calamia lutos*, Hübn., vzácná, — *C. phragmitidis*, Hübn., velmi vzácná. — *Argyropsila succinea*, Esp., Ural. — *Meliana flammea*, Curt., vzácný.

2. Leucania, Ochs. Plavokřídlec.

Přední křídla vzadu trochu širší, obyčejně s ostrým, zřídka trochu zaokrouhleným předním cípem, barvy plavé až hnědočervené se světlými, na obou stranách jemnými žilkami, vroubenými černými čárkami obyčejně bez muřího vzoru. Makadla silná, sosák těž, hrud' hladká, zřídka s malým chocholem. Zadek silný sahá dosti daleko za křídla, na nohách silné chloupky. Housenky holé, nažloutlé nebo nahuštělé, mají jemné čáry podélné, štít týlní a řitní málo vyniká.

1. *Impura*, Hübn. P. rákosní. Podobný následujícímu, má přední křídla hnědší, vroubení žilek a čárky mezi nimi zřetelnější; v lemu jsou jemné černé tečky, zadní křídla hnědošedá. — 1·3 až 1·6 cm. — Ne zřídka v červnu a září.

2. **Pallens, L.** Přední křídla bledě okrová, zřídka načervenalá (odr. *Ectypa, Hübn.*) s bílými, hnědě vroubenými žilkami a jemnými černými tečkami v zadním rohu středové buňky a na žilce 2. a 5.; lem bez teček. Zadní křídla bílá, na lemu slabě hnědě poprášena. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 37. obr. 12. — Hojný v květnu a červnu a zase v srpnu a září.

Housenka lesklá, nažloutlá nebo narudlá, má bělavou, tmavě lemovanou čáru hřbetní a žlutavěbílý, černě vroubený pruh boční; žije v červnu a později od podzímka do dubna na travách.

Impudens, Hüb., po různu v červenci a srpnu. — *Obsoleta, Hübn.*, v květnu a červnu. — *Straminea, Tr.*, vzácný v červenci. — *Hispanica, Bell.*, Španěly. — *Sicula, Tr.*, Sicílie, jižní Francie. — *Albivena, Grasl.*, Belgie, Francie. — *Scirpi, Dup.*, Nassavsko, Francie. — *Zeae, Dup.*, jižní Francie, Španěly, Dalmacie, Rusko. — *Punctosa, Tr.*, jižní Francie, Španěly. — *Putrescens, Hübn.*, západní Evropa. — *Velutina, Ec.*, Ural. — *Brevilinea, Fenn.*, Anglie.

3. **Comma, L. P.** černočárný. Přední křídla bledá, narudle okrová, na předním kraji žlutobílá, s černým pruhem podélným od kořene a černými čarami před lemem. Zadní žilka středová bílá s hnědým stínováním; zadní křídla šedá, u kořene bělavá; trásně všech křídel narudlé. — 1·6 až 1·7 cm. — Tab. 37. obr. 13. — Ne zřídka v květnu a červnu a od konce srpna do října.

Housenka narudle hnědá, má 3 jemné černé čáry hřbetní, hlavu hnědou, týlní štít černý s 3 bílými čarami; žije do dubna a v červenci na travách.

Andrejii, Boisd., po různu.

Lineata, Ec., Ural. — *Alopecuri, Boisd. E.*, Rusko. — *Furcata, Ev.*, Ural.

4. **Conigera, W. V. P.** kuželoskvrný. Přední křídla narudle okrová až rezavěhnědá, s 2 tmavohnědými příčkami, přední ostře lomenou; 2 známky jsou zlatožluté, leďvinovitá dole končí bílou skvrnou klínovitou. — 1·3 až 1·7 cm. — Tab. 37. obr. 14. a. b. — V červnu a červenci.

Housenka má slámově žluté, bílými a černými čarami oddělené pásy; hlava je jasně hnědá s 2 černými čarami. Na travách a různých bylinách do května.

Evidens, Hübn., Alpy. — *Extranea, Gn.*, jižní Španěly, Anglie. — *Vitellina, Hübn.*, jižní Německo, vzácný. — *Littoralis, Curt.*, Anglie, Holand. — *Loreyi, Dup.*, Francie, Holand. — *Riparia, Ramb.*, jižní Francie, Korsika.

5. **Lalium, L. P.** bílé L. Přední křídla jako sláma žlutá, se širokým hnědým stínováním nad středem až do předního cípu a s hnědým lemem; zadní středová žilka je vzadu tlustá, bílá, jako hák ohnutá v podobě písmene L. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 37. obr. 15. — Ne zřídka v červnu a zase v srpnu a září.

Housenka pletové barvy má dvojitou čáru hřbetní a na každé straně 2 černozelené pruhy boční; na travách, přezimuje.

Congrua, Hübn., jižní Evropa.

6. **Albipuncta, W. V. P.** bělotočný. Přední křídla rudošedá až skořicově hnědá s malou bílou skvrnou středovou a 2 nikoli ostrými tmavými, světle počinajícími příčkami, zadní slabě zubatou. Zadní křídla hnědošedá se lesknou na rubu jako olovo. — 1·3 až 1·6 cm. — V červnu a červenci.

Housenka rudošedá má bílou, tmavě vroubenou čáru hřbetní, černošedý pruh na hoře na boku a pod ním bílou, načernalou a nažloutlou čáru; na travách do května.

Loganae, Ross., v záp. Německu. — *Lithargyrea, Esp.*, jižnější Evropa. — *Vulpecula, Ev.*, Ural. — *Turca, L.*, po různu v červnu a červenci. — *Mithymna imbecilla, Fabr.*, na Alpách. — *M. impar, Staud.*, východní Rus.

VI. Blýskavky. Caradrinidae.

Slabšího těla bez chloupků na zadku, mají holé oči, svislé čelo a bezbranné nožky. Přední křídla se na venek dosti rozšiřují, ale jsou tupá, zadní zaokrouhlená, bez kreseb. Základní barva křídel hlinošedá, kalná, trásně celokrajné jsou lesklé. Motýlové v klidu skládají křídla ploše na sebe, holé housenky bez kreseb.

1. Grammesia, Steph. Blýskavka.

Přední kř. krátká a široká s málo úkosným, slabě prohnutým vnějším krajem; mají tři tmavé, přímé příčky, bez známek. Zadek sahá za křídla a je dosti silný.

1. *Trigrammica*, *Hufn.* B. trojčárná. Přední křídla barvy kosti, jemně rudohnědě poprášená, s 3 skoro rovnými, rezavě hnědými příčkami, zadní kř. hnědě poprášena. — U odr. *Bilinea* schází prostřední čára. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 37. obr. 16. — *Trilinea*, *Tr. H. S.* — Ne zřídka v červnu a červenci.

Tlustá, fialová housenka má světlý pruh boční a na hřbetě šikmé černé čárky; od podzimu do května na různých bylinách.

Segetia viscosa, *Tr.*, Sicílie, Andalusie. — *Stilbia anomala*, *Hufn.*, západní Německo. — *Anomogyna laetabilis*, *Zett.*, Norvéžsko, Laponsko.

2. Caradrina, Tr. Blýskavka.

Vnější kraj předních křídel krátký, málo strmý, slabě ohnutý; křídla barvy žluté, nahnědlé nebo šedé s 2 tmavými příčkami, přední klikatou, zadní zubatou, bez známky kuželovité. Známká kruhová je okrouhlá, někdy velmi malá, ledvinovitá obvykle velká; vlnovka je slabě prohnutá, světlá. Zadní křídla jsou široká, tykadla ♂ bez zoubků, se štětičkami brvovými; sosák silný. Holé housenky mají jasné čáry podélné, žijí od podzímku na bylinách různých; zakuklují se v zemi.

1. *Morpheus*, *Hufn.* B. kopřivová. Přední kř. široká, u ♀ užší, hnědožlutá, s tmavošedou, napřed ostře omezenou páskou před vlnovkou; známky dosti velké jsou rezavě hnědě vroubeny a šedě vyplněny. Zadní bělavá křídla jsou na kraji šedě poprášena. — 1·2 až 1·5 cm. — Není hojná, v červnu a červenci.

Housenka narudle popelavá má bílou čáru hřbetní a černé, na bocích v trojúhelníky rozšířené pruhy šikmé; žije na svačcích, locikách a j.; přezimuje dorostlá.

Exigua, *Hüb.* — *Vicina*, *Staud.*, východní Rus. — *Selenoidea*, *Bell.*, Korsika.

2. *Quadrupunctata*, *F.* B. bělotečná. Přední kř. žlutošedá s černými, jemně klikatými příčkami a klikatou bělavou, napřed červenou vlnovkou; známky jsou malé, tmavé, ledvinovitá má bílé tečky kolem. Zadní kř. jsou zaokrouhlená, prosvítavě bílá. — 1·2 až 1·5 cm. — *Cubicularis*, *W. V.* — Tab. 37. obr. 17. — Ne zřídka od června do srpna.

Housenka narudle šedá má jasnou čáru hřbetní a černý štít hlavový a týlní; žije na ptačinci a pod. do května.

Fuscicornis, *Ramb.*, jižní Francie, Korsika. — *Selini*, *Boisd.*, po různu v Němcích — *Noctivaga*, *Bell.*, Španěly. — *Kadenii*, *Tr.* Vzácná v Krajinsku, v Uhrách. — *Terrea*, *Tr. Alpy*. — *Petrea*, *Tystr.* Čuchonsko. — *Germainii*, *Dup.*, jižní Francie, Španěly. — *Pulmonaris*, *Esp.* Vzácná v Německu. Uhrách, jižní Evropě. — *Vaviabilis*, *Bell.* Korsika. — *Aspersa*, *Ramb.*, jižní Francie.

3. *Respersa*, *W. V.* Přední kř. jasně popelavá, příčky ostré, černé, zadní silně zubatá; známky jsou málo znalé, dosti malé, sotva jasněji vroubené. Zadní kř. nahnědlá u kořene světlejší. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 37. obr. 18. — Dostí vzácná v červnu a červenci.

Housenka tmavohnědá je mezi 2 bělavými čarami vedle hřbetu jasnější a má na každém článku 2 bílé tečky; do května.

4. *Alsines*, *Brahm.* Přední kř. široká, nažloutle měděná s velkými tmavými, bíle vroubenými známkami a bělavou vlnovkou; zadní kř. jsou šedá, u ♂ u kořene jasnější. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 37. obr. 19. — Dostí vzácná.

Housenka tlustá je kalně hnědá, na hřbetě jasně rudošedá a má 3 jemné bělavé čáry hřbetní; do května.

Sericea, *Speyer*. Holland, záp. Německo. — *Superstes*. *Tr.* Alpy, Porýnsko. — *Ambigua*, *W. V.* Vzácná, jižní Evropa. Uhry.

6. *Taraxaci*, *Hüb.* B. pampelišková. Přední kř. poněkud užší, jasně čokoládově hnědá se slabým, fialověšedým náletem; zadní jsou špinavě bílá, na lemu nahnědle poprášena. — 1·2 až 1·4 cm. — *Blanda*, *Tr.* — Vzácnější, od června do srpna.

Housenka černošedá má 3 jemné bělavé čáry hřbetní a jasný pruh boční. Do května.

Lenta, *Tr.* Uhry, Rakousy. — *Gluteosa*, *Tr.* Uhry, Slezsko, Švýcarsy. — *Palustris*. *Hüb.* po různu, ale vzácná — *Lepigone*, *Möschl.* jihovýchodní Rus. — *Hospes*, *Freyer*. Sicilie, Andalusie, jižní Francie. — *Arcuosa*, *Hor.* severní Německo. — *Acosmetia caliginosa*, *Hüb.* po různu v Evropě.

3. Rusina, Boisd. Blýskavka.

Meuši, ale dosti silný motýl, má na př. křídlech málo úkosný, vzadu zahnutý vnější kraj a celokrajné třásně. Znamky jsou nezřetelné, kuželovitá schází; zadní kř. široká. Poslední článek makadel je čárkovitý, zadek krátký.

1. *Tenebrosa*, *Hüb.* Přední kř. sazově hnědá, nažloutle lesklá s 2 jednoduchými jemnými, černými příčkami, které vynikají z bílých skvrn u předního kraje; vlnovka skvrnitá, bílá. — 1·3 až 1·5 cm. — *Tab.* 37. obr. 20. — Dost vzácná, v červenci.

4. Amphipyra, Ochs. Lesknačka.

Prostřední velikosti, zavalitého těla; přední kř. silná, vzadu málo širší mají zaokrouhlený přední cíp a málo zahnutý vnější kraj, jsou načernalá nebo hnědá a mají muří vzor neúplný nebo i žádný. Tykadla u Ů jsou bez zoubků a mají krátké brvy; sosák je silný. Zadek bývá často sploštěný. — Housenky válcovité jsou na 11. kroužku vyvýšeny, holé. Zakuklují se mezi listím v řídkém zámotku.

1. *Tragopoginis*, *L.* Přední kř. mají celokrajné třásně, jsou hnědočerná s 3 velkými černými tečkami místo obou známek, zadní bělavě šedá, na lemu nahnědlá. — 1·3 až 1·8 cm. — *Tab.* 37. obr. 21. — Hojná více v severní Evropě.

Styx, *Herr.*, Turecko. — *Molybdea*, *Christ.* jihovýchodní Rusko. — *Tetra*, *Fabr.*; jižní Německo, Alpy. — *Livida*, *W. V.* Alpy.

2. *Pyramidea*, *L.* L. ořešáková. Přední kř. mají vlnovité třásně, jsou žlutohnědá a tmavohnědě míchaná; mají malou, bíle vroubenou známku kruhovou a obě příčky dvojité, zubaté, bělavě vyplněné. Vlnovka se rozbíhá v bílé skvrny; zadní kř. jsou skořicová. — 2·2 až 2·5 cm. — *Tab.* 37. obr. 22. a. b. — Hojná v červenci a srpnu.

Housenka jasně zelená má bílou čáru hřbetní a žlutobílý pruh boční; na 11. kroužku je kuželovitý výčnělek, od něhož jdou 2 bílé šikmé čáry napřed a 2 užší do zadu; na listí stromů i křovin, v květnu a červnu

Effusa, *Boisd.* jižní Evropa.

3. *Perflua*, *Fabr.* Přední křídla fialově hnědá, mezi vlnovkou a zadní příčkou bělavá; zadní kř. nahnědle šedá. — 2 až 2·5 cm. — *Tab.* 37. obr. 23. — Alpy.

4. *Cinnamomea*, *Göze*. Přední kř. tmavě skořicová s bleděžlutými a tmavohnědými čarami podélnými, bez zřetelných kreseb; zadní křídla skořicově rudá. — 2 až 2·2 cm. — *Tab.* 37. obr. 24. — Jihozápadní Německo, Alpy.

Atlas motýlů.

VII. Přímočárnice. Orthosidae.

Hruď široká, s hustými, vlnitými, hladkými chloupky, které zřídka dělají za obojkem ostrý podélný hřeben. Zadek je krátký, bez chocholů, nohy krátké, křídla poměrně malá; přední mají cíp přední pravoúhlý a celokrajný vnější kraj i třásně. Na zadních hývá vnější kraj kratší než vnitřní. Středová pole předních kř. nebývá tmavší ostatní půdy křidel; obě známky nezřetelné a příčky jemné nebo setřené se často u vnitřního kraje tak sblíží, že toto se podobá trojúhelníku. Zadní kř. bílá nebo šedá mají dole obyčejnou známku středovou a pruh obloukový; oči jsou holé nebo chlupaté, tykadla se zoubky hřebenovitými nebo kuželovitými. Poletují v noci a skládají křídla střechovitě, housenky jsou hladké, holé.

1. Perigrapha, Led. Přímočárnice.

Zavalitého těla, přední kř. vzadu trochu rozšířená mají ostrý cíp a vlnité třásně a skvrny splynulé. Zadek je úzký, malý, ale přesahuje přece přes křídla. Sósák silný, na makadlech a nohách silné chloupky.

1. *Cincta*, F. Přední kř. tmavě fialově šedá, známky všecky tři splývají u zadní žilky středové a jsou v černém poli narudle popelavé. — 1·8 až 1·9 cm. — I. cinctum, W. V. — U Vidně a Brna, vzácná, v dubnu a květnu.

Housenka narudlá se šedým nádechem má 3 běložluté čáry hřbetní a žlutý pruh boční; žije na různých bylinách v červnu a červenci.

2. Taeniocampa, Led. Přímočárnice.

Prostřední nebo malí motýlové, zavalití, mají přední kř. trojhranná a celokrajná, nebo s málo vlnitými třásněmi; křídla př. jsou žlutá, hnědá nebo šedá, známky kruhové a ledvinovité velké, kuželovité obyčejně schází. Příčky bývají zřídka zřetelné, vlnovka není klikatá, je hnědošedá i bílá; na nožkách a makadlech chloupky, a poslední článek těchto je zřetelný.

A. Na tykadlech ♂ zoubky hřebínkové.

1. *Gothica*, L. P. zimolezová. Přední kř. hnědočervená a fialově šedě míchaná mají jasné příčky i vlnovku a tmavě černý pruh podélný za známkou kuželovitou; středová buňka je mezi přední příčkou a známkou ledvinovitou černě vyplněna; známka kruhová napřed se rozlévá. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 38. obr. 1. a. b. — *Nunatrum*, Hübn. — Hojná.

Housenka zelená má 3 mdlé světlé čáry hřbetní a bílý pruh boční; žije na různých bylinách i listnatých stromech.

Porosa, Ev., Ural. — *Rorida*, Herr., Turecko. Dalmacie.

2. *Miniosa*, W. V. P. březová. Přední kř. žlutošedá, hustě narudle poprášená, zvláště ve středovém poli; příčky a vlnovka jsou jasné, známky tmavší, jasné vroubené. Zadní bílá křídla mají řídký šedý nálet, tmavou skvrnu středovou a dva pruhy obloukové. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 38. obr. 2. — Není hojná.

Housenka jasně modrá má široký žlutý pruh hřbetní a boční s okrouhlými, skoro splývajícími skvrnami; na hlavě jsou černé tečky. Žije na dubech, břících a vrbách v dubnu a květnu, zprvu hromadně, potom po jednotlivu.

3. *Pulverulenta*, Esp. Přední kř. šedožlutá s černými tečkami místo příček a tmavými, jasně lemovanými známkami; kruhová je malá, vlnovka nejasná. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 38. obr. 3. a. b. — *Cruda*, W. V. — *Ambigna*, Hübn. — Hojná.

Housenka zelená nebo hnědá má černé tečkované bradavky, tři bílé čáry hřbetní a žlutý pruh boční; na 11. kroužku je bílá příčka, hlava černá. Žije na dubech.

Populeti, *Fabr.* Vzácná.

4. *Stabilis*, W. V. P. lipová. Př. kř. krátká, rudožlutá, s černými tečkami za středem a s bělavou, skoro rovnou vlnovkou; žilky v poli lemovém jsou světlé, obě známky stejně velké, sblížené. — 1·2 až 1·6 cm. — Tab. 38. obr. 4. a. b. — Hojná.

Housenka zelená má 3 nažloutlé čáry hřbetní, žlutý pruh boční a žlutou příčku na 11. kroužku; žije na dubě a buku.

B. Tykadla u Ů mají kuželové zoubky s brvitými štětičkami.

5. *Gracilis*, W. V. P. vrbinová. Podobná předešlé, ale přední kř. táhlejší, s ostřejším cípem, narudle popelavá; zadní kř. jasnější, mají prosvitavou skvrnu středovou a řadu černých teček. — 1·4 až 1·8 cm. — Tab. 38. obr. 5. — Není vzácná.

Housenka zelená nebo hnědá s bílými pramenky, má 3 jemné bílé čáry hřbetní a široký žlutý pruh boční, provázený bílými čarami a dole černě stínovaný. Žije na malinníku, ostružinníku, černobýlu, mléči a j. mezi sepředenými listy na konci lodyh.

6. *Incerta*, *Hufn.* P. barvoměnná. Přední kř. fialově šedá a rudohnědě míchaná s bělavou vlnovkou a velkými bílými známkami; kruhová je šikmě podlouhlá, ledvinovitá dole černavě vyplněna. Mění se velice barvou i zřetelností kresby. — 1·4 až 1·8 cm. — Tab. 38. obr. 6. — *Instabilis*, *Fr. Hübn. Hs.* — Hojná.

Housenka zelená s bělavými proužky má žlutou čáru hřbetní a žlutý, nahoře černě vroubený pruh boční; žije na dubech, břízách a j.

Opima, *Hüb.* Vzácná, na jaře na kvetoucích jívách.

7. *Munda*, W. V. P. ovocná. Přední kř. šedě okrová, se šedými, jasně vroubenými známkami a černými skvrnami, zřídka bez nich (odr. *immaculata*, *Staud.*), napřed na málo znatelné vlnovce, zvláště v jejím středu a nad ním. — 1·6 až 1·9 cm. — Tab. 38. obr. 7. — Ne zřídka.

Housenka žlutošedá s černou čarou hřbetní, černými, setřenými proužky šikmými a širokým, rudošedým, nahoře vlnovitým pruhem bočním má na 4. a 5. kroužku bílé trojhranné skvrny; žije na dubech, topolech, ovocných stromech a j.

3. *Panolis*, *Hüb.* Sosnokaz.

Zavalitý, má přední kř. táhlá, se šikmým lemem a slabě vlnitými třásněmi, bez kuželovité známky. Zadní kř. jsou podlouhlá, zadek vypuklý, sahá málo za zadní cíp křídel; sosák je rohovitý.

1. *Piniperda*, *Panz.* S. borový. Přední kř. cihlově červená a žlutošedě míchaná, mají dvě dvojité, hnědočervené u vnitřního kraje sblížené příčky; obě známky jsou velké, bělavé, dole utaté, ledvinovitá je šikmá. Zadní kř. jsou hnědočerná. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 38. obr. 8. a. b. — *Flammea*, *Hüb.* — V dubnu a květnu.

Housenka štíhlá, holá, zelená se širokými třemi bílými čarami hřbetními a žlutou nebo bílou čarou boční. Žije na borovicích, v červenci a srpnu.

4. *Pachnobia*, *Led.*

Přední křídla široká, vzadu utatá, na vnitřním cípu zaokrouhlená, mají celokrajné třásně, jsou hnědočervená s oběma známkami a jasnou, hadovitou vlnovkou. Zadní kř. široká, šedá, makadla a holeně s dlouhými chloupky.

1. *Leucographa*, W. V. Přední kř. hnědočervená mají bíle poprášené známky; lem je až k vlnovce zatemněn. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 38. obr. 9. — Vzácná v Německu jižním a středním.

2. *Rubricosa*, W. V. Přední křídla hnědočervená, u předního kraje fialově šedá s 3 hnědými skvrnami. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 38. obr. 10. — Jižní Německo, Alpy.

Faceta, Tr., Kalabrie, Sicílie. — *Carnea*, Thurb., Laponsko.

5. *Mesogona*, Boisd.

Široká přední kř. mají rovný přední kraj, málo úkosný lem a třásně málo jen vlnité. Křídla př. nahnědlá mají 2 přímé, u vnitřního kraje sblížené příčky. Tykadla bez zoubků, makadla tlustá, dole chlupatá. Zadek sahá o $\frac{1}{3}$ za zadní křídla.

1. *Acetosellae*, W. V. Přední kř. narudle popelavá, příčky dělí vnitřní kraj na 3 skoro rovné díly a jsou známky bělavé. — 1·6 až 1·9 cm. — Tab. 38. obr. 11. — Po různu, ale vzácná, na vřesovištích.

Oxalina, Hübn., v jižním Německu, vzácná — *Hiptelia ochreago*, Hübn., na Alpách — *Miniago*, Freyer., Rusko.

6. *Dicycla*, Guen.

Zavalitého těla; přední kř. úzká, vzaďu málo širší, s málo úkosným lemem a celokrajnými třásněmi, mají úplný muří vzor. Vypuklý zadek sahá málo za zadní křídla.

00, *L.* Přední kř. bledě žlutá, v poli kořenovém i v pásce vodové rezavě hnědě a šedě poprášená, kresby rezavě hnědé; zadní kř. bělavá. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 38. obr. 12. a. b. — V červenci a srpnu.

7. *Calymnia*, Hübn. Krásnočárnice.

Malé můry; přední kř. zprvu úzká, na venek se velmi rozšiřují a mají ostře pravoúhlý přední cíp. Holé housenky mají bradavky tečkové, žije na listnatých stromech v květnu a červnu.

1. *Pyralina*, W. V. K. hrušková. Má přední kř. jednobarvá, fialově hnědá s málo zřetelnými příčkami, zadní u předního kraje úzkou, bílou; známky scházejí. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 38. obr. 13. a. b. — Vzácná.

Žlutozelená housenka s bělavými pramenky má tři bílé čáry podélné, žije na ovocných stromech, dubech a j.

2. *Diffinis*, L. K. jilmová. Přední kř. fialově červená, rudohnědě míchaná s 2 světlými, napřed ve 2 velké bílé skvrny rozšířenými příčkami, známky scházejí. — 1·5 až 1·6 cm, — Tab. 38. obr. 14. — Rozšířena, ale obvykle po skrovnu.

Bělavě zelená housenka má černou hlavu; žije na jilmeh mezi spředenými listy.

3. *Affinis*, L. K. dubová. Přední kř. žlutohnědlá, načernala míchaná s 2 málo jasnějšími, napřed bílými příčkami; známky s tmavými jádérky. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 38. obr. 15. — Dostí rozšířena.

4. *Trapezina*, L. K. javorová. Přední kř. okrově nebo nazelenale žlutá s 2 bělavými, černě vroubenými příčkami; známky jsou světle lemovány, ledvinová je dole černě vyplněna. — 1·2 až 1·6 mm. — Tab. 38. obr. 16. a. b. — Hojná.

Jasně zelená housenka s černými, bíle lemovanými bradavkami má na hřbetě tři bělavé čáry a na boku pruh nažloutlý; na dubech, vrbách a j., je dravá

Cosmia paleacea, Esp., vzácná. — *Abluta*, Hübn., v Alpách rakouských, vzácná. — *Contusa*, Tr. Velmi vzácná. — *Dyschorista suspecta*, Hübn., vzácná. — *Fissipunctata*, Haw., jižní Německo, vzácná.

8. *Plastensis*, Boisd. Kosočárnice.

Méně než prostřední velikosti, těla dosti štíhlého. Kř. krátká a široká, na hnědlá se světlými příčkami bez zubů a nejméně 2 jasně vroubenými známkami. Housenky štíhlé mají malé bradavky tečkové, žijí mezi spředenými listy v květnu.

1. *Retusa*, L. K. vrbová. Přední kř. narudle hnědá, trochu fialově poprášená mají 2 rovnoběžné příčky. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 38. obr. 17. — Ne zřídka.

Subtusa, W. V. Vzácnější.

9. *Cirrhoedia*, Guen.

Přední kř. široká mají vykrojený vnější kraj a vynikající cíp přední.

1. *Ambusta*, W. V. Přední kř. hnědorudá, ve středovém poli tmavší; příčky, vlnovka a lem kolem známky ledvinové barvy bělavé. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 38. obr. 18. — Dostí vzácný.

Xerampelina, Hübn., u Cách, u Vídně.

10. *Cleoceris*, Boisd. Blýskavka.

Sotva prostřední, přední kř. vzadu širší, nad vnitřním cípem mělce vykrojená; přední cíp je tupý, trásně celokrajné a muří vzor úplný.

Viminalis, Fabr. B. jilmová. Přední kř. fialová, hnědě míchaná, s černým paprskem od kořene. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 38. obr. 19. — *Saliceti*, Borkh., Tr. HS. — *Scripta*, Hübn. — Ne zřídka v červenci.

Anchocoelis Lunosa, Haw., Anglie, Francie, Španěly.

11. *Orthosia*, Tr. Přímočárnice.

Prostřední nebo menší, silní motýlové; přední kř. poněkud táhlá, mají ostrý přední cíp a úkosný vnější kraj, zřídka pravoúhlý nebo zaokrouhlený cíp a kraj vykrojený. Vzor muří bývá úplný, jen známka kuželová bývá nezřetelná. Na tykadlech Ů jsou štětičky, zadek sahá asi o $\frac{1}{4}$ za křídla. Holé a tlusté housenky žijí v květnu a červnu, za dne v úkrytu, zakuklují se v zemi; motýlové poletují od srpna do října, často prezimují.

1. *Lofta*, Cl. P. vrbová. Přední kř. hned od kořene široká, hnědošedá nebo šedě rudá s černými a bílými tečkami za nejasnou, zubatou zadní příčkou a s přímou, pod předním krajem přerušenou, napřed rezavě vroubenou vlnovkou. Znamky jsou světle vroubeny, ledvinovitá dole černě vyplněna. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 38. obr. 20. — Ne zřídka.

Hnědošedá housenka má 3 jasné čáry hřbetní a mdlý, bělošedý pruh boční; na živě mezi sepredenými listy.

Ruticilla, Esp., málo kde v dubnu. — *Macilenta*, Hübn., vzácná. — *Pistacina*, W. V., velmi vzácná. — *Haematidea*, Dup. Francie, Italie. — *Humilis*, W. V., vzácná v jižních Němcích. — *Laevis*, Hübn., velice po různu. — *Kindermannii*, F. B. Dalmacie. — *Crisis*, Herr., Japonsko, Švédsko.

2. *Circellaris*, Hufn. P. šedivá. Přední kř. okrově žlutá mají šedý nálet, hnědé příčky a rezavě lemované známky; ledvinovitá je dole načernala vyplněna, vlnovka prohnutá napřed do rezava. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 38. obr. 21. — *Ferruginea*, W. V. Tr. Hübn. HS. Hojná.

Atlas motýlů.

Housenka jasně rudohnědá má na hřbetě tmavé, lopatkovité skvrny a jasnou čáru boční; žije z mláďi na jehnědách z jívy a topolů, později na různých bylinách.

3. *Helveola*, *L. P.* černopásná. Přední kř. olivově šedá až skořicová, v poli kořenově tmavší; příčky jednoduché sestávají z tmavých měsíčků. — *Rufina*, *L.* — 14 až 18 *cm.* — Tab. 38. obr. 22. a. b. — Obecná.

Housenka hnědočervená má bílý pruh boční a mdlou čáru hřbetní, žije na dubech.

4. *Pistacina*, *W. V.*, tab. 38. obr. 23. — Vzácná.

5. *Nitida*, *W. V. P.* rozrazilová. Přední kř. krátká, světle rezavě hnědá s jasnými žilkami a velkými, světle vroubenými známkami. Příčky dvojité jsou jen málo zubaté, zadní a vlnovka jen nepatrně prohnuté. — 1·3 až 1·5 *cm.* — Tab. 38. obr. 24. — Není vzácná.

Housenka má týlní štít černý bez lesku, s dvěma bílými čárkami; žije na různých bylinách, nejraději na petrklíčích.

6. *Litura*, *L. P.* vrbková. Přední kř. fialověhnědá se 4 černými skvrnami podle předního kraje a s tmavými, bíle lemovanými známkami. — 1·2 až 1·7 *cm.* — Tab. 38. obr. 25. — Vzácnější.

Housenka nahnědlá nebo narudlá má bílé a černé tečky, jasné čáry hřbetní a bílý, dole žlutý pruh boční, na různých bylinách.

12. *Xanthia*, *Tr.* Zlatokřídlec.

Menší nežli prostřední, ne příliš silní; přední hř. široce trojhranná mají vnější kraj málo úkosný, trochu prohnutý, nad vnitřním cípem zaokrouhlený. Barva křídel žlutá, často s tmavými skvrnami; muří vzor bývá někdy málo zřetelný. Zadní křídla krátká mají barvy bělavou nebo nažloutlou, tykadla ♂ bez zoubků, se štětinkami brvitými, zadek sahá jen málo za křídla. — Housenky štíhlé mají malou hlavu a rohovitý štít týlní; žijí v květnu a červnu, motýlové v srpnu a září.

1. *Citrago*, *L. Z.* lipový. Přední kř. zlatožlutá, jemně hnědorudě poprášená, s dvěma jednoduchými, bezzubými příčkami; středový stín mezi nimi, lem známek a žilky jasně hnědočervené, zadní kř. žlutavě bílá. — Odr. *Subflava*, *Ev.* z Uralu má tmavou pásku u kořene a tmavý vnější kraj. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 38. obr. 26. a. b. — Dosti vzácný.

Housenka modrošedá má 3 bílé čáry hřbetní, mezi nimi černé skvrny a široký bělo-žlutý pruh boční. Žije na lipách mezi spředenými listy v květnu.

2. *Aurago*, *W. V. Z.* bukový. Přední kř. ve středovém poli jasněji nebo tmavěji zlatožlutá, často oranžově poprášená, ve vnějším a vnitřním poli fialověhnědá; příčky jasné, zoubkované jsou často naznačeny pouze jako kraje poli, známky nahnědlé jsou jasně lemovány. — 1·1 až 1·5 *cm.* — Tab. 38. obr. 27. — Není vzácný.

Sedá housenka má tmavé příčné čárky, žije na spředených bukových listech.

3. *Flavago*, *Fabr. Z.* jívový. Rozeznává se od následujícího druhu fialově červenou hlavou a obojkem, více zlatožlutými předními křídly s fialověhnědými skvrnami a zřetelnější kresbou. — 1·1 až 1·6 *cm.* — Tab. 38. obr. 28. — *Silago*, *Tr. Hübn. HS.*, *Togata*, *Esp.* — Není vzácný.

Housenka hnědošedá má poprášený tmavý pruh hřbetní a boční, žije zprvu na jehnědách jívových, později na ostružinách, jitrocelích a j.

4. *Fulvago*, *L. Z.* vrbový. Přední kř. citronově žlutá, s rezavě hnědými skvrnami, zvláště za středem, s nezřetelnou kresbou; na dolním konci známky ledvinovité je bílá, hnědčle lemovaná tečka. Hlava a obojek barvy žluté. — Odr. *Flavescens*, *Esp.* má př. kř. skoro bez kreseb, pouze s tečkou ve známce ledvinovité. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 38. obr. 29. — *Ictericia*, *Hufn.* *Cerago*, *Tr. Hübn. HS.* — Není vzácný.

Housenka šedohnědá má bílou čáru hřbetní, černé čárky šikmé a šedý pruh boční; živobyť jako u předešlé.

5. *Gilvago*, W. V. Cíp předních křídel není protažen, jsou barvy okrově žluté, často s černošedými skvrnami; mají dvě tmavé, dvojité, z poloměsíců sestavené příčky. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 39. obr. 1. — Jihofrancouzská odr. *Palengo*, *Hüb.* má př. kř. narudle žlutá bez kreseb.

Housenka narudlá na topolech, zprvu v jejich jehnědách. — *Sulphurago*, W. V. Vzácný. — *Ocellaris*, *Borkh.* Vzácný.

13. Hoporina, B. Zlatokřídlec.

Přední křídla mají pravouhlý cíp přední, zadní zaokrouhlený; tykadla jsou jednoduchá, hrud krátká, s hladkými šupinkovitými chloupky. Ufatý zadek s chloupky chocholatými na bocích nesahá daleko za křídla.

1. *Croceago*, W. V. Z. zobonosný. Přední kř. živě rudožlutá s načernalým, lomeným středovým stínem, řadou načernalých teček za středem a oběma nízce vřobenými známkami. — Odr. *Corsica*, *Mab.* z jižních Tyrol. Korsiky a Španěl je bledě žlutá. — 1·3 až 1·6 cm. — 39. obr. 2. a. b. — Ne zřídka v září a říjnu, po přezimování i v březnu.

Housenka rudohnědá má ostré, tmavohnědé úhlové kresby na hřbetě, tlustou černou příčku na 11. kroužku a nad ní 2 bleděžluté skvrny; od května do července na dubech.

14. Orrhodia, Hübn. Rudokřídlec.

Zavalitého těla; přední kř. vystupují uprostřed vnějšího kraje, jsou nahnědlá. Někdy mají kresby velmi nejasné, jindy zřetelné se známkou kruhovou a ledvinovitou a dvojitými, obyčejně zubatými příčkami. Tykadla u ♂ mají krátké štětičky; zadek bývá o $\frac{1}{3}$ delší zadních křídel. — Housenky tlusté, holé nebo řídké chlupaté žijí v květnu a červnu, ve dne v úkrytu; motýlové objevují se v září a říjnu a často přezimují.

1. *Fragariae*, *Esp.* Přední kř. rudošedá, žilky, příčky a lem kol obou velkých známek jakož i tlustá, přímá vlnovka barvy bledě okrové, zadní křídla a kroužky zadku černé a žlutě páskované. — 2 až 2·5 cm. — Tab. 39. obr. 3. a. b. — Rakousy, jižní Německo.

Housenka holá, jako sametová, barvy pomerančové s hnědou hlavou a černým štítem týlním žije na pampeliškách, štovíku a drobných bylinách.

2. *Erythrocephala*, W. V. Dost proměnlivý druh, má na dolním kraji známky ledvinovité černou skvrnu a nemá černých teček podle vnějšího kraje. — 1·3 až 1·7 cm. — Tab. 39. obr. 4. — Vzácný.

Housenka hnědošedá má 3 jemné, jasné čáry na hřbetě; na dubech a na různých bylinách.

Veronicae, *Hüb.* V Uhrách, u Vídni, v Bavořích.

3. *Vau Punctatum*, *Esp.* Přední kř. tmavě fialově šedá s jemnými bělavými žilkami; známky napřed otevřené, jinak černě vyplněné. — *Silene*, W. V. — 1·4 až 1·5 cm. — Tab. 39. obr. 5.

Housenka skořicově hnědá má úhlové šikmé čáry na hřbetě a černý štít týlní s 2 bílými čárkami; z prvu na střemše a trnce, později na různých bylinách

Gallica, *Led.* a *Daubei*, *Dup.* vo Francii.

4. *Vaccinii*, L. R. brusnicový. Přední kř. rezavá až černoohnědá s jasnými žilkami; místo vlnovky jsou v řadě černé tečky. Příčky úzké, dvojité, zadní zubatá, ledvinovitá známka dole černě vyplněná. U tmavých odrud často kresba

nejasná. Někdy jest bez pásek, jindy má pásy jasné (*Mixta*, *Staud.*), nebo tmavé (*Spadicea*, *Hüb.*) — 1·5 až 1·6 *cm.* — Tab. 39. obr. 6. a. b. — Všude hojný.

Housenka tmavě skořicová. dole bělavá má 3 málo znatelné světlé čáry hřbetní a mezi nimi je jasné kostkování; týlní štít je hnědý s 3 bílými čárkami. Na dubech, topolech, borůvkách, brusnicích a různých bylinách.

5. *Rubiginea*, *W. V.* Přední kř. rezavě žlutá, narudle míchaná, podle lemu hnědá. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 39. obr. 7. — Vzácný.

Housenka s řídkými chloupky, černošedá, má pásku z černých skvrn na hřbetě. Na jívách a na různých bylinách.

Ligula, *Esp.* Vzácný. — *Staudingeri*, *Grasl.* Pyreneje, Andalusie. — *Torrida*, *Led.* Sicilie.

15. *Scopelosoma*. Curt. Rudokřídlec.

Přední kř. táhlá, vzadu málo širší, s ostrým předním cípem a trochu šikmým, ohnutým lemem. Tykadla ♂ se štětičkami z brv, bez zoubků, sosák silný.

1. *Satellitia*, *L. R.* dubový. Přední kř. jako měď hnědá, tmavě míchaná, s 2 jemnými načernalými příčkami, bílou skvrnkou a 2 bílými tečkami místo zuámky ledvinovité; zadní kř. hnědošedá. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 39. obr. 8. a. b. — Obecný, od září, přezimují.

Housenka černá má bílé skvrny na bocích 1, 2., 4. a 10. kroužku; na listnatých stromech v květnu a červnu.

16. *Scoliopterix*, Germ. Lalokokřídlec.

Přední kř. vzadu široká, s vystupujícím předním cípem a středem lemu; třásně velmi krátké, známky žádné. Tykadla ♂ s krátkými hřebínkovitými zoubky; obojek uprostřed vystupuje hřebenovitě.

1. *Libatrix*, *L. L.* vrbový. Přední kř. narudle fialově šedá, u kořene a ve prostřed žlutá, šarlatově poprášená; obě příčky bezzubé, skoro přímé, bělavé. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 39. obr. 9. a. b. — Všude hojný od srpna do jara.

Štíhlá, holá housenka travozelená má nažloutlý pruh boční; na vrbách a na topolech, pupa mezi spředenými listy.

VIII. Xylinidae. Dřevobarvci.

Tykadla u samečků mají husté brvy nebo štětičky z brv; makadla chlupatá, malá, ale vyčnívající. Hruď široká, vyklenutá, s hustou vlnou, nožky poměrně krátké. Přední křídla úzká, stejně široká s vlnovitými třásněmi, barvou i kresbou podobná hroušeným kamenům nebo zkamenělému dřevu. V kresbě vyniká tmavá větev podélná od kořene a vlnovka se šipkami nebo tmavými skvrnami na vnitřní straně, často jako *W* lomená. Zadní křídla bývají malá. Housenky holé, 16nohé, válcovité, zakuklní se v zemi. Motýlové poletují v noci, ve dne sedávají na plotech, kmenech a na skalách.

1. *Xylina*, Tr. Dřevobarvec.

Prostřední velikosti; přední kř. mají vnější kraj uprostřed silněji zaokrouhlený a nad vnitřním cípem úkosný; od kořene jde černý paprsek, vlnovka je uprostřed silně klikatá, známka kruhová a ledvinovitá velká a široká, někdy však nezřetelná. — Housenky na listnatých stromech, obvykle ve dne čilé, objevují se od května do počátku července, motýlové v září a říjnu, samičky přezimují a snášejí vajíčka až na jaře.

1. *Socia*, *Hufn.* D. lipový. Přední kř. při vnějším a vnitřním kraji jasně žlutohnědá, poněkud do šeda, uprostřed černohnědě zatemělá s málo znalými příčkami a setřenou, dlouze klikatou vlnovkou s hnědými skvrnami napřed. Zadek má dva úzké chochole na 2. a 3. článku. — Petrificata, *Fabr.* — 1·8 až 1·9 cm. — Tab. 39. obr. 10. — Není vzácný.

Housenka zelená s bělavými pramenky má velmi význačný bílý pruh boční; na lipách. jilmlech a j.

2. *Furcifera*, *Hufn.* D. olšový. Přední kř. tmavě fialově šedá, hnědě míchaná s nezřetelně dvojíty, slabě zoubkovanými příčkami a setřenou, krátce klikatou vlnovkou napřed s rezavými skvrnami. Znamky 3 zřetelné, ledvinovité velmi velká a široká, uprostřed zúžená, má vzadu černý kraj. Znamka kuželovitá má vzadu temně černý paprsek; na 3. článku zadku je silný chochol. — *Conformis*, *Fabr.* — 1·8 až 2 cm. — Tab. 39. obr. 11. — Dosti vzácný.

Housenka šedá má 3 jasné čáry hřbetní a na boku šedý pruh s černými skvrnami nahore: na břizách a olších, ve dne ve skulinách v kůře nebo mezi listy ukryta.

3. *Ornithopus*, *Hufn.* D. dubový. Přední kř. hnědošedá, slabě do hněda míchaná s nezřetelnými příčkami i vlnovkou; od kořene jde krátký, rozvětvený paprsek; lem podlouhlé známky kuželovité vyběhá v černý pruh. Zadek bez chocholů. — 1·7 až 1·8 cm. — Tab. 39. obr. 12. — *Rhizolitha*, *Tr. Hüb.* *HS.* — Není vzácný.

Housenka jako plista zelená s bílými pramenky má 3 bílé čáry hřbetní a jednu bílou boční: na dubech a trnkách.

Semibrunnea, *How.*, vzácný. — *Ingrica*, *HS.* v Alpách. — *Zinckenii*. *Tr.* Severní Německo, Švýcars. — *Lapidea*, *Hüb.*, Švýcars. — *Merkii*. *Ramb.* jižní Francie. Uhry.

2. *Calocampa*, Steph. Dřevobarvec.

Velci motýlové; přední kř. velmi protáhlá s krátkými, slabě ohnutými a silně vlnovitými třásněmi, barvy hnědé nebo šedé s tmavšími pruhy podélnými. Z kreseb je zřetelná jen známka kruhová a ledvinovitá a z vlnovky jen dlouhé, jasné W uprostřed. Zadní kř. jsou trojhranná, hnědošedá a mají slabě ohnutý vnější kraj. Křídla v klidu skládají podél v řasy a přitiskují k tělu.

1. *Vetusta*, *Hüb.* D. kustovnicový. Přední kř. při vnějším kraji jasně nahnědle žlutá, u kořene spíše bělavá, při vnitřním kraji tmavohnědá, s dlouhou černou skvrnou šipovitou u prostřed vlnovky až ku skvrně ledvinovité. — 2·5 až 3·6 cm. — Tab. 39. obr. 13. — Není vzácný.

Housenka zelená má 3 jasné čáry hřbetní. mezi nimi 3 bílé tečky na každém kroužku a žlutý, nahore hnědě lemovaný pruh boční. V úkrytu na vlhkých místech, žere rdesna, pupeny topoilové a j.

2. *Exoleta*, *L.* D. bodlákový. Přední kř. jasně fialově šedá, u předního kraje hnědá se zřetelnou, protaženou skvrnou kruhovou a malými černými šipkami před středem vlnovky. — 2·6 až 2·9 cm. — Tab. 93. obr. 14. a. b. — Není vzácný.

Housenka zelená má žlutý pruh vedle hřbetu, nad ním na každém kroužku 2 bílé, černě lemované tečky spojené a červený pruh boční; na pryšci chvojce, ale těž na jiných četných šťavnatých bylinách.

3. *Solidaginis*, *Hüb.* Přední křídla šedá, hnědě a bělavě míchaná, zvláště v lemovém poli; v bělavé vlnovce je silné W a temně černé šipky; známka ledvinovitá má bílé očko. — 1·8 až 2 cm. — Tab. 39. obr. 15. — Po různu v horách.

Rudohnědá housenka žije v červnu na borůvkách.

3. Xylomiges Guen.

Má zadní kř. méně vtažená, na předních scházejí příčky, vlnovka naznačena pouze jasným místem.

1. *Conspicillaris*, L. Přední kř. jasně žlutavě hnědá, 2 známky jemně černě vroubené, ledvinovitá vzadu otevřená; zadní kř. bílá. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 39. obr. 16. — Vzácný v dubnu, květnu a červnu.

Housenka zelená nebo hnědá má setřené tmavší kosočtvercové skvrny a žlutobílý pruh boční; v červenci na různých bylinách.

Scotochrosta pulla, W. V. v Uhrách. též u Vídně.

4. Asteroscopus, Boisd.

Dosti velcí motýlové, podobní přástevníkům; přední kř. táhlá s dlouhým, úkosným krajem vnějším, šedá s tmavými pruhy podél, zadní malá se skvrnkou uprostřed. Zadek sahá daleko za křídla, má na bocích chocholek.

1. *Nubeculosus*, Esp. Sosák krátký a měkký, ale svinutý; přední kř. mají 3 zřetelné známky. — 2·1 až 2·4 cm. — Tab. 39. obr. 17. — Vzácný, v březnu.

2. *Sphinx*, Hufn. Sosák zakrnělý, přední kř. bez zřetelných známek. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 39. obr. 18. — Cassiria, Tr. Hübn. HS. — Po různu v říjnu a listopadu.

Dasypolia Templi, Thunbg. V Alpách. — *Xylocampa areola*, Esp. Po různu. — *Lithocampa ramosa*, Esp. Jižní Německo, vzácný — L. Millieri, Staud., Španěly.

IX. Cleophanidae. Jasnobarvci.

Motýlové rozmanité podoby, jedni podobní dřevobarvcům, jiní zavalitým tělem a krátkými křídly spíše na šedobarvce připominají. Ale společné znaky mají jejich housenky, které jsou dlouhé, věténovité a se zapředají do zámotků pergamenových, vejčitých, malých; pupy mají sosákovou pošvu dlouhou, ohnutou.

1. Calophasia, Steph. Jasnobarvec.

Sameček má tykadla s hustými brvami; přední kř. šedá nebo bílá, známky jsou malé nebo scházejí, obyčejně i ostatní kresby jsou nezřetelné. Zadní kř. malá, bělavá, jsou při vnějším kraji nahnědlá.

1. *Casta*, Borkh. Přední kř. jako křída bílá s fialově šedým přibarvením. — Opalina, Esp. — 1 až 1·1 cm. — Tab. 39. obr. 19. — U Vídně v květnu a červnu.

Platyptera, Esp., jižní Alpy. — Hamifera, Staud. Kastilie. — Almoravida, Grasl. Španěly. — Freyeri, Frie. Turecko.

2. *Lunula*, Hufn. J. květeloový. Přední kř. rudošedá, v kořenovém a lemovém poli bělošedě míchaná, přední příčka je dvojí, zadní dělá oblouk až do středu, od něho jde řada černých paprsků až do rohu. — 1·1 až 1·3 cm. — Tab. 39. obr. 20. — Linariae, Tr. Hübn. HS. — Není vzácná, v květnu a červenci.

Housenka šedobílá má podélné žluté čáry a černé příčné skvrny na hřbetě a černé tečky na bocích; v červnu a srpnu na květlích.

Rod *Cleophana*, *Boisd.* má na předních kř. ostré přední cípy, dvojité, málo znalé přičky a žádnou vlnovku. — *C. Antirrhini*, *Hüb.* barvy rudošedé má malé, jasné vroubené známky kruhové a ledvinovité s tmavým jádérkem. — U *Vidně*, pro Čechy pochybný. — *Serrata*, *Tr. Sicilie*, Španěly. — *Olivina*, *Herr. Piemont*. — *Anarrhini*, *Dup.* Francie. — *Dejeanii*, *Dup.* Středomoří. — *Baetica*, *Ramb.*, Středomoří. — *Yvanii*, *Dup.* Španěly, Francie. — *Opposita*, *Led.* Turecko. — *Pectinicornis*, *Staud.* Andalusie.

X. Cucullidae. Kukléřky.

Hřbet vypuklý, obrysu čtvercového, s jemnou, hladkou srstí, obojek je vztyčený, kápoovitý; zadek protáhlý sahá o třetinu za křídla a má dlouhý štětec na konci. Nožky jsou krátké, bez ostnů, oči brvité, tykadla štětinovitá mají u ♂ krátké brvy. Přední křídla jsou úzká, kopinatá, zadní též úzká, mají 5. žilku slabší. — Housenky holé, lesklé, obyčejně pestré, mají někdy krátké nádory; sedávají ve dne na rostlinách, jimž se mnohdy nápadně podobají; při dotknutí se čile pohybují. Zakukluji se v zemi v tlustém zámotku, do něhož bývají přimíchána zrna země. Motýlové líhnou se na jaře, někdy až za dvě léta; sedávají na kmelech, na zdích a plotech.

1. *Cucullia*, *Schr.* Kukléřka.

Jediný rod má znaky čeledě.

1. *Verbasci*, *L. K.* diviznová. Přední kř. hnědožlutá, na předním a vnitřním kraji kaštanová, s bělavým podélným náletem v lemové polovici a s 2 jasnými měsíčky zejmovaný nad vnitřním krajem za středem. Trásně jsou silně až ku středu vykrojené; zadní kř. u ♂ bělavá, na lemu nahnědlá, u ♀ hnědá. — 1·8 až 2·1 *cm.* — *Tab. 40. obr. 1. a. b.* — Hojná v květnu.

Housenka namodralé bílá jako porcelánová, s jemnými modrošedými příčkami a s tečkami v zářezech; každý článek má 3 někdy splývající zlaté tečky na hřbetě a na bocích, provázené černými skvrnami. Břicho má černé skvrny, břišní nožky jsou černé. Na listech diviznových v červnu.

Prenanthis, *Boisd.* V Rakousích, ve Slezsku. — *Scrophulariphila*, *Staud.* Andalusie.

2. *Scrophulariae*, *W. V. K.* krtičníková. Rozeznává se od předešlé že má přední kř. na předním hnědém kraji fialově šedě poprášená, hnědý kraj vnitřní je užší a jasnější, se zřetelnějšími černými čarami podélnými. Na místě známek je viděti 2 řady jemných černých teček; jasný nádech ve vnější polovici schází, trásně jsou méně zejmované, jen do $\frac{3}{4}$ vykrojené. — 1·8 až 2 *cm.* — *Není vzácná, v červnu.*

Housenka na rozdíl od předešlé nemá příček a teček v zářezech, ani černých skvrn na břiše; místo zadních teček na každém kroužku černá čára oblouková. Na krtičníku, nejvíce na květech a plodech, též na diviznách v červenci a srpnu.

Lychnitis, *Ramb.* Vzácný v záp. Německu. — *Thapsiphaga*, *Tr.* Vzácná. — *Scrophulariphaga*, *Ramb.* Korsika. — *Blattariae*, *Esp.* Vzácná.

3. *Asteris*, *W. V.* Přední kř. fialově šedá, na předním kraji široce hnědočervená, s jemnou, tmavě lemovanou známkou kruhovou a ledvinovitou; vnitřní kraj je úzce černohnědý s jasným měsíčkem za středem. — 2 až 2·1 *cm.* — *Tab. 4. obr. 2. a. b.* — *Není vzácná od května do července.*

Housenka zelená má žlutý hřbetní a boční pruh; na celiku a hvězdnicích, hlavně v květech od července do září.

Celsiae, *Herr.* Turecko. — *Virgaureae*, *Boisd.* Ural. — *Mixta*, *Freyer.* Uhry. — *Lactaea*, *F.* Rusko. — *Biornata*, *F.* Rusko. — *Balsamitae*, *Boisd.* Uhry.

4. *Umbratica*, *L. K.* mléčová. Přední křídla úzká mají přímý kraj vnější, zpola dlouhý jako vnitřní; popelavá, nad místem ledvinovité skvrny kalně žlutá;

zadní kř. u ♂ bělavá, u ♀ hnědošedá, u kořene jasnější. — 2·1 až 2·4 cm. — Tab. 40. obr. 3. — Hojná od května do července.

Housenka černá s hnědými proužky je dole šedá; na mléči. prasetníku, šterbáku od července do září. Bývá ve dne ukryta.

5. *Lactucacae*, *W. V.* Má široká přední kř., jejich kraj vnější má $\frac{3}{4}$ délky vnitřního a je patrně obloukovitý; jejich barva je tmavě šedá jako olovo, na lemu bělavě šedá. — 2·1 až 2·4 cm. — Tab. 10. obr. 4. a. b. — Dostí vzácná v květnu a v červnu.

Housenka bílá má žlutý pruh hřbetní a ze žlutých skvrn sestavený boční, mezi oběma je řada černých skvrn. Na mléčích a locikách, hlavně v květech v červenci a srpnu.

6. *Lucifuga*, *W. V.* Přední kř. mají méně ostrý přední roh a více obloukovitý vnější kraj, jsou špinavě olověně šedá, hnědě promíchaná. Zadní kř. u ♂ kalně bílá, u ♀ hnědošedá. — 2·1 až 2·2 cm. — Tab. 40. obr. 5. — Vzácnější.

Housenka černá s řadou červených skvrn na hřbetě a na bocích, na mléči, mrkvi.

Campanulae, *Tr.* Vzácná v jižním Německu. — *Santolinae*, *Ramb.* Korsika, Španěly.

7. *Chamomillae*, *W. V.* Přední kř. úzká, hnědošedá, jasně šedě míchaná s bělavými paprsky ve vnějším kraji; černé čáry na žilkách v lemu jsou ztlustlé a sahají až do trásní, které jsou vlnovitě zčeřené. — 2 až 2·2 cm. — Tab. 40. obr. 6. — Není vzácná; v dubnu a květnu.

Housenka šedozeleňá s tmavozelenými kresbami a žlutým pruhem bočním, na heřmánku a rmenu, v červnu a červenci; za dne skrývá se v zemi.

8. *Tanacetii*, *W. V. K.* vratičová. Přední kř. úzká, bělošedá s černými podélnými paprsky od kořene a za středem a v buňce 4., ostatní kresby setřené; zadní kř. bílá, na kraji světle hnědá. — 1·9 až 3 cm. — Není vzácná v červnu.

Housenka jasně perlově šedá má žlutý hřbetní a boční pruh a četné malé černé skvrny a tečky; na vratiči, černobýlu; v červenci a srpnu.

Boryphora, *F. d. W.*, jihovýchodní Rus. — *Achilleae*, *Gn.* Andalusie. — *Santonici*, *Hüb.* Švýcars. — *Praecana*, *Ev.* Ural, Pobaltické kraje. — *Cineracea*, *Freyer.* Ural. — *Xeranthemi*, *Boisd.* Uhry, Turecko, Rusko. — *Gnaphalii*, *Hüb.* Vzácná. — *Fraudatrix*, *Eversm.* Frusko. — *Fuchsiana*, *Ev.* Ural. — *Propingua*, *Ev.* Ural. — *Scopariae*, *Dorfm.* U Vídne.

9. *Artemisiae*, *Hufn.* K. černobýlová. Přední kř. úzká, hnědošedá, bělošedě míchaná, na vnitřním kraji nejsou černá; příčky jsou dosti znatelné, přední dlouze klikatá, zadní nad vnitřním krajem ostře lomená. Znamky kruhová a ledvinovitá jasně s tmavým jádrem a černým lemem. — 1·8 až 1·9 cm. — Tab. 40. obr. 7. — *Abrotani*, *Tr. Hüb. HS.* — Ne zřídka v květnu a červnu.

Housenka zelená má bílou čáru hřbetní a na bocích hnědočervené hrbolky. Na květech černobýlu, pelyňku, od července do září.

10. *Absinthii*, *L. K.* pelyňková. Přední kř. hnědá, popelavě míchaná, s 2 podélnými řadami hranatých černých teček místo známek; příčky dvojité, tlusté, černé, zadní jen nad vnitřním krajem zřetelná. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 40. obr. 8. — Není vzácná v květnu a červnu.

Housenka zelená, s rudohnědým nádozem na každém kroužku, má bílou čáru hřbetní a boční s poloměsíčovými, rudohnědými proužky; na černobýlu, pelyňku, v srpnu a září.

11. *Argentea*, *Hufn.* Přední kř. zelená s velkými stříbrnými skvrnami, zadní bílá. — 1·6 až 1·7 cm. — Tab. 40. obr. 9. a. b. c. — *Artemisiae*, *Tr. Hüb. HS.* — V severovýchodních Němcích.

Magnifica, *Boisd.* Rusko, též u Vídne, velmi vzácná. — *Formosa*, *Rogenh.* Uhry, Francie. — *Spectabilis*, *Hüb.* Rusko. — *Argentina*, *F.* Rusko. — *Splendida*, *Cr.* Ural.

K čeledi kuklěrek poji se čeleď Eurhipidae, *HS.*, zastoupená jediným druhem *Eurhipia adulatorix*, *Boisd.* s mramorovými křídly, tab. 40. obr. 10. — Žije v jižní Evropě až do Tyrol a jižních Švýcar. — Housenka žije na škumpě parukové (ruj) a na pistacii.

Jiná příbuzná čeleď, *Calpidae*, *B.*, je zastoupena též jediným druhem, *Calpe capucina*, *Esp.*, se širokými křídly barvy mdle růžové a olivové na předních, žlutošedé na zadních křídlech. — Tab. 40. obr. 11. — V jižních Alpách, v červenci. — Housenka ožirá žlutuchu.

XI. Plusiidae. Kovolessklice.

Mají krátkou hruď s hedbávovitými chloupky, které v zadu strmě vystupují a hustý, ufatý chochol dělají; tykadla štětínovitá mají u ♂ velice krátké brvy, sosák dlouhý, svinutý, makadla stojí do výšky. Motýlové poletují za soumraku, někteří již ve dne, skládají křídla střechovitě. Housenky mají často přední 2 páry břišních nožek zakrnělé, proto lezou skoro jako píďalky. Zakukluji se v hedbáv-ném zámotku.

1. Telesilla, *HS.*

Za obojkem příčný chochol, holé oči bez brv, krátká, slabá tykadla. Housenky mají 16 dokonalých noh, zakukluji se v zemi.

1. *Amethystina*, *Hüb.* Přední kř. olivově hnědá, výplň přiček, střední pole, obě známky a klínová skvrna je spojující barvy fialové. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 40. obr. 12. — Severní Německo, Švýcars.

Housenka žije na různých okoličnatých rostlinách.

Virgo, *Tr.* Uhry. Ural.

2. Plusia, *O.* Kovolessklec.

Za obojkem chochol žádný, na očích brvy, přední křídla mají ostrý přední cíp a trochu vypuklý vnější kraj. U mnohých druhů bývají šupiny vztyčeny a u většiny opatřeny skvělými skvrnami zlatými nebo stříbrnými.

A. (*Abrostola*, *O.*) Vnější kraj předních křídel krátký, obloukovitý, třásně zčeřeně, zadek ztatečně přesahuje křídla. — Housenky do předu od 4. kroužku se zúžují, mají první dva páry břišních nožek zakrnělé; od července do září, pasou se ve dne. Motýlové se ve dne skrývají.

1. *Triplasia*, *L.* K. černočárný. Přední kř. načernale šedá, ve vnitřním a vnějším poli hnědožlutě mihaná, na vlnovce pod předním cípem černé šipky. — 1·4 až 1·5 *cm.* — Tab. 40. obr. 13. a. b. — Všude hojný.

Housenka barvy zelené nebo masové, s bílou čarou boční, na níž jsou od 6. kroužku bílé šikmé čárky; nahoře na 3 prvních člancích jasná čára podélná a na 4. a 5. kroužku černá, jasně vroubená. vypuklá trojhranná skvrna. Na kopřivách.

Asclepiadis. *W.* V. Vzácnější.

2. *Tripartita*, *Hufn.* K. žahavkový. Přední kř. načernale šedá, ve vnitřním a vnějším poli bíle mihaná. Vlnovka má černé šipky napřed pod předním krajem, vzadu počíná temně černě. — 1·3 až 1·5 *cm.* — Tab. 40. obr. 14. — *Urticae*, *Tr.* *Hüb.* *HS.* — Není vzácný.

Housenka podobná předešlé má na prvních 3 kroužcích bílé čáry podle hřbetu a jemné bílé a zelené čárky nad nožkami. Na kopřivách.

B. (*Plusia*, *Auct.*) Přední kř. mají vnější kraj dlouhý, prohnutý nebo obloukovitý, kovové barvy nebo kovový lesk, třásně celokrajné, zřídka slabě zčeřené.

Na předu hrudi vzniká z delších chloupků limec; zadek sahá daleko za křídla. — Housenky 12nohé jsou napřed velmi tenké, do zadu tlustší. Motýlové většinou poletují za svitu slunečního nebo za soumraku po květinách, někteří též v noci.

3. *C. aureum*, *Knoch*. Přední kř. fialově hnědá, příčky oddálené, dvojité, bez zoubků, zadní u vnitřního kraje napřed, od cípu až k 2. žilce do zadu široce zlatá; známky nezřetelné, zadní kř. hnědošedá. — 1·3 až 1·7 cm. — Tab. 40. obr. 15. — *Concha*, *Fabr.* — Po různu, vzácný, v červenci.

Housenka s hrbolky, zelená, ožírá listy žlutuchy a orlíčku, bývá na rubu listů od září do května.

4. *Moneta*, *Fabr.* K. omějový. Přední kř. bledě zlatá, na vnějším kraji bělavě fialověšedě míchaná, s dvojitými, slabě zoubkovanými příčkami a hnědým stínem středovým; známka ledvinovitá schází. Široký lem kruhové známky a oblouček pod ní nažloutle stříbrný, zadní kř. řidce šedě poprášena. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 40. obr. 16. — V hornatých krajinách, po různu v červnu a červenci.

Housenka jako tráva zelená s bílými tečkami má tmavou čáru hřbetní a bílou boční; žije na oměji od podzímku do června, zapředena do mladých výhonků.

5. *Consona*, *Fabr.* Přední kř. nazelenale šedá, ve středním poli a pásce vodové olivově hnědá mají bílé příčky, bílou vlnovku a velké zlatohnědé skvrny ve vnitřním cípu a uprostřed vnějšího kraje; lem kruhové známky a oblouk pod ní stříbrný. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 40. obr. 17. — Po různu od července do září.

Housenka na prlině (*Lycopsis*) a plícníku.

Deaurata, *Esp.* V Alpách. *Cheiranthi*, *Tausch.* Východní Prusko. — *Beckeri*, *Staud.* Jižní Rus. — *Uralensis*, *Ev.* Ural, francouzské Alpy. — *Illustris*, *Fabr.* Alpy.

6. *Modesta*, *Hüb.* Přední kř. olivově zelená; přední příčka pod středem je ostře lomena, zadní skoro rovná, na předním kraji stýká se s bělavou vlnovkou. Dvě skvrny ve vnitřním cípu a ve středu lemu zlatohnědé. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 40. obr. 18. — Jižní a severovýchodní Německo, vzácný.

Housenka modrošedá s černými a bílými tečkami žije na plícníku lékařském.

7. *Chrysis*, *L.* K. šedivkový. Přední kř. fialově hnědá, s 2 širokými, pod středem spojenými, mosazně zelenými, lesklými příčnými pásy; zadní kř. hnědošedá. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 40. obr. 19. a. b. — Hojný v květnu a červnu, v srpnu a září.

Housenka jasně zelená s jemnými bílými čarami a bílým pruhem bočním žije na kořících, hluchavkách a j. od podzímku do května a potom v červenci.

8. *Bractea*, *W. V.* Přední kř. fialově hnědá mají uprostřed velkou skvrnu stříbrnou. — 1·8 až 2 cm. — Tab. 40. obr. 20. — V Alpách v červenci.

Housenka na jestřabnicích a pampeliškách.

9. *Festucæ*, *L.* K. kostřavový. Přední kř. fialově hnědá, na vnitřním kraji, na počátku vnějšího a před cípem předním zlatá, rezavě poprášená; před středem je větší a za ní menší skvrna stříbrná podoby kapky; zadní kř. žlutošedá. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 40. obr. 21. — Po různu, místy hojná; od července do září.

Zelená housenka má jemné nažloutlé čáry a bílý pruh boční; žije na měkkých travách i na rákosí od září do května. Pupa bývá často upevněna uprostřed pod nalomeným listem rákosovým nebo travovým.

Zosimi, *Hüb.* Ural, Piemont. — *Chryson*, *Esp.* Alpy. — *Aemula*, *W. V.* Alpy. — *V. argenteum*, *Esp.* Jižní Alpy. — *Circumscripta*, *Freyer*. Sicilie. — *Accentifera*, *Lef.* Španěly, Sicilie. — *Gutta*, *Guen.* Jižní Německo. — *Mandarina*, *Tr.* Ural. — *Chalcitis*, *Esp.* Kras. — *V. aureum*, *Guen.* Vzácný. — *Macrogamma*, *Ev.* Laponsko, Finsko, Ural.

10. *Jota, L. K.* hluchavkový. Přední kř. fialově červená, olivově hnědě míchaná, zvláště ve středovém poli; mají rezavě žlutou skvrnu na konci téhož v buňce 16., žlutavě stříbrné V a za ním malou stříbrnou kapku. V odr. *Percontationis*, *Tr.* splývá kapka s V., u odr. *Inscripta*, *Esp.* kapka schází. — 1·7 až 1·8 cm. — Tab. 40. obr. 22. — Není vzácný, v červnu.

Housenka zelená má jemné čáry podélné, na bocích zčeřené; na hluchavkách, borůvčí, kozím listu a j. do května.

11. *Gamma, L. K.* gama. Přední kř. fialově šedá a hnědošedě míchaná s rezavou skvrnou na konci středového pole v buňce 16., jemnými bílými příčkami a stříbrným γ před středem. — 1·8 až 2 cm. — Tab. 40. obr. 23. — Hojný od května do září.

Zelená housenka má jemné bílé, na bocích zčeřené čáry podélné a úzký nažloutlý pruh boční; na kopřivách, jeteli, řepě a četných jiných rostlinách, od podzimku do léta; někdy na řepových polích dělá škodu.

12. *Interrogationis, L. K.* kopřivový. Přední kř. tmavě fialově šedá, načernale míchaná, s dvojitémi tmavě zčeřenými příčkami a stříbrnou kresbou před středem, složenou obyčejně z V a ledvinovitého přívěsku. — 1·7 až 1·8 cm. — Tab. 40. obr. 24. — *Conscripta*, *Hüb.* — V hornatých krajinách, v červenci a srpnu.

Housenka zelená, nahoře bleší s nažloutlými zčeřenými čarami podélnými žije do května na vložyni (*Vaccinium uliginosum*).

13. *Ain, Hoch.* Přední kř. modrošedě a načernale míchaná, mají bílé, slabě lesklé, útlé γ před středem; zadní kř. žlutá se širokým lemem. — 1·6 až 1·7 cm. — Tab. 40. obr. 25. — Na Alpách a v Krkonoších, vzácný v červenci a srpnu. Housenka na modřínu.

14. *Hochenwarthi, Hoch.* Přední kř. narudle popelavá, při vnitřním kraji středového pole tmavohnědá, mají před středem stříbrné γ , jehož ramena málo se rozbihají. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 40. obr. 26. — *Divergens*, *Tr. Hüb.* *HS.* — Na Alpách. Housenka na jitrocelích a j.

Circumflexa, L. Rusko. — *Daubei, Boisd.* Španěly, jižní Francie, Sicilie, Korsika. — *Ni. Hüb.* Krajina, Uhry. — *Parilis, Hüb.* Laponsko. — *Diasema, Boisd.* Laponsko. — *Microgamma, Hüb.* Severní Německo. — *Devergens, Hüb.* Nejvyšší Alpy.

XII. Heliothidae. Černoskvrnky.

Štíhlé můry prostřední velikosti, úhledných barev a tvarů; mají tykadla vždy štětinovitá, sosák spirálovitý, oči vyjma u rodu *Anarta* holé, bez brv. Housenky 16nohé mají na tečkovaných bradavkách jednotlivě jemné chloupky; ožirají květy a semena různých bylin. Zakuklují se v zemi, motýlové poletují za dne po květinách.

1. *Anophia, Guen.*

A. leucomelas, L. Přední kř. černohnědá, známka ledvinovitá je vzadu bíle tečkovaná a za ní je jasná čárka; zadní kř. bílá mají širokou černou pásku podle vnějšího kraje. — 1·7 cm. — Tab. 41. obr. 1. — *Adepta, Hüb.*, *Ramburii, Rbr.* — Jižní Evropa, u Terstu.

Holá housenka nahnědlá s 3 oranžovými čarami hřbetními žije na svačcích.

2. *Aedia, Hüb.*

A. funesta, Esp. Má kratší křídla se širšími třásněmi; na předních kř. je za středem u předního kraje pletová skvrna. Páska černá na zadních je velmi

široká. *Leucomelas*, *Hüb.* — 1·3 až 1·5 *cm.* — Tab. 41. obr. 2. — Jižní Německo, vzácný.

Housenka hnědošedá s oranžovými tečkami a žlutými řetízkovitými čarami hřbetními a bočními na svačcích, nejraději ve vinicích.

3. *Anarta*. Tr. Žlutopáska.

Menší než prostřední, s pestrými barvami a kresbami, nebo též dosti jednobarvé; muří vzor někdy dosti zřetelný, jindy i schází. Zadní kř. pod cípem jen málo zatažená, tykadla bez zoubků, nožky krátké s vlnovitými chloupky. — Housenka 16nohá, holé.

1. *Myrtili*, *L.* Ž. borůvková. Přední kř. cihlově červeně a olivověšedě mihaná s podobnými známkami, dvojítymi příčkami, bílou skvrnou pod známkou kruhovou a bílou vlnovkou; zadní kř. žlutá, na vnějším a předním kraji široce hnědočerná. — 1 až 1·1 *cm.* — Tab. 41. obr. 3. a. b. — Hojná v květnu a červnu a též na podzim od srpna na vřesovištích.

Housenka s hrboleky, zelená s 3 řadami žlutých skvrn na hřbetě a bílými šikmými bočními skvrnami, na vřesu.

2. *Cordigera*, *Thunb.* Přední kř. černá šedě poprášená s velkou žlutobílou známkou ledvinovitou; zadní kř. žlutá s černou páskou lemovou. — 1·1 až 1·3 *cm.* — Tab. 41. obr. 4. — Na rašelinistích po různu v červnu a červenci.

Housenka na vložyni.

Melanopa, *Thunb.* Alpy. — *Nigrita*, *Boisd.* Nejvyšší Alpy. — *Funebris*, *Hüb.* Alpy.

4. *Heliaca*, HS. Žlutopáska.

Přední kř. skoro bez kreseb, tmavá, třásně jednobarvé; zadní kř. široká, dokonale zaokrouhlená, až k řiti sahající, uprostřed žlutá.

1. *Tenebrata*, *Scop.* Ž. rožcová. Přední kř. olivově hnědá, s tmavým, silně klikatým středovým stínem; zadní kř. žlutá, u kořene na lemu široce černá. — 8 až 9 *mm.* — Tab. 41. obr. 5. — *Heliaca*, *Tr. Hüb.* — *Arbuti*, *F.* — Není vzácná, na lukách v dubnu a květnu.

Housenka bělavě zelená s tmavou hřbetní čarou, bílou čarou vedle hřbetu a bílým pruhem bočním, na rožci v červnu.

Heliodes Rupicola, *Hüb.* Uhry, Rusko. — *Theophila*, *Staud.* Řecko. — *Omicymbalariae*, *Hüb.* Švýcarsko. — *O. cyclopea*, *Grasl.* Itálie, Španělsko.

5. *Heliothis*, Tr. Černoskvrnka.

Prostřední nebo drobné, zavalité můry; na předních kř. muří vzor zřídka kdy dokonalý, obyčejně jen ze známky ledvinovité a nepatrných příček. Zadní kř. bledá s tmavou páskou lemovou a tmavou skvrnou středovou, která se druhdy rozšiřuje přes celý kořen. Na nožkách jsou dlouhé chloupky.

1. *Cardui*, *Hüb.* Č. hořčiková. Přední kř. mají zostřený cíp, jsou barvy olivově zelené, ve středovém poli a na lemu nahnědle bílá s tmavozelenou známkou ledvinovitou bez zřetelných příček; jasná páska zadních křídel končí před vnitřním krajem. — 1 *cm.* — Tab. 41. obr. 6. — V červenci.

Housenka šedohnědá má na hřbetě bělavý pruh ze skvrn složený; na hořčiku (*Pieris hieracirides*) v srpnu.

Cognatus, *Fr.* U Vídne. — *Purpurascens*, *Tausch.* Jihovýchodní Rusko. — *Cora*, *Ev.* Uhry, Rusko.

2. *Ononis*, W. V. Č. jehlicová. Přední kř. s tupým cípem barvy popelavé, u kořene s růžovým nádechem, pole lemové a středový stín tmavě olivově zelený; zadní příčka a vlnovka světlá. Zadní kř. bělavá s velkou, pásky lemové se dotýkající černou skvrnou středovou. — 1 až 1·2 cm. — Tab. 41. obr. 7. — Po různu v květnu a červnu.

Housenka zelená nebo rudohnědá má dvojitou tmavou čáru hřbetní. bělavou, dole temně lemovanou čáru hořejší na boku a níže bílý pruh boční; na lnu, jehlici. šalvěji; v srpnu a září.

3. *Dipsaceus*, L. Č. štětková. Přední kř. bledě olivově zelená se širokým nahnědlým středovým stínem, který jde přes velkou hnědou známku ledvinovitou a nad vnitřním krajem se až k vlnovce rozlévá; zadní kř. špinavě bílá mají velkou černou skvrnu středovou. — 1·6 až 1·7 cm. — Tab. 41. obr. 8. — Není vzácná, v květnu a červnu, někdy na podzim.

Housenka zelená nebo rezavá s bělavými čarami hřbetními a bočními; na čekance, strače, chrpě a j. v červenci a srpnu.

4. *Scutosus*, W. V. Č. černobýlový. Přední kř. tmavě olivově šedá s bělavými žilkami, ve středovém poli bílá; 3 známky velmi velké, tmavohnědé, vlnovka světlá. Zadní kř. kašně bílá s velkou hnědou skvrnou středovou. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 41. obr. 9. a. b. — Není vzácná, v květnu a červnu, někdy též od srpna.

Housenka zelená s černou čarou hřbetní a na krajích hřbetu s černou, jemně klikatou, dole šedě stínovanou čarou; na černobýlu, v červnu a červenci.

5. *Peltiger*, W. V. Přední kř. barvy podešvové kůže, v pásce mezi vlnovkou a zadní příčkou nahnědlá; nad vnitřním cípem je malá černá skvrna; známka ledvinovitá je tmavohnědá. — 1·7 až 1·8 cm. — Tab. 41. obr. 10. — Jižní Německo, v září a v květnu.

Housenka zelenožlutá s červeným nádechem, na blínu v červenci a srpnu.

Nubiger. Herr. Rusko, Španěly. Armiger. Hübn., velmi vzácný. — Incarnatus. Fr. Rusko. — Aedophron rhodites. Ev. Rusko.

6. Chariclea, Steph. Zlatokřídlec.

Za obojkem je malý chocholek, sahající až na konec hřbetu.

1. *Delphinii*, L. Přední kř. špičatá, bez známek, růžově mícháná s tmavými příčkami a světlou vlnovkou; zadní kř. bělavá s šedým měsícem uprostřed a se šedou páskou lemovou. — 1·3 až 1·4 cm. — Tab. 41. obr. 11. — Po různu v květnu a červnu.

Housenka fialověšedá na strače.

Treitschkei, Friv. Turecko. — Purpurites, Tr. Uhry.

2. *Umbra*, Hufn. Z. jehlicový. Přední kř. krátká, zlatožlutá, v lemovém poli fialově šedá s jemnou, rezavě hnědou kresbou. — 1·2 až 1·6 cm. — Tab. 41. obr. 12. a. b. — Marginata, Tr. HS., Rutilago, Hübn. — Není vzácný od května do července.

Housenka zelená nebo nahnědlá má černé tečkové bradavky, tmavou čáru hřbetní, dvě bělavé čáry podle hřbetu a bělavý pruh boční; na jehlici v srpnu.

Xanthodes malvae, Esp. Sicilie, Španěly. — Graelsii, Feist. Španěly. — Euterpia Laudeti, Boisd. Švýcarsko.

XIII. Acontidae. Tmavoskvrnky.

Mají živé kresby, na širokém, plochém hřbetě místo chloupků jsou sploštěné šupinky, i na ostatním těle jsou šupinky přilehlé. Křídla krátká, široká,

přední na cípu předním silně otupená, zadní zaokrouhlená. Tělo štíhlé, tykadla bez zoubků. — Housenky hladké, žijí v červnu a červenci a zase na podzim až do dubna; zakuklují se v zemi, motýlové poletují ve dne; v klidu drží křídla ploše střechovitě.

1. Acontia, Ochs. Tmavoskvrnka.

Jediný rod má znaky čeledě.

1. *Lucida*, *Hufn.* Přední kř. černošedá s fialově šedým náletem, u kořene bělavá, s malou skvrnou u předního kraje; třásně nahoře šedé, dole bílé. — 1·2 až 1·4 *cm.* — Tab. 41. obr. 13. — *Solaris*, *W. V. Hübn. HS.* — Vzácná.

Housenka 12nohá, zelená nebo hnědošedá má nádory na 4., 5. a 6. kroužku; na svlačci rolním a na slezu okrouhlostém.

2. *Luctuosa*, *W. V. T.* svlačcová. Přední křídla načernalá s velkou, do středu sahající skvrnou od předního kraje a s bílými, uprostřed lemu zatemnělými třásněmi. — 1·1 až 1·2 *cm.* — Tab. 41. obr. 14. — Dosti hojná.

Housenka 16nohá, žlutošedá, na svlačcích a slezovitých rostlinách.

Titania, *Esp.* Rusko. — *Moldavicola*, *Herr.* Dalmacie, Řecko. — *Viridisquama Gn.* Španěly.

XIV. Noctuophalaenidae. Světlopásky.

Malé, štiklé můry s holýma očima, zaokrouhleným hrbetem s přilehlými chloupky nebo moučnatými šupinkami; př. kř. široká, trojhranná, zadní zaokrouhlená. Tykadla jsou štětinovitá, nohy tenké, s přilehlými šupinkami, zřídka na holeních s chmýřovitými chloupky. Housenky holé nebo s krátkými a měkkými chloupky mají 12 nebo 14 nožiček. Motýlové v klidu drží křídla střechovitě.

1. Talpochares. Led. Světlopáska.

Vnější kraj předních křídel velmi dlouhý, rovnoměrně obloukovitý, nebo kratší, trochu prohnutý; třásně dlouhé, šupinky moučnaté. Uprostřed bývá tmavá příčka, která dělí křídla ve dvě nestejně zbarvené půlky. — Housenky krátké, tlusté, 12nohé, mají krátké jemné chloupky; žijí často na plodech svých bylin a zakuklují se v zámotku v zemi. Motýlové poletují na slunci na suchých písčínách nebo věpných skalách.

1. *Respersa*, *Hüb.* Přední kř. bělošedá a hnědošedě míchaná s hnědým příčným stínem před středem, hnědou skvrnou před cípem, jasnou, lomenou zadní příčkou a bělavou vlnovkou; zadní jsou šedá s jasným pruhem obloukovým. — *Amoena*, *Hüb.* — 1 až 1·1 *cm.* — Tab. 41. obr. 15. — V Rakousích v červnu.

Housenka na bodlácích v květnu.

Arcuina, *Hüb.* Tyroly, Krajina. — *Suava*, *Hüb.* Krajina. — *Jucunda*, *Hüb.* Krajina. — *Velox*, *Hüb.* Středomoří. — *Dardouinii*, *Boisd.* U Vídně. — *Lacernaria*, *Hüb.* Středomoří. — *Candicans*, *Ramb.* Andalusie. — *Parallela*, *Freyer.* Rusko. — *Concinnula*, *Boisd.* Rusko. — *Ragusana*, *Freyer.* Dalmacie. — *Polygramma*, *Dup.* Švýcarsy. — *Communimacula*, *W. V.* U Vídně. — *Pannonica*, *Fr.* Uhry. — *Amasina*, *Ev.* Rusko.

2. *Purpurina*, *W. V.* Přední kř. mají lomený černý a nahnědlý příčný stín před středem; před ním jsou bledě žlutá, za ním růžová s tmavšími paprsky; zadní příčka je růžová. Zadní kř. hnědošedá. — 1 až 1·2 *cm.* — Tab. 41. obr. 16. — V Rakousích.

Housenka zolená na pcháči rolním, v semenech.

3. *Paula*, *Hüb.* S. maličká. Přední kř. olivově šedá, u kořene bělavá, s tmavou šikmou páskou ve středu a bělavou, tupým úhlem vystupující příčkou v poli lemovém; zadní kř. světle šedá. — 7 až 8 mm. — Tab. 41. obr. 17. — Hojná v červenci a srpnu.

Housenka bělozelená s dvojitou tmavou čarou hřbetní, na protěži písečném v červnu.

Rosea, *Hüb.* U Vídně. — *Ostrina*, *Hüb.* Krajinsko. — *Parva*, *Hüb.* Krajinsko. — *Helichrysi*, *Ramb.* Korsika, Španěly, *Candidana*, *F.* Jižní Evropa. — *Himmighofeni*, *Mill.* Katalonie. — *Pura*, *Hüb.* Jižní Francie, Španěly.

2. *Erastria*, O. Světlopáska.

Slabi motýlkové s útlými křídly; přední hnědá nebo šedá, bělavě míchaná nebo kreslená. — Housenky mají 14nohé, nožky 7. kroužku zakrnělé, holé, žijí v létě a zakukluji se na zemi nebo v zemi. Motýlové poletují od května do července, v řídkých lesích, za soumraku.

A. Na zadku slaboučký chochol nebo žádný.

1. *Argentula*, *Hüb.* Přední kř. olivově šedá s 2 širokými stříbrobílými příčkami, zadní nahnědle poprášena. — 1 až 1.1 cm. Tab. 41. obr. 18. — *Ban-kiana*, *Fabr.*, *Olivacea*, *Hüb.* — Po různu.

Housenka zelená, nahoře tmavší, má 2 bílé čáry podle hřbetu a žlutý pruh boční; na travách.

2. *Uncula*, *Cl.* S. bahenní. Přední kř. hnědá s hnědobílým krajem předním, při němž obě malé, stříbrně lemované známky visí; podle lemu jde bílá čára, zadní kř. jsou hnědošedá. — 1 až 1.1 cm. — *Uncana*, *L.* *Unca*, *Tr.* *Hüb.* *HS.* — Tab. 41. obr. 19. — Hojná na vlhkých lukách.

Housenka podobná předešlé, na travách.

Obliterata, *Ramb.* U Vídně, v Tyrolích. — *Pusilla*, *View.* Vzácná, — *Venustula*, *Hüb.* Po různu. — *Scitula*, *Ramb.* Jižní Francie, Španěly, Korsika. — *Numerica*, *Boisd.* Jižní Evropa.

B. Na zadku silný chochol.

3. *Deceptor*, *Scop.* S. ostřicová. Přední kř. černohnědá, u kořene a ve vodové pásce bílá, s malou, světle vroubenou známkou kruhovou a ledvinovitou. Zadní kř. šedá se setřeným jasným pruhem obloukovým. — 1.1 až 1.3 cm. — Tab. 41. obr. 20. — *Atratul*, *W. V.* *Hüb.* *HS.* — Hojná.

Housenka zelená, nahoře jasnější, má tmavou čáru na hřbetě, bílé čáry podle hřbetu a žlutavý pruh boční; na travách.

4. *Fasciana*, *L.* S. ostružiníková. Přední kř. hnědá, nad vnitřním cípem široce bělavá, s černými příčkami, bílou vlnovkou a malými známkami; zadní kř. hnědošedá. — 1.1 až 1.4 cm. — Tab. 41. obr. 21. — *Pygarga*, *Hufn.*, *Fuscula*, *Tr.* *Hüb.* *HS.* — Hojná.

Housenka žlutá s 3 hnědočervenými pruhy podél; na ostružinách.

3. *Agrophila*, *Boisd.* Světlopáska.

Přední kř. dosti úzká bez muřího vzoru. — Housenky 12nohé; motýl poletuje za dne.

1. *Trabealis*, *Scop.* S. svlačcová. Přední kř. sirožlutá s 2 černými pruhy podél předního kraje a pod středem, 2 černými příčkami před lemem a černými

skvrnami; zadní kř. hnědošedá. — 9 až 10 mm. — Tab. 41. obr. 22. — *Sulphurea*, *Tr. Hübn. HS*, *Sulphuralis*, *L.* — Hojná v květnu, červnu a srpnu.

Housenka zelená nebo hnědá se žlutým pruhem bočním, na svlačcích v červenci a na podzim.

4. *Prothymia*, Hübn. Rudopáska.

Přední kř. bez známek a bez příček, se setřenou vlnovkou. Motýlové poletují na slunci.

1. *Viridaria*, *Cl. R.* rudobarvá. Přední kř. tmavě olivově hnědá, s přímou nachovou páskou středovou a lemovou; zadní kř. hnědošedá. — *Laccata*, *Scop.*, *Aenea*, *W. V.* — 9 až 10 mm. — Hojná v květnu a červnu a v srpnu.

Housenka sametově zelená s jasnějšími čarami podélnými žije na vítodu

Sanctiflorentis, *Boisd.* Španěly. — *Conicephala*, *Staud.* Španěly, Turecko. — *Phothes captiuncula*, *Tr. Alpy.* — *Mesotrosta signalis*, *Tr. U Vídne.* — *Haemosia renalis*, *Hüb.* Jižní Francie. — *Metoponia koekeritziana*, *Hüb.* Jižní Krajinsko. — *Agatha*, *Staud.* Řecko. — *Vespertalis*, *Hüb.* Krajinsko.

XV. Ophiuinae. Hnědopásky.

Motýlové těla štíhlého, táblého, se živými, nápadnými barvami s očima holýma bez brv, silným sosákem, hladkými chloupky na těle a zadkem obyčejně bez chocholu. Nohy bývají silné a dlouhé, na holeních středních a zadních u některých druhů s trnitými štětinami. Přední široká křídla mají zřídka kdy zřetelný muří vzor, zadní bývají páskovaná nebo mají tmavý pás lemový. U housenek bývají první dva páry břišních nožiček někdy více, jindy méně zakrnělé; zakukluje se v řídkém zámotku.

I. *Euclidia*, O. Jetelovka.

Nad prostřední velikost; přední kř. mají tupý přední cíp a dlouhý, strmý vnější kraj; jsou šedá nebo hnědá se světlými příčkami a známkami nejasnými. Zadní kř. okrouhlá, sahají až k řiti, žlutá nebo bílá, tmavě páskovaná. Tykadla u ♂ brvitá. — Housenky na jeteli a travách v červenci a srpnu a později na podzim, motýlové v květnu a potom v srpnu, poletují na slunci a skládají křídla střechovitě.

1. *Mi*, *Cl. J.* menší. Přední kř. šedě a hnědě mchaná s načernalou známkou kruhovou a ledvinovitou; vlnovka a příčky bělavé, někdy i čistě bílé (var. *Litterata*, *Cyr.*); zadní kř. černá, mají před středem bílé skvrny, za ním 2 řady bílých velkých skvrn. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 41. obr. 23. — Hojná.

Housenka 12nohá, žlutohnědá nebo jako sláma žlutá má jemně tmavé a jasné čáry podélné a bílý pruh boční.

2. *Glyphica*, *L.* Přední kř. fialověhnědá se slabě prohnutými jasnými, vnitř široce olivově hnědými pruhy; zadní jsou šedohnědá a mají 2 žluté, napřed širší pásy. — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 41. obr. 24. a. b. — Hojná.

Housenka podobná předešlé má 14 noh, jest tmavší, má bílý trojúhelník na čele a tmavou černou skvrnu před předními břišními nožkami.

3. *Triquetra*, *W. V.* Přední kř. narudle fialově šedá s 2 velkými, trojhrannými černohnědými skvrnami u vnitřního kraje a podobnou za známkou ledvinovitou; zadní jsou žlutá s načernalým obloukem podle lemu. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 41. obr. 25. — U Vídne.

Munita, *Hüb.* Jihovýchodní Rus. — Fortalitium, *Tavsh.*, Ural. — Cereocala scapulosa, *Hüb.* Španěly. — Pericyma albidentaria, *Freyr.* Jihovýchodní Rus. — Zethes insularis, *Ramb.* Dalmacie, Recko, Korsika. — Acantholipes regularis, *Hüb.*, Rusko. — Leucanitis stolidus, *Fabr.* Itálie, Francie. — Cailius, *Leb.* Středomoří. — Flexuosa *Mén.* Jihovýchodní Rus.

2. Grammodes, Guen.

Protáhlý, ostrý cíp předních křídel a nohy s vlnovitou srstí. Housenky na ostružinách v červnu, motýlové poletují v červenci na slunci.

1. *Bifasciata*, *Petag.* Přední kř. hnědé barvy, na předním a vnějším kraji narudle popelavá s velkou olivově hnědou skvrnou u vnitřního kraje, přes níž jdou bílé pruhy. — 1·8 cm. — Tab. 41. obr. 26. — Jižní Tyroly, Itálie, Francie.

Housenka modrošedá má žluté čárky a okrový pruh boční.

2. *Algira*, *L.* Na předních křídlech je pole lemové a páska středová barvy narudle popelavé, zadní páska jasná; zadní kř. jasně šedá. — 1·8 až 2 cm. — *Triangularis*, *Hüb.* — Tab. 41. obr. 27. — Jižní Tyroly, Itálie.

Žlutošedá housenka má jemné černé čárky.

3. Pseudophia, Guen. Hnědopáska.

Velcí motýlové, mají táhlejší křídla s tmavou známkou ledvinovitou a klikatou vlnovkou, zadní kř. sahají k řiti, nohy silné. — Housenky za dne ve skulinách stromů, v červenci a září, motýlové v květnu a červnu.

1. *Lunaris*, *W. V. H.* dubová. Přední kř. bledě šedá, rezavě hnědě míchaná, s jasnými příčkami, tmavou vlnovkou, černou tečkou místo známky kruhové a načernalou známkou ledvinovitou; zadní kř. rudošedá, v lemu hnědá. — 2·2 až 2·5 cm. — Tab. 41. obr. 28. a. b. — Poletují ve dne třepetavým letem v mladých doubravinách.

Housenka šedá jako kůra má 2 nažloutlé skvrny nahoře na 4. kroužku a narudlý pruh boční; žije pozdě v létě na mladých výhonech z pařezů dubových, za dne obyčejně na rubu listů mladých.

2. *Tirrhaca*, *Cr.* Přední kř. žlutavě olivově zelená, známka ledvinovitá a pole lemové fialověhnědé; zadní kř. živě okrově žlutá s hnědou páskou za středem. — 1·9 až 2·7 cm. — Tab. 41. obr. 29. — Jižní Evropa.

Housenka na pistacii.

Illunaris, *Hüb.* Jižní Francie, Itálie. — *Syriaca*, *Bugnion.* Andalusie, Syrie.

4. Catephia, Tr.

Přední kř. tmavá s málo zřetelnou kresbou, zadní krátká sahají jen do $\frac{3}{4}$ zadku, tykadla u ů se silnými štěci brv.

1. *Alchymista*, *W. V.* Přední kř. černá, zadní bílá se širokou černou, u cípu předního a řitního bíle tečkovanou páskou lemovou. — 1·7 až 1·9 cm. — Tab. 42. obr. 1. — *Leucomelas*, *Hüb.* — Vzácná, v červnu.

Housenka hnědošedá a jasně šedá, podoby lišejníku, žije na mladých výhonech dubových od července do září.

5. Catocala, Schr. Stůžkonoska.

Přední kř. široká, s poněkud jen úkosným vnějším krajem, hnědá nebo šedá jako kůra stromová, se silnými žilkami, jednoduchými nebo dvojitými příčkami,

kteřé vystupují u vnitřního kraje silným zubem proti kořenu a obyčejně též za známkou ledvinovitou dva zuby proti lemu dělají. Znamka kruhová a kuželovitá schází, ledvinovitá je nezřetelná, a pod ní bývá jasná, černě vroubená skvrna; vlnovka bývá silně klikatá, někdy nezřetelná. Zadní kř. jsou široká, sotva za řiť sahající červená nebo žlutá s černou páskou středovou a lemovou, nebo černá s modrou páskou za středem; tykadla mají brvy v chomáčcích. — Housenky mají zakrnělé břišní nožky, jsou na břiše hladké, mají na bocích masité trásně a často na hřbetě nádory; mají barvy jako stromová kůra, hnědou nebo šedou, jsou dole jasnější s tmavými skvrnami. Žijí v květnu a červnu na listnatých stromech, za dne ve skulinách v kůře; motýlové poletují pozdě večer v srpnu a září; skládají křídla ploše střechovitě.

1. *Fraxini*, L. S. jasanová. Přední kř. namodrale popelavá, tmavě poprášená, s dvojitými tmavými příčkami a jasnou skvrnou místo známky ledvinovité; zadní kř. jsou černá s páskou jasně modrou. — 3·8 až 4·3 cm. — Tab. 42. obr. 2. a. b. — Vzácnější, od července do října.

Housenka popelavá má černohnědý, nahoře nažloutlý nádor na 8. kroužku; na topolech a osykách.

2. *Elocata*, Esp. S. topolová. Má na rozdíl od následující kresbu předních kř. nejasnou, zadní příčku rovnoměrněji klikatou a pásku zadních jsou až pod střed stejně širokou, slabě ohnutou. — 3·4 až 3·8 cm. — Tab. 42. obr. 3. — Uxor, *Hüb.* — Méně hojná.

Housenka bělošedá s tmavými praménky a stíny, má nádor pletovité barvy na 8. kroužku a za ním tmavou skvrnu; břicho je pletové s hnědými skvrnami. Na vrbách a topolech.

3. *Nupta*, L. S. olšová. Přední kř. šedě a hnědě míchaná, černě poprášená se silně, ale nestejně klikatou zadní příčkou; zadní jsou rumělkově červená s rovnoměrně černým lemem a černou páskou středovou, která je nad středem zúžena a dělá poněkud zaokrouhlený pravý úhel. — 3·4 až 3·8 cm. — Tab. 42. obr. 4. — *Concubina*, *Hüb.* — Od července do října, hojná.

Housenka zelená, s nažloutlým, vzadu tmavým nádozem na 8. kroužku, na břiše modrá s černými skvrnami; na vrbách a topolech.

4. *Sponsa*, L. S. dubová. Přední kř. hnědlá, rezavě a šedě míchaná, zadní karminová s černým lemem bez skvrn a s černou páskou středovou, která jest silně prohnutá, skoro pravý úhel dělá a končí před vnitřním krajem. — 2·7 až 3·2 cm. — Tab. 42. obr. 5. a. b. c. — Hojná.

Housenka kovově hnědá nebo popelavá má nažloutlý nádor na 8. a 2 čípky na předposledním kroužku; na dubech.

5. *Promissa*, W. V. S. úzkopásná. Přední kř. popelavá, hnědě míchaná, zadní karminová, s černou páskou lemovou beze skvrn a černou, slabě prohnutou páskou středovou. — 2·2 až 3·2 cm. — Tab. 42. obr. 6. — Hojná.

Housenka se rozeznává od předcházející, že má na každém kroužku tmavou skvrnu; na dubech. *Deducta*. Ev. Ural. — *Adultera*, Mén. Rusko. — *Dilecta*, *Borkh.* Středomoří, Uhry. — *Conjuncta*, Esp. Středomoří. — *Lupina*, Herr. Jižní Rus. — *Pacta*, L. Rusko, Prusko, Holstýn. — *Optata*, God. Španěly, Francie.

6. *Electa*, *Borkh.* S. vrbová. Přední kř. popelavá, slabě nahnědle míchaná s jednoduchou ostře a silně klikatou zadní příčkou; zadní kř. karminová, jako u olšové, středová páska nesáhá k vnitřnímu kraji. — 2·9 až 3·6 cm. — Tab. 42. obr. 7. — Po různých.

Housenka okrově žlutavá má tmavohnědý nádor na 8. a dvojhratý výčnělek na předposledním kroužku; na vrbách.

7. *Paranympha*, L. S. švestková. Přední kř. narudle popelavá, hnědě míchaná, před středem pod předním krajem narudle bílá, zadní živě okrově žlutá

s černou, ohnutou páskou středovou, spojenou s černým pruhem podle kraje vnitřního; páska lemová je černá. — 2·2 až 2·6 cm. — Tab. 42. obr. 8. a. b. — l' o různu, vzácná.

Housenka šedá nebo hnědá má dlouhý, ostrý čípek na 8. a 2 hnědé čípy na předposledním kroužku; na trnkách. hlavně na starých keřích v teplejších polohách.

8. *Hymenaca*. W. V. Přední kř. popelavá, zadní okrově žlutá s černou, málo ohnutou páskou středovou, která nesáhá k vnitřnímu kraji; černá páska lemová není přerušena. — 1·9 až 2·1 cm. — Tab. 42. obr. 9. — Posthuma, *Hüb.* — Rakousy; vzácná.

Housenka popelavá s rudými bradavkami žije na trnkách

Puerpera *Guen.* Tyrol, Švýcars. — Neonympha. *Esp.* Rusko. — Nymphaea. *Esp.* Středomoří. — Eutyches. *Tr.* Řecko. — Diversa. *Hüb.* Uhry, Turecko. — Disjuncta. *Hüb.* Řecko. — Nymphagoga, *Esp.* Jižní Evropa.

6. *Spintherops*, Boisd.

Prostřední i velcí; přední kř. lesklá, na vnějším kraji obloukovitá, mají příčky na předním kraji rozšířené a světlou, klikatou vlnovku známka kruhová je tečkovitá, ledvinovitá černě a bíle vroubená. — Housenky mají dokonalé všechny nohy.

1. *Spectrum*, *Fabr.* Přední kř. šedohnědá, zadní hnědošedá, bez kreseb. — 2·9 až 3·4 cm. — Tab. 42. obr. 10. — Jižní Evropa až k Alpám.

Housenka na výtešniku metlatém.

Cataphanes, *Hüb.* Jižní Evropa. — Hirsuta. *Staud.* Švýcars. — Dilucida, *Hüb.* Jižní Alpy. — Exophila rectangularis, *Hüb.* Italie, Tyrol. — Ecrita ludicra, *Hüb.* Rakousy.

7. *Toxacampa*, Guen. Hnědopáska.

Prostřední velikosti, př. kř. ufatá, na vnitřním cípu zaokrouhlená, ale vzadu širší, fialově šedá nebo hnědožlutá, napříč temně kropenatá; příčky i vlnovka scházejí, známka kruhová je tečkovitá, ledvinovitá, hlava a obojek jsou tmavohnědé barvy. Zadní kř. velmi široká, nahnědle šedá. — Housenky štíhlé, mají zakrnělé přední nožky břišní; žijí na vikvích, čičorce, kozinci a pod., ve dne v úkrytu; dílem přezimují.

1. *Lusoria*. W. V. Přední kř. nažloutle fialově šedá s tečkovitou známkou kruhovou a dole velice rozšířenou, nerozdělenou skvrnou ledvinovitou; vlnovka naznačena temnějším stínováním. — 1·8 až 2·1 cm. — Tab. 42. obr. 11. a. b. — U Vidně.

Popelavá housenka má dvojitou červenou čáru hřbetní, vedle ní černou a na bocích po dvou červených; v květnu a červnu.

2. *Pastinum*, *Tr.* Přední kř. namodrale fialově šedá, v lemovém poli nahnědlá; za známkou ledvinovitou 1 nebo 2 skvrny. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 42. obr. 12. — V červnu a červenci.

Housenka přezimuje, je popelavá, má 3 řady žlutých skvrn na hřbetě a bílý tečkový pruh boční.

3. *Viciae*, *Hüb.* H. polní. Rozeznává se od následující že je menší, že má skvrny u předního kraje bledší, 2 setřené příčky a světlou vlnovku. — 1·4 až 1·6 cm. — Vzácná v červenci.

Housenka hlinožlutá má široký hnědý pruh boční, dělený tmavší a jasnější čarou a bělavou skvrnu na posledním kroužku. V květnu a červnu.

4. *Cracca*. W. V. H. vikvicová. Přední kř. narudle popelavá s jemnými jasnými žilkami, na lemovém poli nahnědlá, se skvrnami u předního kraje a černou, žilkami dělenou známkou ledvinovitou, ale bez příček a vlnovky. — 1·7 až 1·9 cm. — Tab. 42. obr. 13. — Po různu v květnu a červnu.

Housenka světle šedá má dvojitou tmavou čáru hřbetní, žlutohnědý hořejší pruh boční a tmavé šikmé čáry boční; v létě a na podzim.

Glycyrrhizae, *Ramb.* Andalusie. — *Limosa*, *Tr.* Uhry. — *Ephialtes*, *Hüb.* Španěly.

XVI. Deltoidae. Můry zavíječné.

Přední trojhranná křídla jsou někdy širší, jindy užší, zadní zaokrouhlená sahají obvykle až ku konci tenkého a dlouhého zadku. Z muřího vzoru jsou zřetelné, neb alespoň naznačeny pouze příčky a vlnovka; tato sahá z pravidla se zadní příčkou i do zadních křídel. Na nožičkách samečků a na tykadlech bývají často uzliny nebo chvostky. Poletují v noci nebo za soumraku; housenky bývají velmi rozmanité, s 12, 14 nebo i 16 nožkami.

1. *Aventia*, Dup. Krivokřídlec.

Přední široká křídla vystupují silně na předním cípu a na vnějším kraji; zadní, poněkud protáhlá, mají dlouhý kraj vnitřní a krátký, málo zahnutý vnější; jejich 5. žilka je slabší a vzniká u $\frac{2}{3}$ příčné. — Housenka má 12 noh, má na bočních trásně a je holá; zakukluje se v měkkém zámotku. Motýl má v klidu křídla ploše střechovitá.

1. *Flexula*, W. V. K. lišejníkový. Přední kř. jsou narudle popelavá, v poli lemovém nahnědlá, v předním cípu modře poprášena a mají 2 jasné, hnědě vroubené příčky bez zoubků; vlnovka je setřená. Místo známky ledvinovité jsou 2 černé tečky, zadní bledší křídla mají jasnou vlnovku. — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 43. obr. 1. — *Flexuosa*, *Tr.* *Hüb.* — Není vzácný, v červenci a srpnu.

Housenka šedá má kostkové skvrny kalné zelené a načernalé; žije od podzimku do června na lišejnících na kůře jehličnatých stromů.

2. *Boletobia*, Boisd. Houbouvnice.

Široká přední křídla mají vnější kraj bez vynikajících zubů, zadní jsou zaokrouhlená, téže barvy a týchž kresob jako přední. Housenky 12nohé mají jemné, zakřivené chloupky na bradavkách; zakukluje se v zemi. Motýlové v klidu mají křídla ploše střechovitá.

1. *Fuliginaria*, L. H. černobarvá. Křídla hnědočerná s černým měsíčkem uprostřed a 2 nahnědlé žlutými, zoubkovanými příčkami za středem. — 1 až 1·2 cm. — Tab. 43. obr. 2. — *Carbonaria*, *Tr.* *Hüb.* *HS.* — Hojná v červenci.

Modročerná housenka má pomerančové bradavky; žije v dřevních houbách a shnilém dříví od podzimku do června.

Helia calvaria, W. V., vzácná. — *Simplicia rectalis*, *Ev.*, u Vídně, v Nassavsku. vzácná. — *Nodaria nodosalis*, *Herr.* Španěly, Sicilie.

3. *Zanclognatha*, Led.

Křídla barvy žlutavě nebo nahnědlé šedé; tykadla u ♂ mají dlouhé brvy, některé silnější, a bývají do $\frac{1}{3}$ uzlinovitě ztlustlá. Kyčle a stehna u ♂ velmi dlouhá a tenká, s chvostky vějířovitými. — Housenky 16nohé, větvenovité, holé,

žijí od podzímku do května a zapřádají se do kypřého zámotku; motýlové poletují v červnu a červenci.

1. *Grisealis*, W. V. Přední kř. žlutošedá s jemným tmavým měsíčkem a 3 příčnými čárkami, z nichž přední je celá rovná, střední lomená a zadní vybihá do předního cípu. U ♂ jsou přední nožky zakrnělé. — 1 až 1·1 cm. — Tab. 43. obr. 5. — *Nemorialis*, F. — Po různu.

Černošedá housenka má černé trojúhelníky s jasnou obrubou na hřbetě; žije na mokřiši (*Chrysosplenium*).

2. *Tarsicrinalis*, Kn. Přední kř. žlutošedá, tmavě poprášená s tmavým měsíčkem ve středu a 3 hnědými čarami příčnými, první je pod předním krajem lovena, střední začíná nad středovým měsíčkem, poslední jde před vnějším cípem k přednímu kraji. — 1·1 až 1·5 cm. — Tab. 43. obr. 4. — Po různu v Evropě.

Housenka rudožlutá má černé trojúhelníky na hřbetě; žije na barvínku plotním (*Clematis vitalba*).

Tarsiplumalis, Hübn., vzácný. — *Tarsicristallis*, Hübn., u Bocenu. — *Zelleralis*, W. k. Slezsko, Porýnsko. — *Tarsipennalis*, Tr. po různu. — *Emortualis*, W. V., vzácný.

4. Madopa, Steph.

Tykadla a nožky bez chvostů a uzlin, přední kř. bez středové skvrny, zadní úzká s krátkým lemem. — Housenka 14nohá.

1. *Salicalis*, W. V. Přední kř. namodrale popelavá s 3 rezavými, bezzubými příčkami, zadní světle šedá s jasným obloukovým pruhem. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 43. obr. 5. — V květnu a červnu.

Housenka stíhlá, zelená se žlutými zářezy; na jívě, v červenci a srpnu.

5. Herminia, Tr.

Na předních kř. 2 nebo 3 někdy ve skvrny rozptýlené příčky a tmavá skvrna středová; tykadla u ♂ s hřebínkovými zoubky, zřídka jednoduše brvitá. — Housenky od podzimu do jara, motýlové v červnu a červenci; v klidu rozkládají křídla do plochy.

1. *Tentacularia*, L. Přední kř. bleděžlutá, hnědě poprášená, zadní bledší. — 1·1 až 1·5 cm. — *Tentaculalis*, Tr. Hübn. HS. — *Modestalis*, Heyd. jest odrůda alpská. — Tab. 43. obr. 6. — Místy hojný.

Housenka drsně hnědošedá má tmavou čáru hřbetní; žije na travách.

Cribrumalis, Hübn. v močálovitých krajinách. — *Grypahlis*, Herr. Uhry. — *Cri-nalis*, Tr. Rakousy. — *Derivalis*, Hübn., vzácný.

6. Pechipogon, Hübn. Vousonosec.

Podobný rodu předešlému, sameček má tykadla s krátkými zoubky hřebínkovými, bez uzlin; na předních holeních štětičky.

1. *Barbalis*, Cl. V. dubový. Přední kř. jasně šedá, hnědě poprášená, mají 2 rezavěhnědé příčky a světlou příčnou čáru před lemem; zadní jsou napřed bělavá, vzadu šedá s bílým pruhem. — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 43. obr. 7. — *Pectitalis*, Hübn. — Není vzácný.

Housenka nahnědlé šedá má tmavý pruh hřbetní a šikmé tmavé pruhy boční; na břizách, dubech, na jaře i na různých bylinách.

Atlas motýlů.

7. Bomolocha, Hübn.

Přední kř. s ostrým cípem a dosti krátkým, strmým, málo ohnutým vnějším krajem, bez zřetelných příček; zadní široká, zaokrouhlená, bez kreseb. Na čele je vodorovný kyprý chochol, makadla dosahují délky hrudě, oči jsou vzadu obrvené, tykadla bez zoubků. — Housenka 14nohá má tečkové bradavky. Motýl v klidu drží křídla střechovitě.

1. *Fontis*, *Thunbg.* Přední kř. hnědá, na vnitřním kraji bleděžlutá, modrošedě míchaná; pole středové je vzadu ostře omezeno, v lemovém poli je řada setřených tmavých, vzadu bělavě lemovaných skvrn. — 1·3 až 1·8 *cm.* — Tab. 43. obr. 8. — *Achatis*, *Hübn.* — *Crassalis*, *Fabr.* — Odr. *Terricularis*, *Hübn.* má křídla skoro celá černá, vně s bílými pruhy. — V květnu a červnu.

Housenka zelená má 5 tmavých čar hřbetních; žije na borůvkách v srpnu a září.

8. Hypena, Tr. Zobonosec.

Vnější kraj předních křídel prohnutý, někdy vypuklý, barva jejich je hnědá nebo šedá s příčkami; zadní kř. velmi široká, pod předním cípem až ku středu mírně vtažená, hnědošedá. Na čele je chochol, makadla bývají delší než hlava s hrudí, tykadla jednoduchá. — Housenky 14nohé mají ojedínělé chloupky na tečkových bradavkách. V klidu jsou křídla strmě střechovitá.

1. *Rostralis*, *L. Z.* chmelový. Přední kř. úzká, hnědá a šedě míchaná s černou příčkou za středem, silně prohnutou, jemně klikatou, světlou vlnovkou a malou známkou kruhovou a ledvinovitou. — Odr. *Radiatalis*, *Hübn.* má černohnědá přední kř. s nažloutlým předním krajem. — 1·2 až 1·4 *cm.* — V květnu a zase od podzimku do dubna.

Zelená housenka má tmavou čaru hřbetní a po 2 bílých čarách nahoře a dole na bocích; žije na kopřivách v květnu a červnu a zase v srpnu a září.

2. *Proboscidalis*, *L.* Přední kř. široká, jasně nahnědlé žlutá, s tmavým příčným čárkováním; má 2 rezavěhnědé příčky a černé tečky s bílými očky místo vlnovky. — 1·4 až 1·8 *cm.* — Tab. 43. obr. 8. — V červnu a červenci a zase v září.

Zelená housenka má tmavý pruh hřbetní a utatý nažloutlý boční. Na kopřivách.

3. *Obesalis*, *Tr.* Přední kř. na předním kraji tmavohnědá, na vnitřním kraji a v lemovém poli hnědožlutě míchaná s hnědými očkovými skvrnami místo vlnovky. Klikaté příčky nejasné, rovně i známky. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 43. obr. 10. — *Crassalis*, *Hübn.* — Vzácný, v srpnu.

Housenka na kopřivách v červnu.

Antiqualis, *Hübn.*, Krajina. — *Ravalis*, *Herr.* jižní Rusko. — *Lividalis*, *Hübn.* Dalmacie. — *Palpalis*, *Hübn.* Krajina. — *Obsitalis*, *Hübn.* Krajina. — *Hypenodes costae-strigalis*, *Steph.* Vzácný. — *Kalchbergi*, *Stgr.* Sicílie, Makedonie. — *Albistrigatus*, *Haw.* Po různu. — *Tholomiges turfosalis*, *Wek.* severovýchodní Německo, na močálovitě půdě. — *Orectis proboscidata*, *HS.* Krajina, — *Rivula sericealis*, *Scop.* po různu.

XVII. Brephides. Černoproužky.

Samečkové mají tykadla lžebenitá nebo pilovitá a makadla velmi malá, se štětinkami; na štíhlém těle chloupky odstávají, na nohách jsou dlouhé. Zadní stehna jsou kratší holení, na nichž jsou 4 kratičké ostruhy. — Protože nemají jednoduchých oček a že chloupky se dosti podobají štětinkám, dle tvaru noh

a pro čilé poletování za dne blíží se dilem přástevníkům, dilem píďalkám, těmto zvláště housenkami, které dělají píďe při lezení, protože mají 3 přední páry břišních nožek zakrnělé.

1. Brephos, O. Černoproužka.

Jediný rod se znaky čeledě. Housenky štíhlé mají krátké chloupky na bradavkách a zakukluji se v měkkém dříví nebo v mechu; motýlové poletují v březnu a v dubnu za jasného dne, v klidu drží křídla ploše střechovitě.

1. *Parthenias*, L. Č. březová. Přední kř. hnědá, uprostřed a v lemovém poli bělavě poprášená, s tmavou, neurčitou známkou ledvinovitou; třásně jsou na konci bíle kostkované. Zadní kř. jsou od středu až k přednímu kraji pomerančová se širokou páskou. Sameček má tykadla pilovitá. — 1·7 až 1·9 cm. — Tab. 43. obr. 11. a. b. — Hojná.

Housenka je zelená s 3 tmavými, žlutě vroubenými čarami hřbetními a žlutým pruhem bočním; na břízách.

2. *Nothum*, Hübn. Č. jívoová. Má přední kř. více černošedá, u kořene a za středem bělavě poprášená; třásně nejsou kostkované. Sameček má tykadla hřebinkovitá. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 43. obr. 12. — Vzácnější.

Housenka zelená má velmi jemné, málo zřetelné hřbetní čáry a bílou čáru boční; na osykách.

3. *Puella*, Esp. Č. topolová. Přední kř. užší a táhlejší, tmavě hnědošedá, jasně šedě poprášená; třásně nejsou kostkované. Zadní kř. mají silně prohnutou, okrově žlutou pásku a žlutou buňku středovou; sameček má tykadla hřebinkovitá. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 43. obr. 13.

Housenka fialová nebo růžová s 2 bílými čarami hřbetními a bílým pruhem bočním žije na osykách.

E. Píďalky. Geometrae.

Mají štíhlé tělo a křídla velká, široká; přední jsou trojhranná, zadní zaokrouhlená, často s vynikajícím cípem a sahají až k řiti i dále. Hruď je napřed zaokrouhlená s krátkým přilehlým obojkem a plecními příkrývkami a jako zadek bez chocholů; nohy bývají krátké a tenké, zřídka s chloupky na stehnech. Některé druhy se od této základní podoby rozlišují silnějším tělem a silnějšími, táhlými předními křídly a podobají se velmi hřbetozubcům (Notodontidae, str. 75.), ale nemají chocholů na kořenech tykadél a mají delší nohy. — Housenky mají z břišních noh jen jeden pár na 9. kroužku, zřídka kdy ještě jeden na 8. nebo i na 7., při lezení zadní nožky přitáhnou až k břišním a zároveň zkřivují tělo; potom předeek vztyčí a natáhnou a nožkami hrudními se zachycují, na to zase zadní nožky přitáhnou atd.; v klidu přidržují se jen zadními nožkami, majíce tělo natažené nebo napřed svinuté a podobají se pak často větvičkám nebo listovým řapíkům. — Motýlové poletují v noci, v klidu rozkládají křídla do plochy, zřídka trochu střechovitě.*)

1. Pseudoterpna, HS. Zelenopláštník.

Dosti silní motýlové; přední kř. široká, vnější kraj skoro přímý, strmý, zadní kř. úzká, vzadu uťatá, na předním a vnitřním kraji stejně široká. Tykadla u ♂ krátce hřebínkovitá, zadní holeně s 2 páry ostruh. — Housenka 10nohá má na hlavě 2 ostré kroužky, rovně i při řiti; zakukluje se v kyprém zámotku.

1. *Pruinata*, Hufn. Z. janovcový. Křídla zelená, bíle poprášená, přední s 2, zadní s jednou klikatou a tmavší příčkou a bělavou, setřenou vlnkou. U odr. *Agrestaria*, Dup., jsou bílé pruhy jen u předního kraje. — 1·6 až 1·7 cm. — Tab. 43. obr. 14. a. b. — *Cytissaria*, Tr. *Hüb.* HS. — Ne zřídka, od června do srpna.

Zelená housenka má žluté čáry hřbetní a bělavý pruh boční; na kručinkách a výtečníku v květnu a červnu.

Coronillaria. Hb. Jihovýchodní Evropa. — *Corsicaria*. Ramb. Korsika.

2. Geometra, L. Boisd. Zelenopláštník.

Křídla široká, dosti jemná, na lemu slabě zčeřená, lem předních křídel dlouhý, ohnutý, úkosný, zadních zaokrouhlený; tykadla u ♂ hřebínkovitá, zadní

*) Rozdělení píďalek na skupinu stromových (Dedrogeometridae) a bylinných (Phytogeometridae) spočívá na tom, zda žilka podél předního kraje zadních křídel vyběhá přímo z kořene, anebo z přední žilky středové; znak ten však není zcela přesný, nyní se oba případy někdy v rámci jednoho rodu naskytují.

holeně s 2 páry ostruh. — Housenky mají hrboleky na hřbetě, nebo jsou zcela hladké; zakuklují se v kypřém zámotku.

1. *Papilionaria*, *L.* Z. březový. Křídla pěkně zelená, s bělavými skvrnami podle lemu, přední s 2, zadní s jednou bílou, zubatou příčkou. — 2 až 2·5 *cm.* — Tab. 43. obr. 15. a. b. c. — Dosti rozšířen, ale nikde hojný od června do srpna.

Hřbatá housenka je zelená, má nažloutlou čáru boční a po 2 na konci červených, tupě kuželovitých vyvýšeninách na 2., 5. a 8. kroužku; žije na břízách v květnu a červnu.

2. *Vernaria*, *Hüb.* Křídla narudle zelená, přední s 2 bílými, nedělenými vlnovkami, zadní s bílou, ohnutou čarou středovou. 1·4 až 1·7 *cm.* — Tab. 43. obr. 16. — Dosti vzácný v květnu a červnu.

Housenka štíhlá, hladká, jasnězelená, má bílé čáry vedle hřbetu a dvojitou bílou čáru boční; na plaménku plotním v červenci a srpnu. dosti vzácný.

3. *Phorodesma*, *Boisd.* Zelenopláštník.

Křídla široká, přední s úkosně ohnutým, celokrajným lemlem, zadní zakrouhlená, slabě zčeřená; barvy zelené, tykadla ů hřebinkovitá, zadní holeně s 2 páry ostruh. — Housenky 16nohé s bradavkami; žijí v obalu z rozhlodaných částí rostlinných, tamtéž se zakuklují.

1. *Postulata*, *Hufn.* Z. dubový. Křídla zelená, na vnitřním rohu s bílou, hnědě pomíchanou skvrnou; zadní kř. mají podle lemu souvislé bělavé, přikrouhlené skvrny s nahnědlými měsíčky. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 43. obr. 17. — *Bajularia*, *Tr. Hüb.* *HS.* — Není vzácný, v červnu a červenci.

Housenka žlutohnědá má jasnou čáru hřbetní a bílé bradavky; na dubech v květnu.

2. *Smaragdina*, *Fabr.* Z. řebříčkový. Křídla zelená, přední s nažloutle bílým předním krajem a skvrnou středovou, 2 žlutobílými, klikatými příčkami, zadní na předním kraji široce bělavá, s jemnou bílou čarou podle lemu. — 1·4 až 1·7 *cm.* — Tab. 43. obr. 18. — V srpnu.

Housenka šedohnědá s černou čarou hřbetní a černými bradavkami žije na řebříčku v červenci.

Neriaria, *Herr.* Řecko. — *Plusiaria*, *Boisd.* Andalusie. — *Eucrostis imperaria* *Gn.* Rusko. — *Herbaria*, *Hb.* Středozeří — *Olympiaria*, *Herr.* a *Indigenata*, *Vill.* tamtéž.

4. *Nemoria*, *Hüb.* Zelenopláštník.

Křídla zelená s bílými příčkami, zadní na vnitřním kraji delší než na předním. Na zadních holeních u ů jen konečné ostruhy, u ♀ také střední ostruhy; tykadla buď bez zoubků, nebo u ů pilovitá. — Štíhlé a tuhé housenky mají na hlavě a u řiti po dvou ostrých koncích; zakuklují se v řídkém zámotku.

1. *Viridata*, *L.* Z. hlohový. Křídla nažloutle zelená, přední s úzkým, žlutobílým krajem předním, zadním se slabým cípem, trásně bez skvrn, čelo skořicové. 1 až 1·1 *cm.* — Dosti rozšířen v květnu a červnu.

Housenka zelená a hnědočervená s bílými kresbami, na hlohu v srpnu a září.

Porrinata, *Zell.* Vzácný. — *Pulmentaria*, *Gn.* Jižní Evropa. — *Faustinata*, *Mül.* Katalonie.

2. *Strigata*, *Müll.* Z. lískový. Zadní kř. uprostřed lemu pravouhle lomená s vystupujícím cípkem; přední kraj předních kř. jemně hnědě pokropen; tykadla nejsou nápadně malá. — 1·3 až 1·7 *cm.* — Tab. 43. obr. 19. — *Aestivaria*, *Hüb.* *HS.* — *Fimbriata*, *Hufn.* — Není vzácný, v červenci a srpnu.

Housenka šedozelená s tmavou čarou hřbetní a tmavými kresbami úhlovými, žije na dubech a lískách v květnu a červnu.

5. Thalera, Hübn. Zelenopláštník.

Podobný předešlému, zadní holeně pouze s ostruhami konečnými, tykadla ♂ s dlouhými, ♀ s krátkými zoubky hřebinkovými.

1. *Fimbrialis*, Scop. Z. mateřidouskový. Křídla kalně zelená s jasnými, hnědočerveně skvrnitými trásněmi, přední s 2 bílými, slabě vlnitými příčnými čarami, zadní z nich jde až na zadní křídla. Makadla jsou nad obyčej krátká. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 43. obr. 20. a. b. — *Bupleuraria*, Tr. *Hüb. HS.* — *Thymiaria*, L. — Ne zřídka v červenci a srpnu.

Housenka zelená má růžovou čáru hřbetní a červené konečky za hlavou a nad řití; na doušce mateří, řebříčku a j. v květnu a červnu.

6. Jodis, Hübn. Zelenopláštník.

Na zadních holeních 2 páry ostruh, tykadla ♂ do $\frac{3}{4}$ délky hřebinkovitá, potom zcela holá.

1. *Putata*, L. Z. borůvkový. Od následujícího rozdílný zřetelně zoubkovanými příčkami a okrově žlutým čelem. — 1 až 1·1 cm. — *Putataria*, L. — Hojný v květnu a červnu.

Housenka jasně šedá s malými červenými skvrnami; na borůvci v červnu a červenci.

2. *Lactearia*, L. Křídla bělavě zelená s 2 bílými, sotva zčeřenými příčkami; zadní kř. mají vystupující cip. Čelo šedožluté. — 1·1 až 1·2 cm. — Tab. 43. obr. 21. — *Aeruginaria*, Tr. *Hüb. HS.* — Hojný v červnu.

Housenka zelená se žlutými, tmavě dělenými skvrnami na hřbetě, žije na borůvci a olších, v srpnu a září.

7. Acidalia, Tr. Vlnopásník.

Drobní, slabí motýlkové; křídla jsou celokrajná, zřídka cípatá, bílá, šedá, žlutá nebo nahnědlá, obyčejně temněji poprášená s 2 tmavými příčkami před středem a mezi nimi bývá tmavý středový stín; vlnovka bývá naznačena jen tmavším pruhovým poprášením. Tykadla u ♂ zřídka hřebinkovitá, obyčejně štětinovitá, obrvená; zadní nožky u ♂ bývají často nápadny tím, že mívají holeně stlačené a chodidla zakrnělá, počet ostruh bývá rozmanitý a často u téhož druhu nestálý. — Housenky štíhlé mají příčné záhyby, přezimují a žijí na jaře na bylinách, ale žerou nejvíce jen svadlé listí, bez výběru druhů; skrývají se na zemi, v mechu a j. a zakukluji se v řídkém zámotku.

1. *Trilineata*, Scop. Křídla jasně zlatožlutá, vespod s 2 černými rovnoběžnými příčkami za středem, na lici přední s 3, zadní s 2 skoro přímými černošedými příčkami; trásně černošedé, na konci jasně šedé. *Trilineararia*, Sc., *Aureolaria*, W. V. — 9 až 10 cm. — Tab. 43. obr. 22. — Jižní a střední Německo, v červenci a srpnu.

Housenka má ostré hrany boční. Je narudle popelavá s bílou, černě vroubenou čarou hřbetní, žije na salátu a šťovíku.

Pygmearia, Hübn. u Vídně — *Humifusaria*, Ev. jihovýchodní Rus. — *Perpusillaria*, Ev. tamtéž. — *Vittaria*, Hübn. Andalusie. — *Filicearia*, HS. Alpy. — *Luteolaria*, Const. Pyreneje, Kastilie — *Flaveolaria*, Hübn, Alpy, — *Exilaria*, Gn. jižní Francie,

2. *Perochraria*, F. R. V. hlinožlutý. Křídla kalně okrově žlutá s vlnovkou na obou stranách nahnědle stínovanou a s hnědými trásněmi; na předních kř.

jsou 3, na zadních 2 poněkud vlnité, okrově hnědé příčky. — *Ochrearia*, *Fr.* — 9 až 10 *mm.* — Tab. 43. obr. 23. — Hojný v červenci a srpnu.

Housenka mírně štihlá je šedá a má 3 řady napřed zостřených čárek podélných.

3. *Ochreata*, *Scop.* Má u začátku trásní jemné bílé tečky; příčky a středový stín je více barvy hnědé. — *Ochrata*, *W. V.* — 9 až 11 *mm.* — Tab. 43. obr. 24. — Po různu v červnu a srpnu.

Housenka hladká, zeleně žlutošedá, na ptačinci.

4. *Muricata*, *Hufn.* Kř. zlatožlutá s nachovým pokrytím, trásně zlatožluté. — 9 až 11 *mm.* Tab. 43. obr. 25. — *Auroraria*, *Borkh. Tr. Hübn. HS.* — V červenci a srpnu.

Housenka skořicová s tmavými kosočtverci na hřbetě; na jitrocelích a salátu v červnu.

5. *Dimidiata*, *Hufn. V.* měsíčkový. Křídla narudle kostěné barvy s černou skvrnou středovou a slabým středovým stínem, přední s 2, zadní jednou příčnou řadou černých teček; vlnovka je ze světlých měsíčků. — 9 až 10 *mm.* — Tab. 43. obr. 26. — *Scutula*, *W. V. Tr. Hübn. HS.* — Dosti rozšířen v červenci.

Housenka s příčnými záhyby je zelenošedá až hnědá, má dvojitou tmavou čáru na hřbetě a tmavé čárky šikmé.

Macilentaria, *HS.* Badensko, Nassavsko. — *Rufaria*, *Hübn.* Jižní Německo, Slezsko. — *Consanguinaria*, *Led.* Dalmacie, Řecko. — *Litigiosaria*, *Boisd.* Středomoří. — *Mediaria*, *Hübn.* jihozápadní Evropa. — *Sericata*, *Hübn.* Meran. — *Moniliata*, *W. V.* jižní Německo. — *Mutilata*, *Stgr.* Sicílie. — *Determinata*, *Stgr.* Sicílie. — *Miserata*, *Staud.* Granada. — *Inclinata*, *Led.* Andalusie. — *Manicaria*, *Herr.* Andalusie. — *Fractilineata*, *Zell.* Sicílie. — *Transmutata*, *Ramb.* jižní Francie, Španěly. — *Inustata*, *Herr.* Rakousy. — *Contiguarra*, *Hübn.* Porýnsko. — *Cervantaria*, *Mitt.* jižní Francie, Katalonie. — *Asellaria*, *Herr.* Tiroly. — *Camparia*, *Herr.* Středomoří. — *Sodaliaria*, *HS.* Alpy. — *Nexata*, *Hübn.* Andalusie.

6. *Virgularia*, *Hübn. V.* střemchový. Křídla jak sláma žlutá, poněkud narudlá, jemně černě poprášená s černou tečkou středovou a fialověšedým stínem středovým; lemovní čára s načervenalými čárkami, na trásních na konci žilek černé tečky. — 8 až 10 *mm.* — Tab. 43. obr. 27. — *Incanata*, *Tr. HS.* — *Incanaria*, *Hübn.* — Hojný v květnu a zase v červenci a srpnu.

Housenka žlutočervená až tmavohnědá má načernalé skvrny kosočtverečné, lemované vzadu šikmými čarami; na odpadcích rostlinných do dubna a potom zase v červnu.

7. *Straminata*, *Tr. V.* mateřídouškový. Křídla bělavě slamožlutá do šedozelena, černě poprášená, s černou skvrnou středovou; lem bez označení, trásně u kořene s černými tečkami. — *Odr. Folognearia*, *Staud.* jest zelená, silněji černě poprášená. — 9 až 10 *mm.* — V červnu a červenci.

Housenka štihlá, bleděžlutá, má jemnou dvojitou, tmavou čáru hřbetní a červené kosočtvercové kresby; na merlicích a mateří doušce, do května.

Longaria, *Herr.* Andalusie, Sardinie. — *Mancipata*, *Staud.* Granada. — *Graciliata*, *Mn.* Tiroly. — *Pallidata*, *W. V.* Vzácný. — *Subsericeata*, *Haw.* Wiesbaden. — *Laevigaria*, *Hübn.* Rakousy, Nassavsko. — *Extarsaria*, *Herr.* Itálie, Sicílie, Korsika. — *Atromarginata*, *Mab.* Korsika. — *Disjunctaria*, *Staud.* Katalonie. — *Attenuaria*, *Ramb.* Korsika, Sardinie. — *Infirmaria*, *Ramb.* západní Středomoří. — *Obsoletaria*, *Ramb.* Rakousy, u Štětína. — *Incanaria*, *Herr.* Středomoří. — *Ostrinaria*, *Hübn.* tamtéž. — *Circuitaria*, *Hübn.* Itálie, jižní Francie, Španěly. — *Herbariata*, *F.* Videň, Badensko. — *Calunetaria*, *Staud.* Španěly. — *Consolidata*, *Led.* Řecko. — *Pecharia*, *Staud.* Uhry. — *Elongaria*, *Ramb.* Středomoří.

8. *Bisetata*, *Hufn. V.* černotečný. Křídla slamožlutá, v lemovém poli hnědošedá, s černou tečkou středovou a světlou klikatou vlnovkou, lem bez kreseb, trásně černě tečkované. — 1 až 1-2 *cm.* — Tab. 43. obr. 28. — Hojný v červenci.

Housenka štihlá hlinobavá, žije do dubna na svadlých rostlinách.

9. *Rusticata*, W. V. Křídla bělavá, s černou tečkou středovou, přední mezi 2 černými klikatými příčkami, jakož i u kořene předního kraje černohnědá nebo rezavá (*Vulpinaria*, *HS.* var.), namodralé míchaná. — 7 až 8 mm. Tab. 43. obr. 29. — Dosti vzácný, v červenci.

Housenka dřevové barvy s tmavou čarou hřbetní a často se skvrnami kosočtvercovými má černou hlavu a žije na mechu, salátu a j. na jaře.

10. *Humiliata*, *Hufn.* V. červenočerný. Křídla nažloutlá, s jemnými černými body středovými, temně stínovanou vlnovkou, tmavší čarou lemovou a třásněmi bez kreseb; přední jsou u předního, skoro přímého kraje nachová, s 3, zadní s 2 poněkud zčerenými, olivově šedými příčkami. — *Osseata*, W. V. — 9 až 10 mm. — Tab. 43. obr. 30. — Dosti hojný v červnu a srpnu.

Housenka s příčnými záhyby má přední kroužky zúžené a na hřbetě tmavé skvrny.

Trigeminata, *Hw.* vzácný. — *Belemiata*, *Mill.* Katalonie. — *Politata*, *Hüb.* jižní Evropa. — *Filicata*, *Hüb.* Rakousy. — *Robiginata*, *Sidgr.* Kastilie. — *Dilutaria*, *Hüb.* vzácný. — *Holosericata*, *Dup.* Velmi vzácný. — *Nitidata*, *Herr.* Uhry. — *Praeustaria*, *Mn.* Dalmacie. — *Circellata*, *Gn.* Anglie. — *Diffluata*, *Herr.* Uhry. — *Agrostemata*, *Gn.* Francie. — *Degeneraria*, *Hüb.* jižní Německo, vzácný. — *Inornata*, *Haw.* málo kde. — *Deversaria*, *HS.* vzácný.

11. *Aversata*, L. V. kručinkový. Křídla jako sláma žlutá, jemně černě poprášená s černou tečkou středovou, přerušenou načernalou čarou lemovou a třásněmi na začátku tmavě tečkovánými; přední mají 3 hnědé příčky, poslední z nich je pod předním krajem lomená a sahá s prostřední na zadní křídla; prostora mezi oběma příčkami je vyplněna tmavošedě (*odr. Lividata*, L.) — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 43. obr. 31. — Hojný v květnu a červnu a zase ku konci července a v srpnu.

Housenka hnědá má na prostředních kroužcích tmavé skvrny kosočtverečné, je od 9. kroužku světlejší a má široký, tmavý pruh hřbetní; na vlhkém listí v dubnu a červnu.

12. *Immorata*, L. V. kostkovaný. Křídla bělavá, všude rovnou měrou jemně černě poprášená, v lemovém poli žlutohnědá, s tenkou, klikatou, bílou vlnovkou, přední s 3, zadní s 2 širokými žlutohnědými příčkami, které světlý základ skoro úplně zakrývají, bez středové tečky. Lemová čára je černá, třásně bělavé s tmavými skvrnami, tmavou čarou rozdělené. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 43. obr. 32. Hojný v červnu a červenci.

Housenka nahnědle šedá má tmavou dvojitou čaru hřbetní a tmavé čáry vedle hřbetu, na různých bylinách do května.

13. *Marginepunctata*, Goeze. Křídla bělošedá, hrubě poprášená, přední příčka předních křídel na žilkách v podobě skvrn ztlustlá, zadní pod předním krajem lomená. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 44. obr. 1. — *Immutata*, W. V. *Tr. Hübn.* *HS.* *Promutata*, *Guen.* — V květnu a červnu.

Housenka štíhlá, bledě hnědá, má tmavou čaru hřbetní a vedle ní tmavé tečky; na rozchodnicích a ptačinci do května.

Emarginata, L. po různu. — *Tesselaria*, *Borkh.* východní Prusko. — *Rubiginata*, *Hufn.* po různu. — *Turbidaria*, *Herr.* Andalusie, Sardinie, Řecko. — *Sulphuraria*, *Freyer.* jihovýchodní Rusko. — *Beckeraria*, *Led.* tamtéž. — *Luridata*, Z. jižní Tiroly. — *Coenosaria*, *Led.* Řecko. — *Rufomixtata*, *Ramb.* Francie, Španěly. — *Submutata*, *Tr.* Rakousy. — *Incanata*, L. Alpy. — *Fumata*, *Steph.* po různu.

14. *Remutaria*, *Hüb.* V. vikvový. Křídla bělavě slamožlutá, jemně a řídko hnědě poprášená, přední s 3, zadní s 2 hnědými příčkami, z nichž zadní je ostřeji klikatá; vlnovka je naznačena úzkým žlutavým poprášením. Tečky středové a v lemu scházejí, nebo jsou tyto jen pod cípem naznačeny. — 1·3 až 1·6 cm. — Všude v květnu a červnu.

Housenka žlutošedá nebo hnědá má bělavý pruh boční; na různých bylinách do dubna

15. *Immutata*, L. V. pětipásný. Křídla u ♂ žlutavě bílá, u ♀ bílá a jemně černě poprášená s černou čarou středovou, přední s 5, zadní se 4 nahnědle žlutými příčkami, z nichž obě předposlední jsou klíkaté. — 10 až 11 mm. — *Sylvestraria*, Hübn. HS. — Hojný v červnu a červenci.

Housenka s příčnými záhyby je žlutošedá, má 2 tmavé čáry hřbetní a žlutý pruh boční; na febríčku a jítroceli do května.

16. *Strigilaria*, Hübn. V. jítrocelový. Křídla bělavě olivově šedá, hustě černě poprášená, s černou skvrnou středovou a světlou, setřenou vlnovkou, přední s 3, zadní s 2 šedými příčkami, zadní z nich je určitější a zubatá. Čára lemová je černá, mezi žilkami slabě ztlustlá, zadní křídla mají ostrý cípek. — 1·4 až 1·7 cm. Tab. 44. obr. 2. — *Nigropunctata*, Led. Prataria, B. — V červnu a červenci hojný.

Housenka žlutošedá s tmavými čarami hřbetními má bílý pruh boční a žije na jítroceli, čistci a j. do května.

17. *Ornata*, Scop. Na rozdíl od následujícího má lemové pole zlatohnědě a světlošedě mchané; zadní příčka je pod předním krajem silnější, obojek rezavěhnědý. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 44. obr. 3. — *Paludata*, L. — V květnu a červnu a zase v srpnu.

Housenka šedá má několik tmavých čar podélných; na mateři doušce v červnu a září

18. *Decorata*, W. V. Křídla bílá, nepoprášená; na předních křídlech 2, na zadních jedna jemně černá příčka; zadní příčka je prohnutá a slabě zoubkovaná. Lem zčeřený, nad jeho středem jsou černé tečky; v třásních jsou 2 řady tmavých měsíčků, obojek černohnědý. Odr. *Honestata* Mab. ze Sicilie a Korsiky je nažloutlá. — 1·1 až 1·2 cm. — Tab. 44. obr. 4. — Málo rozšířen, v červenci a srpnu.

Nemoraria, Hübn. místy. — *Punctata*, Tr. Rakousy. — *Caricaria*, Kentz. Badensko, Duryňky. Švýcarsy. — *Corrivalaria*, Kretschm. u Berlína. — *Strigaria*, Hübn. vzácný. — *Umbellaria*, Hübn. vzácný. — *Emutaria*, Hübn. jižní Německo. — *Imitaria*, Hübn. — *Eugeniata*, Mill. jižní Francie. — *Concinnaria*, Dup. Andalusie. — *Congruata*, Z. Sicilie. — *Subtilata*, Christ. jihovýchodní Rusko.

8. *Problepsis*, Led.

Makadla vystupují vodorovně, tykadla ♂ krátká, jemně hřebinkovitá, u ♀ brvitá. Cíp předních kř. tupý, lem nemá prohnutý.

1. *Ocellata*, Friv. Křídla bílá s černými skvrnami do pásek sestavenými na vnějším kraji a velkým ledvinovitým okem ve středu každého křídla. — 1·8 až 2 cm. — Tab. 44. obr. 5. — Řecko.

9. *Zonosoma*, Dup. Ďubkokřídlec.

Menší než prostřední; přední křídla s ostrým cípem a mírně prohnutým, celokrajným vnějším krajem, bělavá nebo nažloutlá, tmavě poprášená s dvěma často ve skvrny rozptýlenými příčkami tmavými, zřetelným středovým stínem a středovou tečkou bílou, tmavě lemovanou (středový kruh); tykadla u ♂ se silnými zoubky hřebinkovými, na konci lysá. — Housenky tenké mají trojhrannou hlavu; žijí na listnatých stromech v červnu a červenci a potom zase na podzim, motýlové poletují na jaře a zase v červenci a srpnu. Pupa upevňuje se na řiti vláknem kolem těla.

1. *Pendularia*, Cl. D. ošňový. Křídla bílá, řidce šedě poprášená, s 2 příčnými řadami černých teček a stejně velkými kruhy středovými, na předních kř.

brvy hnědočervené, na zadních černé; na třásních jsou černé tečky. — 1·1 až 1·3 cm. — Tab. 44. obr. 6. — Není vzácný.

Housenka zelená nebo žlutá má žluté čáry podélné, hnědou hlavu a rudohnědou desku řitní; na dubech, olších a j.

2. *Annaluta*, *Schulze*. *D. javorový*. Kř. slamožlutá, s velkým černohnědým středovým kruhem, dvěma sblíženými černohnědými, silně zubatými příčkami za středem a jednou před středem; v lemu černé tečky. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 44. obr. 7. — *Omicronaria*, *Tr. Hübn. HS.* — Hojný.

Housenka zelená má 3 žluté čáry hřbetní a mdlou boční; hlava je bílá; na javorech, břízách a j.

Orbicularia, *Hübn.* vzácný, — *Albiocellaria*, *Hübn.* Rakousy. — *Pupillaria*, *Hübn.* Itálie, jižní Alpy.

3. *Porata*, *Fabr.* *Ř. březový*. Křídla usňové barvy, rudě a hnědě kropenatá, v lemovém poli šedě obláčkovaná; středový kruh s bílým očkem je černý, na předn. kř. narudle lemován. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 44. obr. 8. — Není vzácný.

Housenka zelená má napřed tmavé čáry podélné, vzadu tmavé skvrny úhlovité; na dubech a břízách.

4. *Punctaria*, *L. D. dubový*. Křídla usňové barvy, černě a rudě poprášena, se širokou, skoro rovnou rudou nebo hnědou příčkou, provázenou černými tečkami po obou stranách. Středový kruh schází. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 44. obr. 9. — Hojný.

Housenka hnědá nebo zelená s tmavou čarou hřbetní a žlutou boční na předních a zadních kroužcích má na prostředních tmavé úhly a žluté skvrny boční; na dubech, břízách a j.

5. *Linearia*, *Hübn.* *Ř. bukový*. Křídla jemně okrověžlutá, hnědě poprášena, s hnědým, skoro přímým středovým stínem, 2 hnědými, obyčejně v tečky rozběhlými příčkami a bělavou, často temně lemovanou skvrnou středovou. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 44. obr. 10. — *Trilineararia*, *Borkh.* — Hojný.

Housenka zelená s bílými tečkami, na břiše narudlá; má hnědou hlavu a žije na dubech a j.

10. Timandra, Boisd. Zejkokřídlec.

Menší než prostřední; přední kř. mají ostrý cíp a prohnutý, celokrajný lem, tykadla u ♂ hřebínkovitá, s holým koncem. — Housenky tenké, tuhé, mají na hlavě zaoblené hrany.

1. *Amata*, *L. Z. šťovíkový*. Křídla usňové barvy nahnědle poprášena, s růžovými třásněmi a pruhem skořicovým, přímým, jdoucím od cípu předních křídel do středu vnitřního kraje zadních. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 44. obr. 11. a. b. c. — Hojný v květnu a potom od července do září.

Housenka mezi 3. a 6. kroužkem ztlustlá, jasně hnědá, šedě mihaná, má tmavé čáry podélné a boční; na šťovíku, lebedě a j. v čer. nu a na podzim.

Ochodontia adustaria, *F. d. V.* v jihovýchodním Rusku, též v Německu.

11. Pellonia, Dup. Rudopásník.

Prostřední velikosti; křídla celokrajná, žlutá s červenými příčkami, sameček má tykadla hřebínkovitá. — Housenky jako u předešlého rodu se zakuklují v zámotku.

1. *Vibicaria*, *Cl. R. janovcový*. Křídla usňově žlutá, s růžovým bodem středovým a třísněmi; na předních jsou 3 rovně od sebe vzdálené, na zadních 2 bezzubé růžové příčky; zadní kř. mají slabé rohy. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 44. obr. 12. — Hojný v květnu a červenci.

Housenka nažloutlá, hnědě míchaná. má jasnou čáru hřbetní; na výtečníku metlatém. vratiči, trnkách a j. v červnu a září.

2. *Calabraria*, *Zell.*, tab. 44. obr. 13. v Itálii a v jižních Tyrolích, též v Porýnsku.

12. *Rhyparia*, *Led.* Temnoskvrnáč.

Štíhlého těla; křídla dosti silná, přední širší, s trochu ohnutým předním a vnějším krajem, který je úkosný; zadní kř. táhlá, vzadu okrouhlá, sahají přes vnitřní roh předních křídel. U kořene předních kř. má ♂ na rubu 2 jamky v buňce 1 *a* a 1 *b*. — Housenka válcovitá, hladká.

1. *Melanaria*, *L. T. borůvkový*. Přední kř. bílá, zadní žloutková, všecky s příčnými řadami větších a menších černých skvrn. — 1·9 až 2·2 *cm.* — Tab. 44. obr. 14. — Po různu v červenci na rašelinných místech.

Housenka na hřbetě tmavozelená s černomodrou čarou střední a bílými, černě skvrnitými vedle ní, jest na bocích nahoře žlutá s 2 modrými dole modrá s 2 žlutými čarami: na vlochyňi *Vaccinium uliginosum*) v květnu a červnu.

13. *Abraxas*, *Leach.* Skvrnopásník.

(*Zerene*, *Tr.*)

Křídla bílá s příčnými řadami okrouhlých tmavých skvrn, které někdy na předním a vnějším kraji v pásku splývají; přední kraj předních křídel bývá slabě zahnut, vnější dosti úkosný, zadní kř. jsou na předním kraji málo delší než na vnitřním. — Housenky štíhlé, válcovité, mají plochou, zaokrouhlenou hlavu; žijí na listnatých stromech.

1. *Grossulariata*, *L. S. angreštový*. Křídla bílá, s velkými okrouhlými, dílem splývajícími černými skvrnami; na předních kř. dva žloutkové příčné pruhy u kořene a za středem. — 1·6 až 1·9 *cm.* — Tab. 44. obr. 15. a. b. c. — Hojný v zahradách v červenci a srpnu.

Housenka je bílá. má černé příčné skvrny na hřbetě a pomerančový, nahoře a dole černě skvrnitý pruh boční; na angreštu v květnu a červnu.

2. *Pantaria*, *L.* — Tab. 44. obr. 16. — Ve Francii.

3. *Sylvata*, *Scop. S. jilmový*. Křídla bílá s fialověšedými okrouhlými skvrnami v řadách a s velkou rezavěhnědou známkou se stříbřitým jádrem u vnitřního kraje za středem; třísně šedé. — *Ulmata*, *W. V.* — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 44. obr. 17. — Není všude; v červnu a červenci.

Housenka namodralé bílá. na hřbetě nažloutlá má černou čáru hřbetní a černé tečky v řadách; na jilmu a střemše v srpnu a září.

4. *Adustata*, *W. V.* Křídla bílá, přední v kořenovém poli hnědá do fialově-černa mají širokou hnědou, rezavě a šedě míchanou pásku za středem. — 1·3 až 1·5 *cm.* — Tab. 44. obr. 18. — Od května do července.

Zelená housenka žije na brslenu v srpnu a září.

5. *Marginata*, *L. S. liskový*. Křídla bílá se širokou, chobotnatou, černou páskou lemovou, přední s 2 velmi velkými černými skvrnami u předního kraje, zadní s černou čarou středovou. Odr. *Pollutaria*, *Hüb.* je skoro celá, bílá jen s několika černými skvrnami. — 1·1 až 1·3 *cm.* — Tab. 44. obr. 19. — Hojný v květnu a zase v červenci a srpnu.

Housenka zelená má 3 tmavé čáry hřbetní a bílý pruh boční; na topolech, vrbách, liskách v červnu a v září.

Orthositixis cribraria. *Hüb.* v jihovýchodní Evropě.

14. *Bapta*, *Steph.* Skvrnopásník.

Cípy předních kř. skoro pravoúhlé, vnitřní roh zřetelnější; barva základní bílá, nikoli kropenatá. — Housenky válcovité, hladké, s kulatou hlavou, v červnu a červenci, motýlové v květnu a červnu.

1. *Bimaculata*, *Fabr. S. dubový*. Křídla bílá, s jednoduchou tmavou čarou lemovou, jemnými černými body středovými a nezřetelnou, jemně zoubkovanou zadní příčkou; na předních křidlech jsou 2 černohnědé skvrny u předního kraje. — 1·2 až 1·4 *cm.* — Tab. 44. obr. 20. — *Taminata*, *Tr. Hüb. HS.*

2. *Temerata*, *W. V. S. zahradní*. Křídla bílá s černými měsíčky v lemu a černými body středovými; lemové pole je hnědě poprášeno až na pruh široký. — 1·1 až 1·4 *cm.* — Tab. 44. obr. 21. — Není vzácný.

Housenka zelená má rudohnědý, často ve skvrny rozběhlý pruh hřbetní; na břízách, vrbách a t. d.

Pictaria, *Curt.* Vzácný.

Stegania trimaculata, *Vill.* jižní Krajina. — *Dilectaria*, *Borkh.* Uhry. — *Cararia*. *Hüb.* Rakousy. — *Dalmataria*, *Gn.* Rusko.

15. *Cabera*, *Tr.* Ďubkokřídlec.

Útlého těla; křídla bělavá, tmavě kropenatá, přední s 3, zadní s 2 nikoli ostrými příčnými pruhy. — Housenky válcovité, s kulatou hlavou, od července do září na břízách, olších, liskách a j.; motýlové od května do července.

1. *Pusaria*, *L. Ď. běločelný*. Bílá křídla spoře šedě kropenatá, příčky hnědošedé, čelo bílé. — Odr. *Heyeraria*, *HS.* má základní barvu šedou. — Odr. *Rotundaria*, *Hw.* má přední příčky sblížené, splývající. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 44. obr. 22. — Hojný.

Housenka zelená má rezavěhnědé, bíle lemované skvrny na hřbetě.

2. *Exanthemaria*, *Scop. Ď. osýkový*. Bílá kř. hustě hnědě kropenatá, příčky rezavě nahnědlé, setřené; čelo hnědé. — Odr. *Pellagraria*, *Gn.* má černé středové body. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 44. obr. 23. — Hojný.

Housenka zelená nebo hnědá má žlutavé zářezy, malé hřbetní skvrny s bílými jádérky a žlutý pruh boční.

16. *Numeria*, *Dup.* Hnědopásník.

Dosti štíhlého těla, křídla tmavě kropenatá, ve středovém poli zatemnělá, přední s 2 tmavými, světle lemovanými příčkami, z nich zadní nad středem jde k lemu a je na zadních křidlech alespoň na vnitřním kraji znatelná. Zadní křídla

sahají jen málo přes vnitřní roh předních, jejich přední kraj je málo delší vnitřního. — Housenky štíhlé, s kuželovitým výčnělkem na 9. kroužku, mají srdčitou hlavu.

1. *Pulveraria*, L. H. v r b o v ý. Přední kř. narudle kožověžlutá, středové pole olivově hnědé, nad středem do zadu rozšířené, je lemováno 2 setřenými tmavšími pruhy. — 1·5 až 1·8 cm. — Tab. 44. obr. 24. — Hojný v květnu a červnu.

Housenka hnědá má dvojitou hadovitou hnědou čáru boční; na vrbách v červenci a srpnu.

2. *Capreolaria*, W. V. Kř. bleděžlutá s růžovým nádechem jsou hnědě kroupená; na předních je cíp černě rozdělen. Mají černou skvrnu středovou a černé příčky. — 1·5 až 1·7 cm. — Tab. 44. obr. 25. — Jižní Německo.

Žlutohnědá housenka na jehličnatých stromech v květnu.

17. *Ellopi*, Tr. Běločárník.

Lem předních kř. skoro tak dlouhý jako vnitřní kraj, na zadních obou protější kraje stejné délky. Tykadla u ♂ hřebenovitá, stehna holá. — Housenka 12nohá má kulatou hlavu a 2 růžky na 11. kroužku; zakukluje se v řídkém zámotku.

1. *Prosapiaria*, L. B. s m r k o v ý. Přední kř. masově červená, ve středovém poli tmavší, nebo kalně zelená (*Prasinaria*, Hübn.), s 2 bílými příčkami, z nichž zadní jde na bledší zadní křídla. — *Fasciaria*, Schiff. — 1·5 až 2 cm. — Tab. 44. obr. 26. — Hojný v červenci a srpnu.

Housenka kůže podobná. rudohnědá, dole bílá, na borovicích v dubnu a květnu.

19. *Metrocampe*, Latr. Běločárník.

Tělo mírně silné, přední kř. široká s vypuklým lemem, jenž je dlouhý jako kraj vnitřní, s 2 tmavými, bíle počínajícími příčkami, z nichž zadní běží až do zadních křídel; tykadla u ♂ hřebinkovitá. — Housenky 12nohé, na bocích trásnité, mají kulatou hlavu; na listnatých stromech v červenci a na podzim, zakukluje se v zemi.

1. *Margaritaria*, L. B. h a b r o v ý. Křídla bledě zelená. — 1·8 až 2·2 cm. — Tab. 44. obr. 27. a. b. — Není vzácný.

Tmavozelená až hnědá housenka má tmavou čáru hřbetní a boční, na dubu, buku a j. *Honoraria*, W. V. vzácný v jižních Němcích.

19. *Eugonia*, Hübn. Zejkokřídlec.

Prostřední velikosti, zavalitějšího těla a silných křídel; tato jsou žlutá, často tmavě poprášená, přední pod cípem předním vykrojená a pod výběžkem prohnutá s 2 tmavými příčkami, zadní na obou krajích rovně dlouhá; tykadla u ♂ hřebinkovitá, na holeních chmýrovité chloupky. — Housenky 10nohé, hrbolaté, za hlavou zúžené, žijí v létě na listnatých stromech; zakukluje se v řídkém zámotku, motýlové se líhnou od července do října.

1. *Quercinaria*, Hufn. Z. l i p o v ý. Křídla okrově žlutá s bíle a hnědě kostkovanými třásněmi, přední často jemně nahnědle pokroupená s 2 ostrými hně-

dými příčkami, vezpod bledší se široce fialověhnědým cípem; zadní vezpod fialově hnědá. — U odr. *Carpinaria*, *Hüb.* je pole kořenové a lemové zatemněno do fialověhněda. — *Angularia*, *W. V.* — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 45. obr. 1. — Hojný od konce července do října.

Housenka rudohnědá, na 5. a 6. kroužku ztlustlá, s bradavkami na 9. a 11. kroužku, žije na dubech a lipách od června do září

2. *Autumnaria*, *Wernb.* Z. olšov ý. Křídla okrově žlutá, u lemu tmavší, fialově hnědě kropená, s 2 z kapek sestavenými příčkami. — *Alniaria*, *Esp.* — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 45. obr. 2. — Není vzácný, v září a říjnu.

Housenka šedá nebo hnědá, s malými bradavkovitými vyvýšeninami na 5., 6. a 9. kroužku a s dvojhrotým nádorem před řití; na olších, osykách, jabloních a j. v červnu a červenci.

3. *Alniaria*, *L.* Z. březov ý. Kř. okrově žlutá, hnědě kropená, přední s 2 hnědými, slabě ohnutými příčkami, zadní na rubu hnědě kropená s velkou černou skvrnou středovou; hlava a hrud' barvy sirožluté. — *Canaria*; *Hb.* — *Tiliaria*, *Bkh.* *Hüb.* — 1·6 až 1·9 *cm.* — Tab. 45. obr. 3. a. b. — Není vzácný, v srpnu a v září.

Housenka hnědá, tmavě mramorovaná, má hrbolky na 5., 6., 8. a 9. kroužku a dvojhrotý kužel na 11. kroužku; na lipách a břízách v květnu a červnu.

4. *Erosaria*, *Bkh.* Z. dubov ý. Přední kř. okrově žlutá, často jemně nahnědle kropená, s 2 ostrými hnědými příčkami, vezpod u cípu nejsou temnější; zadní jsou nahnědlá, zvláště u lemu, na rubu fialověhnědá, trásně jasně žluté, hnědě skvrnitě. — Odr. *Unicoloria*, *Esp.* (*Erosaria*, *Hüb.*) je bledší, nekropená. — 1·6 až 1·9 *cm.* — Tab. 45. obr. 4. a. b. — Hojný od července do října.

Housenka světle šedá nebo hnědá, na 6. kroužku hlizovitě napuchlá má nádory na 9. a 11. kroužku; na dubech od června do září.

Fuscaria, *Haw.* západní Německo. — *Effractaria*, *Fr.* jihovýchodní Rus. — *Quercaria*, *Hüb.* Porýnsko. při Dunaji, Španěly.

20. Selenia, Hübn. Zejkokřídlec.

Prostřední velikosti a dosti silného těla; přední křídla vystupují nad středem vnějšího kraje jako široký lalok, zadní mají mezi žilkou 4. a 6. hluboký výkrojek. Barva křídel žlutá nebo nahnědlá, temně poprášená; přední jsou na předním kraji bělavá, mají 2 temné příčky a středový stín, zadní příčka jde na zadní křídla jako tmavá skvrna měsícová až ku 5. žilce. Na rubu jsou křídla živě a pestře mramorovaná; z pravidla je na každém po bělavém, průsvitném měsíčku. Tykadla u ♂ hřebinkovitá, u ♀ pilovitá. — Housenky tlusté, od 3. kroužku ku hlavě tenčí; 3. pás hrudních nožek větší než ostatní, 7. a 8. kroužek ztlustlý. Vyskytují se ve dvou pokoleních, v červnu a po té v srpnu a září; zakuklují se v lehkém zámotku; motýlové poletují v květnu a zase v červenci a srpnu.

1. *Bilunaria*, *Esp.* Z. řešetlákov ý. Křídla bledě usňově žlutá trochu do fialověseda, slabě zoubkovaná, bez zřetelných středových měsíčků; středový stín je vzdálen na předním kraji od zadní příčky. — 1·8 až 2·1 *cm.* — Tab. 45. obr. 5. a. b. — *Illunaria*, *Hüb.* — Hojný.

Housenka jako kůra šedá nebo hnědá má dvojhroté hrbolky na 8. a 9. kroužku; na olších, vrbách a j.

2. *Lunaria*, *W. V.* Z. malinníkov ý. Na křídlech bělavý měsíček středový, zadní příčka předních kř. přímá, zadní kř. velmi silně klikatá. — 1·8 až 2 *cm.*

— Dostí vzácný. — Odr. *Delunaria*, *Hüb.* je menší a má měsíčky předních kř. méně jasné. — 1·4 až 1·6 *cm* — Tab. 45. obr. 6. — Vzácný.

Housenka rudohnědá s tmavými nádory, na trnkách, lipách a j.

3. *Tetralunaria*, *Hufn.* Z. čtyřměsíčný. Kř. rudohnědá, v lemovém poli fialověnarudlá, s bílým měsíčkem, zadní příčka předních kř. je prohnutá. — 1·7 až 1·9 *cm*. — Tab. 45. obr. 7. a. b. c. — *Illustraria*, *Tr. Hüb.* *HS.* — Není vzácný.

Housenka kovově šedá, s jasnými a tmavými skvrnami a výčnělkem na 5. kroužku; na trnkách, růžích a j.

21. *Pericallia*, Steph. Zejkokřídlec.

Tělo zavalité, přední kř. od vnitřního kraje až k přednímu cípu slabě, ale dosti rovnoměrně obloukovitě zahnutá, zadní od zadního cípu ku středu utatá; tykadla hřebinková, u ♂ s kratšími zoubky. — Housenka tlustá má dvojité krátké hroty na 5. a 6. a 2 dlouhé, nazad zakřivené masité čípky na 8. kroužku; dělá si kyprý zámotek, který visí na nějaké větvičce.

1. *Syringaria*, *L.* Z. šeríkový. Kř. olivově šedá, fialově a bíle míchaná. — 1·8 až 2 *cm*. — Tab. 45. obr. 8. a. b. — Není vzácný, v květnu a zase v červenci a srpnu.

Housenka hnědá a žlutě míchaná na šeríku, ptačím zobu a mochyňi, v červnu a po té v srpnu a září.

22. *Therapis*, Hübn. Zejkokřídlec.

Tělo štíhlé, na vnějším kraji předních kř. chobotnatý výběžek; zadní kř. táhlejší, na předním kraji delší, tykadla ♀ hřebenovitá. — Housenky tlusté, bez výrostků, zakuklují se v zemi.

1. *Evonymaria*, *W. V.* Z. brslenový. Křídla bledě okrová, na lemu tmavší, černě kropenatá s řadou černých teček místo zadní příčky. — 1·6 až 1·9 *cm*. — Tab. 45. obr. 9. — Po různu, v červenci a srpnu.

Housenka modrošedá, příčně proužkovaná, s černými skvrnami na hřbetě, se žlutým pruhem na kraji hřbetu a na boku, žije na brslenu v květnu.

23. *Odontoptera*, Steph. Zejkokřídlec.

Zavalití; vnější kraj předních kř. dlouhý jako vnitřní, zubatý, nad středem dvakrát vykrojený, zadní kř. táhlá, s delším krajem předním; tykadla u ♂ s velmi krátkými zoubky hřebinkovými, stehna s chloupky. — Housenka 14nohá má hrbol na 11. kroužku, zakukluje se v mechu.

1. *Bidentaria*, *Cl.* Z. dvojzubý. Přední kř. šedohnědá až žlutohnědá, s 2 hnědými příčkami, zadní bledší; na všech křídlech hnědý kroužek středový. — 1·6 až 2·3 *cm*. — Tab. 45. obr. 10. — *Dentaria*, *Tr. Hüb.* — Není vzácný, v květnu a červnu.

Šedá housenka na topolech, trnkách a j. v srpnu a září.

24. *Himera*, Dup. Brkorožec.

Dostí silní, přední kř. mají šikmý, nad středem málo vystupující vnější kraj, který je na zadní ploše obloukovitý. Tykadla u ♂ dlouze hřebenitá. — Housenka má 2 hroty na 11. kroužku, zakukluje se v zemi.

1. *Pennaria*, *L. B. dubový*. Kř. rudošedá s hnědou skvrnou středovou, přední s 2 rudohnědými přímými příčkami a černou skvrnou před cípem, zadní s jemným pruhem středovým. — 2 až 2·2 cm. — Tab. 45. obr. 11. a. b. — Není vzácný, v září a říjnu.

Housenka jako kůra šedá má žluté nebo červené skvrny na bocích; na dubech, břízách, vrbách a ovocných stromech v květnu a červnu.

25. *Crocallis*. Tr. Brkorožec.

Tělo zavalité, křídla silná, přední se silně a rovnoměrně vypuklým vnějším krajem, žlutá s tmavým polem středovým a malou skvrnou středovou, zadní okrouhlá, na předním kraji málo delší, bledší. — Housenky štíhlé mají na ploché hlavě 2 hroty a na těle 2 řady bradavek; zakukluji se v zámotku.

1. *Elinguaria*, *L. B. hruškový*. Přední kř. bledě okrově žlutá, ve středovém poli poněkud tmavší s 2 slabě prohnutými hnědými příčkami, zadní křídla bledší s nezřetelným pruhem středovým. — 1·7 až 1·9 cm. — Tab. 45. obr. 12. a. b. — Hojný v červenci.

Housenka hnědošedá s hnědými čarami a skvrnami, na dubech, vrbách a j. od podzimu do května.

Tusciaria. *Bhk.* Porýnsko, Vestfálsko. — *Dardoinaria*. *Donz.* Španěly. Francie.

26. *Eurymene*, Dup. Hnědopásník.

Štíhlého těla; vnější kraj předních kř. až ku středu svislý, potom ku kořenu ohnutý, nad vnitřním cípem mělce vykrojený; zadní kř. nesahají přes vnitřní cíp předních: tykadla ♂ hřebinkovitá, na konci pilovitá. — Housenky 10nohé mají 2 řady tečkových bradavek, nádor na 8. kroužku a tupě dvojhrotou hlavu.

1. *Dolabraria*, *L. H. úzkokřídlý*. Přední kř. žlutá, jemně rezavě hnědě na přič zaplavená, zadní bledší, všecka ve vnitřním rohu fialověčervená. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 45. obr. 13. — Hojný na kmenech, v květnu a červnu a potom v srpnu.

Housenka žlutošedá, na 3. kroužku ztlustlá, na dubu, buku, lípě a j. v červnu a na podzim.

27. *Angerona*, Dup. Zejkokřídlec.

Štíhlého těla, křídla široká, vnější kraj předních trochu šikmý, cíp pravoúhlý; přední a vnitřní kraj zadních je rovně dlouhý. — Housenka tuhá má ostré hrbolky na 8. a menší hroty na 4., 9. a 12. kroužku a plochou, okrouhlou hlavu. Zakukluje se mezi spředenými listy.

1. *Prunaria*, *L. Z. trnkový*. Křídla u ♂ pomerančová, u ♀ usňově žlutá s jemnými fialověhnědými příčnými čárkami; u odr. *Corylaria* (obr. 14. d.) splývají čárky v širokou pásku lemovou. — 2·2 až 2·9 cm. — Tab. 45. obr. 14. a. b. c. — Odr. *Sordida*. — Hojný v červnu a červenci.

Housenka šedohnědá, tmavěji stínovaná, žije na trnkách, habrech a j. od podzimu do května.

28. *Urapteryx*, Leach. Cípokřídlec.

Štíhlého těla, přední kř. s přímými kraji a skoro pravoúhlým vnitřním cípem, zadní na vnitřním kraji delší než na předním, s vystupujícím cípkem

uprostřed vnějšího kraje. — Housenka štíhlá má pupencovité vyvýšeniny na bocích 7. a na hřbetě 10. kroužku; zakukluje se v tkanině z kyprých vláken, protkaných listím, zavěšeným na větvičce.

1. *Sambucaria*, L. C. bezový. Kř. bledě citronová, s olivově hnědými příčkami. Odr. *Olivacea*, *Standf.* jest vzácná odchylka silně žlutošedě poprášená od 2. pokolení, které bývá menší a má užší křídla. — 2 až 2·2 cm. — Tab. 45. obr. 15. — Není vzácný, v červnu a červenci.

Housenka hnědá, s temnějšími a světlejšími pruhy, žije na bezu (*sambucus*), kozím listu: lipách a j. od podzímku do května.

29. Rumia, Dup. Zejkokřídlec.

Křídla poněkud táhlá, s dlouhým krajem vnitřním, zadní zaokrouhlená, na předním kraji delší než-li na vnitřním. — Housenka 14nohá má 4 přední nožky břišní zakrnělé, je tlustá, s hrbolky na 6. kroužku a s třásněmi na bocích posledních 4 kroužků; zakukluje se v zámotku.

1. *Luteolata*, L. Z. hlohový. Křídla sirožlutá s příčnými řadami setřených měsíčků, přední s rezavými skvrnami u kořene, ve středu předního kraje a před cípem a s bílým, hnědě vroubeným středovým měsícem. — *Crataegata*, L. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 45. obr. 16. a. b. c. — Hojný v květnu a červnu.

Housenka hnědá nebo zelená má světlé skvrny na bocích 2. 10. a 11. kroužku; na trnce a hlohu.

30. Epione, Dup. Zubopásník.

Dostí malí motýlové, štíhlí a útlí; u předních kř. je vnější kraj prohnut, pod cípem nepatrně vykrojen, u vnitřního rohu ustupuje; zadní kř. jsou na předním kraji sotva delší než na vnitřním. — Housenky štíhlé, vzadu poněkud tlustší, mají kulatou hlavu a ojedinelé jemné chloupky.

1. *Apiciaria*, W. V. Kř. zlatožlutá, kropenatá, přední příčka předních křídel je ostře lomena, zadní příčka jde i u ♂ do rohu, střední čára zadních kř. je skoro rovná. — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 46. obr. 1. — Není vzácný od srpna do října.

Housenka šedohnědá, na 5. kroužku ztlustlá s jemnými tmavými čarami podélnými a jasným pruhem bočním, žije na vrbách a topolech od června do srpna.

2. *Parallelaria*, W. V. Kř. zlatožlutá, kropenatá; přední příčka předních křídel je obloukovitá, zadní jde u ♂ do předního kraje, u ♀ do rohu. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 46. obr. 2. — *Vespertaria*, *Steph.* — Není vzácný, v červenci a srpnu.

Housenka hnědá s bílými čarami vedle hřbetu a na bocích. žije na osykách. břízách a j. v květnu a červnu.

3. *Advenaria*, Hübn. Z. borůvkový. Křídla běložlutá, žlutým a nahnědlým poprášením zakalená, mají setřené tmavé příčky, na zadních je černý bod středový. — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 46. obr. 3. — Hojný v květnu a červnu.

Housenka nazelenale šedá s 2 ostrými bradavkami na 11. kroužku a čeritou běložlutou čarou boční, žije na borůvce v červenci a srpnu.

31. Hypoplectis, Hübn. Žlutokřídlec.

Silnější stavby; křídla mirně široká, tykadla u ♂ hřebinkovitá. — Housenky štíhlé, bez výrostků, mají plochou, okrouhlou hlavu a zakukluji se v zámotku.

1. *Adpersaria*, *Hüb.* Ž. kručinkový. Kř. jasněžlutá, hnědě kropenatá, přední s 2 řadami silnějších hnědých teček. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 46. obr. 4. — *Jacobaearia*, *Borkh.* — Vzácnější, v květnu.

Housenka hnědá, nažloutle míchaná s hnědými pruhy podélnými a bělavým bočním. na výtečniku, kručinkách a j. od srpna do října.

Caulostoma flavicaria, *Hüb.* u Vídě, v Uhrách.

32. *Venilia*, Dup. Skvrnopásník.

Štíhlejší; křídla stejné barvy a kresby, zadní na předním kraji trochu delší, přes vnitřní roh přední přesahující. — Housenka má okrouhlou hlavu, zakukluje se v mechu.

1. *Macularia*, *L. S.* hluchavkový. Barvy zlatožluté s nepravidelnými černými, žlutě poprášenými skvrnami. Odr. *Quadrinaculata*, *Haw.* má jen 4 černé skvrny, odr. *Fuscaria*, *Staud.* je celá tmavohnědá. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 46. obr. 5. — Hojný v květnu a červnu.

Housenka zelená s tmavou čarou hřbetní, několika jemnými bílými čarami podélnými a bílým pruhem bočním, žije v hluchavkách a j.

33. *Elicrinia*, Hüb.

Křídla silná, protáhlá, zadní zaokrouhlená.

1. *Cordiaria*, *Hüb.* Barvy běložluté, s černým poprášením, jemnou příčkou a černou skvrnou středovou a na lemu. — 1·3 až 1·4 *cm.* — Tab. 46. obr. 6. — U Vídě; v červenci.

Cauterata, *Staud.* Andalusie. — *Subcordaria* *Herr.* a var. — *Anicularia*, *Er.* jihovýchodní Rus. — *Trinotata*, *Metzner.* Turecko, Řecko.

34. *Macaria*, Curt. Zejkokřídlec.

Štíhlého těla a útlých křídel, jasně šedé, tmavě kropenaté barvy se stínovými pruhy; zadní kř. na předním a vnitřním kraji stejně široká. — Housenky štíhlé, se srdcovitou hlavou, vyskytují se v červnu a potom v srpnu a září, motýlové v květnu a červenci.

1. *Notata*, *L. Z.* vrbový. Křídla nažloutle bílá, na předních křídlech pod cípem na vnějším kraji mělký výkrojek, na němž jsou třásně šedé, bělavě přerušené. — 1·3 až 1·6 *cm.* Ne zřídka.

Housenka zelená se srdcovitými rudohnědými skvrnami na vrších a břízách.

2. *Alternaria*, *Hüb.* Šedobílá, šedě kropenatá křídla; má na výkrojku hlubším třásně černé; cípek zadních kř. vyniká. — *Alternata*, *W. V.* 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 46. obr. 7.

Housenka rudohnědá s černohnědým pruhem bočním žije na jehličí.

3. *Signaria*, *Hüb.* Šedobílá křídla, hnědě poprášená, výkrojek nepatrný, cípek zadních kř. vystupuje jen málo. — 1·3 až 1·5 *cm.* — Tab. 46. obr. 8.

Zelená housenka má bílou čaru vedle hřbetu a žlutavý pruh boční: na jehličí v srpnu a září. *Aestimaria*, *Hüb.* v jižním Německu.

4. *Liturata*, *Cl.* Křídla fialově šedá, s černými skvrnami u předního kraje; výkrojek na předních a cípek na zadních křídlech velmi slabý. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 46. obr. 9.

Housenka zelená se žlutými pruhy na boku a vedle hřbetu žije na jehličnatých stromech.

35. Ploseria, Boisd.

Přední kř. široká, vzadu vypukle zaokrouhlená, zadní na předním kraji delší než na vnitřním, přes roh vnitřní značně přesahují; vzadu jsou dosti rovná. — Housenka válcovitá, bez hrbolů.

1. *Pulverata*, *Thunb.* Přední kř. rudohnědá s fialověšedým náletem, zadní pomerančová, tmavě kropenatá. *Diversata*, *W. V.* — 1·8 až 2·2 *cm.* — Tab. 46. obr. 10. — Vzácný.

Chemerina caliginaria, *Ramb.* jižní Francie, Španěly. — *Lignyopectera fumidaria*, *Hüb.* Rakousy, velmi vzácný.

36. Hibernia, Latr. Tmavoskvrnáč.

Samečkové štíhlého těla a velkých křídel, přední žlutá nebo šedá, poprášená, s tmavou příčkou, zadní široká, vzadu zaokrouhlená nebo trochu utatá. — Housenky štíhlé s bradavkami na hřbetě mají srdčitou hlavu; žijí na listnatých různých stromech, aniž by si v pici vybíraly, v květnu a červnu. Motýlové lhnou se v říjnu a listopadu, někdy záhy na jaře.

1. *Rupicaprarina*, *W. V.* Přední kř. u ♂ mají málo ohnutý lem, jsou nahnědle šedá s načernalou skvrnou středovou, 2 načernalými, zubatými příčkami a černými tečkami lemovými. zadní kř. bělošedá. — 1·4 až 1·7 *cm.* — Tab. 46. obr. 11. — Samička šedá, křídla dosahují polovice délky těla, přední jsou před vnějším krajem široce tmavá. — V březnu a dubnu.

Housenka je zelená, má tmavou čáru hřbetní a několik bělavých čar na bocích.

2. *Bajaria*, *W. V. T.* třešňový. Přední kř. u ♂ tmavošedá a rezavě míchaná, s bělavou, klikatou vlnovkou, zadní na lemu zubatá, jasně šedá, poprášená. — 1·4 až 1·7 *cm.* — Tab. 46. obr. 12. — Samička šedá má kratičké třásně. — Není vzácný, na podzim.

Housenka šedá, napřed s tmavou čarou podélnou, má vzadu jasné, černě lemované skvrny na hřbetě.

3. *Leucophaearia*, *W. V. T.* dubový. Přední kř. u ♂ se slabě prohnutým vnějším krajem, šedá, bělavě míchaná a tmavě poprášená s 2 černými příčkami; přední je ohnuta, zadní silně prohnutá; zadní kř. bělavá, šedě kropenatá. — Odr. *Nigricaria*, *Hüb.* je v poli kořenovém a lemovém na předních kř. černošedá. — 1·4 až 1·7 *cm.* — Samička je šedá, má křídla velice malá s dlouhými vláskovitými třásněmi. — Tab. 46. obr. 13. — Hojný v březnu a dubnu.

Housenka špinavě zelená má 2 oddělené bělavé čáry vedle hřbetu a dvojitou hnědou čáru boční; na dubech.

4. *Aurantaria*, *Esp. T.* březový. Přední kř. ♂ mají vnější kraj málo ohnutý, jsou zlatožlutá, setřeně fialově hnědě poprášená, s 2 fialovými, bezzubými příčkami, zadní příčka je slabě prohnutá; zadní kř. bledší mají tmavou čáru středovou. — 1·6 až 2 *cm.* — ♀ je hnědošedá, má tykadla a nohy se světlými kroužky, křídla dosahují $\frac{1}{4}$ délky těla, mají černé příčky a dlouhé vlasovité třásně. — Tab. 46. obr. 14. — Hojný na podzim.

Housenka šedá nebo hnědá má tmavé čáry hřbetní a tmavý, nahoře bíle lemovaný pruh boční.

6. *Marginaria*, *Borkh. T.* tečkovaný. Přední kř. mají rovný vnější kraj, jsou bledě šedočervená, černě poprášená s černými tečkami lemovanými, příčky jako u předeslého, hnědé; zadní křídla utatá, bělavá. — *Progemmaria*, *Hüb.*

— 1·7 až 2 *cm.* — Tab. 46. obr. 15. — Přední kř. ♀ dosahují $\frac{2}{3}$, zadní $\frac{3}{4}$ délky celého těla, jsou šedě a hnědě míchaná. — Obecný v březnu a dubnu.

Housenka hnědožlutá, napřed s hnědými, světle lemovanými příčkami, má vzadu skvrnu podoby x.

Ankeraria. Staud. Uhry.

6. *Defoliaria. L. T. lipový.* Přední kř. ♂ mají prohnutý vnější kraj, jsou žlutá, hrubě rezavě poprášená, obvykle s 2 černými, silně prohnutými příčkami a černou skvrnou středovou, někdy též jednobarevně hnědorudá, poprášená; zadní jsou bleděžlutá, nahnědle kropenatá. — 1·6 až 2 *cm.* — ♀ je bezkřídla, žlutá s černými skvrnami. — Tab. 46. obr. 16. a. b. ♂, c. ♀. — Hojný na podzim.

Housenka hnědá má dvojitou tmavou čáru hřbetní a široce žlutý pruh boční.

37. *Anisopteryx, Steph. Tmavoskvrnáč.*

Samečkové celkem podobní samečkům předešlého rodu, ale mají přední křídla úžší a táhlejší, s ostřejším předním rohem; samičky mají místo křídel jen krátké, sotva znatelné pahýlky, a na zadních holeních jen velmi krátké ostruhy; mají šikmou, vlnitou říř a zatažené kladélko. — Housenky válcovité, hladké s podélnými čarami a kulatou hlavou žijí na listnatých stromech, zakuklují se na zemi nebo v zemi.

1. *Aescularia, W. V. T. maďalový.* Přední kř. ♂ žlutošedá, na předním kraji nahnědlá s jednotlivými hnědými šupinkami a s 2 tmavými, zubatými příčkami, zadní kř. bělavá; všecka s tmavohnědou skvrnou středovou a hnědě tečkovaným lemem; ♀ je rudošedá. — ♂ 1·6 až 1·7 *cm.*, ♀ 1 *cm.* — Tab. 46. obr. 17. — Hojný v březnu.

Housenka bělavě zelená má bělavé čáry hřbetní, v květnu a červnu.

Aceraria, W. V. vzácnější, v listopadu.

38. *Phigalia, Dup. Drsnokřídlec.*

Rodu *Biston* příbuzný, ale zadní holeně mají 2 páry ostruh a ♀ má velice kratičká, zakrnělá křídla.

1. *Pedaria, Fabr. D. hruškový.* Přední kř. u ♂ široká, zelenošedá, setřeně tmavě poprášená, s neurčitými, smývanými příčkami; zadní kř. jsou jasnější. Zadek je štíhlý, nahoře narudlý, vřetenem tykadla bělavé, zoubky mírně dlouhé, hnědé. — 1·9 až 2·1 *cm.* — Tab. 46. obr. 18. a. b. — ♀ má přilehlé šupinky, je plesnivě šedá, narudle míchaná, na zadečku nahoře jsou 2 černé pruhy, tykadla a nožky úplně holé, tyto se světlými skvrnami. — 1·3 až 1·4 *cm.* — *Pilosaria, W. V.* — Dostí rozšířen v březnu a dubnu.

Housenka nazelenale nebo nažloutle hnědá s černými čárkami a skvrnami žije na listnatých stromech v červnu a červenci.

Chondrosoma fiduciaria, Anker, Uhry.

39. *Biston, Leach. Drsnokřídlec.*

Velcí i malí motýlové, zavalití; přední kř. mají dlouhý, úkosný vnější kraj, jsou bílá nebo šedá, tmavě poprášená s 2 tmavšími příčkami, zadní kř. slabší, světlejší, jednobarevá; tykadla ♂ mají dlouhé, brvitě zoubky hřebínkové. Na zadních holeních mají jen na konci ostruhy. — Housenky táhlé, s tvrdou kůží, s bradavkami, mají hlavu srdčitou a zakuklují se v zemi. Motýlové se lihnou na jaře, křídla skládají střechovitě.

A. Samičky mají křídla zakrnělá.

1. *Hispidarius*, W. V. Přední kř. u ♂ úzká, hnědošedá, na lemu jasně šedá se zřetelnými příčkami, zadní bílá, hnědě poprášená; tykadla rezavě žlutá se silnými a krátkými zoubky; na zadku zavalitě jsou na předních člancích nahoře odstávající trny. — 1·6 až 1·8 cm. — ♀ je na tykadlech, nohách a zadku jemně chlupatá, tmavošedá, má nožky jednobarvé. — 1·1 cm. — Tab. 46. obr. 19. — Málo kde, v březnu a dubnu.

Housenka hnědošedá má pomerančové skvrny a bradavky; žije na dubech a břizách v červnu a červenci.

Lapponarius, *Boisd.* Švýcarský.

2. *Pomonarius*, *Hübner*. Křídla bělošedá, prosvitavá s načernalé a žlutě poprášenými žilkami a tmavěskvrnitými trásněmi; tělo se šedými chloupky, na zadku nahoře pomerančový pruh, tykadla načernalá. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 46. obr. 20. — ♀ černá má některé šupinky pomerančové a jemně bílé a šedé, ostatlé chloupky; křídla málo delší než hruď. — 1·2 cm. — Jižní Německo.

Housenka bělošedá má hnědé, ostré bradavky ve žlutých skvrnách, obojek je žlutý; na dubech a j. v červnu a červenci.

3. *Zonarius*, W. V. Přední kř. ♂ šedohnědá, v kořenové polovici napřed bělavá, zadní kř. bělavá, zadek s články úzce bíle lemovanými. — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 46. obr. 21. — ♀ černá s bílými chloupky má kroužky na zadku bíle lemované a velmi krátké zbytky křídel. — 1 cm. — Rakousy, Badensko, v dubnu.

Housenka zelená má černé tečky a široký žlutý pruh boční; na řebříčku v květnu a červnu.

Alpinus, *Sulz.* Švýcarský. — *Graecarius*, *Staud.* Krajina. Turecko.

B. Samičky mají dokonalá křídla.

6. *Hirtarius*, *Cl.* D. třesňový. Kř. šedohnědá, u ♀ s řidšími šupinkami, bělošedá, tmavě poprášená, přední s prohnutými příčkami a středovým stínem. — 2 až 2·2 cm. — Tab. 46. obr. 22. — Není vzácný, v březnu a dubnu.

Housenka hnědá má žluté bradavky a žlutý obojek, na listnatých stromech od června do září.

7. *Stratarius*, *Hufner*. D. lipový. Přední kř. nazelenalé bílá, s 2 černými, silně a nepravidelně klikatými příčkami, zadní kř. bledší s hnědou příčkou před středem a za ní. — 2 až 2·5 cm. — Tab. 46. obr. 23. a. b. c. — *Prodromaria*, *Tr. Hübner*. HS.

Housenka šedohnědá, má bradavky knoflíkovité a hroty, žije na listnatých stromech na podzim.

40. Amphidasis, Pr. Drsnokřídlec.

Příbuzný s rodem předešlým, ale na zadních holeních jsou 2 páry ostruh a ♀ má úplná křídla.

1. *Betularia*, *L.* D. březový. Křídla bílá, černě poprášená s černou skvrnou středovou, přední se 4 černými skvrnami u předního kraje a 2, někdy nezřetelnými, černými, silně lomenými příčkami. Odr. *Doubledayaria*, *Mill.* má křídla jednobarvá, hnědočerná. — 1·8 až 2·7 cm. — Tab. 46. obr. 24. a. b. c. — Hojuj v květnu.

Housenka šedá nebo hnědá s černými bradavkami žije na listnatých stromech v červenci a říjnu.

Apochima flabellaria, *Heeg.* Sicílie, Uhry.

Atlas motýlů.

41. Hemerophila, Steph.

Silného těla, křídla bledě usňověžlutá, přední s 2 šikmými černými čarami dosti rovnými, z nich přední jde z vnitřního kraje přes střed křídla, zadní rovnoběžně s ní od středu vnitřního kraje do vnějšího pod přední cip. Na zadních kř. jde černá čára za středem na příč.

1. *Abruptaria*, *Thunb.* — Tab. 46. obr. 25. — *Petrificata*, *Tr. Hüb. HS.* — Jižní Německo.

Nyctemeraria, *Hüb.* Švýcarsko. — *Fractaria*, *Staud.* Andalusie. — *Barcinonaria*, *Bill.* Katalonie.

42. Nychiodes, L.

Lividaria, *Hüb.* Tab. 46. obr. 26. — Švýcarsko, Středomoří.

Synopsia sociaria, *Hüb.* jižní Evropa, Rusko. — *Phaeoleucaria*, *Led.* jiho-východní Rus.

43. Boarmia, Tr. Zubopásník.

Větší motýlové, zřídka menší než prostřední, dosti štíhlí; křídla mají šedá, poprášená se světlou, obvykle klikatou vlnovkou, přední s 2 tmavými příčkami, z nichž zadní jde ze středu vnitřního kraje až před přední cip a odtud se obrací ku kořenu. Pokračuje se středovým stínem i na zadní křídla, která jsou zaokrouhlená, na předním kraji o nic nebo nepatrně delší než na vnitřním; první článek předních chodidel velmi dlouhý. — Housenky štíhlé, obvykle s bradavkami, náclory nebo hrboły. Motýlové sedávají na kmenech s křídly ploše rozestřenými.

A. Tykadla u ♂ až ku konci hřebenitá, ale na konci pilovitá nebo bezzubá.

1. *Circetaria*, *W. V. Z.* vřesový. Křídla na vnějším kraji slabě vlnitá, jasné šedá, hustě hnědě poprášená, přední nahnědle míchaná s podlouhlým černým kruhem středovým, 2 černými příčkami a jasnou vlnovkou; první kroužek zadečku je bílý. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 47. obr. 1. — Hojný v dubnu a květnu.

Housenka zelená má více bílých podélných čar, na třezalce, černobílá a j. v červnu a červenci.

2. *Gemmaria*, *Brahm.* Kř. bělošedá a hnědošedě míchaná s černavým stínem středovým a černou, slabě zubatou, na žilkách ztlustlou zadní příčkou. — *Rhomboidaria*, *W. V.* — 1·9 až 2 cm. — Tab. 47. obr. 2. — V červenci a srpnu.

Housenka šedohnědá s tmavými skvrnami kosočtvercovými a vlnitou čarou boční, na trnce a ovocných stromech v dubnu a květnu.

3. *Secundaria*, *W. V.* Křídla na krajích mírně vlnovitá, kalně bílá, hnědě míchaná, tmavě poprášená, mají černohnědý stín středový a ostře klikatou zadní příčku. — 1·7 až 1·9 cm. — Tab. 47. obr. 3. — Od června do srpna.

Housenka hnědošedá má tmavé skvrny kosočtvercové a žlutý pruh boční; na borovicích do června.

5. *Abietaria*, *W. V.* Kř. žlutohnědá a olivově zeleně míchaná, tmavě kropenatá, přední s úzkými černými, zubatými příčkami. — 1·9 až 2·1 cm. — Tab. 47. obr. 4. — V červnu a červenci.

Housenka nahnědlá má tmavé čárky šikmé a nažloutlý pruh boční; na dubech, vrbách, břízách, v dubnu a květnu.

5. *Repandata*, *L.* Křídla na lemu silně zčeřená, popelavá, nahnědle a rezavě mihaná a tmavě poprášená; zadní vlnovka je silně nepravidelně prohnutá a je spojena nad středem černou skvrnou s vlnovkou. — 2 až 22 *cm.* — Tab. 47. obr. 5. — V červnu a červenci.

Housenka šedá, vedle světlé čáry hřbetní temně mihaná, s úzkým jasným pruhem bočním; žije na listnatých stromech v květnu a červnu.

6. *Roboraria*, *W. V. Z.* dubový. Rovnoměrně šedě zbarven, někdy zcela tmavěšedý; příčky a skvrna středová nezřetelné, jen jako černé tečky na žilkách, vlnovka bělavá. Na rubu je př. cíp předních kř. bílý v tmavé půdce. — 2,5 až 2,9 *cm.* — Tab. 47. obr. 6. a. b. c. — Není vzácný, v červnu.

Housenka hnědošedá a bíle mramorovaná má tmavý nádor na 3. a 2 hroty na 11. kroužku; na dubech v květnu.

7. *Consortaria*, *Fabr.* Kř. popelavá, tmavě poprášená, s tmavým kruhem středovým; zadní příčka černá, ostře klikatá jde na př. křídlech doprostřed vnitřního kraje. Cíp př. kř. na rubu není zvláště vyznačen. — 2,1 až 2,3 *cm.* — Tab. 47. obr. 7. — Od dubna do června a zase v srpnu.

Housenka šedá s hnědými skvrnami a bradavkami a tmavou čarou hřbetní žije na listnatých stromech.

8. *Angularia*, *Thnbg.* Kř. bílá, jemně černě kropenatá, přední nahnědle mihaná, s hustým černým stínem středovým; zadní příčka je slabě klikatá, na žilkách ztlustlá. — 1,6 až 1,8 *cm.* — Tab. 47. obr. 8. — *Viduaria*, *W. V.* — V květnu a červnu.

Housenka na 5. kroužku má dvojité hrbol, je jako kůra hnědá; na lišejnících na stromech na podzim.

Glabraria, *Hüb.*, jižní Německo. — *Umbraria*, *Hüb.*, jižní Evropa. — *Ilicaria*, *Hüb.*, severní Německo. — *Perversaria*, *Boisd.*, Švýcarsko. — *Solieraria*, *Ramb.*, jižní Francie, Katalonie. — *Occitanaria*, *Dup.*, tamtéž. — *Atlanticaria*, *Staud.* Andalusie. — *Bastelicaria*, *Bell.* Korsika.

B. Tykadla u ♂ až na konec hřebínkovitá.

9. *Lichenaria*, *Hufn.* Z. lišejníkový. Kř. jasně šedá mechovězeleně mihaná, přední s 2, zadní s jednou ostře zubatou, černou příčkou. — 1,3 až 1,7 *cm.* — Tab. 47. obr. 9. a. b. — Hojný, v červenci a srpnu.

Housenka hrboletá, kalně bílá a zelená, na lišejnících v květnu a červnu.

Selenaria, *W. V.*, v jižním Německu.

C. Tykadla u ♂ prostě brvitá.

10. *Crepuscularia*, *W. V. Z.* orličkový. Kř. bělošedě hnědě poprášená, se zoubkovanou hnědou, na žilkách ostře černou zadní příčkou, za kterou jde druhý širší nahnědlý, na žilkách tmavší pruh. — 1,7 až 2 *cm.* — Tab. 47. obr. 10. — Hojný v dubnu a květnu a zase v červenci a srpnu.

Housenka bělošedá s tmavými skvrnami a čárkami, na vrbách a ovocných stromech v červnu a na podzim.

11. *Consonaria*, *Hüb.* Má zadní příčku bez zoubků, bez ostřejších černých teček na žilkách. — 1,8 až 1,9 *cm.* — Tab. 47. obr. 11. a. b. — V dubnu a květnu.

12. *Luridata*, *Borkh.* Přední kř. fialově šedá, hustými příčnými kapkami zatemněná; zadní příčka je rozdělena na malé skvrny. — *Extersaria*, *Hüb.* — 1,4 až 1,7 *cm.* — Tab. 47. obr. 12. — V květnu a červnu.

13. *Punctularia*, *Hüb.* Kř. celokrajná, bělošedá, tmavě poprášená, přední s 3 na předním kraji ve skvrny rozšířenými příčkami hnědými bez zoubků. — 1,3 až 1,5 *cm.* — Tab. 47. obr. 13. — V květnu a červnu.

Tephronia sepiaria, *Hufn.* Po různu. — *Cremiaria*, *Fr.* Vzácný. — *Pachynemia hippocastanata*, *L.* v západní a jižní Evropě.

44. Gnophos, Tr. Šerokřídlec.

Štíhlého těla; křídla velká, šedá, někdy zelenavá, tmavě poprášená s tmavými středovými kruhy a klikatými, obyčejně málo zřetelnými nebo v tečky rozběhlými příčkami, světlou, nestojně klikatou a skoro vždy smývanou vlnovkou. Přední kraj předních křídel slabě prohnut, vnější dlouhý obyčejně jako vnitřní; zadní kř. široká mají přední a vnitřní kraj stejně dlouhý. Tykadla u ♂ hřebenitá nebo brvitá, zadní holeně často kyjovitě, zvláště u ♂. — Housenky válcovité s bradavkami nebo hroty, zejména na předposledním kroužku a s 2 hroty na posledním. Motýlové poletují v květnu a červnu, sedávají na kmenech a skalách s křídly do plochy rozestřenými a jsou velmi plaší. Žijí nejvíce na horách, hlavně v Alpách.

1. Furvata, W. V. Sameček má tykadla obrvená, zadní holeně poněkud kyjovitě ztlustlá; křídla jsou silně klikatá, přední s ostrým cípem, barvy fialověšedé nebo nazelenalé, jemně poprášená s malými tmavými středovými kroužky. Zadní příčka je silně klikatá. — 2·2 až 2·7 cm. — Tab. 47. obr. 14. — Jihozápadní Německo, Alpy, v červenci.

Housenka nažloutlá nebo hnědá má tmavou čáru hřbetní, narudlé pruhy vedle hřbetu a smývaný šedý pruh boční; na jitróceli v květnu a červnu.

2. Obscuraria, Hübn. Š. hnědočelný. Zadní křídla na lemu silně klikatá, vůbec křídla šedá, hustě kropenatá, s tmavými kruhy středovými a silně zubatou černou zadní příčkou, i ve spodní části; čelo černohnědé. U ♂ tykadla brvitá a zadní holeně silně kyjovitě. — Odr. Calceata, Staud. bělavé barvy je vzácná. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 47. obr. 15. — Obscurata, W. V. — Není vzácný, v červnu a červenci.

Housenka nahnědlá s nažloutlými čárkami šikmými a hnědou čarou boční na ostružinách, černobílá a j. v dubnu a květnu.

Dumetata, Tr. u Vídně. Uhry. Rusko. — Stevenaria, P. Balkán. Krajinsko. — Respersaria, Hübn. Alpy. — Sartata, Tr. jižní Alpy. — Serraria, Boisd. Korsika, Sardinie. — Ambiguata, Dup. po různých v horách — Pullata, W. V. Alpy, Černošské.

3. Glaucinaria, Hübn. Křídla namodralé popelavá, poprášená, se středovými kroužky; klikatá zadní příčka je na žilkách tmavší. Sameček má tykadla dole vroubkovaná, zadní holeně krátké, silně ztlustlé; vnější kraj předních kř. je nedělený, zadních silně klikatý; čelo není tmavé. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 47. obr. 16. — Alpy.

Variegata, Dup. Alpy. — Mucidaria, Hübn. Španěly. Francie. — Dolosaria, HS Řecko. — Asperaria, Hübn. jižní Evropa. — Tibiaria, Ramb. Francie. — Gruneraria, Staud. Řecko. — Benesignata, Bell. Korsika.

4. Dilucidaria, W. V. Š. běločelný. Křídla světle šedá, jemně poprášená, se skvrnami středovými a klikatou zadní příčkou nahnědlou, na žilkách tlustší; sameček má tykadla hřebínkovitá, zadní holeně dlouhé. Čelo je bělavé. — 1·6 až 1·9 cm. — Tab. 47. obr. 17. — V hornatých polohách nikoli vzácný, v červenci a srpnu.

Housenka rezavěhnědá má tmavou čáru hřbetní a široký pruh boční; na různých bylinách do května.

Serotinaria, Hübn., Alpy. — Sordaria, Thunb. Alpy.

5. Obfuscaria, Hübn. Křídla u ♂ tmavošedá, ♀ jasnošedá, poprášená, se setřenou skvrnou středovou; čelo u ♂ je černohnědé, u ♀ šedé; tykadla u ♂ brvitá, zadní holeně dlouhé, neztlustlé. — 1·8 až 2·3 cm. — Tab. 47. obr. 18. — Alpy.

Zelleraria, Fr., Alpy. — Andreggiaria, Lab. Švýcarsko. — Caelibaria, HS., vysoké Alpy. — Operaria, Hübn. Alpy.

Dasydia tenebraria, Esp. Alpy. — Innuptaria, HS., Alpy.

45. Psodos, Tr.

Drobní motýlové tmavých křídel, bez kreseb neb s 2 klikatými příčkami nebo širokou žlutou páskou na příč.

1. *Quadrifaria*, *Sulz.* Kř. černá se širokou, pomerančovou příčnou páskou před lemem. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 47. obr. 19. — *Alpinata*, *W. V. Equestrata*, *Borkh. Hübn. HS.* Alpy.

Alticolaria, *Mann.* Alpy. — *Trepidaria*, *Hüb.* Alpy. — *Alpinata*, *Scop.* Alpy.

46. Pygmaena, B.

Mali a útlí motýlové tmavobarvých křídel s 2 příčnými pruhy. — Na Alpách, v červenci.

1. *Fusca*, *Thunb.* Kř. hnědošedá, u ♀ užší a světlejší, přední s tmavou středovou skvrnou a 2 nepatrně zubatými příčkami. — ♂ 9 až 10 mm., ♀ 7 mm. — Tab. 47. obr. 20.

Anthometra plumularia, *Boisd.* Španěly. — *Egea provata*, *Hüb.* jihovýchodní Rus.

47. Fidonia, Tr. Tmavoskvrnáč.

Dostí silní motýlové křídel žlutých, zřídka bílých, rozličně poprášených; přední mívají 3 nebo 4, zadní 2 široké tmavé příčky. Tykadla ♂ krátce hřebenitá. Housenky štíhlé, s kulatou hlavou se zakuklují v zemi.

1. *Fasciolaria*, *Hufn.* Kř. bleděžlutá, u ♂ s hnědým náletem a kostkovanými třásněmi; příčky na př. kř. 4, na zadních 3 olivově hnědé, často splývající; samička je menší. — 1 až 1·2 cm. — Tab. 47. obr. 21. — *Cebraria*, *Tr. Hübn. HS.* — Severní Německo.

2. *Famula*, *Esp.* Přední kř. nažloutle bílá, často hnědě povlečená, se 4 hnědými příčkami, zadní oranžová mají 2 hnědé příčky. — *Concordaria*, *Hüb.* — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 47. obr. 22. — Badensko.

3. *Roraria*, *Fabr.* Kř. okrověžlutá s hnědými příčnými kapkami. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 47. obr. 23. — *Spartiararia*, *Tr. Hübn.* — Po různu.

Carbonaria, *Cl.* Švýcarsko, Slezsko. — *Limbaria*, *Fabr.* v jižním Německu.

Arthrocolopha pennigeraria, *Hüb.* Španěly. — *Chrysitaria*, *Hüb.* Sicílie, Španěly.

48. Euranthis, Hübn.

Příbuzný rodu *Fidonia*, ale na hrudi, čele a makadlech dlouhé, huňaté chlupy.

1. *Plumistaria*, *Vill.* Kř. sytě žlutá s nepravidelnými příčkami. — 2 až 2·5 cm. — Tab. 47. obr. 24. — Piemont, Francie, Španěly.

49. Ematurga, Led. Tmavoskvrnáč.

Na rozdíl od r. *Fidonia* má ♂ tykadla dlouze hřebenitá, třásně kostkované.

1. *Atomaria*, *L. T.* černobýlový. Křídla u ♂ okrově žlutá, u ♀ bělavá, hnědě napříč kropenatá, přední se 4, zadní s 2 olivově hnědými páskami. — 1·1 až

1·4 cm. — Tab. 47. obr. 25. a. b. ♂, c. ♀. — Hojný na vřesovištích v květnu a zase od července do září.

Housenka hnědá, jasně a temně míchaná a kreslená má žlutý, čerťitý pruh boční; na vřesu, břízách a j. v červnu a na podzim.

50. Bupalus, Leach. Tmavoskvrnáč.

Tykadla u ♂ dlouze hřebenitá, třásně kostkované. Obě pohlaví v barvě a kresbě různá. Poletují ve dne.

1. *Piniarius*, L. T. sosnový. Křídla u ♂ kožově žlutá, u ♀ pomerančová, přední roh předních až k příčné žilce a vnitřnímu kraji, přední roh a vnější kraj zadních u ♂ načernalé olivový, u ♀ rezavě hnědý; zadní kř. tmavě poprášena s 2 tmavými příčkami. — 1·7 až 1·9 cm. — Tab. 47. obr. 26. a. ♂, b. ♀. — Hojný v květnu a červnu.

Housenka zelená má 3 bílé čáry hřbetní a žlutý pruh boční; na borovicích od srpna do října; druhy v lesích velice škodivá.

51. Selidosema, Hübn.

Štíhlého těla; křídla tmavě poprášená, s tmavou skvrnou středovou a příčkami, přední kraj předních dosti přímý, vnitřní krátký; zadní kř. zaokrouhlená, na předním a vnitřním kraji rovně dlouhá.

1. *Ericetaria*, Vill. Křídla světle fialově šedá, jemně tmavě kropená, na lemu tmavší s hnědou skvrnou středovou a smývanou vlnovkou; na předních jsou 3 tmavohnědé pruhy stínové. *Plumaria*, W. V. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 47. obr. 27. — Jižní Německo, v červenci a srpnu.

Housenka hnědočervená žije na ledenci v květnu.

Taeniolaria. Hb., jižní Francie, Španěly. — *Ambustaria*, Hübn. Sicilie.

52. Halia, Dup. Tmavoskvrnáč.

Prostřední velikosti, štíhlého těla a křídel u obou pohlaví stejných; přední mají tupý roh, zaokrouhlený vnitřní úhel a vypuklý kraj vnější. Tykadla u ♂ mají krátké, ale silné zoubky hřebínkové, na konci pilovité.

1. *Vincularia*, Hübn. Fialově šedá křídla, řídké kropená. — 1·5 cm. — Tab. 47. obr. 28. — Jižní Francie, Andalusie.

Semicanaria. Fr. Sicilie, Španěly. — *Gesticularia*, Hübn. Španěly. — *Contaminaria*, Hübn. Španěly, Itálie. — *Loricaria*, Ev. Rusko.

2. *Wawaria*, L. T. rybízový. Přední kř. popelavá, se 4 rezavěhnědými skvrnami u předního kraje; druhá souvisí s úhlovou skvrnou na příčné žilce v podobě písmene W; zadní kř. jsou světlejší, setřeně šedě kropená. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 47. obr. 29. a. b. — Hojný v červnu.

Housenka modrozelená, modrobílá, šedá nebo načernalá má ojedinelé chloupky na tečkových bradavkách a jasně žlutý pruh boční; na angreštu v srpnu a září.

3. *Bruneata*, Thunb. T. brusnicový. Kř. narudle okrově žlutá, hnědočerveně poprášená s jednobarvými třásněmi, přední se 4, zadní s 2 nezřetelnými hnědými příčkami, ♀ menší — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 47. obr. 30. — *Pinetaria*, Hübn. HŠ. — Hojný v květnu.

Housenka fialová má bílé čáry hřbetní a žlutý pruh boční; na borůvkách v červnu a červenci.

53. Diastictis, Hübn.

Štíhlého těla, zadní kř. poněkud bledší předních, vystupují uprostřed poněkud. — Housenka štíhlá, hladká, zakukluje se mezi sepředeným listím.

1. *Artesiaría, Fabr.* Přední kř. fialově šedá, zevně tmavě poprášená se světlými žilkami, v buňce 3. až ku setřené vlnovce rudožlutá, mají černou skvrnu středovou a před středem tmavou, za středem bělavou s lemem rovnoběžnou příčku. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 47. obr. 31. — Vzácnější od června do srpna.

Housenka žlutozelená má bílé čáry hřbetní a pruh boční; na vrbách v květnu a červnu.

54. Phasiane, Dup. Tmavoskrváč

Štíhlého těla, zadní kř. sahají málo přes vnitřní kraj předních, jejich přední kraj je málo delší než vnitřní. — Housenka válcovitá se zakukluje v zemi.

1. *Petraria, Hübn.* Přední kř. nahnědle bílá, rezavě poprášená s tmavohnědou skvrnou středovou, 2 přímými bělavými, napřed stínovanými příčkami a jasnou vlnovkou; zadní bledší mají počátek zadní příčky uvnitř kraje. — 1·6 až 1·7 cm. — Tab. 47. obr. 32. — V květnu a červnu.

Housenka tmavozelená s dvojitou tmavou čarou hřbetní, několika slabými rovnoběžkami a světle žlutým pruhem bočním, žije na hasivce orličí v létě.

2. *Clathrata, L.* T. jetelový. Kř. bílá, se žlutým náletem, tmavohnědými žilkami a kostkovanými trásněmi, přední se 4, zadní s 3 tmavohnědými příčnými páskami. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 47. obr. 33. — Hojný v květnu a zase v červenci a srpnu.

Housenka modrozelená s jemnějšími tmavšími čarami hřbetními a bílým pruhem bočním, na jeteli a j. v červnu a zase v srpnu a září.

Eubolia arenacearia, Hübn., u Vidně. — *Murinaria, F.* v jižním Německu. — *Catalaunaria, Guen.* a *Pumicaria, Led.* Španěly. — *Assimilaria, Ramb.* Korsika a Sardinie. — *Enconista miniosaria, Dup.* a *agaritharia, Dardoin.* v jižní Francii a Španělech.

55. Scodiona, B.

Silného těla; křídla jasně šedá, poprášená, se skvrnou středovou, přední mají roh ne příliš ostrý a 2 tmavé příčky, zadní sahají jen málo přes vnitřní roh předních. Samička má menší a užší křídla. — Housenky mají kuželovitý výčnělek na předposledním kroužku a 2 hroty u řitě, zakuklují se v zámotku.

1. *Belgiaria, Hübn.* Jasně šedá, rudohnědě kropená, — 1·3 až 1·8 cm. — Tab. 48. obr. 1. — *Flavicellaria, Hübn. Tr. HS.* — V jižním Německu, v červnu. Housenka popelavá má 2 hnědé čáry na krajích hřbetu a tmavozelený pruh boční; na vřesu od podzimu do května.

Emucidaria, Dup. Francie. — *Penulataria, Hübn.* Španěly. — *Conspersaria, F.* Rakousy. — *Lentiscaria, Donz.* Jižní Francie, Španěly.

56. Cleogene, B.

Křídla bez kreseb, přední mírně široká, zadní táhlá, na předním kraji trochu delší než na vnitřním, ♀ je menší a má štíhlejší křídla. — Alpy.

1. *Lutearia*, *Fabr.* Křídla u ♂ žlutková, u ♂ okrová. — 1·3 až 1·7 *cm.*
— Tab. 48. obr. 2. — *Tinctaria*, *Hüb.* *HS.* — Švýcars.
Niveata, *Scop.* *Alpy.* — *Peletieraria*, *Dup.* *Pyreneje.*

57. *Scoria*, *Steph.*

Silnější motýlové; kř. mírně široká, zadní s plochým, nad středem zataženým lemem. — Housenky vzadu tlustší mají malý hrot na posledním kroužku, zakuklují se v zámotku.

1. *Lineata*, *Scop.* Kř. bílá, na rubu s černými, na líc prosvítajícími žilkami. — 1·8 až 2 *cm.* — Tab. 48. obr. 3. — *Dealbata*, *L.* — V červnu a červenci.

Housenka šedá má tmavou čaru hřbetní, bílý pruh boční, na výtečniku a třezalce v květnu a červnu.

58. *Aspilates*, *Tr.* *Ďubkokřídlec.*

Silnějšího těla; křídla žlutá nebo bílá, s jednou nebo s několika z tmavého prášku sestavených příček, obvykle tmavě kropenatá; zadní celokrajná nebo málo zčeřená, nad středem někdy trochu zatažená, jejich přední kraj je značně delší než vnitřní. — Housenky válcovité, měkké, s 2 hroty řitními, zakuklují se v zemi v kypřím zámotku.

1. *Gilvaria*, *Fr.* *Ď.* černopásný. Přední kř. slamožlutá, setřeně poprášená s jednou přímou, blízko předního cípu do předního kraje vbíhající příčkou. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Vzácný v červenci a srpnu.

Housenka rudošedá, žlutě míchaná, má tmavé skvrny kosočtvercové a 2 hnědé čáry bočné, na řebíčku a výtečniku v květnu a červnu.

2. *Strigillaria*, *Hüb.* Křídla bělošedá, hustě kropenatá, přední s 3, zadní s 2 hnědými příčkami. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 48. obr. 4. — Po různu, v květnu a v červnu.

Housenka stříbrošedá, s bělavým, černě děleným a vroubeným pruhem bočním, na výtečniku od srpna do května,

Formosaria, *Eversm.*, u Vídne. — *Mundataria*, *Cr.* *Rusko.* — *Ochreararia*, *Rossi.*, jižní Evropa

Eusarca interpunctaria, *HS.* *Sicilie.* — *Badiaria*, *Fr.* *Rusko.* — *Jacularia*, *Hüb.*, jihovýchodní Rus

Ligia opacaria, *Hüb.*, jihozápadní Evropa. — *Jourdanaria*, *Vill.*, Francie, Španěly. — *Argentaria*, *HS.* *Sicilie.*

59. *Cimelia*, *Led.*

Tykadla u ♂ s tence brvitými, poněkud klínovitými zoubky hřebínkovými, u ♀ zoubkovaná; čelo a hrud s jemnou vlnou, makadla krátká nepřesahují čelo. Přední táhlá křídla mají přímý přední kraj, ostrý cíp a lem úkosný.

1. *Margaritaria*, *Hb.* Tab. 48. obr. 5. V červnu v jižní Evropě.

Heliothea discoidaria, *Boisd.*, Španěly.

60. *Aplasta*, *Hüb.*

Prostřední velikosti; přední kř. široká, celokrajná se zaokrouhleným cípem a málo úkosným vnějším krajem, zadní zaokrouhlená, tykadla ♂ brvitá. — Hou-

senka vřetenovitá s tečkovými bradavkami a jemnými chloupky se zakukluje v zámotku.

1. *Ononaria, Füssly*. Křídla usňově žlutá, hustě poprášená, často s jednou nebo dvěma stínovými páskami. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 48. obr. 6. — V červnu a opět v srpnu.

Zelená housenka má malé černé tečky na hřbetě a žlutou čáru boční; na jehlici trnitě v červnu a červenci.

Gypsochroa renitidata, Hübn., jižní Francie.

61. Sterrha, Hübn.

Dosti drobní s útlými, celokrajnými křídly, přední kř. široce trojhranná, zadní velká, jasnější, bez kreseb; tykadla u ♂ hřebinkovitá.

1. *Sacraria, L.* Přední kř. sírožlutá s nachovou příčkou, zadní bílá. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 48. obr. 7. — Západní Německo.

Anthophilaria, Hübn., Řecko, Rusko.

62. Lythria, Hübn. Červenopásník.

Drobní, ale silní motýlkové; přední kř. úzká, s krátkým, celokrajným lemem, žlutá s červenými nebo hnědými páskami, zadní živěji žlutá, tykadla ♂ dlouze hřebenitá. — Housenky protáhlé, válcovité, s plochou hlavou, zakukluji se v kypřím zámotku.

1. *Purpuraria, L.* Č. šťovíkový. Přední kř. nazelenale okrově žlutá, někdy skoro celá olivově zelená nebo celá červená, přední s 2 nachovými příčkami; zadní jsou pomerančová, u kořene trochu poprášená. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 48. obr. 8. — *Sanguinaria (Dup.)* — Hojný od května do srpna.

Housenka narudle hnědá s 2 tmavými čarami hřbetními s bílou boční, na šťovíku a j. od května do podzimu.

Plumularia, Fr. Alpy.

63. Ortholitha, Hübn. Vlnopásník.

Dosti velcí; přední kř. mají přímý kraj přední, jsou šedá nebo hnědá se zřetelným, příčkami vymezeným středovým polem; pole kořenové je děleno příčnou čarou, vlnovka bývá rovnoměrná, přední cíp je dělen tmavou čarou, až k vlnovce sahající. Zadní kř. bývají bledší, s kresbami slabšími nebo bez nich, jejich přední kraj sahá daleko přes vnitřní roh předních. — Tykadla u ♂ jsou krátce hřebenitá, makadla obvykle sahají daleko přes hlavu. — Housenky štíhlé, hladké, zakukluji se v zemi; žijí od podzimu do května, motýlové od června do srpna.

1. *Plumbaria, Hufn.* V. vřesový. Přední kř. popelavá až fialově šedá, hnědě poprášená, s černou tečkou středovou, silně klikatou, ale smývanou vlnovkou a rezavěhnědě děleným předním cípem; středové pole je málo tmavší, napřed širší, dvěma přímými, rezavě hnědými čarami vymezeno. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 48. obr. 9. — *Palumbaria Borh. Hübn. HS.* — *Luridata, Hufn.* — Hojný v červnu a červenci.

Housenka bělošedá s 3 tmavošedými čarami na každém boku, na vřesu, jeteli a j. do dubna.

Atlas motýlů.

2. *Cervinata*, W. V. Přední kř. barvy srně srsti, na počátku lemového pole světlejší, s černě děleným cípem a bělavou vlnovkou. — 1·8 až 2 cm. — Tab. 48. obr. 10. — Jižní Německo, od července do září.

Housenka zelená s jemnými chloupky je v zářezech a vezpod bělavě šedá; na slezu v červnu a červenci.

3. *Limitata*, Scop. V. sveřepový. Přední kř. kalně žlutá, do olivova, s tmavými, mdlými příčkami a černě děleným cípem; středové pole načernalé šedé, zadní kř. jasné šedá, se světlým, tmavě děleným pruhem obloukovým. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 48. obr. 11. — *Mensuraria*, W. V. — *Chenopodiata*, L. Esp. — Hojný od června do srpna.

Housenka žlutošedá na travách do května.

4. *Moeniata*, Scop. Kř. narudle popelavá s jemným černým bodem středovým a černě děleným cípem; středové pole tmavé, na krajích široce olivově hnědé, 2 bílými čarami vroubené, uprostřed se silným, přístřeným výběžkem proti lemu. — 1·6 až 1·7 cm. — Tab. 48. obr. 12. — *Angulata*, Hufn. Hein. — V červenci a srpnu.

Housenka popelavá s tmavými čarami podélnými má na bocích načernalé skvrny; na výtečníku do června.

5. *Bipunctaria*, W. V. Přední kř. popelavá, s tmavými mdlými příčkami, dvěma černými body středovými a černě tečkovaným lemem; středové pole je tmavší, 2 vlnitými bělavými čarami vroubeno. — 1·7 až 1·9 cm. — Tab. 48. obr. 13. — Není vzácný v červenci a srpnu.

Housenka hnědošedá s jemnými chloupky má 3 tmavé čáry hřbetní; na jeteli, travách a j.

Coarctata, F. Alpy, Slezsko. — *Coclinaria*, Grasl., Pyreneje. — *Peribolata*, Hübn. Francie, Španěly. — *Proximaria*, Ramb., Korsika. — *Obvallaria*, Mab., Korsika. — *Burgaria*, Ev., Ural. — *Vicinaria*, Dup. Švýcarský, jihovýchodní Francie.

64. Mesotype. Hübn. Vlnopásník.

Drobní, ale dosti silní motýlové, mají na předních křídlech skoro přímé, tmavé příčky jako *Ortholitha*; křídla jsou celokrajná, zadní se slabšími kresbami. — Housenky tenké, tyčinkovité, s plochou hlavou.

1. *Virgata*, Hufn. V. širokřídlý. Přední kř. bělošedá, poprášená, s černou tečkou středovou a černě děleným cípem: středové pole je vroubeno 2 rovnoběžnými, přímými, hnědošedými páskami, z nichž přední směrem ku kořenu, zadní na obou krajích je bělavě lemována. — 1 až 1·1 cm. — *Lineolata*, Hübn. HS. — Dostí rozšířen, ale nikoli hojný v dubnu a květnu a zase v červenci a srpnu.

Housenka rudohnědá s tmavou čarou hřbetní a boční, tato je dole jasně žlutě lemována; na svízlech v červnu a na podzim.

65. Minoa, Boisd. Stejnobarvec.

Drobní motýlové; přední kř. podlouhle trojhranná, všecka kř. celokrajná, jednobarvá; tykadla ♂ krátce brvitá. — Housenka krátká, tlustá, s jemnými chloupky, zakukluje se v řídkém zámotku.

1. *Murinata*, Scop. S. pryšcový. Křídla jednobarevně bledě šedá jako srst myši. — 9 až 10 mm. — Tab. 48. obr. 14. — *Euphorbiata*, F. — *Fuscata*, Hufn. — Hojný v květnu a červnu a zase v srpnu a září.

Housenka špinavě zelená, s černými a bílými tečkami a hnědou hlavou, žije na pryšcích v červenci a na podzim.

66. Odezia, Boisd.

Drobní a slabí motýlové, křídel celokrajných, stejné barvy; zadní jsou okrouhlá, žilka 8. jde od kořene až před přední roh středové buňky těsně podle přední žilky středové. — Housenka tenká, podobná řapiku listovému, se zakukluje v zámotku.

1. *Atrata*, *L.* Křídla černá, bez kreseb, přední s bílými třásněmi kolem předního cípu. — 1·3 až 1·6 *cm.* — *Chaerophyllata*, *L.* — Tab. 48. obr. 15. — Na horách v červnu a červenci.

Housenka zelená žije v květnu na krablicích.

Tibiale, *Esp.*, velmi vzácný.

67. Siona, Dup.

Všecka křídla táhlá, celokrajná, lem předních dlouhý, prohnutý, žilka 8. zadních jde těsně podle přední žilky středové, neúplně s ní spojena; tykadla bez zoubků.

1. *Decussata*, *Borkh.* Kř. bělavá nebo jako kouř hnědá (*Fortificata*, *Tr.*), s hnědošedými žilkami a 2 silně prohnutými příčkami; třásně hnědě skvrnitě. — 1·6 až 1·9 *cm.* — Tab. 48. obr. 16. — U Vídně v červnu.

68. Lithostege, Hübn.

Prostřední, štihlí motýlové, křídel užších než u *Siona*, zadní trochu prodloužená, a proti předním malá, se stejně dlouhým krajem předním a vnitřním. Tykadla jsou štětinovitá, u ♂ s krátkými brvami. — Housenky tenké, tuhé, zakuklují se na povrchu země.

1. *Griseata*, *W. V.* Kř. bělošedá, mdle šedým práškem zatemnělá, přední s tmavým stínem, který přední cíp rozděluje. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 48. obr. 17. — Vzácný v květnu.

Housenka zelená nebo narudlá má tmavou čáru hřbetní a tmavý pruh boční, na hulevníku mnohohodilném v červnu a červenci.

2. *Farinata*, *Hufn.* Křídla bílá, bez kreseb, přední slabě do šeda. — 1·7 až 1·9 *cm.* — Tab. 48. obr. 18. — *Nivearia*, *W. V.* — Vzácný od května do července.

Duplicata, *H. Rusko.*

69. Anaitis, Boisd. Hnědopásník.

Dosti velcí až dosti malí motýlové křídel protáhlých, celokrajných; lem předních je dlouhý, jejich barva zelená, s 2 nebo 3 hnědými příčnými čarami; zadní jsou úzká, sahají daleko přes vnitřní roh předních, bez kreseb. Tykadla ♂ mají velmi krátké brvy. — Housenky trochu sploštěné, na bocích řasnaté, zakuklují se na zemi v kyprém zámotku.

1. *Plagiata*, *L. H.* vlnočárný. Přední kř. popelavá, v cípu rezavě hnědou čárkou dělená s hnědými, ve 2 pásy splývajícími vlnovkami, zadní kř. jasně šedá. — 1·6 až 1·9 *cm.* — Tab. 48. obr. 19. — Není vzácný od června do září.

Housenka jako měď hnědá, s tmavou čarou hřbetní a jasně žlutým pruhem bočním žije na třezalce od května do července.

2. *Paludata*, *Thunb.* Kř. šedá jako srnčí srst. — Tab. 48. obr. 20. — Laponsko, Finsko.

Praeformata, *Hüb.*, vzácný. — *Simpliciata*, *Tr.* Alpy, Pyreneje, Dalmacie, Řecko. — *Lithoxylata*, *Hüb.*, francouzské Alpy. — *Boisduvaliata*, *Dup.*, Rusko. — *Imbutata*, *Hüb.* Alpy, severní Evropa.

70. *Chesias*, *Tr.* Hnědopásník.

Jako u předešlého, přední kř. bez kreseb, nebo s příčnými nebo podélnými pruhy. — Housenky štihlé, zakukluji se na zemi nebo v zemi.

1. *Spartiatia*, *Füssly*. H. běločárný. Přední kř. šedá, na lemu hnědá, s jasným, vzaďu bílým a širším pruhem podélným, který sahá pod předním krajem až do cípu a s dvěma velkými, rezavě lemovanými skvrnami na vnitřním kraji a ve prostřed. — 1·6 až 1·9 *cm.* — Tab. 48. obr. 21. a. b. — Hojný v září a říjnu.

Housenka tmavozelená s tmavou, jasněji lemovanou čarou hřbetní, bělavou čarou vedle hřbetu a na boku, žije na výtečniku v květnu a červnu.

2. *Rufata*, *F.* Přední kř. světlošedá, s rezavě hnědě michanou, černě lemovanou páskou před středem a rezavěhnědou páskou za středem, provázenou na straně lemové bílými a černými tečkami. — *Obliquaria*, *Borkh.* — 1·3 až 1·7 *cm.* Tab. 48. obr. 22. — Vzácný v dubnu a květnu.

Zelená housenka má světlý žlutý pruh boční; žije na kručinkách v červenci a srpnu.

71. *Lobophora*, *Curt.* Vlnopásník.

Prostřední i menší motýlové, mají přední kř. široká nebo táhlá, celokrajná s tmavými příčnými čarami, jasně vyplněnými, dvojitým pruhem příčným před středem a za středem a se světlou vlnovkou; v lemu jsou dvojitě černé tečky. Poměrně malá zadní kř. jsou úzká, světlejší a skoro bez kreseb, a mají kožovitý lalok u kořene; tykadla u ♂ mají krátké brvy. — Housenky válcovité mají ploché břicho a dva hroty u řitě, zakukluji se mezi mechem a listím.

1. *Carpinata*, *Borkh.* V. habrový. Všecka křídla protáhlá, přední světle šedá, s nahnědlými, vlnovitými dvojitými příčkami, středové pole je lemováno 2 málo tmavšími, u předního kraje zřetelnějšími páskami; středová skvrna podobá se čárce. Zadní kř. jsou bělošedá, makadla krátká. — 1·6 až 1·8 *cm.* — Tab. 48. obr. 23. — *Lobulata*, *Hüb.* *HS.* — Hojný v dubnu a květnu.

Housenka tmavozelená se širokým nažloutlým pruhem bočním žije na vrbách, topolech a j. v červenci a srpnu.

2. *Halterata*, *Hufn.* V. osýkový. Přední kř. šedá, černě poprášená s tmavšími vlnovkami, v poli kořenovém s černošedou příčnou páskou; za polem středovým je příčka světlá, která dělá pod předním krajem ostrý, a pod středem dva zaokrouhlené výběžky směrem k lemu. Zadní kř. bělavá, na lemu úzce šedá. Jasně žluté exempláře s načernalou páskou kořenovou a vnější udávají se jako odr. *Zonata*, *Thunb.* — 1·3 až 1·5 *cm.* — *Hexapterata*, *W. V. Hüb.* *HS.* — Dosti rozšířený druh v dubnu a květnu.

Housenka zelená se žlutým pruhem bočním a hroty řitními žije na vrbách a osýkách v srpnu a září.

3. *Sexalisata*, *Hüb.* V. vrbový. Přední kř. hnědošedá s 2 bělavými, rezavěžlutou čarou proniknutými příčkami, mezi nimi je středové pole v polovici

u předního kraje zatemněno; vlnovka bílá je rovnoměrně klikatá, zadní kř. bělavá, u ♀ šedá. — 1 až 1·2 cm. — *Sexalata*, Vill. — Hojný v červnu.

Housenka bělavě zelená má 3 bílé čáry hřbetní a bílý pruh boční; žije na vrbách v srpnu a září.

Polycommata, Hüb., v jižním Německu. — *Externata*, H.S. Bulharsko. — *Sabinata*, Hüb., jižní Alpy. — *Sertata*, Hüb., Alpy. — *Appensata*, Ev. Bavorsko. — *Viretata*, Hüb., Vzácný.

72. Sparta, Staud.

Tykadla u ♂ dlouze hřebenitá, u ♀ nitkovitá; přední kraj předních křídel skoro tak dlouhý jako vnější. Zadní kř. menší, úzká, mají u kořene u ♂ přívěsek provázkovitý.

1. *Paradoxaria*, Staud. Přední kř. zelená, zadní zelenavě bílá. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 48. obr. 24. — V horách v Necku a na Sicilii.

Malacodea regelaria, Tgstr. Laponsko.

73. Cheimatobia, Steph. Vlnopásník.

Samečkové jsou prostřední velikosti, slabší, s útlými žilkami a hedbávitými šupinkami s kř. celokrajnými; samičky mají místo křídel jen krátké, třásnitě laloky. — Housenky mají podélné čáry.

1. *Brumata*, L. V. ovocný. Přední kř. u ♂ rudošedá se setřenými tmavými vlnovkami, zadní světleji rudošedá se setřeným pruhem středovým, který jde přes konec buňky středové. Přední kř. u ♀ dosahují $\frac{1}{4}$ délky těla, jsou hnědošedá s 2 tmavými příčkami. — ♂ 1·3 až 1·6 cm., ♀ 5 až 6 mm. — Tab. 48. obr. 25. a. b. c. ♂, d. ♀. — Hojný v ovocných sadech a na plotech od října do prosince.

Housenka zelená má na každém boku 3 bílé čáry podélné; žije v květnu na listnatých stromech, nejvíce na jabloních a třešních. Vyskytuje-li se hromadně, dělá velké škody ničením květů a ožíráním listů. Sadaři ovazují na počátku podzimu kolem pňů ovocných stromů pásy asi 15 cm široké z pevného papíru, které potírají kolomazí, nebo zvláštní lepkavou „mastí píďalkovou“ (*Brumataleim*). Housenka dorostlá spouští se se stromů po vlákně pavučinovém do země, kde se mění v pupu; vylíhlý motýl vylézá ze země. Sameček odletí do výše, samička však musí vylézt po kmene vzhůru, aby se dostala až na tenké větvičky, kde na pupeny snáší vajíčka. Při lezení po pních se nalepuje na lepkavé pásy a může se snadno zničit.

2. *Boreata*, Hüb. V. podzimní. Podobný, ale větší, přední kř. bělošedá s hnědožlutým náletem, zadní bělavá, jejich středový pruh jde za středovou buňkou; přední kř. u ♀ jsou málo delší než hrud, žlutošedá s tmavou příčkou. — ♂ 1·6 až 1·9 cm. — Tab. 48. obr. 26. — Hojný v lesích, v říjnu a listopadu.

Housenka rozeznává se od předešlé černou hlavou; na listnatých stromech, nejvíce na březích a jívách, v květnu a červnu.

74. Triphosa, Steph. Vlnopásník.

Větší motýlové útlých žilek a hedbávné holesku na širokých křídlech, přední jsou přirostlé a mají vypuklý, zčeřený lem, zadní táhlá mají přímý, přes zadek sahající kraj vnitřní a hluboce laločnatý vnější. Housenky tlusté, válcovité, zakuklují se v zemi.

4. *Sabaudia*, Dup. Kř. bělošedá, s tmavěji šedými příčkami; zadní bledší. — 2·2 až 2·5 cm. — Tab. 48. obr. 27. — Alpy, v srpnu.

2. *Dubitata*, L. V. trnkový. Přední kř. leskle hnědošedá, fialově mihaná, se žilkami tečkovanými, tmavými příčkami a bělavou, klikatou, nad vnitřním rohem rozšířenou vlnovkou. Zadní kř. jasně šedá, na lemu tmavší, mají černou čáru lemovou. — 2 až 2·5 cm. — Tab. 48. obr. 28. — Hojný v dubnu a květnu a potom v červenci a srpnu.

Housenka jasně zelená se 4 běložlutými čarami hřbetními a širokým žlutým pruhem bočním; na trnkách, řešetláku a j. v květnu a červnu a na podzim.

75. *Eucosmia*, Steph. Vlnopásník.

Podobný předešlému rodu, ale lem zadních kř. je slaběji zubatý nebo klikatý, vnitřní jejich kraj má u ♂ uprostřed silnou kadeř z chloupků.

1. *Certata*, Hübn. V. dřišťalový. Přední kř. hnědošedá, rezavěhnědě mihaná, se slabšími tečkami na žilkách; zadní kř. mají zřetelné příčky až skoro ku kořenu. — 2 až 2·3 cm. — Tab. 48. obr. 29. a. b. c. — Hojný v květnu.

Housenka nahnědlé šedá má tmavé čáry hřbetní a pomerančové skvrny na bocích; na dřišťalu v červnu a červenci.

2. *Undulata*, L. Kř. žlutobílá, na lemu světlehnědá, s četnými rovnoběžnými, silně zčeřenými hnědými příčkami a bílou, rovnoměrně klikatou vlnovkou. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 48. obr. 30. — V lesích na kamenech v červnu.

Housenka černošedá na vrších v září a říjnu

Montivagata, Dup. Alpy, Sierra Nevada.

75. *Scotosia*, Steph. Vlnopásník.

Oběma předešlým rodům podoben, ale roh předních kř. vystupuje ostřeji; zadní kř. mírněji zubatá nebo klikatá, na vnitřním kraji u ♂ není nic zvláštního.

1. *Vetulata*, W. V. Kř. hnědošedá se setřenými čeřitými příčkami a jasnými žilkami černě tečkovanými; středové pole kř. předních je vzadu omezeno světlou, prohnutou čarou. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 48. obr. 31. a. b. — V červnu a červenci.

Housenka modrošedá na řešetláku v listech do kornoutu svinutých v květnu a červnu.

2. *Rhamnata*, W. V. Kř. rezavě hnědá s četnými šedohnědými, nepatrně zoubkovanými příčkami, bělavou smývanou vlnovkou a černou čarou lemovou. Středové pole černošedé je vroubeno 2 světlými čarami. — 1·7 až 2 cm. — Tab. 48. obr. 32. a. b. — *Traversata*, Rott. — V červnu a červenci.

Housenka tmavohnědá na bocích žlutě a bíle kostkovaná žije na řešetláku a na trnkách v květnu.

3. *Badiata*, Hübn. V. šípkový. Přední kř. nachověhnědá, s černě děleným cípem, jemně klikatou, uprostřed ve skvrnu rozšířenou vlnovkou a jemnou tmavou čarou boční; středové pole je hlinožluté, na krajích s hnědými, tmavě dělenými páskami. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 49. obr. 1. a. b. — Hojný v dubnu a květnu.

Housenka zelená nebo hnědá s bílými tečkami a tmavou čarou boční má žlutou hlavu; na šípku v červnu a červenci.

77. *Lygris*, Hübn. Zubočárník.

Křídla široká s vypuklým lemem, zadní zaokrouhlená, přední s ostrým cípem předním, u ♂ vezpod při vnitřním kraji chvostek s chloupky do předu sčísnutými, před středem jsou dva příčné pruhy, které uzavírají páskovitý prostor.

Středové pole vzadu vystupuje, přední roh je dělen a pod ním je polovejčitá, tmavá skvrna lemová; zadní kř. jsou bledší, žilka 5. vyniká ze zadní polovičky žilky příčné.

1. *Reticulata*, *F.* Přední kř. černošedá s bílými žilkami; pole středové a lemové je omezeno bílými čarami. — 1·2 až 1·4 *cm.* — Tab. 49. obr. 2. — Vzácný v červnu a červenci.

Housenka zelená s červenou čarou hřbetní žije na netýkavce v říjnu.

2. *Prunata*, *L.* Z. švestkový. Přední kř. hnědá, klikatá, bíle vroubená, páska před středem a lemové pole je bledší; zadní kř. šedá mají 3 světlé klikaté čáry. — 1·7 až 1·9 *cm.* — Tab. 49. obr. 3. a. b. — Hojný v červenci a srpnu.

Housenka zelená nebo hnědá, na 2. kroužku napuchlá, rudohnědá, má na 4. až 10. kroužku bílé trojhranné skvrny; žije na rybízu, angreštu, trnkách a j. v květnu a červnu.

3. *Populata*, *L.* Z. osykový. Přední kř. okrově žlutá, mají pole kořenové a středové vroubené hnědými, klikatými čarami, zadní kř. bleděžlutá, jsou na lemu nahnědlá. — U odr. *Musauaria*, *Fr.* jsou přední kř. rezavě hnědá, skoro bez kreseb a mají pole středové fialově černé. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 49. obr. 4. — Hojný v červenci a srpnu.

Housenka jasně zelená má rudohnědou, ve skvrny rozšířenou čáru hřbetní: na borůvkách v květnu a červnu.

Pyropata, *Hüb.* Rusko. — *Testata*, *L.* po různu. — *Associata*, *Boisd.* v severní a západní Evropě.

78. *Cidaria*, Tr. Zubočárník.

Dosti velcí až i malí motýlové štíhlého těla a útlých žilek v křídlech; přední kř. jsou na venek velmi rozšířena s vypuklým vnějším krajem a obyčejně zaokrouhleným, zřídka vystupujícím předním rohem. Vnitřní kraj jejich je málo kratší než přední, vnitřní roh je zaokrouhlen. Zadní kř. většinou jsou zaokrouhlená, s přímočárnými trásněmi. Kresba předních kř. záleží obyčejně z několika zřetelných čar klikatých nebo vlnitých na světlejší půdě; z nich vzniká většinou tmavší pole kořenové a na venek klikatá páska středová. Zadní kř. mají stejné barvy i kresby jako přední, ale bývají bledší. Tykadla jsou u ♀ štětinkovitá, u ♂ dílem tenká, dílem s krátkými nebo delšími brvami, dílem hřebinkovitá. — Housenky většinou štíhlé a tenké se zakuklují na zemi nebo v zemi, často v zámotku.

1. *Fulvata*, *Forst.* Z. šipkový. Přední kř. živě okrově žlutá, středové pole rezavě hnědé a tmavošedě míchané, napřed klikaté, vzadu se silným výběžkem uprostřed; přední cíp je hnědě dělen, zadní kř. nažloutlá. — 1·1 až 1·4 *cm.* — Tab. 49. obr. 5. — Není vzácný v červenci a srpnu.

Housenka nahoře bělavě zelená, na bocích tmavozelená s bělavou čarou boční, na růžích v květnu.

2. *Ocellata*, *L.* Z. očkovaný. Přední kř. bílá, pole středové a kořenové namodralé popelavé; ono vystupuje slabě, je proniknuto tmavšími čarami s velkou černou skvrnou středovou; vlnovka je nezřetelná, zadní kř. jsou bílá. — 1·2 až 1·4 *cm.* — Tab. 49. obr. 6. — Hojný v červenci a srpnu.

Housenka hnědá má černě, bíle lemované skvrny úhlové a černý pruh boční, žije na svízeli v květnu.

3. *Bicolorata*, *Hufn.* Kř. bílá, bez příčky; kořen a velká skvrna uprostřed předního kraje hnědá, lemové pole se šedým náletem, pod cípem tmavší. — 1·1 až 1·4 *cm.* — Tab. 49. obr. 7. — *Rubiginata*, *F.* — V červenci a srpnu.

Housenka zelená s tmavým pruhem hřbetním na olších v květnu a červnu.

4. *Variata*, W. V. Barva i kresba velmi proměnlivá, přední kř. bělavá (odr. *Stragulata*, *Hüb.*), hnědošedá nebo žlutohnědá s tmavším polem kořenovým a středovým nebo barvy srnčí (odr. *Obeliscata*, *Hüb.*), nebo rezavěhnědé s rezavěčerveným polem kořenovým a středovým; toto je lemováno tmavými čarami, má vzadu slabé okrouhlé výběžky, nejdále vystupuje v 6. buňce. — 1·2 až 1·6 cm. Tab. 49. obr. 8. — Od června do srpna.

Housenka zelená s bílými čarami hřbetními a bočními na jehličnatých stromech v dubnu a květnu.

5. *Juniperata*, L. Podobný šedým exemplářům předešlého druhu, ale je menší, přední kř. má úžší, častěji popelavá, bez vlnovky; zadní kř. jsou na předním kraji delší než na vnitřním. — 1·1 až 1·3 cm. — Tab. 49. obr. 9. a. b. — V říjnu a listopadu.

Housenka zelená má žluté čáry podle hřbetu a černý, dole bíle vroubený pruh boční; na jalovci v červenci a srpnu.

6. *Siterata*, *Hufn.* Přední kř. mechově zelená, na pásce před středem a v poli lemovém růžově míchaná; zadní kraj středového pole je slabě, rovnoměrně zoubkovaný, vzadu u předního a vnitřního kraje je bělavý dvojitý pruh omezovací. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 49. obr. 10. — *Psittacata*, W. V. *Hüb.* *HS.* — Od září do května.

Housenka zelená má tmavou čáru hřbetní, mdle nažloutlou čáru boční a červené hroty řitní, na lipách, růžích a j. v květnu.

7. *Miata*, L. Podobný předešlému, ale má přední kř. živěji zelená, bez přimíšení rezavého; zadní kraj středového pole je zřetelněji zoubkovaný; zadní kř. jsou zeleně naběhlá. — 1·6 až 1·7 cm. — Tab. 49. obr. 11. — *Coraciata*, *Hüb.* Vzácný od září do května.

Housenka zelená na břízách, olších, dubech, v srpnu.

Dotata, L. vzácný. — *Simulata*, *Hüb.* Alpy. — *Cupressata*, *Hüb.* Švýcarsy. — *Ludificata*, *Staud.* Řecko. — *Taeniata*, *Steph.* Alpy.

8. *Truncata*, *Hufn.* Z. borůvkový. Velmi proměnlivý; přední kř. obvykle načernale šedá; středové pole široké, bělošedě poprášené s 2 tmavými zubatými čarami, napřed omezena hnědorudou páskou, vzadu bílou čarou; zadní kř. hnědošedá. Někdy bývá středové pole okrově žluté, nebo celý pruh černošedý se setřenými bílými příčkami. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 49. obr. 12. — *Russata*, *Borkh.* *Hüb.* *HS.* — Hojný od května do srpna.

Housenka zelená má tmavé čáry hřbetní a pruh boční a růžové hroty řitní; na různých bylinách v dubnu, květnu a v červenci.

9. *Olivata*, *Borkh.* Přední kř. mechově zelená, na kořenu a ve středovém poli hnědě míchaná, s tmavými čarami; středové pole sahá až k vnitřnímu kraji a má ostré výběžky, dvojitý pruh je úzký, bělavý. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 49. obr. 13. — V červenci a srpnu v pohořích.

Housenka špinavě hnědá žije na svízeli v květnu.

10. *Viridaria*, *Fabr.* Přední kř. bledě zelená, kořenové a středové pole omezeno černými čarami, na předním kraji ve skvrny trojhranné rozšířenými a čarami bílými vedle. — 1·3 až 1·6 cm. — Tab. 49. obr. 14. a. b. — *Miaria*, *Borkh.* *Hüb.* *HS.* — V červnu a červenci.

Housenka hrboletá, narudle žlutá, má dvojitou černou čáru hřbetní a černý pruh boční; na svízeli v květnu.

11. *Turbata*, *Hüb.* Přední kř. načernale šedá s nahnědlou páskou před středem a bělošedými dvojitými páskami a vlnovkami; zadní kř. čistě bílá s černošedou páskou lemovan. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 49. obr. 15. — Na Alpách, v červenci.

Firmata, Hübn., vzácný. — *Serraria, Z.* Laponsko, Rusko. — *Munitata, Hübn., Alpy, Harc.* — *Aptata, Hübn., Alpy.* — *Kollariaria, HS., Alpy.* — *Austriacaria, HS., Alpy* — *Tempestartia, HS., Alpy.* — *Aqueata, Hübn., Alpy.* — *Salicata, Hübn., Alpy,* jižní Německo. — *Disjunctaria, Loh., Španěly.* — *Frigidaria, Gnen., Laponsko* — *Alfacaria, Staud., Španěly.* — *Multistrigaria, Haw., Anglie, Holland, na písčinách.* — *Didymata, L.* po různu. — *Cambrica, Curt., Alpy, Harc, Krkonoše.* — *Vespertaria, Borkh., po různu, vzácný.* — *Incursata, Hübn. v horách.*

12. Fluctuata, L. Z. křenový. Přední kř. bělošedá, tmavě vlnitá, s černou skvrnou středovou; kořen a hořejší polovice středového pole tmavošedé barvy, toto je vroubeno 2 nestejně dělenými, u vnitřního kraje sblíženými dvojitými pruhy. Zadní kř. jsou jasně šedá, lem s černými tečkami. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 49. obr. 16. — Hojný od května do srpna ve dvou pokoleních.

Housenka hnědá má tmavé kresby v podobě X na hřbetě a černou čáru boční. žije na křenu, kapustě, v červnu, v srpnu a září.

13. Montanata, Borkh. Z. pýrový. Kř. bílá, přední s rezavě hnědým polem středovým, jež má v sobě hnědé čáry, uprostřed vystupuje a níže je zaškrveno, nebo i přerušeno; vlnovka je napřed šedě stínována. Odr. *Fuscomarginata, Staud.* má hnědé, široké vnější kraje, odr. *Lapponica, Staud.* jest menší, světlejší, skoro bez středové pásy. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 49. obr. 17. — Hojný od května do července.

Housenka jasně žlutošedá. má tmavou čáru hřbetní a bílý pruh boční; na různých bylinách, zejména na petrklíčích od května do července.

14. Quadrifasciaria, Cl. Přední kř. rezavě hnědošedá, setřeně tmavě vlnitá, středové pole načernalé, vzadu lemované bělavou čarou; zadní kř. nahnědle šedá, se slabými jasnými příčkami. — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 49. obr. 18. — *Ligustrata, Hübn. HS.* — V květnu, červnu a v srpnu.

Housenka jasně šedá má tmavou čáru hřbetní, vedle ní černé, klikaté čáry a načernalý dole bělavě lemovaný pruh boční; na různých bylinách v červenci a na podzim.

15. Ferrugata, Cl. Z. rezavý. Mění se velice dle barvy; přední kř. popelavá, žlutošedá nebo nažloutlá, pole kořenové a středové, které bývá různé šířky, černošedé nebo hnědočervené, často s pruhy dovnitř. Vlnovka je v buňce 4. a 5. černě vyplněna; zadní kř. šedá, tmavě vlnitá, tykadla u ♂ hřebinkovitá. — 1·1 až 1·3 cm. — Tab. 49. obr. 19. — Hojný v květnu, červnu a srpnu.

Housenka žlutošedá, napřed a vzadu s tmavými čarami podélnými, na středních kroužcích s tmavými čárkami křížovými. na svízlech v červnu a na podzim.

16. Suffumata, Hübn. Přední kř. hnědá se světlou, silně klikatou páskou před středem; středové pole je omezeno bělavými čarami, má černou skvrnu středovou a dvojitý zaokrouhlený výběžek. — 1·3 až 1·7 cm. — Tab. 49. obr. 20. — V dubnu a květnu.

Housenka žlutohnědá má jasný, přerušovaný pruh boční a na prostředních kroužcích úhly nazad otevřené; na svízlech v červenci.

17. Pomoeraria, Ev. Kořen př. kř. rezavý, středové pole šedé, na krajích páskovitě hnědé, napřed bílou čarou, vzadu širokou bílou páskou omezené; lemové pole je hnědé a šedě mchané. — 1·1 až 1·4 cm. — Tab. 49. obr. 21. — *Quadrifasciata, Tr. Hübn. HS.* — V dubnu a květnu.

Housenka zelená nebo šedá na netýkavce v srpnu.

18. Designata, Rott. Přední kř. popelavá, setřeně tmavě vlnitá, cip nedělený, pole kořenové a středové fialové, mezi bílými čarami. — 1·1 až 1·3 cm. — Tab. 49. obr. 22. — *Propugnata, F. Hübn. HS.* — V květnu a červnu.

Housenka rudošedá má pomerančové skvrny na hřbetě a žlutou čáru boční; na kapustě a zelí v září.

19. *Vittata*, *Borkh.* Křídla kostové barvy s jasnými s tmavšími, hnědými příčkami, z nich 3—4 před vlnovkou jsou ostřejší; lemové tečky jsou černé. Na předních kř. je široká, nahoře širší páska středová s černou tečkou uprostřed. — 1·1 až 1·3 cm. — Tab. 49. obr. 23. — *Lignata*, *Hübner*. *HS.* — V rákosí v květnu, červnu a zase v srpnu.

20. *Dilutata*, *Borkh.* Přední kř. bělošedá, poprášená, zřídka celá černohnědá (var. *Obscurata*, *Staud.*), s tmavými, ostře vlnitými čarami příčnými; středové pole je na krajích páskovitě hnědošedé, po obou stranách omezené jasnou, rovně dělenou páskou. — 1·6 až 1·9 cm. — Tab. 49. obr. 24. a. b. — Od září do dubna.

Housenka tmavozelená, v zářezích nažloutlá, má velice jemné bělavé čáry podélné; na listnatých stromech v květnu.

21. *Caesiata*, *Lang.* Přední kř. namodrale popelavá, někdy slabě žlutě poprášená, s tmavými příčkami; středové pole hnědošedé, na předním kraji a ve středu světlejší, na obou stranách s rovnými, zaokrouhlenými výběžky. — 1·6 až 1·8 cm. — Tab. 49. obr. 25. — V pohořích v červenci a srpnu.

Housenka šedozelená má trojhranné narudlé skvrny na hřbetě; na borůvce v květnu a v červnu.

22. *Tophaceata*, *Hübner*. Přední kř. popelavá; středové pole je tmavší, zvláště na zadním kraji, kde se v něm táhnou též černé čáry a kde má žlutý nálet: ve středu na něm jsou 2 silné výběžky. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 49. obr. 26. — Alpy, Krkonoše, v červenci.

Confixaria, *HS.*, velmi vzácný. — *Conspectaria*, *Mn.* Sicilie. Španěly. — *Unidentaria*, *Hw.* Německo severní, Anglie. — *Abrasaria*, *HS.*, na severu. — *Fluviata*, *Hübner*. U Vídně, Wiesbaden. — *Polata*, *Hb.* Laponsko. — *Flavicinctata*, *Hübner*. Alpy. — *Infidaria*, *Lah.* Alpy, pohoří jižního a středního Německa. — *Cyanata*, *Hübner*. Alpy. Krkonoše. — *Nobilaria*, *HS.* Alpy. — *Achromaria*, *Lah.*, Alpy. — *Incultaria*, *HS.* Alpy. — *Nebulata*, *Fr.* Alpy. — *Ibericata*, *Staud.*, Španěly. — *Verberata*, *Scop.* v horách. — *Senectaria*, *HS.*, Alpy. — *Sandosaria*, *HS.* Andalusie. — *Frustrata*, *Tr.*, Rakousy u Řezna. — *Cuprearia*, *HS.* Sicilie. — *Uniformata*, *Bell.*, Katalonie. — *Kalischata*, *Staud.*, Andalusie. — *Scripturata*, *Hübner*. Alpy. — *Rignata*, *Hübner*, jižní Německo. — *Admubraria*, *HS.*, Tyroly, Dalmacie. — *Alpicolaria*, *HS.*, Alpy. — *Picata*, *Hübner*, vzácný. — *Malvata*, *Ramb.*, Španěly, Francie. — *Basochesiata*, *Dup.* tamtéž. — *Corollaria*, *HS.* Dalmacie, Řecko. — *Permixtaria*, *HS.* Řecko, Španěly.

23. *Cucullata*, *Hufner*. Přední kř. v kořenové třetině černohnědá, s hnědočervenou, bělavými čarami lemovanou páskou, za ní jsou čistě bílá, v lemovém poli šedě a rezavě hnědě míchaná. Středové pole je vzaďu lemováno bílou, tmavě vroubenou čarou, a před ní je na předním kraji čára páskovitě tmavohnědá. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 49. obr. 27. a. b. c. — *Sinuata*, *Hübner*. *HS.* — V červnu.

Housenka nazelenale hnědá má široký žlutý pruh hřbetní a nažloutlou čáru boční; na svízlech v červenci a srpnu.

24. *Galiata*, *Hübner*. Přední kř. u kořene bělavá, jasně hnědě vlnitá, středové pole je vnitř šedé jako železo, na krajích nahnědlé, s dvojitém výběžkem; lemové pole je modrošedé, nahnědle míchané, v buňce 4. a 5. rezavě nahnědlé. — 1·2 až 1·5 cm. — Tab. 49. obr. 28. — V červnu a srpnu.

Housenka jasně žlutošedá má 3 tmavé čáry hřbetní a pleťový boční pruh; na svízlech v květnu a červenci.

25. *Sociata*, *Borkh.* Přední kř. šedá, středové pole hnědé, s výběžkem skoro pravouhlým nad středem; oba dvojité pruhy jsou bílé. — 1·2 až 1·4 cm. — Tab. 49. obr. 29. — *Alchemillata*, *Hübner*. *HS.* — Od května do července.

Housenka hnědošedá na svízlech v červenci a srpnu.

26. *Unangulata*, *Haw.* — Tab. 49. obr. 30. — Vzácný v červnu a červenci.

27. *Albicillata*, *L.* Z. malinníkový. Křídla bílá, na lemu šedě míchaná, se smývanou bílou zubatou vlnovkou; kořen předních a velká skvrna u předního jich kraje před cípem černohnědá, fialové modře vlnitá, středové pole vzadu vroubeno nezřetelnou dvojitou tmavohnědou, slabě zubatou čarou. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 50. obr. 1. a. b. c. — Není vzácný v květnu a červnu.

Housenka zelená s červenými skvrnami na hřbetě a žlutým pruhem bočním žije na ostružinách v srpnu a září.

28. *Procellata*, *F.* — Tab. 49. obr. 31. — Vzácný od května do července.

29. *Lugubrata*, *Staud.* Přední kř. černošedá, s tmavými příčnými čarami před středem a bílou, setřeně dělenou širokou páskou příčnou za středem a nestejně klikatou bělavou vlnovkou. — *Luctuata*, *Hüb.* — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 50. obr. 2. — V horských lesích v květnu, červnu a srpnu.

Housenka žije na vrbovce úzkolisté a horské v červenci a na podzim.

30. *Hastata*, *L.* Z. březový. Křídla černá s několika bílými, lomenými příčnými čarami a s bílou páskou za středem; tato uprostřed souvisí trojhrannou skvrnou s vlnovkou. — 1·4 až 1·6 *cm.* — Tab. 50. obr. 3. a. b. — Hojný v květnu a červnu.

Housenka hnědá s tmavou čarou hřbetní má často na bocích řadu žlutých podkov; na břízách v srpnu.

31. *Tristata*, *L.* Z. povázkový. Kř. nahnědle černá, s černou skvrnou středovou v bělavé půdě a bílou, na žilkách černě tečkovanou, od klikaté vlnovky oddělenou páskou za středem. Středové pole je šedě poprášeno, s černými čarami, uprostřed vystupuje; zadní kř. u kořene bělavá mají načernalé příčky a lem černý. — 1·3 až 1·4 *cm.* — Tab. 50. obr. 4. — Od května do července.

Skořicově hnědá housenka od srpna na svízelích.

32. *Luctuata*, *Hüb.* Kř. černá s bílou, na žilkách černě tečkovanou páskou za středem a s bílými tečkami místo vlnovky. — 1·1 až 1·2 *cm.* — Tab. 50. obr. 5. *Tristata*, *Hüb.* — V květnu a červnu.

Housenka nažloutle hnědá žije na svízelích od července do srpna.

33. *Molluginata*, *Hüb.* Z. syřišťový. Kř. šedá, přední s tmavými čířitými příčkami, středové pole na krajích nahnědlé, uprostřed slabě vystupující mezi 2 bílými dvojitými pruhy; v cípu je bělavá skvrnka. — 1·3 až 1·6 *cm.* — Tab. 50. obr. 6. — Hojný v květnu, červnu a v srpnu.

Housenka jako prst hnědá, má černou čáru hřbetní. vedle ní bílé čárky šikmé a šedo-hnědý pruh boční: žije na svízeli v červnu a září

34. *Alchemillata*, *L.* Přední kř. světle rezavěhnědá s 2 bílými, dělenými skvrnami při vnitřním kraji u kořene a před středem; dvojitá páska je úzká, bílá, ostře oddělená. — 1 *cm.* — Tab. 50. obr. 7. — *Rivulata*, *Hüb.* *HS.* — V červnu a červenci.

Housenka žlutozelená s 2 červenými čarami hřbetními na květech a plodech konopice rolní, hluchavek a j. v srpnu a září.

Rivata, *Hüb.*, vzácný. — *Alaudaria*, *Fr.* Alpy. — *Thulearia*, *BS.* Island. — *Subhastata*, *Nick.* v hornatých krajinách. — *Funerata*, *Hüb.* francouzské Alpy. — *Affinitata*, *Steph.* vzácný v hornatých krajinách. — *Hydrata*, *Tr.* — *Lugdunaria*, *HS.* Francie, Uhry. — *Unifasciata*, *Haw.*, vzácný. — *Minorata*, *Tr.* Alpy.

35. *Adaequata*, *Borkh.* Z. světlíkový. Přední kř. šedá, středové pole načernalé, často jen na předním kraji, s černou skvrnou středovou a slabým dvojitým výběžkem ve středu; vlnovka bílá, zubatá, v buňce 5. a 6. černě skvrnitá. Zadní kř. šedě naběhlá, na lemu tmavší. — 9 až 1·1 *mm.* — Tab. 50. obr. 8. — *Blandiata*, *Hüb.* — Hojný v květnu a červnu.

Housenka tlustá, zelená, má trojhranné červené skvrny na hřbetě a žlutavě zelený pruh boční; na květech světlíku (*Euphrasia* off.) v září.

36. *Albulata*, W. V. Z. kokrhelový. Přední kř. bledě šedožlutá, zřídka šedá (odr. *Griseata*, *Staud.*), tmavě vlnitá, středové pole bez tečky středové, má uprostřed slabý dvojitý výběžek; vlnovka bílá, krátce klikatá. Zadní kř. bělavá, na lemu tmavší. — 1 až 1.1 cm. — Tab. 50. obr. 9. — *Nievata*, *Steph.* — Hojný v červnu.

Housenka tlustá, bělavě zelená, má tmavozelený pruh hřbetní a boční; v tobolech luštěnce v červenci a srpnu.

37. *Candidata*, L. W. V. Kř. bílá, přední s 5, zadní s 3 nahnědle žlutými vlnitými příčkami, lem s černými tečkami. — 9 až 10 mm. Tab. 50. obr. 10. — *Albulata*, *Rott.* — V květnu a červnu.

Housenka jasně zelená má červenou číru hřbetní na prvním a prostředním a červené skvrny boční na ostatních člancích; na buku a habru v srpnu a září.

38. *Tastacea*, *Don.* Přední kř. bělavá s hnědými vlnitými příčkami a rezavými pruhy na krajích pole středového; vlnovka je mezi 2 vlnitými tmavými čarami. Zadní kř. slabě skvrnitá, v lemu tmavé měsíčky. *Sylvata*, *Hüb.* — 1.1 až 1.4 cm. — Tab. 50. obr. 11. — Vzácný, od května do července.

Housenka lilakové barvy na olších v srpnu.

39. *Luteata*, W. V. Kř. okrově žlutá s tmavohnědou tečkou středovou, přední s 6, zadní s 3 okrově hnědými příčkami; uprostřed trásní hnědá skvrna. — 9 až 10 mm. — Tab. 50. obr. 12. — V květnu a červnu.

Housenka jasně žlutohnědá v jehnědách olšových.

40. *Bilineata*, L. Z. kopřivový. Kř. jasně zlatožlutá, hnědě vlnitá, středová pole 2 bílými příčkami omezeno, uprostřed vystupuje. — 1.2 až 1.4 cm. — Tab. 50. obr. 13. — Hojný od června do srpna.

Housenka zelená s tmavou čarou hřbetní, bílými čarami vedle hřbetu a bílým pruhem bočním žije na travách a různých bylinách v dubnu a květnu.

41. *Sordidata*, F. Z. borůvkový. Mění barvu i kresbu. Přední kř. obyčejně špinavě zelená, silně rezavě rudě mihaná, se 4 černošedými, nepravidelně hranatými nebo ve skvrny rozběhlými příčkami u kořene, před středem, za středem a u vlnovky, která bývá černá, klikatá; cíp přední je černě dělen. — U odr. *Infusata*, *Staud.* jsou přední kř. skoro celá černošedá. — *Elutata*, *Hüb.* — 1.2 až 1.4 cm. — Tab. 50. obr. 14. — Hojný v červenci.

Housenka žlutošedá s 3 světlými čarami hřbetními a světlým, žlutočerveně skvrnitým pruhem bočním žije na vrbách, olších, borůvkách a j. v květnu a červnu.

42. *Trifasciata*, *Borkh.* Přední kř. hnědošedá, kořen a větší zadní část středového pole barvy popelavé; lemové pole s tmavými klikatými čárkami a černými proužky pod předním cípem. — *Impluviata*, *Hüb.* — 1.4 až 1.7 cm. — Tab. 50. obr. 15. — Dostí vzácný v květnu.

Housenka žlutošedá v září na olších.

43. *Capitata*, *HS.* Má hlavu, střed hřbetu a zadek okrově žlutý, křídla černošedá. — 1.2 až 1.4 cm. — Tab. 50. obr. 16. — Vzácný.

44. *Corylata*, *Thunb.* Z. lískový. Přední kř. bělavá, olivověžlutě mihaná a hnědě poprášená; pole kořenové a středové je tmavohnědé, klikatými bílými čarami omezené; na poli středovém jsou silné dvojité výběžky pod předním krajem a ve prostřed. — 1.3 až 1.5 cm. — Tab. 50. obr. 17. — *Ruptata*, *Hüb.* *HS.* Není vzácný, v červnu.

Housenka žlutošedá, nahoře narudlá, má napřed a vzadu červenou čáru hřbetní a bílou boční, na lipách a trnkách v září.

45. *Berberata*, W. V. Přední kř. fialově narudle šedá, s 2 tmavohnědými příčnými pásy u kořene a napřed v poli středovém; začátek podobného pásu je pod předním krajem na konci pole středového. — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 50. obr. 18. a. b. c. — V květnu a srpnu.

Housenka s nádory, žlutohnědá nebo šedá, na dřšťálu v červnu a na podzim.

46. *Nigrofasciaria*, Göze. Přední kř. bledě fialově červená, ve středovém poli bělavá s tmavou, lomenou příčkou před středem; středové pole má vzadu u předního kraje hnědou skvrnu, od níž vychází prohnutý načernalý pruh až k lemu ku 4. žilce. — *Derivata*, Borkh. — 1·4 až 1·5 cm. — Tab. 50. obr. 19. a. b.

Housenka jasně zelená s červenavou hlavou na růžích v červenci.

47. *Rubidata*, F. Z. svízelový. Přední kř. rudá, pole kořenové a středové černošedé, toto v půlce při vnitřním kraji vzadu jasně šedé se 4 okrouhlými výběžky; zadní kř. jasně šedá. — 1·1 až 1·2 cm. — Tab. 50. obr. 20. — Dosti rozšířený druh v květnu a červnu.

Housenka šedá, napřed a vzadu s černou čarou hřbetní, jinde s černými čarami uhlovými; na svízlech v srpnu a září.

Nymphulata, Guen., Andalusie. — *Blomeri*, Woodl., velmi vzácný. — *Decolorata*, Hübn., po různu. — *Obliterata*, Hufn., místy. — *Bistrigata*, Tr., jižní Evropa. — *Literata*, Don., Švýcarský, jižní Německo. — *Silacea*, Hübn., po různu. — *Alhambrata*, Staud., Španělsko.

48. *Sagittata*, Fabr. Přední kř. rudohnědá, s bílou skvrnou před středem lemu, kořen a středové pole barvy načernalé s bílou obrubou; středové pole je do předu zaokrouhleně vykrojeno a vzadu vybihá nad středem dlouhým zubem. — 1·3 až 1·5 cm. — Tab. 50. obr. 21. — *Bidentata*, Rott. — Vzácný, v červnu a červenci.

Žlutozelená housenka s tmavozelenými a načervenalými kresbami žije na žlutýchách (*Thalictrum*) na podzim.

49. *Comitata*, L. Z. mochnový. Přední kř. vzadu vypuklá, jasně okrová s mdlými příčkami a černým bodem ve středu; středové pole mají nahnědlé, velmi široké, 2 bělavými čarami lemované, uprostřed s pravouhlým výběžkem. V lemu jsou tmavé tečky. — 1·4 až 1·7 cm. — Tab. 50. obr. 22. — *Chenopodiata*, Hübn. HS. — Nezřídka od června do srpna.

Housenka žlutozelená, načernala strakatá se žlutošedým pruhem bočním žije na merlicích v září.

Lapidata, Hübn., velmi vzácný v záp. Němcích. — *Polygrammata*, Borkh., vzácný. — *Aquata*, Hübn., severní Německo.

50. *Vitalbata*, Hübn. Křídla světle hnědá, na předním kraji barvy slonoviny s hojnými rezavěhnědými, ve středovém poli tmavohnědými příčkami a se silnými černými tečkami ve středu a na lemu. — 1·4 až 1·6 cm. — Tab. 50. obr. 23. — V červnu a červenci.

Housenka namodralé zelená žije na pleménku plotním v srpnu a září.

Corticata, Tr., v jižních Němcích. — *Tersata*, Hb. v červnu a červenci po různu. — *Exoletaria*, HS. Sicilie. — *Aemulata*, Hübn., v Bavořích. — *Calligrapharia*, HS. jižní Alpy.

78. Collix, Guen. Páskokřídlec.

Podobá se následujícímu rodu, ale má lem zoubkovaný, pod př. cípem zadních křídel silněji vykrojený.

1. *Sparsata*, *Tr.* Křídla šedá mají tmavé vlnité příčky, bílou, klikatou vlnovku a na žilkách černé a bílé tečky. — 1 až 1.1 cm. — Tab. 50. obr. 24. — V červnu a červenci.

Housenka jasně zelená má 5 bílých čar hřbetních a široký žlutý pruh boční; na vrbině (*Lysimachia*) v srpnu a září.

79. *Eupithecia*, *Curt.* Páskokřídlec.

Malí a útlí motýlové; na předních kř. je přední kraj delší, vnější a vnitřní stejný. Barva je šedá nebo nahnědlá, zřídka bílá, s tmavými, vlnitými příčkami, z nichž 3 a 3 objímají světlý pás před středovým polem a za ním a jiné 2 nebo 3 polem týmž procházejí. — Housenky štihlé mají boční hranu vyvýšenou, mění kresby; většinou žijí na květech a plodech hlavně rostlin okoličnatých; zakuklují se na zemi nebo v zemi v zámotku.

1. *Oblongata*, *Thunb.* P. srpkový. Přední kř. bílá, v lemovém poli nahnědle naběhlá s velkým černým měsíčkem uprostřed. — 9 až 11 mm. — Tab. 50. obr. 25. a. b. — *Signata*, *Hein.* *Centaureata*, *W. V.* — Není vzácný v červnu a červenci.

Housenka nažloutlá nebo bílá má krvavý pruh hřbetní s oblouky červenými na květech rostlin okoličnatých v září.

Gratiosata, *HS.* *Sardinia*. — *Gueneata*, *Mill.*, Francie. — *Breviculata*, *Donz.* jižní Evropa. — *Extremata*, *Fabr.*, Bavorsko. — *Glaucomicata*, *Mn.*, Korsika. — *Irriguata*, *Hüb.*, vzácný. — *Insigniata*, *Hüb.*, vzácný. — *Carpophagata*, *Mam.* Španělsko.

2. *Venosata*, *Fabr.* Přední kř. narudle popelavá, s 2 bělavými příčnými páskami a s 2 černými čarami příčnými. — 9 až 11 mm. — Tab. 50. obr. 26. — Vzácný v květnu a červnu.

Housenka na silence nadmutá a knotovce večerní.

Silenicolata, *Mab.*, Korsika. — *Alliaria*, *Stgr.* Harc, Uhry. — *Subnotata*, *Hüb.*, roztroušeně. — *Pulchellata*, *Steph.*, Harc, Černošice. — *Laquaearia*, *HS.*, vzácný.

3. *Linariata*, *W. V.* Přední kř. v poli kořenovém a přední polovici lemového usňově žlutá s páskou rezavěhnědě míchanou, zadní kř. šedá. — 9 až 10 mm. — Tab. 50. obr. 27. — Není vzácný v červnu a červenci.

Zelená housenka na květech a plodech květele a náprstniku hlinožlutého od června do srpna.

4. *Pusillata*, *W. V.* P. borový. Přední kř. přirostřená, kostové barvy, šedě poprášená, v lemovém poli hnědošedá, s černou skvrnou středovou a tmavými skvrnami při předním kraji; zadní kř. uťatá, bělavá, na lemu šedá. — 10 až 11 mm. Hojný v květnu.

Zelená housenka s tmavými čarami podélnými žije v červenci na jehličnatých stromech.

5. *Abietaria*, *Göze*. P. šiškový. Přední kř. mají zaokrouhlený př. cíp, jsou bělošedá, v pásce na konci pole kořenového a před vlnovkou špinavě rezavěrudá. Makadla sahají daleko před hlavu. — *Strobilata*, *Borkh.* — 9 až 11 mm. — Tab. 50. obr. 28. — Hojný v květnu a červnu.

Housenka narudle hnědá, tmavě tečkovaná, žije v šíškách smrkových v červenci a srpnu. Má pravidelný počet nožiček a nedělá při lezení pídí.

Togata, *Hüb.*, vzácný. — *Debiliata*, *Hüb.*, vzácný. — *Coronata*, *Hüb.*, též vzácný.

6. *Rectangulata*, *L.* P. ovocný. Křídla široká, zaokrouhlená, zelená s tmavými příčnými čarami; přední jsou v poli středovém šedě míchaná a mají černý bod středový. — 9 až 10 mm. — Tab. 50. obr. 29. — Hojný v červnu.

Zelená housenka má červený pruh hřbetní a nažloutlou čáru boční; žije v květech jablonových v květnu a dělá škodu.

Scabiosata, *Brkh.*, po různu. — *Denticulata*, *Tr.*, v jižních a západních Němcích. — *Millefoliata*, *Rössl.*, tamtéž. — *Biornata*, *Christ.*, východní Rus. — *Succentaria*, *L.*, po různu. — *Subfulvata*, *Haw.*, vzácný. — *Lentiscata*, *Mab.*, Korsika. — *Scopariata*, *Ramb.*, Itálie, Francie.

7. Manata. *Hüb.*, *P.* vřesový. Přední kř. úzká a ostrá, šedohnědá, bělavě mihaná, žlídka jednobarevně zelená, s černavým bodem uprostřed za bílou skvrnou; přední cíp je rozdělen bělavou čtou. Zadní kř. šedá mají bílou dvojitou příčku a vlnovku. — 9 až 10 mm. — Tab. 50. obr. 30. — Hojný v květnu.

Housenka růžová s tmavým pruhem hřbetním, s příčnými a šikmými pruhy žije na vřesu od července do září.

Hyperboreata, *Staud.*, Laponsko.

8. Innotata, *Hufn.* Přední kř. úzká a ostrá, nahnědle šedá s černou skvrnou středovou a černými skvrnami při předním kraji. Vlnovka bělavá dělá pod předním krajem bílé *W*. — 9 až 12 mm. — Tab. 50. obr. 31. — V květnu a červenci.

Housenka zelená s bílými čarami šikmými a nachovými a fialovými skvrnami žije na černobýlu v červnu a říjnu.

Tamarisciata, *Freyer.*, Bavorský Porýnsko. — *Fraxinata*, *Crew.*, Německo. — *Extensaria*, *Fr.*, Rusko. — *Nepetata*, *Mab.*, jižní Německo. — *Graphata*, *Fr.*, Rakousy. — *Scriptaria*, *Hüb.*, Alpy. — *Mayeri*, *Mann.*, Rakousy. — *Riparia*, *HS.*, Dalmacie, Andalusie. — *Spissilineata*, *Melzn.*, Dalmacie. — *Pygmaeata*, *Hüb.*, vzácný. — *Ultimaria*, *Boisd.*, Francie, Itálie. — *Peyerimhoffata*, *Mill.*, Francie, Španěly. — *Isogrammata*, *HS.*, vzácný. — *Tenuiata*, *Hüb.*, po různu. — *Inturbata*, *Hüb.*, Bavorský, Rakousy. — *Subciliata*, *Gn.*, vzácný. — *Plumbeolata*, *Haw.*, místy. — *Valerianata*, *Hüb.*, vzácný. — *Immundata*, *Zell.*, Bavorský. — *Cauchyata*, *Dup.*, Německo.

9. Satyrata, *Hüb.*, *P.* hořcový. Křídla rovnoměrně narudle šedá, přední úzká, s malým černým bodem středovým a bílými tečkami na žilkách; pásy a příčky jsou málo znatelné. — 10 až 11 mm. — Tab. 50. obr. 32. — Všude hojný v květnu a červnu.

Housenka jablečně zelená nebo bělavá má krvavé skvrny na hřbetě a žije na svízeli, smldinci, hořcích a j. v červenci a počátkem srpna.

Veratraria, *HS.*, Alpy — *Helveticaria*, *Boisd.*, málo kde. — *Castigata*, *Hüb.*, místy hojný. — *Trisignaria*, *HS.*, vzácný. — *Selinata*, *HS.*, v záp. Němcích. — *Virganreata*, *Crew.*, západní Německo, Anglie. — *Vulgata*, *Haw.*, místy. — *Campanulata*, *HS.*, po různu. — *Albipunctata*, *Haw.*, rozšířen místy. — *Actaeata*, *Hofm.*, Bavorský. — *Assimilata*, *Guen.*, Anglie, Holland, Francie. — *Minutata*, *Guen.*, záp. Německo, Anglie.

10. Absinthiata, *Cl.* Přední křídla světle fialověhnědá s černou čarou uprostřed a 3 černými skvrnami u předního kraje; zadní kř. jsou narudle šedá. — 9 až 12 mm. — Tab. 50. obr. 33. — V červenci.

Housenka špinavě masově červená žije na černobýlu, řebříčku a j. v září a říjnu.

11. Indigata, *Hüb.*, *P.* jedlový. Přední kř. úzká a ostrá, jasně narudle šedá s velkou černou skvrnou uprostřed a setřenými šedými, u předního kraje v temné skvrny rozšířenými příčkami. Zadní kř. jsou bledá, skoro jednobarevá. — 9 až 10 mm. — Hojný v červnu.

Housenka zelenožlutá nebo žlutočervená s rudohnědou čarou na hřbetě, jasně žlutými čarami vedle hřbetu a bocích, žije na jehličnatých stromech.

12. Lanceata, *Hb.* Přední kř. úzká a ostrá, jasně rezavěhnědě šedá s bělošedým, ostře lomeným dvojitým pruhem před středem. — 9 až 10 mm. — Tab. 50. obr. 34. — *Hospitata*, *Tr.*, *HS.* — *Succenturiata*, *Hüb.* — V dubnu a květnu.

Housenka ožírá mladé výhonky smrkové.

Expallidata, *Guen.*, Anglie též záp. Německo, vzácný. — Pimpinellata, *Hüb.*, vzácný. — Constrictata, *Guen.*, vzácný. — Euphrosiata, *HS.*, severozápadní Německo-vzácný. — Gemellata, *HS.*, Alpy, Dalmacie. — Distinctaria, *HS.*, západní Německo. — Libanotidata, *Schl.*, u Jeny. — Heydenaria, *Staud.*, Švýcars. — Conterminata, *Zell.* Německo. Čechy. — Sextiata, *Mill.* — Altenaria, *Staud.*, Laponsko. Norvéžsko. — Lariciata, *Fr.* — Silenata, *Standf.*, Krkonoše. — Cocciferata, *Mill.* Francie. Španěly. — Abbreviata, *Steph.*, vzácný. — Dodoneata, *Guen.*, vzácný. — Exignata, *Hüb.*, místy vzácný. — Phoeniceata, *Ramb.* Francie, Španěly. — Oxycedrata, *Ramb.* Francie, Korsika. — Unedonata, *Mab.*, Řecko, Korsika, Katalonie — Rosmarinata, *Mill.*, Francie. — Sobrinata, *Hüb.*, místy. — Millierata, *Staud.*, Francie. — Exiceata, *Ramb.*, Piemont, Francie, Korsika. — Pumilata, *Hüb.*, západní a severní Německo.

Zkratky jmen autorů.

Assm. = Assmann.	Guen. = Guenée.	O. nebo Ochs. = Ochseneimer.
Bd. Boisd. = Boisduval.	Hatch. = Hatchet.	Pall. = Pallas.
Bell = Bellier de la Chavignerie.	Haw. = Haworth.	Panz. = Panzer.
Bergstr. = Bergsträsser.	Hb. nebo Hübn. = Hühner.	Payk. = Paykull.
Bon. = Bonelli.	Heeg. = Heeger.	Petag. = Petagna.
Bkh. nebo Borkh. = Borkhausen.	Hein. = Heinemann.	Rb. nebo Ramb. = Rambur.
Brd. = Bruand.	Her. = Hering.	Reutti = Reutti.
Cl. = Clerck.	Herr. nebo HS. = Herrich — Schaeffer.	Rogenh. = Rogenhofer.
Const. = Constant.	Heyd. = Heyden.	Rössl. = Rössler.
Cr. = Cramer.	Hoch. = Hochenwarth.	Rottb. = Rottenburg.
Crev. = Crewe. ¹	Hfm. = Hofmann.	Sc. = Scopoli.
Christ. = Christoph.	Hrbst. = Herbst.	Schiff. = Schiffermiller.
Curt. = Curtis.	HS. = Herrich — Schaeffer.	Schl. = Schläger.
Cyr. = Cyrilli.	Hufn. = Hufnagel.	Schn. = Schneider.
Dalm. = Dalman.	Hw. = Haworth.	Schr. = Schrank.
Don. = Donovan.	Ill. = Illiger.	Scrib. = Scriba.
Donz. = Donzel.	Kn. = Knoch.	Scop. nebo Scp. = Scopoli.
Dorf. = Dorfmeister.	Kretschm. = Kretschmar.	Sp. = Speyer.
Doubl. = Donbleday.	L. = Linné.	Standf. = Standfuss.
Dup. = Dupouchel.	Lah. = De la Harpe.	Staud. nebo Stgr. = Staudinger.
Esp. = Esper.	Lasp. = Laspeyres.	Steph. = Stephens.
Ev. nebo Evers. = Eversmann.	Latr. = Latreille.	Sulz. = Sulzer.
F. = Fabricius.	Led. = Lederer.	Tausch. = Tauscher.
F. R. = Fischer von Röslerstamm.	Lef. = Lefebvre.	Tgstr. = Tengstöm.
Fabr. = Fabricius.	Lng. = Lang.	Thunb. = Thunberg.
Fall. = Fallon.	Lew. = Lewin.	Tr. = Treitschke.
F. d. W. = Fisher de Waldheim.	Meig. = Meigen.	View. = Vieweg.
Forst. = Forster.	Mill. = Milliére.	Vill. = Villers.
Frr. nebo Fr. = Freyer.	Mn. = Mann.	Wall. = Wallegren.
Friv. = Frivaldszky.	Mab. = Mabile.	Wck. = Wocke.
Fssl. = Füssly.	Men. = Ménéttriés.	Wernb. = Wernburg.
Germ. = Germar.	Metzn. = Metzner.	W. V. = Wiener Verzeichnis.
Gn. = Guenée.	Newm. = Newam.	Zck. = Zincken-Sommer.
God. = Godard.	Nick. = Nickerl.	Z. nebo Zell. = Zeller.
Grasl. = Graslín.	Nlck. = Nolcken.	Zett. = Zetterstedt.

Latinská jména čeledí a rodů.

Jména čeledí vyznačena jsou silnějším tiskem.

- Abraxas 147.
 Abrostola 125.
 Acantholipes 133.
 Acherontia 34.
 Acidalia 142.
 Acontia 130.
 Acontidae 129.
 Acronycta 87.
 Acronyctidae 86.
 Aedia 127.
 Aedophron 129.
 Aglaope 42.
 Aglia 74.
 Agrophila 131.
 Agrotidae 90.
 Agrotis 90.
 Ammonoconia 101.
 Amphidasis 157.
 Amphipyra 113.
 Anaitis 167.
 Anarta 128.
 Anchoelias 117.
 Angerona 152.
 Anisopterix 156.
 Anomogyna 112.
 Anophia 127.
 Anthocharis 4.
 Anthometra 161.
 Anthophilaria 165.
 Apamea 103.
 Apatura 15.
Apaturidae 14.
 Aplasta 164.
 Apochina 157.
 Aporia 3.
 Aporophila 101.
 Arctia 57.
Arctiidae 55.
 Argynnis 20.
 Argyrospila 110.
 Arsilonche 86.
 Asphalia 84.
 Aspilates 164.
 Asteroescopus 122.
 Athrolophus 161.
 Aventia 136.
 Bapta 148.
 Bembecia 41.
 Biston 156.
 Boarmia 158.
 Boletobia 136.
Bombyces 49.
Bombycidae 69.
Bombycoidea 86.
 Bombyx 69.
 Bomolochia 138.
Brephides 138.
 Brephos 139.
 Brithys 96.
 Brotolomia 108.
 Bryophila 83.
 Bupalus 162.
 Cabera 148.
 Calamia 110.
 Calocampa 121.
 Calligenia 52.
 Callimorpha 56.
 Calophasia 122.
 Calpe 125.
 Calymnia 116.
 Caradrina 112.
Caradrinidae 111.
 Carterocephalus 33.
 Catephia 133.
 Catocala 133.
 Caulostoma 154.
 Cereocala 133.
 Charaxes 96.
 Charaxes 15.
 Chariclea 129.
 Chariptera 102.
 Chesias 168.
 Cheimantobia 169.
 Chemerina 155.
 Chondrosoma 156.
 Cidaria 171.
 Cilix 75.
 Cimelia 164.
 Cirrhoedia 117.
 Cladocera 100.
 Cleoceris 117.
 Cleophana 123.
Cleophanidae 122.
 Clidia 80.
 Cloantha 106.
 Cnethocampa 29, 81.
 Colias 5.
 Collix 177.
 Cosmia 117.
 Cossus 61.
Cossidae 61.
 Crateronix 71.
 Crocallis 152.
 Cucullia 123.
Cucullidae 123.
 Cycloides 33.
 Cymatophora 83.
Cymatophoridae 83.
 Danaidae 23.
 Danais 23.
 Dasychira 66.
 Dasydia 160.
 Dasypolia 122.
 Deilephila 35.
 Deiopeia 55.
Deltoidae 136.
 Demas 86.
 Dianthoecia 99.
 Diastictis 163.
 Dichonia 102.
 Dicycla 116.
 Diloba 86.
 Dipthera 89.
 Dipterygia 106.
 Doritis 2.
 Drepana 74.
Drepanulidae 74.
 Drymonia 78.
 Drynobia 80.
 Dryoboda 102.
 Dyschorista 117.
 Earias 49.
 Ecrita 135.
 Egea 161.
 Elicrinia 154.
 Ellopia 149.
 Enatarga 161.
 Emydia 55.
 Enconista 163.
 Endagria 63.
Endromidae 73.
 Endromis 73.
 Eogena 86.
 Echinopteryx 64.
 Epinephele 28.
 Epione 153.
 Episema 100.
 Epunda 101.
 Erastria 131.
 Erebia 24.
 Eriopus 107.
Erycinidae 14.
 Erynnis 32.
 Eubolia 163.
 Euchelia 55.
 Euclidia 132.
 Eucosmia 170.
 Eucrostis 141.
 Eugonia 149.
 Eupithecia 178.
 Euplexia 107.
 Euprepia 59.
 Eurhipia 125.
 Euranthis 161.
 Eurymene 152.
 Eusarca 161.
 Euterpia 129.
 Exophila 135.
 Fidonia 161.
 Fumea 65.
 Geometra 140.
Geometrae 140.
 Gluphisia 80.
 Gnophos 160.
 Gnophria 54.
 Gonophora 83.
 Gortyna 109.
 Grammesia 112.
 Grammodea 133.
 Gypsochroa 165.
 Habryntis 108.
 Hadena 104.
Hadenidae 96.
 Haemorosia 132.
 Halia 162.
 Harpyia 75.
 Heli 176.
 Heliaca 128.
 Heliodes 128.
 Heliophobus 100.
 Heliosthea 164.
 Heliostidae 127.
 Heliostis 128.
 Helotropha 109.
 Hemerophila 158.
Hepialidae 60.
 Hepialus 60.
 Herminia 137.
 Hesperia 32.
Hesperiidae 30.
 Heterogenea 63.
Heterogynidae 42.
 Heterogynis 42.
 Himera 151.
 Hiptelia 116.
 Hoporina 119.
 Hybernica 155.
 Hybocampa 77.
 Hydroecia 109.
 Hylophila 50.
 Hypena 138.
 Hypenodes 138.
 Hyppa 106.
 Hypoplectis 153.
 Hypopta 62.
 Jaspidea 109.
 Ino 43.
 Jodis 142.
 Laelia 67.
 Laria 67.
 Lasiocampa 71.
 Leiocampa 77.
 Leucania 110.
Leucanidae 110.
 Leucanitis 133.
 Leucoma 67.
 Leucophasia 5.
 Libythea 14.
Libytheidae 14.
 Ligia 164.
 Lignyopectera 155.
 Limenitis 15.
Lipartidae 65.
 Lithocampa 123.
 Lithosia 53.
Lithosidae 50.
 Lithostegia 167.
 Lobophora 168.
 Lophopteryx 79.
 Luperina 103.
 Lycaena 10.
 Lygris 170.
 Lythria 165.

Macaria 154.
Macroglossa 37.
Madopa 137.
Malacodea 169.
Mamestra 99.
Mania 108.
Maniola 28.
Melanargia 23.
Meliana 110.
Melitaea 18.
Mesogona 116.
Mesotrosta 132.
Mesotype 166.
Metopoceras 105.
Metoponia 132.
Metrocampa 149.
Microdonta 79.
Minoa 160.
Miselia 103.
Mithymna 111.
Moma 89.
Mycterophus 110.

Naclia 48.
Naenia 109.
Nemeobius 14.
Nemeophila 56.
Nemoria 141.
Neptis 16.
Neuronia 96.
Nisoniades 32.
Noctuae 85.
Noctuophalaenidae 130.
Notaria 136.
Nola 50.
Nonagria 110.
Notodonta 77.
Notodontidae 75.
Nudaria 51.
Numeria 148.
Nycteola 50.
Nycteolidae 49.
Nychiodes 158.
Nymphalidae 15.

Ochodontia 146.
Ocnaria 68.
Ocnogyna 60.
Odezia 167.
Odontoptera 151.
Oeneis 25.
Omia 128.

Onocnemis 100.
Ophiuridae 132.
Oporina 119.
Orectis 138.
Orgya 66.
Orrhodia 119.
Ortholitha 165.
Orthosidae 114.
Orthosia 117.
Orthostixis 148.
Oxytrypia 103.

Pachnobia 115.
Pachycnemis 159.
Paida 51.
Panolis 115.
Panthea 90.
Papilionidae 1.
Papilio 1.
Paranthrene 42.
Pararge 27.
Parnassius 2.
Pechipogon 137.
Pellonia 146.
Penthophora 66.
Pericallia 151.
Pericyma 133.
Perigrapha 114.
Phalera 81.
Phasiane 163.
Phigalia 156.
Phorodesma 141.
Photodes 132.
Phragmatocia 62.
Pieridae 3.
Pieris 3.
Plastensis 117.
Pleretes 57.
Ploseria 155.
Plusia 125.
Plusiidae 125.
Polia 101.
Polyommatus 8.
Polyphaenis 107.
Porthesia 68.
Problepsis 145.
Prothymia 132.
Provenia 107.
Pseudophia 133.
Pseudoterpna 140.
Psilura 68.
Psodos 161.

Psyche 63.
Psychidae 63.
Oporina 119.
Pterogon 37.
Pterostoma 80.
Ptilophora 81.
Pygaera 82.
Pygmaena 161.

Raphia 86.
Rhizogramma 106.
Rhodocera 6.
Rhopalocera 1.
Rhypharia 147.
Rivula 138.
Rumia 153.
Rusina 113.

Sarrothripa 49.
Saturnia 73.
Saturnidae 73.
Satyridae 23.
Satyrus 26.
Sciapteron 39.
Scodion 163.
Scoliopteryx 120.
Scopelosoma 107.
Scoria 164.
Scotochrosta 22.
Scotosia 170.
Segetia 112.
Selenia 150.
Selidosema 162.
Senta 110.
Sesamia 110.
Sesia 39.
Sesilidae 38.
Setina 52.
Simplicia 136.
Simyra 86.
Siona 167.
Smerinthus 36.
Spatalia 79.
Sparta 169.
Sphingidae 34.
Sphinx 35.
Spilosoma 59.
Spilothyrus 30.
Spintherops 135.
Stauropus 76.
Stegania 148.
Sterria 165.

Stilbia 112.
Stygia 62.
Synopsis 158.
Syntomidae 47.
Syntomis 47.
Syrichthus 31.

Taeniocampa 114.
Talpocharis 130.
Tapinostola 110.
Telesilla 125.
Tephronia 159.
Thais 2.
Thalera 142.
Thecla 7.
Thecophora 102.
Therapis 151.
Thestor 8.
Tholomiges 138.
Thyatira 83.
Thyrididae 42.
Thyris 42.
Timandra 146.
Toxocampa 135.
Trachea 127.
Trigonophora 107.
Triphosa 169.
Triphysa 30.
Trochilium 38.

Ulochlaena 100.
Urapteryx 152.
Uropus 77.

Valeria 103.
Vanessa 16.
Vanilla 154.

Xanthia 118.
Xanthodes 129.
Xylina 120.
Xylinae 120.
Xylocampa 122.
Xyomiges 122.

Zanclognatha 136.
Zethes 133.
Zeugris 5.
Zeuzera 62.
Zonosoma 145.
Zygaena 44.
Zygaenidae 42.

Česká jména čeledí a rodů.

Babočka 16.
Babočky 15.
Barvoménka 15.
Barvoménky 14.
Batolec 15.
Bekyně 67, 68.
Bekyněviti 65.
Bělásek 3, 4, 5.
Běláskoviti 3.
Běločárník 149.
Běloπάsek 15, 16.
Běloskvrnák 47, 48.
Běloskvrnáči 47.
Běloskvrnka 102.
Blýskavka 112, 117.

Blýskavky 111.
Bourovci 69.
Bourovci 81.
Bourovec 69, 71.
Brkorožec 151.

Černoproužka 139.
Černoproužky 138.
Černoskvrnka 128.
Červenopáskník 165.
Černoskvrnka 128.
Červenoskvrnky 127.
Dlouhózobka 37.
Drsnokřídlec 156.

Drvopleň 61, 62.
Drvopleňoviti 61.
Dřevovka 109.
Dřevobarvci 120.
Dřevobarvec 106, 120.
Ďubkokřídlec 145, 148, 164.

Hnědasek 18.
Hnědopáska 133, 135.
Hnědopásky 132.
Hnědopáskník 148, 152, 167.

Houbovnice 136.
Hranostajník 75.
Hrotnokřídlec 60.
Hřebetozubci 75.
Hřebetozubec 76, 81.

Chvostnatka 37.

Jasnobarvci 122.
Jasnobarvec 122.
Jasoň 2.
Jetelovka 132.

Klikočárnice 96.
Kosočárnice 117.

Kovolesklec 125.
Kovolesklice 125.
Krásnočárnice 116.
Křivokřídlec 136.
Kuklérka 123.
Kuklérky 123.

Lalokokřídlec 120.
Lesknačka 113.
Liskovnice 86.
Lišejníkovci 51—54.
Lišejníkovci 50.
Lyšaj 35.
Lyšajoviti 34.

- Malinovník 83.
Medvědí přástevníci 55.
 Mechovnice 88.
 Modrásek 10.
Modráskovití 7.
 Modrohávek 86.
Motýlové denní 1.
Motýlové večerní 34.
 Můrka 49, 50.
Můrky 49.
Můry 85.
Můry bourcovité 86.
Můry závičné 136
 Nesytka 39—41.
Nesytkovití 38.
 Ohniváček 8.
 Okáč 26—30.
 Okenáč 42.
Okenáči 42.
 Osenice 90.
 Ostruhaček 7.
 Otakárek 1.
Otakárkovití 1.
 Páskokřídlec 178, 177.
Paví oka 73.
 Paví oko 73, 74.
 Perleťovec 20.
Pestrobarevci 14.
 Pestrobarevec 89-90.
 Pestrokřídlec 2.
Píďalky 140.
 Plamenskvrnka 107.
 Plavokřídlec 110.
Přástevníci 49.
Přástevníci medvědí 55.
Přástevníci úzkokřídli 60.
 Přástevník 55—60.
 Primočárnice 96, 114, 117.
 Rákosnice 110.
 Rudokřídlec 119.
 Rudopáska 132.
 Rudopávník 146.
 Sitěnka 109.
 Skvrnopávník 147, 154.
Slimákovci 63.
 Slimákovce 63.
 Smrtihlav 34.
 Smutník 66.
 Sosnokaz 115.
Soumračníci 30.
 Soumračník 30—33.
 Srpokřídlec 74, 75.
Srpokřídli 74.
 Stejnobarvec 166.
 Strakáč 73.
Strakáči 72.
 Stuzkonoska 133.
 Světlopáska 131.
Světlopásky 130
 Šedobarvec 96, 99 104.
Šedokřídlec 96.
 Šedokřídlec 101, 102; 160.
 Šposkvrnka 87.
 Šipověnky 86.
 Štětconos 66.
 Temnoskvrnák 147.
 Tmavokřídlec 108.
 Tmavoskvrnák 155, 161.
 Tmavoskvrnka 130.
Tmavoskvrnky 129.
 Travačka 103.
 Úzkokřídli přástevníci 60.
 Vakonos 63—65.
Vakonoši 63.
Vinočárnice 83.
 Vnočárník 83, 84.
 Vlnopávník 142; 165, 168, 169.
 Vouseňosec 137.
 Vřetenuška 44.
 Vřetenušky 42.
 Zejkokřídlec 146, 149, 152, 154.
 Zelenáček 43.
 Zelenice 109.
 Zelenoplávník 140, 142.
 Zlatokřídlec 118, 129.
 Zohonosce 138.
 Zubočárník 170, 171.
 Zubokřídlec 36.
 Zubopávník 153, 158.
 Žlutásek 5, 6.
 Žlutokřídlec 153.
 Žlutopáska 128.

Abecední seznam druhových jmen.

Pro synonyma a odrůdy užito drobnějšího písma.

I. Motýlové denní.

- Acaciae 8.
 Aceris 16.
 Achine 28.
 Acis 13.
 Actaea 27.
 Actaeon 32.
 Actis 13.
 Adippe 22.
 Admetus 12.
 Adonis 12.
 Adrasta 27.
 Adyte 25.
 Aegeria 28.
 Aegidion 10.
 Aegon 10.
 Aello 26.
 Aesculi 7.
 Aethiops 25.
 Afra 25.
 Agrestia 11.
 Agestor 12.
 Aglaia 22.
 Alceae 30.
 Alciphron 9.
 Alcon 14.
 Aleyone 26.
 Alexanor 2.
 Alexia 11.
 Allionia 27.
 Allous 11.
 Alsus 10, 13.
 Altheae 30.
 Alveolus 31.
 Alveus 31.
 Amanda 12.
 Amathusia 21.
 Amphidamas 10.
 Amyntas 10.
 Andromedae 31.
 Anteros 11.
 Anthe 26.
 Antiopa 18.
 Aphirape 20.
 Apollinus 2.
 Apollo 3.
 Aracanthus 33.
 Arcania 29.
 Arcas *Rott.* 14.
 Arcas *Esp.* 14.
 Arduinna 19.
 Arete *H.* 29.
 Arete *Müll.* 29.
 Arethusa 27.
 Arge 23.
 Argiades 10.
 Argiolus *L.* 13.
 Argiolus *H.* 13.
 Argus 10.
 Argyrotoxis 10.
 Arion 130.
 Areilache 21.
 Artaxerxes 11.
 Artemis 19.
 Asteria 20.
 Astrarche 11.
 Atalanta 18.
 Athalia 20.
 Atys 11.
 Aurelia 20.
 Aurinia 19.
 Ausania 4.
 Autonoë 26.
 Baetica *L.* 10.
 Baetica *Rbr.* 19.
 Balcamica 10.
 Ballus 8.
 Baton 11.
 Battus 11.
 Belemia 4.
 Belia 4.
 Bellargus 12.
 Bellidice 4.
 Bellus 8.
 Betulae 7.
 Blandina 25.
 Bore 26.
 Brassicae 3.
 Briseis 26.
 Britomartis 20.
 Bryoniae 4.
 Calaciae 31.
 Calbum 17.
 Callidice 4.
 Callimachus 8.
 Camilla 16.
 Cardamines 4.
 Cardui 18.
 Carthami 31.
 Cassiope 24.
 Celtis 14.
 Centaureae 31.
 Cerisyii 2.
 Ceto 24.
 Chariclea 21.
 Chiron 12.
 Chloridice 4.
 Chryseis 9.
 Chrysippus 23.
 Chrysotheme 6.
 Cinxia 19.
 Circe 9.
 Circe 26.
 Cleanthe 23.
 Cleodoxa 22.
 Cleopatra 7.
 Climene 27.
 Clotho 23.
 Clytie 15.
 Coelestina 13.
 Comma 32.
 Cordula 26.
 Coretas 10.
 Corinna 29.
 Corydon 12.
 Corythalia 19.
 Crataegi 3.
 Cribrellum 31.
 Cyllarus 13.
 Cynarae 31.
 Cynthia *W. V.* 18.
 Cynthia *H.* 19.
 Cyparissias 11.
 Damoetas 13.
 Damon 12.
 Damone 5.
 Daphnis 12.
 Daplidice 4.
 Daous 30.
 Dejanira 28.
 Deione 19.
 Delia 19.
 Delius 3.
 Desfontainesii 19.
 Dia 21.
 Dictynna 19.
 Didyma 19.
 Disa 25.
 Dispar 9.
 Dolus 12.
 Donzelii 13.
 Dorilis 9.
 Dorus 29.
 Dorylas 12.
 Dromus 24.
 Dryas 27.
 Duponchelii 5.
 Edusa 6.
 Egea 17.
 Egerides 27.
 Eleus 10.
 Elissa 22.
 Embla 25.
 Epiphron 24.
 Epistygne 25.
 Erate 6.
 Erebus 14.
 Ergane 4.
 Eris 22.
 Eroides 11.
 Eros 11.
 Escheri 12.
 Eucrate *O.* 32.
 Eucrate *Tr.* 31.
 Eumedon 11.
 Euphano 5.
 Euphemus 13.
 Eupheno 5.
 Euphenoides 5.
 Euphrosiae 5.
 Euromomene 5.
 Euryale 25.
 Eurybia 9.
 Eurydice 9.
 Evias 24.
 Evippus 8.
 Fatna 27.
 Fauna 27.
 Feisthamelii 1.
 Fidia 27.
 Fingal 21.

- Freya 21.
 Frigga 21.
 Fritillum 31.
 Jyrgia 12.
 Galathea 23.
 Gemina 30.
 Glacialis 24.
 Goante 25.
 Gordius 9.
 Gorge 25.
 Gruneri 5.
 Hecate 22.
 Hecla 6.
 Helena 13.
 Helice 6.
 Helle 10.
 Hermione 26.
 Hero 29.
 Herse 28.
 Herta 23.
 Hiera 27.
 Hippolyte 26.
 Hypponoe 9.
 Hippothoe 9.
 Hospiton 2.
 Hyale 6.
 Hylas *Esp.* 12.
 Hylas *W. V.* 11.
 Hyperanthus 28.
 Hypermnestra 2.
 Janira 28.
 Japygia 23.
 Iasius 15.
 Icarinus 11.
 Icasius 12.
 Icarus 11.
 Ichusa 17.
 Ida 28.
 Idas 11.
 Iduna 18.
 Ilija 15.
 Illicis 7.
 Ines 23.
 Ino 22.
 Io 18.
 Jolas 13.
 Jolaus 15.
 Jole 15.
 Iphis 29.
 Iris 15.
 Jurtina 28.
 Jyrgia 26.
 Kruperi 3.
 Lachesis 23.
 Laidion 30.
 L. abum 17.
 Lampertic 9.
 Laodice 22.
 Lappona 25.
 Lapponica 5.
 Larissa 23.
 Latonia 22.
 Lavaterae 30.
 Leander 29.
 Leucornelas 23.
 Levana 17.
 Ligea 25.
 Linea 32.
 Lineola 32.
 Lucilla 16.
 Lucina 14.
 Lycæon 28.
 Lynceus 7.
 Lysinon 11.
 Lyssa 27.
 Machaon 2.
 Maera 27.
 Malvae *L.* 31.
 Malva *Hbn.* 30.
 Malvarum 30.
 Manola 28.
 Manto *Esp.* 24.
 Manto *W. V.* 25.
 Marloyi 32.
 Maturna *L.* 18.
 Maturna *Hb.* 20.
 Maturus 19.
 Medea 25.
 Medicaste 2.
 Meden 11.
 Medusa 24.
 Megaera 27.
 Melampus 24.
 Melanops 13.
 Melas 24.
 Meleager *Esp.* 12.
 Meleager *H.* 11.
 Meone 8.
 Merope 19.
 Miegii 9.
 Minima 13.
 Mnemosyne 3.
 Mnestra 24.
 Morpheus 33.
 Myrmidone 6.
 Napaea 21.
 Napi 4.
 Nastes 6.
 Neomiris 26.
 Neoridas 25.
 Nephete 29.
 Nerine 24.
 Niobe 22.
 Nogelii 8.
 Norma 26.
 Nostrodamus 33.
 Nurag 28.
 Oedipus 29.
 Oeme 24.
 Optilete 11.
 Orbifer 31.
 Orbitulus 11.
 Orion 11.
 Ossianus 21.
 Ottomanus 9.
 Palaemon 33.
 Palaeno *L.* 5.
 Palaena *Esp.* 5.
 Pales 21.
 Pamphilus 29.
 Pandora 22.
 Paniscus 33.
 Paphia 22.
 Parnassia 13.
 Parthenie 20.
 Parthenoides 20.
 Pasiphae 28.
 Phaedra *L.* 27.
 Phaedra *Esp.* 28.
 Pharte 24.
 Pheretes 11.
 Pherusa 23.
 Phicomone 6.
 Philea 29.
 Philomela 25.
 Philoxenus 30.
 Philaeas 9.
 Phlomidis 31.
 Phocas 9.
 Phoebe 19.
 Phryne 30.
 Pilosellae 19.
 Pirata 26.
 Podalirius 1.
 Polaris *Stgr.* 24.
 Polaris 18.
 Polychloros 17.
 Polymeda 29.
 Polysperchon 10.
 Polyxena 2.
 Populi 16.
 Porima 17.
 Procidia 23.
 Pronoe 25.
 Prorsa 7.
 Proserpina 26.
 Proto 31.
 Provincialis 19.
 Pruni 8.
 Psodea 24.
 Pylaon 11.
 Quercus 8.
 Rapae 4.
 Rhamni 6.
 Rhymnus 11.
 Ripertii 11.
 Rorobis 8.
 Roxelana 27.
 Rubi 8.
 Rumina 2.
 Rutilus 9.
 Sao 31.
 Satyrion 29.
 Scipio 25.
 Sebrus 13.
 Selene 21.
 Semele 26.
 Semiargus 13.
 Serratulae 31.
 Sertorius 32.
 Sibylla 16.
 Sidae 31.
 Silvius 33.
 Simponia 4.
 Sinapis 5.
 Speculum 33.
 Spini 7.
 Statilinus 27.
 Steeveni 12.
 Sterops 33.
 Stygne 24.
 Subalpina 9.
 Suwarovius 23.
 Syllus 23.
 Sylvanus 32.
 Syngrapha 22.
 Tages 32.
 Tagis 4.
 Taras 31.
 Taygete 26.
 Tephthii 11.
 Telicanus 10.
 Tessellum 31.
 Thaumias 32.
 Therapne 32.
 Thersamon 9.
 Thetis 9.
 Thore 21.
 Thyrsis 29.
 Tigellius 27.
 Tiphon 29.
 Tiresias 10.
 Tithonus 28.
 Triangulum 17.
 Trivia *W. V.* 19.
 Trivia *Esp.* 19.
 Trochillus 10.
 Tullia 30.
 Tyndarus 25.
 Urticae 17.
 V. album 17.
 Valesina 22.
 Varia 20.
 Veronicae 20.
 Virgaureae 9.
 W. album 7.
 Werdandi 5.
 Xanthomelas 17.
 Zancleus 1.
 Zephyrus 11.
 Zermattensis 9.

II. Motýlové večerní.

- Achilleae 45.
 Aeacus 46.
 Aerifrons 41.
 Affinis 41.
 Agdistiformis 41.
 Albicans 47.
 Alecto 36.
 Ampelophaga 43.
 Ancilla 48.
 Andreniformis 40.
 Angelicae 46.
 Ansellata 41.
 Anthraciformis *Esp.* 40.
 Anthraciformis *Rtub.* 41.
 Anthyllidis 45.
 Apiformis *Hbn.* 42.
 Apiforme *L.* 39.
 Asiliformis *Schiff.* 39.
 Asiliformis *Rott.* 40.
 Astatiformis 41.
 Athamanthea 46.
 Atropos 34.
 Baetica 47.
 Bellis 45.
 Beroïnensis 47.
 Bibioniformis 41.
 Boistuvallii 45.
 Borbyliiformis 38.
 Braconiformis 41.
 Brizae 44.
 Budensis 43.
 Carniolica 47.
 Celerio 36.
 Cephiiformis 40.
 Chalcidiformis 41.
 Charon 45.
 Chloros 43.
 Chrysanthemi 46.
 Chrysiodiformis 41.
 Chrysocephala 44.
 Cognata 43.
 Conopiformis 40.
 Contaminei 44.
 Convolvuli 35.
 Coronillae 46.
 Corsica *Staud.* 41.
 Corsica *Boisd.* 45.
 Crabriformis 39.
 Crabroniformis 39.
 Crassicornis 43.
 Croatia 38.
 Culiciformis 40.
 Cynarae 45.
 Cynipiformis 40.
 Cytisi 46.
 Dahlii 36.
 Diaphana 42.
 Doleriformis 41.
 Dorycnii 46.
 Elpenor 36.
 Empiformis 41.
 Ephialtes 46.
 Erythrus 44.
 Euphorbiae 36.
 Exulans 45.
 Falcatae 46.
 Fausta 47.
 Faustina 47.
 Fenestrella 42.
 Fenestrina 42.
 Ferulae 46.
 Filipendulae 45.
 Flaveola 47.

- Formiciformis 40.
Fuciformis 38.
- Galii 35.
Geryon 44.
Globulariae 43.
Gorgoniades 37.
Graeca 40.
- Heidenreichii 43.
Hilaris 47.
Himmighofeni 41.
Hippocrepidis 46.
Hippohaes 35.
Hylaeiformis 42.
Hymenopteriformis 41.
- Iehnenmoniformis 41.
Infausta 43.
Jueunda 47.
- Kafersteinii 45.
Laeta 47.
- Lanipes 41.
Laphriaeformis 39.
Lavandulae 46.
Leucopsiformis 41.
Leucopsidiformis 41.
Ligustri 35.
Lineata 36.
Livornica 36.
Loniceriae 45.
- Mannerheimii 47.
Mannii *Led* 41.
Mannii 43. 46.
Masariiformis 41.
Medicaginis 46.
Medusa 46.
Megillaformis 41.
Melanocephalum 39.
Meliloti 45.
Melliniiformis 40.
Mesiiformis 40.
Minianiformis 41.
Minos 44.
Monspeliensis 41.
Muscaeformis 41.
- Mutillaeformis 40.
Myopiformis 40.
Myrmosiformis 42.
- Nerti 36.
Nicaea 36.
Nicaeae 47.
Nomadaeformis 40.
Nubigena 44.
- Oecitanica 47.
Ocelata 37.
Ochsenbeimeri 46.
Oenotherae 37.
Onobrychia 47.
Osmiiformis 41.
- Paradoxa 42.
Penella 42.
Peucedani 46.
Phegea 47.
Pilosellae 44.
Pinastris 35.
Pluto 44.
Polygalae 44.
- Populi 37.
Porcellus 36.
Proserpina 37.
Pruni 43.
Punctata 48.
Punctum 44.
- Quercus 37.
- Ramburi 41.
Ramburii 46.
Romeo 44.
Rubicundus 44.
- Sarpedon 44.
Scabiosae 44.
Scoliiformis 39.
Sphectiformis 39.
Statives 43.
Stelidiformis 41.
Stellatarum 38.
Stentzii 45.
Stoechadis 45.
Stomoxysformis 40.
Subsolana 43.
- Tabaniforme 39.
Tenebrioniforme 39.
Tenuicornis 43.
Tentrediniformis 41.
Thynniformis 40.
Thyreiformis 41.
Tiliae 37.
Tineiformis 42.
Tipuliformis 40.
Transalpina 46.
Tremulae 37.
Triannuliformis 41.
Trifolii 45.
Trigonellae 46.
Triptolemus 45.
Typhiiformis 40.
- Uroceridiformis 41.
- Vespertilio 35.
Viciae 45.
Volgensis 43.
Vonadis 45.
- Zygophyllii 35.

III. Přástevníci.

- Abietis 67.
Aesculi 62.
Affinis 65.
Albida 64.
Albula 51.
Albulalis 51.
Alnifolia 72.
Alpestris 53.
Alpicola 69.
Amasinus 61.
Anachoreta 82.
Anastomosis 82.
Ancipitalis 51.
Andreggii 52.
Angelica 58.
Angustella 64.
Antiqua 66.
Apiformis 64.
Ardua 65.
Argentina 79.
Arideola 54.
Arundinis 62.
Asella 63.
Atlantica 68.
Atra *Esp.* 62.
Atra *Fr.* 64.
Aulica 58.
Aureola 54.
Auriflua 68.
Aurolimbata 66.
Australis 62.
- Baetica 60.
Batis 83.
Betulifolia 72.
Betulina 65.
Bicoloria 79.
Bicolorana 50.
Bicuspis 76.
Bifasciata 55.
Bifida 76.
Binaria 75.
Bipuncta 54.
Bipuncta *Borth* 84.
- Bucephala 82.
Bucephaloides 82.
- Caecigena 73.
Caestrum 62.
Caja 57.
Callunae 70.
Camelina 80.
Candida 55.
Caniola 54.
Capucina 80.
Carmelita 79.
Carna 61.
Carpini 73.
Casta 58.
Castaneae 62.
Castrensis 69.
Catax 70.
Centonalis 51.
Cereola 54.
Cervina 58.
Chaonia 78.
Chlamydulalis 51.
Chlorana 49.
Choysocephala 55.
Chrysorrhoea 68.
Cicatricalis 51.
Civica 58.
Cocles 70.
Coenosa 67.
Colchica 62.
Comitella 65.
Complana 54.
Confusalis 51.
Constancella 64.
Corsica 60.
Cossus 62.
Crassicornis 64.
Crataegi 69.
Crenata 81.
Cribrum 55.
Cristatula 51.
Cristulalis 51.
Cuculla 80.
- Cucullatella 50.
Cucullina 50.
Cultraria 75.
Curialis 58.
Curtula 82.
Curvatula 74.
- Degenerana 49.
Dejeanii 58.
Deplana 53.
Depressa 53.
Derasa 83.
Detrita 68.
Dictaeoides 77.
Diluta 84.
Dilutaus 49.
Dispar 68.
Dodonaea 79.
Dominula 56.
Dromedarius 78.
Dryophaga 72.
Dubia 66.
Dumeti 71.
Dumi 71.
Duplaris 84.
- Ecksteinii 64.
Ericae 66.
Eremita 68.
Erminea 76.
Everia 70.
Eversmanni 70.
- Fagi 76.
Falcataria 74.
Falcata 74.
Falsalis 50.
Fascellina 67.
Fasciata 58.
Fabretta 64.
Festione 58.
Flava *Haw.* 53.
Flava *Staud.* 58.
Flaveola 54.
- Flavia 57.
Flavicornis 84.
Fluctuosa 84.
Franconica 69.
Freyeri 52.
Frigida 77.
Fuliginosa 59.
Fulminella 64.
Furcula 76.
- Ganna 61.
Giraffina 80.
Glancea 75.
Gondebottella 64.
Gonostigma 65.
Graminella 64.
Grammica 55.
Graslinella 64.
Griseola 53.
- Hamula 75.
Harpagula 74.
Hebe 58.
Hecta 61.
Helix 65.
Helveola 53.
Hemigena 60.
Hera 57.
Herculanea 77.
Heringii 65.
Hirsutella 64.
Hospita 56.
Humuli 60.
- Jacobeae 56.
- Ilicifolia 72.
Ilicis 69.
Inquinata 55.
Insulana 50.
Intermediella 65.
Irrorata 72.
Isabellae 54.
Italica 56.
- Kuhlweini 53.
- Lacertinaria 75.
Lacertula 75.
Lanestrus 70.
Latreillei 58.
Ledereri 66.
Ligniperda 62.
Limacodes 63.
Lineosa 72.
L. nigrum 67.
Lobulina 72.
Loti 70.
Lubricipeda 49.
Luctifera 59.
Luctuosa 59.
Lugens 74.
Lunigera 72.
Lupulinus 61.
Lurideola 53.
Lutarella 54.
Luteola 54.
Lutescens 57.
- Maculata 58.
Maculosa 58.
Marcida 54.
Masiliensis 52.
Matronalis 56.
Matronula 57.
Medicaginis 70.
Mediterranea 64.
Melagona 80.
Melanomus 53.
Mentica 59.
Menthastri 60.
Mesogona 51.
Mesomella 53.
Metelkana 56.
Milhauseri 77.
Miniata 52.
Monacha 68.
Morio 66.
Mundana 52.

Murina 52.
Muscella 64.
Mnscedra 53.

Neogena 70.
Neustria 70.
Nigerrima 74.
Nitidella 65.
Nuda 52.
Nudella 65.

Obscura 67.
Ohtusa 51.
Ochreola 53.
Octogesima 84.
Ocularia 84.
Opacella 64.
Or 84.
Otus 72.

Palleola 54.
Pallifrons 54.
Palpina 80.
Pantherina 63.
Parasita 60.
Pavonia 73.
Pectinella 65.
Persona 56.
Phantoma 76.
Pigra 82.
Pini 72.
Pintvora 81.
Pityocampa 81.
Plantaginis 56.

Plumbeola 54.
Plumifera 64.
Plumigera 81.
Plumistrella 64.
Populi 69.
Populifolia 72.
Potatoria 71.
Praecellens 64.
Prasinana 50.
Processionea 81.
Pruni 71.
Psychidion 63.
Pudibunda 67.
Pudica 59.
Pulchella 55.
Pulchra 55.
Pulla 65.
Punctana 49.
Purpurata 58.
Purpurea 58.
Pyrenaella 64.
Pyrenaicus 61.
Pyri 73.
Pyrina 62.

Quadra 54.
Quenselii 59.
Quercana 50.
Quercifolia 71.
Quercus 70.
Querna 79.

Ramburii 66.
Ramosa 53.

Reclusa 82.
Retamae 70.
Reticella 62.
Revayana 49.
Ridens 84.
Rimicola 70.
Ripertii 55.
Roscida 52.
Rosea 52.
Rubea 69.
Rubi 71.
Rubricollis 54.
Rufeola 51.
Ruficollis 84.
Ruficornis 78.
Rupestris 66.
Russula 56.
Rustica 59.

Salicis 67.
Salicicola 63.
Sappho 65.
Schiffermilleri 64.
Selenitica 66.
Senex 52.
Sepium 68.
Sericea 54.
Sicula 74.
Sieboldii 65.
Sicversi 79.
Similis 68.
Simplonica 58.

Sordida 59.
Sororecula 59.
Spini 73.
Spinula 75.
Squalida 51.
Stettinensis 64.
Striata 55.
Strigula 51.
Strigulata 51.
Subchlamydula 51.
Suberifolia 72.
Sylvinus 60.

Taraxaci 71.
Taraxacoides 69.
Tarnierella 65.
Tau 74.
Tenella 64.
Terebinthii 68.
Terebra 62.
Testudinana 63.
Testudo 63.
Thymula 51.
Timon 82.
Togatalis 51.
Toros 78.
Tremula 77.
Tremulifolia 72.
Trepida 78.
Trifolii 70.
Trigotephras 66.
Trimacula 79.
Tritophus 78.

Ulmi 77.
Ulula 63.
Undulana 49.
Ungnicula 75.
Unicolor 64.
Unicolora 79.
Unita 54.
Uralensis 64.
Urticae 60.

Velitaris 50.
Velleda 61.
Verbasci 76.
Vernana 50.
Versicolora 73.
Vestita 64.
Viadrina 64.
Viciella 64.
Villica 58.
Villosella 64.
Vinula 70.
V nigrum 67.

Walkerii 60.

Xantohoceros 84.

Zatima 59.
Zelleri 64.
Ziczac 78.
Zoraida 60.

IV. Mury.

Abjecta 104.
Abluta 117.
Abrotani 124.
Aascoudita 88.
Absinthii 124.
Accentifera 126.
Accipitrius 98.
Aceris 87.
Acetosellae 116.
Achatialis 138.
Achilleae 124.
Adepta 127.
Adulatrix 125.
Adultera 134.
Adusta 104.
Advena 97.
Aemula 126.
Aenea 132.
Aeruginea 102.
Aethiops *Haw.* 112.
Aethiops 101.
Affinis 116.
Agatha 132.
Agathina 91.
Ain 127.
Airae 124.
Albescens 104.
Albicolon 93.
Albidentaria 133.
Albimacula 99.
Albipuncta 111.
Albistrigatus 138.
Albivena 111.
Albovenosa 86.
Alchymista 133.
Algae 89.

Algyra 133.
Aliena 98.
Almoravida 122.
Alui 87.
Alopecuri 111.
Alopecurus 105.
Alpestris 93.
Alsines 112.
Amasina 130.
Ambigua *W. V.* 113.
Ambigua *Hb.* 114.
Ambusta 117.
Amethystina 125.
Amoena 130.
Anarrhini 123.
Auiceps 115.
Andalusica 99.
Andreggii *Boisd.* 120.
Andreggii 111.
Anilis 109.
Anomala 112.
Antiqualis 138.
Antirrhini 123.
Aprilina *L.* 102.
Aprilina *Hbn.* 89.
Aquilina 94.
Arbuti 128.
Arctica 92.
Arcuina 130.
Arcuosa 113.
Arenicola 94.
Arenosa 94.
Areola 122.
Argentea 124.
Argentina 124.

Argentula 131.
Argyritis 121.
Armiger 129.
Artemisiae 124.
Arnudinis 110.
Asclepiadis 125.
Ashworthii 92.
Aspersa 112.
Asteris 123.
Atratala 131.
Atriplicis 107.
Augur 91.
Aurago 118.
Auricoma 88.
Australis 101.

Baetica *Rumb.* 123.
Baetica *Boid.* 100.
Baja 92.
Balsamitae 123.
Baltica 109.
Bankiana 131.
Barbalis 137.
Baretti 99.
Basigramma 95.
Basilinea 105.
Beckeri 126.
Bicoloria 106.
Bicuris 100.
Bifasciata 133.
Bilinea 112.
Bimaculosa *L.* 103.
Bimaculosa *Esp.* 97.
Biornata 123.
Bipartita 106.

Birivia 94.
Blanda 113.
Blattariae 123.
Bondii 110.
Boryphora 124.
Bractea 126.
Bradyporina 87.
Brassicae 98.
Brevilinea 111.
Brunnea 92.
Büttneri 86.

Gaecimacula 101.
Caeruleocephala 86.
Caesia 99.
Caespitis 96.
Cailino 151.
Caliginosa 113.
Calligrapha 89.
Calvaria 136.
Campanulae 124.
Candelabrum 92.
Candelisqua 95.
Candicans 130.
Candidana 131.
Canescens 102.
Cannae 110.
Cateneri 100.
Cappa 99.
Capsicola 100.
Capsophila 100.
Captiuncula 132.
Capucina 125.
Carbonaria 136.
Cardui 128.

Carnea 116.
Carpophaga 100.
Cassinia 122.
Casta 122.
Castanea 91.
Cathaphanes 135.
C aureum 126.
Cavernosa 99.
Celsia 109.
Celsiae 123.
Celsicola 93.
Cervago 118.
Cervago 109.
Chalcitis 126.
Chaldaica 92.
Chamomillae 124.
Chardinyi 91.
Cheiranthi 126.
Chenopodii 99.
Chenopodtphaga 104.
Chi 102.
Christophi *Staud.* 95.
Christophi *Möschl* 100.
Chysitis 126.
Chryson 126.
Chrysozona 99.
Cincta 114.
Cineracea 124.
Cinerea 94.
Cinamomea 113.
Circellaris 117.
Circumflexa 127.
Circumscripita 126.
Citrago 118.

- Clavis 95.
 C nigrum 92.
 Coenobita 95.
 Cognatus 128.
 Collina 91.
 Combusta 105.
 Comes 91.
 Comma 111.
 Communimacula 130.
 Compta 100.
 Concha 126.
 Concinula 130.
 Concubina 134.
 Conflua 93.
 Conformis 121.
 Confusa 100.
 Congrua 111.
 Conicephala 132.
 Conigera 111.
 Conjuncta 134.
 Connexa 104.
 Conscripta 127.
 Consona 126.
 Conspersa 99.
 Conspicillaris 122.
 Conspicua 95.
 Conspurcata 99.
 Constanti 93.
 Contaminei 86.
 Contigua 97.
 Contristans 89.
 Centusa 117.
 Conoergens 102.
 Cora 128.
 Cordigera 128.
 Corsica 119.
 Corticea 95.
 Coryli 86.
 Cos 94.
 Costaeistrigalis 138.
 Craccae 136.
 Crasis 117.
 Crassalis 138.
 Critica 110.
 Cribrumalis 138.
 Crinalis 137.
 Croceago 119.
 Cruda 102.
 Cubicularis 112.
 Cucubali 100.
 Culminicola 93.
 Cultra 114.
 Cuprea 93.
 Cursoria 94.
 Cuspis 88.
 Cycladum 94.
 Cyclopea 128.
 Cymbalariae 128.
 Cytherea 104.
 Dahlii 92.
 Dardouinii 130.
 Daubei *Dup* 119.
 Daubei *Boisd.* 127.
 Deaurata 126.
 Deceptoria 131.
 Deceptricula 89.
 Decora 94.
 Deducta 134.
 Degener 89.
 Dejeanii 123.
 Delphini 129.
 Dentina 188.
 Deplanata 93.
 Depuncta 93.
 Derivalis 137.
 Deserta 94.
 Desertorum 94.
 Detersa 106.
 Devergens 127.
 Dianthi 99.
 Diasema 127.
 Didyma 105.
 Diffinis 116.
 Dilecta 134.
 Dilucida 135.
 Dipsaceus 129.
 Dirempta 95.
 Disjuncta 135.
 Dissimilis 97.
 Dissoluta 110.
 Distinguenda 95.
 Ditrapezium 92.
 Divergens 127.
 Diversa 135.
 Dovrensis 99.
 Dubia 102.
 Dumerilii 103.
 Dumetorum 104.
 Dysodea 99.
 Echii 100.
 Effusa 113.
 Electa 134.
 Elegans 93.
 Elocata 134.
 Elymi 110.
 Emortualis 137.
 Encaustus 96.
 Ephialtes 136.
 Erythrina 91.
 Erythrocephala 119.
 Euphorbiae 88.
 Eutychea 135.
 Evidens 111.
 Exclamationis 94.
 Exigna 112.
 Exoleta 121.
 Extranea 111.
 Extrema 110.
 Exulis 104.
 Faceta 116.
 Fallax 100.
 Fasciana 131.
 Fasciuncula 106.
 Fatidica 95.
 Felicina 100.
 Forruginea 117.
 Festiva 93.
 Festucae 126.
 Filograma 99.
 Fimbria 91.
 Fimbriola 94.
 Fissipuncta 117.
 Flammatra 93.
 Flammea *Esp.* 107.
 Flammea *Curt.* 110.
 Flammea *Hb.* 115.
 Flavago *Fabr.* 109.
 Flavago *W. V.* 115.
 Flavescens 118.
 Flavicincta 101.
 Flexula 136.
 Flexuosa 133., 136.
 Florida 92.
 Foeda 94.
 Fontis 138.
 Forcipula 94.
 Formosa 124.
 Fortalitium 133.
 Fovea 102.
 Fragariae 119.
 Fraterna 110.
 Fraudatrix 89.
 Fraudatrix 124.
 Fraxini 134.
 Freyeri 122.
 Fuchsiana 124.
 Fugax 93.
 Fuliginaria 136.
 Fulva 110.
 Fulvago 110.
 Fumosa 94.
 Funebri 128.
 Funerea 104.
 Funesta 127.
 Furcata 111.
 Fuscifera 121.
 Furuncula 106.
 Furva 102.
 Fuscicornis 112.
 Fuscula 131.
 Gallica 119.
 Gamma 127.
 Gemina 105.
 Geminipuncta 110.
 Gemmea 104.
 Genistae 98.
 Geographica 86.
 Germainii 112.
 Gilvago 119.
 Glaudifera 89.
 Glareosa *Esp.* 93.
 Glaerosa *Tr.* 93.
 Glaucia 98.
 Glaucina 100.
 Gluteosa 113.
 Glycirrhizae 136.
 Glyptica 132.
 Guaphalii 124.
 Gothica 114.
 Gracilis 115.
 Graëlsii 129.
 Graminis 96.
 Graslinii 95.
 Grisealis 136.
 Griseocens 94.
 Gryphalis 137.
 Guenei 103.
 Gutta 126.
 Haematidea 127.
 Hamifera 122.
 Hastifera 95.
 Hawthorthii 104.
 Hebraica 93.
 Heliaca 128.
 Helichrysi 131.
 Hollmanni 110.
 Helvetina 93.
 Helveola 113.
 Hepatica *Hb.* 105.
 Hepatica *Hb.* 97.
 Herbida 95.
 Himmighofeni 131.
 Hirsuta 135.
 Hirta 100.
 Hispana 100.
 Hispanica 111.
 Hispidus 100.
 Hochenwarthi 127.
 Hospes 113.
 Humilis 117.
 Hyperborea 91.
 Hyperbaea 134.
 Hyperici 107.
 Janthina 90.
 Jaspidea 103.
 J cinctum 114.
 Icteritica 118.
 Icterias 105.
 Ilunaris 133.
 Illustris 126.
 Illyrica 105.
 Imbecilla 111.
 Immaculata 104., 115.
 Impar 111.
 Impudens 111.
 Impura 110.
 Incarnatus 129.
 Incerta 115.
 Infesta 105.
 Ingrica 121.
 Innocens 99.
 Innuba 91.
 Inscripta 127.
 Insignata 92.
 Instabilis 115.
 Insularis 133.
 Interjecta 91.
 Interrogationis 127.
 Jodea 107.
 Jota 127.
 Irregularis 100.
 Islandica 94.
 Jucunda 130.
 Kadenii 112.
 Kalchbergi 138.
 Kindermannii 117.
 Koeckeritziana 132.
 Laccaia 132.
 Lacernaria 130.
 Laetea 123.
 Lactucae 124.
 Laetabilis 112.
 Laevis 117.
 L. album 111.
 Lapidea 121.
 Laricia 93.
 Latenai 98.
 Latens 94.
 Lateritia 104.
 Latreillii 107.
 Lauleti 129.
 Leineri 98.
 Lenta 113.
 Lepigone 113.
 Leporina 87.
 Leucodon 105.
 Leucogaster 93.
 Leucographa 109., 116.
 Leucomalas *L.* 127.
 Leucomelas *Hb.* 128.
 Leucomelas *Hufn.* 133.
 Leucophaea 97.
 Leucostigma *Hb.* 109.
 Leucostigma 105.
 Libatrix 120.
 Lichenea 101.
 Lichlius 89.
 Lidia 94.
 Lignosa 93.
 Ligula 119.
 Ligustri 88.
 Limosa 136.
 Linariae 122.
 Lineata 111.
 Linogrisea 90.
 Litterata 99.
 Litterosa 105.
 Lythargyrea 111.
 Lythoxylea 105.
 Litterata 132.
 Littoralis *B.* 107.
 Littoralis *Curt.* 111.
 Litura 118.
 Livida 113.
 Livalis 138.
 Loganae 111.
 Loreyi 111.
 Lota 117.
 Lucerneae 93.
 Lucida 130.
 Lucifuga 124.
 Lucipara 108.
 Lucipeta 93.
 Luctuosa 130.
 Luculeuta 105.
 Ludicra 135.
 Ludifica 89.
 Lunaris 133.
 Lunigera 95.
 Lunosa 117.
 Lunula 122.
 Lupina 134.
 Lusoria 135.
 Luteago 99.
 Lutosa 110.
 Lutulenta 101.
 Lycarum 95.
 Lychnitis 123.
 Macileuta 117.
 Macrogamma 126.
 Magnifica 124.
 Magnolii 99.
 Maillardi 104.
 Malvae 129.
 Mandarinina 126.
 Marginata 129.
 Margaritacea 93.
 Maritima 110.
 Marmorosa 99.
 Matura 103.
 Maura 108.
 Megacephala 87.
 Melanopa 128.

- Mendacula 89.
 Menyanthidis 88.
 Meridionnia 101.
 Merkl 121.
 Meticulosa 108.
 Mi 132.
 Micacea 109.
 Microgamma 127.
 Microglossa 106.
 Millieri 122.
 Miniago 116.
 Miniosa 114.
 Mioleuca 101.
 Mixta *Fr.* 123.
 Mixta *Staud.* 120.
 Modesta 126.
 Modestalis 132.
 Mocsiaea 109.
 Moldavicola 130.
 Molochina 104.
 Molothina 90.
 Molybdea
 Moneta 126.
 Monochroma 102.
 Monoglypha 104.
 Morpheus 112.
 Multangula 93.
 Munda 115.
 Munita 133.
 Muralis 89.
 Musculosa 110.
 Musiva 93.
 Myrtilli 128.

 Nana 99.
 Nebulosa 97.
 Nemoralis 136.
 Neonympha 134.
 Nervosa 86.
 Neurica 110.
 Nexa 110.
 Ni 127.
 Nickerlii 103.
 Nictitans *L.* 109.
 Nictitans *Esp.* 105.
 Nigra 101.
 Nigricans 94.
 Nigricula 100.
 Nigrita 128.
 Nisus 100.
 Nitida 118.
 Noctivaga 112.
 Nodosalis 136.
 Nonagrioides 110.
 Norwegica 94.
 Nothum 139.
 Nubeculosus 122.
 Nubiger 129.
 Numerica 131.
 Nun atrum 114.
 Nupta 134.
 Nychthemera 93.
 Nymphaca 134.
 Nymphagoga 135.

 Obelisca 95.
 Obesa 95.
 Obesalis 138.
 Obliterata 131.
 Obscura *Brahm.* 91.
 Obscura *Staud.* 99.
 Obsitalis 138.

 Obsoleta 111.
 Occulta 95.
 Ocellaris 119.
 Ocellina 93.
 Ochracea 109.
 Ochreago 116.
 Ochrolenca 104.
 Oleagina 103.
 Oleracea 98.
 Olivacea *Steph.* 102.
 Olivacea *Hb.* 131.
 Olivina 123.
 Ononis 129.
 Oo 116.
 Opalina 122.
 Ophiogramma 105.
 Opima 115.
 Opposita 123.
 Optabilis 100.
 Optata 134.
 Orbiculosa 103.
 Orbona *Hufn.* 91.
 Orhona *Z.* 91.
 Orion 89.
 Ornithopus 121.
 Ostrina 131.
 Oxalina 116.
 Oxyacanthae 103.

 Pabulatricula 105.
 Pacta 134.
 Paleacea 117.
 Pallago 119.
 Palleus 111.
 Palpalis 138.
 Palustris 113.
 Pancratii 96.
 Pannonica 130.
 Paralella 130.
 Paranymphe 134.
 Parilis 127.
 Parthenias 139.
 Parva 131.
 Pastinum 135.
 Paula 131.
 Pectinicornis 123.
 Pectitalis 137.
 Peltiger 129.
 Percontationis 127.
 Peregrina 99.
 Perflua 113.
 Perla 89.
 Perplexa 100.
 Persicariae 98.
 Perspicillaria 107.
 Petasitis 109.
 Petraea 112.
 Petrificata 121.
 Petrohriza 106.
 Phragmitidis 110.
 Pinasti 106.
 Pineti 88.
 Piniperda 115.
 Pisi 98.
 Pistacina 118.
 Platinea 104.
 Platyptera 122.
 Plebeja 97.
 Plecta 93.
 Polygona 90.
 Polygramma 130.
 Polymita 101.
 Polyodon 105., 107.

 Popularis 96.
 Populeti 115.
 Porosa 114.
 Porphyrea 104.
 Praecana 124.
 Praecepta 95.
 Praecox 95.
 Praedita 99.
 Praeduncula 105.
 Prasina 95.
 Prenanthis 123.
 Proboscoidalis 138.
 Proboscidata 138.
 Promissa 134.
 Pronuba 91.
 Propinqua 124.
 Prospicua 107.
 Protea 102.
 Proxima 99.
 Psi 87.
 Pteridis 107.
 Puella 139.
 Puerpera 134.
 Pulchra 144.
 Pulla 122.
 Pulmonaris 112.
 Pulverulenta 114.
 Punctosa 111.
 Punicea 91.
 Puniceago 110.
 Pura 131.
 Purpurascens 128.
 Purpureofasciata 107.
 Purpurina 130.
 Purpurites 129.
 Pusilla 131.
 Puta 94.
 Putris *L.* 93.
 Putris *Hb.* 105.
 Putrescens 111.
 Pygarga 131.
 Pyginaea 102.
 Pyralina 116.
 Pyramidea 113.
 Pyrophila 93.

 Quadrangula 91.
 Quadripunctata 112.

 Radiatalis 138.
 Radicea 105.
 Radiosa 106.
 Ragusana 130.
 Ramburi 127.
 Ramosa 122.
 Reptricula 88.
 Rava 93.
 Ravalis 138.
 Ravida 91.
 Ravula 89.
 Rectalis 136.
 Rectangula 93.
 Rectangularis 135.
 Rectilinea 106.
 Recussa 94.
 Renalis 132.
 Renigera 94.
 Respensa *W. V.* 112.
 Respensa *Hb.* 130.
 Reticulata 99.
 Retusa 117.
 Rhizolitha 121.

 Rhodites 129.
 Ripae 94.
 Ripaera 111.
 Roboris 102.
 Rogneda 95.
 Rorida 114.
 Rosea 131.
 Rostralis 138.
 Rubella 104.
 Rubi 92.
 Rubiginea 120.
 Rubricosa 116.
 Rubirena 104.
 Rufa 110.
 Ruficincta 102.
 Rumicis 88.
 Rupicola 128.
 Rurea 105.
 Ruris 95.
 Rutililla 117.
 Rutilago 129.

 Sabuletorum 94.
 Sabulosa 94.
 Salicalis 137.
 Saliceti 117.
 Sancta 100.
 Sanctiflorentis 132.
 Santolinae 124.
 Santonici 124.
 Saponariae 99.
 Saportae 102.
 Satellitia 120.
 Satura 104.
 Saucia 95.
 Scabriuscula 106.
 Scapulosa 133.
 Scirpi 111.
 Scita 108.
 Scitula 131.
 Scolopacina 105.
 Scopariae 124.
 Scoriaceae 100.
 Scripta 117.
 Scrophulariae 123.
 Scrophulariphaga 123.
 Scrophulariphila 123.
 Scutosus 129.
 Secalina 105.
 Segetum 95.
 Selenoides 112.
 Selini 112.
 Semibrunnea 121.
 Senna 91.
 Serena 99.
 Sericata 107.
 Sericea 113.
 Sericealis 138.
 Serpentina 102.
 Serrata 123.
 Serratilinea 97.
 Sicanorum 99.
 Siculla 111.
 Sigma 90.
 Signalis 132.
 Signifera 94.
 Signum 90.
 Silago 118.
 Silene 119.
 Silenes 100.
 Simplonia 94.

 Simulans 93.
 Sincera 92.
 Sobrina 91.
 Socia 121.
 Sociabilis 99.
 Sodae 99.
 Solaris 130.
 Solidaginis 121.
 Solieri 104.
 Sommeri 104.
 Sordida 105.
 Spadicea 120.
 Sparganii 110.
 Speciosa 92.
 Spectabilis 124.
 Spectrum 135.
 Sphinx 122.
 Spinifera 94.
 Splendens 98.
 Splendida 124.
 Spoliaticula 89.
 Sponsa 134.
 Stabilis 115.
 Staudingeri *Grasl.* 120.
 Staudingeri *Möschl.* 91.
 Stigmatica 92.
 Stolid^a 133.
 Straminea 111.
 Strigilis 105.
 Strigosa 87.
 Strigula *Borkh.* 89.
 Strigula *Thubg.* 98.
 Styx 113.
 Suasa 97.
 Suava 130.
 Subaequa 91.
 Subtusa 117.
 Succinea 110.
 Suda 102.
 Suffusa 95.
 Sulphurago 119.
 Sulphuralis 132.
 Sulphurea 132.
 Superstes 113.
 Suspecta 117.
 Sylvatica 104.
 Syriaca 133.

 Tanaceti 124.
 Taraxaci 113.
 Tarsicrinalis 137.
 Tarsicristalis 137.
 Tarsipennalis 137.
 Tarsiplumalis 137.
 Templi 122.
 Tenebrata 128.
 Tenebrosa 113.
 Tentaculalis 138.
 Tentacularis 138.
 Tephroleuca 99.
 Terrea 112.
 Terricularis 138.
 Testacea 103.
 Tetra 113.
 Texta 104.
 Thalassina 97.
 Thapsiphaga 123.
 Theophila 128.
 Tincta 97.
 Tirhea 133.
 Titania 130.

- Togata 118.
 Torrida 120.
 Trahealis 131.
 Tragopoginis 113.
 Transsylvanica 94.
 Trapezina 116.
 Treitschkei *Boisd.* 99.
 Treischkei *Friv.* 129.
 Triangularis 133.
 Triangulum 91.
 Tricuspis 96.
 Tridens 87.
 Trifolii 99.
 Trigrammica 112.
 Trilinea 112.
 Trimacula 100.
 Tripartita 125.
 Triplasia 125.
 Triquetra 132.
 Tritici 94.
 Trux 95.
 Turca 111.
 Turfosalis 98.
 Typhae 110.
 Typica 109.
 Umbra 129.
 Umbratica 123.
 Umbrosa 92.
 Umovii 89.
 Unanimis 105.
 Uncana 131.
 Uncula 131.
 Uralensis 126.
 Urticae 125.
 Uxor 134.
 Vaccinii 119.
 Valligera 95.
 V argenteum 126.
 Variabilis 112.
 Vau punctatum 119.
 V aureum 126.
 Velox 130.
 Velutina 111.
 Venusta 102.
 Verbasci 123.
 Veronicae 119.
 Vespertalis 132.
 Vestigialis 95.
 Vetula 101.
 Velusta 121.
 Viciae 135.
 Vicina 112.
 Viminalis 117.
 Virens 104.
 Virgaureae 123.
 Virgo 125.
 Viridana 102.
 Viridaria 132.
 Viridisquama 130.
 Viridula 149.
 Viscosa 112.
 Vitellina 111.
 Vitta 94.
 Vittalba 104.
 Vulpecula 111.
 W latinum 97.
 Xanthenes 109.
 Xanthochloris 107.
 Xanthographa 92.
 Xanthomista 102.
 Xerampelina 117.
 Xeranthemi 124.
 Ypsilon 95.
 Yvanii 123.
 Zeae 111.
 Zelleralis 137.
 Zeta 104.
 Zinckenii 121.
 Zollikoferi 104.
 Zosimi 126.

V. Pidalky.

- Abbreviata 180.
 Abietaria *W. V.* 178.
 Abietaria *Goeze* 158.
 Abrasaria 174.
 Abruptaria 158.
 Absynthiata 174.
 Achromaria 174.
 Actaeata 179.
 Adaequata 175.
 Adpersaria 154.
 Adumbraria 174.
 Adustaria 146.
 Adustata 147.
 Advenaria 153.
 Aemulata 177.
 Aeruginaria 142.
 Aestivaria 154.
 Aestivaria 141.
 Affinitata 175.
 Agaritharia 163.
 Agrestaria 140.
 Agrostemmata 144.
 Alaudaria 175.
 Albicillata 175.
 Albiocellaria 146.
 Albipunctata 179.
 Albulata *W. V.* 176.
 Albulata *Rotb.* 176.
 Alchemillata 175.
 Alfaccaria 173.
 Alhambata 177.
 Aliaria 178.
 Alniaria *L.* 150.
 Alniaria *Esp.* 150.
 Alpicolaria 174.
 Alpinata 161.
 Alpinus 152.
 Altenaria 180.
 Alternaria 154.
 Alternata 154.
 Alticolaria 161.
 Amata 146.
 Ambignata 160.
 Ambustaria 162.
 Andreggiaria 160.
 Angularia *Thub.* 159.
 Angularia *W. V.* 150.
 Angulata 166.
 Anicularia 154.
 Ankeraria 156.
 Annulata 146.
 Anthophilaria 165.
 Apiciaria 153.
 Appensata 169.
 Aptata 173.
 Aquata 177.
 Aqueata 173.
 Arenacearia 163.
 Argentaria 164.
 Artesiaria 163.
 Asellaria 143.
 Asperaria 160.
 Assimilaria 163.
 Assimilata 179.
 Associata 173.
 Atlaticaria 159.
 Atomaria 161.
 Atrata 167.
 Atromarginata 143.
 Attenuaria 143.
 Aurantharia 155.
 Auroraia 143.
 Austriacaria 173.
 Autumunaria 150.
 Aversata 144.
 Badiaria 164.
 Badiata 170.
 Bajaria 155.
 Bajularia 141.
 Barcinonaria 158.
 Basochesiata 174.
 Bastelicaria 159.
 Beckeraria 144.
 Belemiata 144.
 Belgaria 163.
 Benesignata 160.
 Berberata 177.
 Betularia 157.
 Bicolorata 171.
 Bidentaria 151.
 Bideutata 177.
 Bilineata 176.
 Bilunaria 150.
 Bimaculata 148.
 Biornata 179.
 Bipunctaria 166.
 Bisetata 143.
 Bistrigata 177.
 Blandiata 175.
 Blomeri 177.
 Boiseduvaliata 168.
 Boreata 169.
 Breviculata 178.
 Brumata 169.
 Bruneata 162.
 Bupleuraria 142.
 Burgaria 166.
 Caelibaria 160.
 Caesiata 174.
 Calabraria 147.
 Calceata 160.
 Caligenaria 155.
 Calligrapharia 177.
 Calunetaria 143.
 Cambrica 173.
 Campanulata 179.
 Camparia 143.
 Canaria 150.
 Candidata 176.
 Capitata 176.
 Capreolaria 149.
 Cararia 148.
 Carbonaria 161.
 Caricaria 145.
 Carpinaria 150.
 Carpinata 168.
 Carpophagata 178.
 Castigata 179.
 Catalaunaria 163.
 Cauchyata 179.
 Caunteriata 154.
 Cebraria 161.
 Centaureata 178.
 Certata 170.
 Cervantaria 143.
 Cervinata 166.
 Chaerophyllata 167.
 Chenopodiata 177.
 Chrysitaria 161.
 Cinctaria 158.
 Circellata 144.
 Circuitaria 143.
 Clathrata 163.
 Coarctata 166.
 Cocciferata 180.
 Coclinaria 166.
 Coenosaria 144.
 Comitata 177.
 Concinnaria 145.
 Concordaria 161.
 Confixaria 174.
 Congruata 145.
 Consanguinaria 143.
 Consolidata 143.
 Consonaria 159.
 Consortaria 159.
 Conspectaria 174.
 Consersaria 163.
 Constrictata 180.
 Contaminaria 162.
 Conterminata 180.
 Contiguaria 143.
 Coraciata 172.
 Cordiaria 154.
 Corollaria 174.
 Coronata 178.
 Coronillaria 140.
 Corrivularia 145.
 Corsicaria 140.
 Corticata 177.
 Corylaria 152.
 Corylata 176.
 Crataegata 153.
 Cremiaria 159.
 Crepuscularia 159.
 Cribraria 148.
 Cucullata 174.
 Cuprearia 174.
 Cupressata 172.
 Cyanata 174.
 Cythyesaria 140.
 Dalmataria 148.
 Dardoinaria 152.
 Dealbata 164.
 Debiliata 178.
 Decolorata 177.
 Decorata 145.
 Decussata 167.
 Defoliaria 156.
 Degeneraria 144.
 Delunaria 150.
 Dentaria 151.
 Denticulata 179.
 Derivata 177.
 Designata 173.
 Determinata 143.
 Deversaria 144.
 Didymata 173.
 Diffuata 144.
 Dilectaria 148.
 Dilucidaria 160.
 Dilutaria 144.
 Dilutata 174.
 Dimidiata 143.
 Discoidaria 164.
 Disjunctaria *Stg.* 143.
 Disjunctaria *Lah.* 173.
 Distinctaria 183.
 Dodoneata 180.
 Dolabraria 152.
 Dolosaria 160.
 Dotata 172.
 Doubledayaria 157.
 Dubitata 170.
 Dumetata 160.
 Duplicata 167.
 Effractaria 150.
 Elinguaria 152.
 Elongaria 143.
 Elutata 176.
 Emarginata 144.
 Emucidaria 163.
 Emutaria 145.
 Ericetaria 162.
 Erosaria 150.
 Eugeniata 145.
 Euphorbiata 166.
 Euphrasiata 180.
 Evonymaria 151.
 Exanthemaria 148.
 Exignata 180.
 Exilaria 142.
 Exoletaria 177.
 Expallidata 180.
 Extarsaria 143.
 Extensaria 179.
 Externata 169.
 Extremata 178.
 Famula 161.
 Farinata 167.
 Fasciaria 149.
 Fasciolaria 161.
 Faustinata 141.

- Ferrugata 173.
 Filicearia 142.
 Filicata 144.
 Fimbrialis 142.
 Fimbriata 141.
 Firmata 173.
 Flaccidaria 157.
 Flaveolaria 142.
 Flavicularia 154.
 Flavicellaria 163.
 Flavicinctata 174.
 Fluctuata 173.
 Fluvia 174.
 Fologenaria 143.
 Formosaria 164.
 Fortificata 167.
 Fractaria 158.
 Fractilineata 143.
 Fraxinata 179.
 Frigidaria 173.
 Frustrata 174.
 Fulvata 171.
 Fumata 144.
 Fumidaria 155.
 Funerata 175.
 Furvata 160.
 Fusca 161.
 Fuscantaria 150.
 Fuscaria 154.
 Fuscomarginata 173.
 Galiata 174.
 Gemellata 180.
 Gemmaria 158.
 Gesticularia 162.
 Gilvaria 164.
 Glabraria 159.
 Glauciniaria 160.
 Glaucomicata 178.
 Craciliata 143.
 Graecarius 157.
 Graphata 179.
 Gratiolata 178.
 Griseata *W. V.* 167.
 Griseata *Stgr.* 176.
 Grossulariata 147.
 Gruneraria 160.
 Gueneata 178.
 Halterata 168.
 Hastata 175.
 Helveticaria 179.
 Herbaria 141.
 Herbariata 143.
 Hexapterata 168.
 Heydenaria 180.
 Heyeraria 148.
 Hippocastanata 159.
 Hirtarius 157.
 Hispidarius 157.
 Holosericata 144.
 Honestata 145.
 Honoraria 149.
 Hospitata 179.
 Humifusaria 142.
 Humiliata 144.
 Hydrata 175.
 Hyperboreata 179.
 Jacoboearia 154.
 Jaculularia 164.
 Ibericata 174.
 Illicaria 159.
 Illunaria 156.
 Illustraria 151.
 Imhutada 168.
 Imitaria 145.
 Immorata 144.
 Immundata 174.
 Immutata *L.* 145.
 Immutata *W. V.* 144.
 Imperaria 141.
 Impluviata 176.
 Incanata 144.
 Incarnaria 143.
 Inclinata 143.
 Incultaria 174.
 Incursata 173.
 Indigata 179.
 Indigenata 141.
 Infidaria 174.
 Infirmaria 143.
 Infuscatata 176.
 Innotata 179.
 Innuptaria 160.
 Inornata 144.
 Insigniata 178.
 Interpunctaria 164.
 Inturbata 179.
 Inustata 143.
 Jourdanaria 164.
 Irrigunda 178.
 Isogrammata 179.
 Juniperata 172.
 Kalischata 174.
 Kollariaria 173.
 Lactearia 142.
 Laevigaria 143.
 Lanceata 179.
 Lapidata 177.
 Laricicata 180.
 Laponnarius 157.
 Laponnica 173.
 Laquaearia 178.
 Libanotidata 180.
 Lichenaria 159.
 Lignata 174.
 Ligustrata 173.
 Limbaria 161.
 Limitata 166.
 Linariata 178.
 Linearia 146.
 Lineata 164.
 Lineolata 166.
 Literata 177.
 Lithoxylata 168.
 Litigiosaria 143.
 Liturata 154.
 Lividaria 158.
 Lividata 144.
 Lobulata 168.
 Longaria 143.
 Loricaria 162.
 Luctuata 175.
 Ludificata 172.
 Lugdunaria 175.
 Lugubrata 175.
 Lunaria 150.
 Luridata *Brkh.* 159.
 Luridata *Z.* 144.
 Lutearia 164.
 Luteata 176.
 Luteolaria 142.
 Luteolata 153.
 Macilentaria 143.
 Macularia 154.
 Malvata 174.
 Mancipitaria 143.
 Manicaria 143.
 Margarita 164.
 Margaritaria 149.
 Marginaria 155.
 Marginata 148.
 Marginepunctata 144.
 Mayeri 179.
 Mediaria 143.
 Melanaria 147.
 Mensuraria 166.
 Miaria 172.
 Miata 172.
 Millefoliata 179.
 Millierata 180.
 Miniosaria 163.
 Minorata 175.
 Minutata 179.
 Miserata 143.
 Moeniata 166.
 Molluginata 175.
 Moniliata 143.
 Montanata 173.
 Montivagata 170.
 Mucidaria 160.
 Multistrigaria 173.
 Mundataria 164.
 Munitata 173.
 Muricata 143.
 Murinaria 163.
 Murinata 166.
 Musanaria 171.
 Mutilata 143.
 Nanata 179.
 Nebulata 174.
 Nemoraria 145.
 Nepetata 179.
 Neriaria 141.
 Nexata 143.
 Nigrofasciaria 177.
 Nigropunctata 145.
 Nitidata 144.
 Nivearia 167.
 Niveata *Sc.* 164.
 Niveata *Stpl.* 176.
 Nobiliaria 174.
 Notata 154.
 Nyctemeraria 158.
 Nymphulata 177.
 Obfuscaria 160.
 Obliquaria 168.
 Obliterata 177.
 Oblongata 178.
 Obscuraria 160.
 Obscurata 160, 174.
 Obsoletearia 143.
 Obvallaria 166.
 Occitanaria 159.
 Ocellata *L.* 171.
 Ocellata *Friv.* 145.
 Ochreata 143.
 Ochrearia *Rossi* 164.
 Ochrearia *Fr.* 143.
 Ochreata 143.
 Olivacea 153.
 Olivata 172.
 Olympiaria 141.
 Omicronaria 146.
 Ononaria 165.
 Opacaria 164.
 Operaria 160.
 Orbicularia 146.
 Ornata 145.
 Osseata 144.
 Ostrinaria 143.
 Oxycedrata 180.
 Pallidata 143.
 Paludata *Thub.* 168.
 Paludata *L.* 145.
 Palumbaria 165.
 Pantaria 147.
 Papilionaria 141.
 Paradoxaria 169.
 Parallelaria 153.
 Pecharia 143.
 Pedaria 156.
 Pellagrararia 148.
 Pelethernaria 164.
 Pendularia 145.
 Pennaria 152.
 Pennigeraria 161.
 Penulataria 163.
 Peribolata 166.
 Permixtaria 174.
 Perochraria 142.
 Perpusillaria 142.
 Perversaria 159.
 Petraria 163.
 Petrificata 158.
 Peyerimhoffiata 179.
 Phaeoleucaria 158.
 Phoeniceata 180.
 Picata 174.
 Pictaria 148.
 Pimpinellata 180.
 Pinetaria 162.
 Piniarius 162.
 Plagiata 167.
 Plumaria 162.
 Plumbaria 165.
 Plumbeolata 179.
 Plumistraria 161.
 Plumularia *B.* 161.
 Plumularia *Fr.* 165.
 Plusiaria 141.
 Polata 174.
 Politata 144.
 Pollatoria 149.
 Polycommata 169.
 Polygrammata 177.
 Pomoeraria 173.
 Pomonarius 157.
 Populata 171.
 Porata 146.
 Porrinata 141.
 Postulata 141.
 Praeformata 165.
 Praeustaria 144.
 Petraria 145.
 Pravata 161.
 Procellata 175.
 Prodromaria 157.
 Promutata 144.
 Propugnata 173.
 Prosapiaria 149.
 Proximaria 166.
 Pruinata 140.
 Prunaria 152.
 Prunata 171.
 Psittacata 172.
 Pulchellata 178.
 Pullata 160.
 Pulmentaria 141.
 Pulveraria 149.
 Pulverata 155.
 Pumicaria 163.
 Pumilata 180.
 Punctaria 146.
 Punctularia 159.
 Pupillaria 146.
 Purpuraria 165.
 Pusaria 148.
 Pusillata 178.
 Pustulata 141.
 Putata 142.
 Putataria 142.
 Pygmaearia 142.
 Pygmaeata 171.
 Pyropata 171.
 Quadrifaria 161.
 Quadrifasciaria 173.
 Quadrifasciata 173.
 Quadrimaculata 154.
 Quercaria 150.
 Quercinaria 149.
 Rectangulata 178.
 Regelaria 169.
 Remotaria 144.
 Renitidata 165.
 Rapandata 159.
 Respersaria 160.
 Reticulata 171.
 Rhamnata 170.
 Rhomboidaria 158.
 Riguata 174.
 Riparia 179.
 Rivata 175.
 Rivulata 175.
 Robiginata 144.
 Roboraria 159.
 Roraria 161.
 Rosmarinata 180.
 Rotundaria 148.
 Rubidata 177.
 Rubiginata *Hufn.* 144.
 Rubiginata *F.* 171.
 Rufaria 143.
 Rufata 168.
 Rufomixata 144.
 Ruptata 176.
 Russata 172.
 Rusticata 144.
 Sabandiata 169.
 Sabinata 169.
 Sacraria 165.
 Sagittata 173.
 Salicata 177.
 Sambucaria 153.
 Sandosaria 174.
 Sanguinaria 165.
 Sarfata 160.
 Satyrata 179.
 Scabiosata 179.
 Scopariata 179.
 Scriptaria 179.
 Scripturata 174.

- Sentulata 143.
 Secundaria 158.
 Selenaria 159.
 Selinata 179.
 Semicanaria 162.
 Senectaria 174.
 Sepiaria 159.
 Sericeata 143.
 Serotinaria 160.
 Serraria *Z.* 173.
 Serraria *B.* 160.
 Sertata 169.
 Sexalata 169.
 Sexalisata 168.
 Signaria 154.
 Signata 178.
 Silaceata 177.
 Silenata 180.
 Silenicolata 178.
 Simpliciatata 168.
 Simulata 172.
 Sinuata 174.
 Siturata 172.
 Smaragdina 141.
 Sobrinata 180.
 Sociaria 158.
 Sociata 174.
 Sodaliaria 143.
 Solieraria 159.
 Sordaria 160.
 Sordidata 175.
 Spartiataria 161.
 Sparsata 178.
 Spartiata 168.
 Spissilineata 179.
 Stevenaria 160.
 Stragulata 172.
 Straminata 143.
 Stratarius 157.
 Strigaria 145.
 Strigata 141.
 Strigillaria 164.
 Strobilata 178.
 Subciliata 179.
 Subcordaria 154.
 Subfulvata 179.
 Subhastata 175.
 Submutata 144.
 Subnotata 178.
 Subsericata 143.
 Subtilata 145.
 Succenturiata 179.
 Suffumata 173.
 Sulphuraria 144.
 Sylvata *Sc.* 147.
 Sylvata *Hb.* 176.
 Sylvestraria 145.
 Syringaria 151.
 Taeniata 172.
 Taeniolaria 162.
 Tamarisciata 170.
 Taminata 148.
 Temerata 148.
 Tempestaria 173.
 Tenebraria 160.
 Tenuiata 179.
 Tersata 177.
 Tessellaria 144.
 Testaceata 176.
 Testata 171.
 Tetralunaria 151.
 Thulearia 175.
 Thymiaria 142.
 Tibiale 167.
 Tibiaria 160.
 Tiliaria 150.
 Tinctaria 164.
 Togata 178.
 Tophaceata 174.
 Transmutata 143.
 Traversata 170.
 Trepidaria 161.
 Trifasciata 176.
 Trigeminata 144.
 Trilinearia 146.
 Trilineata 142.
 Trimaculata 148.
 Trinotata 154.
 Trisignaria 179.
 Tristata 175.
 Truncata 172.
 Turbata 172.
 Turbidaria 144.
 Tusciana 152.
 Ullmata 147.
 Ultimaria 179.
 Umbellaria 145.
 Umbraria 159.
 Unangulata 174.
 Undulata 170.
 Unedonata 180.
 Unicoloraria 150.
 Unidentaria 174.
 Unifasciata 175.
 Uniformata 174.
 Valerianata 179.
 Variata 172.
 Variegata 160.
 Venosata 178.
 Veratraria 179.
 Verberata 174.
 Vernaria 141.
 Vespertaria *Brkh.* 173.
 Vespertaria *Steph.* 153.
 Vetulata 170.
 Vibicaria 147.
 Vicinaria 166.
 Viduaria 159.
 Vincularia 162.
 Viretata 169.
 Virgata 166.
 Virgaureata 179.
 Virgularia 143.
 Viridaria 172.
 Viridata 141.
 Vitalbata 177.
 Vittaria 142.
 Vittata 174.
 Vulgata 179.
 Vulpinaria 144.
 Wanaria 162.
 Zelleraria 160.
 Zonarius 157.
 Zonata 168.

Abecední seznam českých jmen motýlů zobrazených na barevných tabulích.

Číslice prvá značí tabuli, druhá obraz.

Admirál	10. 6.	Bělópásek		Brkorožec		Dřevobarvec	tmavoskvrn. 38. 10.
Babočka		hrachorový 9. 4.	dubový 45. 11.			bodlákový 39. 14.	vejcoskvrnná 38. 12.
admirál	10. 6.	menší 9. 2.	hruškový 45. 12.			celikový 39. 15.	
bílé C	9. 7.	tavolníkový 9. 3.		Cipokřídlec		dubový 39. 12.	Hnědopáska
bílé L	10. 3.	topolový 8. 6.		březový 45. 15.		hedbávný 36. 26.	černokřídla 42. 1.
bodláková	10. 7.	zimolezový 9. 1.				kustovnicový 30. 13.	dvojpásná 41. 26.
drnavcová	9. 6.		Černoproužka			lebedový 37. 1.	háčkovaná 42. 12.
jilmová	10. 1.	Běloskvrnač	březová 43. 11.			lipový 39. 10.	jižní 41. 27.
koprivová	9. 8.	lišejníkový 21. 19.	jívová 43. 12.			liskový 36. 24.	vikvicová 42. 13.
meruzalková	9. 7.	pampeliskový 21. 18.	topolová 43. 12.			nachopásný 36. 25.	vikvová 42. 12.
osyková	10. 5.			Černoskvrnka		obláčkovaný 39. 17.	výtečnicková 42. 10.
paví oko	10. 4.	Běloskvrnka				olšový 39. 11.	
sítkovaná	10. 4.	čubová 36. 2.	blínová 41. 10.			pamětihodný 39. 16.	Hnědopánsnik
vrbová	10. 2.	dvouskvrnná 36. 4.	černohila 41. 1.			přímočárny 36. 22.	bélocárny 48. 21.
		hlohová 36. 5.	černohýlová 41. 9.			setřený 36. 23.	borový 44. 25.
		slivová 36. 6.	hořčičková 41. 6.			šfovíkový 36. 21.	močálový 48. 20.
Barvoměnka		trnková 36. 3.	jehlicová 41. 7.			topolový 39. 18.	narudlý 48. 22.
jižní	8. 3.		smutná 41. 2.				úzkokřídly 45. 13.
		Blýšavka	stětková 41. 8.			Dubkokřídlec	vlnočárny 48. 19.
Batoleo		bélotečná 37. 17.				bélocelný 44. 22.	vrbový 44. 24.
červený	8. 5.	jilmová 38. 19.	Červenopánsnik			březový 44. 8.	
duhový	8. 4.	ptačincová 37. 19.	šfovíkový 48. 8.			bukový 44. 10.	Houbovnice
		šfovíková 37. 18.				čárkovaný 48. 3.	černobarvá 43. 3.
Bekyně		tmavá 37. 20.	Danaídka			dubový 44. 9.	
dubová	26. 1.	trojčárná 37. 16.	tolitová 8. 7.			javorový 44. 7.	Hranostajník
mniška	26. 5.					jehlicový 48. 6.	bílý 30. 10.
ostružiníková	26. 8.	Bourovčik	Dlonhozobka			nachový 48. 5.	březový 30. 8.
pižmová	26. 4.	sosnový 32. 2.	chorvatská 20. 2.			olšový 44. 6.	osykový 30. 9.
setřená	26. 7.	toulavý 32. 1.	chrastavcová 20. 4.			osykový 44. 23.	vrbový 30. 11.
sosnová	26. 5.		svizelová 20. 1.			rudopásný 48. 7.	
velkohlavá	26. 6.	Bourovec	zimolezová 20. 3.			vikvicový 48. 4.	Hrotnokřídlec
vrbová	26. 2.	balkanský 28. 8.				žlutkový 48. 2.	béloskvrnný 24. 16.
zlatořitná	26. 3.	borový 28. 7.	Drsnokřídlec				chmelový 24. 13.
		březový 28. 4.	březový 46. 24.				kapradový 24. 15.
Bělásek		cesminový 28. 5.	dubový 46. 19.			Hnědač	prvosienkový 24. 17.
borytový	4. 8.	dubový 28. 1.	hruškový 46. 18.			trnkový 20. 22.	uhlopásný 24. 14.
horský	4. 5.	kožový 46. 25.	lipový 46. 23.				
hrachorový	4. 10.	lipočný 46. 20.	ovocný 46. 20.			Hnědásek	
jižní	4. 6.	paškováný 46. 21.	středomořský 46. 26.			černýšový 11. 8.	Hřbetoznbec
ovocný	3. 4.	středomořský 46. 22.				diviznový 11. 5.	béloskvrnný 30. 16.
posedový	4. 4.	ostružiníkový 28. 2.				chvastavcový 11. 3.	břekový 31. 12.
resedkový	3. 6.	osykový 28. 3.	Drvopleň			jitrocelový 11. 9.	březový 31. 5.
rudoskvrnný	5. 10.	ovocný 27. 10.	cibulový 25. 5.			kostkovaný 11. 4.	bukový 30. 12.
řepkový	4. 3.	pampeliskový 27. 6.	maďalový 25. 3.			květelový 11. 7.	dubový 30. 14.
řepový	4. 2.	prstýnkový 27. 1.	rákosový 25. 4.			nejmenší 11. 11.	dvoubarvý 31. 8.
řerichový	4. 7.	prýškový 26. 12.	topolový 25. 2.			obecný 11. 6.	dvouzubý 31. 13.
španělský	4. 5.	švestkový 27. 9.	vrbový 25. 1.			osykový 11. 2.	hnědý 31. 7.
zelný	4. 1.	topolový 26. 10.				předhorský 11. 10.	javorový 31. 16.
žlutokřídly	4. 9.	trávorý 27. 8.	Dřeňovka			violkový 11. 1.	jilmový 30. 13.
		třešňový 27. 2.	diviznová 37. 9.				křemelákový 31. 6.
Bélocárnik		vinořitný 27. 3.	travní 37. 8.			Hnědomůra	mniší 31. 10.
habrový	44. 27.					béloskvrnná 38. 9.	olšový 31. 11.
smrkový	44. 26.					šfovíková 38. 11.	osykový 30. 15.

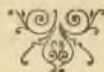
stříbrosvrchný 31.	9.	živý 43.	5.	bělopátný 7.	10.	litevský 13.	3.	Páskokřídlec			
tmavouhlý 31.	15.	lišejníkový 43.	1.	černočárny 7.	5.	luční 15.	4.	černobýlový 50.	31.		
topolový 31.	2.	sedivý 43.	3.	černosvrchný 7.	22.	medvědný 14.	1.	hořcový 50.	32.		
vrbový 31.	1.	travní 43.	6.	hnědosvrchný 7.	14.	metlicový 14.	4.	knotovkový 50.	26.		
zkrácený 31.	4.			horský 7.	6.	ovsový 14.	5.	květelový 50.	27.		
zlatoustý 31.	3.	Kuklérka		jehlicový 7.	9.	pišečný 15.	1.	ovocný 50.	29.		
žlutohnědý 31.	14.	černobýlová 40.	7.	jetelový 7.	11.	pohankový 15.	11.	peřinkový 50.	33.		
Chobotnatka		diviznová 40.	1.	komonicev 7.	13.	prosíčkový 15.	7.	smrkový 50.	34.		
pupalková 19.	7.	heřmánková 40.	6.	kozincový 7.	19.	pýřový 14.	10.	srpkový 50.	25.		
Jasnobarvec		hvězdnicová 40.	2.	krušinový 7.	16.	rosičkový 13.	6.	šíškový 50.	28.		
čistý 39.	19.	kapucinská 40.	11.	kypřejový 7.	1.	rudopátný 13.	13.	vrbový 50.	24.		
květelový 39.	20.	lociková 40.	4.	lesní 7.	18.	ruský 15.	13.	vřesový 50.	30.		
Jasoň		mléčová 40.	3.	ligrusový 7.	15.	řecký 14.	6.				
alpský 3.	2.	mrkvičková 40.	5.	močálový 7.	20.	severský 13.	9.	Paví oko			
červenooký 3.	1.	peřinková 40.	8.	nejmenší 7.	17.	skalní 14.	3.	hukové 29.	5.		
dýmnickový 3.	3.	stříbrná 40.	9.	obecný 7.	3.	strdivkový 15.	10.	dubové 30.	1.		
řecký 2.	7.	škumpová 40.	10.	očkový 7.	21.	středomořský 15.	5.	habrový 29.	3.		
Jetelovka		Lalokokřídlec		osiřelý 7.	7.	stříbrooký 15.	12.	malý 29.	3.		
dlabaná 41.	24.	vrbový 39.	9.	rozchodníkový 7.	4.	šedohnědý 15.	3.	prostřední 29.	2.		
menší 41.	23.	Lesknačka		střirovníkový 7.	2.	španělský 13.	8.	španělské 29.	4.		
trojhranná 41.	25.	jilmo á 37.	23.	tmavohnědý 7.	8.	svěcarský 13.	14.	velké 29.	1.		
Klikočárnice		kozibradová 37.	21.	vikvicový 7.	12.	třeslicový 15.	9.				
blešnicová 34.	20.	ořešáková 37.	22.	Modrohlávek		turecký 14.	7.	Perleťovec			
borůvková 34.	14.	skořicová 37.	24.	běložilný 32.	10.	velehořský 13.	10.	dvanáctičetný 11.	13.		
březová 35.	1.			ovocný 32.	9.	voňavkový 14.	2.	fialkový 12.	2.		
hrachová 34.	18.	Lišejníkovec		Můrka		zední 14.	9.	hadincový 12.	3.		
jasná 35.	9.	bělavý 22.	3.	dubová 21.	23.	Okenáč		jižní 12.	12.		
jehlicová 34.	15.	černočárny 21.	28.	listová 21.	20.	lopuchový 20.	20.	kopřivový 12.	5.		
jetelová 35.	2.	čtyřsvrchný 22.	9.	olšová 21.	22.	Osenice		máčekový 12.	8.		
kapustová 35.	3.	dubový 21.	25.	vrbová 21.	21.	aronová 33.	9.	malý 12.	6.		
kručinková 35.	4.	ouskatý 22.	12.	Nesytka		čekanová 33.	27.	nejmenší 11.	14.		
merliková 35.	6.	popelavý 22.	4.	březová 20.	9.	černosvrchná 34.	7.	ostružinový 12.	4.		
mlhavá 34.	16.	rezavý 21.	29.	černohlavá 20.	7.	ještěbníková 33.	23.	prostřední 12.	9.		
mydlivá 35.	7.	rudokrky 22.	10.	dubová 20.	12.	jetelová 34.	1.	rdesnový 11.	12.		
pampelišková 35.	5.	růžový 21.	27.	jabloňová 20.	14.	kožová 33.	22.	rosnickový 12.	1.		
řebříčková 34.	13.	šedohnědý 22.	8.	komáří 20.	15.	měděná 33.	25.	stříbročárny 12.	11.		
výtečnicková 34.	17.	sedý 22.	5.	kutílková 20.	10.	mnohohran. 33.	24.	velký 12.	7.		
zelná 34.	19.	seřý 21.	30.	luncí 20.	17.	očkováná 33.	26.				
zlatopátná 35.	8.	tečkovaný 21.	24.	malinková 20.	19.	ozimní 34.	6.	Pestrobarevec			
Kosočárnice		trnkový 21.	24.	mravenci 20.	16.	pampelišková 33.	17.	břestavcový 8.	2.		
osmahlá 38.	18.	žlutokrajný 22.	6.	ovádová 20.	8.	pažitová 34.	9.	borový 33.	7.		
vrbová 38.	17.	Lyšaj		prýšcová 20.	18.	petrkličová 33.	21.	dubový 33.	5.		
Kovolosklec		bobkovnicov. 19.	2.	roupcová 20.	13.	podléstková 33.	15.	jeřábový 33.	6.		
amethystový 40.	12.	borový 18.	1.	sršňová 20.	6.	prvosienková 33.	16.	petrkličový 8.	1.		
černočárny 40.	13.	kypřejový 18.	8.	tiplicová 20.	4.	pšeničná 34.	4.	Pestrokřídlec			
gama 40.	23.	netopýři 18.	2.	včelová 20.	5.	ptačincová 33.	13.	podražcový 2.	5.		
hluchavkový 40.	22.	prýšcový 18.	5.	Ohniváček		ranná 34.	8.	východní 2.	4.		
ještěbníkový 40.	20.	révový 18.	6.	barvoměnný 6.	14.	rulíková 33.	18.	západní 2.	6.		
jitrocelový 40.	26.	rokytníkový 18.	3.	celikový 6.	7.	sedmikrásová 33.	20.				
kopřivový 40.	24.	svizeľový 18.	4.	černočárny 6.	10.	skrytá 34.	10.	Plaménosvrchna			
košťavový 40.	21.	svlačcový 17.	2.	černokřídly 6.	13.	šedohnědá 33.	12.	cviklová 37.	4.		
modřínový 40.	25.	šefíkový 17.	3.	černosvrchný 6.	12.	šovicová 33.	14.	jahodníková 37.	3.		
oměťový 40.	16.	vinný 19.	1.	janovcový 6.	8.	tříčárna 34.	5.	ostružiníková 37.	2.		
plícníkový 40.	17.	vrbový 18.	7.	modrolešklý 6.	11.	violková 33.	10.				
skromný 40.	18.	Malinovník		nestejný 6.	9.	vrbovka 33.	19.	Plavokřídlec			
šeďivkový 40.	19.	bělopátný 32.	3.	strakatý 6.	15.	vykřičníková 34.	3.	bílý L 37.	15.		
zlaté C 40.	15.	očkový 32.	4.	Okáč		zemáková 33.	10.	bledý 37.	12.		
žahavkový 40.	14.	Martináč		bojinkový 13.	1.	znamenána 33.	8.	černočárny 37.	13.		
Krásnočárnice		velký 29.	1.	černochnědý 13.	12.	žlutavá 34.	3.	kůželosvrchný 37.	13.		
dubová 38.	15.	Mechovnice		černočárny 13.	7.	Ostruháček					
hrusková 38.	13.	lipová 33.	2.	černonohý 13.	5.	1. březový 6.	1.	Prástevník			
javorová 38.	16.	perlová 33.	4.	dalmatský 13.	2.	2. cesminový 6.	3.	angrešťový 21.	1.		
jilmová 38.	14.	zední 33.	1.	hnědý 15.	8.	3. dubový 6.	5.	bezový 24.	10.		
Křivokřídlec		žaludová 33.	3.	ječminkový 14.	8.	4. ostružinový 6.	6.	černožlutý 23.	5.		
barvínkový 43.	4.	Modrasek		jilkový 15.	2.	5. švestkový 6.	4.	fialkový 22.	12.		
		bahenní 7.	23.	košťavový 13.	4.	6. trnkový 6.	2.	hluchavkový 23.	1.		
				klubénkový 13.	11.	Otakárek		hořcový 24.	5.		
				lipnicový 15.	6.	Alexanor 2.	1.	chrastavcový 22.	15.		
						fenyklový 2.	3.	ještěbníkový 22.	11.		
						ovocný 2.	1.	jitrocelový 22.	17.		
								kopřivový 24.	12.		

kostivalový 23. 2.	Sosnokaz	plodožravý 35. 15.	skalní 47. 32.	lavandulová 21. 14.
lipnicový 23. 11.	borový 38. 8.	sleposkvrnný 35. 19.	sosnový 47. 26.	ligrusová 21. 17.
lomikamen. 24. 3.			rybízový 47. 29.	materidousk. 21. 1.
mařinkový 24. 2.	Soumračník	Šedokřídlec		tužebniková 21. 8.
maťový 21. 11.	bělopásný 16. 5.	běloskvrnný 36. 18.	Tmavoskvrnka	zaalpská 21. 9.
medvědí 23. 4.	čárečkovaný 16. 10.	čekankový 35. 21.	světlá 41. 13.	zimolezová 21. 7.
nejmenší 23. 3.	čárkový 16. 13.	černočárný 36. 15.	svlačcová 41. 14.	
ozdobný 22. 13.	jahodníkový 16. 6.	dubový 36. 1.		Vztyčinořítka
páskovaný 23. 7.	jitrocelový 16. 16.	hlinozlutý 36. 11.	Travařka	lipová 31. 17.
prýšcový 23. 8.	krvavcový 16. 7.	kamenný 36. 14.	pažitová 36. 7.	oeyková 31. 91.
smuteční 24. 7.	lavaterkový 16. 3.	kroužkový 36. 19.	trávná 36. 8.	rudoskvrnná 31. 19.
stařečkový 22. 14.	máčekový 16. 8.	lemovaný 36. 16.	zelná 36. 9.	topolová 31. 20.
svizelový 23. 10.	měsíčekový 16. 2.	metlicový 36. 20.		vrbová 31. 18.
špenátový 23. 6.	metlicový 16. 9.	orličkový 35. 22.	Vakonoš	
špinavý 24. 8.	proskurník. 16. 4.	rudokřídlný 36. 12.	šedý 25. 9.	Zejkokřídlec
šfovíkový 24. 6.	rezavý 16. 12.	salvějový 36. 17.	trávný 25. 7.	brslonový 45. 9.
uherský 22. 16.	slezový 16. 1.	trávný 36. 13.	vikvicový 25. 8.	březový 45. 3.
užankový 23. 9.	středomořský 16. 14.	trnkový 35. 20.		čtyřměsíční 45. 7.
vrátičkový 24. 9.	travní 16. 15.	zimolezový 36. 10.	Vlnočárnik	dubový 45. 4.
zimolezový 24. 4.	zlatozlutý 16. 17.		černopásný 32. 6.	dvojjzubý 45. 10.
	žlutoskvrnný 16. 11.	Šerokřídlec	dubový 32. 8.	hluhový 45. 16.
Přimočárnice		běločelný 47. 17.	trojtečný 32. 5.	jedlový 46. 8.
barvoměnná 38. 6.	Srpokřídlec	hnědočelný 47. 17.	žltorohý 32. 7.	lesní 46. 7.
březová 38. 2.	březový 30. 4.	hnědošedý 47. 20.		maliníkový 45. 6.
černopásná 38. 22.	bukový 30. 6.	jitrocelový 47. 14.	Vlnopásnik	modřínový 46. 9.
lipová 38. 4.	dubový 30. 5.	našedivělý 47. 18.	černotečný 43. 28.	olšový 45. 2.
nazelenalá 38. 23.	lipový 30. 3.	rdesnový 47. 16.	červenočárny 43. 30.	poprášený 46. 10.
ovocná 38. 7.	trnkový 30. 7.	žltopasný 47. 19.	dříšťalový 48. 29.	řešetlákový 45. 5.
poprášená 38. 3.	vrbový 30. 2.		dvojtečný 48. 13.	šeříkový 45. 8.
rozrazilová 38. 24.		Šiposkvrnka	habrový 48. 23.	šfovíkový 44. 11.
šedivá 31. 21.	Stejnobarvec	jivová 32. 18.	hradební 48. 12.	trnkový 45. 14.
trávná 34. 11.	bělošedý 48. 17.	inaďalová 33. 13.	hlinozlutý 43. 23.	
vrbinová 38. 5.	černý 48. 15.	meruňková 32. 16.	jitrocelový 44. 2.	Zelenaček
vrbková 38. 25.	kouřový 48. 16.	olšová 32. 15.	kornoutový 48. 31.	koulenkový 20. 24.
vrbová 38. 20.	moučňý 48. 18.	ptačizobová 32. 20.	kostkovaný 43. 32.	šfovíkový 20. 25.
zimolezová 38. 1.	prýšcový 48. 14.	šfovíková 32. 19.	kručníkový 43. 31.	trnkový 20. 23.
		trnková 32. 17.	krušinový 48. 32.	
Rákosnice	Strakáč	velkohlavá 32. 14.	měsíčekový 43. 26.	Zelenice
černoskvrnná 37. 11.	habrový 28. 9.	vrbová 32. 12.	očkovaný 44. 5.	úhledná 37. 7.
tečkovaná 37. 10.			okrášlený 44. 4.	
Rudokřídlec	Stužkoska	Štátconoš	okrový 43. 24.	Zelenopláštík
brusnicový 39. 6.	dubová 42. 5.	borůvkový 25. 10.	ovocný 43. 25.	borůvkový 43. 21.
dubový 39. 8.	jasanová 42. 2.	jetelový 25. 13.	podzimní 48. 26.	březový 43. 15.
jahodníkový 39. 3.	olšová 42. 4.	měsíčekový 25. 12.	rezavý 43. 33.	dubový 43. 17.
rezavý 39. 7.	švestková 42. 8.	ořechový 25. 15.	rozchodn. 44. 1.	janovcový 43. 14.
rudohlavý 39. 4.	topolová 42. 3.	smrkový 25. 14.	salátový 43. 29.	jarní 43. 16.
tečkované V 39. 5.	trnková 42. 9.	trnkový 25. 11.	slezový 48. 10.	liskový 43. 19.
	úzkopásná 42. 6.		střemchový 43. 27.	materidousk. 43. 20.
	vrbová 42. 7.	Temnoskvrnác	sveřepový 48. 11.	rebríčkový 43. 18.
Rudopásnik	Stygle	borůvkový 44. 14.	šipkový 49. 1.	Zlatokřídlec
janovcový 44. 12.	francouzská 29. 6.	březový 46. 14.	trnkový 48. 28.	bukový 38. 27.
kalaberský 44. 13.		dubový 46. 13.	trojčárny 43. 22.	jehlicový 41. 12.
		kamzičí 46. 11.	vlnkovaný 48. 30.	38. 28.
Různorodec	Světlopáska	lipový 46. 16.	vřesový 48. 9.	lipový 38. 26.
francouzský 20. 21.	bahenní 41. 19.	inaďalový 46. 17.	zdobený 44. 3.	medový 39. 1.
	bodláková 41. 15.	tečkovaný 46. 15.	zelný 48. 24.	stařečkový 41. 11.
Sitěnka	malická 41. 17.	třešňový 46. 12.	zubokřídlný 48. 27.	vrbový 38. 29.
kopřivová 37. 6.	nachová 41. 17.		žlutý 43. 25.	zobonosný 38. 2
Skvrnopásnik	ostružiníková 41. 21.	Tmavokřídleo		
angrešťový 44. 15.	ostřicová 41. 20.	černopásný 37. 5.	Vousonosec	Zobonosec
dubový 44. 20.	postřibřená 41. 18.		dubový 43. 7.	kopřivový 43. 9.
francouzský 44. 16.	svlačcová 41. 22.	Tmavoskvrnác	zdrojový 43. 8.	zahavkový 43. 10.
hluchavkový 46. 5.		belgický 48. 34.		Zubočárník
žilový 44. 17.	Šedobarvec	brusnicový 47. 30.	Vřete uška	balsaminový 50. 16.
liskový 44. 19.	černošedý 35. 11.	černobýlový 47. 25.	cihlová 21. 16.	barvinový 50. 23.
připálený 44. 18.	černý 35. 18.	hnědozlutý 47. 22.	černohrdlá 21. 10.	borůvkový 49. 12.
zahradní 44. 21.	hvozdíkový 34. 12.	jetelový 47. 33.	čičorečková 21. 11. 12. 13.	bračkový 50. 5.
	jikový 34. 13.	ledencový 47. 27.	horská 21. 4.	brusnicový 50. 14.
Slímákovec	knotovkový 35. 17.	modrošedý 47. 28.	chrastavcová 21. 2.	březový 50. 3.
dubový 25. 6.	modřencový 35. 14.	okrový 47. 23.	jetelová 21. 6.	čtveropásný 49. 18.
Smrťihlav	namodralý 35. 10.	peľnýkový 47. 21.	komoniová 21. 5.	dvojbarvý 49. 6.
obecný 17. 1.	ostrožkový 35. 16.	rokyťový 47. 31.	kozincová 21. 3.	jalovcový 49. 9.

jednocipý	49. 30.	netýkavkový	49. 21.	syřiškový	50. 6.	borůvkový	46. 3.	bledokřídlý	5	7.
kokrhelový	50. 9.	očkový	49. 6.	šipkový	49. 5.	dubový	47. 6.	borůvkový	5	1.
kontryhelový	50. 7.	olivový	49. 13.	švestkový	49. 3.	jasnobarvý	47. 5.	čičorečkový	5.	3
kopřivový	50. 13.	olšový	50. 12.	tmavopásný	50. 19.	jedlový	47. 4.	čilimníkový	5.	6
kostičkový	50. 11.	osýkový	49. 4.	trnový	49. 10.	lipový	47. 11.	Kleopatřin	5	9
kostový	49. 23.	plavokřídlý	49. 24.	trojpásný	50. 15.	mechový	47. 8.	řešetlakový	5	8.
křenový	49. 16.	podkouřený	49. 20.	zakuklený	49. 27.	olšový	47. 12.	uherský	5	4
křidový	50. 10.	pohorský	49. 26.	žlutuchový	50. 21.	orličkový	47. 10.	vířkový	5	2
liskový	50. 17.	poznamenaný	49. 22.			osýkový	46. 2			
maliníkový	50. 1.	přitulový	49. 14.	Zubokřídlec		plavopásný	47. 7.	Žlutokřídlec		
mařinkový	49. 29.	pýrový	49. 17.	dubový	19. 4.	podružný	47. 3.	bledý	46.	6.
měnivý	49. 8.	rezavý	49. 19.	lipový	19. 3.	tečkovaný	47. 13.	kačukový	46	4.
mochňový	50. 2.	sítkovaný	49. 2.	pavi oko	19. 5.	topolový	46. 1.			
mořenový	50. 20.	smutkový	50. 2.	topolový	19. 6.	vřesový	47. 1.	Žlutopáska		
nabilený	49. 15.	sněhový	49. 31.					borůvková	41.	3
nasivělý	49. 25.	světlíkový	50. 8.	Zubopásník		Žlutasek		rozcová	41.	5.
nazelenalý	49. 11.	svizelový	49. 28.	bělošedý	47. 2.	barvoměnný	5. 5.	srdečonosná	41	4.

Některé opravy.

Na str.	1. řád.	22. shora čti za housenky.
" "	21., "	7. shora místo Selene čti Semelo.
" "	21., "	10. shora místo Japonská čti Severská.
" "	49., "	12. zdola místo Ramosona čti Ramosana.
" "	50., "	3. shora místo Vernona čti Vernana.
" "	53., "	7. zdola místo Helneola čti Helveola.
" "	61., "	20. shora místo Gama čti Ganna.
" "	80., "	6. shora místo Geraffina čti Giraffina.
" "	86., "	23. shora přidej za Němcích. — Tab 32. obr 10.
" "	93., "	12. shora místo Multungula čti Multangula.
" "	95., "	9. shora místo Ipsilon čti Ypsilon.
" "	95., "	21. zdola před Vestigialis přidej 32.
" "	97., "	2. zdola místo Susa čti Suasa.
" "	100., "	16. zdola místo Bastrica čti Baetica
" "	104., "	17. zdola místo Ochrolenca čti Ochroleuca
" "	105., "	10. zdola místo Lencostigma čti Leucostigma.
" "	107., "	5. zdola místo littoraeis čti littoralis.
" "	129., "	15. shora místo černobýlový čti černobýlová
" "	134., "	11. zdola místo Adultesa čti Alultera.
" "	141., "	18. shora místo Postulata čti Pustulata
" "	144., "	10. zdola za „po různu“ přidej Tab. 43. obr 33.
" "	161., "	14. shora místo provata čti pravata.
" "	164., "	5. zdola místo Margaritaria čti Margarita.
" "	175., "	15. shora místo Testaceata čti Testaceata.
" "	176., "	10. zdola místo bosůvltový čti brusnicový.
" "	179., "	7. shora miso Manata čti Nanata.
" "	180., "	2. zdola místo Exiceata čti Exiguata.

Výklad tabule I.

1. Náčrt motýla: *h* hlava, na ní jsou *aa* oči složené, *na* očka jednoduchá, *f* tykadla. Za hlavou je na hrudi předohrud' bez označení, *mr* středohrud', *ht* zadohrud', *sd* pokryvky ramenní, plece, *sc* štítek, *ht* zadohrud', *hl* zadek, *af* řít. — Na levých křídlech: *qa* žilka příčná, *vmr* přední žilka středová, *hmr* zadní žilka středová, *R* 12 žilka předního kraje křídel předních, *RS* žilka vnitřního kraje křídel zadních; *R1* žilka zadního kraje křídel předních; *1a* *1b* žilky vnitřního kraje křídel zadních. Na vnějším kraji jsou čísla žilek. — Na těchto křídlech jsou čísla označeny též buňky; *mz* je buňka středová, *az* buňka přídatná. Na pravých křídlech je *sof* pole kořenové, *mf* pole středové, *sf* pole lemové, *fr* třásně, *mm* středový měsíček, *bs* obloukový pruh. — Na pravém křídle je vyznačen „muži vzor“ takto: *hs* příčka poloviční, *est* příčka přední, *ul* vlnovka, *gb* pás smývaný č. vodový, *pf* známky šipovité, šípky, *rm* známka kruhová, *om* známka ledvinovitá, *zm* známka jehlanovitá, (kuželovitá), *ms* středový stín.

2. Pohled na motýla se strany. Na hlavě značí: *gs* obličej, *st* čelo, *sch* těmě, *a* oko složené, *na* očka jednoduchá, *pl* makadlo. Na nohách: *sr* příkyčli, *sk* stehno, *sn* holeň, *fs* chodidlo, *kr* dráčky, Na zadních křídlech je *hb* štětina připínací.

3. Hlava z předu: *a* složené oči, *ol* hornější pysk, *ok* hornější čelisti, *nd* makadla čelistní, *ul* dolější pysk, *pl* makadla dolějšího pysku, *z* sosák.

4. Tělo motýli, přední kraje hrudi, ramena jsou zaokrouhlena a zadek je sploštěný.

5. Ramena pravouhlá, zadek vypuklý. Za obojkem krčním je chochol ze vztyčených chloupků, rozdělený podélnou brázdou; od štítu hrudního je na zadku ufatý, přerušovaný chochol jiný. Na konci zadku jsou rozevřené ústroje samčí.

6. Tělo se zadkem kuželovitým; na konci při řiti chloupky.

7. Tělo s rameny do předu vystupujícími; na hřbetě je ostrý hřebínek z chloupků, zadek sploštěný.

8. Hlava se strany s vystupujícími makadly.

9. Hlava s makadly do předu jdoucími, mezi nimi je svinut sosák; na výběžku čelním viděti je chloupky.

10. Hlava shora s očima složenýma s očky i s misty, kde jsou vkloubena tykadla. Do předu jde čelní výběžek.

11. Hlava se strany, oči holé, makadla vztyčena.

12. Hlava s makadly skloněnými.

13. Makadla vodorovně vystupující.

14. Chlupaté oči.

15. Oči obrvené.

16. Tykadla kyjovitá.

17. Tykadla knoflíkovitě kyjovitá.

18. Tykadla na konci v háček ohnutá.

19. Tykadla vřetenovitá.

20. Tykadla zoubkovaná.

21. Tykadla pilovitá.

22. Tykadla hřebíkovitá.

23. Tykadla peřičkovitá.

24. Tykadla s brvami.

25. Tykadla se štětinami.

26. Tykadla s brvitými štětinami.

27. Noha přední s lupínkem holeňovým.

28. Noha přední s růžkovým drápkem.

29. Nohy motýli s pravé strany; na středních a zadních jsou ostruhy *sp*.

30. Nohy s chloupky.

31. Křídla. *VR* přední kraj, *Sm* vnější kraj, lem, *Jr* vnitřní kraj; *Sp* přední roh nebo cip *JW*, vnitřní roh, *AW* zadní, řitní roh, *W* kořen *1a*, *1b*, *1c* žilky vnitřního kraje; *tz* žilky rozdělovací, *ez* buňky přídatné, vsunuté.

32. Křídla celokrajná.

33. Křídla s vidličnatě rozdělenou žilkou nitrokrajní *R1*; *tr* žilka rozdělovací.

34. Křídla hrotnokřídelce (hepialus) se stavbou žilek úplně souhlasnou na křídlech předních i zadních.

Česká jména motýlů a rostlin vyobrazených na barevných tabulích.

(Tisknuto pouze na jedné straně, aby umožněno bylo nalepování jednotlivých proužků na barevné tabule.)

Tab. 2. 1. Otakárek ovocný. 2. O. Alexanor. 3. O. fenyklový. 4. Pestrokrídlec východní. 5. P. podražcový. 6. P. západní. 7. Jason řecký. A. Kopr. B. Trnka.

Tab. 3. — 1. Jason červenooký. 2. J. alpský. 3. J. dýmníkový. 4. Bělásek ovocný. 5. B. horský. 6. B. resedkový. — A. Rozchodník bílý. B. Dýmníčka dutá. C. Trnka.

Tab. 4. — 1. Bělásek zelný. 2. B. řepový. 3. B. řepkový. 4. téhož druhu odr. B. posedový. 5. B. španělský. 6. B. jižní. 7. B. řeřichový. 8. B. borytový. 9. B. žlutokřídlý. 10. B. hrachorový. — A. Ledenec stírovník. B. Řepka olejná. C. Řetkev.

Tab. 5. — 1. Žlutásek borůvkový. 2. Ž. vikrový. 3. Ž. čičorečkový. 4. Ž. uherský. 5. Ž. barvoměnný. 6. Ž. čilimníkový. 7. téhož druhu odr. Ž. bíledokřídlý. 8. Ž. řešetlakový. 9. Ž. Kleopatra. 10. Bělásek rudoskvřinný. — A. Vičenec. B. Krušina. C. Vikev plotní.

Tab. 6. — 1. Ostruháček březový. 2. O. trnkový. 3. O. cesnínový. 4. O. švestkový. 5. O. dubový. 6. O. ostružinový. 7. Ohniváček celíkový. 8. Oh. janovcový. 9. Oh. nestejný. 10. Oh. černočárný. 11. Oh. modrolesklý. 12. Oh. černoskvřinný. 13. Oh. černokřídlý. 14. Oh. barvoměnný. 15. Oh. strakatý. — A. Švestka. B. Bríza. C. Celík (solidago virga aurea). D. Dub.

Tab. 7. — 1. Modrásek kyprejový. 2. M. stírovníkový. 3. M. obecný. 4. M. rozchodníkový. 5. M. černočárný. 6. M. horský. 7. M. osířelý. 8. M. tmavohnědý. 9. M. jehlicový. 10. M. bělopásný. 11. M. jetelový. 12. M. vikvicový. 13. M. komoníkový. 14. M. hnědoskvřinný. 15. M. ligrusový. 16. M. krušinový. 17. M. nejmenší. 18. M. lesní. 19. M. kozincový. 20. M. močálový. 21. M. očkovaný. 22. M. černoskvřinný. 23. M. bahenní. — A. Čičorka pestrá. B. Jehlice trnitá. C. Kručinka německá.

Tab. 8. — 1. Pestrobarevec petrklicový. 2. Pestrobarevec břestovcový. 3. Barvoměnka jižní. 4. Batolec dubový. 5. Batolec červený. 6. Bělopásek topolový. 7. Danaídka tolitová. — A. Osyka. B. Jiva.

Tab. 9. — 1. Bělopásek zimolezový. 2. B. menší. 3. B. tavolníkový. 4. B. hrachorový. 5. Babočka sítkovaná, abc pokolení letní, d. jarní, e. společné. 6. B. drnavcová. 7. B. meruzalková, bílé c. 8. B. koprivová, 8 d. odr. korsická. — A. Zimolez obecný. B. Žahavka.

Tab. 10. — 1. Babočka jilmová. 2. B. vrbová. 3. B. bílé L. 4. B. pavi oko. 5. B. osýková. 6. B. admirál. 7. B. bodláková. — A. Žahavka. B. Vrba. C. Pcháč kopinatý.

Tab. 11. — 1. Hnědásek violkový. 2. H. osýkový. 3. H. chrastovcový. 4. H. kostkovaný. 5. H. diviznový. 6. H. obecný. 7. H. květlový. 8. H. černýšový. 9. H. jitrocelový. 10. H. předhorský. 11. H. nejmenší. 12. Perleťovec rdesnový. 13. P. dvanáctitečný. 14. P. nejmenší. — A. Černýš luční. B. Rozrazil rezekvítek. C. Květel obecný.

Tab. 12. — 1. Perleťovec rosníkový. 2. P. fialkový. 3. P. hadinec. 4. P. ostružinový. 5. P. koprivový. 6. P. malý. 7. P. velký. 8. P. maceškový. 9. P. prostřední. 10. P. polský. 11. P. stříbročárný. 12. P. jižní. — A. Viola chlumní. B. Maceška. C. Malinník.

Tab. 13. — 1. Okáč bojtnkový. 2. O. dalmatský. 3. O. litevský. 4. O. kostřavový. 5. O. černohý. 6. O. rosičkový. 7. O. černolesský. 8. O. španělský. 9. O. severský. 10. O. velehořský. 11. O. klubénkový. 12. O. čemohnědý. 13. O. rudopásný. 14. O. švýcarský. — A. Jílek ozimý. B. Psineček obecný. C. Lipnice jará.

Tab. 14. — 1. Okáč medynkový. 2. O. voňavkový. 3. O. skalní. 4. O. metlicový. 5. O. ovsový. 6. O. řecký. 7. O. turecký. 8. O. ječmínkový. 9. O. zední. 10. O. pyřový. — A. Třeslice prostřední. B. Lipnice luční. C. Svéřep měkký.

Tab. 15. — 1. Okáč písečný. 2. O. jilkový. 3. O. šedohnědý. 4. O. luční. 5. O. středomořský. 6. O. lipnicový. 7. O. prosičkový. 8. O. hnědý. 9. O. třeslicový. 10. O. strdivkový. 11. O. pohánkový. 12. O. stříbrooký. 13. O. ruský. — A. Pohánka hřebenitá. B. Lipnice obecná. C. Bojinek luční.

Tab. 16. — 1. Soumračník slezový. 2. S. měsíčkový. 3. S. lavaterkový. 4. S. proskurnkový. 5. S. bělopásný. 6. S. jahodníkový. 7. S. krvavcový. 8. S. máčkový. 9. S. metlicový. 10. S. čarečkováný. 11. S. žlutoskvřinný. 12. S. rezavý. 13. S. čárkováný. 14. S. středomořský. 15. S. travní. 16. S. jitrocelový. 17. S. zlatožlutý. — A. Ledeneč šešulkatý. B. Slez velekvěť. C. Malinník.

Tab. 17. — 1. Smrtihlav obecný. 2. Lyšaj svlačcový. 3. Lyšaj šefíkový. — A. Svlačec rolní. B. Ptačí zob. C. Brambor.

Tab. 18. — 1. Lyšaj borový. 2. L. netopřní. 3. L. rokytníkový. 4. L. svizelový. 5. L. Pryšcový. 6. L. révový. 7. L. vrbkový. 8. L. kypřejový. — A. Vrhovka úzkolistá. B. Smrk. C. Svizel syřišťový. D. Pryšec chvojka. E. Svizel povázka.

Tab. 19. — 1. Lyšaj vinný. 2. L. bobkovnicový. 3. Zubokřídlec lipový. 4. L. dubový. 5. L. paví oko. 6. L. topolový. 7. Chobotnatka pupalková. — A. Bobkovnice (oleandr). B. Jablůň. C. Lipa. D. Topol černý.

Tab. 20. — 1. Dlouhozobka svizelová. 2. D. chorvatská. 3. D. zimolezová. 4. D. chrastavcová. 5. Nesytka včelová. 6. N. sršňová. 7. N. černošlá. 8. N. ovádová. 9. N. březová. 10. N. kutilková. 11. N. tiplicová. 12. N. dubová. 13. N. roupová. 14. N. jabloňová. 15. N. komáří. 16. N. mravenčí. 17. N. lumčí. 18. N. pryšcová. 19. N. malinníková. 20. Okenáč lopuchový. 21. Různorodec francouzský. 22. Hnědáč trnkový. 23. Zelenáček trnkový. 24. Z. koulencový. 25. Z. šťovíkový. — A. Rybíz. B. Svizel syřišťový. C. Zimolez obecný.

Tab. 21. — 1. Vřetenuska materidousková. 2. V. chrastavcová. 3. V. kozincová. 4. V. horská. 5. V. komonicová. 6. V. jetelová. 7. V. zimolezová. 8. V. tužebníková. 9. V. zaalpská. 20—13. V. čižorečková. 14. V. lavandulová. 15. V. černošldá. 16. V. cihlová. 17. V. ligrusová. 18. Běloskvřnáč pampešský. 19. B. lišejníkový. 20. Můrka listová. 21. M. vrbová. 22. M. olšová. 23. M. dubová. 24. Lišejníkovce trnkový. 25. L. dubový. 26. L. skelnokřídlný. 27. D. růžový. 28. L. černotečný. 29. L. rezavý. 30. L. tečkováný. — A. Ledeneč štírovník. B. Jetel chlumní. C. Víkev plotní.

Tab. 22. 1. a 2. Lišejníkovce ouškatý. 3. L. bělavý. 4. L. popelavý. 5. L. šedý. 6. L. žlutokrajný. 7. L. žlutohrdlý. 8. L. sedohřbetý. 9. L. čtverooskvřinný. 10. L. rudokrký. 11. Prástevník ještřábíkový. 12. P. fialkový. 13. P. ozdobný. 14. P. stařečkový. 15. P. chrastavcový. 16. P. uherský. 17. P. P. jitrocelový. — A. Jitrocel větší. B. Starček přímětník. C. Jedle.

Tab. 23. — 1. Prástevník hluchavkový. 2. P. kostivalový. 3. P. největší. 4. P. medvědí. 5. P. černožlutý. 6. P. špenátový. 7. P. páskovaný. 8. P. pryšcový. 9. P. užankový. 10. P. svizelový. 11. P. lipnicový. — A. Výtěčník metlatý. B. Ostružina. C. Hluchavka objímavá.

Tab. 24. — 1. Přástevník angrešťový. 2. P. mařinkový. 3. P. lomikamenový. 4. P. zimolezový. 5. P. hořcový. 6. P. šťovíkový. 7. P. smuteční. 8. P. špinavý. 9. P. vratičkový. 10. P. bezový. 11. P. máťový. 12. P. kopřivový. 13. Hrotnokřídlec chmelový. 14. H. úhlopásný. 15. H. kapraďový. 16. H. běloskvrnný. 17. H. prvosenný. — A. Pampeliška smetanka. B. Kopřiva. C. Popenec kundraček.

Tab. 25. — 1. Drvopleň vrbový. 2. D. topolový. 3. D. mařalový. 4. D. rákosový. 5. D. cibulový. 6. Slimákovec dubový. 7. Vakonoš trávový. 8. V. vikvicový. 9. V. sedý. 10. Štětconoš borůvkový. 11. Š. trnkový. 12. Š. měsíčekový. 13. Š. jetelový. 14. Š. smrkový. 15. Š. ořeškový. — A. Jedle. B. Jetel chlumní.

Tab. 26. — 1. Bekyně duhová. 2. B. vrbová. 3. B. zlatofitná. 4. B. pižmova. 5. B. sosnová, mniška. 6. B. velkohlavá. 7. B. setřená. 8. B. ostružiníková. 9. Bourovec hlohový. 10. B. topolový. 11. B. francouzský. 12. B. pryšcový. — A. Vrba. B. Dub. C. Borovice. D. Trnka. E. Bříza. F. Hrušeň.

Tab. 27. — 1. Bourovec prstýnkový. 2. B. třešňový. 3. B. vlnoritný. 4. B. korový. 5. B. jetelový. 6. B. pampeliškový. 7. B. jestřábníkový. 8. B. trávový. 9. B. švestkový. 10. B. ovocný. — A. Hloh. B. Švestka. C. dub. D. Vrba.

Tab. 28. — 1. Bourovec dubový. 2. B. ostružiníkový. 3. B. osýkový. 4. B. březový. 5. B. cesminový. 6. B. měsíčekový. 7. B. borový. 8. B. balkánský. 9. Strakáč habrový. — A. Borovice. B. Bříza. C. Malinník.

Tab. 29. — 1. Paví oko velké, martináč. 2. P. prostřední. 3. P. malé, habrové. 4. P. španělské. 5. P. bukové. 6. Stygie francouzská. — A. Trnka a hrušeň.

Tab. 30. — 1. Paví oko duhové. 2. Srpkřídlec vrbový. 3. S. lipový. 4. S. březový. 5. S. dubový. 6. S. bukový. 7. S. trnkový. 8. Hranostajník březový. 9. H. osýkový. 10. H. bílý. 11. H. vrbový. 12. Hřbetozubec bukový. 13. H. jilmový. 14. H. dubový. 15. H. osýkový. 16. H. běloskvrnný. — A. Habr. B. Vrba. C. Dub. D. Lípa.

Tab. 31. — 1. Hřbetozubec vrbový. 2. H. topolový. 3. H. zlatoustý. 4. H. zkrácený. 5. H. březový. 6. H. křemelákový. 7. H. hnědý. 8. H. dvoubarvý. 9. H. stříbroskvrnný. 10. H. inníši. 11. H. olšový. 12. H. břekový. 13. H. dvouzubý. 14. H. žlutohnědý. 15. H. tmavouhlý. 16. H. javorový. 17. Vztyčenořitka lipová. 18. V. vrbová. 19. V. rudoskvrnná. 20. V. topolová. 21. V. osýková. — A. Dub. B. Vrba. C. Osýka.

Tab. 32. — 1. Bourovčík toulavý. 2. B. sosnový. 3. Malinovník bělopásný. 4. M. očkovaný. 5. Vlnočárník trojtečný. 6. V. černopásný. 7. V. žlutorohý. 8. V. dubový. 9. Modrohlávek ovočný. 10. M. běložilný. 11. Liskovnice šedá. 12. Šiposkvrnka vrbová. 13. Š. mařalová. 14. Š. velkohlavá. 15. Š. olšová. 16. Š. meruňková. 17. Š. trnková. 18. Š. jivová. 19. Š. šťovíková. 20. Š. plácizobová. — A. Malinník. B. Bříza. C. Dub.

Tab. 33. — 1. Mechovnice zední. 2. M. lipová. 3. M. žaludová. 4. M. perlová. 5. Pestrobarevec dubový. 6. P. jeřábový. 7. P. borový. 8. Osenice zamenaná. 9. O. aronová. 10. O. violková. 11. O. zenáková. 12. O. šedolíněná. 13. O. ptačincová. 14. O. šťovíková. 15. O. podléštková. 16. O. prvosenná. 17. O. pampelišková. 18. O. rulíková. 19. O. vrbovková. 20. O. sedmikrásová. 21. O. petrklíčová. 22. O. kožová. 23. O. jestřábníková. 24. O. mnohohranná. 25. O. měděná. 26. O. očkovaná. 27. O. čekanková. — A. Petrklíč obecný. B. Hluchavka nachová. C. Pampeliška smetanka.

Tab. 34. — 1. Osenice jetelová. 2. O. žlutavá. 3. O. vykřičníková. 4. O. pšeničná. 5. O. tříčerná. 6. O. ozimní. 7. O. černoskvrnná. 8. O. ranná. 9. O. pažitová. 10. O. skrytá. 11. Přimočárnice trávová. 12. Šedobarvec jilkový. 13. Kličočárnice řebríčková. 14. K. borůvková. 15. K. jehlicová. 16. K. mlhavá. 17. K. výtečníková. 18. K. hrachová. 19. K. zelná. 20. K. blešníková. — A. Lipnice. B. Kapusta kadeřavá. C. Borůvka. D. Hrachor luční. E. Rdesno blešník.

Tab. 35. — 1. Klikočárnice březová. 2. K. jetelová. 3. K. kapustová. 4. K. kručinková. 5. K. pampelišková. 6. K. merliková. 7. K. mydlíková. 8. K. zlatopásná. 9. K. jasná. 10. Šedobarvec namodralý. 11. Š. černošedý. 12. Š. hvozdkový. 13. Š. knotkový. 14. Š. nadmuticový. 15. Š. plodožravý. 16. Š. ostrozkový. 17. Šedobarvec modřečerný. 18. Š. černý. 19. Š. sleposkrvný. 20. Šedokřídlec trnkový. 11. Š. čekankový. 22. Š. orlíčkový. — A. Mydlíce lékařská. B. Merlík bílý. C. Locika zahradní. D. Silenka nadmutá. E. Hvozdek kartouzek.

Tab. 36. — 1. Šedokřídlec dubový. 2. Běloskrvnka dubová. 3. B. trnková. 4. B. dvouskrvnna. 5. B. hlohová. 6. B. slivová. 7. Travačka pažitová. 8. T. travová. 9. T. zelená. 10. Šedokřídlec zimolezový. 11. Š. hlinozlutý. 12. Š. rudokřídý. 13. Š. trávový. 14. Š. kamenný. 15. Š. černočárny. 16. Š. lemovaný. 17. Š. šalvějový. 18. Š. běloskrvný. 19. Š. kroužkový. 20. Š. metlicový. 21. Dřevobarvec šťovíkový. 22. D. přímočárny. 23. D. setřený. 24. D. liskový. 25. D. nachopátný. 26. D. hedvábný. — A. Jilek. B. Hloh. C. Trnka. D. Dub.

Tab. 37. — 1. Dřevobarvec lebedový. 2. Plamenoskrvnka ostružiníková. 3. Pl. jahodníková. 4. Pl. cviklova. 5. Tmavokřídlec černopátný. 6. Silěnka kopřivová. 7. Zelenice úhledná. 8. Dřenovka travní. 9. Dřenovka diviznová. 10. Rákosnice tečkovaná. 11. R. černoskrvnna. 12. Plavokřídlec bílý. 13. P. černočárny. 14. P. kuželoskrvný. 15. P. bílý. 16. Blýskavka trojčárná. 17. B. běločerná. 18. B. šťovíková. 19. B. ptačincová. 20. B. tmavá. 21. Lesknačka kozibradová. 22. L. ořešáková. 23. L. jilmová. 24. L. skořicová. — A. Viola vonná. B. Lebedka strelovitá. C. Olše lepkavá.

Tab. 38. — 1. Přímocárnice zimolezová. 2. P. březová. 3. P. poprašená. 4. P. lipová. 5. P. vrbinová. 6. P. barvoměnná. 7. P. ovocná. 8. Sosnokaz borový. 9. Hnědomůra běloskrvnna. 10. H. tmavoskrvnna. 11. H. šťovíková. 12. H. vejcoskrvnna. 13. Krásnocárnice hrusková. 14. K. jilmová. 15. K. dubová. 16. K. javorová. 17. Kosočárnice vrbová. 18. K. osmahlá. 19. Blýskavka jilmová. 20. Přímocárnice vrbová. 21. P. sedivá. 22. P. černopátná. 23. P. nazelenalá. 24. P. rozrazilová. 25. P. vrbová. 26. Zlatokřídlec lipový. 27. Z. bukový. 28. Z. jivový. 29. Z. vrbový. — A. Dub. B. Zimolez obecný. C. Borovice.

Tab. 39. — 1. Zlatokřídlec medový. 2. Z. zobonosný. 3. Rudokřídlec jahodníkový. 4. R. rudohlavý. 5. R. tečkovaný. 6. R. brusnicový. 7. R. razavý. 8. R. dubový. 9. Lalokokřídlec vrbový. 10. Dřevobarvec lipový. 11. D. olšový. 12. D. dubový. 13. D. kustovnicový. 14. D. bodlákový. 15. D. cehkový. 16. D. pamětlivý. 17. D. obláčkový. 18. D. topolový. 19. Jasnobarvec čistý. 20. J. květelový. — A. Dub. B. Jahodník. C. Pryšec chvojka. D. Trnka. E. Dub. F. Vrba.

Tab. 40. — 1. Kuklčka diviznová. 2. K. hvězdíková. 3. K. mléčová. 4. K. lociková. 5. K. mrkvová. 6. K. heřmánková. 7. K. černohýlová. 8. K. pelyňková. 9. K. stříbrná. 10. K. škumpová. 11. K. kapucínská. 12. Kovolessle amethystový. 13. K. černočárny. 14. K. zahavkový. 15. K. zlatý. 16. K. omějový. 17. K. plícníkový. 18. K. skromný. 19. K. sedivkový. 20. K. jeřábíkový. 21. K. kostřavový. 22. K. hluchavkový. 23. K. gama. 24. K. kopřivový. 25. K. modřínový. 26. K. jitrocelový. — A. Pelyněk ladní. B. Locika zahradní. C. Divizna malokvětá. D. Kopřiva. E. Hvězdice chlumní.

Tab. 41. — 1. Černoskrvnka černobílá. 2. Č. smutná. 3. Žlutopáska borůvková. 4. Ž. srdce-
nosná. 5. Ž. rožcová. 6. Černoskrvnka hořčičková. 7. Č. jehlicová. 8. Č. štětčková. 9. Č. černobýlová. 10. Č. bílová. 11. Zlatokřídlec stračkový. 12. Z. jehlicový. 13. Tmavoskrvnka světlá. 14. T. svažčová. 15. Světlopáska bodláková. 16. S. nachová. 17. S. maličká. 18. S. postřihřená. 19. S. bahenní. 20. S. ostřicová. 21. S. ostružiníková. 22. S. svažčová. 23. Jetelovka menší. 24. J. dlahaná. 25. J. trojhranná. 26. Hnědopáska dvojpátná. 27. H. jižní. 28. H. dubová. 29. H. pistaciová. — A. Jehlice trnitá. 2. Dub. 3. Vřes obecný. 4. Jetel. E. Černobýl.

Tab. 42. — 1. Hnědopáska černokřídla. 2. Stůžkonoska jasanová. 3. S. topolová. 4. S. olšová. 5. S. dubová. 6. S. úzkopátná. 7. S. vrbová. 8. S. svestková. 9. S. trnková. 10. Hnědopáska výtečníková. 11. H. viková. 12. H. hačkovaná. 13. H. vikvicová. — A. Dub. B. Jasan. C. Hloh. D. Vikev ptačí.

• **Tab. 43.** — 1. Křivokřídlec lišejníkový. 2. Houbovnice černobarvá. 3. Křivokřídlec sedivý. 4. K. barvinkový. 5. K. jivový. 6. K. travní. 7. Vouseňosec dubový. 8. V. zdrojový. 9. Zehonosec koprivový. 10. Z. žahavkový. 11. Černoproužka březová. 12. Č. jivová. 13. Č. topolová. 14. Zelenoplátník janovcový. 15. Z. březový. 16. Z. jarní. 17. Z. dubový. 18. Z. řebříčkový. 19. Z. liskový. 20. Z. mateřídouškový. 21. Z. borůvkový. 22. Vlnopásník trojčárný. 23. V. hlinozlutý. 24. V. okrový. 25. V. žlutý. 26. V. měsíčekový. 27. V. střemchový. 28. V. černotečný. 29. V. salátový. 30. V. červenočárný. 31. V. kručinkový. 32. V. kostkovaný. 33. V. rezavý. — A. Osyka. B. Čilimník odvislý. C. Bříza. D. Řebříček.

• **Tab. 44.** 1. Vlnopásník rozchodníkový. 2. V. jitrocelový. 3. V. zdobený. 4. V. okrášlený. 5. V. očkovaný. 6. Dubkokřídlec olšový. 7. D. javorový. 8. D. březový. 9. D. dubový. 10. D. bukový. 11. Zejkokřídlec šťovíkový. 12. Rudopásník janovcový. 13. R. kalaberský. 14. Temnoskvrnác borůvkový. 15. Skvrnopásník angrešťový. 16. S. francouzský. 17. S. jilmový. 18. S. připálený. 19. S. liskový. 20. S. dubový. 21. S. zahradní. 22. Dubkokřídlec běločelný. 23. D. osykový. 24. Hnědopásník vrbový. 25. H. borový. 26. Běločárník snirkový. 27. B. habrový. — A. Šťovík větší. B. Rybíz. C. Buk.

• **Tab. 45.** 1. Zejkokřídlec lípový. 2. Z. olšový. 3. Z. březový. 4. Z. dubový. 5. Z. řešetlákový. 6. Z. malinníkový. 7. Z. čtyřměsíčný. 8. Z. šefíkový. 9. Z. brslonový. 10. Z. dvojzubý. 11. Brkorožec dubový. 12. B. hruškový. 13. Hnědopásník úzkokřídleý. 14. Zejkokřídlec trnkový. 15. Čipokřídlec bezový. 16. Zejkokřídlec hlohový. — A. Zimolez obecný. B. Bříza. C. Dub. D. Olše lipoliska.

• **Tab. 46.** — 1. Zubopásník topolový. 2. Z. osykový. 3. Z. borůvkový. 4. Žlutokřídlec kručinkový. 5. Skvrnopásník hluchavkový. 6. Žl. bílý. 7. Zejkokřídlec lesní. 8. Z. jedlový. 9. Z. modřínový. 10. Z. poprašený. 11. Tmavoskvrnác kanzičí. 12. T. třešňový. 13. T. dubový. 14. T. březový. 15. T. tečkovaný. 16. T. lípový. 17. T. maďalový. 18. Drsnokřídlec hruškový. 19. D. dubový. 20. D. ovocný. 21. D. páskovaný. 22. D. třešňový. 23. D. lípový. 24. D. březový. 25. D. kožový. 26. D. středomořský. — A. Bříza. B. Jablůň. C. Dub.

Tab. 47. — 1. Zubopásník vřesový. 2. Z. bělošedý. 3. Z. podružný. 4. Z. jedlový. 5. Z. jasno-barvý. 6. Z. dubový. 7. Z. plavopásný. 8. Z. mechový. 9. Z. lišejníkový. 10. Z. orlíčkový. 11. Z. lípový. 12. Z. olšový. 13. Z. tečkovaný. 14. Šerokřídlec jitrocelový. 15. Š. hnědočelný. 16. Š. rdesnový. 17. Š. běločelný. 18. Š. našedivělý. 19. Š. žlutopásný. 20. Š. hnědošedý. 21. Tmavoskvrnác pelyňkový. 22. T. hnědožlutý. 23. T. okrový. 24. T. jasněžlutý. 25. T. černobýlový. 26. T. sosnový. 27. T. ledencový. 28. T. modrošedý. 29. T. rybízový. 30. T. brusnicový. 31. T. rokytový. 32. T. skalní. 33. T. jetelový. — A. Dub. B. Lišejník na kůře. C. Bříza. D. Hloh.

Tab. 48. — 1. Tmavoskvrnác belgický. 2. Dubkokřídlec žlutkový. 3. D. čárkovaný. 4. D. vikvicový. 5. D. nachový. 6. D. helicový. 7. D. rudopásný. 8. Červenopásník šťovíkový. 9. Vlnopásník vřesový. 10. V. slezový. 11. V. sveřepový. 12. V. hradební. 13. V. dvojtečný. 14. Stejnobarvec pryšcový. 15. S. černý. 16. S. kouřový. 17. S. bělošedý. 18. S. moučkový. 19. Hnědopásník vlnočárný. 20. H. močál-ový. 21. H. běločárný. 22. H. narudlý. 23. Vlnopásník habrový. 24. Vlnopásník zelený. 25. V. ovocný. 26. V. podzimní. 27. V. zubokřídleý. 28. V. trnkový. 29. V. dřístalový. 30. V. vlnkovaný. 31. V. kornou-ťový. 32. V. krušínový. — A. Výtečník metlatý. B. Jablůň. C. Trnka. D. Dřístal obecný.

• **Tab. 49.** — 1. Vlnopásník šípový. 2. Zubočárník šípový. 3. Z. švestkový. 4. Z. osykový. 5. Z. šípový. 6. Z. očkovaný. 7. Z. dvojbarvý. 8. Z. měnivý. 9. Z. jalovecový. 10. Z. trnový. 11. Z. na-zelenalý. 12. Z. borůvkový. 13. Z. olivový. 14. Z. přítulový. 15. Z. nabilený. 16. Z. křenový. 17. Z. pý-rový. 18. Z. čtveropásný. 19. Z. rezavý. 20. Z. podkouřený. 21. Z. netýkavkový. 22. Z. poznaunený. 23. Z. kostový. 24. Z. plavokřídleý. 25. Z. nasivělý. 26. Z. pohorský. 27. Z. zakuklený. 28. Z. svizelový. 29. Z. mašinkový. 30. Z. jednocičný. 31. Z. sněhový. — A. Růže. B. Angreš. C. Svízel povazka. D. Jalovec. E. Bříza.

Tab. 50. — 1. Zubočárník maliníkový. 2. Z. smutkový. 3. Z. březový. 4. Z. povázkový. 5. Z. bračkový. 6. Z. syříškový. 7. Z. kontryhelový. 8. Z. světlíkový. 9. Z. kokrhelový. 10. Z. křídový. 11. Z. kostičkový. 12. Z. olšový. 13. Z. koprivový. 14. Z. brusnicový. 15. Z. trojpásný. 16. Z. balsaminový. 17. Z. liskový. 18. Z. dřístalový. 19. Z. tmavopásný. 20. Z. mořenový. 21. Z. žlutúchový. 22. Z. mochnový. 23. Z. barvinkový. 24. Páskokřídlec vrbový. 25. P. srpkový. 26. P. knotkový. 27. P. květelový. 28. P. šískový. 29. P. ovocný. 30. P. vřesový. 31. P. černobýlový. 32. P. hořcový. 33. P. pelyňkový. 34. P. smrkový. — A. Ostružník. B. Dřístal. C. Růže. D. Bříza. E. Chrpa luční.

1 a. b. c. *Papilio Podalirius*. — 2 *Pap. Alexanor*. — 3 a. b. c. *Pap. Machaon*. — 4. *Thais Corisyi*. — 5. *Th. Polyxena*.
 6. *Th. Rumina*. — 7 a. ♂ b. ♀ *Doritis Apollinus*.

1 a. b. ♂ c. ♀ *Parnassius Apollo*. — 2. *Farn. Delius*. — 3 a. b. *Parn. Mnemosyne*. — 4 a. b. c. *Aporia Crataegi*.
 5 a. b. ♂ c. ♀ *Pieris Callidice*. — 6 a. ♂ b. ♀ *Pier. Daplidice*.

1 a. b. c. ♂ d. ♀ *Pieris Brassicae*. — 2 a. b. c. ♂ d. ♀ *Pier. Rapae*. — 3 a. b. c. d. ♂ e. ♀ *Pier. Napi*.
 4. *Pier. Napi*, var. *Bryoniae*. — 5 a. b. *Anthocharis Belemia*. — 6. *Anth. Belia*. — 7 a. ♂ b. ♀ *Anth. Cardamines*.
 8. *Anth. Damone*. — 9 a. ♂ b. ♀ *Apth. Eupheno*. — 10 a. b. c. *Leucophasia Sinapis*.

1 a. ♂ b. ♀ *Colias Palaeno*. — 2 *Col. Phicomone*. — 3 a. b. *Col. Hyale*. — 4. *Col. Chrysotheme*.
 5 a. ♂ b. ♀ *Col. Myrmidone*. — 6 a. b. ♂ c. ♀ *Col. Edusa*. — 7. *Col. Edusa*, var. *Helice*. — 8 a. b. ♂ c. ♀ *Rhodocera Rhamni*.
 9. *Rhodocera Cleopatra*. — 10. *Zegris Eupheme*.

- 1 a. b. c. ♂ d. ♀ *Thecla Betulae*. — 2. Th. Spini. — 3 a. b. Th. *Ilicis*. — 4 a. b. c. Th. *Pruni*. — 5 a. b. c. ♂ d. ♀ Th. *Quercus*.
6. Th. *Rubi*. — 7 a. b. ♂ c. ♀ *Polyommatus Virgaureae*. — 8 a. ♂ b. ♀ Pol. *Thersamon*. — 9 a. ♂ b. ♀ Pol. *Dispar*.
10 a. ♂ b. ♀ Pol. *Hippothoe*. — 11 a. ♂ b. ♀ Pol. *Alciphron*. — 12 a. ♂ b. ♀ Pol. *Dorilis*. — 13. Pol. *Phlaeas*.
14. Pol. *Amphidamas*. — 15. *Thestor Ballus*.

1. *Lycaena Telicanus*. — 2 a. b. *L. Argiades*. — 3 a. ♂ b. ♀ *L. Argus*. — 4 a. ♂. *L. Battus*. — 5. *L. Baton*. — 6 a. b. *L. Pheretes*. — 7. *L. Orbitulus*. — 8. *L. Astrarche*. — 9 a. b. c. ♂ d. e. ♀ *L. Icarus*. — 10 a. b. *L. Eunodon*. — 11 a. b. ♂ c. ♀ *L. Bellargus*. — 12 a. b. c. *L. Corydon*. — 13 a. b. ♂ *L. Hylas*. — 14. *L. Meleager* ♀. — 15 a. b. ♂ c. ♀ *L. Damon*. — 16 a. b. ♂ c. ♀ *L. Argiolus*. — 17. *L. Minima*. — 18 a. ♂ b. c. ♀ *L. Semiargus*. — 19 a. b. ♂ c. ♀ *L. Cyllarus*. — 20 a. b. *L. Alcon* ♂. — 21 a. ♂ b. ♀ *L. Euphemus*. — 22. *L. Arion*. — 23. *L. Arcas*.

1. Nemeobius Lucina. — 2. Libythea Celtis. — 3. Charaxes Jasius. — 4 a. b. c. ♂ d. ♀ Apatura Iris.
 5 a. b. ♂ Apat. Iliia. — 5 c. Apat. Iliia, var. Clytie. — 6 a. b. c. ♂ d. ♀ Limenitis Populi. — 7. Danaus Chrysippus.

Bibliothèque nationale
 1 a. b. *Linzenitis Camilla*. — 2 a. b. c. d. *Lim. Sibylla*. — 3. *Neptis Lucilla*. — 4. *Neptis Aceris*. — 5 a. b. c. *Vanessa Prorsa*,
 5 d. var. *Levana*, 5 e. var. *Porima*. — 6. *Van. Egea*. — 7 a. b. c. d. *Van. C album*. — 8 a. b. c. *Van. Urticae*, 8 d. var. *Ichnusa*.

1 a. b. c. *Vanessa Polychloros*. — 2. *Van. Xanthomelas*. — 3. *Van. L. album*. — 4 a. b. c. *Van. Jo.*
5 a. b. c. *Van. Antiopa*. — 6 a. b. *Van. Atalanta*. — 7 a. b. *Van. Cardui*.

1 a. ♂ b. ♀ *Melitaea Cynthia*. — 2 a. b. *M. Maturna*. — 3 a. b. c. *M. Aurinia*. — 4 a. b. *M. Cinxia*. — 5. *M. Phoebe*.
 — 6. *M. Trivia*. — 7 a. b. c. e. ♂ d. ♀ *M. Didyma*. — 8 a. b. *M. Dictynna*. — 9 a. b. c. d. *M. Athalia*. — 10. *M. Parthenie*.
 — 11. *M. Asteria*. — 12 a. b. c. *Argynnis Aphirape*. — 13 a. b. *Arg. Seipile*. — 14 a. b. *Arg. Euphrosyne*.

1 a. b. *Argynnis Pales*, 1 c. var. *Napaea*. — 2. *Arg. Dia*. — 3. *Arg. Amathusia*. — 4. *Arg. Daphne*. — 5 a. b. *Arg. Ino*.
 6. *Arg. Latonia*. — 7 a. b. c. d. *Arg. Aglaia*. — 8 a. b. c. *Arg. Niobe*. — 9 a. b. *Arg. Adippe*. — 10. *Arg. Laodice*.
 11 a. b. c. *Arg. Paphia*. — 12. *Arg. Pandora*.

1 a. b. c. *Melanargia Galathea*. 2. *Mel. Larissa*. 3. *Mel. Japygia*. 4 a. *Erebia Epiphron*, b. var. *Cassiope*.
 5 a. b. *Er. Melampus*. 6 a. b. c. ♂ d. ♀ *Er. Medusa*. 7 a. b. *Er. Stygne*. 8. *Er. Epistygne*. 9. *Er. Lappona*.
 10 a. b. *Er. Tyndarus*. 11 a. ♂ b. ♀ *Er. aethiops*. 12 a. b. *Er. Ligca*. 13. *Er. Euryale*. 14 a. b. *Oeneis Aello*.

1 a. ♂ b. ♀ *Satyrus Hermione*. 2 a. h. c. *Sat. Circe*. 3. *Sat. Briseis*. 4 a. ♂ b. ♀ *Sat. Semele*. 5. *Sat. Dryas*.
 6. *Sat. Actaea*. 7. *Pararge Roxelana*. 8 a. b. ♂ c. ♀ *Par. Maera*. 9. *Par. Megaera*. 10 a. b. c. *Par. Aegeria*.

1 a. ♂ b. ♀ *Satyrus Statilinus*. 2 a. b. *Pararge Achine*. 3 a. ♂ b. ♀ *Epinephele Lycaon*. 4 a. b. c ♂ d. e ♀ *Epin. Janira*.
 5. *Epin. Ida*. 6 a. b. *Epin. Tithonus*. 7 a. b. *Epin. Hyperanthus*. 8 a. b. *Coenonympha Hero*. 9 a. b. *Coenon. Iphis*.
 10 a. b. c. *Coen. Arcania*. 11 a. b. c. *Coen. Pamphilus*. 12 a. b. *Coen. Tiphon*. 13 a. ♂ b. ♀ *Triphysa Phryne*.

1 a. b. c. *Spilothyrus* Alceae. 2. *Spil.* Altheae. 3. *Spil.* Lavaterae. 4. *Syrichthus* Cartami. 5. *Syr.* Alveus.
6 a. b. c. *Syr.* Malvae, d. var. *Taras*. 7 a. b. *Syr.* Sao. 8 a. b. c. *Nisoniades* Tages. 9 a. ♂ b. ♀ *Hesperia* Thaumais.
10. *Hesp.* Lincola. 11. *Hesp.* Actaeon. 12 a. ♂ b. ♀ *Hesp.* Sylvanus. 13 a. ♂ b. ♀ *Hesp.* Comma. 14. *Hesp.* Nostrodamus. 15. *Cyclopides* Morphens. 16. *Carterocephalus* Palaemon. 17. *Carter.* Silvius.

1 a. b. c. *Acherontia Atropos*. — 2 a. b. c. *Sphinx Convolvuli*. — 3 a. b. *Sph. Ligustri*.

1 a. b. *Sphinx Pinastri*. 2. *Deilephila Vespertilio*. 3. *Deil. Hippophaës*. 4 a. b. *Deil. Galii*. 5 a. b. c. *Deil. Euphorbiae*.
6. *Deil. Celerio*. 7 a. b. c. *Deil. Elpenor*. 8 a. b. *Deil. Porcellus*.

1. *Deilephila Livornica*. 2 a. b. *Deil. Nerii*. 3 a. b. *Smerinthus Tiliae*. 4. *Smer. Quercus*. 5 a. b. c. *Smer. Ocellata*.
6 a. b. *Smer. Populi*. 7. *Pterogon Proserpina*.

1 a. b. c. *Macroglossa Stellarum*. 2. *Macr. Croatica*. 3 a. b. c. *Macr. Bombyliiformis*. 4. *Macr. Fuciformis*. 5. *Trochilium Apiforme*. 6. *Troch. Crabroniforme*. 7. *Troch. melanocephalum*. 8. *Sciapteron Tabaniforme*. 9. *Sesia Scoliiformis*. 10. *S. Spheciformis*. 11 a. b. *S. Tipuliformis*. 12. *S. Conopiformis*. 13. *S. Asiliformis*. 14. *S. Myopiformis*. 15. *S. Culiciformis*. 16. *S. Formiciformis*. 17. *S. Ichneumoniformis*. 18. *S. Empiformis*. 19. *Bembecia Hylaeiformis*. 20. *Thyris Fenestrella*. 21. *Heterogynis Penella*. 22. *Aglaope Infausta*. 23. *Ino Pruni*. 24. *Ino Globulariae*. 25. *Ino Statices*.

1 a. b. *Zygaena Piosellae*. 2. *Z. Scabiosa*. 3. *Z. Achilleae*. 4. *Z. Exulans*. 5. *Z. Meliloti*. 6. *Z. Trifolii*. 7 a. b. c. *Z. Lonicerae*. 8 a. b. *Z. Filipendulae*. 9. *Z. Transalpina*. 10. *Z. Ephialtes*. 11. *Z. Ephialtes*, var. *Medusa*. 12. *Z. Ephialtes*, var. *Coronillae*. 13. *Z. Ephialtes*, var. *Peucedani*. 14. *Z. Lavandulae*. 15. *Z. Lacta*. 16. *Z. Fausta*. 17. *Z. Carniolica*. 18. *Syntomis Phegea*. 19. *Naclia Ancilla*. 20. *Sarothripa undulana*. 21. *Earias Chlorana*. 22. *Hylophila Prasinana*. 23 a. b. c. *Hyl. Bicolorana*. 24. *Nola cucullatella*. 25. *Nola Strigula*. 26. *Nudaria Mundana*. 27 a. b. *Calligenia Miniata*. 28. *Setina Irrorella*. 29. *Set. Roscida*. 30. *Set. Kuhlweini*.

1. *Setina Aurita*. — 2. *Set. Aurita*, var. *Ramosa*. — 3. *Set. Mesomella*. — 4. *Lithosia Muscerda*. — 5. *Lith. Griseola*.
 6 a. ♂, b. ♀ *Lith. Deplana*. — 7. *Lith. Complana*. — 8 a. b. *Lith. Sororcula*. — 9 a. b. ♀, c. ♂ *Gnophria Quadra*.
 10. *Gn. Rubricollis*. — 11. *Emydia Striata*. — 12. *Em. Cribrum*. — 13. *Deiopeia Pulchella*. — 14 a. b. *Euchelia Jacobaeae*. — 15 a. ♂, b. ♀ *Nemeophila Russula*. — 16. *Nem. Metelkana*. — 17. a. b. c. ♂, d. ♀ *Nem. Plantaginis*.

1 a. b. *Callimorpha Dominula*, 1 c. var. *Persona*. — 2 a. b. *Callim. Hera*. — 3 a. b. *Pleretes Matronula*.
 4 a. b. *Arctia Caja*. — 5. *Arctia Flavia*. — 6. *Arctia Villica*. — 7. *Arctia Fasciata*. — 8. *Arctia Hebe*. — 9. *Arctia*
Aulica. — 10. *Arctia Maculosa*. — 11. *Euprepia Pudica*.

1 a. b. *Arctia Purpurata*. — 2. *Arctia Casta*. — 3. *Arctia Cervina*. — 4. *Arctia Quensellii*. — 5 a. b. *Ocnogyna Parasita*.
 6 a. b. *Spilosoma Fuliginosa*. — 7. *Spil. Luctifera*. — 8 a. ♂, b. ♀ *Spil. Sordida*. — 9 a. ♂, b. ♀ *Spil. Mendica*.
 10 a. b. *Spil. Lubricipeda*, c. var. *Zatima*. — 11 a. b. *Spil. Menthastris*. — 12. *Spil. Urticae*. — 13 a. ♂, b. ♀
Hepialus Humuli. — 14. *Hep. Sylvinus*. — 15. *Hep. Velleda*. — 16 a. ♂, b. ♀ *Hep. Lupulinus*.
 17 a. b. *Hep. Hecta*.

1. a. b. c. *Cossus ligniperda*. — 2. *Cossus terebra*. — 3 a. b. *Zeuzera pyrina*. — 4. *Phragmatoecia castaneae*.
 5. *Endagria ulula*. — 6. *Heterogenea limacodes*. — 7 a. b. *Psyche unicolor*. — 8. *Ps. viciella*. — 9. *Ps. muscella*.
 10 a. b. *Orgyia gonostigma*. — 11 a. b. ♂, c. ♀ *Orgyia antiqua*. — 12. *Dasychira selenitica*. — 13 a. b. *Das. fascelina*.
 14 a. b. *Das. abietis*. — 15 a. b. ♂, c. ♀ *Das. pudibunda*.

1. *Larix L. nigrum*. — 2 a. b. c. *Leucoma Salicis*. — 3 a. b. *Porthesia Chrysorrhoea*. — 4 a. b. *Porth. Similis*.
 5 a. b. ♂, c. ♀ *Psilura Monacha*. — 6 a. b. ♂, c. ♀ *Ocnaria Dispar*. — 7. *Ocnaria Detrita*. — 8. *Ocnaria Rubra*.
 9 a. b. ♂, c. ♀ *Bombyx Crataegi*. — 10 a. b. ♂, c. ♀ *Bomb. Populi*. — 11 a. ♂, b. ♀ *Bomb. Franconica*.
 12 a. ♂, b. ♀ *Bomb. Castrensis*.

1 a. b. (♂) *Bombyx Neustria*. — 2 a. b. ♂, c. ♀ *Bomb. Lanestrus*. — 3 a. b. ♂, c. ♀ *Bomb. Cataglyphis*.
 4 a. b. (♀) *Bomb. Reticularis*. — 5. *Bomb. Trifolii*. — 6. *Crateronyx Taraxaci*. — 7. *Crat. Dumi*. — 8 a. b. ♂, c. ♀ *Lasiocampa Potatoria*. — 9. *Las. Pruni*. — 10 a. b. c. *Las. Quercifolia*.

1 a. b. c. d. ♂, e. ♀ *Bombyx Quercus*. — 2 a. b. ♂, c. ♀ *Bombyx Rubi*. — 3. *Lasiocampa Populifolia*
 4. *Las. Tremulifolia*. — 5. *Las. Ilcifolia*. — 6. *Las. Lunigera*. — 7 a. b. c. ♂, d. ♀ *Las. Pini*. — 8. *Las. Olus*.
 9 a. b. ♂, c. ♀ *Endromis Versicolora*.

1 a. b. *Saturnia Pyri*. — 2. *Sat. Spini*. — 3 a. b. c. d. ♂, ♀ *Sat. Carpini*. — 4. *Sat. Isabellae*.
 5 a. b. ♂, ♀ *Agia Tan.* — 6. *Stygia Australis*.

1. *Saturnia Caecigena*. — 2. *Drepana Falcatoria*. — 3 a. b. *Drep. Harpagula*. — 4. *Drep. Lacertinaria*. — 5. *Drep. Binaria*. — 6. *Drep. Cultraria*. — 7. *Cilix Glaucata*. — 8. *Harpia Bispis*. — 9 a. b. *Harp. Bifida*. — 10. *Harp. Erminea*. — 11 a. b. *Harp. Vinula*. — 12 a. b. *Stauropus Fagi*. — 13. *Uropus Ulmi*. — 14 a. b. *Hybocampa Milhauseri*. — 15 a. b. *Notodonta Tremula*. — 16. *Not. Dictaeoides*.

1 a. b. *Notodonta Ziczac*. — 2. *Not. Tritophus*. — 3 a. b. *Not. Trepida*. — 4. *Not. Torva*. — 5 a. b. *Not. Dromedarius*.
 6 a. b. *Not. Chaonia*. — 7. *Not. Trimacula*. — 8. *Not. Bicoloria*. — 9. *Not. Argentina*. — 10. *Lophopteryx Carnelita*.
 11 a. b. *Loph. Camelina*. — 12. *Loph. Cuculla*. — 13 a. b. *Pterostoma Palpina*. — 14. *Drynobia Velitaria*.
 15. *Dryn. Melagona*. — 16. *Ptilophora Plumigera*. — 17 a. b. *Phalera Bucephala*. — 18 a. b. *Pygaera*
Anastomosis. — 19. *Pyg. Curtula*. — 20 a. b. *Pyg. Anachoreta*. — 21 a. b. *Pyg. Pigra*.

1 a. b. c. *Cnethocampa Processionea*. — 2. *Cneth. Pityocampa*. — 3. *Gonophora Derasa*. — 4 a. b. *Thyatira Batis*.
 5. *Cymatophora octogesima*. — 6 a. b. *Cym. Or.* — 7 a. b. *Asphalia Flavicornis*. — 8 a. b. *Asph. Ridens*.
 9 a. b. *Diloba caeruleocephala*. — 10. *Arsilonehe Albovenosa*. — 11. *Demas Coryli*. — 12. *Acronycta Leporina*.
 13 a. b. *Acr. Aceris*. — 14 a. b. *Acr. Megacephala*. — 15 a. b. *Acr. Alni*. — 16. *Acr. Tridens*.
 17 a. b. *Acr. Psi*. — 18 a. b. *Acr. Auricoma*. — 19 a. b. *Acr. Rumicis*. — 20. *Acr. Ligustri*.

1 a. b. *Bryophila Raptacula*. — 2. *Br. Algae*. — 3. *Br. Muralis*. — 4. *Br. Perla*. — 5 a. b. *Moma Orion*. — 6. *Diplitera Ludifica*. — 7. *Panthea Coenobita*. — 8. *Agrotis Signum*. — 9. *A. Janthina*. — 10. *A. Linogrisea*. — 11 a. b. *A. Fimbria*. — 12 a. b. *A. Augur*. — 13. *A. Obscura*. — 14 a. b. *A. Pronuba*. — 15. *A. Orbona*. — 16 a. b. *A. Comes*. — 17. *A. Triangulum*. — 18. *A. Bæja*. — 19. *A. C nigrum*. — 20. *A. Ditrapezium*. — 21. *A. Brunnea*. — 22. *A. Festiva*. — 23. *A. Glareosa*. — 24. *A. Multangula*. — 25. *A. Cuprea*. — 26. *A. Ocellina*. — 27. *A. Plecta*.

1. *Agrotis Simulana*. — 2. *A. Patris*. — 3 a. b. *A. Exclamationis*. — 4. *A. Tritici*. — 5. *A. Ypsilon*. — 6. *A. Segetum*.
 7. *A. Vestigialis*. — 8. *A. Praecox*. — 9. *A. Prasina*. — 10 a. b. *A. Occulta*. — 11. *Choraea Graminis*. — 12. *Neuronia Popularis*. — 13 a. b. *Mamestra Leucophaea*. — 14. *M. Advena*. — 15. *M. Tincta*. — 16 a. b. *M. Nebulosa*.
 17. *M. Centigra*. — 18 a. b. *M. Pisi*. — 19 a. b. *M. Brassicae*. — 20 a. b. *M. Persicariae*.

1. *Mamestra Thalassina*. — 2. *M. dissimilis*. — 3 a. b. *M. Oleracea*. — 4. *M. Genistae*. — 5 a. b. *M. Dentina*.
 6 a. b. *M. Trifolii*. — 7 a. b. *M. Reticulata*. — 8 a. b. *M. Chrysozona*. — 9. *M. Serena*. — 10. *Dianthoecia Caesia*.
 11. *D. Nana*. — 12 a. b. *D. Compta*. — 13 a. b. c. *D. Capsincola*. — 14 a. b. *D. Cucubali*. — 15. *D. carpophaga*.
 16. *D. Irregularis*. — 17. *Episema Glaucina*. — 18. *Aporophyla nigra*. — 19. *Ammoonia Caecimacula*.
 20. *Polia Polymita*. — 21. *P. Flavicincta*. — 22. *P. Chi*.

1. *Dryobota Protea*. — 2 a. b. *Dichonia Aprilina*. — 3. *Chariptera Viridana*. — 4. *Miselia Bimaculosa*. — 5 a. b. *Mis. Oxycanthae*. — 6 a. b. *Valeria Oleagina*. — 7. *Apamea Testacea*. — 8. *Luperina Matura*. — 9. *Lup. Virens*. — 10. *Hadenia Porphyrea*. — 11. *H. Ochroleuca*. — 12. *H. Lateritia*. — 13 a. b. c. *H. Monoglypha*. — 14. *H. Lithoxylea*. — 15. *H. Basilinea*. — 16. *H. Rurea*. — 17. *H. Gemina*. — 18. *H. Didyma*. — 19. *H. Strigilis*. — 20. *H. Bicoloria*. — 21. *Dipterygia Scabriuscula*. — 22. *Hyppa Rectilinea*. — 23. *Rhizogranma Deteresa*. — 24. *Chloantha Polyodon*. — 25. *Eriopus Purpureofasciata*. — 26. *Polyphaenis Sericata*.

1 a. b. *Trachea atriplicis*. — 2. *Euplexia lucipara*. — 3 a. b. *Habryntis scita*. — 4 a. b. *Brotilomia meticalosa*.
 5 a. b. *Mania maura*. — 6. *Naenia typica*. — 7. *Jaspidea celsia*. — 8. *Hydroecia nictitans*. — 9. *Gortyna ochracea*.
 10. *Nonagra cannae*. — 11. *Non. arundinis*. — 12. *Leucania pallens*. — 13. *Leuc. comma*. — 14 a. b. *Leuc. conigera*.
 15. *Leuc. album*. — 16. *Grammesia trigramma*. — 17. *Caradrina quadripunctata*. — 18. *Car. respersa*. — 19. *Car.*
alsinea. — 20. *Rusina tenebrosa*. — 21. *Amphipyra tragopoginis*. — 22 a. b. *A. pyramidea*. — 23. *A. perfusa*.
 24. *A. cinabinnomea*.

1 a. b. *Taeniocampa Gothica*. — 2. *T. Miniosa*. — 3 a. b. *T. Pulverulenta*. — 4 a. b. *T. Stabilis*. — 5. *T. Gracilis*.
 6. *T. Incerta*. — 7. *T. Munda*. — 8 a. b. *Panolis Piniperda*. — 9. *Pachnobia Leucographa*. — 10. *Pachn. Rubricosa*.
 11. *Mesogona Acetosellae*. — 12 a. b. *Dicycla Oo*. — 13 a. b. *Calymnia Pyralina*. — 14. *Cal. Diffinis*. — 15. *Cal. Affinis*. — 16 a. b. *Cal. Trapezina*. — 17. *Plastenis Retusa*. — 18. *Cirroedia Ambusta*. — 19. *Cleoceris Viminalis*.
 20. *Orthosia Lota*. — 21. *O. Circellaris*. — 22 a. b. *O. Helvola*. — 23. *O. Pistacina*. — 24. *O. Nitida*. — 25. *O. Litura*.
 26 a. b. *Xanthia Citrargo*. — 27. *X. Aurago*. — 28. *X. Flavago*. — 29. *X. Fulvago*.

1. *Xanthia Gilyago*. — 2 a. b. *Hoplorina Croceago*. — 3 a. b. *Orrhodia Fragariae*. — 4. *O. Erythrocephala*. — 5. *O. Vau punctatum*. — 6 a. b. *O. Vaccinii*. — 7. *O. Rubiginea*. — 8 a. b. *Scopelosoma Satellitia*. — 9 a. b. *Scoliopteryx Libatrix*. — 10. *Xylina Socia*. — 11. *X. Furcifera*. — 12. *X. Ornithopus*. — 13. *Calocampa Vetusta*. — 14 a. b. *Cal. Exoleta*. — 15. *Cal. Solidaginis*. — 16. *Xylomyges Conspicillaris*. — 17. *Asteroscopus Nubeculosus*. — 18. *Ast. Sphinx*. — 19. *Calophasia Casta*. — 20. *Caloph. Lunula*.

1 a. b. c. *Cucullia Verbasci*. — 2 a. b. *C. Asteris*. — 3. *C. Umbratica*. — 4 a. b. *C. Lactucae*. — 5. *C. Lucifuga*.
 6. *C. Chamomillae*. — 7. *C. Artemisiae*. — 8. *C. Absinthii*. — 9 a. b. c. *C. Argentea*. — 10. *Eurhipia Adulatrix*.
 11. *Calpe Capucina*. — 12. *Telesilla Amethystina*. — 13 a. b. *Plusia Triplasia*. — 14. *Pl. Tripartita*. — 15. *Pl. C. aureum*. — 16. *Pl. Moneta*. — 17. *Pl. Consona*. — 18. *Pl. Modesta*. — 19 a. b. *Pl. Chrysitis*. — 20. *Pl. Bractea*.
 21. *Pl. Festucae*. — 22. *Pl. Jota*. — 23. *Pl. Gamma*. — 24. *Pl. Interrogationis*. — 25. *Pl. Ain*. — 26. *Pl. Hochenwarthi*.

1. *Anophia Leucomelas*. — 2. *Aedia Funesta*. — 3 a. b. *Anarta Myrtilli*. — 4. *A. Cordigera*. — 5. *Heliaca Tenebrata*.
 6. *Heliothis Cardui*. — 7. *H. Ononis*. — 8. *H. Dipsaceus*. — 9 a. b. *H. Scutosus*. — 10. *H. Peltiger*. — 11. *Chariclea*
Delphinii. — 12 a. b. *Ch. Umbra*. — 13. *Acontia Lucida*. — 14. *Ac. Luctuosa*. — 15. *Thalpocharis Respersa*.
 16. *Th. Purpurina*. — 17. *Th. Paula*. — 18. *Erastria Argentula*. — 19. *E. Uncia*. — 20. *E. Deceptoria*. — 21. *E. Fasci-*
ciana. — 22. *Agrophila Trahealis*. — 23. *Euclidia Mi.* — 24 a. b. *Eucl. Glyphica*. — 25. *Eucl. Triquetra*. — 26. *Gram-*
modes Rifasciata. — 27. *Gr. Algira*. — 28 a. b. *Pseudophia Lunaris*. — 29. *Ps. Tirrhæa*.

1. *Catephia Alchymista*. — 2 a. b. *Catocala Fraxini*. — 3. *Cat. Elocata*. — 4. *Cat. Nupta*. — 5 a. b. c. *Cat. Sponsa*.
6. *Cat. Promissa*. — 7. *Cat. Electa*. — 8 a. b. *Cat. Paranympa*. — 9. *Cat. Hymenaea*. — 10. *Spintberops Spectrum*
11 a. b. *Toxocampa Lusoria*. — 12. *Tox. Pastinum*. — 13. *Tox. Cracca*.

1. *Aventia Flexula*. — 2. *Boletobia Fuliginaria*. — 3. *Zanclognatha grisealis*. — 4. *Z. Tarsicrinalis*. — 5. *Madopa salicalis*. — 6. *Herminia Tentacularia*. — 7. *Pechipogon Barbalis*. — 8. *Bomolocha Fontis*. — 9. *Hypena Proboscidalis*. — 10. *Hyp. Obesalis*. — 11. a. b. *Brephos Parthenias*. — 12. *Br. Nothum*. — 13. *Br. Puella*. — 14. a. b. *Pseudoterpna Pruinata*. — 15. a. b. c. *Geometra Papilionaria*. — 16. *G. Vernaria*. — 17. *Phorodesma Pustulata*. — 18. *Ph. Smeragdaria*. — 19. *Nemoria Strigata*. — 20. a. b. *Thalera Fimbrialis*. — 21. *Jodis Lactearia*. — 22. *Acidalia Trilineata*. — 23. *Ac. Perochraria*. — 24. *Ac. Ochratea*. — 25. *Ac. Muricata*. — 26. *Ac. Dimidiata*. — 27. *Ac. Virgularia*. — 28. *Ac. Bisetaria*. — 29. *Ac. Rusticata*. — 30. *Ac. Humiliata*. — 31. *Ac. Aversata*. — 32. *Ac. Immorata*. — 33. *Ac. Rubiginata*.

1. *Acidalia Marginepunctata*. — 2. *Acid. Strigilaria*. — 3. *Acid. Ornata*. — 4. *Acid. Decorata*. — 5. *Problepsis Ocellata*. — 6. *Zonosoma Pendularia*. — 7. *Zon. Annulata*. — 8. *Zon. Porata*. — 9. *Zon. Punctaria*. — 10. *Zon. Linearia*. — 11 a. b. *Timandra Amata*. — 12. *Pellonia Vibicaria*. — 13. *Pell. Calabraria*. — 14. *Rhyparia Melanaria*. — 15 a. b. c. *Abraxas Grossulariata*. — 16. *Abr. Pantaria*. — 17. *Abr. Sylvata*. — 18. *Abr. Aduata*. — 19. *Abr. Marginata*. — 20. *Bapta Bimaculata*. — 21. *B. Temerata*. — 22. *Cabera Pusaria*. — 23. *Cab. Exanthemaria*. — 24. *Nuneria Pulveraria*. — 25. *Num. Capreolaria*. — 26. *Ellopiia Prosapiaria*. — 27 a. b. c. *Metrocampa Margaritaria*.

1. *Eugonia Quercinaria*. — 2. *Eug. Autumnaria*. — 3 a. b. *Eug. Alniaria*. — 4 a. b. *Eug. Erosaria*. — 5 a. b. *Selenia Bilunaria*. — 6. *Sel. Lunaria*. — 7 a. b. c. *Sel. Tetralunaria*. — 8 a. b. *Pericallia Syringaria*. — 9. *Therapis Evonymaria*. — 10. *Odontoptera Bidentaria*. — 11 a. b. *Himera Pennaria*. — 12 a. b. *Crocallis Elinguaria*. — 13. *Eurymene Dolabraria*. — 14 a. b. c. *Angerona Prunaria*. — 14 d. var. *Sordida*. — 15. *Urapteryx Sambucaria*. — 16 a. b. c. *Rumia Luteolata*.

1. *Epione Apiciaria*. — 2. *Ep. Paralellaria*. — 3. *Ep. Advenaria*. — 4. *Hypoplectis Adspersaria*. — 5. *Venilia Macularia*. — 6. *Ellicrinia Cordiaria*. — 7. *Macaria Alternaria*. — 8. *M. Signaria*. — 9. *M. Liturata*. — 10. *Ploseria Pulverata*. — 11. *Hybernia Rupicapraria*. — 12. *Hyb. Bajaria*. — 13. *Hyb. Leucophaearia*. — 14. *Hyb. Aurantiaria*. — 15. *Hyb. Marginaria*. — 16 a. b. c. *Hyb. Defoliaria*. — 17. *Anisopteryx Aescularia*. — 18 a. b. *Phigalia Pedaria*. — 19. *Biston Hispidarius*. — 20. *B. Pomonarius*. — 21. *B. Zonarius*. — 22. *B. Hirtarius*. — 23 a. b. c. *B. Stratarius*. — 24 a. b. c. *Amphidasis Betularia*. — 24 d. var. *Donbledayaria*. — 25. *Hemerophila Abruptaria*. — 26. *Nychiodes Lividaria*.

1. *Boarmia Cinctaria*. — 2. *B. Gemmaria*. — 3. *B. Secundaria*. — 4. *B. Abietaria*. — 5. *B. Repandata*. — 6 a. b. c. *B. Roboraria*. — 7. *B. Consortaria*. — 8. *B. Angularia*. — 9 a. b. *B. Lichenaria*. — 10. *B. Crepuscularia*. — 11 a. b. *B. Consonaria*. — 12. *B. Luridata*. — 13. *B. Punctularia*. — 14. *Gnophos Fuvata*. — 15. *Gn. Obscuraria*. — 16. *Gn. Glaucinaria*. — 17. *Gn. Dilucidaria*. — 18. *Gn. Obfuscaria*. — 19. *Pseudos Quadrifaria*. — 20. *Pygmaena fusca*. — 21. *Fidonia Fasciolaria*. — 22. *F. Famula*. — 23. *F. Roraria*. — 24. *Eurranthia Plumistaria*. — 25 a. b. c. *Ematurga Atomaria*. — 26 a. b. *Bupalus Piniarius*. — 27. *Selidosema Ericetaria*. — 28. *Halio Vincularia*. — 29 a. b. *H. Wauraria*. — 30. *H. Brunneata*. — 31. *Diastictis Artesiaria*. — 32. *Phasiane Petraria*. — 33. *Ph. Clathrata*.

1. *Scodion Belgaria*. — 2. *Cleogene Lutearia*. — 3. *Scoria Lineata*. — 4. *Aspilates Strigillaria*. — 5. *Cimelia Margarita*. — 6. *Aplasta Ononaria*. — 7. *Sterba Sacaria*. — 8. *Lythria Purpuraria*. — 9. *Ortholitha Plumbaria*. — 10. *O. Cervinata*. — 11. *O. Limitata*. — 12. *O. Moenata*. — 13. *O. Bipunctaria*. — 14. *Minoa Murinata*. — 15. *Odezia Atrata*. — 16. *Siona Decussata*. — 17. *Lithostegia Griseata*. — 18. *L. Farinata*. — 19. *Anaitis Plagiata*. — 20. *A. Paludata*. — 21 a. b. *Chesias Spartiata*. — 22. *Ch. Rufata*. — 23. *Lobophora Carpinata*. — 24. *Sparta Paradoxia*. — 25 a. b. c. d. *Cheimatobia Brumata*. — 26. *Ch. Boreata*. — 27. *Triphosa Sabaudia*. — 28. *Tr. Dubitata*. — 29 a. b. c. *Eucomia Certata*. — 30. *Euc. Undulata*. — 31 a. b. *Scotosia Vetulata*. — 32 a. b. *Sc. Rhamnata*.

1 a. b. c. *Scotosia Eadiata*. — 2. *Lygris Reticulata*. — 3 a. b. *I. Prunata*. — 4. *I. Populata*. — 5. *Cidaris Fulvata*. — 6. *C. Ocellata*. — 7. *C. Bicolorata*. — 8. *C. Variata*. — 9 a. b. *C. Juniperata*. — 10. *C. Siterata*. — 11. *C. Miata*. — 12. *C. Truncata*. — 13. *C. Olivata*. — 14 a. b. *C. Viridaria*. — 15. *C. Turbata*. — 16. *C. Fluctuata*. — 17. *C. Montanata*. — 18. *C. Quadrifasciaria*. — 19. *C. Ferrugata*. — 20. *C. Suffumata*. — 21. *C. Pomoerlaria*. — 22. *C. Designata*. — 23. *C. Vittata*. — 24 a. b. *C. Dilutata*. — 25. *C. Caesiata*. — 26. *C. Tophaceata*. — 27 a. b. c. *C. Cucullata*. — 28. *C. Galiata*. — 29. *C. Sociata*. — 30. *C. Unangulata*. — 31. *C. Procettata*.

1 a. b. c. *Cidaria Albicillata*. — 2. *C. Lugubrata*. — 3 a. b. *C. Hastata*. — 4. *C. Tristata*. — 5. *C. Luctuata*. — 6. *C. Molluginata*. — 7. *C. Alchemillata*. — 8. *C. Adaequata*. — 9. *C. Albulata*. — 10. *C. Candidata*. — 11. *C. Testaceata*. — 12. *C. Luteata*. — 13. *C. Bilineata*. — 14. *C. Sordidata*. — 15. *C. Trifasciata*. — 16. *C. Capitata*. — 17. *C. Corylata*. — 18 a. b. c. *C. Berberata*. — 19 a. b. *C. Nigrofasciaria*. — 20. *C. Rubidata*. — 21. *C. Sagittata*. — 22. *C. Cornitata*. — 23. *C. Vitalbata*. — 24. *Collix Sparsata*. — 25 a. b. *Eupithecia Oblongata*. — 26. *Eup. Venosata*. — 27. *Eup. Linariata*. — 28. *Eup. Abietaria*. — 29. *Eup. Rectangulata*. — 30. *Eup. Nanata*. — 31. *Eup. Innotata*. — 32. *Eup. Satyrata*. — 33. *Eup. Absinthiata*. — 34. *Eup. Lanceata*.